הארץ

יום ראשון ג' באב תשנ"ה, 30 ביולי 1995 VOL 77/23109 JULY 30 4.70 שקלים

כולל מע"מ, באילת 4.00 שקלים

שלטונות החוק בארה"ב מתכוונים לגרש את אבו־מרזוק לנסיכות דובאי

מקור בירושלים: "ישראל העבירה לארה"ב מידע הקושר את אבו־מרזוק לפיגוע בכפר דרום, שבו נהרגה האמריקאית אליסה פלאטו"

מאת עקיבא אלדר, שלמה שמיר, ירח טל ואיתן רבין

בקרב שלטונות החוק האמרי־קאיים מתגבשת כוונה לתבוע את גירושו של ראש הלשכה המדינית של החמאס, מוסא אבו־מרזוק, מתחומי ארה"ב לנסיכות דובאי, ממנה הגיע לניו־יורק ביום שלישי האחרון. הגירוש יבוצע במסגרת הסכם אפשרי עם פרקליטו של אבו־מרזוק, שימנע הליכים משפ־טיים ממושכים וסחבת הכרוכים בטיפול בתביעות לגירוש – הוד־עה על כך הועברה לידיעת יש־ראל כדי לאפשר לה להחליט אם להגיש לשלטונות האמריקאיים בקשה להסגרתו של אבו־מרזוק לפני גירושו.

ראו עמודים 2א, 3א

מקורות בוואשינגטון ובניו־יורק העריכו אתמול, כי השלטו־נות יעשו מאמץ מיוחד כדי להגיע להסכם עם פרקליטו של אבו־מרזוק אשר לפיו מרשו יגורש מיד. הכוונה לתבוע את גירושו של אבו־מרזוק נובעת מכך שהש־לטונות האמריקאיים מתקשים למצוא ראיות מוצקות למעורבותו באופן ישיר בפעולות טרור או במעשים הנחשבים להפרת החוק האמריקאי.

הממשל בודק אם בהעברת כס־פים למימון פעולות טרור מחוץ לגבולות ארה"ב עבר אבו־מרזוק על החוק הפדרלי. על־פי אחד המ־קורות, נתפסו אצל אבו־מרזוק בנמל התעופה קנדי מסמכים המ־עוררים חשד כי הוא התכוון לגייס בארה"ב יותר ממיליון דולר למט־רות לא ברורות.

בעקבות הדיווח על חטיפת שני תיירים אמריקאים בידי החמאס, קיימה אתמול מחלקת המדינה בוואשינגטון קשר הדוק עם שגרי־רות ארה"ב בתל־אביב והקונסו־ליה הכללית בירושלים. דוברת במחלקת המדינה מסרה, כי הדיווח הסב דאגה, ואולם הבירו־רים לא הפריכו את ההערכות כי מדובר בהודעת שווא.

מקור בכיר בירושלים מסר את־מול, כי אבו־מרזוק נעצר בעקבות מידע מודיעיני שהעבירה ישראל לארה"ב. למידע צורפה בקשה של ישראל מהשלטונות האמריקאיים לעצור את אבו־מרזוק בגין חשד למעורבותו במעשי טרור נגד יש־ראלים ונגד אזרחים אמריקאים.

על־פי אותו מקור, ישראל העבירה לארה"ב מידע הקושר את אבו־מרזוק לפיגוע בכפר דרום

(סוף בעמוד 18א)

הממשלה מתכנסת לדיון מכריע בסוגיית הקיצוץ בתקציב המדינה ל־96'

לפחות 5 שרים יתנגדו להצעת שוחט לקצץ כ־2 מיליארד שקל בתקציב

מאת גדי מלץ

הממשלה תקיים הבוקר דיון מכריע על תקציב המדינה לשנת 96'. שר האוצר, אברהם שוחט, עתיד לבקש מהשרים לאשר קי־צוץ בגודל של 2.15 מיליארד שקל בהוצאות הממשלה בשנה הבאה. שוחט עתיד לומר לשרים כי הקיצוץ נועד למנוע העלאת מסים בשנה הבאה, שבה ייערכו בחירות. שוחט יסביר כי הקיצוץ בתקציב נועד למנוע התדרדרות נו־ספת במצב מאזן התשלומים, שעלולה לפגוע קשות בכלכלת ישראל בעתיד.

הקיצוץ המוצע בתקציב 96' נועד להעמיד את הגירעון בתק־ציב על שיעור של 2.5% מהתוצר המקומי הגולמי – לעומת שיעור של 2.75% ב־95'.

שר התעשייה והמסחר מיכה חריש, שרת העבודה והרווחה או־רה נמיר, שר הבריאות אפרים סנה, שר החקלאות יעקב צור ושר הקליטה יאיר צבן הודיעו כי יתנגדו לקיצוץ בתקציב, ויצ־דדו בהגדלת הגירעון. החמישה קבעו, כי ייפגשו הבוקר, לפני ישיבת הממשלה, כדי להסכים על עמדה אחידה נגד הקיצוץ בתקציב. ייתכן כי שרים נוספים יתנגדו לקיצוץ בעת הדיון בממשלה.

חריש נפגש ביום ששי עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ואמר לו, כי אם תתקבל הצעתו של משרד האוצר לקצץ כ־2 מיליא־רד שקל בתקציב, יעמוד המשק בסכנת מיתון. חריש אמר כי יצ־ביע נגד הצעתו של שר האוצר וימליץ לעמיתיו לנהוג כמותו.

נגיד בנק ישראל, יעקב פרנ־קל, עתיד לומר בישיבת הממש־לה כי הקיצוץ המוצע אינו מספיק, וכי יש לקצץ מהוצאות הממשלה בשנה הבאה 3 מיליא־רדי שקלים.

משרד האוצר מניח, כי קיצוץ של 2.15 מיליארד שקל ימנע גידול נוסף בגירעון במאזן התש־לומים בשנה הבאה, אך לא יק־טינו. משרד האוצר צופה, כי הגירעון במאזן התשלומים השנה יסתכם ב־4 מיליארד דולר. בב־נק ישראל מעריכים, לעומת זאת, כי הגירעון במאזן התשלו־מים יגיע השנה ל־4.7 עד 4.8 מיליארד דולר. בבנק ישראל סבור, כי אין די בכך שהגירעון לא יגדל בשנה הבאה, ויש להק־טינו ב־800 מיליון עד מיליארד דולר.

מניחים כי קיצוץ בהוצאות הממשלה יגדיל את החיסכון הלאומי על ידי הגדלת החיסכון הציבורי: יפחית את הצורך לגייס משאבים מחו"ל ויקטין את הגירעון במאזן התשלומים.

בדיון בתקציב יבקשו ראשי משרד האוצר מהשרים להגביל את סך הוצאות הממשלה בתק־ציב 96' – ללא החזר חובות – לסכום של 133 מיליארד שקל, ולהעמיד את סך הכנסות המדי־נה בשנה הבאה על 123.2 מי־ליארד שקל.

מהנתונים שיוצגו לפני הש־רים עולה, כי הוצאות הממשלה אמורות לגדול בשנה הבאה לע־מת בסיסו של התקציב ל־95' ב־5.7 מיליארד שקל עקב החל־טות שקיבלה הממשלה בשנה האחרונה, ועקב חוקים והסכמים מחייבים, ובהם הסכמי שכר שנ־חתמו. לאילוצי התקציב נוספו עוד הוצאות שונות, ובהן מימון שינוי היערכות צה"ל בשטחים והשתתפות הממשלה בתוכנית ההבראה של רפא"ל.

בשנה הבאה עשויות הכנסות המדינה ממסים לגדול ב־3.9 מיליארד שקל. ללא הקיצוץ המוצע בתקציב, עשוי הגירעון להגיע ל־8.95 מיליארדי שק־לים, שהם 3.3% מהתוצר.

משרד האוצר מציע להעמיד את הגירעון על רמה של 6.8 מיליארדי שקלים, שהם 2.5% מהתוצר, באמצעות קיצוץ של 2.15 מיליארד שקל בהוצאות התקציב.

אם תאשר הממשלה את הקי־צוץ בתקציב, יבקש שוחט מה־ממשלה בסוף אוגוסט לאשר את הצעת משרד האוצר לשיעורים שבהם יופחתו תקציביהם של משרדי הממשלה השונים. הממשלה תדון בשבוע הבא בס־דר העדיפויות של ההוצאות

(סוף בעמוד 2א)

רבין תקף את דו"ח לנדוי: "אי אפשר לחקור מחבל על כוס קפה" עמ' 3א

5 נהרגו ו־11 נפצעו בתאונות דרכים עמ' 6א

עשרות ראשי רשויות מקומיות יצאו באחרונה לסיורים בסין ובארה"ב עמ' 6א

שיא עולמי בקפיצה לרוחק: 8.96 מטר עמ' 9א

צעיר נהרג מפגיעת ספינת טיולים כשעלה מצלילה עמ' 10א

עלי יחיא, המורה לערבית מאולפן עקיבא, יתמנה לשגריר ישראל בפינלנד עמ' 10א

אלפי סרבים נמלטו משתי עיירות שכבש צבא קרואטיה במערב בוסניה עמ' 12א

בגליון זה 32 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	2.9920	+0.54%
שחור	3.01	—
סל יציג	3.4894	+0.53%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE

גמאטרוניק

טל': 02-821777

ישראלי לשעבר חטף אוטובוס בקלן, רצח נהג ונוסעת, ונורה למוות בידי השוטרים

מאת יהודית וינקלר, ראובן שפירא ויוסי המנוי

בון (מיוחד ל"הארץ"). ליאון בור, ישראלי לשעבר, חטף אוטובוס תיירים בקלן ביום שישי בבוקר, רצח את הנהג, ואת אחת הנוסעות, ופצע קשה שוטר ושלושה נוסעים. הוא נהרג על ידי צלפים של היחידה ללוחמה בטרור, שבע שעות לאחר שהשתלט על האוטובוס. בו היו 26 בני ערובה. בין התיירים היתה גם ישראלית בת 50, שחולצה ללא פגע, פרט להלם.

ראו עמוד 5א

בור, בן 31, עלה לישראל ב־89' מחבר המדינות ולאחר ארבע שנים עקר לארה"ב. במשטרת ישראל נמסר כי אין לגביו כל רישום פלילי. בעת שהותו בארץ גר בור ברחוב רש"י 15 ברמת־גן. המשטרה מנסה לבדוק כעת אם יש לו קרובי משפחה בארץ. הבדיקות יימשכו הבוקר. עוד נמסר מהמשטרה כי בור לא נמנה עם המאפיה הרוסית או עם כל ארגון אחר אלא פעל לבדו. שר המשטרה משה שחל מסר, בהקשר זה, כי נבדקת אפשרות עם משרדי הפנים והמשפטים לשנות את חוק הכניסה לישראל.

בור עלה לאוטובוס ברחבת הקתדראלה של העיר קלן. באזור מרכז הירידים צעק לעבר הנהג, ריימונד באואר, ושלף לעברו אקדח. הנהג התקשר בטלפון למוקד החירום של חברת התיירות והודיע שהאוטובוס נמצא תחת איום חמור. בור ירה בראשו והרגו.

ממוקד החירום הוזעקה ניידת משטרה. כאשר השוטרים התקרבו לאוטובוס, ירה בור לכיוונם ופצע אחד מהם קשה בבטנו. המשטרה יצרה עמו קשר טלפוני והוא דרש להביא מיד מתורגמן מרוסית לגרמנית וכן נציג של הממשלה. המשטרה הבטיחה לו למלא את מבוקשו. לאחר זמן קצר השליך מהאוטובוס אחד הנוסעים, פצוע קשה. אחר כך רצח בור נוסעת, לאחר שזו הוכרה כגרמניה.

לאזור הוזרמו כוחות רבים, בהם שוטרי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור. אחד הצלפים הם הסתערו על האוטובוס, פרצו לתוכו, והרגו את בור. התובע הכללי של קלן אמר אחר כך כי בור היה "סאדיסט אמיתי, שנהנה מעצם מעשי הרצח"

תצלום: איי־פי

שוטרי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור של משטרת קלן, בדרכם להשתלט על האוטובוס החטוף

רבין: שיחות הקצינים עם סוריה לא יתחדשו לפני קבלת הסבר אמריקאי על הפרת הסיכומים

מאת ירח טל ועקיבא אלדר

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר כי לא יקבל החלטה על חי־דוש שיחות הקצינים עם סוריה לפני שיקבל מהאמריקאים הסבר מדוע לא התממשה הבטחה מפו־רשת של הנשיא חאפז אסד למז־כיר המדינה וורן כריסטופר, בקשר לסידורי המשא ומתן ולוח הזמנים שלו.

מזכיר המדינה האמריקאי, וו־רן כריסטופר, העביר בסוף הש־בוע מסר חריף לנשיא אסד בדבר מורת רוחו מסירובו לשגר את משלחת הקצינים לשיחות הביטחוניות עם ישראל. מתאם שיחות השלום, דניס רוס, מסר לשגריר ישראל בארה"ב, איתמר רבינוביץ, כי בשיחה עם השגריר הסורי, וליד מועלם, הביע כריס־טופר אכזבה ופליאה מהפרת הסיכום שהושג, לדבריו, בפגישו־תו האחרונה עם הנשיא אסד. מועלם לא הציע פתרון מעשי להפשרת הקיפאון.

במסיבת עיתונאים, אמר כרי־סטופר ביום ששי כי ייתכן שש־ני השגרירים ייפגשו בעתיד הקרוב ביותר כדי לפתוח בטי־פול בבעיות הביטחון הקשות. המזכיר ציין כי שני הצדדים מבינים שהשעון מתקתק וכי עליהם להחיש את המשא ומתן. הוא הביע תקווה להתקדמות בע־רוץ הישראלי־סורי עוד לפני סוף השנה.

בדיווח שהגיע למשרד החוץ בירושלים משגרירות ישראל במוסקווה נמסר, כי סגן שר החוץ הרוסי, ויקטור פוסובליוק, שחזר לא מכבר מביקור בדמשק ונפגש עם הנשיא אסד, התרשם שהעיכוב מצד הסורים הוא טאק־טי בלבד וכי בקרוב צפויה פרי־צת דרך במשא ומתן, שתאפשר להגיע להסכם ראשוני אולי עד סוף השנה. לדבריו, אסד מודע לכך שאלמנט הזמן בשיחות עם ישראל חשוב מאוד.

סוכנויות הידיעות מוסיפות: שר החוץ הסורי פארוק א־שרע האשים בשבת את ישראל, וטען כי היא המקור והסיבה לקיפאון במו"מ. "סוריה מכבדת את עק־רונות השלום ודורשת נסיגה מו־חלטת וכוללת של ישראל בתמורה לשלום מוחלט וכולל", אמר א־שרע בנאום בטקס הפתי־חה של מושב הוועדה המעורבת הסורית־סעודית בדמשק.

באשאר אל־אסד, בנו של נשיא סוריה חאפז אל־אסד, אמר בראיון לשבועון הצרפתי־לבנוני "אל־מוחרר", שיראה אור מחר, כי אין בכוונתו לרשת את אביו כנשיא.

"מי שמפיץ שמועות כאלה מוכיח, שאינו מכיר את החוקה הסורית, לפיה על הנשיא להיות לפחות בן 40 שנה", אמר באשאר בן ה־30.

הוסר הסגר על השטחים; המו"מ על הסכם הביניים מתחדש היום באילת

מאת איתן רבין, ירח טל, אורי ניר ודניאל לוישטיין

במערכת הביטחון הוחלט להס־יר היום את הסגר משטחי הגד־ה המערבית ורצועת עזה. הסגר הוטל ביום שני מיד לאחר הפי־גוע באוטובוס קו 20 ברמת גן, שבו נהרגו שישה נוסעים ונפצעו 32. במקביל להסרת הסגר מתח־דשות היום במלון פסיץ באילת השיחות הישראליות פלשתיניות על כינון הסכם הביניים.

בדיון שנערך שלשום במער־כת הביטחון הוחלט סופית להס־יר את הסגר לנוכח הערכה שאין טעם להמשיך בו. במקביל להסרת הסגר יוגדל כוח האדם המפקח על המחסומים שעל הקו הירוק וייעשו פעולות נוספות כדי להפחית ככל האפשר את מספר הפלשתינאים הנכנסים לשטח ישראל ללא היתר.

לא ידוע כמה פלשתינאים יי־צאו היום לעבודה מתוך 22 אלף בעלי היתר עבודה, שעבדו ביש־ראל לפני הפיגוע ברמת גן. מס־עם מערכת הביטחון נמסר כי בעלי היתר עבודה רשאים לצאת אך עליהם לעבור בדיקה נוספת במחסומים. מדובר בפועלים מעל גיל 30, נשואים, שלא היו מעור־בים בפעילות נגד ישראל.

מקורות פלשתיניים המעור־בים במו"מ אמרו אתמול כי זו־לת סוגיות המים, סידורי הפריסה מחדש של צה"ל ושאלת מעמדה של מזרח־ירושלים בב־חירות למועצת הממשל העצמי, יש עדיין בעיות לא־מעטות הכ־רוכות בהעברת סמכויות המינהל מידי הממשל הצבאי הישראלי לידי הרשות הפלשתינית בערים הערביות בגדה, שבהן יהיה של־טון פלשתיני מלא.

מקורות ישראליים בכירים, שהתייחסו לכך, הזכירו מחלוקות קשות בהקשר זה, כגון אחריות לאתרים ארכיאולוגיים, מחצבות, שמורות טבע ועוד. נמסר כי על הסוגיות האלה טרם החל מו"מ של ממש, והציפיות בעיות לא מעטות בקשר אליהן.

מנכ"ל הרשות הפלשתינית, א־טייב עבד א־רחים, אמר אמש בראיון לרדיו "קול פלשתין" כי על אף הבעיות, תיתכן התקד־מות מהירה במו"מ, "אם תרדת הביטחון (הישראלית) לא תהיה גורם משתק". לדבריו, "אם הצד הישראלי ישתחרר מסיוט הביט־חון, הרי אפשר לומר שהבחירות יתקיימו לפני סוף השנה. אבל אם ימשיכו הגנרלים (הישרא־לים) להציב מכשולים ועיכובים הדברים יצריכו זמן".

השיחות בין ישראל לפלשתי־נאים יחודשו היום במלון "פסיץ" באילת. השיחות הופסקו בהורא־תו של ראש הממשלה, יצחק רבין, בעקבות הפיגוע באוטובוס בצומת עלית ברמת־גן. ראש המשלחת הישראלית למשא ומ־תן, מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר נפגש אמש בדירת השרד של שר החוץ, שמעון פרס, בי־רושלים, עם ראש המשלחת הפ־לשתינית, אבו־עלא.

אבו עלא הובא במרצדס של משרד החוץ לדירת השרד של פרס במערב ירושלים. בשיחה נעשו התיאומים האחרונים לק־ראת חידוש השיחות. אורי סביר אמר אתמול, כי על מקצת מה־נושאים השנויים במחלוקת ניתן יהיה להתגבר רק על ידי מפגש בדרגים הבכירים ביותר.

מנכ"ל משרד החוץ ציין כי על מרבית הבעיות האחרות יוכ־לו שתי המשלחות להתגבר במשא־ומתן ביניהן וכי בנושאים אלה לדבריו ההסכם קרוב. סביר אמר: "אם הפלשתינאים מצפים לוויתור כלשהו שלנו בנושאי ביטחון בא הפיגוע בשבוע שעבר

(סוף בעמוד 18א)

סוזן סמית, שהטביעה את שני ילדיה, נדונה למאסר עולם

מאת סוכנויות הידיעות

יוניון, דרום קרוליינה. סוזן סמית, האמריקאית שהטביעה בסתיו שעבר את שני ילדיה, נדונה שלשום למאסר עולם. חבר המושבעים דחה פה אחד את דרישת התובע להטיל עליה עונש מוות. חבר המושבעים, שמנה תשעה גברים ושלוש נשים, הודיע על החלטתו לאחר דיון שנמשך שעתיים וחצי. סמית תוכל להגיש בקשת חנינה בעוד שלושים שנה.

סמית הואשמה שרצחה שני בניה, מייקל בן השלוש ואלכס בן ה־14 חודשים, בכך שדחפה את מכוניתה לאגם. בראיון שנתן לאחר השמעת גזר הדין אמר בעלה לשעבר של סמית, דייוויד, שהוא ומשפחתו מאוכזבים מכך שלא הוטל על סוזן עונש מוות.

המשפט התקיים בעיירה יוניון, שבה התגוררה סמית. "כול־נו חשבנו שסוזן היא אדם מופרע באמת, וכולנו הרגשנו שזה לא יהיה צודק לתת לה עונש מוות", אמרה המושבעת דבורה בוהנוסט.

במשך תשעה ימים בסתיו שעבר טענה סמית שגבר שחור חטף את מכוניתה כשנסעה בדרך חשוכה וריקה. בשידורי הטלוויזיה היא התחננה לפני "החוטף" שישיב לה את בניה, אך ב־3 בנובמבר 94' הודתה שהידרדרה את המכונית במורד לתוך אגם ג'ון לונג, בעוד בניה קשורים בתוכה.

עם היוודע דבר הפשע תבעה דעת הקהל ביוניון, עיירה בת 10,000 תושבים, במתן גזר דין מוות. לאחר שנודעו פרטים על עברה הבעייתי של סמית, לרבות פרטי התעללות המי־נית של אביה החורג בה, גברה התמיכה בעונש מאסר.

סוזן סמית, בת 23, לא העידה במשפט וסירבה לנסח הצה־רה למושבעים לפני שהחליטו מה יהיה גזר דינה. דוברת בית הכלא אמרה כי סמית כלואה בתא שבו עוקבת אחריה מצלמת טלוויזיה במעגל סגור, ושומר חולף ליד כל רבע שעה, מחשש שתתאבד.

מאות נציגי התנחלויות וארגוני ימין החליטו על מבצע המוני להקמת מאחזים בגדה

"ניצור מצב שהממשלה לא תוכל לו; אי־אפשר להציב חייל על כל גבעה"

מאת נדב שרגאי

מאות נציגים של התנחלויות וארגוני ימין, שאינם מיוצגים בכנסת, הגו ביום ששי באריאל תוכנית מבצעית לשיבוש היע־רכותו מחדש של צה"ל בשטחים, ולהקמת עשרות מאחזים ברחבי הגדה.

התוכנית הוכנה על ידי ארגון "זו ארצנו", שבראשו עומדים משה פייגלין ושמואל סקט מקרי־ני שומרון והרב בני אלון מבית אל. מכיני התוכנית הגדירו או־תה כ"תוכנית להצלת מדינת ישראל" ומטרתה, לדבריהם, היא "אחיזה בארץ ומניעת הפקרתה".

בידי עם זה שיבוש תהליך הנ־סיגה בניסיון להביא לעצירתו המוחלטת: מתן תנופה לגלי הת־נגדות להסכם המתעוררים בציבור הישראלי, והבאה להתר־לות של סדר אזרחי וסמירה כחוק לגדר על ביתהן היישובים ודרכי הגישה אליהם".

המבצע שבו דנו נציגי ההתנ־חלויות וארגוני ימין אמור לה־תחיל ב־8 לאוגוסט, ומארגני־ו מבקשים לשלב בו אזרחים יש־ראלים מהגדה ומתחומי ישראל.

בחוברת שנמסרה למשתתפי הכנס נכתב: "ממשלת המבצע לגרום בתהליך מתמשך של שק־רים והסואה לחיסולם של כל היישובים היהודיים באזורים אלו, תוך הפקרת מאות אלפי יהודים לחסדי מחבלים. מצב דברים זה מאיים על קיומה של כל מדינת ישראל ומחייב כל יהודי הרואה את הדברים נכוחה להילחם בו בכל יכולתו.

"התוכנית המוצגת להלן נוע־דה לרכז את הפעילות המעשית לאפיק ברור אחד. כל יהודי נא־מן, בכל רחבי הארץ, יישא לת־רום מזמנו ומרצו להצלחתה באמצעות כללי ביצוע ברורים ונוקשים".

בחוברת נכתב עוד: "כוונת המבצע היא להביא את הממשלה למצב בלתי אפשרי מבחינתה, אשר אין לה יכולת התמודדות עמו (ולא ניתן להציב חייל על כל גבעה) תוך ניצול יתרונותינו הגדולים בשטח וחולשת הצד השני".

בחוברת מסרו המארגנים את פרטי התוכנית: "חסימה מרוכזת של כל הצירים הראשיים ביש"ע. הכרזת בעלות ותפיסת עשרות האחוזים השולטות על צירים מרכזיים; חסימת צירים והפגנות

(סוף בעמוד 2א)

תובלה משולבת - החברה הותיקה והגדולה בישראל בקרב החברות המתמחות בשילוח בינלאומי משרתת אותך - היבואן והיצואן בהובלת כל סוגי המטענים אל ומכל רחבי העולם.

- כשהמטען שלך ב"תובלה משולבת" - אתה מקבל שירות בינלאומי מקיף, בים, באויר וביבשה - מדלת לדלת. שירות אישי PERSON to PERSON.
- כשהמטען שלך ב"תובלה משולבת" - אתה מקבל שירותי מכולות קולקטיביות (יבוא ויצוא) באמצעות מרכזי קונסולידציה ע"י צוות מקצועי ומיומן המתמחה במטענים מסוג זה.
- כשהמטען שלך ב"תובלה משולבת" - אתה יודע שהמטען יוצא לדרך ללא עיכובים, בקווים סדירים, מ־85 נמלים ברחבי העולם.
- כשהמטען שלך ב"תובלה משולבת" - אתה מקבל מאתנו מידע עדכני, שוטף ומדויק על מיקום המטען בכל עת, עד שהוא מגיע ליעדו.
- כשהמטען שלך ב"תובלה משולבת" - אתה מקבל שירותי הפצה מלאים הכוללים: אחסנה, אריזה ושילוח לכל יעד מבוקש - במחירים תחרותיים.
- כשהמטען שלך ב"תובלה משולבת" - אתה מצטרף ל־3000 לקוחות מרוצים. החברות הגדולות והחשובות בישראל נהנות משירות מקצועי, מסור, אמין ומנוסה למעלה מ־25 שנה.

תובלה משולבת - המובילים ביחס אישי בים ביבשה ובאויר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הדיונים על הסגרת אבו־מרזוק

מערכת הביטחון טרם הגישה לפרקליטות חומר ראיות נגד אבו־מרזוק; רבין יקיים הערב התייעצות בסוגיית ההסגרה

מאת דליה שהורי

ראש הממשלה, יצחק רבין, יקיים הערב ישיבה בהשתתפות שר המשפטים, דוד ליבאי, היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, היועץ המשפטי של משרד החוץ, יואל זינגר, נציגים של מערכת הביטחון, כדי לדון בשאלה אם לבקש מארה"ב להסגיר את ראש הלשכה המדינית של החמאס, מוסא אבו־מרזוק.

בירושלים הועלתה הערכה, כי ארה"ב נוטה לגרש את אבו־מרזוק מתחומה תוך ימים אחדים, ואולי אף תוך שעות. במקרה כזה לא תהיה שהות בידי ישראל להתארגן להגשת בקשת הסגרה. לפי הערכה זו, אבו־מרזוק לא יוסגר לישראל מאחר שארה"ב אינה מעוניינת בכך. אין לה עניין לעכבו בתחומה זמן רב, כי אינה רוצה להסתבך עם ארגונים מוסלמים קיצוניים, ולהפך יעד לטרור.

מבחינה משפטית אין אבו־מרזוק חשוד באחריות לביצוע מעשי טרור בארה"ב, אלא רק בגיוס כספים לארגון טרור. כמו כן, אין אפשרות להעמידו לדין על היותו מנהיג ארגון טרור.

במערכת הביטחון הצטבר מידע מודיעיני רב נגד אבו־מרזוק ממקורות שונים. בפגישה שקיימה שלשום פרקליטת המדינה, דורית ביניש, עם נציגים של מערכת הביטחון, היא ביקשה מהם לבדוק עד הבוקר אם אפשר להפוך במהירות את המידע שבידיהם לחומר ראיות, שיאפשר להכין נגד אבו־מרזוק כתב אישום בהקדם, כנדרש על־פי אמנת ההסגרה בין ארה"ב לישראל. במערכת הביטחון בודקים עתה אם אפשר לגייס תוך זמן קצר עדויות חתומות או תצהירים, שישמשו כראיות.

עד אמש לא הוגש חומר כזה לפרקליטות המדינה. לאחר שחומר כזה יוגש, יצטרך היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, לקבוע אם יש ברשות ישראל ראיות משפטיות לכאורה נגד אבו־מרזוק. אם יגיע בן־יאיר למסקנה חיובית, יוכל הדרג המדיני להחליט לבקש מארה"ב את הסגרתו של אבו־מרזוק. אז תפנה פרקליטות המדינה לבית משפט מחוזי בישראל ותבקש להוציא נגד אבו־מרזוק צו מעצר. לאחר מכן היא תפנה למשרד המשפטים האמריקאי ותבקש להסגירו.

מקור משפטי בכיר אמר אמש, כי "ישראל מעוניינת לקבל לידיה את אבו־מרזוק, שהוא אחד מראשי החמאס, כדי לחקור אותו ולהעמידו לדין". עם זאת, ציין המקור כי אם אבו־מרזוק יוסגר לישראל – אי אפשר יהיה לחקור אותו על כל עניין. במקרה של הסגרה, החקירה מוגבלת ביותר, על־פי המגבלות שמטילה המדינה המסגירה בהחלטת ההסגרה שלה.

לדברי אותו מקור, המדינה שמבקשת הסגרה צריכה להגדיר בבקשתה את העבירה שעליה היא מבקשת להעמיד את המוסגר לדין. עבירה זו צריכה להיות בת־הסגרה. אם העבירה אכן תימצא כבת־הסגרה, תותנה ההסגרה בכך שהמוסגר יועמד לדין רק על עבירה זו, וייחקר רק עליה. כמו כן נשמרת לנאשם זכות השתיקה.

עוד ציין המקור, כי גם בהגדרת עבירה כבת־הסגרה עלול להיווצר קושי, אם ארה"ב תטען שהעבירה שעליה הצהירה ישראל אינה עבירה פלילית אלא פוליטית. אמנת ההסגרה אינה חלה על עבירות פוליטיות.

אמש העריכו בירושלים, כי אם יוסגר אבו־מרזוק לישראל יש לצפות לפעולות תגמול של החמאס כלפי ארה"ב וישראל ולהתגברות הטרור, כולל אפשרות של חטיפת מנהיגים כדי שישמשו בני ערובה לשם החלפתם באבו־מרזוק.

חמאס מכחיש הטענה שחטף 2 אמריקאים בעזה בתביעה לשחרר את אבו־מרזוק

מערכת הביטחון בודקת הודעה אנונימית לרדיו

מאת יהודה גל, עמירה הס וסוכנויות

שגרירות ארה"ב בישראל ביקשה ממערכת הביטחון לבדוק את המידע שלפיו נחטפו בעזה שני אזרחים אמריקאים בידי ארגון טרור איסלאמי קיצוני. מהשגרירות נמסר, כי את המידע על כך היא קיבלה מעיתונאים ישראלים, וכי לא קיבלה כל אישור לכך מכל מקור מוסמך.

על־פי ההודעה האנונימית שנמסרה בטלפון לסוכנויות ידיעות ולקול־ישראל נחטפו שני אזרחים אמריקאים בעזה, והם ישוחררו רק אם שלטונות ארה"ב ישחררו את אבו־מרזוק ויאפשרו לו לצאת מהמדינה. גם בירושלים לא יכלו אתמול לאשר את אמיתות ההודעות, ונמסר כי העניין נבדק כעת במערכת הביטחון.

ארגון החמאס הפיץ אתמול אחר הצהריים כרוז ברצועת עזה, שבו הוא מכחיש כי אנשיו חטפו שני אזרחים אמריקאים. בכרוז מאשים הארגון את הרדיו הישראלי בפרסום הידיעה כדי לעורר בעיות.

"החמאס מכחיש בתוקף את הטענות הצבועות של הציונים, השואפים להכפיש את הג'יהאד ואת שמו של ארגון החמאס", נאמר בכרוז.

אחד ממנהיגי החמאס, שסירב להזדהות בשמו, ציין: "החמאס לא היה יכול לעשות דבר כזה. זה מנוגד למדיניותו, והוא יודע כי לא יוכל להתמודד עם התוצאות של מעשה כזה".

דוברו של יאסר ערפאת אמר בתגובה: "ערפאת הורה לבדוק את אמיתות הידיעה, אך עד עתה אין כל הוכחות לחטיפה".

פרשנות משפטית / זאב סגל

דרושות ראיות לעבירה פלילית בישראל

הסגרתו לישראל של מוסא אבו־מרזוק, ראש הלשכה המדינית של החמאס, תוכל להיענות רק על סמך ראיות משפטיות קונקרטיות הקושרות אותו לכאורה לעבירה פלילית חמורה שבוצעה במדינת ישראל או בשטח הנתון לשליטתה. עבירה כזו חייבת להיכלל ברשימת העבירות "בנות הסגרה", הנמנות במפורש באמנת ההסגרה שבין ארה"ב לישראל. רצח והריגה נמנים עם עבירות אלה. חברות בארגון טרור איננה עבירה "בת הסגרה".

הכללים האמורים היו בסיס בעבר להסגרתם מארה"ב של שני טרוריסטים שביצעו עבירות רצח בישראל ובשטחים. בתחילת שנות ה־80' הוסגר לישראל זיאד אבו־עיין, שהואשם בהנחת מטען חומר נפץ בטבריה. הוא הורשע בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, ושוחרר במסגרת עסקת ג'יבריל. בסוף שנות ה־80' הוסגר אבו־עאטה בגין רצח נהג אוטובוס בשטחים. ההסגרה התאפשרה עקב פסיקת בית המשפט האמריקאי שלפיה רצח מתנחלים, אפילו אם הם נושאי נשק, איננו בגדר פעולה בעלת אופי מדיני, השוללת הסגרה. פסק הדין הבהיר, כי פעולת טרור איננה יכולה להיחשב לעבירה בעלת אופי מדיני. אבו־עאטה הורשע בבית המשפט המחוזי בירושלים, וזוכה בבית המשפט העליון.

רק ראיות לכאורה, שיהא בהן כדי שכנוע סביר בדבר ביצוע של עבירה פלילית קונקרטית יוכלו להיות בסיס לבקשה להסגרת אבו־מרזוק. מבחינת חוק העונשין הישראלי מוקנית לבתי המשפט בישראל סמכות שיפוט בעבירות כאלה שבוצעו במדינה, ואף בעבירות שנעשו בחו"ל – כשיגור כספים ומתן הוראות מבצעיות לביצוע פעולות טרור – ואשר הושלמו בפעולות בישראל. בספרו "יסודות בדיני עונשין" מסביר פרופ' ש"ז פלר כי במקרה כזה רואים את העבירה כאילו נעברה כולה בשטח המדינה. בתיקון לחוק העונשין, שייכנס לתוקף ב־23 באוגוסט, נאמר במפורש כי דיני ישראל יחולו על עבירה שנעברה כולה או מקצתה בתוך שטח המדינה. אם יוסגר אבו־מרזוק לישראל, הוא יועמד לדין בבית משפט אזרחי.

החמאס: איננו רוצים שלחץ ציוני יגרור אותנו למלחמה נגד כוחות אחרים בעולם

מאת עמירה הס

תצלום מהטלוויזיה: ערוץ 2

אחיו של אבו־מרזוק, מחמוד: המעצר עלול לעכב תהליך השלום

בכרוזים רשמיים של החמאס בחו"ל ובארץ מזהיר הארגון מפני התפשטות הסכסוך אל מקומות חדשים ומטרות חדשות, אם ראש הלשכה המדינית, מוסא אבו־מרזוק, לא ישוחרר ואף יוסגר לישראל.

גם משפחתו של אבו־מרזוק פרסמה כרוז רשמי, המוחה על מעצרו "שאינו משרת את האינטרסים האמריקאיים באזור ואת תהליך השלום, אשר ארה"ב בה מעוניינת בקידומו".

"אם מעצרו של אבו־מרזוק לא יבוטל", נכתב במכתב גלוי לנשיא ארה"ב, ביל קלינטון, שעליו חתום ארגון החמאס, "יתעורר גל זעם ונקמה גדול בכל רחבי המולדת הערבית והעולם המוסלמי נגד האינטרסים של ארה"ב". במכתב זה, שנוסח בחו"ל, מזהירה ארה"ב מפני הסגרתו של אבו־מרזוק לישראל, שכן צעד כזה ייחשב כמעשה עוין במישור האיסלאמי־ערבי, והיא "תהיה האחראית לכל ההשלכות".

אחיו של אבו־מרזוק, שהוא ראש ההנהגה האזרחית ברצועה, הצטרף לקוראים לשחרר את ראש הלשכה המדינית כדי שתהליך השלום לא ייצא נפסד.

בנימה דומה התבטא גם הכרוז הרשמי של החמאס בחו"ל. "צעד זה הוא מכה נוספת שמנחיתה ארה"ב על עמנו ותנועתו הלוחמת, החמאס, המאבקת נגד הכיבוש הציוני ומובילה את הג'יהאד הפלשתיני". הכעס על מעצרו "של מנהיג מוסלמי" ועל מדיניותה העוינת של ארה"ב, מזהיר הארגון, יתרחב ויגיע אל כל העמים המוסלמים הערבים "שבהם יש לחמאס תמיכה רבה".

עם זאת, בשתי ההודעות הרשמיות של החמאס חוזרים ומדגישים הכותבים כי הארגון "לא פעל נגד ארה"ב והאינטרסים שלה. מאבקו הוא נגד האויב הציוני".

"איננו רוצים שהלחץ הציוני יגרור אותנו למלחמה נגד כוחות אחרים בעולם", נכתב בכרוז של החמאס, שיצא ככל הידוע בשטחים. "אויבנו הברור הוא הציונות העולמית, ובראשה ישראל". כרוז זה קובע, כי המעצר אינו מפתיע, "משום שהדמוקרטיה האמריקאית שבויה בהשפעות הציונות העולמית", אך מצד שני קורא לארה"ב ש"לא להיכנע להשפעות ציוניות. החמאס מעולם לא עשה דבר נגד אמריקה ונגד אף גורם אחר בעולם, אלא רק נגד הכובש שגזל את מקומותינו הקדושים", צוין.

בכרוז החמאס מוצג המעצר כחלק ממסכת שלמה של פגיעות ומזימות נגד העולם המוסלמי, אשר גם הרשות הפלשתינית שותפה להן בלחצים שהפעילה על ירדן לגירוש אבו־מרזוק ועמיתיו מתחומה. צעד המעצר אינו מפתיע, נכתב בכרוז, בהתחשב בעובדה ש"בני העם המוסלמי בבוסניה נהרגים ונשים נאנסות מול כל העולם...ומשתפי הפעולה מגלחים את זקני הלוחמים (במעצר פלשתיני)...ונרקמות מזימות נגד המשטר המוסלמי בסודאן".

משפחת אבו־מרזוק ציינה בכרוז שפירסמה, כי לבנה מעמד של תושב קבע בארה"ב, וכי מעולם לא ביצע כל עבירה שתצדיק את מעצרו. המשפחה הבטיחה את תמיכתה בתהליך השלום, והביעה חשש שהמעצר יפגע בתהליך.

האח, מחמוד אבו־מרזוק, אמר בתגובה על המעצר בראיון לעיתון "אינהאר": "מעצר אחי אינו חוקי ואינו משרת את תהליך השלום שאמריקה מובילה... אחי היה בארה"ב רק לפני שישה חודשים, והוא מייצג חלק גדול מהעם הפלשתיני... מעצר זה אולי יעכב את תהליך השלום". לדברי מחמוד אבו־מרזוק, מבירורים שעשה, ידוע לו כי אחיו הוא "איש הדיאלוג הפוליטי בחמאס ואינו קורא לאלימות. מעצרו עלול לפנות מקום לאנשים קיצוניים בארגון, המתנגדים לדיאלוג".

דוברו של ערפאת, מרואן כנפאני, אמר – לפי פרסום רשמי של משרד ההודעות בלשכת ערפאת – כי "אם מדובר בהפרת חוק אמריקאי, ארה"ב זכאית לבצע הליך חוקי" של מעצר וחקירה. "אני מקווה שלא מוצאו הלאומי של אבו־מרזוק ומחשבותיו הדתיות הם הסיבה להגבלת חירותו", הוסיף. לדבריו, הרשות הפלשתינית תציע לאבו־מרזוק לשוב למולדתו.

שלשום שוחרר ממעצרו בכלא הפלשתיני מוחסין אבו־עיטא, מרה באותרו"א. הוא נעצר לפני כחודש, בעקבות נאום שנשא בעצרת לזכרו של פעיל החמאס נאסר סלהות, אשר בו קרא לפעול בלא היסוס נגד משתפי פעולה. ביום חמישי שוחרר גם השייח אחמד נימר (שהיה עצור ארבעה חודשים). השניים שוחררו "מסיבות הומניטריות ומשפחתיות", לאחר שיחה שקיימו שני נציגי החמאס, איסמאעיל הנייה וחאלד אל הינדי, עם מזכ"ל לשכת ערפאת, טייב עבד אל־רחים.

ברצועה הופץ שלשום כרוז מטעם "חזית ההצלה האיסלאמית", התוקף את הנעשה בתחומי הרשות הפלשתינית (שחיתות, פריצות וכו') ושואל היכן האגפים הצבאיים של החמאס והג'יהאד האיסלאמי. "אנו יודעים שאין גבול לסבלנות של החמאס והג'יהאד האיסלאמי, אך לסבלנותנו יש גבולות", צוין. לא ברור מי עומד מאחורי החזית, שעד כה הוציאה שלושה פרסומים.

בכירים בממשל ל"ניו־יורק טיימס": אין ראיה מוצקה להפרת החוק האמריקאי

מאת עקיבא אלדר ושלמה שמיר

בקרב שלטונות החוק האמריקאים מתגבשת כוונה לתבוע את גירושו של מוסא אבו־מרזוק מתחומי ארה"ב במסגרת הסכם אפשרי עם פרקליטו, שימנע הליכים משפטיים ממושכים וסחבת הכרוכים בטיפול בתביעות לגירוש – הודעה על כך הועברה לידיעת ישראל כדי לאפשר לה להחליט אם להגיש לשלטונות האמריקאיים בקשה להסגרתו של ראש הלשכה המדינית של החמאס, לפני גירושו.

אבו־מרזוק מוחזק במתקן מעצר במנהטן מאז יום ג' שעבר. ראסל ברגרון, דובר מטעם שלטונות ההגירה והאזרחות, אמר אתמול כי שימוע ראשון בעניינו נקבע למחר. בשימוע זה, אמר הדובר, תידון הבקשה לגירוש.

"ניו־יורק טיימס" ציטט אתמול בכירים בשלטונות ההגירה והאזרחות, שאמרו כי הליכים לגירוש מארה"ב נמשכים לפחות ארבעה חודשים, ולעתים עלולים להיקלע לסחבת של כמה שנים.

מקורות בוואשינגטון ובניו־יורק העריכו אתמול, כי השלטונות יעשו מאמץ מיוחד כדי להגיע להסכם עם פרקליטו של אבו־מרזוק אשר לפיו מרשו יגורש מיד. הכוונה לתבוע את גירושו של אבו־מרזוק נובעת מכך שהשלטונות האמריקאיים מתקשים למצוא ראיות מוצקות לכך שהוא היה מעורב ישירות בפעולות טרור או במעשים הנחשבים להפרת החוק האמריקאי.

ב"ניו־יורק טיימס" נכתב אתמול, כי בידי השלטונות הפדרליים הוכחות לכך שאבו־מרזוק קידם פעילות טרוריסטית במדינות חוץ, אך הראיות כי פעל בניגוד לחוק בתחומי ארה"ב הן חלשות. "לא היתה ואין הוכחה ברורה כי הוא היה מעורב ישירות בפעולות טרור", אמר בכיר ל"ניו־יורק טיימס". בהקשר זה ציין, כי פגיעה באזרחים אמריקאים מחוץ לגבולות ארה"ב נחשבת לפשע חמור, שעליו אפשר להעמיד לדין בפני ערכאה אמריקאית. אם יוכח שאבו־מרזוק אכן היה מעורב בפשע כזה, עשויים השלטונות להתנגד להסגרתו לישראל.

לדברי העיתון, השלטונות האמריקאיים פנו לישראל ולירדן וביקשו מידע על פעולותיו של אבו־מרזוק, כדי לחזק את התביעה לגירושו או להעמידו לדין בפני ערכאה אמריקאית.

על־פי מקורות בוואשינגטון, שלטונות החוק בודקים אם אבו־מרזוק גייס בארה"ב כספים בשביל החמאס ואם נתן הוראות ממקום מגוריו בווירג'יניה בדבר השימוש בהם. יש חשד כי הוא העביר כספים לחמאס בשטחים בתקופה שלאחר גירושם של 400 מפעילי הארגון ללבנון.

איתמר רבינוביץ, שגריר ישראל בוואשינגטון, אמר אתמול כי, "יש צורך לתרגם את המידע המודיעיני על אבו־מרזוק ללשון פלילית ולראיות משפטיות מוצקות שיהיו קבילות בבית משפט אמריקאי". רבינוביץ הוסיף, כי המידע צריך גם ליצור זיקה בין שתי המערכות המשפטיות, בארה"ב ובישראל.

השלטונות האמריקאיים גם מודעים לכך שהפרשה עלולה להצית פעולות תגמול נגד יעדים ואזרחים אמריקאיים במזרח התיכון. מחלקת המדינה הפיצה לא מכבר הזהרה מפני ניסיונות פיגוע בקרב שגרירויות אמריקאיות באזור זה.

על־פי החוק האמריקאי, חברות בארגון עוין היא עבירה פוליטית ולא פלילית.

הליכי החקיקה של הצעת חוק נגד טרור שהועלתה בקונגרס לפני כמה שבועות טרם הושלמו. על־פי הצעה זו, יהיו שלטונות החוק רשאים לקיים מעקב אחרי ארגוני טרור, ואפשר יהיה לגרש מארה"ב חשודים בפעילות טרור. עד כה, טרם נקבע מועד להצבעה הסופית על הצעת החוק ועל־פי הערכות, ההצבעה תתקיים בסוף הקיץ, עם שובו של הקונגרס מפגרת הקיץ.

העיתון "דיילי ניוז" תבע אתמול במאמר ראשי להעמיד את אבו־מרזוק לדין בארה"ב. בעיתון נכתב, כי יהיה זה עוול אם תינתן לאבו־מרזוק האפשרות לנצל את מעמדו כתושב ארה"ב כמגן מפני תביעה לגירושו או להעמדתו לדין. "אבו־מרזוק הוא אויבם של שני העמים, האמריקאי והישראלי. עונש מאסר לתקופה ארוכה ישרת את האינטרס של כל השואפים לשלום", נכתב.

אברהם פוקסמן, מנכ"ל הליגה למניעת השמצה, אמר שלשום כי אם ישראל תבקש את הסגרתו של אבו־מרזוק על שרת המשפטים, ג'אנט רינו, יהיה "לשקול זאת באהדה".

לפחות 5 שרים

(סוף מעמוד 1א)

השונות בתקציב '96.

אגף התקציבים במשרד האוצר יחליט על שיעורי הקיצוץ בתקציבי המשרדים על פי סדר העדיפויות שתקבע הממשלה.

צבי זרחיה מוסיף: חבר הכנסת אריאל ויינשטיין (ליכוד) מתח ביקורת על הודעת שר האוצר, כי חזר בו מכוונתו להפחית את שיעור המסים בינואר '96. לדברי ויינשטיין, בכך יש הכרזה על כישלון, שכן בעבר אמר שוחט כי יש צורך להפחית מסים כדי לעודד את צמיחת המשק.

ח"כ סילבן שלום (ליכוד) תבע מרבין לתמוך בשוחט במאבקו לקיצוץ בתקציב המדינה ל־96'. שלום אמר, כי על רבין לתת דוגמא אישית ליתר השרים, ולהסכים על קיצוץ בתקציב הביטחון.

לילי גליל מוסיפה: ראש סיעת העבודה בכנסת, ח"כ רענן כהן, מתנגד להצעת שר האוצר לקצץ בתקציב. לדבריו, הנתונים שהציג שר האוצר אינם מחייבים אותו, והוא מעוניין לשמוע גם את דעתם של כלכלנים אחרים.

כהן אמר, כי יתקשה לשכנע את סיעת העבודה לתמוך בהצעת התקציב, אם לא יוקצו בו תקציבים לנושאי רווחה. כהן אמר, כי תקציב המדינה אינו משקף את סדר העדיפויות הלאומי, ואת מחויבותה של מפלגת העבודה לבוחרים. כהן יכנס מחר דיון של סיעת העבודה בתקציב. בדיון ישתתף גם הכלכלן פרופ' חיים בן שחר.

מאות נציגי התנחלויות

(סוף מעמוד 1א)

במרכז הארץ".

בתוכנית כלולות הוראות לפעילים: "יש להיאחז בקרקע בכל הניתן. אם יבוצע פינוי, יש לשוב לנקודה שנבחרה או סמוכה לה מיידית. אין להתעסק עם ערבים באופן יזום, למעט ערבים נושאי נשק, אותם יש לעצור. ביצוע נוהל עצירת חשוד ייעשה רק על ידי מאחזים שקיבלו אישור מהמטה המרכזי. יש לחוש לעזרת רכב יהודי או מאחז שכן השרוי במצוקה".

בחוברת נכתב עוד כי המאחזים יוקמו סמוך להתנחלויות, באתר הצופה לכביש ראשי, על קרקע שאינה שייכת להתנחלויות.

בחוברת נכתב עוד: "ההשקעה באתר צריכה להיות מינימלית. ככל שנהיה קטנים וגמישים יותר, כך נמעיט את האפשרות לפנותנו, ונשאיר לעצמנו מרחב פעולה מחודש אחרי כל פינוי. חמישה אנשים, אוהל ודגל גבוה הם התנחלות על כל המשמעויות הלאומיות, הביטחוניות והפוליטיות".

מארגני המבצע כותבים עוד, כי בהיאחזויות שיוקמו יש להבטיח נוכחות סדירה ומצומצמת, למעט ביום המבצע הראשון – שבו יהיה צורך בפעילים רבים מכל רחבי הארץ.

בחוברת שחולקה למשתתפי הכנס באריאל התייחסו המארגנים לפעולות נערים בתחומי ישראל:

"מטות הערים יקימו הפגנות בצמתים ראשיים עם תחילת המבצע, וישתדלו להביא לחסימות רבות בו זמנית בכל הארץ. אנשי הערים ישתלבו בהמשך באיוש המאחזים... אנשי הערים ידאגו לקיים הפגנות קבועות מול בתי המעצר ובתי המשפט, אליהם מובלים עצורי המבצע להארכות המעצר".

בתוכנית המבצע נכתב, כי יש בו "כוח הסברתי רב שיש לנצלו בחכמה, לדאוג לשילוב מירבי של פעילים בערי ישראל במבצע, ולהבהיל המודעות כי המאבק הוא של כל עם ישראל ולא רק של כמה 'פרופלורים'. כל נקודה תיקרא על שמו של אחד מהרוגי הטרור, כל התנחלות חדשה תאומץ על ידי יישוב בתוך גבולות '49 הסמוך אליו...".

מתכנני המבצע הורו למשתתפיו להימנע, ככל האפשר, מעימות עם חיילים ושוטרים. "יש להסביר בנועם לחיילים נרגנים, כי אין לנו שום עניין עם הצבא – כולנו חיילים – אנו נאבקים בממשלה ומזמינים אותם להצטרף למאבק. ההתנגדות לכוחות הביטחון תהיה פאסיבית בלבד... הכרזה על שטח צבאי סגור – לא משנה לגבינו... מבחינתנו רצוי שייעצרו מספר רב ככל האפשר של יהודים. זהו כלי חשוב במאבק על ארצנו. אין להתנגד או לברוח ממעצר, יש להצטרף באופן יזום לעצורים ברכב המשטרה".

בתדריך שניתן למשתתפי הכנס באריאל כלולות הוראות ביטחון, ובהן נאמר כי בכל מאחז יהיו לפחות שני כלי נשק אוטומטיים, מלבד אקדחים אישיים. לדברי המארגנים, התנחלויות שיש בהן הרבה תושבים – עליהן להקים יותר ממאחז אחד.

בנוסף לתדריך המבצע נכתב כיצד יש לנהוג בפלשתינאים הנושאים נשק: "כל ערבי הנושא נשק, חשוד כמחבל ויש לעצרו בכל מחיר. אין כל חשיבות כיצד הערבי מתופש (מרים כאלה או אחרים)".

בתדריך כלולים גם כללים להתנהגות במעצר: "יש למסור פרטים אישיים בלבד, ועל כל שאלה נוספת לענות: 'זו חקירה פוליטית. אין לי מה לומר'".

משה פייגלין אמר ביום ששי, כי הפעם זוכה מטה "זו ארצנו" לגיבוי מעשרות גופים בימין, ואף ל"תיאום ורדיעה של מועצת יש"ע".

איתן רבין מוסיף: מקור צבאי בכיר אמר אתמול, כי צה"ל לא יאפשר למתנחלים להקים מאחזים או לחסום כבישים.

לדבריו, יפעל צה"ל בתקיפות כנגד כל מי שינסה להקים מאחזים או לחסום כבישים. לדברי המקור הצבאי, "מאחזים בונה צה"ל ולא המתנחלים, ואם הם יקימו מאחזים או יבצעו כל פעולה שנוגדת לכוונות הביטחון, יפעל נגדם צה"ל בתקיפות".

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, נפגש בסוף השבוע עם נציגי מתנחלים ושוחח עמם על ההיאחזות שהוקמה בגבעת הדגן. בירן אמר למתנחלים כי ההיאחזות אינה חוקית, וכי צה"ל יפעל על סמך חוות דעת משפטית בעניין.

צה"ל ומחוז ש"י של משטרת ישראל עוסקים באיסוף מידע מודיעיני על פעולות המתנחלים בגדה.

מקור צבאי אמר, כי מתנחלים פועלים באופן בלתי חוקי, משבשים את פעילות צה"ל והמשטרה. לדבריו, קבוצות של מתנחלים מעסיקות כוחות גדולים של הצבא, ומחייבות לשנות את היערכות הכוחות ולבטל פעולות.

אתמול

טלוויזיה

נס קטן

"השאלה הבאה", יום ו'. "מוסף שבת", מוצ"ש, ערוץ 2

"השאלה הבאה", כמו תוכניות אחרות בערוץ המסחרי, מסיימת את ימיה, זמן קצר לאחר שנולדה, משום שהחלפת ימי השידור של הזכיינים היא מתכונת הממיתה תוכניות. העובדה שמחלקת החדשות של ערוץ 1 היא בעלת אמצעים, כוח אדם וניסיון רב יותר מאשר המתחרה הצעירה שלה, התבטאה גם במתכונת הלא־מבושלת של "השאלה הבאה". ל"יומן" לא יקום מתחרה רציני, כל עוד זכייני ערוץ 2 יראו בחדשות עיסוק בלתי רווחי.

"השאלה הבאה" הטילה על כתפיו של ירון לונדון לא רק את מלאכת ההגשה, אלא גם את עשיית מרבית הכתבות שהוקרנו במהלכה. מדי פעם, במיוחד כשלונדון, סקרן כרוני שכמותו, ראיין באולפן או מחוצה לו, הצליחה "השאלה הבאה" להציג פרספקטיווה רחבה יותר על האיש או הנושא.

הוכחתו של מראיין טוב היא לשאול את השאלות הקשות אך גם לדובב ולפתוח את המרואיין. לונדון שאל בתוכנית האחרונה את מאיר שמגר על עורכי־הדין, בעלי הממון והקשרים, המטילים חיתתם על השופטים. הוא פקפק אם השליטה ישראל מערכת צדק בשטחים, ותהה אם שמגר באמת לא מצטער על אף פסק דין שלו, כפי שהצהיר. את ההכשר המשפטי שהעניק שמגר לגירוש אנשי החמאס כינה "איוולת פוליטית", ושמגר התפתל בכסאו. אך בסוף הראיון הלא תנפני הזה הוריד שמגר את הגלימה וסיפר על אהבתו לג'אז.

עוד לא ברור איזו אלטרנטיווה יציב ערוץ 2 במקום "השאלה הבאה", ואיזה תהליך יימצא ללונדון, המראיין הטוב ביותר של העיתונות המשודרת. הבעיה העיקרית של מחלקת החדשות היתה ונותרה הכיסוי הקצרצר שאינו מאפשר הרחבה רצינית של נושאי אקטואליה. גם הגילוי של רוני דניאל ב"מוסף השבת" על פענוח צילומי אוויר של אושוויץ מתקופת מלחמת העולם השנייה, שהראו את המשרפות בפעולה, אינו מכסה על המצוקה הזו. במסגרת הנתונים האלה, "השאלה הבאה" היתה בבחינת נס קטן.

חנה קים

קונצרט

אווירת מתח

קונצרט הפתיחה של פסטיבל כפר בלום

קונצרט הפתיחה של פסטיבל כפר בלום ה־11 היה יותר מאשר אירוע נועז ומקורי: הוא היה הצהרת כוונות ודר משמעית של המנהל האמנותי החדש, רפי קינן, על הפרופיל האמנותי שהוא מייעד לפסטיבל: מחויבות למוסיקה של המאה העשרים (פתיחה ברביעייה של יאנצ'ק) ולמוסיקה ישראלית – "מפגשים 3" של מנחם ויזנברג. ההצהרה צלצלה בקול רם עוד יותר, כמעט רעמה, בגלל העיתוי של האירוע כקונצרט פתיחה: מהתחלה התחוור לקהל שהוא לא יוכל להתרווח במושבו אלא לשבת על קצה הכיסא, דרוך וקשוב, בין אם הוא אוהב את מה שהוא שומע בין אם לאו.

היצירה "מפגשים 3" חידדה עוד יותר את האווירה. היא נפתחה בקדנצה ארוכה של סולנית: פסנתר בנגינת המלחין ועוד בנגינה וירטואוזית של תייסיר אליאס, שני הכלים הללו והחומרים המוסיקליים שלהם: סולמות, מקצבים ואלתורים כתובים, כאילו נאבקו לכל אורך היצירה כדי להגיע לאיזו שהיא השלמה ביניהם ובין המנגנות, מערבי מול ערבי, שהם ייצגו. האנסמבל הכלילי שהצטרף אליהם, אם כי בנגינה ובניצוח (של יובל בן עוזר) מהססים במקצת, תמך בשניהם והוביל לשיאים חוזרים ושנים של המצאתיות ויופי.

הסיום בקונצרט היה רחוק מליצור אתנחתא מרגיעה. ה"גראנד פרטיטה" ל־13 כלים המשיכה לתבוע – בעיקר בזכות הניצוח הכריזמטי והלא מתפשר של מרדכי רכטמן – את תשומת ליבו המקסימלית של הקהל. רכטמן שמר על מתח לכל אורך היצירה ונעזר בסולנים המצוינים שלו. הקהל נשמע אוהד ומתלהב – המשך הפסטיבל יוכיח אם התפיסה הדורשה הזאת באמת מדברת ללבו.

נעם בן זאב

תיאטרון

לחם האהבה

תיאטרון באר שבע מעלה את "אשת האופה", מאת מרסל פניול. בימוי: פדריקו דאוזיה. תפאורה: יעל פרדס

עלילת המחזה הצרפתי–עממי הזה היא היפוך של "אותלו". הכושי של שקספיר היה אציל שנתקף קנאה שהוא רצח את אהובתו התמימה. האופה אמבלה (והשם הוא משמעותי, "זה שניתן לאהוב אותו") מאבד את אשתו שהולכת עם הרועה, אבל מסרב להאמין שהיא בגדה בו. יצריו של האופה אינם נופלים בעוצמתם מיצריו של "אותלו", הם אולי רק קצת יותר מגוחכים ואנושיים. הכפר כולו מתגייס למצוא את האשה, כי בלעדיה הוא מסרב לאפות לחם (ובמובן זה הרי זהו לחם האהבה) אבל גם כשהיא חוזרת ומודה בבגידתה, מסרב האופה להודות במציאות. הוא טוען שהוא יכול להיות או קרנן או אופה, והוא מתעקש להיות האופה. כדי שהסיפור ישכנע, צריך ליצור לו את האווירה הנכונה, התמימה, העממית, וזו במידה רבה נוצרה על במת היכל התרבות בבאר שבע, הודות לתפאורה, לתאורה (פליס בר־לב) למוסיקה של אלדד לידור, אבל גם הודות למשחקה הטוב של הלהקה הגדולה.

אבל צריך יותר מזה: צריך להאמין שניצת זיק של אהבה בין אשת האופה (גלית סהר־בין) והרועה (חליפה נטור). העיקר – צריך להאמין לאופה ולכאוב את כאבו. וזהו ניצחונו היפה של זאב רווח. בניגוד לדמות הטלוויזיונית, הוא מגיש משחק מאופק, עצור, נמצא בשליטה כל הזמן ולכן הוא מלבב ונוגע ללב. ולמרות שהמערכה השנייה מתארכת מעט מדי ההתגוננות של רווח – כמו למשל הנזיפה שלו בחתולה שברחה רכה, מרגשות ומספקות. תיאטרון טוב יכול להפוך גם את האהבה התמימה של אופה לערב שראוי לצפות בו.

מיכאל הנדלזלץ

עולם שלא הכרת - במיוחד בסתיו

● אירופה ואגן הים התיכון
תורכיה ● יוון ● תוניסיה ● מרוקו ●
ספרד ● צרפת ● פורטוגל ● שרשרת האלפים
● איטליה ● אירלנד והאיים הבריטיים
● סקנדינביה ● מזרח אירופה וחבר העמים

● אפריקה
קניה ● טנזניה ● אתיופיה ● אוגנדה
● איי סיישל ● דרום אפריקה

● אסיה
הודו ונפאל ● תאילנד
● אינדונזיה וסינגפור
● סין ● הונג קונג
● דרום הפאסיפיק
● דרום מזרח אסיה

● אמריקה
קנדה ● ארה"ב ● מכסיקו
וגואטמלה ● דרום אמריקה

● טיולים בראש צעיר
פרו ובוליביה ● אפריקה ● מרוקו ● סין ● טיבט
● בורמה ותאילנד ● הודו ונפאל ● ויטנאם וקמבודיה

● החברה לחקר נופים ותרבויות
הטיולים הטובים בעולם: תת היבשת ההודית ● סין
● דרך המשי ● פפואה ניו גיני ● טיבט ● מרוקו ● מרכז אמריקה
סמינרים מטיילים בחו"ל: פאריס ● פראג ● איסטנבול
● סיציליה

נותרו מספר מקומות ספורים!
29 יום דרך המשי מאיסטנבול לסין
דרך סמרקנד-בוכרה-חיווה וקירגיסטאן
יוצא לדרך ב-3.9
בהדרכה: ד"ר יורי פינס
אהרוני אמיתי.

לקבלת חוברת טיולים טלפן: 03-5653944, 24 שעות ביממה

פרטים והרשמה אצל סוכני הנסיעות

החברה הגאוגרפית • נאות הכיכר

פעילות החמאס אסורה במזה"ת – ומותרת במערב

רקע / גיא בכור

עם גירושם בסוף חודש מאי של שני בכירי חמאס, ד"ר מוסא אבו מרזוק ועימאד אל־עלמי, מירדן ציין גורם ירדני בשיחה סגורה כי "ירדן לא תרשה פעילות של חמאס בתחומה או מתחומה". הוא הוסיף כי גירוש השניים עורר מחאות של התנועות האיסלאמיות הירדניות, כך שהמשטר נטל סיכון פנימי מסוים בגירושם הפומבי המהיר.

ירדן מתירה את פעילותם ההסברתית של שני בכירים אחרים בחמאס, אשר נושאים אזרחות ירדנית, והם אבראהים רושה ומוחמד נזאל, אך שירותי הביטחון שלה מקיימים פיקוח הדוק על השניים, שגם רמת הצהרותיהם פחתה, כנראה בעקבות אזהרות וקווים אדומים ששורטטו להם מגבוה.

אך ירדן אינה מתירה בשום אופן פעילות של חמאס במחנות הפליטים הפלשתיניים שבתחומה או בקרב האוכלוסיה הפלשתינית.

תופעה דומה נמצא גם בסוריה: מוסא אבו מרזוק ומנהיגים אחרים בחמאס פעלו ופועלים מדמשק ברמה המדינית, אך סוריה משתמשת בהם רק כקלף מיקוח פוליטי נגד ערפאת או נגד ישראל. חל איסור חמור על כל פעילות של גורמים פלשתיניים איסלאמיים במחנות הפליטים הפלשתיניים בסוריה, על הפצת עיתוני חמאס וכדומה.

במצרים שירותי הביטחון המצריים אינם מאפשרים כלל לגורמי חמאס, מנהיגים או פעילים, להיכנס לתחום המדינה, ומתנהל מעקב אחר פלשתינאים המבקרים במצרים, ונחשדים בחברות בארגון איסלאמי זה או אחר. מאז ניסיון ההתנקשות בחיי הנשיא חוסני מובארק הוצאו הוראות ביטחון חדשות ודרקוניות במנגנוני הביטחון המצריים בנוגע למבקרים הנחשדים בפעילות פוליטית איסלאמית.

המצרים יודעים כי ראשיתו של החמאס היא בקרב תאי "האחים המוסלמים" המצריים, וכי קיים שיתוף פעולה בין השניים. זה המצב גם בלוב, באלג'יריה, בתוניסיה ובמרוקו, מדינות אשר עוקבות בחשד רב אחר כל פלשתינאי המבקר בתחומן, והנחשד כחברות בתנועה איסלאמית.

אך דווקא במדינות המערב פועלת תנועת חמאס כמעט בגלוי, ובחופש פעולה רחב יחסית: בארצות־הברית, בבריטניה, בגרמניה, בנורווגיה ועוד. וכך התנועות האיסלאמיות ששוללות שלילה מוחלטת את המערב, פועלות ממנו, אוספות בו כספים, מנהיגות ממנו את אנשיהן ומשגשגות בצל החירויות האזרחיות שהוא מעניק.

בלונדון יוצא לאור ביטאונה הרשמי של תנועת חמאס "פלשתין אל־מוסלימה", שבה קובע הארגון את דפוסי הפעולה האסטרטגיים שלו. ראשי התנועה מתראיינים בו ומופיעים בו הרסים האידאולוגיים של חמאס.

שבועון זה לא ניתן להפצה במרבית מדינות ערב, וישראל העלתה כבר את ענייניו בפני השלטונות הבריטיים, לפי שעה לשווא. פעילי חמאס נאחזים בחופש הביטוי כדי להגן על עיתונם.

בלונדון פועלת גם סוכנות הידיעות הפלשתינית האיסלאמית "קודס פרס". במערב גרמניה פעילים כמה מוקדים של תנועת החמאס ובהם שטוטגארט ואאכן. באאכן נערכות התרמות למען שחרור השייח יאסין, נאספים כספים המועברים לפעילי חמאס בשטחים ויוצאים כמה עיתונים של התנועה, למשל "נידא אל־אקצא".

מרכזי פעילות של החמאס קיימים גם בבריסל ובערי הולנד. אך המרכזים הגדולים של התנועה הוקמו בריכוזים איסלאמיים בארצות הברית: בניו יורק, שיקאגו, לוס אנג'לס, דאלאס ועוד. מרכזים אלה מפעילים קרנות לגיוס כספים, לכאורה למען העניין הפלשתיני או ילדי פלשתין. הקרנות אוספות כספים ממתפללים במסגדים ברחבי ארצות הברית, וגם באמצעות מודעות בעיתונים האמריקאיים המקומיים והארציים. קרנות כאלה הן "קרן האדמות הכבושות" או "הקרן למען פלשתין".

הרצאות שורשים

"ההתאחדות האיסלאמית הפלשתינית בצפון אמריקה" מפעילה שורה ארוכה של אמצעי תמיכה בעניין האיסלאמי הפלשתיני כמו עיתונים, סמינרים, הרצאות שורשים, שליחת מתנדבים ופעילים לשטחים, העברת ספרים ומימון פרויקטים בשטחים ועוד.

בחודש דצמבר 90' קיימה ההתאחדות את ועידתה השנתית השלישית במיסורי, ובכנס בלטה השתתפותם של פעילים בולטים בחמאס כמו ד"ר מוחמד אוחאר, השייח חליל קוקא או אחמד נאופל. אורח הכבוד היה המנהיג האיסלאמי של סודאן השייח חסן תוראבי. "המרכז האיסלאמי למחקרים ולימודים" שפעל באילינוי ואחר כך בווירג'יניה נחשב לשם כיסוי למפקדה של חמאס בארצות הברית, אליה היה קשור גם ד"ר אבו מרזוק.

כל הפעילות הזו בארצות הברית ובאירופה לגיטימית לכאורה, והרשויות המקומיות נתונות בפני דילמה: אין פסול בפעילות חמאס והארגונים הנספחים אליה בארצות הברית. פעילות דומה מקיימים גם הארגונים היהודיים בארצות הברית, אלא שרשויות הביטחון מודעות לעובדה שהכספים הנאספים משמשים למטרות בלתי רצויות, אך אין להן הוכחות לכך.

אין בדרך כלל מעקב אחר הדרך אותה עושים הכספים הנאספים, והרשויות המקומיות טוענות כי אינן מודעות ואינן מתעניינות בנקודות הקצה של הכספים. הן, כך טענו במספר מקרים, מתעניינות בביטחון הפנים בארצותיהן, וזה אינו מופר. אירועי הטרור האחרונים בארצות הברית, צרפת או גרמניה עשויים לשנות את הגישה הרווחת הזו. בצרפת היא כבר החלה להשתנות, כאשר קיים חשש שהעימות האלג'יראי עלול לגלוש גם אל מעבר לים התיכון, לצרפת עצמה.

ארגוני הסירוב בדמשק דורשים לשחרר לאלתר את אבו־מרזוק

חזית הפעולה האיסלאמית בירדן: המעצר הוא פעולת התגרות בעם הפלשתיני

מאת סוכנויות הידיעות

עשרת ארגוני הסירוב הפלשתיניים, שמושבם בדמשק, הזהירו אתמול מפני הסגרת ראש הלשכה המדינית של החמאס, מוסא אבו־מרזוק, לישראל.

בהודעה שפורסמה בדמשק דרשו הארגונים, בהם החמאס והג'יהאד האיסלאמי מהממשל האמריקאי "לשחרר לאלתר את אבו־מרזוק", והתריעו נגד "הסכמה לדרישה הציונית" להסגירו לישראל.

קוראים להפעלת לחץ על ארה"ב

"מעצרו של אבו־מרזוק הוא תרגיל נוסף של ארה"ב נגד העם הפלשתיני, הלוחם באופן חוקי נגד הכיבוש הציוני של פלשתין", נאמר בהודעה. ההודעה דורשת, כי "הארגונים להגנת זכויות האדם והמדינות הידידותיות, יתערבו במהירות האפשרית, ויפעילו לחץ על ארה"ב למען שחרורו של אבו־מרזוק".

בין ארגוני הסירוב שחתמו על ההודעה בדמשק: החזית העממית לשחרור פלשתין, בהנהגת ג'ורג' חבש, החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין, בהנהגת נאיף חוואתמה.

גם חזית הפעולה האיסלאמית בירדן, ביקשה שלשום מהרשויות האמריקאיות לשחרר את אבו־מרזוק.

בהודעת החזית צוין, כי מעצרו של ראש המחלקה המדינית של החמאס הוא "פעולת התגרות בעם הפלשתיני הנלחם על קבלת זכויותיו".

החזית הביעה תמיהה על מעצרו של "דמות המקדישה את חייה להגנת זכויות הפלשתינאים בדרך של דיאלוג עם ארגוני ההגנה חזכויות האדם".

מחתה על גירושו מירדן

חזית הפעולה האיסלאמית, הנחשבת לגדולה בין מפלגות האופוזיציה בירדן, מחתה במאי על גירושו של אבו־מרזוק מירדן, על פי דרישת ארה"ש, וכן על גירושו של בכיר אחר בחמאס, עימאד אלעלמי.

רבין תקף את דו"ח לנדוי; "אי אפשר לחקור מחבל על כוס קפה"

מאת ירח טל

ראש הממשלה, יצחק רבין, תקף אתמול את המלצות דו"ח ועדת לנדוי. הוא טען כי ההגבלות שהטיל הדו"ח על השב"כ פוגעות ביכולת הלחימה והאפקטיוויות של השב"כ בטרור בכלל ונגד טרור המתאבדים בפרט.

בראיון ל"יומן השבוע" של קול־ישראל אמר ראש הממשלה, כי פיגוע התאבדות לא נובע מהחלטה של אדם אחד. צריכה להיות סביבו מערכת ששותפת לו את המות, מערכת מבצעית שמספקת לו חומרי נפץ ואיתם שנושא דרשות שטנה במסגד. נגד המתאבד – אמר רבין – אין שום הרתעה. הוא מוכן למות, אבל צריך לחשוף את המערכת שסביבו ואת זה יכול לעשות רק חקירה יעילה של השב"כ.

"איני מציע עינויים אבל לא סביר לשבת עם שולחי מרצחים סביב שולחן וספלי קפה ולשאול אותם שאלות. הניסיונות להגביל את השב"כ הם משגה חמור. היתה תקלה בשיטת החקירה (טלטול, ניעור). השתמשו בה כנגד שמונת אלפים נחקרים ולא היתה שום בעיה. מי שאומר שצריך להפסיק את זה טועה. מי שימנע מהשב"כ להמשיך לפעול באמצעים שהיום עומדים לרשותו ישא על מצפונו ועל אחריותו את הפחתת היכולת שלנו במלחמה נגד הטרור".

ראש הממשלה נשאל אם המערכת המשפטית ובכללה שר המשפטים מבינה את הדברים כמותו והוא השיב: "זו עמדתי ואני אלחם עליה כדי שלשב"כ – כגורם מסכל טרור – יינתנו כל האמצעים כנורמות, כמובן של מדינה דמוקרטית ויהודית. היום זה עלול להביא למצב שהפלשתינאים שאני לוחץ עליהם לפעול יותר ולהחריף את האמצעים נגד הטרור, יאמרו לי, מה אתם רוצים, הרי אתם בעצמכם מצמצמים את סמכויות השב"כ".

בשל חילוקי דעות שהתעוררו בוועדת השרים המיוחדת לנושא השב"כ, בראשות ראש הממשלה, הוארך בשבוע שעבר רק בשבועיים במקום לשלושה חודשים, תוקף ההיתרים המיוחדים לחקירות מיוחדות של השב"כ, שאיפשרה ועדת לנדוי. בוועדה התגלו חילוקי דעות לגבי "טלטול הראש", שיטת החקירה שגרמה למותו של עציר פלשתינאי.

שר המשפטים דוד ליבאי, פרקליטת המדינה דורית ביניש והשר יוסי שריד העלו השגות לגבי שיטת חקירה זו והעמידו ספק אם ניתן להתיר לחוקרי השב"כ להמשיך בה.

בנוגע לפיגוע ברמת־גן אמר ראש הממשלה, כי אין עדיין קצה חוט לגבי זהותו של המחבל המתאבד בצומת עלית וגם לא ידוע דבר על שולחיו. רבין ציין את העובדה שבשום מקום לא נפתחה סוכת אבלים ושום ארגון לא נטל על עצמו אחריות לפיגוע.

רבין סבור כי "אפשר בהחלט שהפיגוע מסמן תופעה חדשה בפעילות ארגוני הטרור שאינם מעוניינים ליטול על עצמם אחריות לפיגועים כאלה. אפשר שהם חוששים בעניין זה מתגובתנו ומעימות חזיתי עם הרשות הפלשתינית. ברור שהמחבל הזה לא פעל לבדו, ולא ברור אם הוא הגיע מעזה או מהשטחים.

"נבדקת אפשרות שהוא הגיע מחוץ לאזור, אבל ברור שהיו לו מסייעים, מי שתדרך אותו לגבי מסלול האוטובוס ואפילו מי שהפקיד בידיו כסף ישראלי לתשלום דמי הנסיעה". רבין אמר עוד, כי "יאסר ערפאת והרשות הפלשתינית גם הם משתפים פעולה עם ישראל במאמץ להתחקות אחרי זהותו של מחבל זה".

ראש הממשלה תקף בחריפות רבה את גורמי הימין ואמר שהוא תוהה כיצד יכולים אזרחי ישראל אפילו ימניים בדעתם, להאשים אותו ואת הצבא ומפקדיו באחריות לפיגועי טרור. "בצרפת היה השבוע פיגוע קטלני – ככל הנראה של המחתרת האלג'ירית – ואף אחד שם לא חשב להאשים את הממשלה. אצלנו הופכים את החמאס למכשיר לניגוח פוליטי פנימי – זה הרי לא יעלה על הדעת. ומי שעושים זאת משתפים פעולה עם הטרור האיסלאמי – מוכים אותו מאחריות לפיגוע ומטילים את האחריות על הממשלה".

לשאלה האם יש מאחורי ההפגנות האלה בצמתים יד מכוונת השיב ראש הממשלה: "ומה חשבתם, שזה ספונטאני? מאחורי ההפגנות האלה יש יד מכוונת של האופוזיציה בישראל, שהופכת כל אירוע טרור לכלי ניגוח בזירה הפוליטית הפנימית".

הליכוד הגיב בחריפות על דברי ראש הממשלה. בהודעה שפרסם נאמר: "ראש הממשלה הושיב את עם ישראל על חבית חומר נפץ וכשזו מתפוצצת הוא מטיל את האחריות על האופוזיציה שהזהירה מפני הסכנה".

יו"ר ועדת ההסברה של הליכוד, ח"כ לימור לבנת, אמרה, כי רבין בפאניקה, ואינו מסוגל לעמוד בפני התרחבות ההתנגדות הציבורית למדיניותו: כישלון המהלכים המדיניים המתפוצצים לרבין בפרצוף והוא מאבד שליטה ומתחיל לתקוף תוך איבוד עשתונות וירידה מן הפסים את האופוזיציה.

לבנת יזמה דיון במליאה על חוסר יכולתו של רבין לתפקד במצבי לחץ. היא תזכיר בדיון את הכינוי "דרעקעס", שאמר על ח"כ אברהם פורז וחברי סיעת מרצ ו"ההבחוסטים", כפי שכינה את חברי סיעת העבודה.

צילום: ירון קמינסקי

השייח כטיב במשרדי "ועדת הסיוע האיסלאמית" בנצרת, אוחז בתמונת נזקק. "התנועה מסייעת ליתומים בעזה"

התנועה האיסלאמית בישראל: הפרסומים על קשרים עם החמאס – בועת סבון

מאת יוסף אלגזי

השייח כמאל כטיב מכפר קנא שבגליל, מראשי התנועה האיסלאמית בישראל, הגדיר אתמול את הפרסומים שבאו בעקבות פשיטת המשטרה על משרדי "ועדת הסיוע האיסלאמית" בנצרת כ"בועת סבון שתתפוצץ בפני מי שעומדים מאחוריה". בפשיטת המשטרה ביום חמישי שעבר נלקחו מסמכים, ספרי חשבונות, דיסקטים, תוכנות ומחשב.

השייח כטיב סיפר, כי "ועדת הסיוע האיסלאמית", הקשורה עם תנועתו, הוקמה ב–1989 והיא רשומה, כחוק, כעמותה אצל רשם העמותות. לדבריו, העמותה עוסקת במתן סיוע חומרי מגוון לנזקקים מוסלמים, בצורת כסף, מזון, ביגוד, הטעלה, תרופות ועוד.

"למשל", אמר, "מוציאה ועדת הסיוע כ–900 אלף שקל לחודש סיוע ל–7,000 יתומים ברצועת עזה ובגדה המערבית, ול–700 משפחות שם. לקראת פתיחת שנת הלימודים רכשה ועדת הסיוע 10,000 תיקי בית ספר, כולל מחברות, ספרים ומכשירי כתיבה לילדים בשטחים. איננו בודקים לאילו ארגונים משתייכים או קרובים אנשים נזקקים אלה. בנוסף לזה, אספנו כמיליון שקל שנעביר לבוסניה. בעבר סייענו לאחינו המוסלמים בצ'צ'ניה. כמאמינים מוסלמים, חובתנו לעזור לכל מוסלמי הזקוק לעזרה".

השייח כטיב אישר, ש"ועדת הסיוע האיסלאמית" אכן מקבלת תרומות מחו"ל, מ"חברות צדקה מוסלמיות ולא מוסלמיות, אבל לא מארגונים פוליטיים, כפי שטוענת המשטרה". לדבריו, לא מן הנמנע שעם הזמן הסתכמו סכומי הכסף שנתרמו מחו"ל במיליוני שקלים.

לטענתו של השייח כטיב, התזמון של פשיטת המשטרה למשרדי "ועדת הסיוע האיסלאמית" בנצרת, והפרסומים כי היא קיבלה כספים שמקורם בארגונים מוסלמיים קיצוניים הקשורים עם חמאס, והדבר מעצרו בארצות הברית של ד"ר מוסא אבו מרזוק, "אינו מקרי. גורמים בישראל מנסים זה זמן רב לקשור בין התנועה האיסלאמית בישראל לגורמים בחמאס, כדי לעשות לה דיסקרדיטציה ציבורית בישראל. ניסיונות אלה ייכשלו".

הנהגת התנועה האיסלאמית תתכנס בקרוב ותחליט על תגובתה לפרשה.

בכיר לשעבר בשב"כ: השינוי בהיערכות צה"ל יפגע ביכולת לאסוף מידע

(עו). בכיר לשעבר בשב"כ, שמעון רומח, אמר אתמול, כי שינויי השלטון הצפויים בגדה, והשינוי בהיערכותו של צה"ל יפגעו מאוד ביכולתו של השב"כ לאסוף מידע נגד פלשתינאים המבקשים לבצע פיגועים נגד ישראל.

בראיון ליומן השבועי של גלי צה"ל, "במצב הנוכחי", אמר רומח: "כפי שהדבר קורה כיום בשטחי האוטונומיה הפלשתינית בעזה וביריחו, כך יהיה גם בעתיד בגדה, כשסמכויות הריבונות הפלשתינית תורחב לאזור זה. האכיפה של השב"כ נגד פלשתינאים, שמתכננים בעיקר טרור בישראל, תיפגע במידה רבה, ולמעשה לא תתקיים.

"גם האיסוף המודיעיני ייפגע, מפני שהשב"כ ייאלץ לפעול מחוץ לזירה בתנאים הרבה יותר קשים".

שופט ארגנטיני שחרר 6 לבנונים שנחשדו במעורבות בפיגועים בבואנוס איירס

פרגוואי היא שהסגירה את השישה, וכן אשה ברזילאית, לארגנטינה

בואנוס איירס (ע"ד). בית משפט בארגנטינה הורה ביום חמישי שעבר לשחרר ששה לבנונים ואזרחית ברזיל שהוסגרו לארגנטינה על ידי פרגוואי, בחשד של אחזקת נשק וחומרי חבלה, ומעורבות כביכול בפיגועים בבניין הקהילה היהודית ובשגרירות ישראל בארגנטינה. "כל העצורים שוחררו מחוסר ראיות", אמר תורה גאלי, סנגורם של ארבעה מהלבנונים.

העצורים, כולם בעלי אזרחות ברזילאית, נעצרו בחודש פברואר בפרגוואי והוסגרו לארגנטינה ביום ראשון שעבר. השופט רוברטו מארקביץ' חקר את העצורים בחשד שהיו קשורים למאגר הנשק שהתגלה באי "הולתא היגרית", ליד בואנוס איירס, הנמצא בבעלות קצין לשעבר אלואנדרו סוקסדורף.

מארקביץ' אמר בהודעה, כי "למרות הקשר מסוים בין סוקסדורף לבין לואיס נאדר וסרג'יו סאלם, לא היה די בממצאי החקירה להגיש כתבי אישום נגד נאדר וסאלם, על החזקתם כביכול בחומרי חבלה".

מארקביץ' הדגיש כי "לכידת מאגר הנשק היתה הסיבה היחידה לבקשת ההסגרה", אבל שירותי הביון בפרגוואי מאמינים, ש"כמה מחברי הקבוצה העצורים מעורבים בפיגוע מכונית התופת ליד שגרירות ישראל בבואנוס איירס ב–1992, שבו נהרגו 29 בני אדם".

הקהילה היהודית בארגנטינה קיוותה שהלבנונים יספקו מידע שיוביל למבצעי הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס לפני כשנה. בפיגוע נהרגו 86 בני אדם ונפצעו מאות. הקהילה היהודית האשימה את החיזבאללה במעורבות בפיגוע.

מארקביץ' אמר, כי "השתייכות לאידיאולוגיה זו אינה נחשבת לפשע בארגנטינה", והוסיף כי "לא נמצאו כל ראיות למעורבותם של הלבנונים בפיגועים".

סניגוריהם של הלבנונים אמרו, כי "התביעה הגישה נגדם ראיה אחת בלבד: פתק שנמצא בין חומרי החבלה ובו נכתב 'לסרג'יו', שמו הפרטי של נאדר".

הסניגורים הוסיפו כי "הסגרתם של הלבנונים לארגנטינה, נועדה להסב את תשומת הלב הציבורית מכישלונה של משטרת ארגנטינה, שלא הצליחה להתחקות אחר מבצעי הפיגועים".

עד כה עצרה משטרת ארגנטינה אדם אחד, קארלוס טלדין, החשוד שמכר את כלי הרכב שהוסב למכונית התופת ב–1994.

המשטרה חוקרת את טענותיו של טלדין, שלפיהן "הוענק לו סכום של מיליון דולר על ידי בכיר לשעבר במשטר הצבאי בארגנטינה, כדי שיאמר שהלבנונים, שהוסגרו מפרגוואי, הם אלה שקנו ממנו את הרכב".

הושהו ההליכים המשפטיים נגד החשודים בפיגוע בשגרירות ישראל בלונדון

לונדון (ע"צ). בית המשפט הבריטי החליט שלשום על הפסקת ההליכים המשפטיים נגד גבר ואשה ממוצא פלשתיני, שהואשמו בביצוע הפיגועים נגד שגרירות ישראל ומוסד ישראלי נוסף בלונדון, ביולי 94'.

לפי החלטת שופט בקנסינגטון, שבמערב לונדון, הושהו ההליכים המשפטיים נגד החשודים רים אבראהים עבדול האדי ומוחמד דרבס, משום שלדבריו, הראיות שהובאו לפניו בעניינם אינן מצדיקות את המשכם.

השניים נעצרו בסוף מאי בידי אנשי המחלקה למלחמה בטרור של הסקוטלנד־יארד, לאחר שהתגלה חומר נפץ ונשק בדירה בה נמצאו בלונדון.

20 פצועים

פיגוע מכונית התופת ליד שגרירות ישראל, ב–26 ביולי, ופיגוע נוסף למחרת, לא הרחק מבניין משרדים של מוסד ישראלי בלונדון, גרמו לפציעתם של כ–20 ולנזקים כבדים לרכוש.

מלון פרנק נהריה
שמורת הטבע של מלונות הצפון
מבצע יולי 140 ש"ח לאדם*

* בחדר זוגי. תוספת לסוף שבוע 30 ש"ח
חרגשה ביתית עם פינוקי מלון
קרוב לחוף הים
בריכת שחיה + ג'קוזי
מלון פרנק נהריה 04-9920278
לפרטים והזמנות עד 10.00 בלילה

בוגרי כיתות י', יא',

האוניברסיטה מתחילה כבר בתיכון!

בואו להתחיל .B.A במדעי המחשב
ולסיים 1/3 תואר עד סוף התיכון!

תואר B.A. במדעי המחשב של האוניברסיטה הפתוחה - מסלול לימודים מיוחד, למצטיינים, לא לכל אחד, עכשיו - רק במכללה למדעי המחשב.

אל תתעצל צלצל!

המכללה למדעי המחשב
177-022-6696
האוניברסיטה הפתוחה

هكذا من الأصل

הרשות הפלשתינית הודיעה על התנגדותה לסלילה "חד צדדית" של כבישים עוקפים בגדה

מאת אורי ניר ודימל לוישטיין

לקראת חידוש של המו"מ בין ישראל לפלשתינאים, היום במלון פטיו באילת, הודיעה הרשות הפלשתינית על התנגדותה לסלילה חד־צדדית של כבישים עוקפים בגדה המערבית. הרשות דורשת שסלילתו של כל כביש כזה תיעשה בתוקף הסכמה מוקדמת בין ממשלת ישראל לבין הרשות הפלשתינית.

בהודעה שמועצת הרשות פרסמה אתמול בסיום ישיבתה הסדירה הודיע מזכ"ל מועצת הרשות, א־טייב עבד א־רחים כי "לא ייסללו כבישים עוקפים אלא אחרי הסכם או הסכמה של הצד הפלשתיני, ואם הצד הפלשתיני ימצא כי אין תועלת בהם, הרי שניסיונות כאלה (לסלילת כבישים עוקפים) ייעצרו".

ראש צוות המו"מ הפלשתיני, אחמד קריע (אבו־עלא) אמר אמש בעניין זה כי הוא רואה בכבישים העוקפים "מעשה בלתי־חוקי, כמו ההתנחלויות". משום־כך, הוא אמר, אין בדעתו לדרוש שהנושא יעלה על שולחן המו"מ בדיונים המתחדשים היום באילת. "המתנחלים הפקיעו אדמה עבור ההתנחלות, אחר־כך הם מפקיעים בשביל כבישים, אחר־כך לצורך מים או חשמל. ההתנחלויות הן עניין שיש להחזתו לשלב הסדרי הקבע, ולכן יש להותיר אותן כפי שהן; אין להרחיב אותן, ואין לסלול אליהן כבישים חדשים", הוא אמר.

לדבריו, נושא הכבישים העוקפים "לעולם לא יעלה על שולחן הדיונים". דברים אלה עומדים בסתירה, לכאורה, להודעה הרשמית של מועצת הרשות אתמול, שתבעה כי החלטות על סלילת כבישים כאלה לא יהיו חד־צדדיות אלא ייעשו כהתייעצות ישראלית־פלשתינית.

תושבים בגדה המערבית מתחו באחרונה ביקורת חריפה על הרשות הפלשתינית, שעד כה עמדה מנגד ולא השמיעה מחאה או הסתייגות מהפקעות של קרקעות רבות באזורים שונים בגדה, לצורך סלילת הכבישים העוקפים. נראה כי הודעת הרשות הפלשתינית מהווה תגובה לביקורת הזו כלפיה.

בכיר במערכת הביטחון של ישראל אמר בסוף השבוע שעבר כי אינו רואה כיצד תתאפשר נסיגה של כוחות צה"ל מערי הגדה כשרם תושלם סלילת הכבישים.

במערכת הביטחון, אמר האיש, מתנגדים בחריפות לנסיגה כזו מבלי שאפשר יהיה לנתב את כלי הרכב של המתנחלים לכבישים עוקפים.

באילת יתחדש היום המו"מ על יישומם של הסדרי הביניים בגדה המערבית, מתוך מגמה להאיץ את הדיונים, כדי לאפשר הסכם בקרוב. בכירים ברשות הפלשתינית אמרו אתמול כי הפערים בכמה נושאים עדיין רחבים מאוד. הממונה על ההכנות לבחירות ברשות הפלשתינית, ד"ר סאיב עריקאת, אמר אתמול כי בארבעה תחומים עדיין יש מחלוקות קשות: הפריסה מחדש, שחרור האסירים הביטחוניים הפלשתינאים, מעמדה של מזרח־ירושלים בבחירות למועצת הממשל העצמי, וסוגיית המים.

מי המוביל הארצי

הממונה על המו"מ בנושא המים מטעם הרשות הפלשתינית, ד"ר מרוואן חדאד, אומר כי הפלשתינאים טוענים לזכויות לא רק על מי התהום והמים העל־קרקעיים שבתחום הגדה המערבית ורצועת עזה, אלא גם על חלק ממימי המוביל הארצי, כפיצוי על מים שישראל גזלה מהם. הוא הסביר שישראל צריכה לפצות את הפלשתינאים על מים שהיא גוזלת בעזה (על־ידי שאיבת יתר לצורך ההתנחלויות ברצועה ועל ידי חסימת זרימתם של מי תהום לאקוויפר שמתחת לקרקע הרצועה) וכן בגדה המערבית. בגדה, הוא אמר, קידחה ישראל 140 בארות מים, וזיהמה את מקורות המים הפלשתיניים באמצעות רשת הביוב של ההתנחלויות, ואף גירשה אנשים מאדמותיהם לצורך קידוח בארות.

בראיון שהתפרסם אתמול ביומון המזרח־ירושלמי "אל־קודס", אמר חדאד כי הפלשתינאים מרבים לרוון בסידורים שיבטיחו לישראל את אספקת המים הנחוצה לה, אולם רק אחרי שישראל תכיר בזכויות המים של הפלשתינאים.

סבב השיחות שייפתח הבוקר במלון פטיו באילת, יימשך עד יום חמישי. בסוף השבוע התקיימו במלון החדש, שטרם נפתח לקהל, הכנות קדחתניות שיאפשרו את קיום השיחות והאכסון המשלחות. אתמול גם התקיימו הכנות של גורמי הביטחון, צה"ל והמשטרה, לקראת קליטת המשלחות והאבטחת המשתתפים, בעיר שמלאה נופשים העונה.

גורמי תיירות בכירים הביעו מורת רוח ופליאה מההחלטה לקיים את השיחות באילת, בתקופה שבה בתי המלון בתפוסה מלאה. "הדבר האחרון שאנחנו צריכים עכשיו באילת הן הפגנות של הימין וגורמים קיצוניים" אמרו.

ההחלטה לקיים את השיחות במלון פטיו, אשר תוכנן להיפתח להרצה רק בעוד שבועיים, בהיקף חלקי בלבד, נפלה לאחר שאנשי משרד החוץ, נענו בשלילה בבתי מלון אחרים בעיר, בשל תפוסה מלאה. רק ביום שישי בצהריים, נחתם החוזה עם מנכ"ל מלון פטיו.

תצלום: יהודה בן יתח

מלון פטיו באילת, שבו יחודשו השיחות. בענף התיירות בעיר חוששים שהפגנות הימין יבריחו תיירים

לחצים על הסנאטור ספקטור להסיר התנגדותו לחוק הסיוע לפלשתינאים

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

שגרירות ישראל בוואשינגטון וארגונים יהודיים מפעילים בימים האחרונים לחצים על יו"ר ועדת המודיעין של הסנאט, ארלן ספקטור מפנסילבניה, להסיר את התנגדותו לחוק הסיוע לרשות הפלשתינית. בעקבות הפיגוע ברמת־גן ולחציו של פעיל יהודי מפילדלפיה הודיע ספקטור כי בדעתו לצרף תיקונים לחוק, אשר יכבידו על מתן הסיוע לפלשתינאים.

צעד זה של ספקטור, המתמודד על מועמדות המפלגה הרפובליקאית לנשיאות, עלול לשבש את המאמץ הישראלי־פלשתיני־יהודי, שהביא לתמיכת מנהיגות הסנאט בהצעתו של יו"ר ועדת החוץ, ג'סי הלמס, להאריך ב־18 חודש את תוקף האישור לסייע לאש"ף, ולקיים מגעים עם הארגון.

תצלום: דוד מסחרי

מפגינים פלשתינאים שלום בגבעת המריבה בין אפרת לאל־חאדר

חיילים הפרידו בין מתנחלים לערבים ופעילי "גוש שלום" ב"גבעת הדגן"

מאת אורי ניר

על גבעת המריבה החדשה ליד כפר אל־חאדר, הסמוך לבית לחם, עדיין יושבים כמה עשרות ממתנחלי אפרת, עשרה ימים אחרי שהקימו מאהל בלתי־חוקי במקום. רשויות הביטחון בגדה המערבית עדיין לא פינו אותם, אף שהמינהל האזרחי בגדה הוציא נגדם צו פינוי. תושבי אל־חאדר, שהתכוונו להגיש שלשום עתירה לבג"ץ בדרישה לבצע את צו הפינוי, יעשו זאת כנראה היום.

אמש התברר כי בניגוד להערכה המשפטית מסוף השבוע שעבר, אין צורך בצו של בית משפט כדי להוציא לפועל את צו הפינוי שהוציא המינהל האזרחי. הדובר מחוז ש"י של המשטרה, בועז גולדברג, אמר אמש כי בירור שערכה המשטרה העלה כי צו הפינוי שהוציא המינהל נמסר למתנחלי אפרת פחות מ־96 שעות אחרי שהתיישבו ב"גבעת הדגן", ולכן יכול המינהל לבצע את הצו בכל עת ולפנות למשטרה בבקשת עזרה לצורך האכיפה.

אבנרי: שודדי אדמות

שלשום החריפה המתיחות במקום, כאשר כמה מאות פלשתינאים ופעילים ישראלים מן השמאל קיימו במקום הפגנה משותפת, וחיילי צה"ל נאלצו להפריד בינם לבין המתנחלים במקום, הנקרא בפי המתנחלים "גבעת הדגן", ובפי הפלשתינאים "אום המריך".

צה"ל הכריז שלשום על המקום שטח צבאי סגור, אחרי העימות המילולי שהתפתח שם בין המתנחלים לבין המפגינים. ההפגנה המשותפת ליהודים וערבים במקום באה בעקבות תפילה שערכו במקום תושבי אל־חאדר, בהנהגת אימאם הדשן מהכפר. הדרשן עיסא סוכר קרא לתושבים להיאחז באדמתם, ואמר כי אדמת פלשתין קדושה "מהים ועד לנהר (הירדן)". הוא אמר כי "אדמת פלשתין לא תחולק", ומנה בהקשר זה את הערים חיפה, אשקלון, ירושלים ושכם, לצד כפר אל־חאדר.

איש תנועת גוש שלום, אורי אבנרי, שדיבר אחר־כך בפני הנוכחים, כינה את המתנחלים "פרובוקטורים שודדי אדמות", ואמר כי הוא ועמיתיו באו למקום כדי להוכיח ששני העמים יכולים בכל זאת לחיות יחד. פעמיים התעוררה במקום מהומה זוטא. פעם אחת כאשר מתנחל עלה עם דגל ישראל לגבעה שממול, "גבעת התמר", שהיתה מוקד המחלוקת בין המתנחלים לפלשתינאים לפני כחצי שנה. החיילים דרשו מן המתנחל נושא הדגל לשוב על עקביו. הפעם השנייה היתה כאשר המפגינים עקרו מוטות שקבעו המתנחלים סביב המאהל שלהם, כדי לסמן את תחום ה"עירוב" לשבת. גם אז נאלצו החיילים להתערב כדי למנוע עימות פיסי.

מפגינים מתנועת שלום עכשיו, שתיכננו לבוא אתמול לאל־חאדר, כמחווה של הזדהות עם הכפריים, ביטלו את הביקור לאחר שנמסר להם כי המקום הוגדר שטח צבאי סגור.

כמה מפעילי תנועת גוש שלום ביקרו אמש באוריינט האוס במזרח־ירושלים, כדי להביע את הזדהותם עם מנהלי המקום, ובראשם פייסל אל־חוסייני. הם צעדו ברחובות ירושלים בדרכם לאוריינט האוס, כשבראשם צעדה זמרת ששרה שירי שלום בעברית ובערבית, ואחר־כך נועדו עם חוסייני ועם כמה מעמיתיו, בהם חנאן עשראווי. חבר הכנסת לשעבר אורי אבנרי, מראשי גוש שלום, אמר לאישים הפלשתינאים כי הוא וחבריו באו לומר להם ש"חבורת הפרובוקטורים מהימין הקיצוני, אשר משתוללת יומיים מחוץ לבניין הזה, אינם אלא מיעוט שולי. העם בישראל ברובו שוחר שלום ונכון לפשרות מרחיקות לכת".

יצחק שמיר הצטרף להפגנת הימין בצומת הרחובות ארלוזורוב־נמיר בת"א

(ע). ח"כ יצחק שמיר וח"כ רב שילנסקי הצטרפו שלשום למפגיני הימין בצומת ארלוזורוב־נמיר בתל אביב, המוחים נגד החזרת הגולן ונגד מדיניות הממשלה. שמיר אמר שכוונת ההפגנה להגן על אדמות ישראל מפני המבקשים למסרן לערבים. "אנו מפגינים כדי שלא תימסר אדמת ארץ ישראל לאויבינו, למרצחינו, למרצחי ישראל ולאנשי אש"ף", אמר, והוסיף שהציבור כולו יודע שצריך להפסיק את ההתרפסות לפני הסורים.

שמיר התייחס בהפגנה להעלאת חוק שריון רמת הגולן בכנסת והגדיר את השוויון בהצבעה כהישג גדול. "זה שלב בדרך לניצחון. הפעם היה חסר לנו קול אחד. יום אחד הקול הזה יתוסף והניצחון יהיה שלם".

שמיר אמר עוד, שיש להפסיק לאלתר את המו"מ עם אש"ף. "אנחנו צריכים להבטיח את הניצחון, קודם כל של עם ישראל. על ידי מסירת שליטה לאנשי אש"ף, אנו נותנים להם יותר אפשרויות לפגוע בנו. לכן צריך לקחת מהם את השליטה על אותם מקומות שבהם ניתנה להם השליטה, ולא לתת יותר".

שמיר: בדרך לניצחון

בהפגנה השתתפו בעיקר חברי נוער הליכוד.

ביילין ושעת הסכימו שפלשתינאים יוכשרו ברחובות במקצועות הכלכלה

מאת צבי זרחיה

ישראל תשתף פעולה עם הרשות הפלשתינית בתחומי התכנון הכלכלי, ותכנון פיתוח פרויקטים משותפים; כך סיכמו שלשום שר הכלכלה והתכנון, יוסי ביילין, עם הממונה על התכנון הכלכלי ברשות הפלשתינית, נביל שעת. הפגישה ביניהם נערכה בלשכת שר הכלכלה בתל־אביב, ארכה כשעתיים ובה השתתף גם ראש הדסק הישראלי ברשות הפלשתינית, סופיאן אבו זיידה.

ביילין ושעת סיכמו כי התכנון המשקי של ישראל ושל הרשות הפלשתינית ייעשה בשיתוף פעולה. הוסכם על עריכת יום עיון משותף לנציגי שני המשרדים בנוגע לתכנון התיעוש עד לשנים 2010–2020. בקרוב ייערכו לנציגי הרשות הפלשתינית קורסים והשתלמויות בישראל בתחומים כלכליים. בפקולטה לחקלאות ברחובות ייערכו קורסים בסטטיסטיקה, מחשבים, תוכניות כלכליות ומינהל. בנוסף לכך קבוצת עובדים מהרשות הפלשתינית תשהה במשך שבוע־שבועיים בישראל ותעקוב מקרוב אחר פעולתיה של הרשות לתכנון כלכלי במשרד הכלכלה.

בשבוע הקרוב ייערך מפגש משותף של נציגי שני המשרדים לצורך הכנת "ועידת עמאן" באוקטובר '95. בוועידה ידונו נציגי מדינות האזור, ישראל וארה"ב בשיתוף פעולה כלכלי בין מדינות המזרח התיכון.

בנוסף לכך, ישראל והרשות הפלשתינית יגישו בקרוב לאיחוד האירופי תוכנית פיתוח משותפת בנושא חיבור רשתות חשמל משותפות, נוכח החלטת הקהילה האירופית להקצות 10 מיליארד דולר כמענקים והלוואות לפרויקטים באזור. הנושא יידון בוועידת ברצלונה בהשתתפות מדינות הקהילה האירופית שתתכנס בחודש נובמבר '95 בברצלונה.

בתום הפגישה הזמין שעת את ביילין לביקור ראשון ברשות הפלשתינית וסוכם כי הדבר יתקיים בקרוב. שעת אמר בפגישה כי הוא דוגל במעבר מיידי לדיון בהסדר הקבע לאחר חתימת הסכם הביניים עם אש"ף, הצפויה בקרוב. לדבריו, אין לחכות עם הסדר הקבע עד חודש מאי '96 כפי שנקבע בהסכם העקרונות שנחתם בין הצדדים.

ח"כ חזן וגנראל יוסוף נפגשו בעזה

מאת לילי גלילי

בפגישה שקיימה ח"כ נעמי חזן (מרצ) בעזה עם הממונה על הביטחון ברשות הפלשתינית, הגנראל נאצר יוסף, דנו השניים באפשרות להקים מעין "חיל שלום" שיסייע בפיתוח הרצועה ויהיה מורכב ממומחים ישראלים בתחומי פיתוח מקורות מים, משאבי אנוש, חקלאות, ותשתית.

יוסוף העיר בפגישה: "מדוע שולחים הישראלים מומחים לניגריה ולא לעזה" והביע נכונות לקבל עזרה מסוג זה.

הפגישה נערכה ביוזמתו של יוסוף, והיא ארכה יותר משעתיים. השתתף בה גם הממונה על התכנון ברשות.

יוסוף גינה בחריפות את הפיגוע ברמת גן והדגיש כי הביטחון באזור הוא אינטרס הדדי. לדבריו "ללא ביטחון לישראלים, לא יהיה ביטחון גם לפלשתינאים, ולהפך". בשיחה עלה הצורך לחזק את מסגרות שיתוף הפעולה הקיימות היום.

פלשתינאי שרוצה להתאשפז בישראל חייב באישור הרשות

מאת עדנה אירידור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

תושבי הרשות הפלשתינית שירצו לקבל טיפול בבתי החולים בישראל יהיו חייבים לקבל את אישור הרשות הפלשתינית. במקרים דחופים בתי חולים בישראל יתנו טיפול רפואי לחולים שאין בידם הפניה והוצאות הטיפול יקוזו מהכספים שהמדינה מעבירה לרשות. הוראות אלו העביר בימים אלו משרד הבריאות לקופות החולים, לאחר שהושג סיכום בנושא עם הרשות הפלשתינית.

הצורך בהסדר נבע מהעובדה שלמרות העברת הסמכויות במערכת הבריאות ממשיכים להגיע לחדרי מיון בישראל חולים פלשתינאים ללא זכויות וללא אמצעי תשלום. תקנות בריאות העם מחייבות בדיקה בחדר מיון ואשפוז בהתאם לצורך; אסור לבית חולים לסרב לאשפז חולה.

הסכם העברת הסמכויות כולל בתוכו סעיף המסמיך את שר האוצר להורות על קיזוז חובות הרשות הפלשתינית ותושביה לגופים בארץ מהכספים שעל המדינה להעביר לרשות הפלשתינית.

חסידות בעלז: "אין כמעט הבדל בין אגו"י וחנן פורת; נשלם מחיר כבד על הלאומנות"

מאת שחר אילן

חסידות בעלז יצאה בסוף השבוע בתקפה חריפה על הקו הלאומני שנוקטות אגודת ישראל ודגל התורה בחודשים האחרונים, וביחוד נגד הצבעתן בעד חוק שריון הגולן.

"טושטש הגבול בין החרדים לדתיים והלאומיים", כתב עורך ביטאון בעלז, "המחנה החרדי", ישראל אייכלר, "הלאומנות ברחובותינו היא עבודה שנשלם עליה מחיר כבד".

אייכלר מוסיף, שמאבק החרדים למען ארץ ישראל השלמה אף עלול לגרום לחידוש המאבק לגיוס בני הישיבות.

חסידות בעלז היא אחת החסידויות הגדולות בישראל. מאז פרשה מהפלג החרדי האנטי־ציוני "העדה החרדית" ב־79', לא הצליחה להשתלב במערכת הפוליטית החרדית, והיא נוקטת עמדות אופוזיציוניות.

אייכלר מזהיר מסחף

לדברי אייכלר, "אין כמעט שום הבדל בין התלהמות של אגודת ישראל בעניין הריבונות הישראלית בבית לחם וחברון לבין ישיבתו של חנן פורת בקבר רחל. ההבדל בין העיתונים הדתיים לחרדים המפלגתיים בתקופה האחרונה מתבטא בדבר אחד: הם מיישמים את שיטתם במסירות נפש ואנו מאמצים את שיטתם במאמרים בעיתונות החרדית ובהצבעות בכנסת".

אייכלר מזהיר, ש"אנו עלולים למצוא את עצמנו בפני שוקת שבורה בהשקפת היסוד של הציבור החרדי. מי שזוכר את הצרות החינוכיות של הסחף הלאומי ברחוב החרדי בשנת תש"ח (הכוונה לגל החזרה בשאלה בראשית המדינה), יודע גם לאן תוביל אותנו הלאומנות הנושבת מדפי העיתונות החרדית".

אייכלר מזכיר את המאבק החריף שניהלה אגודת ישראל נגד ראש הממשלה המנוח מנחם בגין על זכותה להצביע נגד חוק הגולן. "האיסור של התנגדות בגויים היה הבסיס האיתן עליו התייצבו גדולי ישראל שליט"א נגד חוק הגולן".

אייכלר מגחך על כישלון חוק שריון הגולן. "מי שבורח מסכנות השלום, נלכד בפח היקש של המלחמה. אין מצב של לא שלום ולא מלחמה לאורך ימים", כתב.

"שקיעתו של 'דפול' המשנה של אלכס גולדפרב", טוען אייכלר, "הצילו את עם ישראל ממלחמה אכזרית עם סוריה. אילו היה רפאל איתן אדם אמין, היה גולדפרב מאמין לו שיבטיח לו מקום בכנסת הבאה. נפלאות דרכי הצלת עמנו".

דגל התורה העבירה לאגו"י מחקר שלפיו רוב מצביעי יהדות התורה תמכו בה

מאת שחר אילן

דגל התורה העבירה לאגודת ישראל מחקר, שאומר כי רוב מצביעי הרשימה המשותפת יהדות התורה בבחירות האחרונות היו תומכי דגל. על סמך מחקר זה דורשת דגל מהאגו"י חצי מהמקומות ברשימת יהדות התורה לכנסת הבאה.

יו"ר דגל התורה, ח"כ אברהם רביץ, אמר, שאם לא תיענה האגו"י לדרישה, ימליץ לגדולי התורה של מפלגתו לרוץ לכנסת הבאה ברשימה נפרדת.

בבחירות לכנסת ב־88' קיבלה אגו"י, בסיוע התמיכה של חסידות חב"ד, חמישה מנדטים. דגל התורה, שרצה אז לראשונה, קיבלה שני מנדטים בלבד. על סמך התוצאות האלה קיבלה דגל רק שניים מחמישה המקומות הראשונים ברשימת יהדות התורה לכנסת בבחירות ב־92'. בבחירות אלו נחלה יהדות התורה כישלון חרוץ וקיבלה ארבעה מנדטים. דגל נאלצה להסתפק בקדנציה וחצי, באמצעות הסכם רוטציה.

לפני חודשים מספר העלתה דגל את הדרישה לתקן את יחסי הכוחות ברשימה לכנסת הבאה, ולהעניק לה מספר מקומות שווה. לחלופין, הציעה לקיים בחירות פנימיות ביהדות התורה. התפתח משבר קשה ביחסי המפלגות.

כדי לבסס את טענתה לשוויון, דגל העבירה למועצת גדולי התורה של אגו"י מחקר שהזמינה ממכון פורי". מתוצאות הבחירות לכנסת ב־88' וב־92', ותוצאות הבחירות המקומיות ב־89', המכון הגיע למסקנה ש־52.5% ממצביעי יהדות התורה ב־92' היו תומכי דגל ורק 47.5% תומכי אגו"י.

...ל תיסוג! רפורמה במס - צו הצמיחה!

נמאס מנטל המס

מס הכנסה + ביטוח לאומי + מס בריאות

המטה להפחתת סך המס מתחת ל־50%

להב לשכת ארגוני העצמאים בישראל
רחוב דיזנגוף 30, תל-אביב 64332, טל: 03-6293474, פקס: 03-6299816

התיירים ניסו להימלט דרך חלונות האוטובוס, אך החוטף החזירם למושבים בירי ללא הבחנה

מאת יהודית וינקלר
שליחת "הארץ" בגרמניה

בתום 7 שעות שבהן רצח שניים ופצע ארבעה, נהרג ליאון בור באש צלפים של היחידה ללוחמה בטרור

בון (מיוחד ל"הארץ"). ליאון בור, ישראלי בן 31, חטף ביום ששי אוטובוס תיירים בקלן, רצח את הנהג ואת אחת הנוסעות, פצע קשה שוטר ושלושה נוסעים ולבסוף, בתום שבע שעות, נהרג בידי צלפים של היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור.

הפרשה החלה בסביבות השעה 10 לפני הצהרים ביום ששי, כאשר 26 תיירים עלו על אוטובוס היוצא מרחבת הקתדראלה של העיר קלן לסיור באתריה. לבוש בגדים כהים, כשהוא נושא בידיו שני תיקים כרסתניים, עלה ליאון בור על האוטובוס ותפס מקום בקו האחורי.

האוטובוס חצה את הנהר הריין, על גשר דויץ ממערב למזרח והגיע כמתוכנן לרובע דויץ, בו נמצא מרכז הירידים של העיר. המקום משמש תצפית גבוהה לעבר העיר העתיקה של קלן. משנעצר האוטובוס, בור זינק ממקום מושבו לעבר הנהג, ריימונד גאואר, בן 26. הוא שלף לעברו אקדח ובשלב זה לא העלה דרישה כלשהי.

הנהג הספיק לטלפן

הנהג התקשר בטלפון למוקד החירום של חברת התיירות הדריע שהאוטובוס נמצא תחת איום חמור. בור לא היסס ומטווח קרוב ירה בראשו של הנהג והרגו.

התיירים המבוהלים ניסו להימלט דרך החלונות. בור רוקן את אחת משתי המחסניות באקדחו תוך שהוא יורה ללא הבחנה ובצעקות החזיר אותם למקומותיהם.

ממוקד החירום הוזעקה ניידת משטרה. השוטרים התקרבו לאוטובוס מבלי לדעת עדיין מה מתרחש בו. בור ירה לכיוון השוטרים ופצע אחד מהם קשה בבטנו. הוא סף הורה לסגור את וילונות האוטובוס תוך שהוא מקלל את הנוסעים בתערובת עילגת של אנגלית, גרמנית וכנראה גם כמה מלים בעברית. אחד הנוסעים סיפר שנדמה היה לו שהוא מלמל גם בעברית: "חבורה". הוא דרש לצלם אותו במצלמתו של אחד הנוסעים, חבוש מסכה וחגור בחגורה בה משובצות אצבעות חומר נפץ. במצלמה זו הוא צילם כמה שעות לאחר מכן גם את גופתה של תיירת שרצח.

המשטרה הקימה מטה פיקוד קדמי ויצרה קשר טלפוני עם האוטובוס. בור דרש להביא מיד מתרגמן מרוסית לגרמנית וכן נציג של הממשלה. הוא טען שהוא נציג המאפיה הרוסית.

בינתיים נסגר מרכז הירידים על ידי המשטרה ולאזור הוזעק כוח רב, בהם חיילי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור. כשעתיים וחצי לאחר תחילת החטיפה, עלה בידי מדריכת התיירים ליזה קליין להימלט מהאוטובוס דרך החלון. היא מסרה למשטרה פרטים על המתרחש באוטובוס ואת תיאורו של החוטף־הרוצח.

בור יצר שוב קשר עם המשטרה, הפעם באמצעות פלאפון של אחד הנוסעים, ודרש להביא לאלתר מתורגמן ואת נציג הממשלה. המשטרה הבטיחה למלא את מבוקשו תוך ניסיון להרוויח זמן כדי להשלים את ההכנות להסתערות. זמן קצר לאחר מכן השליך מהאוטובוס אחד הנוסעים, פצוע קשה, לאחר שנורה בזרוע ובצוואר. האיש זחל שותת דם לעבר ניידת שחנתה לא הרחק מהמקום.

ילד שהיה בין הנוסעים ניסה להימלט ובור זינק לעברו וירה. היינץ בוכנר, תייר אוסטרי בן 53, חצץ בגופו בינו לבין הילד וכך הציל אותו. בוכנר נפצע קשה. בהמשך עבר בור בין הנוסעים ושאל לאומיותם. אחת הנשים, שהזדהתה כגרמניה, נורתה על ידו בראשה, ונהרגה במקום.

ב–17.42 אחר הצהרים, שבע שעות לאחר החטיפה, הסתערו אנשי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור על האוטובוס, פרצו לתוכו, הרגו את בור.

כלי התקשורת דיווחו על כך שבור הוא אזרח ישראלי, אך הדגישו כי זה מקרוב עלה לארץ מחבר המדינות.

תצלומו של ליאון בור, כפי שצולם בידי אחד מבני הערובה. בחגורתו נשא אצבעות חומר נפץ
תצלום: איי־פי

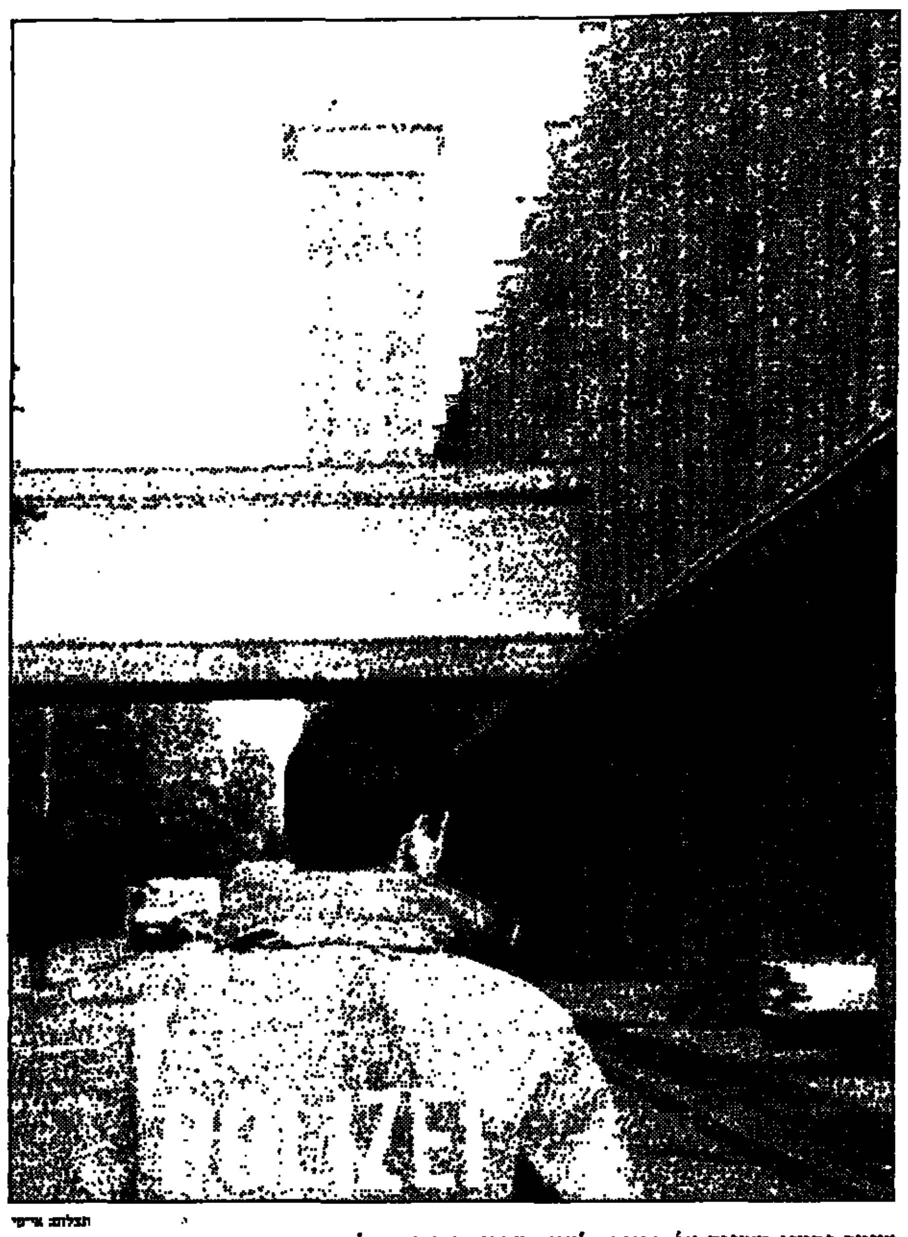

שוטר גרמני משגיח על הכניסה לאזור מרכז הירידים בקלן, שם נחטף אוטובוס התיירים
תצלום: איי־פי

התובע הכללי של קלן: "החוטף היה סאדיסט אמיתי, שנהנה מעצם מעשי הרצח"

מאת יהודית וינקלר
וסוכנויות הידיעות

ויינריך גרניצקה, שפיקד על מבצע החילוץ, מסר במסיבת עיתונאים מיוחדת שנערכה אתמול במשטרת קלן, כי ליאון בור קיבל דרכון ישראלי ביולי 1993 ברמת־גן, חודש לאחר עלייתו ארצה ומאז הוא התגורר בארה"ב. זאת בניגוד למידע הישראלי לפיו בור עלה לארץ ב–89' ועקר ממנה אחרי 4 שנים. בור הגיע לגרמניה מארה"ב דרך אמסטרדם.

בתיקו של בור נמצאו מצנח ומערכת ניווט אלקטרונית. האקדח שהוא השתמש בו היה מסוג סמית־וסון בקוטר 9 מ"מ. החוקר גרניצקה אמר שבור נהג כמקצוען אך, עם זאת, עדיין לא ברור המניע למעשה. הוא העלה שלוש השערות: או שהאיש היה חולה נפש, או שהמניע היה פוליטי או שמדובר בניסיון שוד גדול שתוכנן על ידי המאפיה הישראלית.

גרניצקה תיאר את התנהגותו חסרת הרחמים של בור כלפי הנוסעים והוסיף והדגיש כי ב–18 שנות עבודתו במשטרה לא נתקל במעשי רצח כה אכזריים כפי שבוצעו על ידי בור. גופתו של בור הועברה לבדיקה במכון הפתולוגי.

התובע הכללי של קלן אמר כשבת כי החוטף הישראלי, שנהרג בעת הפעולה לשחרור 27 בני הערובה. באוטובוס, ואשר רצח את נהגו ואת אחת התיירות, היה "סאדיסט אמיתי, שנהנה מעצם מעשה הרצח".

אנשי היחידה המיוחדת חששו לתקוף את האוטובוס, כיוון שבור איים בפיצוצו. הם החליטו להסתכן רק לאחר שבור רצח ללא כל סיבה, תיירת גרמניה בת 64, לאחר ששאל אותה למוצאה.

בין בני הערובה היו תיירים מישראל, ארגנטינה, יפאן, אוסטריה, גרמניה וטורקיה.

משטרת ישראל: ליאון בור לא נמנה עם המאפיה הרוסית, אלא פעל לבדו

מאת ראובן שפירא, יוסי המוני וראלי סער

תוקף האוטובוס שנהרג בקלן, ליאון בור (בוריצ'בסקי), עלה לישראל בשנת 1989 מחבר המדינות וקיבל אזרחות ודרכון ישראלי. הוא היה בן 31 ובארץ התגורר תקופה מסוימת ברחוב רש"י 15 ברמת־גן. בשנת 1993 עזב את ישראל לארה"ב ומשם הגיע להולנד ואחר כך לגרמניה.

בור. ללא עבר פלילי

מבדיקה, שנערכה בסוף השבוע במשטרת ישראל, מתברר כי ליאון בור לא היה מוכר למשטרה. אין עליו כל רישום פלילי. משטרת גרמניה, דיווחה באמצעות משרד החוץ, למשטרת ישראל על מעורבותו בחטיפה ועל הריגתו. בישראל נעשו במשך השבת מאמצים לאתר בני משפחה או קרובים של ליאון בור, אבל עד אמש ללא הצלחה. היום יימשכו הבדיקות במגמה לברר אם יש לו קרובי משפחה בארץ.

במשטרה ציינו, עם זאת, כי בור אינו שייך למאפיה הרוסית או לארגון אחר אלא פעל לבדו.

שר המשטרה משה שחל אמר בעקבות הריגתו של ליאון בור, בעת חילוץ בני הערובה מהאוטובוס שחטף בגרמניה, כי "אין לנו עניין בכך שאנשים יבואו למדינת ישראל שלא על מנת להתיישב בה ולהתגורר בה, אלא רק כדי לקבל דרכון ישראלי ואחר כך להשתמש בו בעולם. זה מוציא שם רע למדינה".

שחל אמר כי משרד המשטרה בודק יחד עם משרדי המשפטים והפנים את האפשרות של שינוי חוק הכניסה לישראל. המשטרה ומשרד המשטרה ממליצים על הטלת הגבלות מסוימות בעניין.

המשטרה ומשרד המשטרה בוחנים בשנה האחרונה דרכים כדי למנוע מעבריינים מחבר המדינות, שאינם יהודים, להיכנס לישראל במרמה כיהודים ולקבל את האזרחות הישראלית. זאת לאחר שהתגלו מספר מקרים כאלה.

מהסוכנות נמסר אתמול כי אין בידי הרשויות הקולטות כל מידע על ליאון בור, כיוון שככל עולה מחבר המדינות הוא נקלט בארץ בקליטה ישירה, כלומר קיבל את מענקי סל הקליטה והמכס בהגיעו לארץ, בנמל התעופה בן־גוריון. בור לא התגורר במרכז קליטה לאחר עלייתו.

ישראלית חולצה בשלום

הישראלית שהיתה באוטובוס החטוף ויצאה ללא פגע, היא בת 50. בתה נשואה לעובד השגרירות בבון. על העובד נאסר למסור פרטים מזהים והמשפחה נמנעה מלשוחח עם עיתונאים. האם הגיעה לביקור וממשיכה לשהות בגרמניה.
יהודית וינקלר

והכל כלול במחיר!

הכיף, האוכל, הפעילויות, הבידור, צוות ה־GO's, האוירה המשגעת... הכל כלול...
קלאב מד תורכיה – לא היה יכול להיות שילוב יותר מושלם. אז כן, ראינו את תורכיה... אבל כמו שרק בקלאב מד יודעים...
רק הגענו, החגיגה התחילה. מופעי הבידור, הארוחות הנפלאות המלאות בשפע מעדנים, צוות ה־GO's והאוירה הבינלאומית המשגעת של הקלאב. אירוח מלא בחדרים ממוזגים, נסיעת ערב לקאזינו, משחקי ספורט מגוונים (גלשני רוח, שיט, טניס, חץ וקשת) ועוד ועוד... והכל כלול במחיר!

מחירים מיוחדים לילדים. מספר המקומות מוגבל, כדאי למהר ולהזמין.

יש לאן לברוח Club Med

לפרטים נוספים והזמנות: קלאב מד, ככר מלכי ישראל 9, תל–אביב טל. 03–5272345 פקס. 03–5271345

Club Med

חדש! מחלקת טיסות

* האירוח ב–KUSADASI על בסיס לינה וארוחת בוקר.

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

מכונית הסובארו נמעכה בהתנגשות עם אופנוע. רוכב האופנוע נפצע קשה והנוסעת עמו מתה מפצעיה

תצלום: רן פלומה, "ידיעות אחרונות"

5 נהרגו ו־11 נפצעו בתאונות דרכים בצפון

מאת גבי זהר

בחמש תאונות דרכים שאירעו בסוף השבוע בצפון נהרגו 5 בני אדם ונפצעו 11, מהם שניים קשה.

עבדול פאתח מנצאורה, בן 52 ובנו בן ה־26 נהרגו, ו־10 נפצעו אתמול אחר הצהריים בתאונת דרכים על כביש שפרעם־נצרת, כ־200 מטר ממזרח לצומת מצפה עדי לכיוון נצרת.

מכונית פרטית מסוג פיאט אונו התנגשה חזיתית ברכב מסחרי מסוג טראנספורטר שבא ממולה. מעוצמת ההתנגשות נהרגו נהג הפיאט ונוסע שהיה לידו, ו־10 אנשים שנסעו בטראנספורטר נפצעו, מתוכם אחד קשה. 9 במצב קל עד בינוני. אמבולנסים של מד"א פינו את הפצועים לבתי חולים בחיפה. קטע הכביש נסגר למשך שעתיים בשל התאונה הקטלנית. המשטרה חוקרת את נסיבות התאונה.

סיף עבדי, בן 22, מכפר יסיף, שבגליל המערבי נהג שלשום בלילה בדרך בין קריית מצובה לשלומי. מכוניתו סטתה לפתע באחד מפיתולי הכביש. הנהג לא השתלט על הרכב, התהפך ונהרג במקום. משטרת מרחב הגליל פתחה בחקירת התאונה.

אילנה לוי, בת 29, מהיישוב בית אריה נהרגה אתמול בתאונת דרכים אתמול בצומת כפר קרע שבנחל עירון. רוכב אופנוע לא ציית לרמזור בצומת הכפר קרע והתנגש במכונית פרטית מסוג סובארו. הרוכב נפצע קשה ונוסעת באורח אנוש. אמש מתה הנוסעת, אילנה לוי, מפצעיה בבי"ח הלל יפה בחדרה. משטרת מרחב העמקים פתחה בחקירה.

יוסף קרה, בן 4, ממושב בית יוסף שבעמק בית שאן, מת אמש לאחר שמכונית פרטית פגעה בו אתמול אחר הצהריים בין המושב ירדנה למושב בית יוסף. הילד נפצע קשה ומת אמש מפצעיו בבית החולים פוריה בטבריה. נסיבות התאונה טרם הובררו.

בג"ץ הורה לעיריית תל־אביב לא לעכב רשיונות של נהגים שלא שילמו קנסות חניה

מאת משה ריינפלד

שופטת בית המשפט הגבוה לצדק, טובה שטרסברג־כהן, הוציאה שלשום צו ביניים חלקי האוסר על עיריית תל אביב ועל משרד התחבורה לעכב רשיונות נהיגה של חייבי קנסות בגין דו"חות חניה, עד שתוכרע העתירה שהוגשה בעניין.

השופטת הורתה להעביר את העתירה לדיון בפני הרכב של שלושה שופטים. בעתירה שהגיש נגד ראש עיריית ת"א, מנכ"ל העירייה, משרד התחבורה ואגף הרישוי במשרד, טוען עו"ד אילן בומבך, תושב תל־אביב, כי מבצע "קנס מופחת" לגביית קנסות בגין חניה אסורה אינו חוקי במתכונתו הנוכחית, ויש לבטלו.

בעתירה התבקש בג"ץ להורות על השעיית המבצע כולו – ובכלל זה, השעיית משלוח הודעות התשלום, מסע הפרסום, והצעדים שביקשה העירייה לנקוט נגד מי שלא ייאותו לשלם לה קנס מופחת, כגון עיכוב רשיונות נהיגה ועיקול כלי הרכב.

השופטת שטרסברג כהן הסכימה להוציא צו רק נגד עיכוב רשיונות הנהיגה. בומבך טוען בעתירתו, כי ההודעות שנשלחו לאזרחים במבצע לתשלום הקנסות אינן חוקיות משום שאינן מבחינות בין סוגי העבירות ואינן נוקבות במועד ביצוען.

עיריית תל אביב טוענת, כי היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, קבע באחרונה, שמותר למשרד התחבורה לעכב רשיונות נהיגה בשל כל עבירת חניה הכרוכה בסכנת בטיחות – העיכוב לא יחול רק על אי תשלום קנסות שהטילו שוטרים אלא גם על קנסות שהטילו פקחי העירייה.

בשבועות האחרונים החלה העירייה לשלוח מכתבים לכ־200 אלף אזרחים החייבים כספים בשל קנסות חניה. העירייה מציעה לכל חייב הנחה של 50% על תוספת הפיגורים המצטברת על חובו אם יפרע את החוב בזמן קצר.

"ארגון הורים למען חיילי צה"ל" דורש מרבין ומהרמטכ"ל לא למנות את תא"ל ג' לראש אכ"א

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

"ארגון הורים למען חיילי צה"ל" בראשות עו"ד אריה צ'רטוק, שיגרו מכתב לפני שבוע לראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, ולרמטכ"ל, אמנון ליפקין שחק, ובו הם דורשים שלא למנות את תת אלוף ג', ראש מטה חיל האוויר לתפקיד ראש אגף כוח אדם בצה"ל.

לטענתם, לא ייתכן למנות את תא"ל ג' לתפקיד ראש אכ"א משום שהוא השתמש בניגוד לחוק ולצרכיו הפרטיים בכלים של צה"ל ובאנשי קבע לסלילת דרך ליד ביתו.

לדבריהם, ההודעות שמסר תא"ל ג' למצ"ח מעלות תהיות רבות משום שהן לא מדויקות ולא ענייניות. עוד כתבו ההורים, כי "ראש אכ"א אמור לשמש סמכות מוסרית לכל כוח האדם בצה"ל, בין היתר כממונה על המשמעת בצה"ל".

עוד נכתב כי "מבלי להיכנס להליך המשפטי שננקט נגד הנדון אשר לדעתנו מפלה חיילים לרעה, אין הצדקה להתערבות הורים בענייני הצבא ובמינוי בכיר או זוטר, אך במקרה זה כאשר שלום ילדינו מונח על הכף אנו נפעל בכל דרך חוקית למנעו. לא יעלה על הדעת שלתפקיד כה רגיש ורב סמכויות – יהיו זכויותיו ועברו של תא"ל ג' מפוארים ככל שיהיו – יתמנה איש עם ריקוד שכזה".

רבין השיב לעו"ד צ'רטוק כי קיבל את מכתב ההורים. נודע שעו"ד צ'רטוק הכין עתירה לבג"ץ נגד המינוי אם וכאשר יוחלט על מינוי תא"ל ג'.

תא"ל ג' אמר בסוף השבוע בראיון ל"הארץ", כי הוא מצטער על דרך טיפולו בפרשה וכי היה עליו לקבל את אישור מפקדיו לתיקון שביל העפר לביתו. עם זאת, הציג תא"ל ג' מסמכים המוכיחים כי קיימת סכנה לחייהם של בכירים בחיל האוויר מצד גופים בלבנון ובשטחים המבקשים להתנקש בחייהם. לדבריו, יישור הדרך לביתו נעשה ממניעים ביטחוניים.

במסמכי מבוקש ידוע שנהרג לפני חודש בידי כוחות הביטחון נמצא מסמך ובו הוראות לפגיעה בבכירים בחיל האוויר.

מקור בכיר בצה"ל אמר: "המינוי של תא"ל ג' הוא אחד הטובים ביותר והמוצלחים ביותר. מדובר בטייס מבריק, באיש מטה מצטיין ולא ייתכן שאדם שמסר מסמכים בירוקרטיים ייאלץ לשלם מחיר כה רב". לדבריו, "עדיין אין החלטה אם למנותו לראש אכ"א אבל נטיית הרמטכ"ל היא לעשות כך".

רבין מסתייג מהחלטת בן־יאיר להעמיד לדין את סג"מ שדיאל

בן־יאיר: היתה התרשלות לכאורה מצדו של הקצין

מאת דליה שחורי, לילי גלילי וסוכנות עתים

ראש הממשלה, יצחק רבין, הביע אתמול בראיון לקול־ישראל הסתייגות מהחלטת היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, להעמיד לדין את סג"מ יהושע שדיאל, בגין תאונה בפעילות מבצעית שבה נהרג החייל חיים בר־נתן. לדברי רבין, הבדיקה של תקלות בפעילות מבצעית צריכה להיעשות רק במערכת הצבאית.

"אין לזה תקדים, שמוגשת תביעה משפטית בעניין זה, אלא אם כן מעורב בכך מעשה פלילי. צריך להבין, שבפעילות מבצעית ההחלטות הן לא תמיד משמעיות. יש תמיד יותר מאלטרנטיבה אחת, ואני עצמי איני יכול לומר היום, אם כתפקידי כמפקד בחרתי את האלטרנטיבה הנכונה, שיכולה היתה להביא לפחות נפגעים בפעולה מסוימת", אמר רבין. הוא סירב לומר אם שוחח עם היועץ המשפטי בעניין זה.

בן־יאיר הגיב אתמול לדברי ראש הממשלה ואמר, שכתב האישום הוגש לא בגלל החלטה צבאית שסגן יהושע קיבל בפעילות מבצעית, אלא בגלל התרשלות לכאורה במילוי תפקידו; התרשלות זו היא שיצרה מצב מסוכן, שכתוצאה ממנו נהרג החייל.

רשלנות פיקודית, אמר בן־יאיר, מחייבת תגובה פיקודית או משפטית. מאחר שלרשלנות האמורה לא ניתנה תגובה פיקודית על ידי הצבא, ניתנה התגובה המשפטית, על־ידי החלטת היועץ. "רק כך תימנע תופעת הראש הקטן. רק כך ניתן למנוע הישנות תאונות קטלניות בצה"ל", אמר. "לכן, משהוגש כתב אישום נגד מפקד המחלקה, בירור העניין ייעשה רק בבית הדין הצבאי, או בבית המשפט העליון".

בן־יאיר אישר שנגד סג"מ שדיאל הוגש כתב אישום בראשית השבוע שעבר, על סף תקופת ההתיישנות לאחר שחרורו משירות הקבע. שדיאל אמור להישפט בבית דין צבאי.

ההורים ביקשו לדחות

לפני כשבועיים עתרו הורי החייל חיים בר־נתן, אסתר ואריה, לבג"ץ וביקשו שיורה לבן־יאיר ולפצ"ר, תא"ל אילן שיף, לדחות בחודש את הגשת כתב האישום, כדי שיוכלו לעיין בחומר החקירה. חומר החקירה עמד להימסר לידי ההורים לפני כעשרה ימים.

ח"כ אליעזר זנדברג (צומת), יגיש הצעת חוק שתקנה לחיילים חסינות מפני העמדה לדין צבאי על התרשלות בעת פעילות מבצעית. ההצעה היא תיקון לסעיף 124 בחוק השיפוט הצבאי, והיא באה בתגובה להחלטת היועץ המשפטי לממשלה להעמיד לדין את סג"מ שדיאל.

מומחה לתחבורה: שתי תאונות בשבוע שעבר אירעו בכבישים שצריכים להיות דו־מסלוליים

מאת גבי זהר

תאונות הדרכים בשבוע שעבר בכביש מס' 70 בין צומת פרדיס ליקנעם ובכביש מס' 4, בין צומת זכרון יעקב לחדרה צפון, התרחשו בכבישים שעומסי התנועה בהם מחייבים סלילת כביש דו מסלולי, כך אמר בסוף השבוע, ד"ר משה בקר, יועץ ועדת הכנסת לבטיחות בדרכים.

לדבריו, לפי התקן הבינלאומי יש לסלול כביש דו מסלולי עם מסלול הפרדה בכל תוואי שבו נעים מעל לעשרת אלפים כלי רכב ביממה. בכביש מס' 70, כביש ואדי מילק, נעים כ־19 אלף כלי רכב ביממה ובקטע הכביש מס' 4, שבו אירעה שלשום תאונה קטלנית, נעים כ־13 אלף כלי רכב ביממה.

"צריך לדעת שבכל שנה נוספים 100 אלף כלי רכב חדשים בישראל ועומסי התנועה הולכים וגדלים. הגידול גורם לעומס רב על רשת הכבישים המשנית, כמו כבישים מס' 4 ו־70. התאונות שהיו בשבוע שעבר, בהן נהרגו ארבעה, מאפיינים עומס זה. רכב הסוטה מנתיבו, מבקש לחזור לנתיב הנסיעה ומתנגש ברכב הבא מולו. אם לא יתייחסו לתאונות דרכים באותה חומרה שמתייחסים לפרשות אחרות המצב בכבישים ילך ויחמיר", מזהיר בקר.

דובר מע"צ מאיר גוית, אמר בתגובה, כי כביש מס' 70 בואדי מילק הוא בחלקו כביש דו מסלולי, מצומת בת שלמה לצומת אליקים. בשנה הבאה מקווים במע"צ להסדיר את צומת אליקים ולסיים את סלילת הכביש הדו מסלולי עד ליקנעם במזרח ועד לצומת פרדיס במערב. דובר מע"צ מעריך, שהעניין ייערך תוך כשנה. אשר לכביש מספר 4, מע"צ מתכננת להרחיבו בקטע שבין חדרה לצומת זכרון יעקב אך העדיפות התקציבית בשלב זה היא להוספת נתיב שלישי לכביש המהיר חיפה־תל־אביב.

חוברו אצבעותיה של בת 4 שנקטעו במטחנת בשר

(ע). בניתוח שארך 17 שעות הצליחו רופאי בית החולים הדסה עין כרם בירושלים לחבר את אצבעות ידה של ילדה בת 4, שנקטעו במטחנת בשר.

הילדה, בת למשפחה חרדית המתגוררת בשכונת גאולה בירושלים, שיחקה ביום חמישי ליד מטחנת בשר פועלת, והכניסה לתוכה את ידה. למקום הוזעקה ניידת טיפול נמרץ של מד"א. אנשי הצוות עצרו את הדימום בידה של הילדה והעבירו אותה ואת האצבעות הקטועות לבית החולים הדסה עין כרם.

ייבדק תפקוד האצבעות

לאחר בדיקה ראשונית הובהלה הילדה לחדר הניתוח, וצוות מהמחלקה המיקרוכירורגית של בית החולים, בראשותו של ד"ר קרול פרהרק, החל בניתוח.

ביום ששי בצהריים נמסר מבית החולים כי הרופאים הצליחו להבר את האצבעות. הילדה הועברה למחלקה לטיפול נמרץ ילדים, ותפקוד אצבעותיה ייבחן בימים הקרובים.

הרב לאו מציע לימודי יהדות לילדים שאומצו בחו"ל כתחליף לגיור על־תנאי

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, נפגשה בסוף השבוע עם 20 זוגות הורים שאימצו ילדים בחו"ל, כדי להגיע לפתרון בעיית גיורם של ילדים אלה. נמיר הביאה לפניהם את הצעתו של הרב הראשי, ישראל לאו, לפיה ייערך סמינר לימודי יהדות להורים ולילדיהם שהגיעו לגיל מצוות, שיחליף את הגיור על־תנאי הנהוג כיום בידי הרבנות, לילדים שאומצו בחו"ל.

האמנה הבינלאומית לאימוץ בין־מדינתי מחייבת את המאומץ להיות בן דתו של המאמץ כדי שהאימוץ ישא תוקף חוקי.

הורים חילונים מתקשים לעמוד בתנאי הגיור האורתודוקסי; הרבנות דורשת מהורים מאמצים לקיים אורח חיים דתי מלא כתנאי לגיור ילדיהם. כמו כן על הילדים שאומצו ללמוד בבתי ספר דתיים. גם אם הורה חתם על התחייבות לקיים אורח חיים דתי בביתו, הגיור ברבנות עדיין מותנה. בהגיע הילד לגיל מצוות, עליו לעבור תחקיר לפני רבנים כדי להוכיח שהוא בקי בהלכות היהדות לפרטיהן. על הוריו לעבור תחקיר דומה שיעיד אם שמרו על אורח חיים דתי, כפי שהתחייבו.

לפי הערכות, מבין כ־10,000 הילדים שאומצו בחו"ל, כ־4,000 ילדים לא עברו גיור כלשהו או שעברו גיור על־תנאי. ההורים חוששים שבהגיע ילדיהם לגילאי 13–12 יבוטל גיורם בידי הרבנות, כיוון שלא עמדו בהתחייבותם לקיים אורח חיים דתי.

נמיר נפגשה עם הרב לאו לפני כשבוע ושטחה בפניו את חוסר האונים של ההורים וילדיהם המאומצים בחו"ל. לאו הציע לנמיר שבמקום המבחן המחמיר ברבנות, ייערך: הרבנות תארגן סמינר מרוכז ללימודי יהדות, שבעקבותיו אפשר יהיה לרשום את הגיור באופן סופי כדי לאפשר לילדים המאומצים להינשא בעתיד. נמיר הביאה את הצעתו של לאו לפני ההורים המאמצים על מנת לשמוע את השגותיהם.

נמיר אמרה להם, שלמרות היותה "חילונית מושבעת", נפגשה עם הרב הראשי כדי להביא לפתרון מעשי לבעיית הגיור.

ההורים התלוננו בפני נמיר כי לילדיהם נגרם נזק כיוון שהמדינה אינה מוכנה להכיר בילדיהם המאומצים כאזרחיה, למרות שהם חיים בארץ תקופה ממושכת. הורים אחרים אמרו שהם מתקשים להתמודד עם תחושת הקיפוח של הילדים, שחוששים כי מאחר שמצבם החוקי אינו מוסדר, אינם "שייכים" להוריהם הם חיים באיום שמישהו עלול לעקור אותם מבתיהם.

ההורים הסכימו לקיום הסמינר ללימודי יהדות אך הדגישו, שיסכימו להשתתף בניסוי "אם הסמינר יתקיים באווירה לא מיסיונרית, הרבנים המלמדים לא ינקטו שיטות של כפייה דתית ולימודי היהדות ישאו אופי של העברת ידע בלבד, ללא שטיפת מוח חרדית".

נמיר הבטיחה להורים המאמצים כי תסכים לקיום הסמינר רק אם יוקדש "לרכישת ידע בלבד, ולא יהיה מותנה בשינוי אורח החיים של ההורים וילדיהם". היא אמרה כי טובת ילדיהם מחייבת לעבוד את הסמינר מהר ככל האפשר, כדי להקל על סבלם של הילדים. נמיר תיפגש עם לאו בקרוב, כדי לגבש עמו את ההיבטים המעשיים של קיום הסמינר.

שר השיכון הורה להקפיא את הפעולות לפינוי תושבי הכפר הבדווי אל־הוואשלה שבנגב

מאת יוסף אלגזי

בלחץ הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות בישראל וח"כים הערבים, הורה שר הבינוי והשיכון, בנימין בן־אליעזר, למינהל מקרקעי ישראל להקפיא את כל הפעולות המשפטיות שבהן פתח באחרונה בכוונה לפנות יותר מ־2,000 תושבי הכפר הבדווי אל־הוואשלה שבנגב.

לפני כשלושה שבועות הגיש מינהל מקרקעי ישראל תביעות לפינוי התושבים. בן־אליעזר הורה למינהל לפתוח במשא־ומתן למציאת פתרון לבעיה. תושבי אל־הוואשלה ישבים באזור לפני הקמת המדינה. בשנות ה־60' הפקיעה המדינה את אדמותיהם, ופנייתם לערכאות נדחתה.

עשרות ראשי רשויות מקומיות יצאו באחרונה לסיורים בסין ובארה"ב

עיריית לוד, שגירעונה עומד על 32 מיליון שקלים, שיגרה לסין שבעה נציגים

מאת אור קשתי

יותר מ־50 ראשי רשויות מקומיות יצאו בשבועות האחרונים, בשתי משלחות גדולות, לסיורים בחו"ל. המשלחות, האחת לסין והשנייה לארצות־הברית, אורגנו על ידי מרכז השלטון המקומי. לרבות מן הרשויות יש גירעון של מיליוני שקלים. את הפרסום על יציאת שתי המשלחות מסר אתמול קול־ישראל.

אלדר: נסיעות עבודה

הנסיעה לסין, בה משתתפים 38 אנשי רשויות מקומיות, ביניהם ראש מרכז השלטון המקומי, עדי אלדר, היא למטרת יצירת קשרים של "ערים תאומות". הוצאות הנסיעה מומנו על ידי מרכז השלטון המקומי והרשויות המקומיות עצמן. המשלחת השנייה, בה חברים 16 ראשי רשויות מקומיות, משתתפת בוועידה של "פורום המאה ה־21".

מהתוכנית "יומן השבוע" של קול ישראל עולה כי למשרד הפנים אין יכולת לפקח על נסיעות לחו"ל של ראשי הרשויות המקומיות. לכל היותר, יכול משרד הפנים "לבדוק את העניין" במקרה של ראש רשות מקומית, הנמצאת בגירעון, אשר מרבה לנסוע לחו"ל.

לארצות הברית נסעו, בין השאר – לפי נתוני מרכז השלטון המקומי שנמסרו לפני הנסיעה – ראש עיריית לוד, מקסים לוי (הגירעון של עיריית לוד עומד על 32 מיליון שקלים), ראש המועצה המקומית חצור הגלילית, יוסי אלול (גירעון של 11 מיליון שקלים), ראש עיריית צפת, משה תניה (גירעון של 29 מיליון שקלים), ראש המועצה המקומית דלית אל כרמל, פהמי חלבי (אשר נכללת ברשויות הדרוזיות שקיבלו מענק חירום של 150 מיליון שקלים), וראש המועצה כפר ברעה, ריאן כאמל (ברעה נכללת בהסדר הרשויות הערביות, שקיבלו מענק חירום של 490 מיליון שקלים).

לסין יצאו, בין השאר, שני סגני ראש עיריית רחובות (הנמצאת בגירעון של 26 מיליון שקלים), סגן ראש עיריית תל־אביב־יפו, אביגדור קהלני, (הנמצאת בכמיליארד שקל גירעון) ראש עיריית חולון, מרדכי ששון, ועוזר מנכ"ל עיריית חולון, יצחק ליסמן (הגירעון של עיריית חולון עומד על 20 מיליון שקלים), מנכ"ל עיריית קרית־ביאליק, עובדיה שלמה, ויוסי דהאן, משה פנחס ומורים אסולין, כולם חברי מועצת עיריית קרית־ביאליק, ראש עיריית כרמיאל וראש מרכז השלטון המקומי, עדי אלדר, ראש עיריית קרית מלאכי, משה שמעון, ויועצת של העירייה, דליה בודגנה.

עיריית לוד שלחה לסין שבעה נציגים: סגן ראש העירייה אלי אילוז, דובר העירייה ז'ק שטרית וחברי מועצת העיר שלמה דהן, שלמה אברמוביץ', שלמה עזריה, חנה סלומון וחליד אל האקייב.

ממרכז השלטון המקומי נמסר בתגובה כי "האגודה הסינית לידידות עם מדינות זרות הזמינה רשמית את ראשי הערים כדי לחתום על הסכם על שיתוף פעולה ולפתח קשרי 'ערים תאומות' בין ערים ישראליות וסיניות. הנסיעה זכתה לעידודו של משרד החוץ, ושגריר ישראל בסין, משה בן יעקב, אמר כי ההסכם שנחתם בבייג'ין בין מרכז השלטון המקומי והאגודה הסינית מהווה פריצת דרך חשובה בהתפתחות היחסים בין שתי המדינות".

באשר לנסיעה לארצות הברית נמסר ש"מדובר בפרויקט לימודי, הנערך בסיוע משרד הפנים ובמימון ותרומה של קרן, הפועלת בארץ ובארה"ב. מטרת הנסיעה היא להכשיר את ראשי הערים להכיר את השינויים המתרחשים כיום בשלטון המוניציפאלי בארה"ב".

עוד נמסר כי "שתי הנסיעות הן נסיעות עבודה והצגתן כנסיעות הנאה היא דמגוגיה לשמה".

מדוברת משרד הפנים, טובה אליסון, נמסר: "למשרד אין סמכות חוקית בעניין זה, אך בדברי השר הקודם דוד ליבאי, אם רשות גירעונית מבקשת כסף, זכותו של משרד הפנים לשאול בנושא".

צעיר נרצח בפרדס כץ

מאת יוסי המוני ועתים

קטטה שפרצה ביום ו' סמוך לחצות בין שני גברים תושבי פרדס־כץ הסתיימה בדקירתו למוות של עודד הבה בן 30, תושב פרדס־כץ. הקטטה פרצה ברחוב עמק יזרעאל בעיר, במהלכה נדקר הבה בחזהו. גופתו נמצאה מוטלת ברחוב. רופא ניידת טיפול נמרץ של מד"א שהוזעק למקום קבע את מותו.

החשוד בדקירה, צעיר בן 25, תושב פרדס־כץ המוכר למשטרה, נלכד סמוך למקום הדקירה על ידי שוטרי מרחב דן. הוא הועבר לחקירה.

למשטרה הגיע דיווח לפיו בחצות ליל שבת נמצא איש כשהוא דקור בחזהו ברחוב. למקום נשלחה ניידת סיור שמצאה את עודד הבה כשהוא שכוב על הכביש.

לזירת הרצח הגיעו מפקד משטרת מרחב דן, תת־ניצב אלי ארזי, וקציני משטרה נוספים. בחקירה ראשונית עלה כי הבה נדקר כתוצאה מקטטה עם עבריין נוסף. כוחות משטרה החלו סורקים את האזור ותוך פחות משעה נמצא בסמוך לביתו, שכנו של הבא, עבריין בן 25, שמשתף פעולה עם חוקריו. למקום הגיעו גם מעבדה לזיהוי פלילי, ורופא פתולוג.

גופתו של הבה נשלחה למכון לרפואה משפטית באבו כביר.

מהמשטרה נמסר, כי הרקע לרצח הוא, ככל הנראה, סכסוך בענייני סמים. בכל מקרה, אין קשר בין רצח זה לבין סכסוכים בין כנופיות בפרדס כץ.

הוארך מעצר חשוד באונס חיילת

החשוד הכחיש את החשדות המיוחסים לו

מאת יוסי המוני

בית משפט השלום בתל־אביב האריך שלשום בחמישה ימים את מעצרו של יודי מכסימוב, בן 32 מרמלה החשוד באונס חיילת בת 19.

מכסימוב כפר בחשדות נגדו, ואמר כי כל שעשה הוא לנשק את החיילת ולחבקה.

בבקשה שהגישה המשטרה להארכת מעצרו, נטען, כי התקשר לפני כחודש לנאנסת, וקשר עמה קשרי ידידות. השניים קבעו פגישה ל־20 ביולי בתחנה המרכזית החדשה בתל־אביב.

בבקשת המעצר נאמר, כי מכסימוב החל להטריד את החיילת מעת שנפגשו בתחנה; הניח את ידו על כתפה ואחר כך "הראה לה אקדח שהסתיר, ואיים עליה שאם לא תבוא עמו לא יהסס להשתמש באקדח".

בדיקה לדגימות זרע

לדברי המשטרה, גרר מכסימוב את החיילת לחצר נטושה ברחוב יסוד המעלה בתל אביב, ודרש ממנה להתפשט. היא סירבה ואז איים עליה שוב באקדח. לבסוף הורידה את חולצתה ואת מכנסיה. לאחר שהתפשטה מבגדיה אנס את החיילת ועזב את המקום.

המשטרה איתרה את החשוד באמצעות מספר טלפון בביתו, שמסר לנערה. נציג המשטרה מסר כי דגימות מהזרע שנמצא על גופה של החיילת יישלחו לבדיקה במעבדה לזיהוי פלילי. בביתו של מכסימוב נמצאו מספרי טלפון של נערות נוספות, והמשטרה חושדת, שאנס גם אחרות.

בהחליטו להאריך את מעצרו של מכסימוב כתב השופט צבי כספי: "למשטרה יש ראיות בעדותה של המתלוננת. החשוד קושר עצמו למתלוננת, אך אומר שנישק אותה. עיינתי בחומר החקירה ויש לאפשר למשטרה להמשיך בחקירה".

עצומה נגד פיטורי אריאלה אזולאי

לכבוד: גב' שולמית אלוני, שרת התקשורת המדע והאמנויות
מר אהוד ברק, שר הפנים
מר צבי בר, ראש עיריית רמת־גן

כאזרחים בעלי עניין רב ומעורבות בחיי התרבות והאמנות בישראל, אנו מוחים על פיטוריה השרירותיים של אריאלה אזולאי מתפקידה כמנהלת מוזיאון רמת־גן לאמנות ישראלית, ופונים אליכם בבקשה לעשות כל שניתן לבטל את הפיטורים.

הבחירה באריאלה אזולאי לתפקידה זה, לפני פחות משנה, היתה אחת ההחלטות הנבונות והחולמות שנעשו בשדה האמנות הישראלית. במהלך השנים האחרונות, בתנאים לא תנאים, הוכיחה הגב' אזולאי מחויבות עמוקה לאמנות ולתרבות הישראלית. תמיכתה האינטנסיבית, חסרת הפשרות, בדור חדש של אמנים/יות ישראלים/יות, הוכיחה עצמה בשטח. המעורבים בעשייה האמנותית ראו בבחירתה צעד שיעשיר באופן משמעותי את מפת מוסדות האמנות בארץ, מתוך צפייה דרוכה לפעילות העתידית במוזיאון.

פעולת הפיטורים השרירותית של הגב' אזולאי, שקדמו לה ביום אחד פיטוריו השרירותיים לא פחות של מר אילן וייזגן, נתלית בבמה שנראית כאוסף האשמות לא ענייניות. פעולות אלה של הוועד המנהל את עמותת המוזיאון מעלות ספקות קשים הן ביחס לאופן ניהולו של המוזיאון עד היום והן ביחס לשיקול הדעת המופעל על ידי העמותה המנהלת אותו. ספקות אלה מקבלים משנה תוקף לנוכח העובדה שפיטוריהם של אזולאי ווייזגן באים פחות משנה לאחר פיטוריה המתאומיים של המנהלת הקודמת, הגב' מרים טובה בונה.

לבקשתנו להשבתה של הגב' אזולאי לתפקידה אנו מצרפים את הבקשות האלה:
א. הפסקת כל ההליכים למינוי מנהל/ת חדש/ה למוזיאון רמת־גן לאמנות ישראלית.
ב. הקמת ועדה ציבורית שתבדוק באופן מקצועי את אופן ניהולו של המוזיאון.
ג. השעיית כל התקציבים הציבוריים למוזיאון עד לסיום עבודתה של הוועדה ופרסום מסקנותיה.

שמות החותמים:

לי אגסי, אורית אדר, שרה אנסטן, גלעד אופיר, נילה אזולאי, גלית אילת, אודי אלוני, ארנה אלשטיין, משה אלתנוני, זאב אנגריך, צבי אנבורת, ד"ר אבישי ארליך, אילנה באומן, מלי באומן, יעל בייבר, אלכס בילצקי, ד"ר ענת בילצקי, פרופ' גילה בלס, גליה בר אור, גניבר בר לב, ד"ר זוהה ברנר

דגנית ברסט, הילי מברק, מיכל גלדמן, מיכאל גורדון, תמר גטר, גדעון גכטמן, אבי גנור, יאיר גרבוז, משה גרשוני, עמוס דולב, אהוד דור, אסנת הכהן, מיכל הייטן, אריה הנר, הדרית הרמן־פלד, אריק ויסו, יעל ויזל, שרה וינסקי, דב חיפין, ארז חרודי, ד"ר צבי טאובר

רוני טלמור, מירי טרנן, עודיד ידעיה, רונית ידעיה, ד"ר תרצה יום טוב, מרים כבסה, בנו כלב, ליאורה לאור, מוניקה לביא, רפי לביא, גל לוי, סנדור לוי, גבי לוין, דליה לוין, אירמן ליטמן כהן, אודי ליפשיץ, ליאור מזה, ד"ר ענת מטר, ורד מימון, רותו מגור, סהון מרדכי

ניר נאודר, עדה נעמני, משה ניניו, ד"ר מיכאל סגן כהן, ד"ר אהמד סעדי, ד"ר בת ציון עראקי־קלורמן, אבי פיטשון, ד"ר דני פילק, יונה פישר, ד"ר אילן פפה, גדון פרוזנסקי, מקס פרידמן, סיגל פרימור, מאיר פרנקו, ד"ר משה צוקרמן, מאירה קובלסקי, עודד קטוני, צביקה קנטור, אורי קצנשטיין, מיקי קרצמן, ד"ר דני רבינוביץ

דויד ריב, ד"ר אורי רם, רות שדמון, אתי שטסר־שוקלנדר, עמי שטיינץ, סנפורד שיימן, צבי שיר, מיכל שמיר, ד"ר רונן שמיר, פרופ' יהודה שנהב, ארנונה שני, פרופ' גרשון שפיר, מיכאל שפיר, מעה תרשיש, דני קרוון, ד"ר מאיר ועדדו, ד"ר עוזי בשארה, מני ישעור, ד"ר יואב פלד

חמישה פצועים בסכסוך במסגד סידנא עלי

מאת יוסי המוני

ויכוח, שפרץ בין כמה בני אדם, במסגד סידנא עלי בחוף הרצליה, בעניין שטיפת כלים במסגד, הפך בתוך דקות מספר אתמול אחר הצהריים לסכסוך אלים בין חמולות, סכסוך שהותיר חמישה פצועים. החמולה האחת – משפחת אהאור מלוד, והשנייה – משפחת עימש, מכפר אל זרקא.

למקום הגיעו שוטרי משטרת הרצליה, שעצרו חמישה אנשים, ביניהם הזורה.

"הרגנו לכם אחד", אמר אלמוני בטלפון לתחנה, ונעצר כחשוד ברצח נהג מונית

מאת יוסי המוני

מעצרו של ברונו הרשקוביץ, בן 40 מחדרה, החשוד ברצח נהג מונית, הוארך שלשום בחמישה ימים, על ידי שופטת בית משפט השלום בתל אביב, יהודית שבח.

בבקשה להארכת המעצר נאמר כי "בתאריך 30.6.95 נרצח נהג המונית אברהם דוידי, במהלך עבודתו. ב־4.7.95 התקבלה שיחת טלפון בתחנת המוניות בתל אביב, שבה עבד הנרצח, ובה אמר הרשקוביץ כי 'הרגנו לכם אחד, השני ברוך', וניתק את השיחה". הרשקוביץ חשוד ברצח, באיומים ובהטרדה.

נציג משטרת תל אביב, סמ"ר רון צור, אמר כי "החקירה בעיצומה. הרשקוביץ מודה רק בביצוע השיחה המטרידה, אך מכחיש את הרצח. המשטרה מתכוונת לעשות בדיקות מעבדה לזיהוי פלילי ולברר את מידת מעורבותו ברצח. שחרורו עלול להזיק לחקירת המשטרה".

נציג המשטרה סירב להשיב לרוב השאלות שהציג סנגורו של הרשקוביץ, עו"ד אלי אריאלי, אך הודה שבבית החשוד לא נמצא דבר. "יש לי יסוד לחשוד שהרשקוביץ מעורב ביותר מקיום שיחת הטלפון", אמר צור. "בכוונתנו לבדוק את האליבי שלו".

עו"ד אריאלי טען כי מרשו לא היה בתל אביב עשר שנים, והציע למשטרה לבדוק בפוליגראף אותו ואת הוריו, שאתם הוא גר.

השופטת שבח כתבה, כי "בעבר יש מקרה אחד של הטרדה טלפונית בקשר לאירוע חבלני שלא התקיים במציאות".

ההורים החשודים בהתעללות בתינוקם יישלחו להסתכלות

תצלום: אלברטו דנקברג

הורי התינוק (מסתירים את פניהם) בבהמ"ש. "הסימנים אינם של נשיכות, אלא של נשיקות", אמר האב

(ע). שופטת שלום בבאר־שבע האריכה ביום שישי את מעצרם של הורי התינוק המאושפז עם חבלות קשות בכל חלקי גופו במרכז הרפואי סורוקה בעיר. האב חשוד בהתעללות קשה בתינוק, והאם חשודה באי הודעת בעלה ממעשיו. השופטת הורתה להביאם לבדיקת הפסיכיאטר המחוזי.

התינוק אושפז ביום ראשון שעבר כשהיה בן 40 יום בלבד, ואובחנו אצלו חבלות חמורות. החבלות כללו שטפי דם מתחת לשתי העיניים, פצע מתחת ללשון, סימני נפיחות ונשיכות בשוק ימין ובעכוז, שבר ישן באחת הרגליים ושבר חדש ביד. התינוק התקבל בבית החולים במשקל ירוד. בעקבות הודעה למשטרה של פקידת סעד על חשש להתעללות, נעצרה ביום רביעי האם, בת 24 מבאר־שבע.

המשטרה הכריזה על האב, בן 30 מבאר־שבע, כדרוש לחקירה וביום חמישי לפנות ערב הוא אותר ונעצר לחקירה.

סמל שני גדי מסר, ממאגר החוקרים של משטרת מרחב הנגב, ביקש ביום שישי מבית משפט השלום בבאר־שבע להאריך בעוד 15 ימים את מעצרם של ההורים. הוא אמר, שמדובר במקרה מזעזע של התעללות וכי כבר ביום שני האחרון ניתן צו להוצאת התינוק מרשות הוריו, הממליץ לבדוק את יכולתה של האם לתפקד כהורה.

לדבריו, נהג האב באלימות מילולית ופיסית כלפי אשתו וכלפי התינוק.

החוקר הסביר, שהארכת המעצר נחוצה להשלמת החקירה ולבדיקת ההורים על ידי פסיכיאטר. הוא הביע חשש, שאם הורי התינוק לא יוחזקו במעצר, הם יהיו עלולים להשפיע על עדויות בני המשפחה שטרם נחקרו. זאת, בנוסף לחשש לשלום התינוק עצמו, שעלול להיחשף שוב לאלימות מצד האב ולחוסר ההגנה מצד אמו.

"מעלילים עלי תיק", הגיב האב על דברי חוקר המשטרה. הוא ציין, כי יש לו ילד בן 5 שגדל אצל אשתו הראשונה והתינוק הוא ילדו היחיד מאשתו הנוכחית. על סימני הנשיכות שנמצאו, אמר: "לא עשיתי לילד כלום. אני לא יודע איך הגיעו השברים. הסימנים זה לא של נשיכות, אלא של נשיקות".

האם טענה, שהתינוק סבל כבר ראה משברים שנוצרו כשרופאים משכו אותו בזמן הלידה, שהיתה קשה, לדבריה. היא העידה, שהתינוק לא היה רגוע ולכן לקחה אותו לבדיקה בבית החולים ושם אכן התגלו השברים. חוקר המשטרה טען, לעומת זאת, שהתינוק הובא לבית החולים רק לאחר שאחות התנתה לטיפול באם ובילד הפנתה אותו לבדיקה בבית החולים.

לדברי האם, כשרופאה לרופאה על נפילה של התינוק, הרופאה בדקה אותו ואיבחנה שברים ישנים, שהאם ייחסה אותם ללידה. היא הביעה התמרמרות על ההאשמות נגדה ואמרה: "כל היום אני עם התינוק בבית החולים ואני סובלת מזה. איך אני יכולה לעשות לו את מה שטוענים נגדי".

ביום שני כבר ניתן צו להוצאת התינוק מרשות הוריו

חוקר המשטרה הצביע גם על סתירות בגרסאות שמסרו ההורים. כך, למשל, טען האב, שהתינוק נפל בבית החולים וכך נגרמו לו שברים. זאת בעוד, שלטענת האם, היא האכילה את התינוק, הוא הקיא ואחר כך נתקעה רגלו בכסא.

השופטת חני סלוטקי מינתה את עו"ד שהארה איבן בדי לסניגור של הורי התינוק. לאחר שהסניגור הודיע, שלבני הזוג אין התנגדות להיבדק על ידי פסיכיאטר וטען שאין צורך בתקופת מעצר של 15 ימים, ציוותה השופטת להאריך את מעצר ההורים בעוד 6 ימים והורתה למשטרה להביא את בני הזוג בהקדם להסתכלות אצל הפסיכיאטר המחוזי.

מנכ"ל המועצה לשלום הילד:

"פקידי הסעד מטפלים בילדים קרבנות התעללות בכלים של שנות ה־50"

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

כ־20 אלף דיווחים על ילדים, המהווים קרבנות התעללות מידי הוריהם וקרובי משפחתם, נמסרו למשטרה בשנה שעברה. מנכ"ל המועצה לשלום הילד, ד"ר יצחק קדמן, מעריך כי מספר זה הוא רק שליש מכלל הילדים שנופלים קרבן להתעללות – אלימות פיסית ותקיפה מינית.

"בדרך אבסורדית", ציין קדמן, "התינוק שריסקו את אבריו הוא המקרה הפחות חמור של התעללות. תינוק זה אושפז בבית חולים וההתעללות בו נפסקה, אולם קיימים עשרות אלפי ילדים שסובלים במשך שנים מטרור מתמשך מידי הוריהם ולהם אין מושיע, כיוון שאינם סובלים מפגיעות פיסיות חמורות או שפגיעותיהם נפשיות ואינן ניכרות לעין".

קדמן מסר כי בחמש השנים האחרונות, מאז נכנס לתוקפו החוק שמחייב דיווח על התעללות בילדים, עלה ב־800% מספר המקרים שדווחו למשטרה, אך "זו לא הוסיפה אף לא תקן אחד ליחידות הנוער, הממונות על הטיפול בילדים קרבנות התעללות, ומי שחושב שללא כוח אדם משטרתי אפשר להגיע לטיפול משפטי בהורים מתעללים – טועה".

עוד ציין קדמן, כי פקידי הסעד לחוק הנוער במשרד העבודה והרווחה "מטפלים בקרבנות ההתעללות בכלים של שנות ה־50. אין בידיהם מכשירי זימונית, טלפונים ניידים, או רכב צמוד, קשה לאתרם במקרים דחופים, וכמעט בלתי אפשרי להזעיק אותם בסופי שבוע או בחגים. בנוסף, המערכת מתפקדת בתתי־תקנים. יש יישובים שבהם אין ולו פקיד סעד אחד הממונה על אכיפת חוק הנוער, טיפול והשגחה".

קדמן מאשים את מערכת המשפט בישראל "בשותפות לא מכוונת בהתעללות בילדים, ובמתן עידוד סמוי להורים מתעללים, לפיו העבירה שביצעו כלפי ילדיהם אינה כה חמורה. בתי המשפט מתייחסים להתעללות בילדים כאל בעיה משפחתית ולא כאל עבירה פלילית חמורה. השופטים מזכים הורים מתעללים בילדיהם, בנימוק שזו דרכם החינוכית. כל עוד השופטים ימשיכו לגזור על המתעללים עונשים מגוחכים של שישה חודשי עבודות שירות, הם יעניקו לגיטימציה להורים להמשיך להתעלל בילדיהם".

קדמן הוסיף כי "מחקרים בארה"ב מצאו שמבין ההורים המתעללים, רק 15% יכולים להיכנס לקטיגוריה של פסיכוטים או חולי נפש. היתר היו אנשים מכובדים בחברה, כמו רופאים, עורכי דין ומנהלי חברות".

השר שטרית מציע להעדיף רבנים יוצאי צבא למשרת דיינים

ח"כ בניזרי: ייתכן שנחרים את בתי הדין הרבניים

מאת שחר אילן

שר הדתות, שמעון שטרית, מציע להעדיף יוצאי צבא ומועמדים "המעורים בחיי החברה הישראלית" למשרת דיינים בבתי הדין הרבניים. ההמלצה כלולה בטיוטה לנוהל מינוי דיינים שהגיש השר לחברי הוועדה למינוי דיינים לקראת ישיבה שתתקיים בימים הקרובים.

בית המשפט הגבוה לצדק הורה לפני כ־8 חודשים למשרד הדתות לקבוע אמות מידה לבחינת כישוריהם של מועמדים לדיינות.

בשבוע שעבר העביר שטרית לחברי הוועדה למינוי דיינים טיוטה ובה מופיעות כעשרים אמות מידה לבדיקת מועמדים לדיינות. בין היתר נאמר בטיוטה, כי תהיה עדיפות למועמד המעורה בחיי החברה בישראל – בבחינת "בתוך עמו הוא יושב".

הרב הראשי האשכנזי הקודם, אברהם שפירא, ביקש בימי כהונתו למנות לדיינים רבנים המשתייכים לזרם הדתי־לאומי – בפרט בוגרי ישיבת מרכז הרב שבראשה הוא עומד ובני משפחתו. עם חילופי הרבנים הראשיים נפסקה העדיפה זו.

הרב הראשי הספרדי ונשיא בית הדין הגדול לערעורים, אליהו בקשי־דורון, אמר כי כ־30% מהדיינים הם יוצאי צבא, וכי ב־20 השנים האחרונות מונו 7 בוגרי ישיבות הסדר לדיינים.

במפלגות הדתיות דוחים בתוקף את הצעתו של שטרית. יו"ר סיעת ש"ס, שלמה בניזרי, אמר בתגובה: "אם שטרית יתעקש על הקריטריון הזה נרים קול זעקה, וייתכן שנחרים את בתי הדין הרבניים. יש קו אדום ויש גבול למה שאנחנו מוכנים לסבול. זו סתם התגרות בציבור החרדי. מה הקשר בין זה שמישהו רץ על גבעות ושירת בצבא לחכמת הדיינות. דיין צריך להתמצא בהלכה. עד היום הוכח מעל לכל ספק שרוב הדיינים המלומדים ותלמידי חכמים יצאו מחיק הישיבות השחורות שמשקיעים כל זמנם בתורה". בניזרי דחה את הטענה, כי רבים מהדיינים אינם בקיאים בחיי החברה הישראלית.

ח"כ אברהם רביץ מדגל התורה אמר כי "לא יעלה על הדעת שימנו דיינים לפי הוראותיו השקפת עולמו של פוליטיקאי, בצבע פוליטי מסוים או בצבע של כיפה מסוימת". לדברי רביץ, "הקריטריונים שמציע שטרית אינם חוקיים, כיוון שחברי הוועדה למינוי דיינים צריכים לפעול לפי שיקול דעתם, ולא לפי קריטריונים שמישהו מכתיב להם".

ביטאון דגל התורה "יתד נאמן" טוען שהקריטריון החדש "ימנע בחירת דיינים חרדים רבים שהמיתו עצמם באהלה של תורה".

הרב הראשי הספרדי ונשיא בית הדין הגדול לערעורים אליהו בקשי־דורון אמר כי אינו מבין מדוע עוררה הצעתו של שטרית ביקורת במפלגות החרדיות.

לדבריו, אחד הקריטריונים למעורבות בחיי הציבור, הוא שירות בצה"ל. "באותה המידה המועמד יכול להיות מעורב בציבור, אם הוא רב שכונה". בקשי דורון אמר, כי "קריטריון זה אינו מחייב, וגם אינו יוצר שום אפליה או פגיעה בציבור החרדי. אבל ברור שכל דיין צריך להוכיח שהוא מעורב בציבור, אחרת הוא לא יכול להיבחר".

מנהל בתי הדין הרבניים, אלי בן־דהאן מסר, כי אל שר הדתות הגיעו תלונות ולפיהן, "יש דיינים שאינם בקיאים בחיי הציבור שאותו הם דנים, ולכן הוא רוצה למנות אנשים שמכירים את חיי החברה בישראל. זה לא בא במקום התכונות הבסיסיות הנדרשות מדיין. ליוצאי צבא תינתן עדיפות, אבל זה לא פוסל אחרים".

לא ניתן היה לקבל מלשכתו של שטרית תגובה.

שופטת: יש ראיות נגד החשוד בניסיון לשוד מזוין של הבנק בנוה־שרת בת"א

מאת יוסי המוני

שופטת בית משפט השלום בתל־אביב, יהודית שבח, האריכה אתמול ב־5 ימים את מעצרו של יהודה פחימה, בן 33, משכונת נוה שרת בתל־אביב, החשוד במעורבות בשוד מזוין של סניף בנק לאומי בשכונה.

בבקשה להארכת מעצרו נכתב, בין השאר, כי ב־20 ביולי פרצו שני שודדים באמצעות רכב גנוב את סניף בנק לאומי באזור. באיומי אקדח הם ניסו לשדוד את הבנק, אך הם הופתעו מאיש משמר הגבול שהיה במקום, והתפתחו ביניהם חילופי ירי. מחילופי הירי נפצע אחד השודדים, שכבר נעצר על ידי המשטרה.

העבירות המיוחסות לפחימה הן ניסיון לשוד מזוין, ניסיון לרצח שוטר מג"ב, נשיאת נשק, וגניבת רכב. בן דודו של פחימה, אשר פחימה, שנפצע בעת השוד, נעצר על ידי המשטרה ביום השוד.

נציג היחידה המרכזית של מחוז תל־אביב, צעיר עמיחי נגלברג, אמר כי בכוונת המשטרה להגיש כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים נגדו. נגלברג הראה לשופטת דו"ח סודי, הכולל, לדבריו, ראיות ממשיות נגד פחימה.

סניגורו של פחימה, עו"ד צבי אבנת, ביקש להורות למשטרה לערוך לו מסדר זיהוי. הוא הכחיש שפחימה מעורב בניסיון השוד וטען כי 15 ימי מעצר, שמבקשת המשטרה, הם פרק זמן ארוך מדי.

בהחלטתה ציינה השופטת שבח כי אין מדובר ב"חשדות ערטילאיים אלא בדברים של ממש".

נעצר חשוד בשוד בנק המזרחי בדימונה

שופטת שלום בבאר־שבע הורתה ביום שישי להאריך את מעצרו של אורי מזרחי, בן 20 מבאר־שבע, בחשד שהשתתף בשוד 12,170 שקל מסניף בנק המזרחי בדימונה. השוד אירע לפני שלושה שבועות.

החוקרים מייחסים למזרחי שותפות בגניבת האקדח ששימש בשוד, ירייה מהאקדח לעבר התקרה בזמן השוד ושותפות בגניבת המכונית ששימשה את השודדים כרכב מילוט.

מזרחי נעצר ביום חמישי לפנות ערב, כששעות אחדות קודם לכן כבר הוגש בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע כתב אישום נגד שותפיו לכאורה לביצוע השוד: רונן ביטון (19) מבאר־שבע ויוסי שרעבי (20) מנתיב העשרה. השניים למעשה הפלילו את מזרחי בהודעותיהם.

רס"ר סמי אנקב ביקש מבית המשפט להאריך את מעצרו של החשוד בעוד ארבעה ימים לצורך השלמת חקירתו.

בהסכמת החשוד, נעתרה השופטת חני סלוטקי לבקשת המשטרה וציוותה לעצור את מזרחי עד יום שני הקרוב. ככל הנראה יוגש כתב האישום נגד מזרחי כבר בתחילת השבוע.

ניסיון שוד כושל

ניסיון כושל לשדוד בנק היה ביום שישי בצהריים בנס ציונה, לאחר שהפקידה הבחינה שהשודד מאיים עליה באקדח צעצוע, לא נבהלה וגרמה למנוסתו של השודד.

המקרה אירע כשצעיר כבן 17 נכנס לסניף בנק המזרחי בנס ציונה וביקש לפתוח חשבון בנק. אחת הפקידות הפנתה אותו לקומה השנייה, ולאחר זמן קצר הוא ירד אליה שנית, הניף לעברה אקדח והגיש לה פתק שעליו היה רשום: "זהו שוד".

הפקידה שהבחינה כי מדובר באקדח העשוי פלסטיק, החלה להתלוצץ עם הצעיר. לאחר שנוכח השודד כי כספי הוא לא יראה, ויתר, ונעלם.

לרגל פסגה יוונית־קתולית בלבנון, שבתו כמרים בחיפה בגלל "משבר כספי ורוחני"

מאת יוסף אלגזי

לרגל קיום הסינוד (אסיפת גדולי הכנסייה) של הפטריארכיה היוונית־קתולית בעיירה אל־רבואה בלבנון, קיימה קבוצת כוהנים מבני עדה זו בישראל – שהיא העדה הנוצרית הגדולה בארץ – שביתת־שבת ליד משרדי הבישופות בחיפה.

עם כוהני הדת שישבו נמנים אישים מהכנסייה היוונית־קתולית כמו אליאס שקור, מנהל המכללה הטכנולוגית באעבלין, פאדי סורי, כאהד עבוד, אבו־ראהים דאהר, ג'ובראן מוראני וג'ורג' סורי.

בהסבירו את מניעי שביתת השבת אמר אמש הכומר שקור, שזה עשר שנים שרויה הבישופות של העדה בגליל במשבר, "הן כספי והן רוחני", כלשונו. לדבריו, הגירעון הכספי של הבישופות עומד על כ־5.5 מיליון דולר. כתוצאה מכך, נאלצה הבישופות למכור קרקעות ורכוש אחר של הכנסייה, ואין פיקוח ציבורי על הכנסותיה והוצאותיה.

יחסי האנוש המעורערים בכנסייה גורמים נזק רוחני קשה, "ואפילו לשבר בין הנהגת הכנסייה למאמיניה", אמר הכומר שקור. הוא הוסיף: "מצב זה פוגע במאמצים שאנחנו משקיעים לחיזוק ההידברות בין היהודים, המוסלמים והנוצרים, ושיתוף הפעולה ביניהם".

הכומר שקור קבל עוד, שהעומדים בראש הכנסייה היוונית־קתולית אינם פלסטינאים. הבישוף מקסימוס סלום, היושב בחיפה, מוצאו לבנוני, והבישוף לוטפי לחאם בירושלים הוא סורי. לדבריו, הפטריארך של הכנסייה, מקסימוס חכים, שמקום מושבו מחוץ לישראל, מודה שמצב הכנסייה היוונית־קתולית בגליל קשה, אך הוא מתקשה למצוא לו פתרון.

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
התוכנה הטובה ביותר
להנהלת חשבונות וניהול עסק
המחיר החל מ־ 350 שקל כולל מע"מ
חינם
קבל תוכנת הדגמה
פקס 03-496119
אוטוסופט
רח' הרוגי מלכות 7 תל־אביב טל' 03-6471486

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

אדגרדו אדינולפי, שחקן נבחרת אורוגוואי, סיכם עקרונית במכבי חיפה

הקשר ההגנתי בן ה–21, שחקן ריוור פלייט מונטווידיאו, היה אחת מתגליות קופה אמריקה האחרון. מחירו יהיה כ–400 אלף דולר

מאת עוזי דן

אדגרדו אדינולפי, בן 21, שחקן נבחרת אורוגוואי וריוור פלייט מונטווידיאו, הוא הזר השלישי של מכבי חיפה. אדינולפי, שיגיע לארץ ביום שלישי או רביעי, סיכם למעשה במכבי חיפה שתרכוש אותו תמורת 400 אלף דולר. אדינולפי משחק כקשר הגנתי וכן כמגן ויהיה הזר השלישי של מחזיקת הגביע.

למעשה סוכמה העיסקה כבר לפני יותר משבוע, עוד במהלך משחקי קופה אמריקה, אבל בגלל הצלחתו התעניינו בשחקן גם ואסקו דה גמא הברזילאית ואינדפנדיינטה הארגנטינית. אחד הגורמים ששיכנעו את אדינולפי היא העובדה שהתברר לו, כי מדובר במועדון רציני ועשיר שישתתף בגביע אירופה למחזיקות בעונה הקרובה. חלק מהסכום קבוע, כי אם יימכר השחקן על ידי מכבי חיפה, חלק מהסכום יועבר למועדונו באורוגוואי ולכן מחירו נמוך, באופן יחסי כמובן.

אדינולפי, אחת מתגליות קופה אמריקה האחרונה, משחק בריוור פלייט מונטווידיאו (לא להתבלבל עם ריוור פלייט הגדולה מארגנטינה), קבוצה קטנה שנחשבת בדרג השני של הקבוצות באורוגוואי. אדינולפי החל את הקריירה שלו בקבוצת הנוער של המועדון ועלה לפני כמה עונות לבוגרים.

הוא שיחק תמיד כמגן שמאלי וגם זמן לנבחרת כמגן שמאלי, אבל מאמן נבחרת אורוגוואי, הקטור נונייז, הימר עליו בקופה אמריקה וציוות אותו כקשר הגנתי מחליף. הוא שותף במשחק אחד כמחליף בשלב המוקדם, מאוחר יותר שיחק בחצי הגמר נגד קולומביה, במקומו של דניאל פונסקה הפצוע, ואף כבש את השער הראשון בניצחון 0–2 שהעלה את אורוגוואי לגמר, אחרי פעולה של אנצ'ו פראנצ'סקולי. בגמר, בו שיחקה אורוגוואי נגד ברזיל (וניצחה בבעיטות הכרעה מ–11 מטר), הוא נכנס שוב כמחליף בדקה ה–30.

בתחילה אדינולפי לא היה אמור כלל להיות בסגל של אורוגוואי לקופה אמריקה, אבל פאול מונטרו, המגן השמאלי של אטלנטה, היה פצוע ולכן זימן נונייז את אדינולפי. אגב, מונטרו הוא בנו של אחד השחקנים הגדולים של הכדורגל באורוגוואי. כאמור נונייז הימר עליו כקשר הגנתי והצליח מאוד.

מכבי ת"א ניצחה 4–3 בהולנד

במשחק נגד גו אהד הובילה אלופת ישראל 4–0 ואז הורידה הילוך

מאת איזק אביהוד

אמסטרדם (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מכבי ת"א ניצחה אתמול את גו אהד איגלס 4–3 במשחק אימון. מכבי ת"א שיחקה מצוין, הובילה 4–0 עד לדקה ה–71. איציק זוהר כבש בבעיטה חופשית נהדרת בדקה ה־10, קשנצ'ב כבש בדקה ה–32, בדקה ה–47 כבשה גו אהד שער עצמי ובדקה ה–70 הבקיע אלי ודיקס את השער הרביעי.

מדקה זו מכבי ת"א הורידה הילוך. בדקה ה–71 צימקה גו אהד, בדקה ה–74 כבשה גו אהד שער נוסף, ובדקה ה–90 צימקו ההולנדים ל–3–4. 740 איש צפו במשחק.

הפועל ת"א סיימה 2–2 עם לוקרן

אמסטרדם (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הפועל ת"א סיימה את משחק הידידות עם לוקרן בתיקו 2–2. להפועל הבקיע יעקב שוורץ בדקות ה–35 וה–60. ללוקרן הבקיע בניק צמד.

בני יהודה לחצי הגמר בגרמניה

בני יהודה הנמצאת במחנה אימונים בגרמניה עלתה אתמול לחצי גמר טורניר מקומי, אחרי שניצחה ברבע הגמר, במשחק שהתנהל 35 דקות, את אלופת ליגא אקרנס 1–3 משני שערים של בנצי רוזנפלד ושער של מוקאן. אם תנצח תשחק שעתיים מאוחר יותר בגמר. 4,000 איש חזו בטורניר בו משתתפות 6 קבוצות.

קודם לכן ניצחה בני יהודה את אלופת המחוז שופנהאוזן 5–1, במשחק בו הצטיין החלוץ גיד טביליה שכבש שני שערים. גם סרגיי גראסימץ כבש 2 שערים.

ביום ששי שיחקה בני יהודה נגד אלופת הנוער המקומית וניצחה אותה 4–0, משערים של טביליה, מסובי, נגר ועזרי. הבוקר תשחק הקבוצה בחצי הגמר.

בנאדו שוחרר ממכבי חיפה

מכבי חיפה אמורה היתה לנחות לפנות בוקר בנתב"ג, לאחר שסיימה מחנה אימונים בהולנד וטורניר בלוס אנג'לס. בסוף השבוע הודיע המנהל המקצועי גיורא שפיגל לבלם אריק בנאדו שהוא מאשר לו לעזוב את מכבי חיפה ולחפש לעצמו קבוצה אחרת. בבנאדו, ששיחק בשנה שעברה בבית"ר ירושלים, מעוניינות הפועל חיפה, מכבי הרצליה ובית"ר ירושלים.

מכבי חיפה ניצחה בגמר בלוס אנג'לס

מכבי חיפה זכתה בסוף השבוע בטורניר של לוס אנג'לס, כשניצחה את אונם המקסיקאית בבעיטות הכרעה מ־11 מטר, לאחר 2–2 בדקה ה־90. אונם, שסיימה שניה במקסיקו, היא קבוצתו של שוער נבחרת מקסיקו חורחה קאמפוס. המקסיקאים הובילו במחצית 2–0.

במחצית השניה שותף חיים רביבו וחיפה צימקה בבעיטת 11 מ' של סרגיי קראודוב, לאחר שעופר שיטרית הוכשל ברחבת העונשין. קראודוב השווה את התוצאה בשער מרהיב ממרחק 20 מטר. בבעיטות ההכרעה מ־11 מטר החמיצו המקסיקאים פעמיים, ואילו הדפים מרגיי קראודוב, אלון חזן, עופר שיטרית, ומשה גלאם דייקו. בתואר שבעקבותיו יוזמנו בסוף השנה לטורניר בכיר ביותר. במשחק חזו 7,000 צופים רובם יהודים.

● איוואן יירמנצ'יק, שחקנה של קבוצת עירוני ראשל"צ בשנה שעברה, יופיע בעונה הקרובה בקבוצת קא.מ.א.ז, מהליגה הרוסית הראשונה, בה שיחק גם לפני שנתיים.

אלי שוורדלר

מכבי הרצליה: לוי מוותר על ההונגרי נמט

מאמן מכבי הרצליה, אלישע לוי, החליט לוותר על הבלם ההונגרי זולטן נמט שנבחן בקבוצה. ביום שישי גברה מכבי הרצליה במשחק אימון במגרשה על מכבי עכו 2–4. את השערים להרצליה כבשו: עופר מזרחי 2, נסים כהן וקלאודיו קאהימי.

טוטו גג'ואן גרייב: יעקב שחר יחליט

גג'ואן גרייב, כדורגלן מכבי חיפה, אמור להיפגש היום עם נשיא הקבוצה יעקב שחר, כדי לדון איתו על עתידו בעונה הקרובה. גרייב מעדיף לשחק בהפועל ת"א, שמפעילה עליו לחץ כבד לשחק בשורותיה.

● בבית"ר תל אביב החליטו להחתים את הבלם הסלובקי לובריד פאבק, שנבחן בקבוצה שבוע ימים. פאבק הרשים את המאמן מיכאל קדוש שביקש מהיו"ר בן ציון בורדוב להיכנס עם השחקן למו"מ.

ויצ'סלב מלינקוב, החלוץ הרוסי הצעיר 20 ששיחק בעונה שעברה בהפועל חיפה, היה אמור להגיע אתמול למחנה האימונים של הפועל ראשל"צ בהולנד.

הבולגרי פטר אלכסנדרוב חתם בגראסהופר

מאת עוזי דן

גראסהופר, יריבת מכבי ת"א בגביע האלופות, לא שיחקה אתמול במחזור השלישי בשוויץ בכיוון שיריבתה אראו שיחקה בשמינית גמר גביע האינטרטוטו נגד קארלסרואה.

גראסהופר החתימה אתמול את החלוץ הבולגרי פטר אלכסנדרוב, שחקן לוצרן. אלכסנדרוב הישאל לשיטה שבעות הוא יהיה החלוץ הנוסף שישחק נגד מכבי ת"א.

תוצאות שמינית גמר האינטרטוטו: פ.צ. קלן – כידול 1–3; בוהום – פרנקפורט 3–0; באייר לוורקוזן – אודנסה 5–2; בורסאר כמיר – אפי כרתים 2–1; ארוא – קארלסרואה 1–2; הארטינב – שאריל קונסטנצה 4–0; פיימברה נבין' – בוך' 0–2; שטרסבורג – שטייר 4–0.

במשחקי רבע הגמר ביום רביעי: איינטרוכט – לוורקוזן; בורדו – ... בק – שטרסבורג; בוראסכפור – קארלסרואה.

7 האתלטים ישתתפו באליפות העולם לאחר שהובטח המימון

מאת אריה ליבנת

איגוד האתלטיקה חזר בו והחליט לשלוח את שבעת האתלטים לאליפות העולם, שתחל ב־4 באוגוסט בגטבורג.

ההחלטה באה בעקבות פגישה בין סגן שר החינוך, התרבות והספורט מיכה גולדמן לבין יו"ר איגוד האתלטיקה, שלמה בן גל, שהבטיח תוספת 550 אלף שקל לתקציב השנתי, שיגיע עתה ל־2 מיליון שקל, על מנת לאפשר השתתפות ישראל באליפות העולם. גולדמן הבטיח כי יעביר מחר התחייבות כספית לתשלום הסכום עד סוף השנה.

בן גל הורה לאתלטים להישאר במחנה האימונים בהולנד, ולהמשיך משם לשוודיה.

גולדמן אמר לבן גל, כי הופתע מהפרסומים בעיתונים על חוסר תקציב להשתתפות האתלטים באליפות העולם. גולדמן העיר, כי בישיבת נשיאות ההתאחדות לספורט הודיע כי יוסיף 3 מיליון שקל, ואף יותר מזה לצורך הכנות לאטלנטה, וברור שהשתתפות בגטבורג היא חלק מתוכנית זו.

בן גל אמר בתגובה: "אני מקווה שהתוספת תסייע לקידום האתלטיקה".

יו"ר ההתאחדות לספורט יהודה קאל הרמלך, ששמע מסופר "הארץ" על החלטתו של גולדמן, הגיב: "עם כל ההערכה שלי לרצונו הטוב של סגן השר לעזור לאתלטיקה, לא מקובלות עלי דרכיו. הוא פועל מאחורי הגב של ההתאחדות, וזה לא מינהל תקין. הוא לא מבין שזה דבר שלא ייעשה ושווה רק יוצר בלאגן. הוא מוכיח שוב, שהפעולות שלו נעשות מתוך שליפות, והוא מתערב בנושאים שוטפים במקום לקבוע מדיניות. אני מתכוון לבדוק זאת איתו בפגישה ביום שני בכנסת".

גולדמן מסר בתגובה: "איני פועל מאחורי גבם של ראשי ההתאחדות. רציתי רק למנוע נזקים בהכנות לאטלנטה. ראשי ההתאחדות הפרו את הסכם בינינו ביום שלישי, לפיו לא יפגעו ההכנות באתלטיקה למרות המצב הנוכחי, מפני שאני מתכוון לדאוג לפרעון כל ההוצאות. הפגישה היתה לפני החלטת איגוד האתלטיקה, שהפתיעה אותי. למעשה, סיכמתי איתם שישראל תשתתף באליפות העולם".

רון אנדרסון בלוד: אני מקווה שאיתי מכבי ת"א תהיה מספר 1 באירופה

כדורסלן החיזוק של מכבי תל אביב (בן 37, 2.01 מ') הגיע ביום שישי לארץ והודה, כי כאשר שיחק באן.בי.איי. לא היתה ישראל אפילו בקצה מחשבותיו. אומר: "עדיין איני יודע מתי משפחתי תגיע. אשתי כל הזמן משנה דעתה. יכול להיות שתחליט לא לבוא. היא שמעה, השבוע, שהיה אצלכם פיגוע, ובגלל זה אולי אצטרך להישאר כאן כל העונה לבדי. אבל אני מאמין שהיא תשתכנע ותבוא"

מאת אריה ליבנת

רון אנדרסון, שלשום בלוד. אשתי, גייל, רוצה שאפרוש

רון אנדרסון (בן 37, 2.01 מ'), הזר החדש של מכבי תל אביב, נחת ביום שישי בישראל ויצטרף הבוקר (10.00) לאימוני האלופה בבית הלוחם (האימון סגור לקהל).

למרות עיכוב בן שעתיים בנמל התעופה בן גוריון, שנגרם בגלל איחור נחיתת המטוס מניו יורק, ומציפיה ארוכה לקבלת מטענו – היה אנדרסון נינוח, חביב וחברותי כלפי העיתונאים שהגיעו לראותו.

מנהל מכבי ת"א, מוני פנאן, שהגיע לנמל התעופה, כדי להסדיר את קליטתו של אנדרסון, הצליח לשכנע את עובדי הנמל ולאלתר מסיבת עיתונאים קצרה בה ישב אנדרסון על העגלה שנשאה את כל מזוודותיו, והיו הרבה (אנדרסון: "זה לא מספיק").

אנדרסון סיפר שמעולם לא היה בעבר בישראל, אבל קיבל חוות דעת טובה, בעיקר על הכדורסל ובעיקר על קבוצתו החדשה. לשאלה אם חשב בעבר, בעת ששיחק באן.בי.איי. שישחק בעתיד בישראל – ענה, כצפוי, שישראל אפילו לא היתה בקצה מחשבותיו.

> "העובדה שבגיל 37 אני עדיין משחק כדורסל היא פלא, כי עבדתי קשה הרבה שנים וברור שאני אהיה עייף"

אנדרסון הגיע לישראל בגפו. משפחתו – אישה, בן ובת – נשארו, בינתיים לפחות, בניו ג'רזי. "אני עדיין לא יודע מתי משפחתי תגיע. אשתי כל הזמן משנה דעתה בעניין. יכול להיות שהיא תחליט בכלל לא לבוא לישראל. היא שמעה, השבוע, שהיה אצלכם פיגוע, ועכשיו בגלל זה אולי אצטרך להישאר כל העונה לבדי. אבל אני מאמין שהיא תשתכנע ותבוא. בכל מקרה זו החלטה שלה".

מבחינה מקצועית סיפר אנדרסון, כי התפקיד שלו הוא סמול־פורוורד, אבל הוא יכול לשחק גם כפאואר־פורוורד, ובדרך כלל שחקנים בתפקיד הזה שומרים עליו. "שחקנים בתפקיד סמול־פורוורד לא הצליחו לשמור עלי בצרפת".

על סיבת מעברו מהליגה הטובה בעולם לאירופה ניסה אנדרסון להתחמק מתשובה ישירה, אבל מדבריו עלה באופן ברור שאילמלא עשה כן, היה מסיים את הקריירה שלו. "העובדה שבגיל 37 אני עדיין משחק כדורסל היא פלא, כי עבדתי קשה הרבה שנים, ובכל מקום השקעתי את כולי למען המשחק ולמען הקבוצה, וברור שאני אהיה עייף".

● אתה כשיר לעונה ארוכה עם שני משחקים כל שבוע?

בוודאי, כיוון שאני בריא לחלוטין. אני לא כמו שהייתי לפני מספר שנים, כאשר שיחקתי בפילדלפיה, אבל אני מספיק טוב באירופה. בוא נאמר שבאירופה הרבה יותר קל לי. אני לא אומר שהיתה לי אשתקד (במונפלייה – רבע גמר הפלייאוף) עונה קלה, כי עבדתי קשה, אבל העובדה שהצלחתי (מלך הסלים של צרפת) מוכיחה שלא היה לי קשה שם.

> "שמעתי שדורון ג'מצ'י קלעי ברמה גבוהה מאד. כמובן שאני לא מתכוון להתחרות בו, כי הוא איתי באותה קבוצה"

● מתי אתה מתכוון לפרוש?

אשתי, גייל, רוצה שאפרוש כבר עתה, אבל כל עוד אהנה מהמשחק אמשיך לשחק, ובינתיים אני נהנה. עכשיו אני רוצה לשחק כמה שנים באירופה. יש לי אתגר להצליח במקום אחר ולהכיר אנשים חדשים ומעניינים.

הליגה הצרפתית באמת היתה קטנה על אנדרסון, לפחות בכל הקשור לצבירת נקודות. המשחק הרע שלו שם היה, לדבריו, המשחק הראשון בליגה נגד לימוז', בה קלע "רק" 15 נקודות. "תמיד קלעתי לפחות 20 נקודות". בארבעה משחקים הוא קלע מעל 40 נקודות. "היו לי כמה ערבים גדולים, אבל זה לא חשוב, כי שחקן יכול גם לקלוע 60 נקודות, וקבוצתו תפסיד. העיקר זה לנצח".

מבין שחקני מכבי ת"א שמע אנדרסון רק על דורון ג'מצ'י. "שמעתי שהוא קלעי ברמה גבוהה מאד. אשמח לשתף איתו פעולה. כמובן שאני לא מתכוון להתחרות בו, כי הוא איתי באותה קבוצה".

● מה המטרה שלך בעונה הבאה?

הבנתי שמכבי ת"א היא קבוצה מס' 1 בישראל. אני מקווה שיחד איתי היא תהיה קבוצה מס' 1 גם באירופה.

התגלית של חצי גמר אליפות אירופה בכדורסל עד גיל 22

עודד קטש: אני מרגיש בשל למכבי ת"א ואברך על כל דקה שיתנו לי לשחק

האיש שקלע 29 נקודות בממוצע בטורניר שמסתיים היום באסטוניה: אני יודע שבמכבי ת"א אצטרך לדעת לקום מהספסל. גם אם אשחק רק 15 דקות בממוצע למשחק זה יהיה טוב עבורי. מכבי זו לא עוד קבוצה וקשה לשחק בקבוצות גדולות.

מאת אריה ליבנת

לא צריך לעקוב דווקא מאסטוניה אחר הנעשה בטורניר חצי גמר אליפות אירופה לנבחרות עד גיל 22 בכדורסל – כדי ללמוד מדפי הסטטיסטיקה את ערכו של עודד קטש. הרכז שב־10.10 ימלאו לו 20 שנה, יזכה לבטח בסיום הטורניר, היום, בשני תארים: M.V.P (השחקן המצטיין) של הטורניר ומלך הסלים. עד כה ספגו יריבי נבחרתה של ישראל בטורניר 146 נקודות מידו של קטש.

גם במשלחת הישראלית לא מתעלמים מהיכולת הנפלאה של קטש. כיאה לנבחרת מוצלחת מפרגנים שחקני העתודה זה לזה, ולכל מרכיבי הנבחרת, אבל מודעים לתרומה המשמעותית של קטש. הקפטן דרור כהן: "עודד קטש מהווה את היתרון שלנו על יתר הנבחרות. הוא נותן טורניר מדהים ונמצא בכושר מצוין. יש לו תיאום מצוין עם גור שלף, שלא קלע הרבה, אבל משמש כמוביל כדור, ויודע למצוא את קטש ואת השחקנים האחרים והפשים לזריקות שלוש. גם איתי יש לקטש תיאום מצוין, בתרגיל שמשחרר לקליעה".

השבוע המוצלח של קטש – בו קלע בממוצע 29 נקודות למשחק – יסתיים היום וקשה לראות מתי שוב יקלע, בעתיד הקרוב, במאזנים דומים. בסוף השבוע הנוכחי יצטרף לאימוני מכבי תל אביב, שלא תדרוש ממנו כמויות כאלה של נקודות וגם לא תאפשר לו זאת.

הנעלם הגדול הוא האם הירידה הגדולה בחוצפה שלו על הפארקט, בין נבחרת העתודה לבין מכבי תל אביב, תפגע בכושרו. קטש מסר שלא. "אצטרך לדעת לקום מהספסל. מכבי זו לא עוד קבוצה וקשה לשחק בקבוצות גדולות. במכבי אברך על כל דקה שיתנו לי. גם אם אשחק רק 15 דקות בממוצע למשחק זה יהיה טוב עבורי".

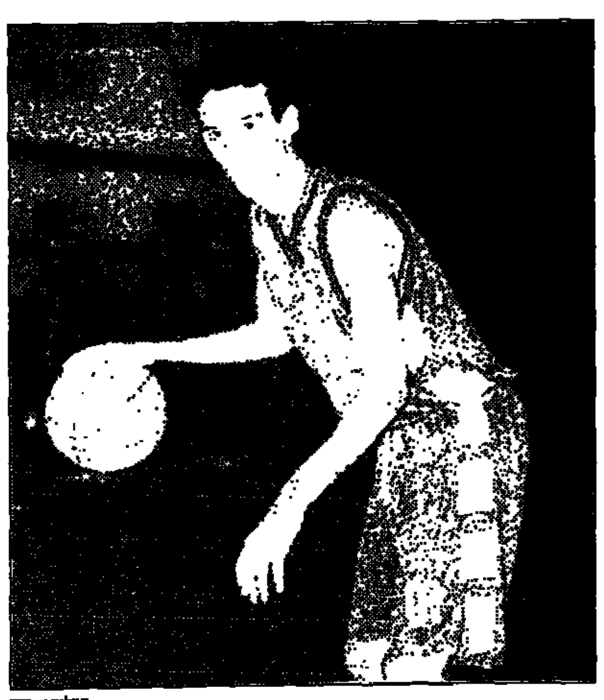

עודד קטש. בשנים קודמות לא הרגשתי מוכן למכבי ת"א

● מדובר בשינוי גדול מאד מבחינתך. בכל מסגרת קודמת ניגנת כינור ראשון.

אני חושב שאוכל לתרום את התרומה שלי למכבי ת"א. במכבי ת"א אין מעמד בטוח לאף אחד. אף שחקן לא מקבל 30 דקות, כבר מתחילת העונה.

● אתה כבר בשל למכבי?

כן. עצם זה שהחלטתי לשחק שם, זה אומר שאני מרגיש מוכן. בשנים הקודמות לא הרגשתי כך, אבל העונה אני חושב שאוכל להיות מרכיב בקבוצה.

● לא נחת בקיץ ואתה מצוי בכושר שיא בעת. איך זה?

זה הרבה בזכות העבודה המצוינת של מאמן הכושר של הנבחרת אילן סלע, שידע מתי ללחוץ ומתי לאפשר לנוח. הוא היה צריך להיות איתנו באליפות, אבל האיגוד החליט שלא. בכל מקרה העבודה הגדולה שלו ממשיכה להתבטא אצלי ואצל אחרים.

עודד קטש התחיל את אימוני הקיץ בנבחרת העתודה, לאחר שבוע עבר לאימוני הנבחרת הבוגרת, אבל שוחרר ממנה לפני הנסיעה לאליפות אירופה, וחזר לעתודה. עדי גורדון, שהועדף על פניו כרכז השלישי לא תרם דבר ביוון. סביר להניח, לאור יכולתו בנבחרת העתודה, שאם קטש היה באתונה, היתה מתווספת כמות נקודות מסויימת לנבחרת. קטש לא נשמע מצטער במיוחד על כך שלא שיחק באליפות אירופה ביוון. "גם אם הייתי ביוון העניינים לא היו משתנים. הייתי צובר ניסיון, אבל להיות שחקן מוביל בנבחרת העתודה זה לא פחות חשוב. חוץ מזה אני סבור ששלושת הרכזים שנסעו ליוון הגיעו להיות ביוון".

● מוקנים שהכדורסל בארץ גוסס, אבל אתם מעלים את קרננו באירופה. הצלחתכם משנה את אמיתות הטענה?

אני לא חושב שהכדורסל שלנו קורס מקצועית. עובדה שנבחרות העתודה והנוער מצליחות, וגם הנבחרת הבוגרת הצליחה לא רע. העובדה שאנחנו עולים בכל המסגרות לאליפויות אירופה ומתמודדים כשווים מול מעצמות כדורסל אירופיות – מוכיחה זאת. הכדורסל בארץ טוב, וישראל היא שם דבר באירופה.

● באליפות אירופה הראשונה לנבחרות עד גיל 22 סיימנו במקום הרביעי, בשניה במקום החמישי, ולשלישית עלינו בצורה מרשימה. השאלה היא אם הכשרון לא ייעלם בעוד מספר שנים?

אי אפשר לדעת איזה שחקנים יתפתחו יותר ואיזה ישארו על מקומם. גם הנבחרת הבוגרת הצליחה מאד בשלביה הצעירים יותר.

● בשבוע ניצחתם את קרואטיה פעמיים ולא במשחקים שקולים. מדוע שזה לא יהיה כך גם בעוד חמש־שש שנים?

יתרונה של קרואטיה שהיא יכולה להעמיד כמה נבחרות ברמה גבוהה. זה נובע מכך שבליגה שלה לא משחקים זרים ובכל זאת רמתה גבוהה. צריכים לחשוב על זה גם כאן. הבעיה אצלנו שהישראלים מקבלים פחות מדי דקות משחק בליגה. גם הנבחרת שאותה ניצחנו פעמיים נבחרת קרואטית טיפוסית. המשחק שלה מאד חכם. יש בה כמה שחקנים שבשנים הקרובות יהיו מובילים באירופה.

● אם אצלם – על אחת כמה וכמה גם אצלנו?

גם לנו יש כשרונות שיהיו שם דבר באירופה, אבל אסור להפריז בהישגים שלנו בטורניר. בסך הכל הגענו בכושר המתאים לשניים שלושה משחקים חשובים.

העתודה עלתה לגמר האירופי בנצחון 86–81 על אסטוניה

מפגן קליעה של קטש – 41 נקודות, 5 שלשות

טאלין, אסטוניה (שירות "ספורט הארץ"). נבחרת העתודה הבטיחה שלשום את עלייתה לטורניר הגמר לאליפות אירופה, שיהיה בין ה־30 ביוני ל־7 ביולי 1996 בטורקיה, לאחר שניצחה גם את נבחרת המארחת אסטוניה 86–81 (45–42) בטורניר חצי הגמר המתקיים כאן.

היום (14.00) תתמודד ישראל במשחקה השישי והמכריע עם סלובקיה, כשגם הפסד בלתי צפוי לא ימנע ממנה מקום ראשון בטורניר.

עודד קטש, שהצטיין בכל משחקיה הקודמים של הנבחרת, נתן הצגה מדהימה נגד אסטוניה – 41 נקודות (7 מ־10 ל־2 נקודות, 5 מ־8 ל־3, 12 מ־15 מהעונשין) וקלט 7 ריבאונדים.

כל שחקני הנבחרת הפגינו משחק התקפה יעיל – 64% קליעה ל־2 נקודות, 55% ל־3, 74% מהעונשין.

הקלעים: ודרור כהן 16, שלף 11 (6 ריבאונדים, 4 אסיסטים), אלוש 8, רווח 6 (8 ריבאונדים), רוזן 2, יצקן 2.

הפסד 54–71 לקאדטים נגד צרפת

קוסטה דה קפריקה, פורטוגל (שירות "ספורט הארץ"). נבחרת הקאדטים תתמודד הבוקר עם המפסידה בין טורקיה לאיטליה על מקומות 7–8 באליפות אירופה המתקיימת כאן. אתמול נוצחה ישראל 54–71 (33–31) בידי צרפת. ב־5 הדקות האחרונות קלעה צרפת 15 נקודות לעומת 3 בלבד של ישראל, שפיגרה בעיקר בהורדת ריבאונדים (44־23 לצרפת).

קלעו לישראל: רייכרט 18, קרוש 15, קצ'ינסקי 9, ליאון 4, קריב 3, חמיאל 3, שחר 2.

נוריס קולמן חוזר לירושלים; ישתכר 170 אלף דולר לעונה

מאת אריה ליבנת ואלי פרוסי

הפועל ירושלים הגיעה בסוף השבוע לסיכום עקרוני עם נוריס קולמן, שיהיה הזר השני בקבוצה לצידו של בילי תומפסון. החוזה אמור להיחתם היום. קולמן (בן 34, 2.01 מ') חוזר לירושלים בה שיחק בעונות 1992/93 ו־1993/94, אחרי שנה במכבי תל אביב. קולמן ישתכר כ־170,000 דולר.

הנהלת ירושלים תמכה כל הקיץ בחזרתו של קולמן, המכיר את הקבוצה היטב, מה גם ששאר השחקנים שעזבו בשנתיים האחרונות חזרו לקבוצה במגרה.

המאמן החדש פיני גרשון ניסה למצוא זר אחר ברמה גבוהה יותר, כמו ריקי ווינסלאו, למשל, אך נסיונותיו נכשלו. ביום רביעי, סיכמו ראשי ירושלים עם ווינסלאו על חוזה של 235,000 דולר, אולם הכדורסלן העדיף את הצעת סראגוסה בסכום של 300,000 דולר, וישחק בקבוצה הספרדית עם אנדראה טרנר וקן באניסטר.

קולמן דחה הצעה להצטרף לרידון, אחרי שקיבל הצעה בספית מירושלים בסוף השבוע. ירושלים תצא ב־7 לאוגוסט לטורניר באיסטנבול, בו משתתפת גם אפס פילזן.

● דיוויד הנדרסון ששיחק לפני שנתיים בהפועל חולון, עשוי לסכם השבוע עם מכבי ר"ג, כדי לשחק בה יחד עם מילטון ואגנר. בר"ג מצפים שמכבי ת"א תסכים להשאיל לשורותיה את ג'ף קנס וזיקי רוזן.

● ג'יי ג'יי יובנקס, מלך הסלים של הליגה אשתקד במדי מכבי ר"ג, עשוי לשחק בעונה הבאה בהפועל אילת. ההנהלה עומדת לסכם היום עם אנדרו קנדי על שחרור מהקבוצה תמורת פיצוי. יובנקס הוא המועמד העיקרי להחליפו. קנדי עשוי לעבור להפועל צפת.

● נבחרת הנוער ניצחה בסוף השבוע בשני משחקי אימון את מכבי הוד השרון 80–75 (18 נקודות של שחר גואטה) ו־68–58 (14 נקודות של גיל מוסינזון).

הפועל ת"א פותחת באימוניה

מאת אלי פרוסי

הפועל תל אביב פותחת היום (16.30) את אימוניה באולם הכדורסל בבית דני בשכונת התקווה. לא ברור אם לרשות המאמן יאיר שרון יעמדו 10 שחקנים, אבל שרון אמר שלאחר שפתיחת האימונים נדחו בשבוע, אינו יכול לדחותם פעם נוספת.

בין השחקנים שישתתפו היום באימון: אבי מזרחי, ידיב גולד, אסף הדרי, ואולי גם מאיר טפירו. הזרים נגאד מרקביץ' וארדקן דוב־ראש אמורים להצטרף לאימונים באמצע השבוע. השבוע יהיו אימוני כושר, בהדרכת מאמן הכושר החדש בועז לביא.

● דון רובינזון, ששיחק בהפועל ת"א בעונת 1986־87, נבחן בסוף השבוע במכבי הוד השרון מלאומית ב'. רובינזון שיחק לפני שנתיים בלאריסה ביוון. באימון בסוף השבוע עם נבחרת הנוער שיחק רובינזון 2 דקות והצטייה היא לא להחתימו.

איגוד הכדורסל פותח מכרז לשידורי הרדיו של הליגה

מאת רון קסמן

איגוד הכדורסל פותח היום מכרז לשידורי רדיו של משחקי עונת 1995/96. מהאיגוד נמסר, כי הכוונה היא לסיים את המכרז בעוד 10–12 יום.

בשבוע שעבר נפגשו בכירים מגלי צה"ל עם ראשי האיגוד, במטרה להמשיך את ההתקשרות בין הצדדים, על אף שאין ביכולת התחנה הצבאית לעמוד בתנאי מכרז, הכולל תשלום בעד זכויות השידור.

בפגישה ממנה נעדר מפקד גל"צ, משה שלונסקי, סוכם שהאיגוד ינסה לכלול את גל"צ בתוכניותיו לסיקור המשחקים, אך לא ידרוש זאת מהזוכה במכרז. באיגוד אין הערכה איזה סכומים יציעו המשתתפים במכרז. צוין כי בכל מקרה אין התחייבות לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר.

לגבי השתתפות תחנות הרדיו האיזוריות במכרז, נמסר כי בבדיקה שנערכה עם הממונה על ההגבלים העיסקיים, התברר שהן יכולות להשתתף במכרז, בתנאי שהזוכה מתחייב על העברת השידורים בכל התחנות האיזוריות בארץ.

היו"רים יפגשו היום עם הרשות לבקרה תקציבית

היום תתקיים באיגוד פגישה של יושבי ראש 12 הקבוצות הליגה הלאומית, ראשי האיגוד ויו"ר הרשות לבקרה תקציבית, רו"ח צבי פורת, בעניין התארגנות הקבוצות לבקרה התקציבית.

בפגישה יתבקשו היו"רים של הקבוצות להעביר עד ה־1 באוגוסט את מאזניהן עד סוף מאי 1995 ומאזן משוער עד סוף 1996. בעניין החוזה האחיד, שנדון כעת בבית הדין העליון של איגוד הכדורסל, יקבלו הקבוצות ארכה עד ה־8.8, המועד בו אמור בית הדין לפרסם את החלטתו.

אראל: לרדיו ללא הפסקה יש אפשרות לשדר שירים ושערים

מאת אשר גולדברג

מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל יעקב אראל והצוות למו"מ עם "רדיו ללא הפסקה", נפגשו ביום שישי לדיון על העברת שידורי שירים ושערים מרשות השידור לרדיו ללא הפסקה. נציגי הרדיו היו מיכאל קרפין, אמנון דיק ואריי עזור, שהגישו תבנית מפורטת והסבר על דרך העברת השידורים והאמצעים הטכניים בהם ייעזרו אנשי הקבוצה.

יעקב אראל אמר: "התברר שיש להם, בגדול, אפשרות טכנית לשדר את תבנית שירים ושערים. אעביר את הפרטים לגברי לוי וביום שני יועלה העניין להחלטה במזכירות ההתאחדות".

בקול ישראל התקבלה ביום שישי החלטה להפסיק להשמיע את הג'ינגל על הכוונה לשדר גם בעונה הקרובה את שירים ושערים. רשות השידור שלחה שלשום מכתב חריף למו"מ יו"ר ההתאחדות, גברי לוי, על דרך ניהול המו"מ והעדפת רדיו ללא הפסקה, על פני רשות השידור ששידרה ברציפות במשך 20 שנה.

נבחרות ניגריה בג'ודו מבקשות להתאמן בישראל

מאת אשר רוזנברג

הנבחרות הלאומיות (גברים ונשים) בג'ודו של ניגריה מעוניינות להגיע לישראל (על חשבונן) בשבוע הבא, למחנה אימונים משותף עם נבחרת ישראל – כהכנה סופית וליטוש אחרון למשחקי אפריקה שיהיו בראשית ספטמבר בפעם השישית, והפעם בזימבבואה.

מאמן נבחרת ישראל, משה פונטי, הגדיר מקצועית את הגברים – אותם ראה בפעולה בהזדמנויות רבות – כיריבי אימון טובים מאוד.

ספורט

השיא העולמי בקפיצה לרוחק עבר מארה"ב לקובה: פדרוסו קבע 8.96

הקובני בן ה־22 שיפר בססטריירה בס"מ את שיאו של מייק פאואל מ־1991 ואמר באכזבה: חבל שלא עברתי 9 מטר, אך גם זה יגיע

ססטריירה, איטליה (רויטר). איוון פדרוסו מקובה שבר אתמול בסנטימטר את שיאו העולמי של מייק פאואל מארה"ב בקפיצה לרוחק, בתחרות הגראנד פרי בססטריירה, והעמידו על 8.96 מטר. השיא הקודם, 8.95 מטר, נקבע על ידי מייק פאואל באליפות העולם בטוקיו באוגוסט 1991.

ביום קר עם רוחות עזות, באיצטדיון השוכן של ססטריירה בגובה 2,035 מטר, ניצל פדרוסו בן ה־22 רגיעה זמנית ברוח, כדי לשבור את שיא העולם בסיוע רוח חוקית של 1.2 מטר לשניה. הוא קיפץ בהתלהבות, ואחר כך שיקע את עצמו כשהודיעו השופטים על התוצאה הרשמית. מאוחר יותר הביע פדרוסו צערו ש"לא קפצתי לתשעה מטרים, אבל אני בטוח שזה עוד יגיע".

פדרוסו קיבל מאמרגני האירוע מכונית פרארי ששוויה 130 אלף דולר, שי על שבירת השיא העולמי, בדיוק כמו הפרס שהוענק לסרגיי בובקה לפני שנה באותה תחרות. "זו המכונית הראשונה שלי. אין לי אפילו רשיון נהיגה", אמר פדרוסו.

האתלט הקובני היה בעל הישג השנה בעולם השנה, 8.71 מטר, תוצאה שקבע בסאלאמנקה בשבוע שעבר. פדרוסו אמר כי באליפות העולם בגטבורג "תהיה לי תחרות קשה עם יריבים גדולים, אבל אני בטוח שאשיג תוצאות כמו פה".

פדרוסו, שדורג רביעי באולימפיאדת ברצלונה, השיג קודם לכן 8.89 מטר בעזרת רוח גבית חזקה מהמותר, 2.4 מטר לשניה. בקפיצת השיא היתה, כאמור, הרוח רק 1.2 מטר לשניה. כמה צופים אמרו כי אנשים רבים ניצבו ליד מד הרוח והשפיעו על המדידה, אולם פדרוסו אמר כי הוא פשוט חיכה וכשהרגיש שהרוח נחלשה במקצת – קפץ.

זו היתה רק הפעם השניה ב־27 השנים האחרונות שהשיא העולמי בקפיצה לרוחק נשבר, מאז ההישג הפנטסטי של בוב בימון באולימפיאדת מקסיקו ב־1968, 8.90 מטר. 23 חלפו עד שמייק פאואל שיפר את השיא בטוקיו לפני ארבע שנים, ואתמול הוא שופר שוב.

נא להכיר / איוון פדרוסו

- שם: איוון פדרוסו
- תאריך לידה: 17.12.72 בהוואנה
- 1.77 מטר, 75 ק"ג
- מאמן: מילאן מאטוס
- מועדון: לאריוס (ספרד)
- הישגים: מקום 4 באולימפיאדת ברצלונה 1992; אלוף העולם לנוער ב־1993
- התפתחות הקריירה:
  - 1988: 7.43 מטר
  - 1989: 7.43 מטר
  - 1990: 8.06 מטר
  - 1991: 8.22 מטר
  - 1992: 8.53 מטר (8.79 עם רוח גבית)
  - 1993: 8.49 מטר
  - 1994: 8.25 מטר
  - 1995: 8.96 מטר

עוזי דן

בובקה נכשל בניסיונו לשפר שיאו במוט

כמה אתלטים אחרים, שניסו לשבור שיאי עולם בססטריירה, נכשלו. סרגיי בובקה, ששבר בשנה שעברה את השיא העולמי כשקבע 6.14 מטר, ניסה לעבור 6.15 מטר אך נכשל. הוא עבר 6 מטר בניסיון הראשון שלו, ובניסיונו השלישי לשבירת השיא היה קרוב מאוד לכך וזעם על עצמו על ההחמצה. הדרום אפריקאי אוקרט ברייטס היה אתמול לאתלט השלישי בלבד בהיסטוריה, שקפץ במוט 6 מטר, וסיים במקום השני אחרי בובקה. רק בובקה עצמו ורודיון גטאולין עברו עד אתמול 6 מטר.

רוחות חזקות ומשתנות מנעו מג'ונתן אדוארדס ניסיון רציני לשפר את שיאו העולמי בקפיצה משולשת (17.89 מטר), אותו קבע בתחילת החודש. האתלט הבריטי ניצח בתחרות בקפיצה ל־17.58 מטר.

בריצת 100 מטר ניצח הניגרי אלפאוזה אדניקה בזמן 9.92 שניות, במירוץ שהתנהל ברוח גבית עזה. ג'ף וויליאמס ניצח ב־200 מטר בזמן 20.08 שניות.

בריצת 100 מטר לנשים ניצחה גוון טורנס מארה"ב בזמן המהיר ביותר של השנה – 10.83 שניות, אך הרוח הגבית העזה, שנשבה במהירות של יותר מ־5 מטרים לשניה, היא שהשפיעה במישרין על התוצאה.

התפתחות השיא העולמי בקפיצה לרוחק

23.7.21	ארווין גודרין (ארה"ב)	7.69 מ'
7.7.24	הוברט לגנד (ארה"ב)	7.76 מ'
13.6.25	וויליאם הבארד (ארה"ב)	7.89 מ'
9.9.28	סילביו קאטור (האיטי)	7.93 מ'
27.10.31	צ'והיי נאמבו (יפאן)	7.98 מ'
25.5.35	ג'סי אואנס (ארה"ב)	8.13 מ'
12.8.60	ראלף בוסטון (ארה"ב)	8.21 מ'
27.5.61	בוסטון	8.24 מ'
16.7.61	בוסטון	8.28 מ'
10.6.62	איגור טר־אובאנסיאן (בריה"מ)	8.31 מ'
12.9.64	בוסטון	8.34 מ'
29.5.65	בוסטון	8.35 מ'
18.10.68	בוב בימון (ארה"ב)	8.90 מ'
30.8.91	מייק פאואל (ארה"ב)	8.95 מ'
29.7.95	איוון פדרוסו (קובה)	8.96 מ'

תצלום: איי־פי

פדרוסו בקפיצת השיא בססטריירה. הפרס על שיא אחד – מכונית פרארי בשווי 130 אלף דולר

אינדוראין ניצח גם במירוץ הראשון במוסקווה

מארגני טור דה פראנס הטיסו לרוסיה את 77 מסיימי הטור שקיימו ליד חומות הקרמלין את הקטע ה־21, הלא רישמי, כמחווה לרוסיה. רוכב האופניים הספרדי עבר 116.6 ק"מ ב־2:36.46 שעות

מוסקווה (אי־פי). תשוש עדיין מנצחונו בטור דה פראנס, פרץ כאן רוכב האופניים הספרדי, מיגל אינדוראין, בהקפה האחרונה, כדי לנצח במירוץ האופניים המקצועני הראשון שהתקיים ברוסיה בצל חומות הקרמלין.

המירוץ שבמסלולו אורך 116.6 ק"מ, נערך בחסות מארגני הטור דה פראנס, והיה למעשה הקטע ה־21 הלא רישמי של המירוץ המפורסם. 77 רוכבים שסיימו את הטור השתתפו במירוץ, אחרי שהוטסו למוסקווה בטיסת צ'ארטר מפאריס. אינדוראין, שלבש את החולצה הצהובה, הוכיח את עליונותו בקלות, למרות שהתלונן על עייפות בצבבות.

למרות שהיה "נעול" בתוך חבורה של חמישה רוכבים, עד להקפה ה־22 של המסלול (אורך ההקפה 5.3 ק"מ) סביב הקרמלין והעיר העתיקה במוסקווה, פרץ אינדוראין בסיום, כדי לנצח בזמן 2:36.46 שעות. הרוסי ויצ'סלאב יקימוב סיים שני והאמריקאי לאנס ארמסטרונג הגיע שלישי, שניהם 11 שניות אחרי המנצח.

סך הפרסים במירוץ היה כ־21 אלף דולר. המסלול נבחר בקפידה, כאשר הזינוק והסיום היו סמוך לקתדרלה על שם בזיל הקדוש בכיכר האדומה, תיאטרון הבולשוי ומטה ה־KGB. המארגנים מקווים שהמירוץ יתקיים כל שנה, למרות שהתקוות ל־150–200 אלף צופים במירוץ התבדו. בפועל נכחו באיזור רק כ־10 אלפים צופים, רובם מתמרכזים באיזור הזינוק והסיום.

יחידות מיוחדות של הצבא והמשטרה אבטחו את המסלול, כאשר כל 30 מטר הוצב איש ביטחון. ראש עיריית מוסקווה, יורי לושקוב, ירה את יריית הפתיחה. חבר הוועדה המארגנת של הטור דה פראנס, גולש הסקי ז'אן־קלוד קילי, כיבד בנוכחותו את האירוע. הרוכבים יוחזרו לפאריס היום.

בעיטה חופשית

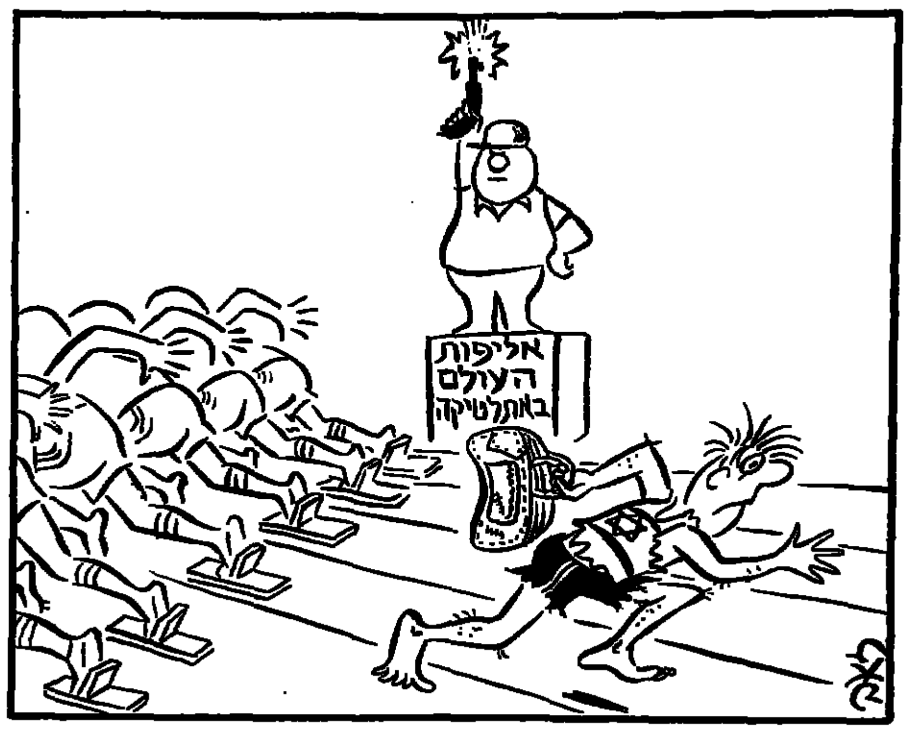

סלש פותחת בקריירה השניה

820 יום אחרי שנדקרה בהמבורג, עמדה להתמודד לפנות בוקר עם נוראטילובה במשחק ראווה באטלנטיק סיטי, כשעולם הטניס מייחל שתפגין את הכוח הנפשי והנחישות שאיפיינו אותה לפני פציעתה

תצלום: ארכיון

נוראטילובה (מימין) וסלש. מחווה של נשיאת הארגון

אטלנטיק סיטי (אי־פי). חלפו כבר יותר מ־820 יום מאז משחקה האחרון של מוניקה סלש, אבל מי סופר? כנראה שרק אלה הקשורים בטניס המקצועני לנשים, ובהם מפיק אירועי ספורט שתיכנן להפריח בלון בגובה 45 מטר מעל מרכז הקונגרסים בעיר, לפני משחקה של סלש נגד מרטינה נוראטילובה לפנות בוקר.

סלש הגיעה אתמול במכונית־שרד למלונה, למשחק עם מרטינה, שכינוהו "שובן של האלופות". המשחק אינו מוכר בסבב המקצועני, אך הוא חשוב לשתי הטניסאיות. לסלש הוא מסמן את הקאם־בק של העשור בשנים האחרונות, ויש שטוענים, כי הוא פותח קריירה שניה. לנוראטילובה יסמל המשחק את הצלחתה האדירה כנשיאת ה־WTA (הסבב המקצועני לנשים), בכך שהצליחה להחזיר את סלש לדירוג משותף במקום הראשון בעולם.

שתי הטניסאיות לא יהיו בכושר שיא. סלש סובלת מדלקת ברצועת הברך, נוראטילובה ממתיחה בשריר המפשעה, ומדובר בשתי שחקניות שלא הופיעו באחרונה במשחקי יחידות. אבל משחק הראווה יבהיר, ללא ספק, האם עדיין יש לסלש הכוח והנחישות לשוב לצמרת העולמית ללא דירוג מוקדם. בתקופה האחרונה הבהירה, כי שבה לפעילות בגלל ההנאה מהמשחק. לפני שנדקרה בגבה בטורניר המבורג לא היה איש בטניס המקצועני, גבר או אשה, ששלט במשחק באמצעות כוח רצון כפי שעשתה זו הטניסאית ממוצא יוגוסלבי. אם היא מסוגלת לשוב לכך, יתברר כנראה רק באליפות הפתוחה של ארה"ב שתהיה בחודש הבא בפלשינג־מדו.

סלש בת ה־21 שיחזרה את נחישותה לנצח בכל משחק כאשר דיברה על המפגש הקודם עם נוראטילובה. "אז הפסדתי לה. אינני רוצה שהקריירה שלה תסתיים בניצחון נוסף עלי", אמרה. במשחק שהיה ביניהן ב־21 בפברואר 1993, היו סלש ונוראטילובה בכושר שיא. נוראטילובה קטעה אז סידרה בת 34 נצחונות רצופים של סלש בניצחון 6–3, 4–6, 7–6 (7–3), בגמר הטורניר הראשון בפאריס באותו עם, במשחק שקול עד מצב 3–3 בשובר השוויון של המערכה השלישית. נוראטילובה הופיעה אז בגמר השלישי (משבעה) כשלושה שבועות, בשלוש יבשות. אז, בהיותה בת 36, שלושה חודשים ו־29 יום, היתה נוראטילובה הטניסאית המבוגרת ביותר שהצליחה לנצח את המדורגת ראשונה.

המשחק בפאריס היה הטורניר האחרון של סלש לפני שנדקרה ב־30 באפריל 1993 בהמבורג. נוראטילובה פרשה מפעילות בשנה שעברה. סלש עדיין לא הודיעה באיזה טורניר תשתתף כהכנה לאליפות הפתוחה של ארה"ב. היא ביטלה את השתתפותה בטורניר סן דייגו שייפתח בשבוע הבא – לדברי סוכנה, ביום שישי – אך שוקלת להשתתף בטורניר במנהטן ביץ' בקליפורניה, או בטורונטו.

המפיק ג'ף רוקף מקווה שסלש תשתתף בטורניר שהוא מארגן במאהוא שבניו ג'רזי, שבוע לפני אליפות ארה"ב. כדי לשכנעה להשתתף, מתכנן רוקף הפרחת בלון ענק עם הכיתוב "מוניקה, אנא, שחקי בפתמארק (שם הטורניר)". לדברי פרשנים, זו תחילתה של מוניקה־מאניה אצל האמרגנים השונים שהמתינו לשובה לפעילות.

סלש ניצחה את מרטינה 6–3, 6–2

אטלנטיק סיטי, ארה"ב (סי"צ). מוניקה סלש ניצחה את מרטינה נוראטילובה במשחק הראווה שציין את חזרתה לטניס המקצועני. סלש ניצחה את נוראטילובה 6–3, 6–2, במשחק שנערך באטלנטיק סיטי.

- טורניר ידידות במנשנגלאדבך: אייאקס – ליוורפול 0–5; מנשנגלאדבך – פיורנטינה 1–2.
- ברצלונה, המקיימת מחנה אימונים בהולנד, ניצחה במשחק אימון קבוצת חובבים הולנדית בשם אוס פוטבול קלאב בתוצאה 0–19.

הבריטי בורדמן שנפצע בטור דה פראנס ייעדר מאליפות העולם

לונדון (רויטר). כריס בורדמן, רוכב האופניים הבריטי שנפצע בטור דה פראנס, ייעדר כנראה מאליפות העולם בקולומביה באוקטובר. "אני חושש ביותר מ־90 אחוז שלא ארכב באליפות העולם", אמר בורדמן אתמול. "רק בעוד ארבעה שבועות אוכל להניע את רגלי ויידרש לי זמן רב עד שאוכל להתחיל להתאמן".

ריינג'רס הביסה 0–4 את סטיאווה בטורניר גלאזגו

היום בגמר נגד סמפדוריה (0–2 על טוטנהאם)

גלאזגו (רויטר). פול גאסקוין כיכב והבקיע שער בניצחון המכריע של ריינג'רס 0–4 על סטיאווה בוקארשט, בפתיחת טורניר כדורגל בינלאומי ידידותי. איאן פרגוסון (26), פול גאסקוין (44), מרק הייטלי (53) ואלי מקויסט (83) כבשו לריינג'רס. סמפדוריה ניצחה במשחק השני את טוטנהאם 0–2, משערים של אנריקו צ'יאסה (10) ופיליפו מאניירו (36). תשחק היום בגמר נגד ריינג'רס.

סאלנקו לריינג'רס; תום לסלטיק

גלאזגו (רויטר). שתי הקבוצות הבכירות של סקוטלנד, ריינג'רס וסלטיק, החתימו חלוצים זרים בכירים בסוף השבוע. אלופת סקוטלנד, גלאזגו ריינג'רס, השלימה את החתמתו של אולג סאלנקו הרוסי תמורת 2.5 מיליון ליש"ט (4 מיליון דולר) ואילו סלטיק החתימה את שחקן נבחרת גרמניה, אנדריאס תום מבאייר לברקוזן, ב־2.2 מיליון ליש"ט (3.5 מיליון דולר).

סאלנקו, אשתקד מלך השערים בגביע העולם בארה"ב, ששיחק בלוגרוניוס ובוואלנסיה בספרד, חייב לקבל רשיון עבודה עד מחר כדי שיוכל לשחק בסיבוב הראשון של גביע האלופות נגד אנורתוזיס פמאגוסטה.

שאלימוב עבר מאינטר ללוגאנו

מילאנו (רויטר). איגור שאלימוב, חלוצה הרוסי של אינטר, עבר כהשאלה לעונה אחת לקבוצה השווייצרית פ.צ. לוגאנו. שאלימוב היה מושאל רוב העונה שעברה לדואיסבורג בגרמניה, אך היה מושבת רוב העונה בגלל פציעה. שאלימוב שיחק בעבר גם בפוג'יה.

סאותהמפטון לא מוכרת את לה טיסייה

לונדון (רויטר). צלסי הודתה ביום שישי כי ניסתה לרכוש את מתיו לה טיסייה מסאותהמפטון תמורת 10 מיליון ליש"ט (16 מיליון דולר). כדי לשים קץ לגל השמועות, פירסמו מנהלה המקצועי של הקבוצה גלן הודל והמנכ"ל קולין האצ'ינסון הצהרה שבה הם מגלים, שניהלו מגעים לרכישתו של לה טיסייה, אך סאותהמפטון סירבה.

מענק 1,500 דולר לגרובלאר

ברוס גרובלאר קיבל מענק 1,500 דולר מהתאחדות של זימבבואה, כמו כל שחקני הנבחרת הפותחים, לקראת משחקם המכריע היום נגד קמרון במוקדמות אליפות אפריקה.

אחיו של עבאדי פלה חתם בנאנט

נאנט (סי"צ). החלוץ הגנאי קוואמה איוזי פלה, אחיו בן ה־22 של עבאדי פלה, חתם אתמול עם אלופת צרפת, נאנט. בעונה שעברה שיחק פלה הצעיר בלצה, מהליגה השניה באיטליה.

בגלל ג'אקרטה: הובטחה השתתפות הקשת ירון קולסניק באטלנטה

סילוקו מאליפות העולם באינדונזיה העניק לו את הכרטיס לאולימפיאדת 1996. היו"ר יחזקאל הרמלך: העמדה הנחרצת של ישראל זכתה להכרה

מאת אפי רוזנבוים

הקשת הישראלי ירון קולסניק קיבל את הכרטיס החופשי לתחרויות הקשתות באולימפיאדת אטלנטה שתהיה בקיץ 1996 – זאת לאחר התערבותו של האמריקאי ג'ים היסטון, יו"ר ההתאחדות הבינלאומית לקשתות. היסטון הבטיח למנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין, כי בעקבות סילוקו של קולסניק מאליפות העולם לקשתות בג'אקרטה (שלטונות אינדונזיה סירבו לאפשר לקשת הישראלי להשתתף), יוענק הכרטיס החופשי לנציג ישראל שישתתף באולימפיאדת אטלנטה.

"הקשת הישראלי ירון קולסניק לא יוכל להשתתף באליפות העולם לקשתות בג'אקרטה, משום שלאינדונזיה אין יחסים דיפלומטיים עם ישראל", אמר ביום ו' אראזאן אבידין, דובר משרד החוץ האינדונזי. הדובר אמר: "אתם צריכים להבין שיש לנו לחצים מצד המוסלמים הקיצונים בארצנו, והממשלה היא שקיבלה את ההחלטה. זו איננה הפעם הראשונה שספורט ופוליטיקה מתערבים ואנחנו לא יוצאי דופן בכך. יתכן שבעתיד יהיו בינינו יחסים דיפלומטיים ואז לא תהיינה בעיות כאלה יותר".

בתגובה אמר יו"ר הנהלת ההתאחדות לספורט, יחזקאל הרמלך: "עמדתה הברורה והנחרצת של ההתאחדות לספורט בישראל, שקבעה כי הופעה רשמית של ספורטאי ישראלי תהיה אך ורק עם דגל ישראל וסמלי הלאום המוכרים האחרים, זכתה להערכה בהתאחדות הקשתות הבינלאומית ולחיזוק מעמד ישראל בספורט העולמי. הפגנו זקיפות קומה וגאווה לאומית. התוצאה: הכרה בישראל והענקת הכרטיס החופשי למשחקי אטלנטה 96".

באליפות טנ"ש לנוער: ניצחון 1–4 על הולנד

באליפות אירופה בטנ"ש לנוער ולקאדטים הנערכת בהאג, הולנד, השיגה בסוף השבוע נבחרת הנוער של ישראל בטנ"ש ניצחון על נבחרת הולנד 1–4, קודם לכן היא נוצחה ע"י צרפת 1–4.

נבחרות הקאדטים והקאדטיות של ישראל נוצחו ע"י הנבחרות המקבילות בולגריה 2–3.

נבחרת הנערות של ישראל נוצחה ע"י נבחרת יוון 1–4.

החותרים לאליפות העולם לנוער בפולין

אלופי ישראל לנוער בחתירה לסירות יחיד, גנדי קליינמן (מרעון השייטים ת"א) והנערה ניצן ברזינסקי (מכבי טבריה), יוצאים היום לפוזנאן, פולין, שם תיפתח בתחילת אוגוסט אליפות העולם לנוער.

נבחרת הנוער בכדורמים לגמר אליפות אירופה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורמים עומדת לצאת הלילה למשחקי גמר אליפות אירופה לנוער בכדורמים שיהיו באסלינגן, גרמניה, בהשתתפות 16 נבחרות. יריבותיה של ישראל יהיו רומניה, רוסיה ואיטליה.

באליפות אירופה הקודמת, שהיתה בהולנד לפני שנתיים, דורגה נבחרת הנוער של ישראל במקום התשיעי.

נבחרת המשקולות נשארת בבית

ההתאחדות הבינלאומית בהרמת משקולות הודיעה לאיגוד הרמת המשקולות הישראלי, כמו לכל יתר האיגודים בעולם, כי אליפות העולם שתהיה בנובמבר בסין, מהווה קריטריון בינלאומי למשחקי אטלנטה. הודעה זו נועדה לשמור על "ניקיון" משימוש בחומרים אסורים בתחרויות מבוקרות אחרות שכל מדינה תיבחר לעצמה.

בהתאם לכך מחייבת ההתאחדות הבינלאומית בהרמת משקולות, את משקולאי נבחרת ישראל לא לצאת מהארץ החל מ־15.8 ועד תחילת נובמבר, כדי לאפשר לה לקיים בדיקות פתע של סמים בקרב המשקולאים המיועדים להשתתף באליפות העולם, במידה וישראל 'תיפול' בסבב הבדיקות המקרי. בשלב זה מדובר במשקולאים: גאנדי אורייניק, אלכס איגנטובסקי, אנדריי דניסוב ואצ'יסלאב איזהאנובסקי ואלכס איזהאנובסקי.

שומאכר איכזב 100 אלף גרמנים כשפיגר אחרי היל במקצי הדירוג

שוב צפוי מירוץ צמוד ומתוח בין אלוף העולם ליריבו הבריטי היום בגראנד פרי בהוקנהיים (שידור ישיר 15.00 ביורוספורט)

מאת יעקב צלאל

דיימון היל. גם הוא יודע היטב מתי יהיו הצופים מרוצים

מיכאל שומאכר, בהופעתו הראשונה בגרמניה כאלוף עולם, איכזב אתמול יותר מ־100 אלף צופים כשנכנע פעם נוספת (אך הפעם במקצי דירוג בלבד) ליריבו הגדול, הבריטי דיימון היל. "הקהל כמובן מרוצה מהפול פוזישן שלי", אמר היל בחיוך אחרי המקצים. אבל הקהל יהיה מרוצה, רק אם שומאכר ינצח היום בגראנד פרי הגרמני בהוקנהיים (15.00 שידור חי ביורוספורט).

היל, במכונית ויליאמס־רנו, היה המהיר ביותר בשני הימים של מקצי הדירוג, ובכל פעם ששומאכר הפיק הקפה מהירה – היתה לו תשובה. בפול פוזישן הוא זכה אחרי שהקיף את המסלול, שהיקפו 6.815 ק"מ, ב־1:44.385 דקה (מהירות ממוצעת של 235.309 קמ"ש), והקדים את שומאכר ב־8 מאיות השניה. מהמקום השלישי יזנק דייויד קולטהארד במכונית הוויליאמס השניה, ומהמקום הרביעי – גרהארד ברגר בפרארי, שהציל את כבוד הקבוצה האדומה. ברגר, מנצח המירוץ הזה בשנה שעברה, קבע את תוצאתו הטובה בדקה האחרונה של מקצי הדירוג, אבל הוא עדיין בפיגור של 1.168 שניה מהיל.

הקרב על אליפות העולם יישאר נחלתם של שומאכר, המוביל בדירוג עם 46 נקודות, והיל, המדורג שני עם 35 נקודות, אחרי שז'אן אלזי בפרארי (שלישי עם 32 נקודות) יזנק היום מהמקום העשירי בלבד. מקום אחד לפניו יזנק ג'וני הרברט, שניצח במירוץ האחרון, הגראנד פרי הבריטי.

נצחונו של הרברט הפתיע את קבוצת בנטון, שעמדה להחליפו בנהג ההולנדי יוס ורסטפן, לקראת המירוץ הגרמני. נצחונו שינה את קצב קבלת ההחלטות בקבוצה, אך כנראה לא את מהותן. בשבועיים מאז נצחונו בבריטניה, לא השתתף הרברט במבחנים של הקבוצה לגראנד פרי הגרמני, וזו עובדה שפיגר אחרי חברו לקבוצה, שומאכר, כמעט ב־2 שניות להקפה, היא לא רק תוצאה של כשרון אלא גם של היחס המוענק לו על ידי בנטון.

האירוע החשוב ביותר, שהתרחש בסוף השבוע של הגראנד פרי, היה הודעתו של אלן פרוסט על ניתוק קשרי העבודה שלו עם רנו. פרוסט הועסק על ידי רנו ביחסי ציבור מאז פרש מנהיגת מירוץ כאלוף עולם בסוף 1993. בהודעתו ציין פרוסט, שהוא מחפש כיוון פעילות חדש, ומעדיף לעשות זאת באופן עצמאי בלי מחוייבויות אחרות.

בשנים האחרונות שקל פרוסט פרוייקטים שונים להקמת קבוצת פורמולה 1. באחרונה הודיעה לו רנו, שאין בכוונתה לספק מנועים לקבוצה שברצונו להקים. נראה שגם ג'ון ברנארד, מתכנן המכוניות שפרוסט רצה לשתף עימו פעולה, לא נוטה לעבור לקבוצה חדשה.

בשבועות האחרונים בחן פרוסט אופציות שונות להמשך פעילותו, אך נראה שפורמולה 1 אינה אחת המציאויות שבחן. הסיבה היחידה, שלמענה יסכים פרוסט להפר את הבטחתו אחרי מותו של סנה – לא לחזור להתחרות בפורמולה 1 מתוך כבוד לנהג הברזילאי שנהרג – היא האפשרות להשוות את שיאו של חואן מנואל פאנג'יו, חמש זכיות באליפות העולם. לשם כך, הוא צריך לנהוג באחת מקבוצות העל, ורק החל בשנה הבאה.

לפני שבועיים בחן פרוסט את מכונית המירוץ של מרצדס, AMG מרצדס C קלאס, המתחרה באליפות הגרמנית למכוניות סאלון. מכאן אפשר לקשר את פרוסט גם לפרוייקט הפורמולה 1 של מרצדס, שלה חוזה אספקת מנועים לחמש שנים עם קבוצת מקלארן. פרוסט ראה את מקלארן כקבוצה "שלו" כמעט עד עזיבתו הכעוסה ב־1989. עם מקלארן הוא זכה בשלוש אליפויות עולם (1985, 1986, 1989) וב־30 מ־51 נצחונות הגראנד פרי שלו. אבל האפשרות שיחזור להתחרות בשורותיה עדיין תיאורטית בלבד, והיום הוא יראה את המירוץ כצופה מהיציע.

היל שיזנק היום בפעם השלישית ברציפות, והחמישית העונה, מהפול פוזישן, יוכל לזכות בנצחונו הראשון מאז הגראנד פרי של סן מארינו, ב־30 באפריל, אם רק יפגין את האגרסיביות שגילה אתמול במסיבת עתונאים כלפי ברני אקלסטון, הבוס של מירוצי פורמולה 1. אקלסטון האשים ביום שישי את היל בתאונה עם שומאכר בגראנד פרי הבריטי, ואף איים לנקוט נגדו צעדים.

"יש חוקים, והם לא השתנו", אמר היל. "הוקירה קבעה ששני הנהגים אשמים. האם זה אפשרי שאקלסטון יקבע את העונשים בעצמו?".

האם זה אפשרי שהיל ינצח את שומאכר היום בגרמניה? היל, מכל מקום, הבטיח מירוץ צמוד וכוחני, כמו זה שהיה לפני שבועיים בסילברסטון.

איגוד הכדורסל בישראל

הזמנה לקבלת הצעות למתן הרשאה לשידורי רדיו ממשחקי כדורסל בעונת 95/96

איגוד הכדורסל בישראל (להלן האיגוד) מעונין בקבלת הצעות למתן הרשאה לשידורי רדיו ממשחקי הכדורסל בליגה הלאומית, א', משחקי גביע המדינה ונבחרת ישראל בעונת הכדורסל 95/96 (להלן ההרשאה).

מציעים המעונינים בכך, מתבקשים להגיש את הצעותיהם בכתב, במסירה ידנית, למשרדי האיגוד שד' יהודית 36 תל־אביב, וזאת לא יאוחר מיום 6.8.95 בשעה 12:00.

ההצעה תכלול בין היתר פרטים לגבי זהות המציע, אופן העברת השידורים על ידו וכן גובה התמורה הכספית המוצעת על ידו.

אין האיגוד מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או הצעה כלשהיא.

هكذا من الأصل

קבלת מודעות אבל 03-5755555

צעיר נהרג מפגיעת ספינת טיולים כשעלה מצלילה מול שדות־ים

(ע). רפי סוריאנו, חייל בן 20 מרעננה, שצלל בשבת עם חברתו מול קיבוץ שדות ים, במקום המותר לצלילה, נפגע למוות כשעלה מתוך המים והתכוון לצאת לחוף. סירה שעברה במקום ועליה נוסעים מהקיבוץ פגעה בו. צוות מד"א שהגיע למקום ניסה להחיותו, אך לשווא. בחקירה ראשונה התברר שאנשים נוהגים לצלול במקום הזה, הידוע כאזור של צוללים. עם זאת, גם לסירות מותר לשייט שם, אבל כאשר ידוע שיש צוללים במקום שטה במים סירה מיוחדת, שעליה דגל, וזואגת שסירות לא תיכנסנה לתחום הצוללים.

עדיין לא ברור אם הצולל שנפגע למוות חרג מאזור הצלילה ונכנס לשטח שבו משייטות סירות, או שהסירה פלשה לאזור של הצוללים. ידוע שהסירה המפקחת היתה באזור.

משטרת זכרון יעקב עצרה אמש את בעל מועדון הצלילה בשדות ים, את משיט סירת הצלילה ואת משיט ספינת הטיולים, בחשד לגרימת מוות ברשלנות.

ראש מועצת אפרת מציע יער של קק"ל ב"גבעת הדגן"

מאת נדב שרגאי

ראש מועצת אפרת, ינון אחימן, ששב ביום ששי מחו"ל, נפגש אתמול עם קבוצת הנשים שיזמה את מבצע ההתנחלות ב"גבעת הדגן", בניסיון לגבש הצעת הסדר שתהיה מקובלת הן על הממשלה והן על המתנחלים במקום.

אחימן אמר אתמול ל"הארץ" כי רצוי היה מאד למנוע עימות בין צה"ל לבין המתנחלים, המתארגנים להתנגדות עיקשת ומתכונים להיאחז במקום "בכל כוחם". לדבריו "צריך לבדוק אפשרות להשיג הסדר שימחיש את העובדה, לפיה הבעלות על הגבעה תישאר בידי המועצה המקומית ושבהסדר אוסלו ב', לא תהיה נגיסה בעניין זה, ואדמות אלו לא יועברו לרשות הפלשתינית".

אחימן אמר, כי ניתן למשל לבדוק רעיון, ש"הקרן הקיימת תיטע במקום יער ושתצפית של יערנים תשמור עליה", או "עוד רעיונות מסוג זה". אתמול פקדו את "גבעת הדגן" אורחים רבים, תושבי התנחלות אפרת, וכן אורחים מיהוד, עמק יזרעאל, המושבה כנרת.

עלי יחיא, המורה לערבית מאולפן עקיבא, יתמנה לשגריר ישראל בפינלנד

מאת יוסף אלגזי

יחיא. יליד כפר קרע

משרד החוץ יודיע בימים הקרובים על מינויו של עלי יחיא, המורה לערבית מאולפן עקיבא בנתניה, לתפקיד שגריר ישראל בפינלנד. כך מסרו בסוף השבוע מקורות בקרית הממשלה בירושלים.

בהיזה ברדוגו, הדוברת של שר החוץ, מסרה אמש כי "אין אישור רשמי למינוי. כשתתכנס ועדת המינויים של משרד החוץ, ייוודע מי נתמנה לתפקיד".

עלי יחיא, בן 49, נולד בכפר קרע שבמשולש, ולמד היסטוריה, שפה וספרות ערבית באוניברסיטה העברית בירושלים. לפני 24 שנים החל ללמד ערבית באולפן עקיבא בנתניה, וזה כמה שנים הוא סמנכ"ל המוסד. הוא גם מלמד בחוג לחינוך באוניברסיטת תל אביב.

ביום העצמאות '84 נמנה עלי יחיא עם מדליקי המשואות בהר הרצל שבירושלים. לפני כמה שנים קיבל את פרס יו"ר הכנסת לאיכות חיים.

עלי יחיא נשוי ואב לשתי בנות ולשלושה בנים.

מפגיני ימין קראו "איטבח אל ערב" מול אוריינט האוס; שניים נעצרו

(ע). שני מפגינים עוכבו לחקירה אמש, בעת הפגנה של מאות תומכי הימין מול האוריינט האוס במזרח ירושלים. אנשי הימין התקבצו במקום לפני צאת השבת וערכו סעודה שלישית מול שערי הבית. זמן קצר לאחר צאת השבת הפכה התפילה להפגנת מחאה, בדרישה לסגור את המקום ולהפסיק את פעילות הרשות הפלשתינית במזרח ירושלים.

המפגינים קראו קריאות בגנות הממשלה ותהליך השלום וקריאות כמו "איטבח אל ערב", וגם הניפו שלטים. חלקם יצאו לתהלוכות מחאה, שבהן ידו אבנים על הולכי רגל ערבים ומכוניות חונות. שניים מהם עוכבו לחקירה.

אתמול אחר הצהריים ביקרו כ־40 פעילי "גוש שלום" באוריינט האוס, לאות הזדהות עם פייסל חוסייני, בעקבות תקרית הידוי ליד ביתו של חוסייני בשבוע שעבר. "באנו לומר לכם שחבורות הפרובוקטורים החמורים מהימין הקיצוני, שמשתוללים מחוץ לבניין, אינם אלא מיעוט קיצוני", אמר אורי אבנרי.

חוסייני אמר בפגישה, שקיים פגישות עם ישראלים באוריינט האוס עוד לפני פרסומו. "הבניין הוא למעשה עריסת תנועת השלום הפלשתינית", אמר. חוסייני הביע את הערכתו לאנשי גוש שלום ואמר, שימשיך בשיתוף פעולה עם מחנה השלום הישראלי.

טילי קטיושה נחתו ליד בית־חולים במארג' עיון; אש נורתה על מוצבי צד"ל

האו"ם האריך את מנדט יוניפי"ל בלבנון ב־6 חודשים

מאת איתן רבין, שלמה שמיר וסוכנויות הידיעות

שלושה טילי קטיושה נפלו שלשום בלילה באזור מארג' עיון. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק. בשידור רדיו צד"ל נאמר, ששלושת הטילים התפוצצו ליד בית החולים בעיר. משרד ההסברה של חיזבאללה מסר כי אינו יכול לומר אם הארגון אחראי לירי.

כוננות גבוהה הוכרזה בדרום לבנון, מחשש להגברת הפיגועים של ארגוני הסירוב, ובעיקר חיזבאללה, נגד כוחות צה"ל וצד"ל. בסוף השבוע ירו אנשי חיזבאללה פצצות מרגמה ואש מנשק קל על מוצב צד"ל בגזרה המזרחית של רצועת הביטחון. לא היו נפגעים. על מוצב אחר נורו טילי סאגר. גם כאן לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

בגזרה המערבית ירו מחבלים פצצות מרגמה וארפי"ג'י על מוצבי צד"ל. כוחות צה"ל וצד"ל השיבו אש.

גורמי הערכה בפיקוד הצפון אמרו, שפעילות חיזבאללה תגבר בדרום לבנון, בגלל המשבר במו"מ בין ישראל לסוריה. לדבריהם, המחבלים יגבירו את הפעילות ברצועת הביטחון, אך לא יפרו את ההבנות שהושגו במבצע דין וחשבון.

נודע, כי בפעילות חיילי צה"ל בדרום לבנון בשבוע שעבר נהרגו ארבעה מחבלים, ולא שניים, כפי שנמסר תחילה. המדובר באנשי חיזבאללה, שנודעו בשתי היתקלויות עם צה"ל.

מועצת הביטחון של האו"ם האריכה בסוף השבוע את תוקף מנדט כוח יוניפי"ל בדרום לבנון בששה חודשים, עד לינואר '96. ההחלטה כוללת הפעם גם כמה סעיפים המתייחסים למצב בדרום לבנון. בין השאר מביעה המועצה "תמיכה חזקה בשלמות הטריטוריה הלבנונית וריבונותה של לבנון בגבולותיה הבינלאומיים המוכרים". המועצה גם אישרה את תוכנית הקיצוצים בכוח האו"ם בלבנון.

שר החוץ הלבנוני, פארס בואיז, הביע אתמול שביעות רצון מחידוש מנדט כוח האו"ם בלבנון, למרות ההפחתה במספר אנשיו.

תצלום: אי־פי

מוזן סמית (משמאל) לאחר שנודונה למאסר עולם, על הטבעת 2 ילדיה באגם (ראו ידיעה בעמוד 4א)

אנשי מרצ הפגינו בשכונה החרדית שערי־חסד בירושלים

מאת שחר אילן

עשרות אנשי מרצ מירושלים הפגינו אתמול בלב שכונת היוקרה החרדית שערי חסד, במחאה על הפגנות השבת, שעורכים תושבי השכונה בחודשיים האחרונים מול בית הקפה "פרדיסו", ובמחאה על הצתת בית הקפה.

סביב המשמרת התאספו המוני חרדים. התפתח משא ומתן בין ראש סיעת מרצ בעיריית ירושלים ארנן יקותיאלי לבין רבנים מהשכונה, וסוכם שיתקיימו מגעים במהלך השבוע לפתרון סכסוך השבת.

יקותיאלי אמר, שאם לא יבטיחו החרדים להפסיק את ההפגנות ב"פרדיסו" ימשכו ההפגנות בשערי חסד. "לא ייתכן שלא נוכל לשתות קפה במנוחה בשבת, ואילו הם ינמנמו בשלווה בשכר נתם".

מאות חרדים הפגינו גם אתמול ליד כביש בר אילן. יקותיאלי טוען כי המפגינים השליכו אבנים לעבר מכוניות ושפכו אשפה על הכביש. הוא תקף את המשטרה וטען כי אינה מציבה שם די כוחות.

דובר מחוז ירושלים של המשטרה, פקד שמואל בן־רובי, מכחיש כאילו היתה אלימות בבר־אילן. לדבריו, במקום מוצבים כוחות רבים של משמר הגבול ואף שוטרים סמויים, והם שומרים על חופש התנועה ברחוב "בהצלחה רבה".

בן 50 טבע בכנרת

(ע). אדם כבן 50 טבע למוות בכנרת אתמול אחה"צ.

למקום הוזעקה ניידת טיפול נמרץ של מד"א טבריה והרופא קבע את מותו. גופתו הועברה לביה"ח פוריה. המשטרה פתחה בחקירה.

בחופי מגדל, ובחלק מחופי טבריה, הרחצה אסורה משום שאין בהם מצילים.

5 נפצעו בתאונות טרקטורונים, בהם הולך רגל על חוף הים

מאת צפריר רינת

בתאונת פגע וברח פצע אתמול נהג טרקטורון את תושב נתניה, בן 68, שרץ על חוף הים. נהג הטרקטורון נמלט. האיש נפצע באורח קשה ונשנה לבית החולים לניאדו. על הטרקטורון לא נמצא מספר רישוי כחוק ולפיכך נתקלת המשטרה בקשיים לאתרו.

אתמול בבוקר נפצעו שני צעירים באורח בינוני עד קשה כשנסעו על טרקטורון בכביסה ליישוב יבנאל שליד הכנרת. השניים סטו מהדרך והתנגשו בקיר בטון.

שתי אחיות ממושב זוהר ליד קרית גת נפצעו שלשום כשהטרקטורון עליו נסעו התהפך. האחיות, עינת (19) ונירית (15) אסל ממושב זוהר נסעו בטרקטורון בשדות היישוב, כשלפתע איבדו את השליטה עליו והתהפכו. נירית נפצעה קשה ואחותה עינת נפצעה באורח בינוני.

מבצע אכיפה

מבצע אכיפה נרחב נגד נהגי טרקטורונים נערך אתמול על ידי המשרד לאיכות הסביבה, המשטרה, ורשות שמורות הטבע לאורך כמה חופים. במהלך המבצע נרשמו עשרות דו"חות לנהגים שעברו על חוקי הבטיחות. שני נהגי טרקטורונים נעצרו על ידי המשטרה.

סיירת של המשרד לאיכות הסביבה שהשתתפה במבצע נעזרה במהלכו במטוס כדי לאתר נהגי טרקטורונים. מנהל הסיירת אמר, שהודות למבצעי אכיפה שנערכו לאחרונה וסיקור תקשורתי נרחב של הנזקים שגורמים טרקטורונים פחת מספר הנהגים העבריינים באזורי החופים.

פקחי רשות שמורות הטבע רשמו אתמול עשרות דו"חות לנהגי טרקטורונים שנכנסו בניגוד לחוק לשמורות הטבע בחוף הבונים ובנחל פולג. נהגי טרקטורונים נכנסים לשמורת הבונים תוך התעלמות מחסימות שהציבו פקחים ומשלטי אזהרה. הטרקטורונים פגעו קשות בצמחיית החוף ובגבעות הסמוכות לחוף.

119 דו"חות על עבירות תנועה נרשמו בליל־שבת בלשכת התנועה של משטרת מחוז תל אביב. במבצע לאכיפת חוקי התנועה, שבו השתתפו 12 שוטרים ו־9 מתנדבי המשמר האזרחי, נלכדו 82 נהגים אשר נסעו במהירות מופרזת, ול־44 מהם נפסלו הרישיונות במקום.

הוסר הסגר

(סוף מעמוד 1א)

ונתן תשובה – לא יהיה ויתור בנושאי ביטחון וגם להם לא כדאי. כי מה שעלינו איום ביטחוני – עבורם איום קיומי. ולכן רצוי להתקדם ולהשלים את ההסכם במהלך חודש אוגוסט אם הפלשתינאים מעוניינים לקיים בחירות לרשות הפלשתינית עד סוף שנת '95".

סביר הדגיש, כי ההסכם יכול להיחתם בתקופה יחסית קצרה, תוך מעט שבועות, אבל הוא יכול גם להיחתם תוך חודשים. "עכשיו על הפלשתינאים להחליט, אם שוב מתאהבים במשא ומתן וזה נמשך עוד חודשים, או שהם רוצים לשנות את המציאות בשטח ורוצים בחירות ב־'95 ואז רצוי להשלים את ההסכם ולחתום עליו בשבועות הקרובים", אמר סביר.

ביום ששי קיים ראש הממשלה בלשכתו במשרד הביטחון בתל־אביב התייעצות לקראת חידוש השיחות עם הפלשתינאים, בהשתתפות ראשי המשלחת הישראלית וגורמי ביטחון בכירים. מהדיון שהתקיים אצל רבין עולה כי פערים ניכרים קיימים עדיין בשורה ארוכה של סוגיות וההערכה היא שכדי לגשר עליהם יידרשו עוד כמה שבועות.

בחלק מהסוגיות שבמחלוקת, ובראשן זכויות המים, ישראל מבקשת לדחות את הדיון לשלב הסדר הקבע. אולם ערפאת כבר הבהיר כי לא יסכים לחתום על ההסכם לפני פתרון כל הבעיות שבמחלוקת ובהן המחלוקת על זכויות המים בגדה. כזכור נחתם הסכם קהיר תוך השארת נושאים פתוחים שחלקם לא הוסדרו עד עצם היום הזה. בישראל טוענים כי ערפאת הנחה את משלחתו לא למהר במשא ומתן ולא לפעול תחת לחץ זמן, והדבר גורם לעיכוב בהשלמת ההסכם.

בישראל מציינים כי אם הפלשתינאים ימשיכו בדרך זו לא ניתן יהיה לקיים את הבחירות בשטחים השנה אלא רק בראשית השנה הבאה.

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר אתמול כי השיחות עם הפלשתינאים יחודשו היום מתוך מגמה לחתום על ההסכם בתוך זמן קצר ככל האפשר. רבין הדגיש, כי הוא נחוש להמשיך בשיחות ולהגיע ליישום ההסכם מתוך אמונה שזו הדרך היחידה למנוע או לצמצם במידה רבה את פעולות הטרור. בנוסף לכך נודע כי ערפאת מינה את אבו־מאזן כמי שינהל מטעם הפלשתינאים את השיחות על הסדר הקבע שייפתחו על פי לוח הזמנים שנקבע בהסכם אוסלו – במאי שנה הבאה.

בכוונת משרד החוץ להוציא צו ולהכריז על אזור מלון פטיו כשטח סגור במטרה למנוע כניסת עיתונאים לסיקור השיחות. באזור המלון יוקמו שלושה חוגי פיקוד שיאובטחו על־ידי עשרות אנשי ביטחון. אתמול הגיעו לאילת גם נציגים של המשלחת הפלשתינית, לעמוד מקרוב אחר ההכנות.

לקראת חידושו של המו"מ בין ישראל לפלשתינאים היום באילת הודיעה הרשות הפלשתינית על התנגדותה לסלילה חד־צדדית של כבישים עוקפים בגדה המערבית.

שלטונות החוק

(סוף מעמוד 1א)

ב־9 באפריל השנה, שבו פגעה מכונית תופת באוטובוס, ובין השאר נהרגה יהודיה אמריקאית, אליסה פלאטו מניו־ג'רסי. ארגון החמאס קיבל על עצמו את האחריות לפיגוע זה, ולטענת ישראל, פיגוע זה ופיגועים נוספים בוצעו על־פי הוראותיו הישירות של של אבו־מרזוק מדמשק.

לעומת זאת, אמר אתמול מקור ביטחוני בכיר, כי אבו־מרזוק לא היה מעורב בפיגוע בכפר דרום, וכי אין כל הוכחה לכך שנתן הנחיות לביצוע פיגוע בישראל. עוד אמר המקור, כי אבו־מרזוק הוא ראש הלשכה המדינית של החמאס ובתוקף תפקידו זה הוא לא מעורב ישירות בפיגועים, למרות שהוא ידוע כמסית נגד ישראל. המקור ציין, כי לחמאס זרוע צבאית, אשר איננה קשורה ישירות לזרוע המדינית.

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר אתמול כי המגמה של ישראל היא להגיע למצב שבו יוסגר אבו־מרזוק לישראל. בראיון ל"יומן השבוע" של קול־ישראל, אמר רבין: "אנחנו מאוד רוצים בכך, ובכל מקרה ראוי שהוא יטופל באמצעות הצדק האמריקאי נגד ארגוני הטרור". ראש הממשלה הוסיף, כי משפטנים אוספים עתה חומר לצורך בקשת ההסגרה, אך כרגע אין הראות כי יש די חומר כדי לשכנע את הרשויות בארה"ב להסגיר אזרח אמריקאי.

רבין יקיים היום דיון בלשכתו עם נציגים של המערכת המשפטית, מערכת הביטחון ומשרד החוץ כדי להחליט אם לבקש את הסגרתו של אבו־מרזוק לישראל.

היועץ המשפטי של משרד החוץ, יואל זינגר, אישר שלשום, כי ישראל רוצה בהסגרתו של אבו־מרזוק, וכי העניין נבדק בצמרת משרד המשפטים ובמשרד החוץ. זינגר ציין, כי קיימת אמנת הסגרה בין ישראל לארה"ב, אולם עדיין לא ברור אם אפשר לבסס מסכת ראיות, שתאפשר את הסגרתו של איש החמאס מארה"ב לישראל (חשוד הנלכד בארה"ב יכול להיות בר הסגרה לישראל, אם העבירות המיוחסות לו הם בגדר עבירות על ספר החוקים בשתי המדינות, ואם יש ראיות לכאורה המבססות חשדות אלה). שלטונות החוק בארה"ב מקיימים קשר שוטף בעניין זה עם משרד המשפטים בישראל.

מקור מדיני בירושלים אמר אתמול, כי "ישראל תעשה הכל כדי שאבו־מרזוק יוסגר לידיה, או לפחות יועמד לדין בארה"ב. אנו מאמינים שנצליח לאסוף חומר ראיות נגדו כדי להרשיעו בפעילות טרור". מקורות בירושלים ציינו לעומת זאת, כי החומר שהועבר עד כה לארה"ב הוא מודיעיני בעיקרו, ויהיה קשה לעשות בו שימוש כראיה לביסוס עבירה בת־הסגרה.

אורי ניר מוסיף: הממונה על ענייני ירושלים מטעם הרשות הפלשתינית, פייסל חוסייני, אמר אתמול כי אינו רואה סיבה למעצרו של אבו־מרזוק, משום שמדובר באיש פוליטי, "איש של משא ומתן", כהגדרתו. "עם אנשים כאלה צריך לשאת ולתת ולא לעצור אותם", אמר. הוא ציין כי אינו מכיר את אבו־מרזוק באופן אישי, אך ידוע לו שהוא ניהל משא ומתן עם אש"ף בעבר.

וייצמן: לא נוח לראות את שר האוצר חובש תרבוש בטלוויזיה

מאת עידית רוזנבלום

נשיא המדינה, עזר וייצמן, אמר בראיון שפורסם בספר השנה של העיתונאים, שהופיע בסוף השבוע, כי לא יחזור עוד לפוליטיקה. "בסיום הקדנציה הראשונה שלי בנשיאות אהיה בן 74. אני חושב שהגיע הזמן לרענון השורות. באשר למשכן הנשיא, מי אומר שאני רוצה בקדנציה שנייה? רק בעוד שנתיים אחליט אם אני רץ או לא", אמר.

בעניין האזנות הסתר בתקשורת אמר וייצמן, שזו פרשה חמורה הגובלת בפלילים. "צריך לזכור שריצ'רד ניקסון עף כמו טיל מתפקידו כנשיא ארה"ב בגלל נושא ההאזנות". עוד אמר, שההאזנות הן "חלק ממוראות החיים המודרניים" והוסיף שיש להתרגל לעובדה שהעולם פרוץ ופתוח. "מעולם לא היו כל כך הרבה טלפונים ופלאפונים כמו היום. אצטער מאוד לדעת, למשל, שפוליטיקאים מאזינים אחד לשני מתוך אינטרס פוליטי".

על מלחמת הערוצים בטלוויזיה ותוכניות האירוח אמר וייצמן שלא נוח לו לראות את שר האוצר חובש תרבוש, או שר אחר קולע לסל. "היום בטלוויזיה יש רייטינג מימין ורייטינג משמאל. כל אחד מראיין וכל אחד עושה קונצים".

את ספר השנה של העיתונאים, שהופיע השנה בפעם ה־50, ערכו עמית אגור ומשה לרד. את ההוצאה לאור ריכז רז גוטרמן, מנכ"ל אגודת העיתונאים. הספר יימכר השנה גם לציבור, בחנויות הספרים בארץ ובבית סוקולוב.

קוהל תובע מאיראן לעשות מאמץ לגילוי עקבותיו של הנווט רון ארד

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). קנצלר גרמניה, הלמוט קוהל, שיגר מכתב תקיף למנהיג איראן, האשמי ראפסנג'ני, בו הוא דורש ממנו לעשות מאמץ כדי לגלות את עקבותיו של הנווט השבוי רון ארד. קוהל הדגיש במכתב כי גרמניה אמנם אינה מטילה על איראן את האחריות לגורל ארד, אבל הוא משוכנע כי איראן יכולה לסייע בגילוי האמת על גורלו.

חוגים דיפלומטיים בבון מעריכים כי מכתבו של קוהל מעיד על תפנית אפשרית בעתיד הנראה לעין ביחסים שבין שתי המדינות. במערב נמתחת ביקורת קשה על גרמניה בשל יחסיה המיוחדים עם איראן. אין זה מן הנמנע שפנייתו של קוהל מהווה איתות ראשון העשוי להצביע על כך שבלשכת הקנצלר מתגבש שיקול מחדש ביחס לקשרים אלה. ככל הנראה, פרשת רון ארד עשויה לסמן את השינוי ביחסים. איראן חייבת ליזמים גרמנים מיליארדי מרקים על השקעותיהם. יזמים אלה מהווים שדולה חזקה, שמנעה עד כה מהקנצלר ומהממשלה לשנות את עיקרי המדיניות כלפי טהראן.

אמא וסבתא האהובה

אנני למדן ז"ל

א י נ נ ה

ההלויה התקיימה בירושלים ביום שישי
א' באב, תשנ"ה, 28.7.95

יעל וג'ורג' שפי
תמי, אלי, אור, גיל ורן חסון
הדס שפי
דלית, גדעון ודנה אילן

קואופרטיב "דן"
משתתף בצער החבר
אילן ציטרינוביץ והמשפחה
על מות **האם ז"ל**

ליפה ג'רג'י
משתתפים בצערך
על מות
אחיך ז"ל
בנק כללי לישראל בע"מ
מקבוצת אדמונד דה רוטשילד

במלאת שלושים
לפטירת יקירנו
גבי ברוק ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה
ביום שלישי 1.8.95 בשעה 09.00
בבית העלמין במושב לכיש
המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו
רות אפשטין ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה לאזכרה
וגילוי מצבה היום יום ראשון ג' באב תשנ"ה
30.7.95, בשעה 17:00
בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה
המשפחה

האזכרה ל־
גיא ארבל
תתקיים בבית הקברות הצבאי בקרית־שאול
ביום שלישי 1.8.95 בשעה 17:00.
רוית, תקוה וחזי
ארבל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
יצחק אדלסבורג
ההלויה תתקיים ביום שני 31.7.95 בשעה 19:00
בבית־העלמין בקרית שאול.
יושבים שבעה בבית המנוח ברחוב חברה חדשה 2, ת"א
אבלים: אשתו: רנה אדלסבורג
הבנים: אדי (יעקב) אדלסבורג
אריאל וסוזי אדלסבורג
נכדיו: שלי, שרון, גאי, קרן
אלכס ומישל
אחיו: יוסף ואילנה אדלסבורג ובנ"ב
חמותו: רוזה אמתי
גיסיו: תמר ואמנון חלד ובנ"ב

אנו מודיעים בצער רב על מותו הטרגי של בננו ואחינו
אייל וייל ז"ל
שנהרג בתאונה בהרי האנדים.
ההלויה יוצאת מסנהדריה לבית המנוחות, ירושלים
ביום א' 30 ליולי בשעה 2.30 אחה"צ
יושבים שבעה ברחוב עוזיאל 45, בית וגן
אשר, אריאלה, אילן,
אורית וייל וכל המשפחה

חייג והיה מנוי על
הארץ

ביום השלושים לפטירת יקירנו
עו"ד **אהרן בדיחי**
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ולגלוי המצבה
מחר, יום שני, ד' אב תשנ"ה, 31.7.95 בשעה 16:45
בבית העלמין בחולון.
נפגשים ליד השער הישן.
תודתנו נתונה למנחמינו
המשפחה

חדשות חוץ

יותר מ–180 מורדים נהרגו בהתקפה כושלת על בסיסי צבא בסרי לאנקה

קולומבו (רויטר). צבא סרי לאנקה חגג אתמול את ניצחונו הגדול ביותר על המורדים הטא־מילים, בעקבות פשיטה כושלת של המורדים על בסיסי צבא בצ־פון מזרח המדינה.

דובר מטעם הצבא מסר כי באזור הקרבות התגלו כ–180 גו־פות של המורדים. תחנת הרדיו הממלכתית טענה כי גופות נוס־פות של מורדים התגלו לאורך החוף, בסמוך לכפר הדייגים קו־קילאי באזור ולייה.

בעקבות דיווחים אלה נראה כי מניין המתים מקרב לוחמי הגרילה – "נמרי השחרור של טאמיל אילאם" (LTTE) – מגיע ליותר מ–300. הצבא מסר כי רק איש משמר אחד וחייל אחד נהר־גו בפשיטות. 18 חיילים נפצעו.

תחנת הרדיו של המורדים, שדיווחה על המתקפה רק שלשום בערב, מסרה כי בקרבות נהרגו 50 מאנשי LTTE.

בדיווחיהם על הקרבות טענו דוברי הצבא כי לוחמי הגרילה שלחים נערות ונערים אל מותם בקו החזית.

דובר הצבא, בריגדיר סאראת מונאסינגה, הביע זעזוע ממספר הילדים שנהרגו בקווי החזית של האויב. "היו נערות ונערים במס־פרים גדולים", אמר אתמול מו־נאסינגה לכתב רויטרס. "הם אינם מכבדים חיי אדם. אנו אי־ננו מסוגלים להקריב כך חיים".

מונאסינגה אמר כי הצבא, אשר קיבל מראש דיווחי מודיעין על ההתקפה, מקווה לזכות בהצ־לחות נוספות אך אינו יכול להישאר שאנן. "לא משתמע מכך שה־LTTE יימנעו מהתק־פות נוספות", אמר מונאסינגה. הוא תיאר את הקרב כ"לקח סבר" ל־LTTE.

תחנת הרדיו הממלכתית מס־רה כי בין המתים משורות ה"נמרים הטאמילים" היו שלוש נשים מתאבדות, אשר מטעני החבלה שנשאו על גופן התפו־צצו כאשר נורו על ידי החיילים.

אף שאנשי LTTE ניתקו את אספקת החשמל למפקדת הצבא בולידיה, הופעל גנרטור חירום באופן אוטומטי. המורדים נלכדו באור הזרקורים של המחנה.

בתקרית נפרדת במזרח המדי־נה נהרגו אתמול שני חיילים ושמונה נפצעו, לאחר שלוחמי גרילה טאמילים תקפו עמדת צבא מצפון מזרח לבאטיקאלואה.

פקיד ממשלה בכיר ושני ילדיו נרצחו בידי חיילים רואנדים

קיגאלי. חיילים רואנדים רצחו ביום חמישי בערב פקיד ממשלה בכיר, בן הטש, ואת שני ילדיו, ולאחר מכן הציתו את ביתם.

מקורות דיפלומטיים בקיגאלי, בירת רואנדה, אמרו אתמול כי החיילים נכנסו לביתו של פלאר סידה קולונים, פקיד מינהל מקו־מי שהיה חבר במפלגתו של ראש הממשלה, פאוסטין טוואגי־ראמונגו, ורצחו אותו ואת שני ילדיו במאצ'טות ובסכינים.

טואגירמאונגו, בן הטש, עו־מד בראש ממשלת הקואליציה הרחבה של רואנדה. הממשלה הוקמה לפני שנה, לאחר שהמור־דים בני טוטסי מהחזית הפטריו־טית של רואנדה (RPF) עלו לשלטון ושמו קץ למלחמת האז־רחים ולרצח העם במדינה.

בביתו של קלונים, הנמצא בעיירה רוהנגנו, התגלו שתי גו־פות נוספות. אחת מהן היא של נער שהועסק כמשרת. והזהות של הגופה החמישית אינה ידועה.

טרם התקבלה תגובה של הממשלה או של הצבא על הר־צח, אך תחנת הרדיו הממלכתית דיווחה כי קלונים נהרג על ידי "אנשים בלתי מזוהים".

קלונים שוחרר רק לפני שלושה שבועות, לאחר שנעצר בפברואר באשמה כי השתתף במעשי הטבח ברואנדה אשתקד. כמיליון בני אדם, רובם בני טוטסי ובני הוטו מתונים, נטבחו מאפריל עד יולי '94. מעשי הט־בח החלו לאחר רציחתו של המ־נהיג ז'ובנאל האביארימאנה, בן הוטו מתון.

ההגמון הדרום אפריקאי דזמו־נד טוטו אמר אתמול כי יש להע־דיף את שיקומם של האחראים על רצח העם שאירע בשנה שע־ברה ברואנדה, על פני ענישתם.

טוטו, אשר הגיע לרואנדה לאחר ביקור בבורונדי השכנה, אמר כי יש לקבוע את האמת בנוגע לזהות האחראים לתכנון רצח העם.

"יש להביא את האחראים לר־צח העם בפני שופט", אמר טוטו במסיבת עיתונאים. הוא הוסיף: "אני מקווה מאוד שהדגש לא יהיה נקם. יש להדגיש את השי־קום".

צלום: אי־פי

דומיניק אדאמס, חבר הצבא האירי הרפובליקאי, נושא את בתו בזרועותיו לאחר ששוחרר מהכלא. אדאמס הוא אחד מ–12 אסירים ששוחררו אתמול, במאמץ להניע את תהליך השלום בצפון אירלנד

המשטרה ירתה על מפגינים למען הדמוקרטיה בזאיר; עשרה נהרגו

קינשאסה (רויטר). עשרה בני אדם נהרגו אתמול בקינשא־סה, בירת זאיר, לאחר שכוחות הביטחון ירו על אנשים שהפ־גינו למען הדמוקרטיה. בין ההרוגים היה איש ביטחון אחד. כאלפיים מפגינים צעדו לעבר הפרלמנט, כדי למחות נגד ההחלטה להאריך את המעבר לדמוקרטיה בשנתיים נוספות. המצעד אורגן על ידי תומכיה של מפלגת PALU, שבראשה עמד עד להירצחו ראש הממשלה לשעבר, פאטריס לומומבה. לאחר התקרית נעלו כוחות הביטחון את שערי בניין הפרל־מנט: הם גירשו עיתונאים מהמקום, ועיכבו אחדים לחקירה.

כריסטופר יוצא למסע באסיה; יגיע לביקור ראשון בווייטנאם מאז המלחמה

וושינגטון (רויטר). שר החוץ האמריקאי, וורן כריסטופר, יצא אתמול למסע השישי, ואולי החשוב ביותר, לאסיה. במו־קד מסעו של כריסטופר יעמוד ניסיון לשפר את היחסים המ־עורערים בין ארה"ב לסין. כריסטופר מעוניין גם לקבור סופית את זיכרונות העבר הקשים ולפתוח דף חדש ביחסיה של ארה"ב עם וייטנאם.

כריסטופר יגיע מחר לברוניי, שם מתכנסת ועידה של מדי־נות דרום־מזרח אסיה. במקביל לדיוני הוועידה יקיים כריסטו־פר שיחות דו־צדדיות עם שר החוץ הסיני, קיאן קיצ'ן, ועם שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב.

בהמשך מסעו יהיה כריסטופר שר החוץ האמריקאי הראשון המבקר בקמבודיה זה ארבעים שנה. זה יהיה גם ביקורו הראשון של שר חוץ מארה"ב בווייטנאם, מאז פנו הכוחות האמריקאיים המובסים מהמדינה זו לפני 22 שנה.

לאחר שהתמקד במחצית הראשונה של השנה בעיקר באירו־פה, מפנה כריסטופר את פניו לאסיה. "במידה רבה, האזור משוחרר כיום מסכסוכים", אמר כריסטופר שלשום בנאום שנשא במועדון העיתונות הלאומי של ארה"ב. "עם זאת, בעוד שמעצמה גדולה אינה רואה במעצמה גדולה אחרת איום צבאי מיידי, יש סכנה רבה כי יריבויות מהעבר ישובו ויתלקחו".

ביקורו בן היומיים של כריסטופר בהאנוי יהיה סמלי בעיק־רו, שכן נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, כבר חידש ב–11 ביולי את היחסים הדיפלומטיים המלאים בין שתי המדינות. כריסטו־פר יניף את הדגל בשגרירות ארה"ב ויחל במשימה הקשה של בניית קשר עם האויבים לשעבר. כריסטופר ידגיש גם את מחויבותה של וושינגטון לקבלת מלוא הפרטים על גורלם של יותר מאלפיים אמריקאים הנעדרים עדיין מאז המלחמה. ארה"ב פועלת גם לקבלת שרידיהן של כמה גופות.

עם זאת, האתגר המרכזי הניצב בדרכו של כריסטופר הוא הצורך לשכנע את סין בכך שוושינגטון לא שינתה את מדי־ניותה לכיוון העדפה של טייוואן. נשיא טייוואן קיבל ביוני היתר לבקר בארה"ב. המחלוקת סביב פרשה זו גרמה לקרע העמוק ביותר ביחסים בין ארה"ב לסין מאז הטבח בכיכר טיאנ־אנמן. המשבר החריף אף יותר לאחר שבייג'ין עצרה ב–19 ביוני את פעיל זכויות האדם הסיני־אמריקאי הארי וו, שכריס־טופר יעשה מאמצים לשחררו.

עיראק גינתה את מאמצי ארה"ב לתווך בין ארגוני הכורדים בצפון המדינה

רולף אקאוס יבוא לבגדאד בסוף השבוע

בגדאד (רויטר). עיראק תקפה אתמול את ארה"ב, המנסה לתווך בין הפלגים הכורדיים הי־ריבים בצפונה, ואמרה כי המאמ־צים האמריקאיים הם "התערבות בוטה" בענייניה הפנימיים.

שר התרבות והמידע העירא־קי, האמר יוסף חמאדי, אמר כי וושינגטון מנסה לחבל במהלכי הפיוס של עיראק כלפי מנהיגי המורדים הכורדים. לטענתו, ארה"ב מנסה להשתמש בכורדים העיראקים כ"קלף מיקוח... כדי לחתור תחת עיראק ולהאריך את תוקפן של הסנקציות נגדה".

מחלקת המדינה האמריקאית מסרה ביום חמישי כי שני הפל־גים הכורדיים העיקריים בצפון עיראק, המפלגה הדמוקרטית של כורדיסטאן (KDP) והאיחוד הפ־טריוטי של כורדיסטאן (PUK), הסכימו לתיווכה כדי לשים קץ לקרבות ביניהם.

פקידי או"ם בבגדאד אמרו כי שני הפלגים הכורדיים הפסיקו ללחום אלה באלה. עם זאת, הם מסרו כי המצב עדיין מתוח.

הקרבות בין הפלגים הכור־דיים, אשר חילקו את צפון עי־ראק לשני אזורי השפעה נפר־דים, הובילו לקריסת המינהל המקומי באזור.

מרכז האו"ם (ע"צ). רולף אקאוס, העומד בראש ועדת האו"ם הממונה על פירוק הנשק בעיראק, יבוא בסוף השבוע הק־רוב לבגדאד. פקיד בכיר במוע־צת הביטחון בניו יורק אמר שלשום: "אקאוס יגיע לבגדאד כנראה ביום שישי, 4 באוגוסט, וישהה שם עד 7 בחודש".

ג'ורג' בוש כמעט וטבע בבצה בקנדה

יוסטון (ע"צ). ג'ורג' בוש, נשיא ארה"ב לשעבר, כמעט טבע למוות בתחילת החודש, כשהיה במסע דיג במזרח קנדה.

דוברו של בוש, ג'ים מקגראר, אמר כי הנשיא לשעבר חצה אזור בצות במחוז ניופאונדלנד, כשלפתע שקע בבצה טובענית. אנשי ביטחון קרובים שהוזעקו למקום עמלו דקות ארוכות עד שחילצו את בוש בשלום.

"לאחר האירוע אמר בוש כי האדמה באזור שבו סייר נראתה לו אדמה רגילה. לפני שהבחין כי במקומות מסוימים מדובר באדמת כבול, כבר מצא עצמו שקוע עד לחזה בבצה הטובע־נית", אמר מקגראר.

משפט סימפסון

נדחתה בקשת הסניגוריה לאלץ תסריטאי להעיד למען הנאשם

וינסטון־סאלם, צפון קרוליינה (א־פי). ניסיונו של פרקליטי או.ג'יי סימפסון לכפות על תסריטאי להעיד במשפטו בקשר לראיונות מצולמים, שבהם השתמש בלש ממשטרת לוס אנג'לס בביטויים גזעניים, נכשל שלשום.

השופט ויליאם ווד דחה ניסיון לאלץ פרופסור לתסריטאות לנסוע ללוס אנג'לס כדי להעיד למען סימפסון. פרקליטו של סימפסון, ג'וני קאקרן, טען כי ראיונות שצולמו על ידי לורה מקקיני בשנים '85–'94 יוכיחו כי הבלש מארק פורמן שיקר בנוגע להתבטאויותיו הגזעניות.

קאקרן אמר כי יערער על הפסיקה, אף שבשימוע שנערך בעניין זה אמר השופט ווד כי החלטתו כמוה כפסיקה סופית בעניין.

לאחר השימוע אמר ווד כי לטענתו של סימפסון, שלפיה פורמן עשוי להיות גזען וכי ייתכן ששיקר בנוגע להתבטאויותיו הגזעניות, אין כל קשר לשאלה אם סימפסון אשם ברצח. "גם אם נניח שהבלש פורמן גזען – והדבר ראוי לגינוי – האם הדבר מעיד על כך שהוא ינסה להפליל אדם חף מפשע?" שאל ווד.

פורמן, אשר העיד כי מצא כפפה מגואלת בדם בחצר ביתו של סימפסון, הכחיש באוזני המושבעים את הטענה כאילו השתמש בעשר השנים האחרונות במלה niggers לתיאור שחורים. פרקליטי ההגנה האשימו את הבלש בשתילת ראיה, על רקע שנאתו לשחורים.

מדור פרסומי

מרכזיות טלפון

מאת: ברק לייבוביץ

ימי הפלגים והמרכזניות חלפו מן העולם. היום כבר לא מייצרים מרכזיות טלפון אלא מערכות תקשורת. ההבדל איננו רק סמנטי. איפה הימים התמימים והלא כל כך רחוקים שבהם שיא התיחכום היה מרכזנית התוקעת פלגים ללוח חורים ובכך מקשרת בין המינויים השונים בתוך החברה ואפילו מקשרת בין המנהל לשווקי חו"ל. היום המצב שונה וקל יותר

מי שרוצה להתחבר לעולם צריך להשקיע מעט מחשבה בצורת ההתקשרות ומה הוא רוצה והאם הוא מעונין אך ורק במערכת תקשורת או שהוא מעוניין שמערכת התקשורת תוכל להציע לו פונקציות עבודה נוספות. המגוון בתחום מערכות התקשורת הוא רב ועצום מה שמסבך את הבחירה יותר ויותר.

ראשית, חשוב להגדיר מהי מערכת טלפון רב־קוית. מערכת רב־קווית היא מערכת טלפונים שבה מכל שלוחה ניתן לשלוט על כל הקוים וכל השלוחות, כך שכל אחד יכול להיות מנהל. במערכת כזו יכול כל טלפון להעביר ולקבל שיחות ולבצע את כל הפעולות שהמערכת מאפשרת לרבות שליחת פקס, התחברות למחשבים באמצעות מודם ועוד. כשמתקינים מערכת רב־קווית ניתן לתכנת, על פי דרישת המשתמש, כל שלוחה בהתאם לנדרש ממפעילה. כך למשל, אפשר להגביל את אפשרות ההתקשרות משלוחות מסוימות למקומות מסוימים (קשר לחו"ל או מחוץ לעיר) או לחסום שלוחה מסוימת בשעות שהוגדרו מראש.

בכל המרכזיות העדכניות ניתן כיום לבצע שיחת ועידה, חיצונית פנימית בהשתתפות שלושה עד חמישה שותפים וניתן לחבר מערכות אלו לאופציות חיצוניות כגון מענה קולי, חיוג מזכרונות, שליחת פקסים, קישור למערכות בטחון (אינטרקום) כולל פתיחת הדלתות, השמעת מוזיקה לשיחות ממתינות, נתבי שיחות ועוד. כל המרכזיות בנויות על פי העקרון המודולרי, יש להן דגם בסיסי שאותו ניתן להרחיב. ברוב הדגמים ההרחבה נעשית באמצעות הוספת כרטיסים: כרטיסי שלוחות פנים וכרטיסי קווי חוץ.

מערכות תקשורת קטנות

המרכזיות קטנות מוגדרות מרכזיות המפעילות עד ששה קוי חוץ ושש עשרה שלוחות פנים. בחלק ממערכות אלו הקונפיגורציה הבסיסית היא של שני קוי חוץ וארבע שלוחות בלבד. מרכזיות אלה מתאימות לעסקים קטנים ומתחילים וגם לדירות מגורים הבנויות בכמה מפלסים.

מערכות תקשורת בינוניות וגדולות

מערכת תקשורת בינונית ומעלה מוגדרת כמערכת המכילה לפחות 8 קווי חוץ ושש־עשרה שלוחות פנים. בדיקה של המערכות מצביעה על שמרבית המערכות מציעות פחות או יותר את אותו מגוון של תכונות. ההבדלים הם בתכונות משניות שלפעמים הן מהוות יתרון בתנאים מסוימים.

כאשר מפעל או עסק נזקק למערכות בסדר גודל כזה הוא איננו צריך להתחייב לקונפיגורציות קשוחות. יש באפשרותו לחווט מערכת על פי דרישותיו המיוחדות, להוסיף קווי חוץ על חשבון שלוחות או להפך. בכל מקרה, גם מערכות אלו הן מודולריות ואפשר להרחיבן, בדגמים מסוימים אפילו למערכות התומכות באלפי קווים.

תדיראן תקשורת בע"מ

כשהמחשב פגש בטלפון...

מי מאתנו לא נשא איתו רשימת טלפונים? חלק מאתנו פנקס (שחור) אחרים מחזיקים דפדפת או רשימות ממוחשבות. זהו מאגר הנתונים שלנו. כאשר ברצוננו לחייג, אנו ניגשים למאגר הנתונים, מחפשים אחר השם המבוקש ולאחר שנמצא ניגשים לטלפון ומחייגים. בצורה זאת אנו מקשרים בין שתי מערכות שונות: מערכת הנתונים ומערכת הטלפון.
אם לפנקס הטלפונים היתה אפשרות גישה ישירה לטלפון עצמו אזי עם בחירת מספר הטלפון היה הפנקס "מעביר" את המידע לטלפון והחיוג היה מתבצע באופן עצמאי.
זהו במהותו רעיון ה־CTI. חיבור בין מערכות מידע הנמצאות בעולם המחשבים ובין מערכות דיבור ושמע כגון קווי טלפון.
ה־Call Center הוא מרכז לניהול שיחות ברוב הארגונים קיימת קבוצה של אנשים שתפקידם לענות על שיחות המגיעות לארגון בנושאים שונים. בין אם המדובר במערכת הזמנות כמו בתי מלון, סוכנויות נסיעות, פיצות וכדומה או מערכת עזרה ללקוחות כמו בחברות כבלים, חברות טלפונים ואחרים.
לקוח המתקשר לארגון כזה מקבל שרות מהיר ואישי. על צג המחשב של הסוכן המדבר עמו מופיע שם הלקוח ופרטים אישיים אחרים וכן מידע נוסף הקשור ליחסים בין הלקוח ובין הארגון כגון הסטוריה של רכישות קודמות, סוג מוצרים מועדף וכו'.
שימוש בטכניקות כאלו חוסכות לארגונים בכוח אדם משום שמשך הזמן שבו סוכן מטפל בלקוח מצטמצם וניתן עם אותם סוכנים לטפל ביותר שיחות.
חברת נובל (Novell) פתחה ממשק מיוחד עבור מפתחים הרוצים לכתוב ישומים עבור מרכזיות התומכות בתקן האירופאי. ממשק זה נקרא בשם TSAPI. הממשק מאפשר לכתוב הישומים לשלב בין מאגרי נתונים הנמצאים ברשת ובין המרכזיה והטלפונים.
ההצלחה לה זכה הממשק בקרב יצרני המרכזיות ובקרב המפתחים גרם לכך שהתקן האירופאי הפך למעשה לתקן עולמי.
פתוח ממשק זה גרמה להבאת היכולת של שילוב בסיסי נתונים וטלפוניה בצורה סטנדרטית אל המחשב האישי. הממשק של נובל מיועד לעבודה בתצורה של שרת - לקוח כאשר השרת הוא נקודת החיבור המרכזית למרכזיה.
במרכזת הקורל של תדיראן תקשורת בע"מ קיימים ממשקי CTI מזה כעשר שנים. אל הממשקים הקיימים נוסף לאחרונה ממשק המבוסס על התקן האירופי והוא יכול להתחבר בקלות לכל רשת מחשבים. ממשק זה נקרא בשם CoraLINK. זהו ממשק המיועד לעבודה בתצורה של שרת לקוח ולכן קל לחברו לרשת כמו נובל.
עם החיבור בן מרכזת הקורל ורשת נובל יוכלו משתמשי הרשת ומנויי הטלפון לשלב את שני העולמות. היום קיימים ישומים של חייגנים המאפשרים גישה אל מדריכי טלפון ברשת וחיוגם החוצה. חייגנים אלו הינם ישומים עצמאיים או יכולים לשמש ממשק לטלפון אל או מאת ישומים אחרים כגון מעבדי תמלילים או גליונות אלקטרוניים. ישומים אחרים מאפשרים בנית Call Center בעלויות נמוכות תוך ניצול טכנולוגיות חדשות בתמורה המותאימות גם הן אל־עצמן לעולם המחשוב האישי.
שיתוף הפעולה בין תדיראן ונובל יביא בין השאר לפיתוח ישומים חדשים ולמתן פתרונות תקשוב למגזרי שוק שונים.
השימוש ב־CoraLINK אינו מוגבל לסביבת רשת כזאת או אחרת. ישוםן שונה לגמרי נמכר בימים אלו במדינות שונות באסיה (כגון סין). זוהי מערכת טלפון סלולרי לאזורים כפריים.
הוצאת הפגש בין המחשב לטלפון באמצעות CoraLINK תלויה בדמיון וביצירתיות של מפתחי הישומים והלקוחות. תדיראן תעמיד לרשותם את כל הסיוע הנדרש על מנת להפוך את הרעיונות למציאות.

כתב: גיל זיידמן מנהל תחום הסיבת מערכות עסקיות תדיראן תקשורת בע"מ

במקום לחכור מרכזיות ולשלם עליהן כל החיים, קנה פנסוניק - מערכת התקשורת הרב־קווית הטובה בעולם, עולה פחות ושלך לתמיד.

[illegible] על השתרים, תשלם דמי חכירה כל חודש כל החיים, וזאת בנוסף לתשלום חד פעמי של אלפי שקלים. ביורוקום, אתה קונה את המערכת הרב־קווית של Panasonic הטובות, המתקדמות והמשוכללות בעולם. [illegible]

	3 תשלומים שווים ללא ריבית	36 תשלומים שווים				
[illegible]	1,654 x 6	241 x 48	1,210	207	1,390	238
[illegible]	2,420 x 6	354 x 48	2,070	366	2,545	429
[illegible]	4,467 x 6	682 x 48	4,140	692	4,550	776

Panasonic

יורוקום

אזור ת"א 03-6131555, אזור ירושלים 02-236007, אזור חיפה והצפון 04-421222, אזור באר-שבע והדרום 07-234344.8, התקשר לתיבת יורוקום 03-6763030, 24 שעות ביממה

לוגיפון

מרכזיות חכמות המתחברות עם כל מכשירי הטלפון

כשרוכשים מרכזיות לוגיפון לעסק או לבית, לא חייבים להחליף מכשירי טלפון או לרכוש מכשירים חדשים (רק אם רוצים). מרכזיות לוגיפון מפותחות ומותאמות במיוחד לשוק הישראלי עם פיתוחים בלעדיים, מערך שרות בכל רחבי הארץ ומבחר דגמים של מרכזיות ביתיות ומרכזיות עסקיות עם אפשרות לעבודה עם מחשב. אז למה לרוץ רחוק כשיש לנו את הכי טוב בבית, עם 3 שנות אחריות ועוד במחירים משתלמים יותר - לוגיפון.

מרכזיות לוגיפון לרכישה - עסק משתלם

logiphone לוגיפון תקשורת טלפונים

לפרטים צלצלו: 177-022-4900

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

אלפי סרבים נמלטו משתי עיירות שכבש צבא קרואטיה במערב בוסניה

הסרבים הבוסנים העלו את העיירה ז'פה באש; מאיימים להפגיז עיירות קרואטיות

מאת סוכנויות הידיעות

סרייבו. מנהיגי המורדים הסר־בים בבוסניה קיימו אתמול התייעצויות דחופות, לאחר שכו־חותיהם איבדו שתי עיירות אס־טרטגיות במערב בוסניה בעקבות מתקפה של הצבא הקרואטי.

שלשום הכריזו המורדים הסר־בים בבוסניה ואחיהם שבקרוא־טיה על מצב מלחמה ועל גיוס כללי. במקביל נועד השליח המיוחד של האו"ם ליוגוסלוויה לשעבר, יאסושי אקאשי, עם נשיא קרואטיה, פראניו טוג'מן. דובר האו"ם, כריס גאנס, מסר כי אקאשי קרא לטוג'מן "לגלות איפוק בעת משבר".

ראו עמוד 2ב

שתי העיירות האסטרטגיות שנכבשו על ידי הקרואטים הן גראהובו וגלאמוץ'. שתי העיי־רות הוחזקו עד עתה על ידי המורדים הסרבים בבוסניה. כי־בושן גרם לניתוק נתיב אספקה חיוני של המורדים. הסרבים בבו־סניה מסרו כי אלפי תושבים סר־בים נמלטו מהעיירות הכבושות.

לאחר כיבוש גראהובו ניתקו הקרואטים את נתיב האספקה הראשי המוביל לקנין, "בירתם" של המורדים הסרבים בקרואטיה. הנתיב מוביל מקנין לשטחים שבידי הסרבים בבוסניה, וכן לס־רביה שבמזרח.

הכוחות הקרואטים יכולים כעת להתקדם בשני כיוונים. הם יכולים להתקדם צפונה לעבר מובלעת ביהאץ' שבידי כוחות ממשלת בוסניה, המותקפת כיום על ידי מורדים סרבים מקרוא־טיה ומבוסניה. הקרואטים יכולו גם לתקוף את קנין, השוכנת מעבר לגבול ממערב לביהאץ'.

פקידי או"ם דיווחו כי הקרוא־טים הפגיזו שלשום את העיירה סטרמיצ'ה שבידי הסרבים. סטר־מיצ'ה שוכנת בין גראהובו לק־נין, על גבול קרואטיה־בוסניה. פקידי או"ם דיווחו כי המורדים הסרבים איימו להפגיז עיירות קרואטיות, אם יימשכו ההתקפות של צבא קרואטיה נגדם.

עשר חטיבות רגלים

אלפי חיילים סדירים מצבא קרואטיה, אשר עברו את הגבול וחדרו לבוסניה, סיפקו תגבורת למיליציות של הקרואטים בבוס־ניה.

קרואטיה ובוסניה הסכימו בשבת שעברה להגביר את שי־תוף הפעולה הצבאי ביניהן, לא־חר שהקהילה הבינלאומית לא הצליחה למנוע את כיבוש סרבר־ניצה וז'פה על ידי הסרבים הבוסנים.

הסכם זה מספק לקרואטיה אמתלה נוספת לתקוף את המור־דים הסרבים. הסרבים־הבוסנים מחזיקים בכ־20% משטחה של קרואטיה, אשר אותם כבשו במשך ששה חודשי קרבות ב־1991.

ממשלת קרואטיה, שנואשה מכישלון מאמצי האו"ם לסייע לה בהחזרת האזורים שנכבשו על ידי הסרבים, הודיעה בעבר כי תכבוש אותם בכוח.

צבא קרואטיה פרס עשר חטי־בות רגלים לאורך קו החזית המ־ערבי של הסרבים בקרואטיה, העובר במקביל לגבולה המערבי של בוסניה. ביחד עם הכוחות המרוכזים ממזרח לקנין, בצד הבוסני של הגבול, מסוגלים כעת הקרואטים לבצע מתקפת מלקחיים, אשר תביא לניתוקם של שטחים המוחזקים על ידי הסרבים בדרומה של קרואטיה.

"קרואטיה ריכזה כמות ניכרת של חיילים לקראת מתקפה", אמר דובר האו"ם, אלכסנדר איוואנקו, בסרייבו. גאנס אמר כי גם המורדים הסרבים בקרואטיה מתגברים כעת את עמדותיהם.

מקורות או"ם בקנין אמרו כי השוק בעיר נסגר וכי כמה משפ־חות ארזו את חפציהן ויצאו מה־עיירה בכיוון צפון.

מפקד צבא קרואטיה, הגנרל זבונימיר צ'רוונקו, נשבע שלשום לסייע לצבא ממשלתה המוסל־מית של בוסניה להגן על מובל־עת ביהאץ', אשר עליה צרים כיום המורדים הסרבים מקרוא־טיה ומבוסניה וכן מיליציית המוסלמים הבדלנים של פיקרט אבדיץ'.

"ז'פה נבוזה כליל"

המורדים הסרבים בבוסניה העלו את העיירה ז'פה באש, חטפו גברים מוסלמים משיירות שהובילו אותם למקום מבטחים וטענו כי הוציאו להורג את מפ־קד כוחות ההגנה המקומיים של המובלעת, מסרו אתמול פקידי או"ם.

דובר האו"ם, אלכסנדר איוואנקו, אמר כי מפקד צבא הסרבים בבוסניה, הגנרל ראטקו מלא־דיץ', אמר לקצין או"ם כי מפקד כוחות ההגנה של ז'פה, הקולונל אברו פאליץ', הוצא להורג לאחר שהמו"מ על כניעת כוחותיו נק־לע למבוי סתום.

קצין אחר בכוחות הסרבים, הגנרל זדראווקו טולימיר, סירב לאשר או להכחיש את טענתו של מלאדיץ'. אבל איוואנקו אמר כי פאליץ' לא נראה מאז יום חמישי.

"העיירה ז'פה נבוזה ונשרפה כליל", אמר הדובר במסיבת עי־תונאים. הוא תיאר כיצד כוחות סרביים הורידו 36 גברים מהאו־טובוסים האחרונים שיצאו מז'פה, למרות מחאותיהם של נציגי האו"ם.

יומן

חצי פיוס

מספרם של נושאי המחלוקת בין ארה"ב לסין וטיבם של המשברים, מצביעים בעליל על שפל נדיר ביחסי שתי המדינות. נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, מנותה על ידי אינטרסים כלכליים, שולח בשבוע הבא את שר החוץ שלו, וורן כריסטופר, לעצור את הסחף הנוגע כבר בעצבים הרגישים ביותר של שתי המדינות.

בפגישה בברוניי עם עמיתו הסיני, קיין קיצ'ן, ינסה כריסטופר למשוך בעת ובעונה אחת כמה שמיכות כדי לחמם את היחסים עם סין. הוא יצטרך להבטיח גם שקלינטון לא יצטנן מרוח הביקורת שתנשוב עליו מבית בגין ויתורים על עקרונות מדיניות החוץ והמוסר האמריקאיים.

בניסיון לפלס את דרכו ביקש כריסטופר להסיר את המכשול הרגשי־היזקרתי, שתרם רבות לסחרור ביחסי בייג'ין־ואשינגטון; הוא ניצל מסיבת עיתונאים שכינס לקראת מסעו לאסיה, כדי להבטיח לסינים בלא כחל וסרק שהיתר הכניסה לנשיא טייוואן, לי טנג־הוי אינו אלא מהווה חד־פעמית. פגישת המחזור באוניבר־סיטת קורנל בחודש שעבר – הרגיע כריסטופר את הסינים פעם נוספת – אינה מלמדת על שינוי כלשהו במדיניותה של ארה"ב כלפי מדינתו של הבוגר הבכיר. בוואשינגטון דיווחו אתמול כי בפגישה עם שר החוץ הסיני יציע כריסטופר הצהרות פשרניות מאוד במטרה לנעול את הפרשה, לבד מהבטחה משפילה שרגלו של הנשיא לי לא תדרוך יותר על אדמתה של ארה"ב. אין לדעת אם הדבר יניח את דעתם של הסינים.

חבילת הסוכריות שכריסטופר יציע לסינים כוללת השעיה, זמנית לפחות, של הסנקציות הכלכליות בגין עסקות למכירת טכנולוגיה של טילים לאיראן ולפקיסטאן. הוא הכשיר את הקר־קע באמרו כי אין די ראיות המצדיקות סנקציות בשעה זו. פיתוי נוסף תהיה הזמנה לנשיא, ז'יאנג זמין, לפגישה עם קלינטון לצורך יישור ההדורים בעת ביקורו של המנהיג הסיני בארה"ב בסתיו הקרוב, לרגל התגיגות לציון 50 שנה לאו"ם.

תוקפן של כל המתנות והפשרות הללו יפה רק למועד שחרורו של האזרח האמריקאי הארי וו. כל עוד לוחם זכויות האדם מוחזק במעצר אין ביל קלינטון יכול להזמין שום סיני רשמי לבית הלבן, והילרי קלינטון יכולה לבטל את כרטיסי הטיסה לוועידת הנשים הבינלאומית שתיפתח בחודש הבא בבייג'ין.

עקיבא אלדר

נשים מוסלמיות שנמלטו ממובלעת ז'פה, השוהות עתה עם ילדיהן במחנה פליטים בזניצה
תצלום: איי־פי

שירותי ביון באירופה מדווחים שממשלת בוסניה רכשה נשק אמריקאי

בילדט: "הצדדים בבוסניה לא מוכנים להפסקת אש; הם החליטו להילחם"

מאת סוכנויות הידיעות

גריסלהאמן, שוודיה. נציג האיחוד האירופי לשיחות השלום בבוסניה, קארל בילדט, אמר אתמול כי אינו רואה כל תקווה להפסקת הלוחמה בבוסניה בעתיד הקרוב. לדבריו, אין לפסול על הסף את האפשרות שכוחות האו"ם יפנו מבוסניה.

"סקרתי את האפשרויות להפסקת אש... איני סבור כי הצדדים השונים מוכנים עדיין להפסקת אש, הם החליטו להילחם", אמר בילדט.

פאריס. נשיא צרפת, ז'אק שיראק, וראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, נפגשו אתמול בארמון האליזה בפאריס והסכימו להגביר את המאמצים לחידוש שיחות השלום בין הצדדים הלוחמים בבוסניה.

"יש התקדמות, והועלו רעיונות מעניינים על ידי נציג האיחוד האירופי (קארל בילדט). אני סבור כי עלינו לבחון את הדברים הללו בצורה בונה ולראות באיזו מידה נוכל להמשיך ולפתח", סיכם מייג'ור את הפגישה.

ואשינגטון (ע"ד). שירותי הביון באירופה דיווחו כי ממשלת בוסניה רכשה נשק וציוד צבאי מתוצרת ארה"ב. בידיעה שפורסמה ביום שישי בעיתון "ואשינגטון פוסט" נאמר כי הדבר גרם למתח נוסף בין ארה"ב ובנות בריתה באירופה.

בידיעה נאמר כי מדינות אירופה חוששות שארה"ב משגרת נשק וציוד צבאי לבוסניה באמצעות בנות בריתה בעולם המוסלמי.

אבו דאבי. במבצע התרמה טלפוני למען המוסלמים בבוסניה, שהתקיים אתמול באבו דאבי, גויסו יותר מ־158 מיליון דירהאם (43 מיליון דולר), הודיעו אתמול המארגנים.

יוסף אלגזי מוסיף: הוועדה המיוחדת שהקים הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל למען קורבנות המלחמה המוסלמים בבוסניה התכנסה אתמול באום אל־פחם. הוועדה החליטה להגביר את המסע לאיסוף תרומות כספיות מקרב הערבים בישראל והעברתן לבוסניה.

בישיבה נדונה גם האפשרות שמשלחת מטעם האוכלוסייה הערבית בישראל תצא לבוסניה, כדי לבטא את הזדהותה עם המוסלמים בארץ זו.

מזג האוויר

תחזית להיום

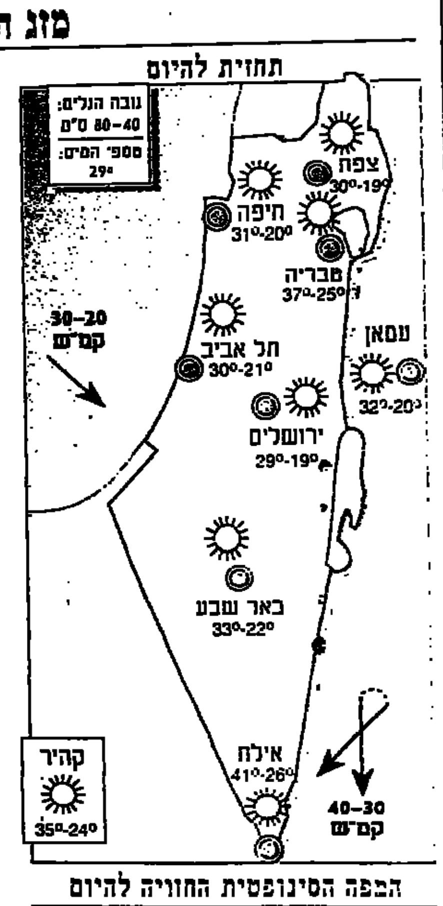

שני | שלישי | רביעי

בלי שינוי

היום לא צפוי שינוי ניכר במזג האוויר. במישור החוף ובשפלה יוסיף להיות חם והביל; בהרים ובפנים הארץ יהיה יבש. הים יהיה נוח עד גלי; גובה הגלים מ־40 עד 80 ס"מ; טמפרטורת המים 29 מעלות. תנשב רוח צפון־מערבית עד מערבית במהירות של 20 עד 30 קמ"ש. אין תנאי ראייה.

תיאור המפה הסינופטית: רכס מעל רוב שטחה של אירופה גורם שם למזג אוויר יציב וחם. אפיק עונתי רדוד במזרח הים התיכון גורם באזורנו למזג אוויר בהיר וחם.

מחר צפויה עלייה קלה בטמפרטורות והכבדה בעומס החום במישור החוף; בימים שלישי ורביעי לא צפוי שינוי ניכר במזג האוויר. יוסיף להיות חם ויבש בהרים והביל במישור החוף.

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7-12	צהריים 12-16	ערב 16-20	לילה 20-7
אזור הגליל	קל־בינוני	בינוני	קל	—
אזור הכנרת	בינוני־כבד	כבד	כבד־בינוני	קל
אזור חיפה	בינוני	בינוני־כבד	בינוני־קל	—
אזור תל אביב	בינוני	בינוני־כבד	כבד־בינוני	—
אזור ירושלים	קל־בינוני	בינוני	בינוני	—
צפון הנגב (ב"ש)	בינוני	בינוני־כבד	בינוני	—
אזור אילת	בינוני־כבד	כבד	כבד־בינוני	קל

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
אוסלו	16	24	מעונן חלקית
איסטנבול	20	30	בהיר
אמסטרדם	15	27	בהיר
אתונה	25	34	בהיר
בודפשט	21	29	מעונן חלקית
בוסטון	21	31	בהיר
בוקארשט	18	29	מעונן חלקית
בייג'ינג *	25	28	גשם קל
בנקוק *	26	34	גשם לסירוגין
בזל	15	28	מעונן חלקית
ברלין	16	28	מעונן חלקית
הלסינקי	14	28	נאה
וינה	17	24	מעונן חלקית
ואשינגטון	24	35	חם ולח
ורשה	15	30	בהיר
דבלין	15	28	נאה
טוקיו *	26	34	נאה
טורונטו	21	30	גשם לסירוגין
יוהנסבורג *	8	21	בהיר
לונדון	17	29	מעונן חלקית
לוס אנג'לס	16	27	בהיר
ליסבון	18	30	בהיר
מדריד	19	38	בהיר
מוסקווה	15	22	מעונן חלקית
מיאמי	23	31	גשם לסירוגין
ניו דלהי *	26	34	מעונן חלקית
ניו יורק	21	35	בהיר
פאריס	17	29	בהיר
פראג	17	27	מעונן חלקית
פרנקפורט	15	27	מעונן חלקית
ציריך	16	27	מעונן חלקית
קופנהאגן	14	26	מעונן חלקית
רומא	21	31	בהיר
ריו דה ז'נרו *	21	31	בהיר

* הטמפרטורות אתמול

המפה הסינופטית החזויה להיום

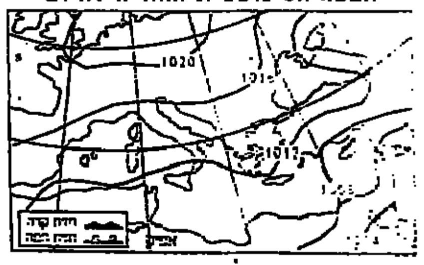

מפלס הכנרת

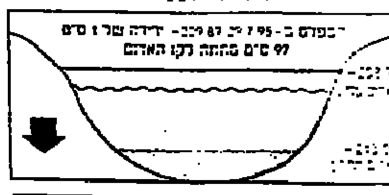

זיהום האוויר

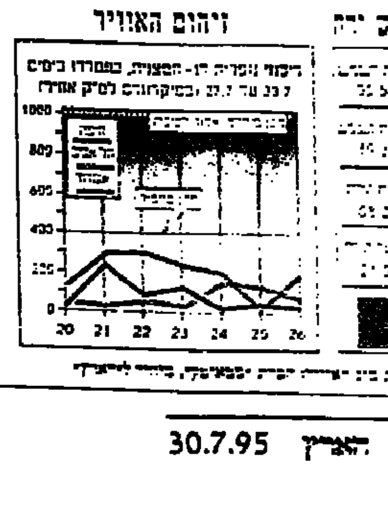

TROOPER

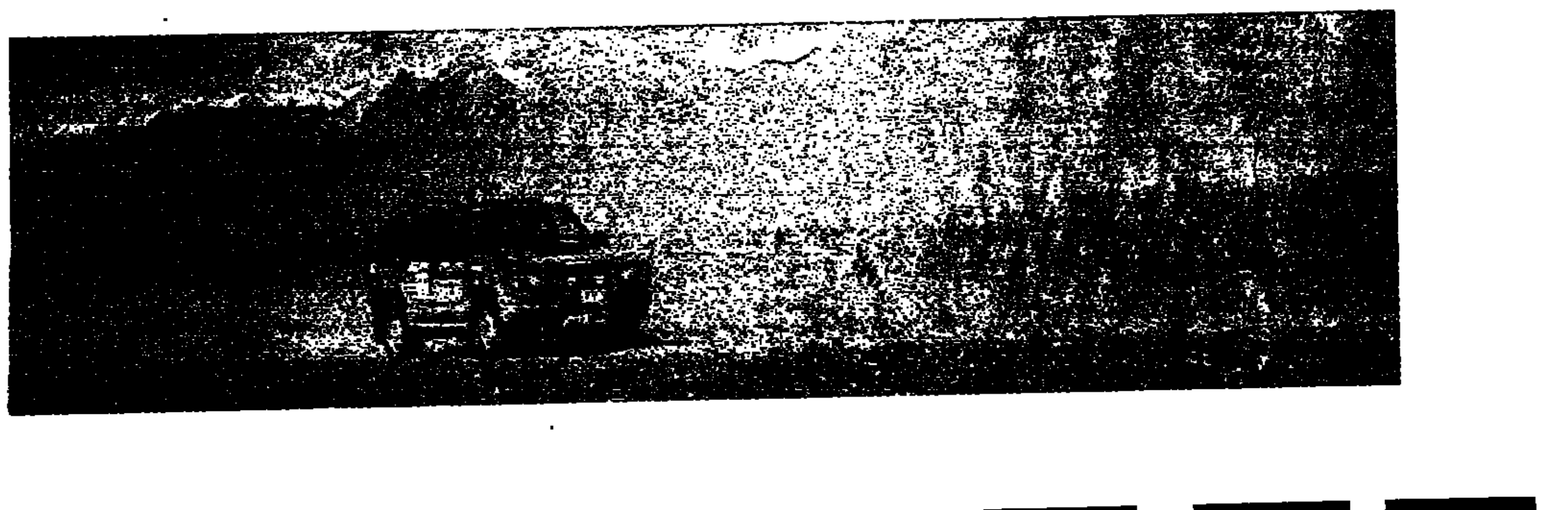

רכב השטח הטוב ביותר על הכביש

לבחירתך בדגמי: טרופר עם מנוע בנזין 3.2 וגיר אוטומטי או מנוע טורבו דיזל 3.1 ותיבת הילוכים ידנית עם מערכת קרור מיוחדת למגדש טורבו (INTERCOOLER). בכל הדגמים- מערכת בלמים ABS, מזגן מקורי, ABW-מקדים אור רלם.

מנוע דיזל 5 מקומות 143,400 ש"ח* (מחיר כולל מע"מ 167,778 ש"ח)

מנוע בנזין 5 מקומות 152,900 ש"ח* (מחיר כולל מע"מ 178,893 ש"ח)

* ע"פ מחירון 8/95 (לא כולל אביזרי רישוי ומס בולים) וכפוף לשינויים.

4X4

אחריות 3 שנים

ISUZU

UMI Israel

יוניברסל מוטורס ישראל בע"מ. יבואים בלעדיים לדגמי: GM, אופל, איסוזו, סאאב משרד ראשי - ת"א: דרך פ"ת 76. ■ אולם תצוגה רכבים מסחריים - ת"א: רח' התעשיה 6-4, טל. 03-5815999 ■ אולמי תצוגה מספים - אשדוד: רח' המדע, טל. 08-564932 אילת: מוסך ש.ת.ם, איזור התעשיה, טל. 07-378871. אשקלון: שרותי ציוד, א. תעשיה צפוני, טל. 07-750811. באר שבע: עזרא ירוחם, דרך חברון 5, טל. 07-274504. הרצליה פיתוח: ISUZU MOTORS רח' משכית 22 א.ת. טל. 177-022-1555. חדרה: כהן ובניו, שכונת ביאליק, טל. 06-346666. חולון: רח' הצורף 6 א.ת. חולון, טל. 03-5581554 חיפה: באמא, דרך יפו 132, טל. 04-530281. קח"ן, ההסתדרות 153, טל. 04-727062. ירושלים: אגמ. האומן 9 תלפיות, טל. 02-793888. כפר סבא: שין שיווק, רח' טשרניחובסקי 24, טל. 09-420785. נצרת: סרטי מוטורס, אזור התעשיה (המוצבה), טל. 06-481222/3. נתניה: ארביב-מכוניות נתניה בע"מ רח' שכטרמן 12, א.ת. ישן, טל. 09-840640. עכו: מרכז הצפון, רח' הגדוד 14/22 טל. 04-915203. פ"ת: שגיא מוטורס, קרית אריה, דבוטינסקי 114 (צומת עץ הזית) טל. 03-9222331. ראשל"צ: מוסך החוף, שרת 23 א"ת חדש, טל. 03-9627676. רמלה: אהרון לוי ובניו 1956 בע"מ, אצ"ל 30 רמלה טל. 08-229407, 08-221320.

הארץ
כלכלה
יום ראשון 30.7.95 העורך נחמיה שטרסלר

בנק ישראל ממשיך ומתערב בשער החליפין – כדי למנוע תיסוף

אם תימשך הזרמת הביקושים, עשוי שער הדולר לעבור את מחסום ה-3 שקלים בימים הקרובים

מאת גדי מליץ

בנק ישראל התערב שוב במסחר במטבע חוץ ביום ו' והביא לפיחות של יותר מ-0.5% בשקל לעומת הדולר ולעומת סל המטבעות.

זו היתה הפעם השלישית בשבוע שעבר שבנק ישראל הזרים ביקושים גדולים במסחר במטרה ברורה להביא לעלייה בשערי החליפין. מקורות פיננסיים מעריכים כי מטרת בנק ישראל היא להעלות את שער סל המטבעות לקו האמצע של תחום הניוד. היום נמצא שער הסל כ-2.5% מתחת לשער האמצע, לאחר שירד בתחילת השבוע שעבר כמעט ל-4% מתחת לקו האמצע.

בבנק ישראל מסרבים להתייחס לסיבות להתערבות הנמרצת במסחר במטבע חוץ בשבוע שעבר, לאחר תקופה ארוכה שבה נמנע הבנק המרכזי מלהתערב במסחר.

השקל פוחת אתמול לעומת הדולר ב-0.538%, והשער היציג שנקבע היה 2.992 שקל. יצוין כי בתוך שבועיים פוחת השקל לעומת הדולר כמעט ב-2%. אם ימשיך בנק ישראל להזרים ביקושים במסחר, יש להניח כי בימים הקרובים יעבור שער הדולר את מחסום ה-3 שקלים.

השקל פוחת שלשום לעומת סל המטבעות ב-0.527%, והשער היציג שנקבע היה 3.4894 שקל. השקל פוחת לעומת כל שאר המטבעות למעט הין היפני. שער המארק הגרמני עלה ב-0.545% ל-2.1599 שקל. שער הלירה שטרלינג עלה ב-0.716% ל-4.7763 שקל ושער הפרנק הצרפתי עלה ב-0.823% ל-0.6244 שקל. שער הין ירד ב-0.088% ל-3.3819 שקל.

שער הפתיחה של הדולר שלשום היה 2.9726 שקל. השער הנמוך ביותר שבו נסחר המטבע האמריקאי היה 2.965 שקל והשער הגבוה ביותר – 2.995 שקל. שער הסגירה של הדולר היה 2.9914 שקל.

בנק ישראל התערב באופן אגרסיווי במסחר שלוש פעמים בשבוע שעבר – בימים שלישי, רביעי ושישי. ההתערבות התחוללה יום לאחר שהבנק המרכזי הודיע על הפחתה של 0.3% בריבית. כמו הודעות קודמות על הפחתת הריבית בחודשים הקודמים, גם הודעה זו לא הביאה לשינוי במגמת ההיצעים במסחר במטבע חוץ, כפי שקיוו בבנק ישראל.

מקורות בבנקים מעריכים כי בנק ישראל הזרים ביקושים של עשרות מיליוני דולרים בכל אחד מהימים שבהם התערב במסחר בשבוע שעבר. כאשר נמנע בנק ישראל מלהתערב ביום ה', הסיקו בחדרי העסקות של הבנקים כי מטרתו היתה רק למנוע משער הסל לרדת מתחת ל"גבול פנימי" של 3.5% מתחת לשער האמצע.

כידוע, יכול שער הסל לנוע היום 7% מעל ומתחת לשער האמצע, אך הבנק המרכזי אף פעם אינו מאפשר לשער להתקרב לגבולות החיצוניים.

אחרי שבנק ישראל שב והזרים ביקושים ביום ו', הסיקו בבנקים כי כוונתו אינה רק למנוע הורדה מתחת ל"גבול הפנימי" אלא להעלות את השער עד לקו האמצע.

מאז החל בנק ישראל להזרים ביקושים למסחר ביום ג' שעבר, פוחת השקל לעומת הדולר ב-1.7% ולעומת הסל ב-1.6%.

ההסתדרות והאוצר קרובים להסכם על הוספת רכיבי שכר לחישוב הפנסיוני

מדובר בפרמיות, תוספת כוננות "שעות נוספות" ותוספות ייחודיות

מאת חיים ביאור

ההסתדרות והמעסיקים הציבוריים קרובים להסכם על הכללת רכיבי שכר נוספים בחישוב לפנסיה. מדובר בפרמיות, תוספת כוננות "שעות נוספות" ותוספות ייחודיות שאינן נכללות כיום בחישוב זה.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, שלמה שני, העומד בראש צוות ההסתדרות למשא ומתן, מסר שאם לא יתגלעו קשיים של הרגע האחרון, ההסכם ייחתם ביום רביעי השבוע. לדבריו, כבר גובשה טיוטת הסכם בת 5 עמודים, בינו לבין המשנה לממונה על השכר באוצר, יובל רכלבסקי, לפיה ההסכם יחול על כחצי מיליון עובדי השירות הציבורי.

עם זאת, קיימת עדיין מחלוקת בעניין החלת ההסכם גם על עובדי החברות הממשלתיות.

באוצר חוששים שלפחות חלק מהחברות הללו, בעיקר התעשייה הצבאית, רפא"ל והתעשייה האווירית, שטרם השלימו את הליכי ההבראה, לא יעמדו בעלות התוספת הכרוכה בהוספת רכיבים לחישוב הפנסיוני. לפיכך, משרד האוצר מתנגד לדרישת ההסתדרות להחיל את ההסכם על חברות אלה.

ההסכם העומד להיחתם עתה, מתבסס על הסכמי השכר במגזר הציבורי ל-93'-96', שקבעו כי רכיבי שכר נוספים יחושבו לפנסיה כחלק מהעלות למעסיק בשיעור של 0.5% בגין כל אחת משנות ההסכם ו-2% החל מ-96'. לשם כך הוקמה ועדה בראשות שני ורכלבסקי, אך עד כה לא יושם עניין הוספת רכיבים בחישוב הפנסיוני בגלל חילופי הגברי בצמרת האוצר וחילופי ההנהגה בהסתדרות.

האוצר קיבל את עמדת ההסתדרות, לפיה תוקף ההסכם יהיה למפרע מ-1 בינואר 95'. עם זאת, בטרם יופעל ההסכם, האוצר מבקש להעביר בכנסת חוק המתייחס לעובדי מדינה ורשויות מקומיות המקבלים כיום פנסיה תקציבית (הממומנת כולה על ידי המעסיק), שיגדיר את התקופה שממנה ואילך יחושבו הרכיבים הנוספים לפנסיה. זאת, כדי למנוע תביעות משפטיות מצד עובדים שידרשו כי ההפרשה תחל למפרע, לפני המועד עליו הוסכם עם ההסתדרות (1.1.95). עילת החקיקה היא חשש האוצר מכך שעלות ההסכם תגדל במיליארדי שקלים, אם מגישי התביעות יזכו בבתי המשפט.

בתקופת הביניים שמיום חתימת ההסכם ועד לאישור החוק ולתחילת הפעלת ההסכם, יפרישו המעסיקים הציבוריים עבור העובדים לקופת גמ"ל 3% מהשכר למפרע מ-1 בינואר 95'.

לדברי שני, להסכם העומד להיחתם יוכלו להצטרף שלוש הסתדרויות העובדים האקדמיים וההסתדרויות של עובדי המדינה, הפקידים, האחיות והעובדים הפראראפואיים. היועץ המשפטי של האגף לאיגוד מקצועי, עו"ד בני כהן, והיועץ המשפטי של האוצר, עו"ד רון דול, וכן מנהל מחלקת הפנסיה בהסתדרות, אהוד נחתומי, החלו בסוף השבוע שעבר בניסוח ההסכם.

מבקר הפועלים בודק תלונה נגד דובר הבנק לפיה העמיד אשראי למקורב

הדובר: מדובר בניסיון של לקוח להתנער מחוב על ידי הטלת רפש

מאת סמי פרץ

מבקר הפנים של בנק הפועלים בודק תלונה שהגיש לקוח של הבנק נגד דובר הבנק, קלמן שיף, בעניין מתן אשראי לכאורה לאדם המקורב לשיף בתקופה שבה כיהן כמנהל סניף שעריים ברחובות.

הלקוח מ.ב. היה שותף בבעלות על חברת כ.שלומי שיווק יחד עם אדם נוסף, שמשפחת שיף היתה משפחתו האומנת במשך כמה שנים. החברה, שעסקה בשיווק מוצרי מזון קפואים, החזיקה חשבון בסניף בנק הפועלים בשעריים, שנוהל עד לפני כשנה וחצי על ידי שיף. הבנק העמיד לחברה אשראי, ואולם עסקיה לא עלו יפה והיא פורקה כשהיא מותירה אחריה חובות. בעקבות התמוטטות החברה הסתכסכו השותפים וכיום הם נמצאים בהליכים משפטיים.

לפני כמה חודשים פנה מ.ב לבנק הפועלים וטען כי שיף ושותפו עשו קנונייה נגדו בכך שנתנו לחברה אשראי והחתימו אותו על ערבויות אישיות שסיבכו אותו בחובות גדולים. לטענת הלקוח, העמיד שיף לחברה אשראי גדול מהמותר, עקב היכרותו עם שותפו בחברת כ.שלומי שיווק.

מבקר הפנים של הבנק החל בבדיקת התלונה לפני ארבעה חודשים. לפני כחודש וחצי זומן שיף למבקר כדי להשמיע את גרסתו. בשלב זה אין עדיין דו"ח ביקורת סופי. את תגובת המבקר השוהה בחו"ל לא ניתן היה להשיג.

שיף אמר בתגובה כי המדובר "בניסיון של לקוח להתנער מחוב על ידי הטלת רפש נגדי בכל מיני דרכים. מסרתי את גרסתי למבקר הבנק ואני חושב שהיא התקבלה".

עוד אמר שיף כי הנהלת בנק הפועלים ובכלל זה יו"ר ההנהלה, עמירם סיון, מעודכנים בכל פרטי הפרשה.

יו"ר הנהלת בנק הפועלים, עמירם סיון, מסר בתגובה כי הוא אינו יכול לאשר או להכחיש את פרטי הפרשה משום שלא ידוע לו על בדיקה שמתבצעת בעניין.

מבזק

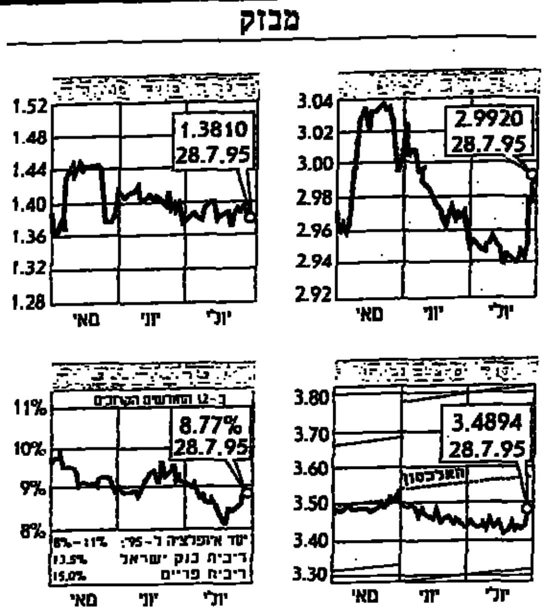

אורבית – עד לפני חודש חברת מו"פ – זכתה ב-4 מכרזים של חברות טלפון לאספקת מודמים לתקשורת מהירה בשווי 7 מיליון דולר (עמוד ג3)

• • •

לקוחות שרכשו לפני כמה חודשים טלוויזיות מתוצרת "אלביט" גילו כעבור זמן כי הן פגומות. לאחר תלאות קיבלו שניים מהם את כספם חזרה והשלישי קיבל טלוויזיה אחרת (צרכנות, ג3)

נדל"ן

אשדר רכשה קרקע לבניית כ-600 יח"ד במזרח נתניה; בתמורה תפנה מתחם של 400 דונם (עמוד ג9)

• • •

שיא החזקות בונה בשורש מלון ו-184 דירות נופש בהיקף 30 מיליון דולר (עמוד ג9)

• • •

בנה ביתך – מי מרוויח מי משלם יותר: ראשי המועצות טוענים כי המינהל מנסה להרוויח על גב התושבים. לדברי המינהל הוא מחויב לחוק חובת המכרזים (עמוד ג9)

• • •

קרית ביאליק – תוכנית לבניית 17,000 יח"ד על שטחים שהופשרו באחרונה (עמוד ג10)

• • •

אפריקה ישראל מכרה במחצית הראשונה של השנה 507 דירות ב-177 מיליון דולר (עמוד ג10)

• • •

גב קפלן יבנה 138 יח"ד בצומת סירקין בפ"ת בהיקף 20 מיליון דולר (עמוד ג10)

• • •

אלי אפרים ולאומי ושות' יבנו קניון בחולון בהשקעה של 25 מיליון דולר (עמוד ג11)

• • •

התקדמות במו"מ בין האוצר לעובדי רפא"ל – לקראת הפיכתה לחברה (עמוד ג12)

• • •

G&D תעתור לבג"ץ בגין נזקים כספיים שהסבו לה משרד התמ"ס ואגף המכס (עמוד ג12)

יומן

ביצת קולומבוס מוניטרית

בימים שלישי, רביעי ושישי בשבוע שעבר התערב בנק ישראל בעוצמה בלתי רגילה כדי למנוע את ייסוף השקל מעבר למה שהוא חושב כסביר. מה נחשב בלתי סביר בעיני בנק ישראל? לכאורה קיימת "רצועה" בת 7% מתחת לקו האמצע, ועל פי התיאוריה, שער הסל יכול לנוע עד לגבול התחתון של הרצועה מבלי שבנק ישראל יתערב. אבל זו רק התיאוריה; במציאות בנק ישראל קובע קו בלתי נראה בתוך הרצועה, שלצורך הדיון נקרא לו "קו האמצע (בערך) של הרצועה התחתונה" (מתבקש מכאן גם "קו האמצע של הרצועה העליונה"?): זה הקו שמתחת לו הבנק אינו נותן לשער לצנוח – והראיה, התערבותו הנמרצת במסחר במטבע חוץ בשבוע שעבר, כאשר הקו הגורלי הזה נחצה.

מי שאינו מצוי בסודות המדיניות המוניטרית המתוחכמת של הבנק עלול היה לחשוב, למראה הנתונים על פיחותי השקל באותם ימים, שבנק ישראל החליט להתחיל בתיקון העיוות, דהיינו הייסוף המצטבר המואץ של השקל שהתחולל מתחילת יוני, נוכח הפגיעה ברווחיות היצוא. אבל סביר להניח שלא זו הכוונה.

בנק ישראל לא מודאג במיוחד מהרווחיות הפגועה של היצוא, וגם לא מההוזלה המלאכותית של היבוא ושירותי היבוא. כל מה שהבנק מנסה להשיג הוא החזרת השער לתוואי "קו האמצע של הרצועה התחתונה", או קרוב לו. ואם כך, מעבירי מטבע חוץ לצורך המרתו הזמנית לשקלים אינם צריכים לחשוש מפיחות קרוב, ויוכלו להמשיך ולהמר על שקל מיוסף וריבית שקלית ריאלית שמנה (שאותה יוציאו מהמשק במטבע חוץ כרווח נקי).

כדי להגן על "קו האמצע של הרצועה התחתונה" – אם יימשך יבוא ההון – יצטרך הבנק להוסיף ולהמיר דולרים, מרקים ופרנקים לשקלים, על כל הכרוך בכך מבחינת השינויים בהרכב ההזרמות המוניטריות. אין כל ביטחון שתוצאות התמודדות זו נגד כוחות השוק היא לטובת המשק.

כדי לפתור את הבעיה הוצע לבטל את שיטת האלכסון ולנייד את השער – צעד בעל משמעות עקרונית ומהותית רבה, המחייב היערכות חדשה בתחום הפיקוח על מטבע חוץ. ייתכן שהמועד לנקיטת צעד כזה מתקרב, אבל כדי לפתור את הבעיה הנוכחית יש אמצעי הרבה יותר פשוט ובהישג יד, ביצת קולומבוס מוניטרית: להוריד את הריבית הורדה של ממש, כדי להקטין את האטרקטיביות של השקל הישראלי למעבירי מט"ח. אלא שמהלך כזה פוגע בפרה מקודשת של בנק ישראל, המעדיף הזרמת שקלים דרך שער החליפין על הודאה בטעות באשר לשער הריבית.

אברהם טל

התמ"ג האמריקאי עלה ב-0.5% ברבעון השני

צפי להאצה בצמיחה הכלכלית

מאת יואב קידר

ההאטה בכלכלה האמריקאית ברבעון השני ב-95' באה לידי ביטוי בנתוני הצמיחה בתוצר המקומי הגולמי שפורסמו ביום ששי בארה"ב. על פי נתונים אלו עלה התמ"ג ברבעון השני ב-0.5% בלבד, מול עלייה של 2.7% במונחים שנתיים ברבעון הראשון, ומול שיעור צמיחה של 5% ברבעון האחרון ב-94'. זהו הנתון הרבעוני הנמוך שנרשם זה שלוש שנים.

הנתונים, שהיו צפויים, הצביעו גם על ציפייה להאצה בפעילות הכלכלית בארה"ב ברבעונים הבאים. נתון המכירות האמיתיות ברבעון, בניכוי מרכיב המלאים, הצביע על עלייה של 2.1% לעומת 2.6% ברבעון הראשון – מה שהוביל להערכות כי התנופה הכלכלית בארה"ב נמשכת. להערכה זאת תרם גם דיווח על עלייה מפתיעה במדד אמון הצרכן שפורסם בסוף השבוע על ידי האוניברסיטה של מישיגן.

בהתייחסו לנתונים אמר הנשיא קלינטון: "התנופה של הכלכלה נראית שוב חזקה לאחר רבעון חלש ועתה צפוי בכל תהליך צמיחה מתמשך".

בשוק האג"ח בוול סטריט התגובה היתה מעורבת. עם פתיחת המסחר רשמו האיגרות עלייה על רקע התאמת שיעור התמ"ג לצפוי. ואולם, בעקבות הנתונים על מדד אמון הצרכן נסגר המסחר בהן בירידה עקב חשש מלחצים אינפלציוניים.

בשוק המניות היתה המגמה מעורבת עם נטייה לירידות. מדד דאו ג'ונס נסגר בירידה של 0.37%, הבורסה שמעבר לדלפק איבדה 0.5%. בסיכום שבועי עלה מדד דאו ג'ונס ב-1.6% בעוד שמניות שמעבר לדלפק עלו בממוצע ב-4.5%.

הוועד המנהל של לשכות המסחר ושורש לרר ייפגשו לדון במצב הנמלים

מאת זוהר בלומנקרנץ

המצב הקשה בנמלים יידון היום בפגישה בין הוועד המנהל של איגוד לשכות המסחר וכן מנכ"ל רשות הנמלים והרכבות, שורש לרר.

עיקר התלונות של חברי האיגוד כלפי הרשות הן בעניין העלויות הגבוהות למגזר העסקי ביבוא וביצוא מהנמלים, רמת השירות הגרועה והצפיפות הרבה.

בפגישה יידונו דמי הרציף, הסדרת העבודה בנמלים, כולל עבודה במשמרת שנייה ושלישית בימי צפיפות.

איגוד לשכות המסחר דורש לאפשר פריקה וטעינה במשמרות אלה.

צווארון לבן / צבי הראל

העסקה שלא היתה

יו"ר שלדות, אריה פרידנזון, שנידון ל-5 חודשי מאסר בגין הכללת פרט מטעה בתשקיף, נכשל בניסיון להטיל האחריות על נושאי תפקידים אחרים בחברה

אריה פרידנזון, יו"ר החברה הבורסאית שלדות מפעלי מתכת, נדון בשבוע שעבר לחמישה חודשי מאסר, שאותם ירצה בכלא. כן הוטל על פרידנזון ועל שלדות קנס של 75 אלף שקל כל אחד. בניסיון להלץ עצמו מכתב האישום, האשים פרידנזון – שעליו הגן עו"ד אמנון גולדנברג – שורה ארוכה של בעלי תפקידים שהיו קשורים לפעילותה של שלדות. כתב האישום התברר בפני שופטת בית משפט השלום בתל־אביב ברכה אופיר־תום.

במוקד כתב האישום עמדה תביעה־שכנגד שהגישה שלדות ביוני 90' נגד חברת איסכור שיווק מתכות, בגין אובדן רווח צפוי של 760 אלף שקל מעסקת "ייצור נגררים עבור חברת ראסל דייויס האנגלית". לטענת שלדות, מחדלה של איסכור התבטא באי הספקת חומרי גלם במועד. לאישום התביעה־שכנגד צורפה לשלדות "מסמך הזמנה", שלטענתה התקבל חתום על־ידי ראסל דייויס. לדברי פרידנזון, הוא הופתע לגלות את המסמך בלי הודעה מוקדמת על השולחן במשרדו. מנהל החברה האנגלית, שהוזמן להעיד במשפט, אמר כי חתימתו על המסמך זויפה (במשפט, אגב, לא נקבע מי זייף את המסמך).

לטענת התובעת עו"ד רחל צדיקן, שני הנאשמים (פרידנזון והחברה) עשו שימוש במסמך המזויף כאשר הגישו אותו לבית המשפט כחלק מהתביעה־שכנגד. עוד טענה התביעה כי הנאשמים הכלילו את התביעה־שכנגד בתשקיף שפירסמו ותלו את הירידה במחזור העסקי של החברה בביטול העסקה עם החברה האנגלית – ובכך דיווחו דיווח כוזב למשקיעים והטעו אותם.

פרידנזון ושלדות הורשעו בשניים מבין שלושה אישומים: שימוש במסמך מזויף, הכללת פרט מטעה בתשקיף. הם זוכו מהאישום השלישי – אי הגשת דו"ח מיידי לרשות ניירות ערך ולבורסה.

על תוספת מעשיו של הנאשם אפשר ללמוד מקביעותיה ההו־מבטאיות של השופטת בשני עניינים מהותיים הקשורים באישום השני: האחד, כי כלל לא נקשרה ולא נחתמה עסקה בין הנאשמים לבין ראסל דייויס; השני, כי בעת הגשת התביעה־שכנגד לבית המשפט ידע פרידנזון – או לפחות היה חייב לדעת – כי ההסכם ("מסמך ההזמנה") הוא מזויף.

האישום השני קשור לתשקיף שפירסמה החברה ובו הציעה לציבור לרכוש את מניותיה, שאחד החותמים עליו היה פרידנזון כיו"ר החברה. בין היתר הצהירה החברה בתשקיף: "בשנת 1989 ירד מחזור המכירות של החברה בכ-1.8 מיליון ש' כתוצאה מתקלה של ספק מתכת (איסכור – צ"ה), שבעקבותיה הגיעו חומרי גלם באיחור של כמה חודשים. נגד החברה (שלדות) הוגשו בינואר 90' שתי תובענות על ידי ספק פלדה (איסכור) בסכום הכולל 78,127 ש'. החברה הגישה בחודש יוני כתב הגנה ותובענה שכנגד בגין הנזקים שנגרמו לה עקב האיחור הרב באספקת הפלדה (נגד איסכור), שהביא לביטולה של ההזמנה. סכום התביעה־שכנגד הינו 1.45 מיליון ש'".

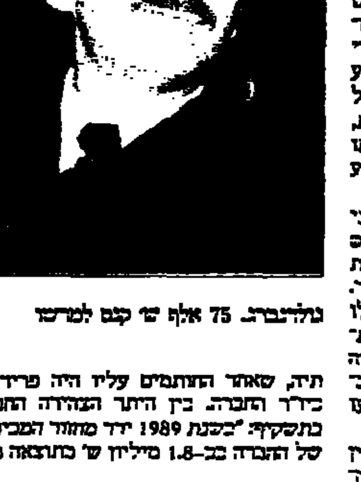
גולדנברג. 75 אלף ש' קנס למרשו

אופיר־תום. ביטול ההנפקה הקל בעונש

לטענת התביעה, הנאשמים ידעו שהדיווח בתשקיף על תביעה נגד איסכור בסך 1.45 מיליון שקל, יש בו כדי להטעות משקיע סביר, שכן לא נקשר שום הסכם שבוטל בגלל אי אספקת חומרי גלם

עו"ד צדיקן טענה כי הנאשמים ידעו שהדיווח בתשקיף אינו אמת וכי יש בו להטעות משקיע סביר, הואיל ולא נקשר שום הסכם שבוטל בגלל אי אספקת חומרי גלם.

הנאשם טען, כי לא ידע על הפרט המטעה בתשקיף – אם אכן פרט מטעה הוא – משום שלא הוא היה אחראי להכללתו בתשקיף. לדבריו, אלה שערכו וניסחו אותו הם עו"ד עמיד בן נפתלי ורו"ח בר כהן, שעשו זאת על פי שיקול דעתם ובלא ידיעתו.

קו ההגנה של הנאשם קומם את השופטת, שכתבה על טיעון זה "שוב עלי לקבוע, כי (זו) טענה מקוממת שעניינה בהתנערות מוחלטת מכל אחריות, התחמקות המשמעת מפי הנאשם נושא המשרה העיקרי בתאגיד – בניסיון להשליך את האחריות על כתפי אחרים (...) אכן, במציאות העסקית הקיימת היום במערכות ניהול של תאגידים ציבוריים גדולים מתחייבת חלוקה פונקציונלית בין בעלי התפקידים השונים (...) אלא שדברים אלה אינם יפים לתאגיד קטן, שבו כל מנהל אמור ליטול חלק מלא בניהול כולו ולשאת באחריות".

השופטת קבעה לפיכך, כי בכל הנוגע להכנת התשקיף היה פרידנזון מעורה היטב בעשה. לראיה היא מצטטת קטע מהודעתו של הנאשם בחקירתו ברשות ניירות ערך, שבה אמר: "אני אישרתי את הגרסה האחרונה שהוגשה לרשות".

גם בשיקולי גזר הדין ניכר כי ניסיונו של הנאשם להטיל את האחריות לפתחם של אחרים קומם את השופטת: "גישה עקבית זו, של התנערות מאשמה ותלייתה באחרים, עליה חזרתי והתרעתי בהכרעת הדין, מחייבת התייחסות מחמירה מטעם בית המשפט".

אחד השיקולים בהם התחשבה השופטת לקולא הוא טענת הסניגור, כי ההטעיה בתשקיף לא היתה הטעיה בפועל – עקב ביטול ההנפקה בגלל חיתום חסר. משום כך, ובזכות עברו הנקי של הנאשם, הוא נשלח לחמישה חודשי מאסר בלבד. יחד עם זאת כתבה השופטת, כי נגרם נזק לאיסכור שנאלצה להתמודד בתביעה שהגישה נגדה שלדות עם טיעונים שהיו רחוקים מן האמת.

אגב, שני המנהלים האנגלים שהתביעה הביאה לישראל כדי למסור עדות, סיפרו במשפט כי פגשו בנאשם בנמל התעופה הית'רו בדרכם לישראל. לדבריהם, הם נמנעו מלקשור שיחה עימו מפני שבאנגליה זו עבירה חמורה של ניסיון להשפיע על עדים. עוד סיפר אחד המנהלים האנגלים, כי חודש לפני הפגישה בהית'רו, התקשר אליו פרידנזון והציע לעשות איתו עסקים – אך הוא דחה אותו בשל האיסור בחוק האנגלי. השופטת העירה כי גם בישראל ניסיון להשפיע על עדים הוא עבירה חמורה.

שלמה גרופמן
מנכ"ל אפריקה ישראל להשקעות
חבר דירקטוריון המרכז הבינתחומי

"התרשמתי שביה"ס החדש למנהל עסקים
של המרכז הבינתחומי בהרצליה
מעניק לבוגריו שליטה במגוון תחומים להם
נדרש המנכ"ל המודרני העוסק בתכנון
וביצוע של פרוייקטים גדולים."

B.A.
במנהל עסקים*

המרכז הבינתחומי ללימודי עסקים, משפט וטכנולוגיה

ב-15.8 מסתיימת ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו

ערכת הרשמה אפשר לרכוש ברשת חנויות "דיונון" (קמפוס המרכז הבינתחומי בהרצליה, אוניברסיטת ת"א, בר-אילן, בן-גוריון, ראשל"צ) או באמצעות הדואר ע"י משלוח 60 ש"ח לת.ד. 167 הרצליה, 46150.
לפרטים נוספים: 09-503981, 09-506421 או 09-565210.

*כפוף לאישור המועצה להשכלה גבוהה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח על דו"ח / שי אבן ושלמה אבן

סקוריטס ביטוח – ירידה בהכנסות

החברה, שעיקר פעילותה מיום היווסדה ועד '91 היה בתחום הביטוח, מתמחה באחזקת חברות. אך גם כיום היא ממשיכה במאמציה להשגת כיסויים ממבטחים בינלאומיים שיאפשרו לה להגדיל את הכנסותיה

סקוריטס ביטוח בע"מ (להלן סקוריטס) נוסדה בשנות ה-40 על ידי ד"ר יעקב הראון, ששימש כמנכ"ל החברה מיום הקמתה ועד ל-31 בדצמבר '94. בינואר '95 מונה גבי שפירא למנכ"ל החברה, ומאז ממשיך הראון לכהן כיושב ראש הדירקטוריון.

בחברה מחזיקים משפחת הראון (76.7%), מסאן השקעות – חברה בת בבעלות של 100% (4.9%), הראון את לביא – חברה בת בבעלות 100% (0.8%) והציבור (17.6%).

סקוריטס היא חברת השקעות שתחומי פעילותה העיקריים הם החזקת חברות שונות. סקוריטס מחזיקה ב-26% ממניות ממן - מסופי מטען וניטול בע"מ (להלן ממן) המפעילה את מסוף המטענים בנמל התעופה בן גוריון. המסוף משרת את היצוא והיבוא של ישראל בדרך האוויר.

כמו כן מחזיקה סקוריטס בבעלות המלאה של הראון את לביא בע"מ, חברה הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב, שעיסוקה המרכזי הוא ניהול תיקי השקעות, בעיקר עבור לקוחותיה, וכן השקעות בניירות ערך.

בבעלותה המלאה של הראון את לביא נמצאת החברה הבת הראון את לביא חתמים המשתתפת בחיתום הנפקות בניירות ערך. כמו כן נמצאת בבעלותה המלאה הראון את לביא קרנות נאמנות המנהלת קרנות נאמנות המתמחות במניות ובאיגרות חוב.

סקוריטס מחזיקה באמצעות החברה הבת בבעלות מלאה, טסאן, ב-75% מחברת האופנה דפנה רינה העוסקת בייצור ובשיווק מוצרי אופנה בארץ ובחו"ל.

סקוריטס אמנם ממשיכה בפעילותה בתחום הביטוח, תחום שהיה עיקר פעילותה מיום היווסדה ועד לשנת '91. ואולם, כיום היקף פעילותה בענף הביטוח מצומצם בהשוואה לפעילותה העסקית.

פעילות עסקית

הנכס העיקרי של סקוריטס הוא החזקת 26% ממניות ממן. החברה רכשה את המניות מחברת ממן בעיקר באמצעות הנפקת אג"ח להמרה בסכום של 35 מיליון שקל, בריבית שנתית של 3%, לפירעון בחלקים שווים בשלוש השנים '97–'99. במאזן החברה קיימת התחייבות בסך 46.3 מיליון שקל בגין אותה הנפקה. סקוריטס מציגה את השקעתה בממן על פי שיטת השווי המאזני.

בגין רכישת ממן זוקפת החברה להוצאותיה כל רבעון סך של כ-0.92 מיליון שקל, הנובעים מהפחתת הוצאות הנפקת אג"ח, הפחתת הפרש מקורי וריבית לבעלי אג"ח. לפיכך, כדי לכסות הוצאות אלה, רווחי ממן לרבעון חייבים להיות לפחות 3.5 מיליון שקל.

ברבעון הראשון ב-'95 הרוויחה ממן 5.64 מיליון שקל, כלומר השפעת תוצאות ממן (לאחר ניכוי ההוצאות לעיל) על תוצאותיה הכספיות של סקוריטס הסתכם לכ-0.54 מיליון שקל.

בדו"ח הדירקטוריון של סקוריטס ליום 31 בדצמבר '94 נאמר, כי דירקטוריון ממן החליט על הרחבת מסופי המטענים בהשקעה של 26 מיליון דולר, שתאפשר לטפל בגידול הצפוי בתנועת המטענים.

מבנה הבעלות הקיים מגביל בשלב זה את יכולתה של ממן לגייס הון נוסף, עקב אי רצונם של הבעלים לדלל את החזקותיהם – 26% מהמניות מוחזקות בידי תש"ת, שבבעלות אל על, 26% בידי סקוריטס ו-48% בידי הציבור.

קיים הסכם לשיתוף ניהול הדבעה בין סקוריטס לתש"ת, ומכוח ההסכם זה יש לשתי החברות שליטה בממן. לפיכך, אם תתבצע הנפקה לציבור, היא תתבצע כנראה באמצעות החברה הבת של ממן. עקב מצב שוק ההון כיום, ממן לא תוכל בכל הנראה להלק-הודינג, ולכן לא צפויים לסקוריטס תזרימי מזומנים מהשקעתה.

ההשקעה במניות ממן מוצגת בספרי סקוריטס לפי שווי מאזני של 19 מיליון דולר בעוד שערכן בשוק מסתכם ב-24 מיליון דולר.

החברה הבת הראון את לביא בע"מ עברה רה-ארגון שהוא פועל יוצא ממשבר המתמשך של שוק ההון, שגרם להפסד של 4.85 מיליון שקל ב-'94. צוות העובדים צומצם ולפי דו"ח הדירקטוריון החברה מתכוננת כניסה לפעילות בתחומים נוספים.

לחברה הבת, חברת האופנה דפנה רנה בע"מ, היקף פעילות מצומצם ובלתי משמעותי לכלל עסקי החברה. מאז היווסדה משמשת החברה כמורשית חברת הביטוח לוידס בביטוח כללי וימי. בשנים האחרונות הפכה החברה לסוכנת של חברות ביטוח זרות נוספות, והעיקרית שבהן היינה החברה הבינלאומית סיגנא, שדרכה בטוחה החברה מפעלי תעשייה, כדוגמת כור ומקורות.

במארס '91 הפסיקה סיגנא את התקשרותה עם סקוריטס בטענה כי עקב החשיפה לסיכוני רעידת אדמה, הפכה את הפעילות בישראל לבלתי כדאית. סקוריטס מצידה הגישה תביעה בסך 21 מיליון דולר בטענה כי "ההפסקה גרמה לה נזקים כלכליים בסך 10 מיליון דולר ועוד נזקים של 11 מיליון דולר למוניטין".

במשך בירור התביעה קבע צוות הבוררים, כי הוא דוחה את רוב טענות החברה ומוכן לברר רק את תביעתה לפיצוי של 4 מיליון דולר בגין אי מתן הודעה מוקדמת על חידוש חוזי הביטוח.

יום לאחר שהוגשו דו"חותיה לרבעון הראשון של השנה, דחו הבוררים את תביעת החברה וחייבו את סקוריטס בחלק מההוצאות המשפטיות של החברות, המסתכמות במאות אלפי שקלים.

פסיקת הבוררים תחייב את החברה לערוך הפרשה בסכום ההוצאה המשפטית, הפרשה שתפגום בתוצאותיה הכספיות של החברה ברבעון הבא.

בדו"ח הדירקטוריון של החברה נאמר, כי בסוף הרבעון השני השיגה החברה כיסויים ביטוחיים נוספים שיאפשרו לה להרחיב בעתיד את פעילותה בתחום זה.

דו"ח רווח והפסד באלפי ש"ח

	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 1985	1984	לשנה שנסתיימה ביום 31.12.94
הכנסות:			
ממכירות	553	700	2,298
משירותי ביטוח, נטו	460	469	1,469
מניהול תיקי השקעות של לקוחות	587	2,361	5,328
מעמלות הפצה וחיתום	4	792	1,081
הפסדים מניירות ערך סחירים	(590)	(7.517)	(12,163)
סך הכנסות	1,014	(3,195)	(1,987)
הפסד הפעלה	(1,621)	(7,608)	(15,984)
הוצאות מימון נטו	941	599	3,265
הפסד נקי	(1,540)	(7,097)	19,294
הפסד למניה (ש"ח)	0.95	4.24	11.61

מצב כספי

סך נכסי החברה במאזן המאוחד ל-31.3.95 הגיע ל-84.6 מיליון שקל לעומת 99.8 מיליון שקל אשתקד. סך ההשקעות החברה הסתכמו ב-70.4 מיליון שקל לעומת 81.0 מיליון שקל אשתקד. ההון העצמי הסתכם ל-33.6 מיליון שקל לעומת 49 מיליון שקל אשתקד – ירידה של 31%.

החברה הנפיקה לציבור אג"ח להמרה למניות בסך של 46.3 מיליון שקל (בערכי מארס '95) הנסחרים כיום מתחת לנסף, כלומר שער ההמרה גבוה משער המניה. שער האג"ח מגלם תשואה שנתית ברוטו, צמודה למדד, בשיעור של 9.5%. לפיכך, נראה כי החברה תאלץ לפרוע את האג"ח.

על פי הדו"חות הכספיים פדיון האג"ח יגרום למימוש חלק מהשקעותיה בחברות מוחזקות, כנראה בממן, מאחר שעקב המצב בשוק ההון תתקשה החברה למצוא מקורות מימון חליפים.

תזרים מזומנים

הפעילות השוטפת של החברה הביאה לירידה בתזרימי המזומנים בסך 2 מיליון שקל לעומת עלייה של 0.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה. עיקר הירידה נבעה מהפסד לתקופה.

הפסדי החברה בתקופה המקבילה בסך 7 מיליון שקל קחוו בעיקר על ידי הפסד מניירות ערך סחירים בסך 7.5 מיליון שקל. ההון החוזר ליום 31.3.95 הסתכם ב-14.8 מיליון שקל לעומת 27.7 מיליון שקל בתקופה המקבילה.

עיקר הירידה בהון החוזר בסך 12.9 מיליון שקל היא תוצאה של צמצום באחזקת ניירות ערך סחירים בסך 9.5 מיליון שקל.

תוצאות פעילות

תוצאות פעילות החברה ברבעון הראשון ב-'95 מצביעות על הפסד של 1.5 מיליון שקל לעומת הפסד של 7.1 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד, ולעומת הפסד של 19.3 מיליון שקל בכל '94.

מניתוח התוצאות העסקיות בשלושת החודשים הראשונים של השנה ניתן לראות שיפור ברווחיות ממן. חלקה של החברה ברווחי ממן הגיע ל-1 מיליון שקל לעומת רווח של 0.74 מיליון שקל בתקופה המקבילה.

הפסדה של הראון את לביא ברבעון הראשון ב-'95 ירד ל-0.53 מיליון שקל לעומת 2.7 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב-'94.

הכנסות החברה מביטוח, מניהול תיקי השקעות, מעמלות הפצה וחיתום ומהכנסות, הסתכמו ב-1.6 מיליון שקל לעומת 8.3 מיליון ש' בתקופה המקבילה ב-'94.

הירידה בהכנסות נובעת בעיקר מקיטון בהכנסות מניהול תיקי השקעות והעמלות הפצה וחיתום, זאת עקב המצב בשוק ההון.

ההוצאות הכלליות הסתכמו ב-2.3 מיליון שקל לעומת סך של 3.9 מיליון שקל אשתקד – ירידה של 41%, ולעומת סך של 12.5 מיליון שקל בכל '94.

חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות, הנובע בעיקר מהכנסות ממן, כאמור לעיל, הסתכם ב-1.0 מיליון שקל לעומת רווח של 0.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב-'94.

הוצאות מימון

הוצאות המימון הגיעו לסך של 941 אלף שקל לעומת 599 אלף שקל בתקופה המקבילה ב-'94. מרכיבי ההכנסות, בסך 424 אלף שקל, נבעו מבסיס הצמדה שונה של הדו"חות הכספיים המותאמים למדד בגין (שיעור עליית מדד בגין לתקופה 0.3%, לעומת הצמדות אג"ח הניתנות להמרה במניות על בסיס מדד ידוע (שיעור עליית מדד ידוע לתקופה 1.2%). שיעור עליית מדד בגין ברבעון השני היה 2.25%, לעומת עלייה של 1.83% במדד ידוע. הדבר יביא להכנסות מימון בסך 198 אלף שקל בגין האג"ח.

מבט לעתיד

דירקטוריון ממן קיבל החלטה על הרחבת מסוף המטענים בהשקעה של 26 מיליון דולר, שתאפשר לטפל בגידול הצפוי בתנועת המטענים. ממן צופה, כי ההשקעה תביא להגדלת רווחיותה בעתיד.

מדיניות החברה בתחום ההשקעות מצביעה על מעבר מהשקעות בשוק ההון להשקעות ריאליות.

בענף הביטוח, ממשיכה החברה במאמציה להשגת כיסויים נוספים ממבטחים בינלאומיים מהשורה הראשונה, שיאפשרו לה להגדיל את הכנסותיה משירותי ביטוח.

החברה הבת הראון את לביא עברה רה-ארגון והיא מתכוננת לפעול בתחומים משלימים.

אנשים ועסקים

גלברד. חילוקי דיעות

צאיג. שימש כמשנה למנכ"ל

סנה. יחנוך מרפאה באשדוד

ארן. חברת דירקטוריון

צו נגד הסתדרות המהנדסים

רשות השיפוט ההסתדרותית ציוותה בסוף השבוע שעבר על הסתדרות המהנדסים להימנע מלפגוע בסמכויות של ועד העובדים החדש מחברת סלרד ושל יו"ר הוועד, לאה אאוסקר.

הצו ניתן במעמד צד אחד, לאחר שאאוסקר התלוננה שהסתדרות המהנדסים אינה מכירה בכך שהיא עומדת בראש הוועד.

אאוסקר ציינה בעתירה כי בבחירות לוועד שהתקיימו לפני חודשיים, היא זכתה במקום הראשון במניין הקולות, אך למרות זאת, הסתדרות המהנדסים מתנכלת לה, עקב עמדותיה הביקורתיות כלפי ראשי ההסתדרות זו. הדיון העיקרי בעתירה יתקיים ב-8 באוגוסט.

חיים ביאור

יישוב חילוקי דעות

ניסיון ליישב את חילוקי הדעות בין נתוני האיגוד הישראלי לפרסום לבין איגוד המפרסמים, באשר להיקף שוק הפרסום בארץ, ייעשה במפגש בין יו"ר איגוד המפרסמים, יעקב גלברד, להנהלת האיגוד הישראלי לפרסום שיתקיים ב-8 באוגוסט. בשלב זה נשארה המחלוקת בעינה לאחר שהופעת גלברד בפני הנהלת האיגוד הישראלי לפרסום, נדחתה בשבוע שעבר ברגע האחרון.

זוהר בלומנקרנץ

צאיג פורש מטבעול

איציק צאיג פורש מתפקידו כמשנה למנכ"ל ומנהל אגף הסחר בטבעול.

גזי קפלן, מנכ"ל טבעול, מסר שבהיערכותה החדשה של החברה ימונו נורית קפלר לסמנכ"ל שיווק בטבעול, ורון שגיב לסמנכ"ל מכירות. צאיג בוחן הצעות מכמה חברות.

גד פרין

מיני בית חולים

קופת חולים הכללית תחנוך היום ברובע הסיטי החדש של אשדוד מרכז חדש לטיפולי יום במעמד שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה. המרכז, שמוגדר "מיני בית חולים" ממוקם במרכז קניות ומשרדים שהקימה חברת שופרסל. המרכז משתרע על שלוש קומות בגוש נפרד ושטחו 3,700 מ"ר. החברה ששכרה את המבנה מהיום והשקיעה בהכשרתו כמרפאה 3.7 מיליון שקל.

עדנה אריחר

יוגורט במחלוקת

גל של מכתבי מחאה התקבלו בעקבות הקרנת סרטון הפרסומת החדש למילקמן בסוף השבוע. הסרטון, המבוסס על סצינת הפיתוי מהסרט "תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים", הוגדר על ידי המתלוננים "כפורנוגרפיה רכה".

באחת התלונות שכתב איש עסקים (השם שמור במערכת) נכתב: "כצרכן של היוגורט הזה לפני להביע את סלידתי מהסרטון בשתי דרכים: האחת, להימנע מלצרוך יוגורט מילקמן, והשנייה להעביר לערוץ אחר בזמן שידור הפרסומת".

שלי שבדרון, ממשרד הפרסום רחף אחר, שהפיק את הסרטון הפרסומת אומרת: "חבל שהקהל לא מתייחס לסרטון בפרופורציה נכונה".

זוהר בלומנקרנץ

מינויים

● ספי יבובסקי מונה למנהל מחלקת היצוא באמקור.
● ממדי לנדאו מונתה למנהלת בית הספר החדש ללימודי ניהול הפרסום של להב.
● רן שמוק מונה למרכז תחום עסקי-שיווקי בחברת א.מ.ן.
● ד"ר דיוויד שינדלר מונה למנהל אגף מוצרים באלעד מערכות תוכנה.
● אסתר שריון מונתה כדירקטורית מטעם הציבור לרשות הנמלים והרכבות.
● אברהם שלזינגר נבחר לנגיד רוטרי בישראל ל-'95–'96.
● יעל ארן, מנכ"ל מרכז הבנייה הישראלי, מונתה על ידי שרי האוצר והתחבורה כחברת דירקטוריון בחברת אל על.
● נאוד זיידמן מונה לקב"ס הארצי של התע"א, במקום ראובן פיין.
● אדם רוזנברג מונה למנכ"ל אינטרגיורייקה – מדייען עסקי בינ"ל.

הדחיסה הגדולה

אורכית – עד לפני חודש חברת מו"פ – זכתה ב-4 מכרזים של חברות טלפון לאספקת מודמים לתקשורת מהירה בשווי 7 מיליון דולר

מאת אבי בליזובסקי

עד לפני חודש היתה חברת אורכית מתל אביב חברת מחקר ופיתוח שביצעה פרויקטים בתחום התקשורת הספרתית המהירה עבור חברות מארה"ב, ולא מכרה מוצרים אפילו בדולר אחד. בתוך שבועות אחדים זכתה אורכית בארבעה מכרזים למודמים, בארבע חברות טלפון שונות, שערכם לפחות 7 מיליון דולר, עם אופציה להזמנות נוספות בסדר גודל דומה. מדובר באלפי יחידות, שכן מחיר כל זוג מודמים הוא 2,500 דולר. המודמים פועלים בשיטת HDSL, ויכולים להעביר בין מרכזות טלפון מידע ברוחב פס של שני מגהביט בשנייה.

שניים מן המכרזים הם של חברת סאות אפריקן טלקום ובזק, ובשניים האחרים זכתה אורכית כקבלן משנה של חטיבת הרשתות של אי-טי-אנד-טי. בכל המכרזים הללו התחרתה אורכית בחברות ידועות וותיקות כמו אלקטל, סימנס ופיליפס, וגם מול חברות ישראליות הגדולות ממנה בהרבה כמו אי.סי.איי ותדיראן.

מנהל השיווק בחברת אורכית, דן ארזי, מודה כי מבחינת חברות הטלפון, זהו זה היתרון גדול להפקיד בידי חברה שלא מכרה עדיין דבר מוצר השתית אסטרטגי, וכי גם החוזה עם אי-טי-אנד-טי הושג רק אחרי בחינות רבות של המוצר ושל תשתית הייצור.

וכאן הפתעה נוספת. אורכית לא ייצרה ולא תייצר ולו מודם אחד במתקנים שלה. מצבת העובדים שלה, כ-85 איש, מתחלקת בין מפתחים ומשווקים, וכן מספר מצומצם של עובדים שיעשו את האינטגרציה של המכשירים. את הייצור מבצעת עבורה בקבלנות משנה חברת סלרד – שכן הייצור בחוץ הוא חלק מהפילוסופיה של אורכית.

ובעוד מוצר ה-HDSL מתחיל לחדור לחברות הטלפון בעולם, מקדמת אורכית את המוצר הבא שלה – מודם בשיטת ADSL.

המיועד להעברת שידורי מולטימדיה – 8 מגהביט בכיוון אחד, ורק 640 קילוביט מצד הצרכן הביתי. חברות הטלפונים יו-אס וסט ערכה לא מכבר ניסוי בנושא קולורדו, שבו חוברו שתי מרכזות המרוחקות כמה קילומטרים בזוג חוטים אחד. מצד אחד הוצבו במרכזת דרייקרייק ארבעה מחשבים המשמשים כשרתי וידאו (ומעבירים כל אחד 1.5 מגהביט) בצד השני היו ארבעה מכשירי וידאו שהקרינו מה שנשלח על ידי השרתים, וכן מחשב לקיום ועידת הווידאו וקישור לאינטרנט בשיטת ISDN.

בנוסף לכל זאת, בזמן שכל המידע הזה הועבר דרך זוג חוטי נחושת, שימשו חוטים אלה גם בתפקידם הרגיל – העברת שיחת טלפון אנלוגית רגילה. המודמים שאיפשרו כל זאת היו דגמי ניסוי של המוצר הבא של אורכית.

חברת אורכית קיימת כבר מ-1990. מייסדיה, והממציאים הראשיים של המוצרים, הם אריק פנס ויצחק תמיר. השניים למדו יחד בטכניון, ולאחר שעבדו, כל אחד לחוד, במערכת הביטחון, שבו תפגשו בארה"ב באותה חברה. מאוחר יותר, כשחזרו לארץ, קיבלו פרויקט פיתוח כקבלני משנה עבור החברה האמריקאית: מודם לתקשורת לוויינית – והקימו את אורכית כדי לבצע אותו. הפיתוח הסתיים לפני שנתיים וחצי, והחברה האמריקאית מוכרת את המודם בהיקף 15 מיליון דולר בשנה.

מהמודם הזה הרוויחה אורכית רק את דמי הפיתוח ולא תמלוגים שוטפים, אבל היא הרוויחה עוד דבר לא פחות חשוב – ידע והתמחות. הכספים שקיבלה החברה בפרויקט שימשו אותה לקליטת עובדים נוספים, וזאת ללא השקעה חיצונית – תופעה נדירה למדי בנוף חברות ההייטק. בינתיים הגיעו פרויקטים נוספים לפיתוח – מודמים ספרתיים מסוגים שונים המשמשים לתקשורת מהירה.

"אחרי כשנתיים וחצי של עבודה עבור אחרים", אומר דן ארזי, "הגענו למסקנה שהגיע הזמן לעשות לעצמנו. צברנו מספיק ידע וגם ביטחון כלכלי ממקורות עצמיים ואז יצאנו לדרך לפיתוח הצ'יפ המודם של ה-HDSL". ארזי הצטרף אז לחברה כסמנכ"ל שיווק, ואז גם התחילה החברה לקבל מענקים מהמדען הראשי ומקרן בירד, שבעזרתם סיימה לפני חודשיים אחדים את הפיתוח של המודמים בשיטת ה-HDSL, שאותם, כאמור, זכתה במכרז. הייחוד של המודם הזה הוא בהתאמתו הן לתקנים האירופיים והן לאלה האמריקאיים.

לפני חודשים אחדים נכנסה קרן הון-סיכון מופת להשקעה בחברה; מופת וכמה משתתפיה מחזיקים כיום ב-10% מאורכית. עוד 10% ניתנו כאופציות לעובדים ובשאר מחזיקים המייסדים – פנס ותמיר. בימים אלה נמצאת החברה במו"מ עם משקיע נוסף שיקבל אף הוא 10% מן המניות, בדילול בעלי המניות הנוכחיים. בינתיים, אומר ארזי, החברה אינה שוקלת הנפקה בבורסה – אולי תעשה זאת בעתיד כשיהיה אפשר להבטיח לפחות ארבעה רבעונים טובים רצופים.

לפני שהחלה למכור מוצרים היה מחזורה השנתי של אורכית 4 מיליון שקל – נתון שכמובן עומד להשתנות עתה עם המעבר למכירה – ובכמויות גדולות. עם זאת, המשאב החשוב ביותר של החברה הם העובדים, רובם מהנדסי פיתוח צעירים. כדי לשמור עליהם בחברה, ממשיכה אורכית גם היום לקחת עבודות פיתוח בקבלנות עבור חברות אמריקאיות.

"הסוד של אורכית הוא הגמישות", אומר ארזי ומפרט: "לכל חברת טלפונים יש שיגעון משלה – סוויץ' כזה, ג'וק אחר. בעוד שהחברות הגדולות מבקשות מהחברות להתאים את עצמן אליהן, אנחנו מספקים להם בדיוק את מה שהם רוצים".

התחום של אורכית הוא תחום המתפתח במהירות – מוצרי התרבות מדביקים את קצב ההתקדמות של התקשורת; מצד שני, שירותי הווידאו לפי דרישה בבית ושיחות וידאו באיכות של כמעט שידור הם עדיין עתידיים, בגלל רוחב הפס שהם דורשים. התוכנות כבר קיימות, אבל הצנרת שבה אפשר יהיה להעבירם אל הבתים במהירות סבירה – חסרה. נכון, אפילו מנכ"ל בזק יצחק קאול מדבר על סיבים אופטיים הביתה, אבל הנחת תשתית אורכת שנים ועולה מיליונים, מה גם שלא ברור כמה ביקוש יהיה לשירותים אלה. מה שאורכית מציעה הוא פתרון לשלב הביניים הארוך הצפוי, משום שהיא מתבססת על תשתית שכמעט באמת לכל בית, תשתית הנחושת הרגילה.

החיסרון היחיד במודמים הללו – שהיתרון שלהם הוא בהעברת 8 מגהביט בכיוון הביתה ו-640 קילוביט בכיוון ההפוך – הוא שטווח הפעולה שלהם קצר – קילומטרים ספורים, ולכן יצטרכו החברות שיספקו בעתיד שירותי וידאו לפי דרישה להציב מרכזות כאלה בכל שכונה. מצד שני, אומר ארזי, לפי 85% מאוכלוסי העולם גרים במרחק כזה מן המרכזיות.

הניסוי הבא שייערך בשיתוף הציוד של אורכית יהיה איפוא ניסוי להביא ATM הביתה.

– ראשי תיבות של העברה אסינכרונית של אותות – והוא העניין החם ביותר בענף התקשורת. האות יכונן בצד אחד וייפרס בצד השני של חוט הטלפון בכשיר שהוא אביטיפוס של מכשיר משולב, המכיל בתוכו את כל הפונקציות של מחשב וטלוויזיה. לא יהיה צורך לחפור תעלות ותשתיות לסיבים אופטיים, אלא רק לשים קופסאות משני הצדדים והאותות יעברו במהירות רבה עשרות, מונים מזו של המודמים הנפוצים היום.

משאת עיסוקה של אורכית כטכנולוגיה של העתיד, אין כל ודאות שהחלק הביזון שבו היא הולכת עתה הוא זה שיתממש. כמו בכל תחום הייטק הסיכון כאן די גדול. שילוב של מזל ושכל עשוי לגרום לכך שגם המוצר החדש ילך בעקבות המוצר הנוכחי.

המוצר יאפשר העברת מולטימדיה לבתים בלי צורך בתשתית חדשה

עו"ד רודה
שירותי המפעיל לשרותך (נוסד 1962)
בכל הקשור ברשם החברות
רשום חברות חדשות רשמיכם במחשב הרשם * מידע מחשב
מרכז כלל חדר 703 מתחת למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-249909
פקס 02-250202

מכון היצוא הישראלי

בקשה לקבלת הצעות:
סובארו D.L. אוטומטית
1,600 סמ"ק 1991 +
מזגן + טסט לשנה

את הרכב ניתן לראות תוך תאום מראש בטלפון:
03-5142853 – 03-5142954
את ההצעות ניתן להגיש במעטפה סגורה לפקודת מכון היצוא הישראלי (הרכב) עד ליום 6/8/95
בצירוף המחאה בנקאית בגובה 10% מערך הצעת המחיר.
אין המכון מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכון היצוא הישראלי - הדרך הקצרה שלך לחו"ל

במינימום זמן...במקסימום יכולת...

הקורסים הטובים בארץ, במיגוון תוכנות המשרד הממוחשב:
Windows, Word, Excel, PowerPoint
מתכונת הקורסים בנויה מנקודת מבט כמשתמש, ובהתאמה מלאה לצרכיך, ומבטיחה ניצול יעיל ואיכותי של הכלים השונים.
התקשר/י לקבלת עלון מידע ומועדי פתיחה קרובים

אוריין
מרכז הדרכה ממוחשב בע"מ
מרכז הדרכה מוסמך Microsoft
בית "דימול", ז'בוטינסקי 1 רמת-גן (ליד בורסת היהלומים)
טל. 03-6134626, פקס. 03-6134627
מנהלי הדרכה בחברות מוזמנים לפנות לדיקי שורק, טל. ישיר: 03-6136383

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 30 ביולי עד 3 באוגוסט

המיכרז המוצע (1)	מספר הסדרה	יום המיכרז	יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	פדיון/מימוש/פרעון: התקופה	סכומים מוצעים	תשואה ריבית פרמיה מחיר אחרון: מיזערית	תשואה ריבית פרמיה מחיר אחרון: מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	1115 0156 0756	1.8.95 1.8.95 1.8.95	2.8.95 2.8.95 2.8.95	1.11.95 31.1.96 31.7.96	91 ימים 182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 150 350 350	✿	20% 20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – מכירה (2) מיכרז על תשואה	0616 1216	1.8.95 1.8.95	6.12.95 6.12.95	5.6.96 4.12.96	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 20 20	✿	20% 20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ	(4) 0756	2.8.95	✿	31.7.96	363 ימים	מיליוני ש"ח 20	✿	20%
מכירת אג"ח לבנק ישראל	(6) —	—	—	✿	✿	—	✿	✿
אופציות לרכישת דולרים (5) – 3 חודשים	508131 508132	1.8.95	יום המכרז	31.10.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✿	✿
אופציות לרכישת דולרים (5) – 3 חודשים	508151 508152	3.8.95	יום המכרז	31.10.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✿	✿
אופציות לרכישת דולרים (5) – 6 חודשים	508130	1.8.95	יום המכרז	30.1.96	6 חודשים	5000 יחידות	✿	✿

(1) במיכרז מרווח, הזיוג הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה היא תשואה אפקטיבית שנתית ברוטו לתקופה שמיום העברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון.
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המנוכה באופן יומי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורטות להלן והמפורסמת לפני המכרז בחוזר ובמערכת סב"א.
סדרות האג"ח הנן: למק"מ 0756 – שגיא: 4122–4129, 4233–4234, גליל: 3366–3863, 3761–3762, 3765–3764, 3755–3757, גבע: 4613–4609.
(5) פרמיה המינימלית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד וברשתות התקשורת של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.
(6) פירוט הסדרות יפורסם בחוזר נפרד וברשתות של "שב"א" ושל "קו מנחה" יום לפני המכרז

הערות:
(*) פרטים מלאים השתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מיקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

צרכנות

עורכת לאה פורת

שער תיירים יבואו בו

חור בכיס/אברהם טל

אם חשבתם ששמעתם כבר הכל על עמלות בבנקים – יש חידושים. משה ברזילי מעין המפרץ הוביל בתחילת אפריל קבוצת חברים לסיור בירדן. בסניף בנק הפועלים בגשר שייח חוסיין רכש 1,400 דינרים בשביל חבריו ושילם בעד כל דינר 4.64 שקל, וכן עמלת חליפין בסך 8.08 שקל בגין העסקה כולה. מחיר הדינר (מזומנים/מכירה) באותו יום לפי הפרסום של הבנק בעיתונות היה 4.53 שקל.

בשובו לישראל פנה ברזילי להנהלת הבנק וביקש הסבר בעניין הפרשי השער. מהתשובה שקיבל מתברר כי לפני כ–10 חודשים הפעיל הבנק שינוי בעסקות חליפין במזומן עם "תיירים ועוברי אורח". השינוי מתבטא בביטול עמלת החליפין והגדלת המרווח בין שערי קנייה ומכירה. השער שעל פיו נמכרו הדינרים לברזילי היה השער המיוחד, הנקבע ל"תיירים ועוברי אורח".

"השיטה שהנהיג הבנק דומה לשיטה המקובלת בעולם", הודיע בנק הפועלים לברזילי. נניח, השיב ברזילי לבנק, אבל אתם אומרים שכנגד הגדלת המרווח בין שערי קנייה למכירה, ביטלתם את עמלת החליפין. מדוע נדרשתי לשלם עמלת חליפין בסך 8.08 שקלים? תשובת הבנק: מפני שבשלוחתנו במעבר הירדן נגבית עמלה מיוחדת בסך 2.70 דולר על פעולה הנעשית מחוץ לשעות העבודה הרגילות של הבנק. הואיל והפעולה שבה מדובר נעשתה בשעה 07:43 (כפי שגם רשום על פתקית הפעולה), חויבת בעמלה של 2.70 דולר, שהם 8.08 שקלים.

רגע, תהה ברזילי, זה לא יכול להיות. איך יכולתי לבצע את הפעולה בשעה 07:43 בעוד שפותחים את שערי הגשר רק בשעה 08:00, ומכיוון שלא היינו ראשונים בתור, הכניסו אותנו רק ב–08:30, ולקופת הבנק פניתי רק אחרי 09:00?

בתשובה לפנייתי הודיע דובר הבנק כי כנראה קרתה תקלה, ובעקבות הבירור, הסניף החזיר ללקוח את העמלה (8.08 שקלים). אבל החלק המעניין נוגע לעצם קיומו של "שער תיירים ועוברי אורח". מתברר שהשערים המתפרסמים בעיתונות ובסניפי הבנק בדרך כלל, יפים רק ללקוחות המנהלים את חשבונותיהם בבנק. תיירים ועוברי אורח נדרשים לשלם לפי שער גבוה יותר (או לקבל תמורה לפי שער נמוך יותר). הם אינם משלמים עמלת חליפין, אך גם בהתחשב בכך, השערים המיוחדים האלה טובים פחות מהרגילים. איפה מתפרסמים השערים לתיירים ועוברי אורח? רק ב"סניפים תיירותיים", כמו גשר שייח חוסיין ונתב"ג.

מתברר שגם בבנקים אחרים מקיימים שער מיוחד למי שאינם לקוחות הבנק, וההסבר הוא, שאין חשבון לקוח, שאפשר לחייבו לפי השער המעודכן, שלא תמיד ידוע בעת עשיית העסקה. בבנק לאומי, למשל, נוהג להוסיף "עמלה קטנה" בעסקות עם לקוחות מזדמנים; לא כן בבנק דיסקונט (פרט לימי ראשון, שבהם לא מתפרסם שער מעודכן).

המסקנה – רכשו או המירו מטבע חוץ בבנק שלכם, ומוטב – בסניף שלכם. מנהלי הסניפים מוסמכים לעתים לתת הטבות בעת ההמרה לפי שיקול דעתם. בירושלים המערבית יש חלפן הפועל באישור בנק ישראל, הטוען כי הוא מציע המרה בשערים טובים יותר ובלי עמלה. כדאי לבדוק.

הרפתקה תחשיבית בדהב

משהו שכתבתי בטור זה ("הארץ", 28.5) על מרווחים בין המחיר שמשלמים הסוחרים למחיר שמשלם הצרכן הניע את מ"ב מירושלים לכתוב לי על חוויותיו מחופשה קצרה בדהב, סיני.

ב–27 באפריל שילם מ"ב במשרד חברת נאות הכיכר ספארי בע"מ, ירושלים, 400 דולר (בשקלים) תמורת "חבילה" של ארבעה לילות בחדר לשניים במלון הלגון בדהב. כאשר עמד לעזוב את המלון קרה דבר בלתי רגיל: הוא קיבל לידו – קרוב לודאי בטעות – חשבון שכלל את החיוב שחויבה חברת סקרה, הסוכן המצרי של החברה הישראלית, בעד ימי שהותו. החשבון היה על 222.50 דולר (בלירות מצריות), או 55.6 דולר ללילה. מאחר שמ"ב שילם 100 דולר ללילה, המרווח (Markup) של המשווק היה לא פחות ולא יותר מ–80%.

אחרי זה קרה עוד דבר בלתי רגיל, אם כי משמח כשלעצמו. לדברי מ"ב, ביום ששלח לי את מכתבו – והעתק ממכתב זה בפקס לחברת נאות הכיכר ספארי – הוציאה החברה לפקודתו המחאה בשווי 80 דולר (בשקלים). בכך פחת לפתע, באופן רטרואקטיבי אבל ריאלי, התעריף היומי לשהייתו הנעימה במלון הלגון בדהב, מ–100 דולר ל–80 דולר ביום, והמרווח התכווץ באופן זה, מ–80% לכ–44%.

על הנסיבות המדויקות שהביאו להפחתה הדעות חלוקות. החברה נימקה את ההפחתה בכך שמ"ב חויב בטעות לפי תעריף פסח (100 דולר ליום) במקום התעריף הרגיל (80 דולר). טעות תמוהה מאוד: חג הפסח הסתיים ב–22.4, בעוד שמ"ב נדרש לשלם ושילם 100 דולר ליום ב–27.4; האם לא ידעו בנאות הכיכר ספארי שפסח חלף-עבר זה חמישה ימים?

מנכ"ל החברה אבי אמיר טוען כי ההפחתה נעשתה אחרי שמ"ב "הביא את העניין לידיעתו". מ"ב טוען שמעולם לא היתה פנייה אליו (למעט הפקס הנ"ל), וההמחאה נרשמה רק אחרי שהגיע לחברה העתק מכתבו של מ"ב אלי.

מהרגע שמחיר החדר פחת מ–100 דולר ל–80 דולר, והמרווח מ–80% מצטמק ל–44%, קשה קצת יותר לבוא בטענות, כי במרווח צריכים להתחלק הסוכן במצרים והחברה בישראל. אבל בירור התקורות הבהיר תמיהה אחרת של מ"ב – איך זה שתיירים שהגיעו למלון בלא הזמנה מוקדמת, שילמו מחיר נמוך מזה ששילם הוא לחברת הנסיעות בעסקת חבילה. לפי המידע שמסרה לי החברה, תיירים המזמינים למלון (ללא הזמנה) משלמים 91 דולר ליום, בעוד שמ"ב חויב כזכור (לפני התיקון) ב–100 דולר.

פסח או לא פסח – אני מתרשם שהמחיר הופחת רק הודות לכך שמ"ב חשף את סוד המרווח, והחליט לפרסם אותו בתקשורת. והערה קטנה ומאפיינת לסיום: במכתבו אלי, ואני מניח שלא רק שם, שיבש מנכ"ל החברה באופן חמור את שמו של מ"ב (איש ידוע). הוא לבטח לא עשה זאת בכוונה, אלא רק מתוך שחצנות ורשלנות, שמאפיינת לפעמים עסקים שהולך להם בקלות.

הלכה הטלוויזיה החדשה

שלושה לקוחות, שרכשו לפני כמה חודשים מכשירי טלוויזיה מתוצרת "אלביט", גילו כעבור זמן קצר כי המכשירים פגומים. רק לאחר תלאות, קיבלו שניים מהם את כספם בחזרה ואחד מהם קיבל טלוויזיה אחרת. מה החברה אומרת על כך?

מאת הילה קומם

משה בן שלמה החליט להזמין טלוויזיה מתוצרת "אלביט" עם מסך 25 אינטש במסגרת מבצע פסח של ועד העובדים בבנק הפועלים. לאחר זמן קצר התברר לו שקיבל מוצר פגום. הוא פוצה רק אחרי כמה שבועות, אחרי מו"מ מתמשך.

אורנה ארוך הזמינה שתי טלוויזיות של "אלביט", אחת 25 אינטש והאחרת 21 אינטש, במסגרת מבצע של ועד העובדים בסייטקס. הטלוויזיה הגדולה יותר היתה פגומה.

אבי פישביין קנה טלוויזיה 21 אינטש מתוצרת "אלביט" במסגרת מבצע לקראת פסח במקום עבודתו, מוטורולה. הוא בחר ב"אלביט" מתוך הנחה שזו חברה רצינית, המייצרת מוצרים אמינים. גם הוא למד כעבור זמן קצר שמכרו לו מוצר פגום.

"ביקשתי מחברת 'סולור', שדרכה הזמינו עובדי בנק הפועלים את טלוויזיות 'אלביט', לקחת בעצמי את הטלוויזיה ולחסוך דמי הובלה בסך 50 שקל, אך נעניתי בשלילה", אומר בן שלמה. "את התשלום הראשון מתוך שניים עשר שילמתי עוד בינואר ואלביט התחייבה לספק את הטלוויזיה לפני ליל הסדר. הטלוויזיה הגיעה רק ביום שלפני החג (ב–13.4.95) בשעה שבע בערב ואחרי שפעלה במשך חצי שעה, היא שבקה חיים".

מאחר שמחלקת השירות של אלביט היתה סגורה בערב החג, פנה מיוזמתו לאחת המעבדות שנותנות שירות ל"אלביט". כששמע מעבר לקו את הטכנאי אומר לחברו, "עוד אחד שקנה טלוויזיה שלא עובדת", התחיל לדאוג. למחרת החג ניסה ליצור קשר עם מחלקת המכירות של "אלביט". מאחר שהתקשה להשיגה בטלפון פנה לחברת "סולור", שבאמצעותה בוצעה הקנייה. "סולור" הפנתה אותו אל דוד האודנר, הממונה על שיווק טלוויזיות "אלביט" לוועדי עובדים. האודנר היה מוכן להחליף את המכשיר הפגום במכשיר אחר, אך בן שלמה התנה את החלפת הטלוויזיה הפגומה בכך שיוכל לקבל את כספו בחזרה, אם בתוך שנה גם הטלוויזיה החדשה תתקלקל. האודנר לא הסכים לעסקה זו, בטענה שתיצור תקדים.

אחרי משא ומתן שנמשך כמה ימים, הסכים האודנר להחזיר לבן שלמה את כספו. אחרי שלושה שבועות נאסף המכשיר והכסף ששילם בן שלמה הוחזר לו במלואו, לרבות דמי ההובלה.

לאורנה ארוך לא היו אמנם תלונות על מועד האספקה של שתי הטלוויזיות שהזמינה, אבל כבר מהיום הראשון למדה שהטלוויזיה הגדולה יותר משמיעה רעשי רקע מוזרים. ארוך התקשרה למחלקת השיווק של "אלביט" וביקשה להחזיר את הטלוויזיה תמורת החזר הכסף ששילמה, או להחליפה ולקבל טלוויזיה חדשה ותקינה במקום הפגומה. טכנאי, שבא לבדוק את הטלוויזיה רק כעבור שבועיים, אמר שעליו לפתוח את הטלוויזיה ולבדוק רכיבים, אך ארוך לא הסכימה לפירוק טלוויזיה חדשה לגמרי. אחרי כמה פעמים שבהן התקשרה לחברה, ופקידי השירות הפנו אותה לפקידי השיווק ולהיפך, פנתה ארוך למחלקת פרט ורווחה במקום עבודתה, וזו קישרה אותה עם דוד האודנר מחברת "סולור". האודנר הסכים להחליף את הטלוויזיה באחרת. ארוך שמעה לא פעם מהפקידים שטיפלו בה שהיא "נודניקית".

לטענת ארוך, הטלוויזיה ששלחה "אלביט" היתה משומשת. "מסך הטלוויזיה היה מלא בטביעות אצבעות והמכסה של הכפתורים לא נפתח", אומרת ארוך. "חוץ מזה הטלוויזיה כבר היתה מכוונת לתחנות". הפעם פנתה ארוך במישרין להאודנר, והוא הסכים, אחרי התלבטות, להחליף את המכשיר. הטלוויזיה השלישית שהגיעה נראתה בסדר, אך אחרי שבועיים וחצי שבקה לפתע חיים. התרחיש של טלוויזיית ה–25 אינטש של הזוג בן שלמה חזר על עצמו: תמונת המסך הלכה וקטנה עד שנעלמה לחלוטין מהמרקע. ארוך פנתה שוב להאודנר והלה הפנה אותה למשה ריבוש, האחראי על השיווק באזור גוש דן. ריבוש לא הסכים להחזיר לזוג ארוך את כספו, אך סיפק להם טלוויזיה עם מסך של 28 אינטש. המכשיר עדיין פועל.

לאבי פישביין הובטחה הטלוויזיה שהוזמנה בשבוע שלפני ליל הסדר. ביום א' של אותו שבוע התקשר כדי לוודא את מועד האספקה המדויק ופקידה ממחלקת השיווק השיבה לו שהטלוויזיה תסופק עד יום חמישי. משעבר שבוע והטלוויזיה לא סופקה התקשר שוב, אלא שהפעם לא הצליח להשיג קשר. הוא שלח פקס ב–12.4 ולא נענה. ב–17.4 שלח פקס נוסף ובו הודיע שיבטל את ההזמנה, אם לא ייענה עוד באותו היום. "אני חושש מאוד שההתקשרות אתכם בטעות יסודה", כתב, "אם אינכם מסוגלים להגיב לטלפונים, מה יקרה אם אזדקק לשירות תיקון של המכשיר ששילמתי?"

חששותיו של פישביין התממשו כשקיבל את מכשיר הטלוויזיה. היו לו שלוש תלונות על המכשיר: עוצמת הקול המינימלית של המכשיר היתה גבוהה; בכל פעם שרצה לצפות בערוץ בעל שתי ספרות היה צריך ללחוץ על שלושה כפתורים בשלט-רחוק – כפתור "שתי ספרות", ורק אחר כך את הספרות עצמן; במצב של "סטנד-ביי" (כשהמכשיר נכבה על ידי השלט רחוק), כל לחיצה על מתג חשמלי בבית השמיעה "קליק" ברמקולים של המקלט.

פישביין התקשר למחלקת השירות, ומנהל המחלקה אליעזר מלמד השיב לו, ש"צרכנים מתלוננים דווקא על כך שעוצמת הקול של המכשיר נמוכה מדי"; שאר התלונות, אמר, אינן רלוונטיות כי "כך תוכנן המכשיר".

אבי פישביין, שלא נעזר בפנייתו בחברת השיווק או במחלקת רווחה ופרט במקום עבודתו, קיבל את כספו בחזרה, רק אחרי שפנה באופן אישי לציקי פלד, סמנכ"ל "אלביט". הוא שלח פקס לפלד אחרי שניסיונותיו הרבים להסדיר את העניין באמצעות משה ריבוש עלו בתוהו.

לקחנו לתשומת לבנו

יש להניח ששלושת המקרים האלה אינם יחידים, וככל הנראה מדובר בתקלה בעלת היקף גדול בהרבה. כיצד קורית תקלה כזאת לחברה בעלת מוניטין כ"אלביט"? מדוע לא פנתה החברה ביוזמתה לצרכנים שנפגעו והציעה להם להחליף את המכשירים הפגומים שברשותם או להחזיר להם את כספם? מדוע הערימה החברה קשיים על אותם לקוחות שהתקשרו בעצמם וביקשו לקבל את כספם בחזרה?

את השאלות האלה הצגנו למנכ"ל אלביט, דורון אלהנני, באמצעות אשת יחסי הציבור של החברה, יעל קופר, ואלה התשובות שקיבלנו:

מאז הקמת מפעל הטלוויזיות לפני כשנתיים ועד היום מכרה חברת אלביט כ–200 אלף מכשירי טלוויזיה, מתוכם כ–40 אלף בישראל. איכות המוצר ושביעות רצון לקוחות החברה הם יעד עיקרי לכל עובדי המפעל ומנהליו. למרות השאיפה לאיכות מוחלטת, הרי שמדי פעם בפעם מתרחשות תקלות ואנו משתדלים לתקנן מיידית.

בתחילת 1995 התקבל משלוח של סלילים, שהתגלו כפגומים. מיד עם גילוי התקלה הופסק השימוש בסלילים אלה. עם זאת, מספר לא גדול של מכשירים כבר שווק לשוק. החברה החלה מיד באיתור יזום של הלקוחות שרכשו טלוויזיות בתקופה זו, והמכשירים הפגומים תוקנו לאלתר על ידי מחלקת השירות של המפעל.

ברצוננו לציין שבתקופה שלאחר איתור התקלה ותיקונה, חל גידול ניכר במכירות מפעל הטלוויזיות של אלביט. על פי סקר של מכון גאלופ מחודש מאי 1995, עלה היקף המכירות של טלוויזיות אלביט בישראל לרמה של המובילה בשוק הישראלי, והיא גבוהה משמעותית לעומת כל עשרות סוגי הטלוויזיות המיובאות.

הצטערנו לקבל תלונות בקשר למערך השירות. מיום היווסדה חרטה אלביט על דגלה את מחויבותה למתן שירות טוב, ואף הצהירה על מתן שלוש שנות שירות ואחריות בבית הלקוח. לשם כך הותקן מערך שירות ארצי של אלביט הפועל במשך כל שעות היום.

בהתייחס לתלונות המפורטות במכתבכם, ברצוננו לציין את הדברים הבאים:

א. לתלונת משפחת בן שלמה – המשפחה קיבלה מכשיר ב–13.4.95. המכשיר הפסיק לעבוד. לבקשת הלקוח המכשיר נאסף מביתו וכספו הוחזר לו.

ב. לתלונתו של אבי פישביין אשר רכש מכשיר שלא ענה על ציפיותיו. העסקה בוטלה וכספו הוחזר לו.

ג. לתלונתה של אורנה ארוך אשר רכשה טלוויזיה בפברואר 1995. לאחר מספר החלפות קיבלה טלוויזיה מסוג אחר. אנו מצטערים אם נוצר אצל הלקוחה הרושם שהתייחסנו אליה כטורדנית. מדיניותנו ומטרתנו היא להביא את הלקוח לשביעות רצון מלאה או להחזיר לו את כספו בחזרה.

התלונות שפורטו נלקחו לתשומת לבנו. נעשה בירור מקיף במערך השירות של החברה והפקנו לקחים.

באשר למתלוננים, אנו מוצאים לנכון להתנצל פעם נוספת בפניהם, ומבטיחים שאלביט תמשיך לתת שירות טוב, מסור ומהיר ללקוחותיה, לשביעות רצונם המלאה.

להטוטי מספרים

דין פרוטה/לאה פורת

לפניכם תצלומים מוקטנים של שלוש מודעות מטעמן של שלוש קופות חולים. במודעה הראשונה נאמר "יותר ויותר אנשים בוחרים בכללית", בשנייה – "קופת חולים מאוחדת הקופה המובילה", בשלישית (של מכבי) – "מי עולה ומי יורד?" (למכבי התשובה ברורה, ל"פ)

אז מי באמת עולה ומי יורד כשכל אחת מקופות החולים טוענת שהיא זאת שעולה? התשובה היא שהכל תלוי באופן שבו עושים שימוש בנתונים שפירסם המוסד לביטוח לאומי במלאות שישה חודשים לחוק ביטוח בריאות ממלכתי.

נתונים אלה שחלקם פורסמו ב"ידיעות אחרונות" ב–4 ביולי, מספרים את העובדות הבאות: הודות לעלייה ולריבוי הטבעי, גדל מספר המבוטחים מ–5.202 מיליון נפש ל–5.431 מיליון נפש – גידול של 4.4%. וחלקה של קופת חולים הכללית ירד ב–0.74% – ל–62.81% מהאוכלוסייה לעומת 63.54% בסוף '94.

וזאת החלוקה של מספר המבוטחים בקופות החולים השונות: כללית – 3.411 מיליון (לעומת 3.305 בסוף '94 – גידול של 3.2%; מכבי – 1.040 מיליון (לעומת 977,000) – גידול של 6.4%; לאומית – 495,000 (לעומת 468,300) – גידול של 5.7%; מאוחדת – 485,000 (לעומת 451,300) – גידול של 7.5%.

את הנתונים האלה כופפה כל קופת חולים בצורה שנוחה לה. קופת חולים הכללית התעלמה מהגידול באחוזים שלא כל כך החמיא לה והשתמשה במספרים המוחלטים של המצטרפים החדשים (לפי חשבונה 102,400 מבוטחים, לפי הנתונים של הביטוח הלאומי 106,000), קופת חולים מאוחדת השתמשה דווקא בשיעורי הגידול באחוזים שהציבו אותה במקום ראשון, אבל כדי להעצים את הרושם, פירסמה דיאגרמה שהפרופורציות שלה מעוותות.

מכבי ליקטה נתונים על שיעורי ירידת נתח השוק של קופת חולים הכללית – מ–72.4% בדצמבר 91' ל–62.8% ביולי 95', ולעומתם ציינה את עליית נתח השוק של מכבי מ–13.5% בדצמבר 91' ל–19.2% ביולי 95'. את הנתונים האלה המחישה בדיאגרמה שבה, כמו אלה של המאוחדת והכללית, הפרופורציות מעוותות. לדוגמה, המלבן שמציג 62.8% של קופת חולים הכללית קטן בהרבה מהמלבן של קופת חולים מכבי המציג 13.5% בלבד.

אז כל אחד אומר אלי את האמת אבל לא את כל האמת, ומה שברור לא פחות, זה לא נראה אמת. האמת היא בנתונים האחרונים של המוסד לביטוח לאומי, שמהם עולה כי בששת החודשים שעברו מאז הונהג ביטוח בריאות ממלכתי, המעברים מקופה לקופה לא היו בעלי משמעות כלשהי. התמונה העכשווית התגבשה כבר הרבה קודם לכן, ואילו בחודשים האחרונים עם עלייה של 4.4% במספר המבוטחים הכללי, לא פלא שכל קופה נהנתה מפרוסה כזו או אחרת מהעוגה.

מעתה מה שיקבע באמת הוא טיב השירות, לא להטוטי מספרים.

מזון תינוקות למבוגרים

טעמים/דניאל רוגוב

אין הרבה מוצרי מזון שבלבלו אותי כמו "פרי פרי", סדרה חדשה של רסק פירות שהוציאה חברת תנ"ג תחת התווית "778". ראשית התבלבלתי משום שהחומר הפרסומי המתלווה למוצרים רומז לכך שהסדרה החדשה פותחה, נבדקה ויוצרה בארץ, בעוד שעל התווית כתוב (אם כי באותיות קטנות) שהיצרן הוא חברת CPC, שמשכנה בוורנייי, צרפת.

CPC ותנ"ג הן אמנם מפעלים קשורים, אך אינני יכול שלא לחשוב, שחומר פרסומי ותוויות כאלה עלולים להיות מטעים, שכן צרכנים רבים שיקנו את המוצר יניחו שהם יכולים לצפות לאיכות הגבוהה של מוצרי "778" שאליה הורגלו.

הסיבה השנייה לבלבול נעוצה במוצרים עצמם. אחרי שטעמתי את שלושת הטעמים של המחית החדשה (תפוח עץ, תפוח ובננה, תפוח ואפרסק), לא יכולתי שלא לתהות מדוע יבקש צרפתי או ישראלי שהגיע לבגרות לאכול ממנה. אין כל פגם במחיות, שאינן מכילות חומרים מלאכותיים, בכלל לפחות 80% פרי ואין בהן יותר מ–80–90 קלוריות לגביע של 100 גרם. אבל גם אין בהן כל מעלה, שכן מדובר בסך הכל במחיות מהסוג המוכר לתינוקות וילדים קטנים.

מחית פרי יכולה להיות מרעננת להפליא, אבל אלה המוצעות למבוגרים מועשרות בדרך כלל בקינמון, ציפורן, או תבלינים אחרים, ואילו אלה שלפנינו – כמו המחיות של הילדים – מועשרות רק בכמות נכבדת למדי של סוכר.

גביע של מחית פרי מיובאת עולה 3.95 שקלים.

לא טעימים יותר

החברה האמריקאית הוותיקה קווייקר אוטס הוציאה לשוק שני מוצרים חדשים – דגני בוקר קריס, ששניהם נראים דומים להפליא לקורנפלייקס. הדגנים משווקים בשתי צורות, Original ו־Honey Nut. באוריגינל מצאתי שיבולת שועל מלאים, פתיתי חיטה מלאים, סוכר חום, סוכר, מוצקי סירופ תירס, מלח, אבקת חלב רזה וחומרי טעם טבעיים, בתוספת שבעה ויטמינים ומינרלים. בהאני-נאט יש את כל אלה, ובנוסף גם שמן נבט כותנה, דבש, קמח אורז, שקדים וחומרי טעם מלאכותיים. בהשוואה למוצרים מיובאים אחרים ולמוצרים מתוצרת מקומית אין הדגנים החדשים טעימים יותר או פחות. בהתחשב במחיר הגבוה-יחסית (17.75 שקל ל–382 גרם של "אוריגינל", ו–19.75 שקל ל–453 גרם של האני-נאט) אמשיך לצרוך דגני בוקר מתוצרת הארץ.

בסגנון אמריקאי

חברת הוד לבן משתדלת כל כך שאותם מוצריה יזכירו לנו את אמריקה, שאת כריכי "מיס לוסי" החדשים שלה היא אורזת באדום, לבן וכחול, לפעמים אפילו עם כוכבים. בסדרה שלושה כריכים. "בורגרלוסי" עם המבורגר בקר, ו"שניצלוסי" עם שניצל הודו מצופה משורים בלחמניות עגולות מצופות זרעוני שומשום. "ג'וסילוסי" המכיל נקניקיית עוף משווק בלחמניה מאורכת ללא זרעונים. הבשר מבושל מראש, הלחמניה מרוחה ברוטב, וכל שלושת הכריכים מיועדים לחימום במיקרוגל.

טעמתי את הכריכים ומצאתי כי לשניצל ולהמבורגר מגע צמיגי מגוהץ, מרקמה של הנקניקייה מזכיר דייסה ושלושתם תפלים למדי. הרטבים פרימיטיביים, אבל כיוון שהמוצרים אינם מיועדים לשוק אניני הטעם, ביקשתי גם מכמה ילדים לטעום אותם. הם הביעו שביעות רצון מהשניצל, לא התלהבו במיוחד מההמבורגר, ולהוציא אחד, השאירו את הנקניקיות בצלחת אחרי ביס אחד. כריך אחד, מכל סוג שהוא, יעלה בין 4.50 ל–5 שקלים.

ועכשיו: החדשות הטובות

לא כל הטעימות השבוע הסתיימו בתסכול. כמה מהמוצרים שבדקתי – כל אחד מהם מיוצר על ידי חברה קטנה או קיבוץ שכבר הוכיחו את עצמם בעבר כספקים מהימנים של מוצרי מזון טובים – ראויים אפילו לשבחים.

שאול אגר, שייצר בשנים האחרונות כמה משמני הזית הטובים בארץ, הוציא סדרה של שמני זית כתית מעולה זניים. כמו יינות המיוצרים מזן אחד של ענבים (לדוגמה, קברנה סוביניון או שארדונה), כל אחד מהשמנים המשובחים האלה מיוצר מזן אחד של זיתים – ברנע, מנזנילו, סורי או נבלי.

מי שאינם מכירים את הזנים יגלו ששמן מזיתי ברנע מצטיין ברמז לחריפות ובטעם רענן ופירותי; זית המנזנילו קל ועדין, עם שמץ מתיקות וניחוחות עשבים ופרחים; השמן הסורי הוא בעל מגע של חריפות, וניחוח נעים המזכיר תפוחי עץ, פרחי הדר ועלי זית; והשמן הנבלי קל, עשבי ומרענן.

את כולם כדאי לנסות ואיכותם הגבוהה מבטיחה תמורה מצוינת לכסף, במחיר 24 שקל לבקבוק של 650 מיליליטר. בקבוקים מעוצבים של 500 מיליליטר (שהם בעצם בקבוקי גראפה מאיטליה) אידיאליים למתנה, נמכרים במחיר של 28 שקל.

כדי לברר היכן אפשר לרכוש את השמנים טלפנו לאגר בטל. 04-9893477.

●

ניכר שמתחוללת מהפיכה במוצרי החלב, ואין ספק שהמהפיכה מתרחשת בראש ובראשונה במחלבות קטנות, שרבות מהן מצויות בגליל. המוצר החדש של המחלבה של יואב הוא סדרה של גבינות למריחה. הגבינות, על בסיס חלב צאן, הן בעלות תכולת שומן בשיעור 16% ומשווקות בטעמי עשבי-תיבול, שום, זיתים וחציר. כולן נימוחות, עשירות, חלקות ומלאות טעם. בהחלט כדאי לנסות במחיר 6.05 שקלים ל–150 גרם.

מי שמתקשה למצוא את הגבינות יוכל לברר היכן לרכוש אותן בטלפון 04-9866401.

●

ראוי לשבח לא פחות הוא יוגורט מצוין מחלב כבשים של מחלבת א.א תבור. הופתעתי לגלות שאף על פי שיש בו רק 5% שומן, הרי שהוא מרצע, שמנתי ומתמצק ממש כמו היוגורטים שמוצאים בדרך-כלל רק בכפרי ההרים ביוון ובטורקיה. היוגורט נמכר בעיקר במסעדות, הוא משווק במכלים של 500 גרם ועולה 9.90 שקלים.

לאיתור הנקודה הקרובה אליכם אפשר לטלפן לטלפון מס' 06-760343.

פתאם התפוצצה הזכוכית של דלת התנור

תלונה

לפני כשנה קנה א"ח תנור אפייה מובנה (בילט אין) "מלבר 8070" מתוצרת איטליה ב"סלון מרכזי" בבית אל על בתל אביב. ב–4 ביוני השנה, בחג השבועות, בעת שהתנור פעל, התפוצצה לפתע זכוכית הדלת. בנס נמנע אסון.

הלקוח פנה לחנות שקנה בה את התנור ודרש להחליף אותו בתנור תקין. בעל החנות הפנה אותו למעבדת שירות להחלפת הזכוכית – תמורת תשלום. הלקוח סירב להצעה והתלונן ברשות להגנת הצרכן בהסתדרות.

הרשות ביקשה לבדוק קודם כל, אם התנור עבר בדיקה של מכון התקנים כנדרש בחוק. בתגובה לפנייתה השיב אינג' יהושע קפלן, ראש המעבדה להידראוליקה ואנרגיה כי "תנור מדגם 'מלבר 8070' לא נבדק על ידי מכון התקנים, לפי מיטב ידיעתי". מצוידת במידע זה פנתה מ"מ מנהלת המחלקה לאיכות התקינה והמוצר ברשות, אליזבט קושלביץ, אל היבואן "שף סוכנויות בע"מ". בין השאר כתבה לו כי מאחר שמדובר במכשיר שאינו עומד בדרישות הבטיחות של התקן המחייב, עומדת לצרכן הזכות לביטול העסקה, כלומר, הוא זכאי לקבל את כספו בחזרה או לקבל מכשיר אחר העומד בדרישות התקן. עוד טענה בכתב, כי אם המידע שבידיה נכון, היבואן עבר, לכאורה, על חוק התקנים.

היבואן "שף סוכנויות בע"מ" מיהר להגיב. על הטענה כי התנור לא נבדק על ידי מכון התקנים, שלח "אישור על קיום תנאים לפי צו יבוא חופשי" מטעם מכון התקנים. על פי המסמך, שוחררו לשיווק בארץ כמה עשרות תנורים מתוצרת אותו מפעל באיטליה. מספר הדגם שצוין באישור לא היה זהה למספר הדגם שקנה א"ח. אשר לטיפולה של החנות בתלונתו של א"ח, כתב היבואן כי מאחר שתעודת האחריות אינה חלה על מנורות, נתיכים, זכוכיות או כל חלק חיצוני אחר, אין זה מחובתו לתקן את דלת התנור ללא תשלום. עם זאת, עקב פניית הרשות החליטה החברה להחליף את הזכוכית ללא תשלום.

בעקבות תשובת היבואן, פנתה הרשות עוד פעם למכון התקנים בעניין בדיקת התנור הנזכר. בתגובה שלח ראש המעבדה להידראוליקה ואנרגיה עוד מכתב ובו נאמר: "בהתאם לנתונים שיש בידינו, תנור 'מלבר 7080' זהה לתנור 'גור 55 סטארק' שנבדק במעבדתנו במסגרת בדיקות יבוא. על סמך הנ"ל שוחרר תנור מלבר על ידנו במסגרת צו יבוא חופשי".

ברשות לא הבינו את פשר הסתירה בין המכתב הראשון לבין המכתב השני של קפלן. מבירור אתו עלה כי על סמך הצהרת של היצרן האיטלקי, שמדובר בשני דגמים זהים, שוחרר לשיווק בארץ גם הדגם שלא נבדק. על פי הסבריו של קפלן, אחת הסיבות להתפוצצות של זכוכית בדלת תנור יכולה לנבוע מכך שהזכוכית קיבלה מכה בתהליך הייצור, או בהובלה או בהתקנה. כלומר, הזכוכית נחלשת ומאוחר יותר, בגלל התחממות היא עלולה להתפוצץ. קיימת גם אפשרות, אמר, שהזכוכית לא קיבלה חיסום מתאים, ואז היא עלולה להתפוצץ בחימום; אלא שבמקרה כזה צריכה התופעה להתרחש גם בתנורים אחרים מאותו דגם. לדבריו, לפני שמונה שנים היתה תופעה כזאת בתנורים מתוצרת הארץ. התברר כי אחד ממפעלי הזכוכית בארץ ייצר זכוכיות שלא היו מחוסמות כראוי. לאחר שהתגלה הפגם, תיקן המפעל את התקלה.

על השאלה, אם מכון התקנים בודק את איכות הזכוכית בתנורי אפייה, השיב קפלן כי על פי הנוהל של בדיקת מכשירי חשמל ביתיים מיובאים, מכל דגם חדש נבדק אב טיפוס בדיקה יסודית, לרבות עמידות הזכוכית בשוק תרמי. בהמשך בודקים דגם אחד בלבד מכל משלוח, ואז הבדיקה מתייחסת להיבטים בטיחותיים. האם הזכוכית נכללת ביניהם? קפלן השיב בשלילה.

ברשות לצרכנות טוענים כי על מכון התקנים לבדוק גם את הזכוכית כחלק בטיחותי. אשר לתנור הספציפי, "מלבר 8070", לדעתם, היה צריך לבדוק אותו בדיקה יסודית כאילו היה דגם חדש, ולא לסמוך על הצהרת היצרן בחו"ל.

הצרכן מצדו הודיע כי אינו מוכן לקבל את הצעת היבואן להחליף את זכוכית הדלת. הוא עומד על זכותו שהתנור יוחלף או שיוחזר לו כספו.

אפשר גם אחרת

תגובות

בתגובה על "אולי הילדה קטנה על הכיסא?" ("הארץ", צרכנות, 16.7)

ברצוני לספר לכם על ניסיון שהיה לי לפני כשנתיים או שלוש עם חברת "ספלנדיד" המייצרת מזרנים.

לפני כ–13 שנים קניתי שתי מיטות יחיד עם מזרנים כפולים מתוצרת "ספלנדיד". לאחר שש או שבע שנים נפרמו תפרים בקצה אחד המזרנים. טלפנתי למשרדי החברה ונקבע מועד בו יילקח המזרן לתיקון. כשאמרתי לאיש המפעל שהגיע לביתי כי תעודת האחריות אינה בידי השיב לי כי אין צורך בתעודה, כי המפעל אחראי לטיב המזרנים. לאחר כמה ימים הוחזר המזרן המתוקן לביתי – לא נדרשה כל תמורה לא עבור התיקון ולא עבור ההובלה.

כמה שנים לאחר מכן נפרם קצה אחר של אותו מזרן. הפעם הוחזר המזרן עם ציפוי חדש, בדוגמה המקורית – ללא כל תמורה.

דבורה מזבל
רמת השרון

בשבחי משרדי הממשלה

דרכוניהם של אחדים מבני משפחתי היו טעונים הארכה. על סמך תשדיר שירות ששמעתי ברדיו, נטלתי את שלושת הדרכונים ושלחתי אותם בדואר רשום לסניף רמת גן של משרד הפנים. כעבור שבוע קיבלנו את הדרכונים בדואר רשום, כשתוקפם מוארך. בכך חסך מאתנו משרד הפנים נסיעות ובזבוז זמן ושירת אותנו במהירות וביעילות. אגב, לפי חותמות הדואר, הגיעו אלינו הדרכונים יום לאחר ששלחנו.

ומקרה אחר: היתה לי שאלה לפקיד השומה של גוש דן, שהיתה כרוכה בשומה שלי. כתבתי לשם, וכעבור ימים ספורים טילפן אלי פקיד מס הכנסה, הציג את עצמו והסביר: "הפנית אלינו שאלה, וכיוון שחשבתי שיהיה מהיר ויעיל יותר להשיב לך בטלפון, אני מצלצל אליך". לאחר מכן הבהיר לי את כל מה שרציתי לדעת.

אנו מרבים לבקר את משרדי הממשלה, מן הראוי גם לשבחם על יעילות ושירות טוב לאזרח.

חנן רותם
קרית-אונו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

"עננת המלפפונים מתבטאת בתנודות מתונות יחסית", מסבירים כלכלני בנק הפועלים. לדבריהם, בשבוע שעבר חל קיטון נוסף במחזורי המסחר היומיים (ממוצע יומי של 64 מליון שקל לעומת 84 מליון שקל בשבוע קודם) אך הם גילו לקראת סוף השבוע. ההתעניינות הפעילות בשוק נמוכות אפילו במניות הכבדות והמצב בכר"מ יגע אף יותר (בעשרות מניות ברשימת הכר"מ לא נערך מסחר בגלל אי הורמת ביקוש/היצע).

"נראה כי המשקיעים, מהארץ ומחו"ל, מצויים בעמדת המתנה להתפתחויות במשק. מצד אחד, נתוני מאקרו כגון גירעון במאזן התשלומים, מדיניות מוניטרית נוקשה השומרת על ריבית ריאלית גבוהה והשחיקה המתמשכת בשער הדולר, מעיקים על המשק ועל שוק ההון. נוכח מה ניתן למצוא בהאצה המסויימת בקצב הפיתוחים השבוע הן כלפי הדולר והן כלפי הסל.

"מצד שני, ההתמתנות בקצב האינפלציה והורדות הריבית שבאות בעקבותיה, בנוסף לציפיות לדו"חות כספיים טובים יותר לרבעון השני של 95' (המצביעים על שיפור בשולי הרווחיות של החברות) בהמשך למגמה שבאה לידי ביטוי בדו"חות הרבעון הראשון, תורמים לאופטימיות של הפעילים בשוק.

"לכך תורם גם התקציב המוצע של 96', שבבסיסו המשך צמיחה במשק והמשך השמירה על אינפלציה נמוכה וגירעון תקציבי נמוך יחסית (כאשר אין עדיין החלטה סופית באשר לאופן מימונו)".

לסיכום, מעריכים כלכלני הפועלים, כי השוק ימשיך להתאפיין בתנודתיות בטווח הקרוב בהמתנה לאיתותים מאקרו ומיקרו כלכליים, כשהמגמה הכללית המסתמנת הינה חיובית.

מועדים בבורסה

30.7.95 כנרת אופ' 1 – יום מסחר אחרון, מימוש 1.8.95
ניסקו אופ' 1 – יום מסחר אחרון, מימוש 1.8.95
2.8.95 ג.י.א. – אקס דיבידנד 4.65%, תשלום 16.8.95
– יום מסחר אחרון באופציות: אגרכים 1,
– אג"ש א, סדר' 1, מבטח ביטוח 1.
– יום מימוש אחרון: 7.8.95 גולדפרוסט (המניה אינה נסחרת) – אקס
– דיבידנד 2.243%, תשלום 3.8.95
3.8.95 כלים – אקס דיבידנד 67.125%, תשלום 20.8.95
7.8.95 נ.מ הדרום
אופציה 1 – יום מסחר אחרון, יום מימוש אחרון 9.8.95
8.8.95 רנבאר אג"ח להמרה א – יום אחרון להמרה לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
שלג אופ' 1 – יום מסחר אחרון, יום מימוש אחרון: 10.8.95
תקן – אקס דיבידנד 27.10%, תשלום 22.8.95
9.8.95 גביגסטר גרלי"ן –
אג"ח להמרה 1 – יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
רשף אג"ח להמרה א – יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
אספאר אג"ח להמרה א – יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
ליפסקי – אקס דיבידנד 20%, תשלום 24.8.95
13.8.95 גביגסטר גרלי"ן – אג"ח להמרה 1–אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
רשף אג"ח להמרה א – אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
אספאר אג"ח להמרה א – אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
רנבאר אג"ח להמרה א – אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
15.8.95 בנק כללי – אקס דיבידנד 180%, תשלום 29.8.95
16.8.95 ציונומטל – אקס דיבידנד 30%, תשלום 30.8.95, מס 25%
יום מסחר אחרון באופציות – הר ארזי 1, סלומון אופ' 1, מרחון 1, יהב 1, אלבן 1, פלסטו שק 1, יום מימוש אחרון 20.8.95
17.8.95 עלית – אקס דיבידנד 6%, תשלום 31.8.95
מלומר אופ' 1 – יום מסחר אחרון, מימוש 21.8.95
איסתא אג"ח ב' – יום אחרון להמרה על פדיון לפני המרה בפדיה.

* מקור: בנק המזרחי

פרשת צברי – ומה עם חלקן של הנהלות הבנקים

השבוע בבורסה
גיא רולניק

מאה וחמישים העמודים שמהדק כתב האישום נגד אילן צברי, שהוגש ביום רביעי, הם בהחלט מסמך מרתק, שחלק מהגילויים שבו הפתיעו והדהימו את הקהילה הפיננסית. אך למרות העבודה המצוינת של מינטקביץ' & קפלן – במקרה של צברי היה כבר מי שהקדים אותם וחיבר לפני כשנתיים דו"ח מאלף על פעולותיו של האיש אשר כל השקעות במניות של עמיתי קופות הגמל של בנק הפועלים הופקדו בידיו.

הדו"ח הראשון החזיק אמנם רק 11 עמודים ולא 150. בדו"ח הראשון היו רק 3 נספחים ולא 18 כמו בכתב האישום שהכינו הרשות והפרקליטות. אבל כתב חשב בעובדה שאותו דו"ח ראשון הוגש ב–93' – כמעט "בזמן אמיתי" – הוא בהחלט הישג.

למי שלא יודע במה מדובר, הגשת כתב האישום נגד צברי היא הזדמנות להזכיר כי כבר בתחילת 93', יותר משנה לפני מעצרו של אילן צברי, ביצעה מחלקת הביקורת בפועלים בדיקה פנימית בקשר לחשדות למעשים "תמוהים" של צברי בכספי לקוחות הבנק.

סיפורה של החקירה הזאת נחשף במלואו בכתב אישום שהוגש לפני חודשיים רשות לני"ע עוד נגד דבורה תומר, המבקרת הפנימית לשעבר של הפועלים, באשמה כי ניסתה להכשיל את החקירה שניהלה הרשות נגד צברי.

בכתב האישום נטען כי כבר בסוף 92' החלה מחלקת הביקורת בפועלים, בראשות תומר, לבדוק עסקות שביצעה חברת גמולות (החברה שמנהלת את קופות הגמל של הפועלים ובה היה אחראי צברי על ניהול ההשקעות במניות) ב–92'.

בפברואר 93' הטילה תומר על אחד מעובדיה לבדוק את פעולות צברי בגמולות. כעבור חודשים מספר הוגש לה סיכום ביניים בן 11 עמודים ובו 3 נספחים. הסיכום כלל ממצאים שלדעת הבודק הצביעו לכאורה על עסקות תמוהות ובלתי הגיוניות בני"ע. הבודק הדגיש כי אימות הממצאים והשלמתם יכולים להיעשות על ידי רשות לני"ע.

במקביל לחקירה הפנימית של הפועלים החלה רשות לני"ע לבדוק את הפרשה, ולצורך כך היא ביקשה מתומר מסמכים של מחלקת הביקורת של הפועלים. כתב האישום נגד תומר נסוב סביב טענה, לפיה היא הורתה להשמיט מדו"ח הביקורת שלה חלק מהעמודים – ובכך הטענה כי הכשילה את החקירה. אחד הנספחים שהושמט מדו"ח הביקורת שהעבירה תומר לרשות לני"ע, הוא טבלה של עסקות מחוץ לבורסה שביצעה גמולות במשך 93'. מהן בדיוק אותן עסקות מחוץ לבורסה – עדיין לא ידוע – אך יש סיכוי לא נמוך, שמדובר באותן עסקות שמופיעות היום בכתב האישום נגד צברי ושות'.

כתב האישום שהוגש נגד צברי, כמו גם כתב האישום שהוגש נגד תומר, מחזקים את ההערכה כי הטיפול של הפועלים בכל הפרשה הרבה יותר מדאיג מהפרשה עצמה. פקידים שיעשו שימוש בכספי הלקוחות תמיד יהיו בבנקים, ובכל מקום בו מנהלים "כספי של אנשים אחרים" – הבעיה היותר חמורה היא ניסיונות הטיוח של ההנהלה.

בכתב האישום נגד צברי נחשפה העובדה כי הוא פתח חשבון בנק בשווייץ כבר ב–85'. ייתכן שבבית המשפט תתברר הסוגייה מדוע היה זקוק צברי לחשבון כזה כבר לפני 10 שנים – אלא שסביר להניח שלכמה מנהלים ותיקים בפועלים יש כבר היום ניחושים.

אילן צברי הועבר ב–88' מתפקידו בקרנות הנאמנות של הפועלים לקופ"ג בעקבות מעורבותו בפרשת ני"ע של חברת אלקטל. שמועות על מעללי צברי בחשבונות האישיים מסתובבות בבורסה כבר יותר מ–5 שנים, וכפי שאנחנו למדים מכתב האישום נגד תומר – השמועות גם הגיעו להנהלת הבנק.

הנה, למרות הרקורד של צברי בתפקידו בקרנות הנאמנות, למרות השמועות הבלתי פוסקות סביבו בשוק ההון, למרות החשדות לכאורה שנתגלו בדו"ח הביקורת הפנימי – המשיכה הנהלת הפועלים לגונן על צברי כלפי חוץ עד הרגע האחרון.

כמה מהמניות שצברי מואשם שהוא הריץ אותן, כמו ליפמן אלקטרוניקה למשל, היו נושא מדובר בבורסה כבר ב–93'. כמה וכמה פעמים הועלתה בעיתונות השאלה איזה עניין מגלות קופ"ג של הפועלים במניות ליפמן כשאלה נסחרו בשווי שוק של 360 מיליון שקל – פי 50 מהרווח ופי 8 מההון העצמי. אלא שבפועלים לא טרחו להשיב לשאלות הללו.

במרכז הכתבה צילום של ראיון שהעניק ל"הארץ" מנכ"ל בנק הפועלים, שמעון רביד, ב–11 במארס 94'. רביד ביקש בראיון להגיב על כתבות שהופיעו ב"הארץ", בהן נטען כי מערכות הביקורת של הבנקים בתחום הני"ע הן גרועות והבנקים לא עשו דבר כדי לשפר אותן. רביד התראיין לאחר שנעצרו כמה מעובדי דיסקונט ובטרם הגיעה מחלקת החקירות של הרשות לפועלים.

11 במארס – רק כחודשיים לפני מעצרו של צברי, ולאחר שכבר היה בידי הנהלת הפועלים דו"ח ביקורת פנימי על מעשיו של צברי – נשאל רביד: "האם הביקורת הפנימית של הבנק גילתה עבירות מהסוג שהרשות חוקרת?" והוא משיב: "לא היו מקרים כאלה. מעולם לא מצאנו מקרה שכזה".

כפי שניתן לראות מהראיון שנתן רביד, הרי הבעיה העיקרית שהוא ראה אז היא העיתונות. הוא לא ראה שום בעיה במערכות ניירות הערך של הבנקים בכלל והצד לו בבנק בפרט: הוא גם לא סבר שלמעצרים תהיה השפעה של מערכת הבנקאות. הבעיה, הוא הסביר, היא "ציד המכשפות" שעושים בעיתון לבנקאים.

אבל, רביד לא היה ממש מודאג: "אני מודה לאל שהציבור יותר מבוגר מהתקשורת – עובדה שעד עכשיו אין פאניקה של בריחה מהכלים הפיננסיים – פאניקה כזו תגרום לנזק ללקוחות", אמר.

חודש לאחר מכן החלה בבורסה הפאניקה הגדולה ביותר בתולדות שוק ההון הישראלי – פדיונות ענק בקרנות הנאמנות, מכירות חיסול של ני"ע וכמובן – המכה הקשה מכולן – תזוזת הבריחה הגדולה מקופות הגמל הבנקאיות.

מנהלי חלק מהבנקים כבר מודים היום כי פרשות השחיתות שחשפה רשות לני"ע הזיקו מאוד לתדמית הבנקים בקרב הציבור, וחלק מהפדיונות בקופ"ג ובקרנות נבעים מאובדן האמון בבנקים.

הראיון עם רביד הוא קיצוני במיוחד, אבל התגובות של מרבית הבנקאים לא היו שונות. גם בבנק לאומי טענו לכל אורך הדרך את הטענה האבסורדית שהלקוחות לא נפגעו ושלא ניתן היה לאתר את השחיתויות של העובדים. כתב האישום נגד צברי, רגב ושות' מגלה כי השניים תימרנו את ועדות ההשקעות של הקופות והקרנות כרצונם. צברי, כך עולה מכתב האישום, רכש כמה פעמים לקופ"ג ני"ע שלא הותרו להשקעה על ידי ועדת ההשקעות ואחר כך שיכנע את הוועדה לכלול אותם ברשימות המותרות להשקעה.

רביד, מנכ"ל משותף של הבנק הגדול במדינה, נשאל אז אם למעצרים תהיה השפעה ארוכת טווח על מערכת הבנקאות. גם זה נראה לו כהמצאה של התקשורת שמנסה לנפח את האירועים: "לא צריכה להיות פגיעה ארוכת טווח. לכן אני שמח שהקהל לא הגיב בצורה קיצונית". שנה וחצי לאחר הראיון עם רביד מתברר כי לפרשות השחיתות בבנקים היתה השפעה גדולה מאוד על כל מערכת הבנקאות. ראשיה של כל המערכת המוסדית הבנקאית – קופות גמל, קרנות נאמנות ובחלק מהמקרים גם מחלקות ניירות הערך – הוחלפו: כל הנהלים בתחומי ניירות הערך שונו וכל שיטות הביקורת הפיקוח הורחבו.

עם הגשת כתב האישום נגד צברי, רגב ושותפיהם הגיע הרגע להתרכז בשאלת חלקם של הנהלות הבנקים בפרשות השחיתות בבנקים. איפוא חיפו? היכן טיוחו? ומדוע איש בהנהלות לא נתן את הדין?

11-3-94

היו עובדים שקנו מניות בחשבון של הסבתא – והם עפו מהבנק

שיחה עם ד"ר שמעון רביד, מנכ"ל משותף בבנק הפועלים

מאת מרית גילת

יש שמועות חזקות שנחקרו שלושה מעובדי בנק הפועלים

זה לא נכון. אני לא יודע על אף אחד שנחקר. אצלנו אף עובד לא נחקר עד עכשיו.

הגברתם את מערך הבקרה בעקבות המעצרים בדיסקונט?

כל הזמן עושים בבנק בדיקות. יש לנו מערכת בקרה פנימית טובה ואין לנו סיבה להיות מודאגים. זה לא אומר שאין מישהו שהצליח להערים על המערכת. אם יש מישהו כזה, אני מקווה שיתפסו אותו וישפטו אותו ויענישו אותו.

אתה משלים עם המצב?

שום מערכת לא יכולה להיות חסומה מפני מי שהולך להיות עבריין. אצלנו אין אפילו אחד שנחקר או נעצר, ואני מקווה שגם לא ייחקר. אבל יכול להיות שמישהו כן יחקור מישהו. אם יש להם מידע שיבדקו ויגיעו הכל. אבל בשלב זה, זה לא קרה. אני מתרעם על כך שכותבים שכל המערכת מושחתת, גם בהתייחס למקומות בהם לא מצאו כלום. זה נזק לא נורמלי לכלכלה הישראלית.

לכלכלה הישראלית או למערכת הבנקים?

לא לבנקים. גם אם הבורסה יורדת ואנשים יוצאים ולא נכנסים, הבנקים גובים וממשיכים ליהנות מהכנסות מעמלות. אבל השאלה היא בשביל מה צריך את כל זה. זה גובל בציד מכשפות. אם עיתון מעיין לכתוב שמנהלי הבנקים לא הקימו שום מערכת בקרה ואולי לא רצו להקים אותה, מה זה אומר? שמנהלי הבנקים רצו שיעשה שימוש בכספם של אחרים? שהם רצו שיפעלו אצלם גנבים?

במערכת ניירות הערך של בנק הפועלים עובדים מאות אנשים, יחד עם הבנקים האחרים יש אלפי אנשים. יחד עם מנהלי התיקים מדובר בעוד אלפי אנשים. אם בתוכם יש עשר אנשים שסרחו, בגלל זה צריך לרמוס כאילו שהמערכת אדישה, רק בגלל שלא הודתה בזה?

כמובן שכתיבה כזו מכניסה מידת אי אמון לציבור. אני מודה לאל שהציבור יותר מבוגר מהתקשורת. עובדה שעד עכשיו אין פאניקה של בריחה מהכלים הפיננסים. פאניקה כזו תגרום לנזקים ללקוחות.

אין פדיונות בקרנות?

יש, אבל בדיספרופורציה בולטת ביחס למידת הירידה. בתי קופות אחרות ראינו ירידות קטנות בהרבה שהובילו לפדיונות הרבה יותר משמעותיים.

הביקורת הפנימית של הבנק גילתה בעבר עבירות מהסוג שהרשות חוקרת?

לא היו מקרים כאלה. מעולם לא מצאנו מקרה שכזה. אבל היו מקרים בודדים שעובדים לא נשמעו לנהלים הפנימיים של הבנק, כמו האיסור על קניית מניות. הם קנו מניות תוך שימוש בחשבון של הסבתא. עלינו על זה והם עפו מהבנק.

תהיה למעצרים השפעה ארוכת טווח על מערכת הבנקאות?

אני לא חושב, אין לזה סיבה. לא מדובר על דברים שמשפיעים על הכלכלה עצמה. בהנחה שהשלום הוא תהליך בלתי הפיך והעלייה תימשך, לא צריכה להיות פגיעה ארוכת טווח. לכן אני שמח שהקהל לא הגיב בצורה קיצונית.

הכישוף פג, נותר משולש

מזווית טכנית
רפי פרסיץ

דומה שגם פקיעת אופציות המעו"ף לחודש יולי, שחלה ביום חמישי, לא הצליחה להוריד את מדדי המניות בתל אביב משלוות הקיץ שלהם. במחזורים דלים יחסית, נדנדו המדדים בעצלתיים, כשהם חותמים את השבוע בעליות קלות.

מדד המשתנים טיפס מ–187.10 ל–189.23 נקודות (+1.14%), מדד המעו"ף מ–190.09 ל–192.22 נקודות (+1.12%), מדד הכר"מ מ–145.90 ל–146.92 נקודות (+0.70%), ומדד המניות הכללי מ–169.61 ל–171.32 נקודות (+1.01%).

עקום העמודות היומי, שהמציאו לנו מאיר פוזמא ואייל גורביץ', הוא הפעם רב־תכליתי ומיטיב לשקף:

● ספירה של חמישה גלי אליוט קצרי־טווח, המסומנים בספרות 1–5, בליווי שלושה גלי־תיקון מסורתיים, המסומנים באותיות א',ב',ג'.

● תבנית של משולש בדרך, הנתחם בין: (1) מחסום התמיכה מ'–נ', שתחילתו בנקודה מ': ו–(2) משוכת ההתנגדות כ'–ל', שתחילתה בנקודה כ'. פריצה של אחת מצלעותיו של משולש שווה־צלעות זה עשויה לבשר על כיוון שיוטו של השוק בעתיד.

● תבנית של גולגולת וכתפיים הפוכים, העשויה לאותת: על מהלך בכיוון מעלה – אם יבקיעו השערים את קו הצוואר; או על תפנית בכיוון מטה – אם ייכשלו במשימה זו.

● את מחסומי התמיכה המיידים של מדד המעו"ף, השוכנים בסביבת 188.50 ו–186.50 נקודות; ואת משוכת ההתנגדות המשמעותית, השוכנת בסביבות 195 נקודות.

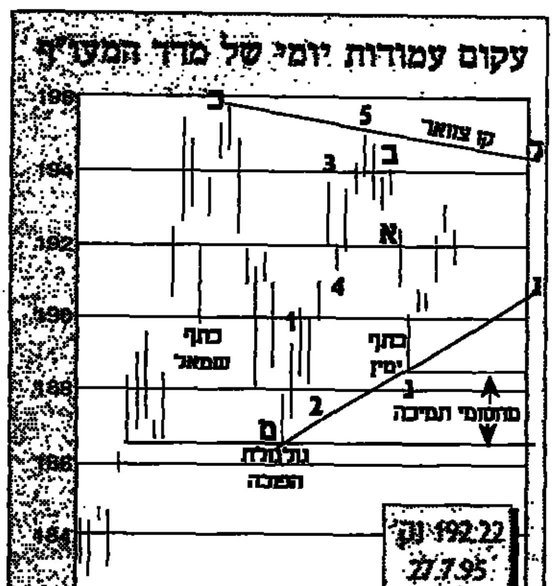

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העליה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. מגאסון	+35%	1. אוקטובה	-21%
2. אורדית	+31%	2. אוקי דוק	-21%
3. ולפמן	+30%	3. טל	-19%
4. קלדור	+27%	4. ח. אלקטרוניקה	-18%
5. קיסאל	+24%	5. רובוטרום	-17%
6. חופית	+23%	6. לבידי אשקלון	-16%
7. נ.י.א	+22%	7. מ.ס.י.	-16%
8. עמיגר	+17%	8. נביגטור	-16%
9. פריכטונגר	+16%	9. סוליידאינבנ	-15%
10. ולפמן	+16%	10. מודיעין	-15%

* מקור: בנק הפועלים

ניו־יורק / 29.7.1995

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה	נמוך	% שינוי שנתי 95	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי	מכירות	שווי שוק	מכפיל רווח
מדד ישראליות	155.36	-0.0	---	---	156.65	154.50	---	---	160.42	108.68	35	---	---	---	---	---
סאיטקס	19 7/8	0	19 7/8	20 1/8	20 1/4	19 7/8	120,600	2,396,925	24 3/4	15 1/2	21	749.0	64.0	704.0	847.5	13
טבע	39 5/8	0.3	39 1/2	39 5/8	39 5/8	38 1/2	620,600	24,591,275	43 3/8	21 3/8	64	342.0	57.4	588.0	2125.1	37
אי.סי.איי.	14 1/2	3.6	14 1/2	14 1/2	14 1/2	13 7/8	393,800	5,710,100	17 5/8	11 1/4	7	322.0	77.0	385.0	1085.9	14
אדיונמיקס	1 9/16	4.2	1 9/16	1 5/8	1 9/16	1 9/16	14,500	22,656	2 3/16	15/16	14	11.3	-6.5	7.3	9.4	---
אדיוסופט	9 1/8	5.8	8 5/8	9 1/8	9 1/8	8 1/8	18,300	166,987	9 3/4	5 7/8	30	16.0	1.7	9.8	36.5	21
אורבוטק	12 3/4	2.0	12 1/2	13	13	12 1/2	4,400	56,100	13 3/4	8	57	51.0	9.2	118.0	153.5	17
איי.איי.אס	3 7/16	1.8	3 3/8	3 9/16	3 9/16	3 3/8	45,900	157,781	4 1/4	1 7/8	38	68.0	-9.2	91.8	47.9	---
איי.אס.ג'י.	2 3/4	0	2 3/4	2 15/16	---	---	---	---	4 5/8	1	45	6.3	-3.3	15.0	12.5	---
אלבית	22	0	21 1/2	22	---	---	---	---	24 3/4	16 1/4	5	325.0	38.8	709.0	395.8	10
אלדין	23 3/4	1.6	23 1/4	23 3/4	24 1/4	23 1/4	31,600	750,500	26	6 3/8	171	11.1	2.4	7.4	101.9	42
אלסינט	3	4.3	2 7/8	3	3	2 7/8	58,200	174,600	2 7/8	1 1/4	58	175.0	10.1	234.0	238.3	24
אלרון	9 1/2	-6.2	9 1/2	10 1/8	10 1/8	9 1/2	800	7,600	10 3/8	8	4	188.0	7.6	459.0	165.2	22
אלקטריק פיול	10	0	9 3/4	10 1/8	10 1/8	9 3/4	14,500	145,000	13 7/8	4 1/8	60	23.5	-0.6	4.2	85.4	---
אם. סיסטמס	4 7/8	0	4 5/8	5	---	---	---	---	7	3 1/8	18	9.0	-3.1	4.8	26.2	---
אראל	2 7/8	21.0	2 9/16	2 7/8	2 7/8	2 1/2	12,500	35,937	4 3/4	2 3/8	-28	10.0	1.1	4.1	11.3	10
ארית	3/4	0	3/4	7/8	---	---	---	---	1	5/8	50	10.5	-0.7	8.8	7.5	---
אשד רובוטק	7/8	3.7	13/16	7/8	7/8	13/16	11,400	9,975	1 75/128	5/8	-42	10.0	-3.7	26.7	5.5	---
בי.וי.אר	4 5/8	0	4 5/8	5	---	---	---	---	6	3 3/8	-8	13.7	-1.1	17.6	27.0	---
ביוטכנולוגיה	3 1/4	4.0	3 1/4	3 5/16	3 1/2	3 1/8	97,300	316,225	4 1/4	2	51	19.0	-7.4	17.4	122.6	---
גילת	27 5/16	4.0	27 1/4	27 3/8	27 3/8	26 1/4	218,200	5,959,588	28 1/4	12	128	36.6	6.1	27.0	228.1	37
די.אס.אס.איי.	11 7/8	2.1	11 5/8	12	12	11 5/8	28,300	336,062	13 1/2	4 3/4	150	46.5	9.8	80.0	83.4	9
הכשרת ישוב	8 5/8	0	8 5/8	9 1/4	8 5/8	8 5/8	1,000	8,625	12	7 1/4	-21	124.0	3.8	156.0	80.3	21
הלת'קייר	1 5/8	0	1 5/8	1 3/4	1 11/16	1 5/8	23,200	37,700	2 5/16	1 5/16	7	16.0	-0.2	7.2	18.2	---
טימד דבימ'	7	5.7	6 1/2	7	7	6 1/2	7,200	50,400	7 5/8	3 3/8	69	40.0	-6.6	24.7	76.8	---
מאואר	34 3/4	-0.7	33 7/8	34 3/8	34 5/8	33 3/4	27,000	928,125	35 1/2	10 1/4	213	62.0	7.7	58.0	343.8	45
מי.וי.ג'י.	1 3/4	27.3	1 1/4	1 3/4	1 1/2	1 5/16	24,000	42,000	2 1/8	11/16	75	5.6	-0.2	2.5	5.3	---
מכומפיקס	10 1/8	-1.2	10	10 1/8	10 1/8	9 7/8	27,700	280,462	11 1/2	3 5/8	98	33.7	3.0	25.4	79.6	---
מלטרף	1 7/8	0	1 7/8	2	2	1 7/8	11,000	20,625	3 1/8	1 1/8	-29	7.0	-4.9	2.4	6.1	---
מלדפה	8 3/4	-1.4	8 3/4	9	9	8 3/4	9,400	82,250	9 1/2	4 1/8	84	50.2	0.6	28.2	90.8	151
ישפק	9/32	0	9/32	11/32	9/32	9/32	2,000	562	1/2	7/32	-44	10.0	2.0	1.0	5.2	3
ברסל	10	1.3	9 7/8	10 1/8	10	9 7/8	700	7,000	11 3/4	7	36	17.8	2.5	75.0	---	---
לך-תם	23 1/8	-0.5	23 1/8	23 1/2	23 3/4	23	105,300	2,435,063	25 1/4	15 7/8	-2	78.0	5.6	70.0	247.0	44
לייזר	9	0	8 15/16	9 1/8	9 5/16	9	78,900	710,100	9 3/4	4 15/16	57	10.0	4.0	38.0	51.9	13
לנאופטיקס	13 3/8	-3.6	13 3/8	13 5/8	14 1/8	13 3/8	19,600	262,150	15 1/4	6	65	35.0	3.0	20.5	80.0	27
מניק	10 3/4	0	10 3/4	11 1/4	11	10 5/8	33,700	362,275	11 3/8	3 5/8	83	15.0	-1.5	21.0	41.7	---
מגל	4 1/2	9.1	4 1/8	4 1/2	4 1/2	4 1/8	9,100	40,950	5	2 3/4	50	14.4	1.7	16.8	22.4	13
מדיסאל	1 1/4	0	1 1/4	1 1/2	---	---	---	---	1 7/8	5/16	-33	4.2	-2.6	0.4	10.6	---
נייר חדרה	56 3/4	1.1	---	---	57 1/8	56 5/8	500	28,375	56 1/8	41 1/2	21	145.0	10.6	252.0	215.6	20
נקסוס	3 7/16	-1.8	3 7/16	3 5/8	3 7/16	3 7/16	1,900	6,531	5	2 15/16	-28	1.8	-6.5	1.6	17.1	-3
סילוקום	3 1/8	8.7	2 7/8	3 3/8	3 1/8	3 1/8	4,000	12,500	4 3/4	2	-24	6.0	0.5	3.0	9.1	18
טוטפ	2 5/8	0	2 1/2	2 5/8	2 7/8	2 1/2	64,700	169,837	3 3/8	1 1/2	24	9.7	-0.5	27.6	18.0	---
עידן	5/16	-9.1	5/16	11/32	11/32	5/16	3,700	1,156	9/16	1/4	-9	13.2	-3.0	14.5	9.3	---
עץ לבוד	7 5/16	0	7 1/4	7 1/2	---	---	---	---	7 7/8	5 3/8	17	25.0	2.8	97.0	21.9	8
ראדא	4 15/16	-1.3	4 7/8	5 1/8	5 1/8	4 7/8	51,800	255,762	5	3	32	13.0	0.1	34.0	29.0	290
קוסם	1 3/8	4.8	1 1/8	1 5/8	1 3/8	1 1/8	5,000	6,875	3 5/8	1	-50	4.7	0.6	4.3	7.4	12
ת.א.פ.	3 7/8	0	---	---	---	---	---	---	4 3/4	3 1/4	15	51.0	2.0	172.0	101.5	51
תאת	3 3/4	11.1	3 9/16	3 3/4	3 3/4	3 1/2	8,800	33,000	4 5/8	1 11/16	47	11.0	---	16.5	33.4	---
תרו	7 5/8	3.4	7 5/8	8	7 7/8	7 1/8	85,800	654,225	8 1/2	6 1/2	3	21.8	3.4	42.1	72.5	21
תדיראן	19 5/8	-0.6	19 5/8	19 3/4	19 5/8	19 5/8	1,600	31,400	24	15	-6	222.0	36.0	813.0	384.9	11
אופל	24 1/2	6.5	24 1/4	25	25	22 1/2	280,200	6,864,900	24	14	75	34.0	4.7	27.6	154.3	33
אי.ג'י.איי	33 1/4	16.7	33 1/4	33 3/4	34 1/4	28 1/2	419,600	13,951,700	28 1/2	13	156	---	6.1	47.5	182.9	30
אמפל	6 7/8	0	---	---	7	6 7/8	11,700	80,437	7 3/16	5 1/2	3	172.0	14.4	81.8	163.2	11
אינדיגו	61 1/4	-3.0	61 1/4	62	63 3/4	61 1/4	45,200	2,768,500	64 3/4	15 3/4	267	50.0	-21.0	81.0	3071.7	---
אפי	63 1/2	-0.8	63 1/2	64 1/8	65	63 1/2	61,600	3,911,600	65 1/2	24	131	113.0	21.0	130.0	763.3	36
ניאומק	9	2.9	8 7/8	9	9 1/8	8 5/8	466,300	4,196,700	9 7/8	6 3/4	4	80.0	-37.0	64.0	455.7	---
די.אס.פי.	24 3/4	1.5	24 1/4	25	24 3/4	24	88,200	2,182,950	27	10	147	25.5	2.7	17.8	197.3	---
די.אס.פי.גרופ	24	0.5	23 3/4	24	24 1/4	23 3/4	102,900	2,469,600	26	13 3/4	23	---	16.4	61.6	220.8	13
זמ סנ'	18 3/8	-2.6	17 7/8	18 1/8	18 7/8	17 119/128	509,200	9,356,550	22	13	-9	102.0	19.4	76.7	727.6	38
מרקורי	25	3.1	24 1/4	25	25	24 1/4	21,000	525,000	26 1/2	11 3/4	82	40.0	5.0	26.8	319.5	64
ספיאוס	1 3/4	-12.5	1 3/4	2 1/4	2 3/8	1 7/16	24,000	42,000	2 5/8	1 1/8	-87	40.0	5.0	26.8	22.4	4
פארמוס	1 7/8	17.6	1 7/8	1 31/32	2 1/16	1 9/16	987,200	1,851,000	2 7/8	1/2	108	2.7	-12.5	0.1	27.2	-2
פי.אי.סי.	26	0	25 3/4	26 1/8	26	26	5,400	140,400	28 1/4	20 1/4	-9	353.0	33.4	31.8	487.8	15
קומברס	18 3/8	-1.3	18 3/8	18 5/8	18 5/8	18 1/4	149,900	2,754,413	19 7/8	11	55	103.0	12.0	99.0	365.7	30
קרן ישראל	11 7/8	-1.0	---	---	12	11 7/8	9,700	115,187	12 7/8	9	17	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתחת לקו המודגש חייבים במס.

הירידה בטבע נבלמה בסוף השבוע; המניה נמוכה ב–5.4% מתל אביב

וול סטריט
צבי רבין

כבר בסיום המסחר ביום חמישי בלילה – כששוק כמה דקות ירדה טבע בדולר במחזור נמוך – היה ברור כי צפוי המשך עם פתיחת המסחר ביום ששי. ואכן, ממחיר של 39.6 דולר בפתיחה הגיעה טבע תוך שעה ל–38.5 דולר. אך כאן כבר היכו קונים גדולים שגרמו למחיר לחזור לנקודת הפתיחה. היציבות של יום ששי עדיין מותירה את טבע נמוכה ב–5.4% מתל אביב – דבר שעלול לגרור היום גל היצעים במניה. הסיבה לירידה הגדולה בטבע – מבלי שהחברה פירסמה עד כה כל הודעה – היא הורדת תחזית הרווח של מריל לינץ' ב–3 סנט, לרווח של 0.37 דולר למניה ברבעון השני. טבע תפרסם את הדו"חות ב–7 באוגוסט.

טבע המשיכה להיות המניה המשמעותית ביותר ברשימה הישראלית. מלבדה היתה עוד מניה ישראלית, שלאחר תקופה ארוכה בה טיפסה לאיטה, קפצה ביום ששי לשיא חדש לאחר שנה וארבעה חודשים. מדובר בחברת אלסינט, שנגעה ביום ששי ב–3 דולר – שווי שוק של 238 מיליון דולר. כנראה שהציפיות לדו"חות ולמהפך שלו בחכים המשקיעים עושה את שלו. אלסינט מכרה ב–94' במחזורים ב–235 מיליון דולר והרווח שלה הגיע ל–10.2 מיליון דולר, לעומת מכירות ההבת ב–93' ורווח של 26.4 מיליון דולר. המפנה הגדול ברווח בין השנים 94' ו–93' מוסבר בתחרות עזה בענף בו פועלת החברה – מערכות ממוחשבות לאבחון רפואי באמצעות הדמיה. תחרות זו הביאה לשחיקה מתמשכת ברווח הגולמי, בעיקר בארצות הברית שהיא שוק היעד העיקרי של החברה. אלסינט מוכרת סורקים ממוחשבים (CT), מכשירי רפואה גרעינית, הדמיה באמצעות תהודה מגנטית, ומכשירי אולטראסאונד. הודעת נשיא החברה, יהונתן אורדה, שינתה מעט את יחס המשקיעים למניה. אורדה הודיע כי הוא רואה תחילתו של שיפור בשיעורי הרווח הגולמי של החברה הצפה חזרה לפסי צמיחה ב–95'.

מאוחר יותר השנה הודיעה אלסינט, כי קיבלה מימון למכירת מוצרים רפואיים לסין ב–23 מיליון דולר. חלק מהעליות במניה קשור ודאי ל"ראלי" שהיה בשווקים בארצות הברית מתחילת השנה. ביום ששי עבר גל מימושים על הבורסות בארצות הברית ומדדיהן ירדו בשיעורים זהים – ממוצע של 0.4%. מניות רשתות תקשורת המחשבים היו ה"כוכבות" של יום ששי בלילה – בהמשך להודעת חברת 3COM, לפיה היא תרכוש את חברת צ'יפקום תמורת 775 מיליון דולר. מניות צ'יפקום טיפסו בעקבות ההודעה ב–9.25 דולר והגיעו קרוב למחיר הרכישה – 40 דולר למניה. העליות הגדות בסקטור זה הוסיפו רבות לשוק ההנפקות. השוק הישראלי בוול סטריט שנייס לשורותיו חברה חדשה – אקרוס. זו הנפיקה ביום חמישי בלילה 1.4 מיליון מניות במחיר של 5.5 דולר למניה. שלשום בסיום המסחר עמד מחיר המניה על 7.5 דולר – עלייה של 36.4% מההנפקה. אקרוס, שהונפקה לפי שווי שוק של 28 מיליון דולר, הגיעה ביומה הראשון ל–42.75 מיליון דולר שווי שוק. פעילות החברה מתרכזת בעיקר בתוכנות לכל 8, שמתמחה באספקת פתרונות תוכנה התומכות בתוכנות המאפשרות החלפת מידע בין מחשבים המשתמשים בתוכנות שונות. אקרוס היא חברה אמריקאית, שהקשר שלה עם ישראל נעשה באמצעות החברה האם הנסחרת בתל אביב, לירז, שהחזיקה בחברה 87.2% לפני ההנפקה ו–68.2% אחרי ההנפקה. לירז רשמה רווח הון של 3 מיליון דולר בעקבות הנפקה זו. אקרוס, שגייסה 7 מיליון דולר, תשתמש בחלק מתמורת ההנפקה כדי להחזיר ללירז הלוואות בעלים ובשאר הכסף תגדיל את פעילותה.

הנפקה נוספת שתצא לדרך בקרוב היא של מרקורי. בסוף השבוע פירסמה החברה את הפרטים המלאים של ההנפקה.

החברה תנפיק 2.7 מיליון מניות, מתוכם 700 אלף מניות יהיו של בעלי מניות שונים בחברה. המרכבת אנר קוויסט – שהיה חתם בהנפקה הראשונה של מרקורי ומחזיק חבילת מניות גדולה שלה – יהיה החתם גם בהנפקה השנייה. ככל הידוע, למרקורי אין עדיין ייעוד ספציפי לשימוש בכספי ההנפקה והיא תבחן בעתיד רכישות חדשות.

ההצלחות בגל ההנפקות השני של חברות חדשות וישנות כמו – מאואר, די.אס.פי. קומיוניקיישן ועוד חברות, שלהן זו הנפקה ראשונה בוול סטריט – גורם לחברות נוספות לנצל את רמות המחירים הגבוהות וכך לגייס סכומי כסף גבוהים על מנת לשפר את המאזן, להעשיר את קופת החברה, ואולי גם לבצע רכישות עתידיות.

כך למשל, עשויה לעשות גילת. שווי השוק של החברה, שקפץ ב–127% מתחילת השנה הגיע ביום ששי ל–228 מיליון דולר, היא הסיבה העיקרית למחשבה זו. אולם בגילת עוד לא החליטו אם לצאת בהנפקה שנייה.

מניית אינדיגו "מרגישה בנוח" בגבהים בהם היא שוהה בשבועיים האחרונים – מעל ל–60 דולר, ובשווי שוק הגבוה מ–3 מיליארד דולר. הדו"חות של החברה יעוררו עניין רב בשל ציפייה שהחברה תעבור לראשונה לרווח נקי.

בשני הרבעונים האחרונים הציגה רווחים תפעוליים, אך שורה התחתונה היתה עדיין הפסד. כדי לעמוד בקצב הייצור תנכה השבוע אינדיגו מרכז ייצור חדש בקריית ויצמן, המשתרע על שטח של 2,500 מ"ר. הקמת מרכז זה תאפשר לחברה להכפיל את כושר הייצור של מדפסות ה–E-PRINT 1000, ושל האמטיוס.

העניין הרב בלנאופטיקס לאחר פרסום הדו"חות הכספיים הביא למניה עושה שוק חדש – חברת הברוקרים סמית בארני. בימים אלו שוהה בארץ האנליסט של החברה, אליוט פרינס, שמכסה את מרבית החברות הישראליות.

סקנומטיקס קיבלה הזמנה חדשה מרגו ב–600 אלף דולר. הודעה זו מצטרפת למכירה של 100 רשיונות לתוכנת הרובוקשר בסכום של 4.8 מיליון דולר.

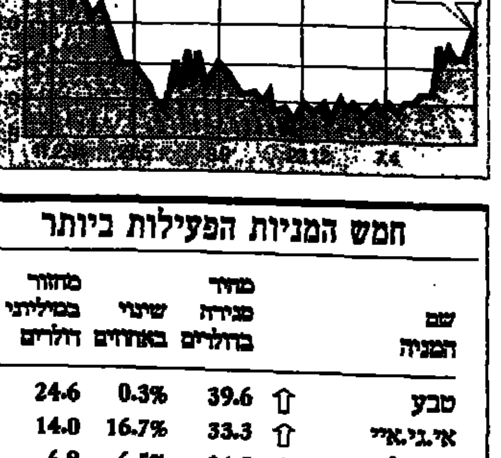

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
טבע	⇧	39.6	0.3%	24.6
אי.ג'י.איי	⇧	33.3	16.7%	14.0
אופאל	⇧	24.5	6.5%	6.8
גילת	⇧	27.3	4.0%	6.0
אי.סי.איי	⇧	14.5	3.6%	5.7
מדד דאו ג'ונס	⬇	4715.5	-0.4%	
מדד נאסד"ק	⬇	1005.3	-0.5%	

האם בנק ישראל דוחף את שער החליפין לקו האמצע?

יש בבנקים מי שחושב שכן – וגוזר מכך שינוי בהתייחסות לגלבועים

מחיר הכסף

יורם גביזון ומרית גילת

השבוע הוכיחו הגלבועים פעם נוספת כי בהשקעה בצמודי הדו־לר, התזמון הוא העיקר. גם ב־'93 ואפילו ב־'94 – כשהגלבועים הנ־חילו למשקיעים הפסדים צורבים – היו תקופות קצרות שבהן שער החליפין זינק. מי שהשכיל לרכוש כיסוי דולרי רגע לפני הפריצה – ומכר אותו בעיתוי הנכון – היה עשוי לרשום רווח נאה.

כך קרה גם בשבוע החולף, שבו פוחת השקל מול הדולר כ־1.5%, ל־2.992 שקל. ביום חמישי עלו הגלבועים כ־0.55% בתוך מחזו־רים גדולים יחסית. ומאחר שכחצי אחוז מתוך הפיחות האמור נגזר מהמסחר ביום שישי – יש להניח שבצורת מחכה לצמודי הדולר תיקון נוסף.

אבל מה יקרה בהמשך הדרך? נכון ליום חמישי האחרון, הגלבו־עים עקפו את צמודי המדד, עם עלייה של 1.83% מראשית השנה לעומת עלייה של 1.81% במדד צמודי המדד. עד כמה מדובר בהישג בתקופה בה הצמודים נת־נים במשבר – קשה לומר. אבל כללית, ביחס לשנה שעברה – שבה התיסוף הריאלי הניכר תקע את צמודי הדולר עמוק בבוץ – מצב הגלבועים השתפר במשהו.

השאלה היא האם הימים האח־רונים הם איתות לשינוי של ממש בגלבועים, או שמא הם צפויים לחזור ולדשדש? תקופה ארוכה התבסס המסחר הדל בגלבועים על פעילות "ארביטראג'" בין התשואה הגבוהה על האג"ח לבין הריבית הדולרית בחו"ל. האם נת־חיל לראות עתה הבללה של הדו־לריות במסגרת התיקים הסולידיים הרגילים? שאלה זו קשורה מן הסתם קשר חד־משמעי עם הערכות השוק לגבי הצפוי במסחר במט"ח – ובעיקר לגבי מדיניות שער החליפין של בנק ישראל. כבר בראשית יולי יצא בנק הפועלים בהמלצה על הגלבו־עים – בפעם הראשונה לאחר יותר משנתיים. בתזמון נ"ד יצא באותו השבוע גם בנק לאומי באיתות דו־מה לגבי צמודי הדולר.

שני הגופים התבססו על טיעו־נים דומים: הדולר הגיע אז לרמתו הנמוכה ביותר מאז סוף '93: 2.9480 שקל – מה שכביכול הג־ביר את ההסתברות לפיחות; וחשוב מזה – בבנקים העריכו כי בנק ישראל חייב לבצע בשנה הק־רובה "תיקון" הדרגתי בשע"ח, לקראת סיום גיוסי החוב על בסיס הערבויות האמריקאיות – שבאמ־צעותן מומן חלק מהגירעון המסחרי התופח. ציטטנו אז את אנשי בל"ל שטענו כי "קשה לנחש מתי יתחיל בנק ישראל בתהליך. אך הגידול בגירעון המסחרי מצביע על כך שקרובה השעה לכך".

העובדה שבנק ישראל התערב באופן מאסיבי במסחר במט"ח בשבוע האחרון – כדי למנוע תי־סוף חד מול סל המטבעות – חיז־קה את התחושה החיובית במערכת. השבוע התייחסו בבנק הפועלים לגלבועים כאל אפיק "אטרקטיווי" – אם כי דאגו להת־כסות במקביל בתמרורי אזהרה.

תחושות הבטן במחלקות ני"ע בבנקים תואמות את אלה בחדרי עסקות המט"ח, אם כי שם מדברים מפרספקטיווה קצרה יותר – לא של חודשים ושנים, אלא של ימים ושבועות בודדים. מט"חניקים בכירים בבנקים טענו בסוף השבוע, כי בנק ישראל הזרים בשבוע החולף ביקושים גדולים למטבע – מעבר למתבקש מהיקף היצעים – וזאת, להערכתם, מתוך כוונה להעלות את שער החליפין כלפי קו האמצע, או אף מעט מעליו.

לדבריהם, לאחר שהתקרב שער החליפין מול הסל ל־4% מתחת לקו האלכסון הוא חזר אתמול לס־ביבות ה־2.25%. בעבר, כשרצ־עות הניוד סביב האלכסון היו 5% לכל כיוון, נחשב שיעור זה לקו ההגנה שמתחתיו לא איפשר בנק ישראל לשער החליפין לרדת. לא־חר שהורחבו רצועות הניוד ל־7% – קו ההגנה היה אמור להיות נמוך יותר. אבל בין אם כך ובין אם כך – בחדרי העסקות טו־ענים כי התנהגות של בנק ישראל היא אגרסיווית ולא מתגוננת. "נראה שהם מנסים לשלוח פה איזה מסר", אמר מקור בכיר.

עד כמה צודקים הבנקאים, ניתן יהיה לומר בימים הקרובים – לאחר שניווכח האם שער החליפין המשיך לשעוט כלפי מעלה, או שב לדשדש ואפילו לרדת. משקיעים פוטנציאלים בגלבועים צרי־כים להחליט איזה תסריט נראה להם יותר סביר. אבל מכל מקום, עליהם לזכור כי בנק ישראל שו־לט במסחר של השקל מול סל המט־בעות. שער החליפין מול הדולר – שהוא הקובע מבחינתם של הג־לבועים – תלוי גם (ואולי בעיקר) בהתנהגות הדולר בעולם. וזאת כבר קופסה שחורה, שהרבה יותר קשה לפיצוח מהלך הרוח של בנק ישראל.

בשוק ההון ייחסו לפיחות בשע"ח השפעה חיובית גם על המסחר בצמודים, – זאת משום שפיחות מתרגם לעלייה במדד הדיור ודרכו לאינפלציה. אבל שחקנים אחרים הצביעו יותר על התשואות הנאות המוצעות בצמו־דים כסיבה לתיקון – שהתמקד דווקא בטווח הארוך של הקשת. "ב־4.6% יש כבר מי שמוכן להס־תכן במנוף", אמר בכיר בתחום הסולידי.

זה ללא ספק נכון, ויש לכך הוכחות בשטח. אבל עד כמה ניתן לקנות את התשואה של 4.6% כתשואת שיווי המשקל החדשה – לא ברור. לדאבונם של המשקיעים – עובדה היא שעקום התשואות מתנוסס כיום מעל לשורה די ארו־כה של נקודות שהוכרזו בעבר כר־מות שווי משקל.

מקור אחר בשוק ציין אתמול, כי האטרקטיוויות של המק"מ פח־תה בעקבות הורדת הריבית, והד־עה היא כי קצב האינפלציה במחצית השנייה של השנה יעמוד על כ־10% במונחים שנתיים. גם אם הגילון ממשיך לתת תשואה עודפת על פני הצמודים עבור משקיעים נטו־איסטים, הרי שעבור ברוטו־איסטים הצמודים הקצרים ב־5% עשויים להיות יותר מעניי־נים מהאפיקים השקליים.

מקור שלישי ביקש להדגיש, כי הציפיות לגלגול חלק מ־4 מיליא־רד השקל של תוכניות חיסכון שייפרעו בספטמבר־אוקטובר חזרה לתוכניות חיסכון – שיכוסו באג"ח – מנטרלות במידה מסוי־מת את הדאגה מההשפעה של האצה בגיוסי הממשלה על רקע פירעונות הקרן של 4.7 מיליארד שקל שצפויים לממשלה בספטמ־בר (ודובר כבר אותן תוכניות חיס־כון). יש לזכור, עם זאת, כי את החלק הצמוד של גיוסי הממשלה היא מבצעת בטווח של שש שנים ויותר, בעוד הכיסוי לתוכניות חי־סכון הוא בד"כ בטווח הקצר יותר.

שאלה חשובה לא פחות היא מה יהיה המרכיב הצמוד בתוך סל הה־נפקות של הממשלה בחודשים הקרובים – במיוחד בשל החששות כי הממשלה תיאלץ להגדיל את הגיוסים מעבר לתוכנית המקורית של קרן בתוספת 2.7 מיליארד שקל. באוצר טרם שודרו את הנ־תונים לגבי היקף הגיוסים באוגו־סט, אבל בהנחה שדרושה היערכות מוקדמת לקראת פירע־נות ספטמבר – 2 מיליארד שקל נראה בהחלט סביר.

בסדרה החדשה של השגיא שהונפקה בשבוע שעבר (הראשו־נה מכניסת התקנות, לפיהן ההצמ־דה היא על בסיס המדד "הידוע" ולא ה"בגיץ") העלתה הריבית ל־4% לעומת 3% עד כה – כדי למנוע כישלון של ההנפקה במחיר המינימום של 94 נקודות. בשל כך, היא נסגרה בתשואה של 4.75%. בעלויות גיוס כאלה, אין ספק שהאוצר ידבק בנטייתו להנ־פיק כמה שיותר באפיק השקלי. ושוב, לא בלתי סביר להניח, כי הנפקות הגילון עשויות להגיע לסכומי שיא של כרבע מיליארד שקל לשבוע – במיוחד אם העיכוב בהוצאת השחר, שנבע משינויים בכללי המיסוי – יימשך לתוך אוגוסט.

באשר לאותם כללי המיסוי – שבאים לחסל את האפשרות להשת־מש בגילונים כ"מכבסת מס" – רצוי להבהיר כי בניגוד למה שהו־פיע בחלק מהעיתונים, יחולו שי־נויים במיסוי הן על סדרות חדשות והן על סדרות קיימות של האג"ח. לגבי החדשות, הכוונה היא למסות חברות (אך לא יחידים) בגין הרי־בית הריאלית. לגבי הישנות, הכוונה היא להוציא אותן מהתחו־לה של סעיף 6 לפקודת מס הכנ־סה ולהגדירן כ"נכס קבוע". בדרך זו הם ימשיכו לקבל פטור ממס על הריבית, אבל ירידת הערך הנוב־עת אוטומטית מתשלום הקופון – לא תוכר לצרכי מס הכנסה ולא תהיה ניתנת לקיזוז כנגד רווחים אחרים בניירות ערך.

כוונת האוצר היא להוציא את הגילונים הישנים מהתחולה של סעיף 6 לפקודת מס הכנסה ולהגדירן כ"נכס קבוע" – כדי שיחדלו להוות "מכבסת מס"

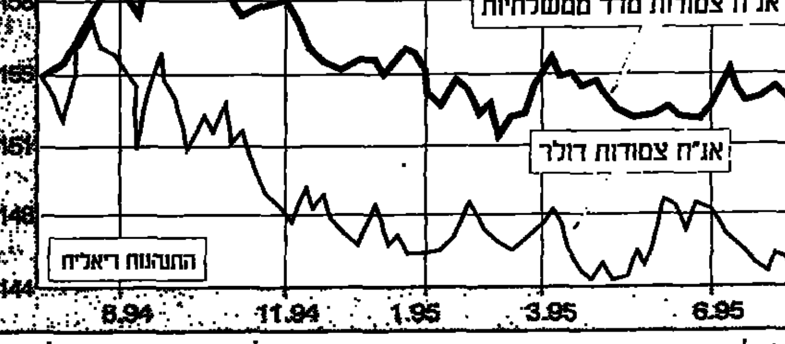

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע), נומינלי	13.31%
ריבית פריים, נומינלי	14.70%
אשראי לציבור (משוקלל), אפקטיבי	19.00%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	21.30%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	18.10%
אשראי אודקל, נומינלי	13.60%
אשראי אודקל, אפקטיבי	14.70%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף שקל	9.80%
פח"ק ליום – חצי מליון שקל	10.20%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף שקל	10.40%
מק"מ לחודשיים	13.54%
מק"מ לשנה	13.67%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	3.81%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	3.15%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	2.94%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	5.922%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	6.875%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	4.563%

מה עשתה הבורסה מתחילת השנה

	נומינלי	ריאלי
מניות המשתנים	9.02%	5.88%
מניות הבריים	-4.09%	-6.85%
אג"ח צמוד מדד	1.81%	-1.13%
אג"ח צמוד מטייה	1.83%	-1.10%

(מדד המחירים לצרכן עלה מתחילת השנה ועד היום (הערכה) ב־2.97%)

הגורמים הטכניים שישפיעו על הדו"חות לרבעון השני

לקראת פרסומם של הדו"חות הכספיים לרב־עון השני של שנת 1995, הכינה מחלקת ניי־רות ערך של בנק הפועלים סקירה על הגורמים הטכניים שהשפיעו על רווחיות החברות הבור־סאיות. להלן כמה מן הנושאים הבולטים בה:

● הדו"חות מסוקרים: דהיינו, אינם מבוקרים על־ידי רואי החשבון חיצוניים, ולרוב, אינם כו־ללים באורים מפורטים.

● ראוי להבחין בין דו"חות מתואמים דולרית לדו"חות מתואמים למדד.

עליית המדד המשולב בחמשת החודשים הראשונים של 1995 לעומת תקופה מקבילה אשתקד (6% ו־3.3% בהתאמה),ושיעור הגידול בצריכה הפרטית ברבעון הראשון של 1995,הג־בוה מהרבעון המקביל אשתקד (5.2% ו־5.3% בהתאמה) – מעידים על רמת פעילות גבוהה במשק, שתשפיע על גידול ברמת הפעילות בחב־רות.

● שוק המניות עלה ריאלית במחצית השנה ב־2.47%, לאחר עלייה ריאלית של 10% ברב־עון השני של 1995; זאת, לעומת ירידה ריא־לית של 46.22% במחצית המקבילה אשתקד.

● שוק האג"ח המדדיות ירד ריאלית ב־0.86% במחצית הראשונה של 1995, לעומת ירידה ריאלית חדה של 3.08% בתקופה המקבילה אש־תקד.

● בשוק האג"ח המט"חיות חלה ירידה ריאלית של 0.66%, לעומת ירידה ריאלית של 1.27% במחצית המקבילה אשתקד. ברבעון השני של 1995 נרשמה עלייה ריאלית של 0.14%.

● חברות רבות מימשו את אחזקותיהן הבור־סאיות השקיעו את עודפי המזומנים בפיקדו־נות שקליים, שנשאו ריבית ריאלית. חברות שנותרו עם תיק השקעות מנייתי ייהנו מתשו־אות ריאליות חיוביות בגין רווחי הון. חלקן אף יוכלו לקזז כנגדם הפסדי ני"ע משנת 1994. לעומת זאת, תשואות ריאליות שליליות באפי־קים צמודי מדד ומט"ח עשויות להסב לחברות הפסדי הון.

● בשוק הראשוני חלה ירידה חדה בסך הגיו־סים באמצעות הנפקת מניות ונ"ע המירים – שהסתכמה, עד יוני, ב־390 מיליון שקל (כאשר מתוכן גוייסו כ־250 מ' שקל על־ידי בנק לאומי למשכנתאות בדרך של זכויות). זאת, לעומת כ־2,595 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. לכן יהיה חלקם של רווחי ההון ("החד־פעמיים") של חברות השקעה גדו־לות מהנפקות בשוק הראשוני מצומצם בדו"חות למחצית הראשונה של 1995.

● לעומת זאת, ייתכן הנפקות אחדות של חב־רות ישראליות בבורסה בארה"ב, במהלך הרב־עון השני, רווחי הון לחברות האם בישראל. לדוגמה, לכתא"ל כ־14.5 מ' שקל מהנפקת "אר פל", ולחברה לישראל כ־0.5 מ' שקל מהנפקת טאוור.

● ברבעון 2 של 1995, בדומה לרבעון 2 אש־תקד, נרשם פער חיובי ("בגיץ" גבוה מ"ידוע") של 0.42%. עובדה זאת תשפיע לטוב על החב־רות בסקטור העסקי, שלהן עודף התחייבויות צמודות־מדד (ההלוואות מתואמות לפי "מדד ידוע",בעוד שאר הסעיפים המאזניים מתואמים לפי "מדד בגיץ"). מנגד, יפגע פער זה בחברות הסקטור הפיננסי, שלהן עודף נכסים צמודי־מדד.

● ברבעון השני ב־1995, האט קצב האינפל־ציה (לעומת הרבעון הראשון), המאפיינת ב"מדד בגיץ" גבוה מ"מדד ידוע". עובדה זו תי־טיב עם חברות הסקטור העסקי, שהתחייבוי־תיהן יירשמו בערך נמוך יותר לעומת חברות מהסקטור הפיננסי.

● במבט חצי־שנתי, נראה כי רווחיות המוסדות הפיננסיים, בנקים למשכנתאות ובנקים מסח־ריים תושפע לחיוב, בהסתמך על הפער השלי־לי ("ידוע" גבוה מ"בגיץ") של 0.53%, כאשר בתקופה המקבילה אשתקד היו ההשפעות הפו־כות. חברות מהסקטור העסקי, שלהן עודף הת־חייבויות צמודות־מדד, ייפגעו מההפרש השלילי בין המדדים (על רקע האטה באינפל־ציה): בזק, כור, כלל ישראל וחברות מענף הנדל"ן כלכלית ים, שיא החזקות מליבו וכו'.

● המחצית הראשונה של 1994 אופיינה בהאצה ניכרת בקצב האינפלציה (7%), ששחקה את שער הדולר יחסית לשקל ב־4.9% דולרית. במ־חצית הראשונה של 95, שבה האט קצב האינ־פלציה, נשחק שער החליפין ריאלית ב־4.2%. השחיקה הנצברת בו תוסיף לפגוע בחברות המייצאות לגוש הדולרי, או במחירים צמודי דולר, ובחברות בתחום השירותים (כגון: מלו־נאות ומחשבים), שמחירי המכירה שלהן נקובים בדולרים; ביחוד אלה הפועלות בסביבה של עלויות צמודות־מדד (כגון: שכר דירה, שכר עבודה וכו'). לעומת זאת, חברות בעלות עודף התחייבויות דולריות (כגון: גרנית הכרמל, מלו־נות דן, כלל ישראל ואחרות) ירשמו שוב רווחי מימון משחיקת התחייבויותיהן צמודות הדולר במונחי מדד המחירים לצרכן. בהשוואה בין רב־עון 1 לרבעון 2 ב־1995, עולה כי השחיקה הריאלית בדולר היתה מתונה יותר ברבעון ראשון – 1.75% – לעומת 2.33% ברבעון השני.

● היין היה המטבע היחיד שהשיג תשואה ריא־לית מדידה בכל אחד משני הרבעונים של הש־נה. המטבע היפאני עלה ריאלית במחצית הראשונה ב־12% (6.83% בתקופה המקבילה אשתקד), לעומת הדולר והליש"ט, שפחתו ריא־לית: המארק הגרמני, שעלה ריאלית ב־6.88%.

ברבעון הראשון נפגעו מכך אופים, מבני תעשיה, אליאנס, שמן, דומיקאר, רשף וכו'. להוצאות המימון תרמה גם הריבית הריאלית הגבוהה בהלוואות שקליות, שהכבידה על חב־רות שנטלו הלוואות לא צמודות.

● לעתים יש פערים בתוצאות בין רבעון למשנהו.

השנה חל חג הפסח ברבעון השני (אפריל), בניגוד לאשתקד אז חל החג ברבעון הראשון (מארס). עובדה זו השפיעה לטוב על חברות שהיקף מכירותיהן גדל בחג (בענף המלונאות, הטקסטיל, כגון: עיתן, חברות מזון כגון: עלית, אוסם; רשתות מסחר כשופרסל, שקם וחברות קוסמטיקה) ולרע על חברות שעבודתן מושבתת בחג, ובעקבות זאת קטנות הכנסותיהן (בענף הכימיה חלש הרבעון השני מארבעת הרבעו־נים).

● עונתיות משפיעה על גידול במכירות בעונה החמה (רבעונים שני ושלישי). הכוונה לחברות המייצרות משקאות קלים: יפאורה ומי עדן; לחב־רות המייצרות מוצרי אויר: אלקטרה מוצרי צריכה ותדיראן מוצרי צריכה ולחברות בנייה, שפעילותן נחלשת ברבעוני החורף בגלל גש־מים המפריעים לעבודה.

● העלייה החדה בחומרי הגלם אשתקד גרמה לגידול בעלויות הייצור, שלא תורגם לעליית מחירי מכירה. התמתנות מחירי הסחורות ב־95' תמתן את מרכיב עלות הגלמים.

כיצד תחזיר כץ תעשיות את הכסף?

מאת יורם גביזון

גם משה כץ בעל השליטה בחברת כץ תעשיות אינו יודע האם יוכל לפרוע חובותיו לציבור מחזיקי האג"ח. השבוע הוא מספר, כי "הדליק את הנר" על חוב של 2 מיליון שקל שחבה לו רייכרט

קחו את ההיסטוריה של חברת כץ תעשיות בבורסה – וקיבלתם בקליפה של אגוז את מרבית הבעיות, האירו־עים והחוליים בשוק ההון הישראלי.

משום שכץ תעשיות היא חברת תשתית, ששנתיים לאחר שהיא הונפקה לציבור עדיין קיים חשש כבד שלא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה לבעלי אג"ח ולשאר נושיה.

משום שכץ תעשיות היא חברה שהנפיק בנק לאומי וני־ירות הערך שלה נרכשו על ידי גופים הקשורים לבנק לאומי.

משום שכץ תעשיות היא נייר ערך שנקנה לקופות הגמל וקרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים אך גם לחשבונות הפרטיים של כמה מנהלים באותם גופים.

כץ תעשיות, חברת כר"מ קטנה ולא מוכרת, עלתה בשבוע שעבר לכותרות בעקבות מקום של כבוד שהיה לה בפרשת צברי ושות'. בין ניירות הערך המופיעים בכתב האישום ניתן למצוא את איגרות החוב של כץ תעשיות תשתית. לפי החשד, רכשו הנאשמים – באמצ־עות חברת עוגן בתוך פחות מחודש לאחר הנפקת החברה בפברואר '93 – 2.7 מיליון ע.נ של האג"ח להמרה לחש־בונותיהם הפרטיים. האיגרות שרכשו הנאשמים לחשבו־נותיהם הפרטיים היוו 32% מהסדרה כולה.

לאחר שנקנו המניות ואיגרות החוב לחשבונותיהם של הנאשמים נכנסו, על פי החשד, קרנות הנאמנות פסגות וקופות הגמל של בנק הפועלים לפעולה ורכשו בתוך חודשים 5.6 מיליון שקל ע.נ – 67% מהסדרה – במחיר ממוצע של 1.5 שקל; ויצרו בכך, על פי החשד, רווח נומינלי של יותר ממיליון שקל לנאשמים.

שנתיים לאחר שרכשו באדיקות כל איגרת שיכלו לשים עליה את היד מוכרות אותן קרנות פסגות באותה הלהיטות. מסוף מאי '95 ועד סוף יוני '95 מכרו הקרנות 1.3 מיליון ע.נ של איגרות החוב להמרה של כץ תעשיות בתמורה כוללת של 692 אלף שקל ובמחיר ממוצע של 55 אגורות לאיגרת, כלומר במחיר נמוך ב־65% נומינ־לית ממחיר הרכישה של האיגרות.

האג"ח להמרה של כץ תעשיות, שתקופת הפדיון הממוצעת שלה היא 4.5 שנים, נסחרות במחיר של 48.7 אגורות, המגלם תשואה ברוטו לפדיון של 32.8%. תשואה זו מציבה את כץ בראש החץ של אג"ח הזבל הבורסאית בחבורה אחת עם דנאל גרופ, נביגטור נדל"ן וחברת קיניכל.

העובדה שקרנות הנאמנות מחסלות את השקעתן באי־גרות, כשהיא נושאת תשואה לפדיון של כ־30%, מעידה כנראה שבפסגות מעדיפים לחלק את כספם של אנשים אחרים בסוסים גם בהבעד שנותר במנו יכלה.

מאזנה של כץ תעשיות, העוסקת בייצור ושיווק מוצרי בטון תת־קרקעיים ועל־קרקעיים וכן אבנים משתלבות, מציע כמה סיבות אפשריות לבעיות הקרנות. קופתה של החברה ריקה מהמזומנים – מה שמסביר מדוע החברה לא רכשה את איגרות החוב שלה בתשואה של 32% ולמעט רכישה של 700 אלף שקל ברבעון הראשון של 95'.

לחברה גירעון של 3.5 מיליון שקל בהתנה ההון. הרכוש השוטף של כץ, שמסתכם ב־13.9 מיליון שקל, מורכב בעיקר מיתרת לקוחות של 9.3 מיליון שקל ובלא־של 3 מיליון שקל. היות שכץ החברה הבת (50% שלה, ל.ב מוצרי תקינית, עסקה לקראת סוף '94 בין השאר בקבלנות משנה עבור רייכרט, הפרת ברכוש השוטף של כץ יתרת חוב אותה תיאלץ למחוק.

ביאור 4 בדו"חות הכספיים לרבעון הראשון של '95 מגלה כי ל.ב זקפה הפרשה של 662 אלף שקל לחובות מסופקים, המהווים 30% מחובו של לקוח, ו"קיים חוסר בהירות בקשר לאפשרות גביית יתרת החוב בעתיד".

בעל השליטה בחברה, משה כץ, מאשר כי מדובר בחוב של רייכרט ואומר: "אפשר להדליק נר על זה" ומציין כי רייכרט חייבת לכץ 300 אלף שקל שסיכויי גבייתם מועטים. מבדיקת ההצעות שהוגשו לרכישת רייכרט נראה שבעלי חוב של רייכרט לא יזכו לראות יותר מ־30%–35% מחובם.

מאזנה של כץ, המאחד את חלקה היחסי בל.ב, כולל איפוא חוב מסופק נוסף של כ־600 אלף שקל, שהחברה תידרש להפריש בגינו כבר ברבעון השני. היחס השוטף המתוקן של כץ הוא 0.76 והיחס המהיר 0.59. ב־95' אמורה כץ להחזיר 865 אלף שקל בגין הלוואות לזמן ארוך שלקחה מהבנקים, ולשלם ריבית של 3% על איג־רות החוב שהנפיקה ויתרתן במארס עמדה על 9.6 מיליון שקל.

תשלומי הריבית יוסיפו עול של 300 אלף שקל, ובנו־סף תספוג כץ את עלות משיכות היתר והאשראי לזמן קצר שקיבלה מהבנקים בכ־11 מיליון שקל בריבית שק־לית לא צמודה של בין 13% ל־21%. הריבית על האשראי לזמן קצר תסתכם ב־'95 בכ־1.9 מיליון שקל וסך הרי־בית על חובה הפיננסי של החברה יגיע השנה לכ־3 מיליון שקל.

האם מסוגלת כץ בתנאי ההתחייבויות הנוכחיות ובתנ־אי תת יציבות ברווחיותה לעמוד בפרעון הריבית? רווחיותה של כץ ב־'94 וברבעון הראשון של '95 נפגעה קשות ממלחמת המחירים שכפה רייכרט על הענף. הרווח של כץ לפני הוצאות ריבית מס פחת הפחתות הסתכם ב־'94 ב־1.8 מיליון שקל, והיה גבוה ב־250 אלף שקל בלבד מהוצאות המימון שלה. ברבעון הראשון של '95 ספגה החברה הפסד תפעולי של 917 אלף שקל.

גם בניכוי חלקה היחסי בהפרשה לחובות מסופקים של החברה הבת, ל.ב, היתה כץ מסיימת את הרבעון הראשון של '95 בהפסד תפעולי, כשהרווח שלה לפני הוצאות ריבית מס פחת הפחתות היה אפס. נראה איפוא שברמת הרווחיות הנוכחית יקשה על כץ לשרת את חובה הפיננ־סי, אלא שנפילתה של רייכרט בתחילת אפריל גרמה ל"שינוי מהותי במצב הענף".

לדברי משה כץ, "המצב הולך ומשתפר. חזרנו למכור במחירים שניתן לחיות איתם, הקטנו אשראי וקיבלנו ערבויות על חוב לקוחות". מחירים שניתן לחיות איתם בעולמם רדוף התחרות של יצרני מוצרי התשתית פירושו הנחה של 70% עד 80% מהמחירון ולא 85% ויותר, כפי שהיה בתקופה שבה הכתיב עזרא רייכרט את הכללים. אם תחזור הרווחיות התפעולית לרמתה ב־'92 (29% מהמחזור) או אף ב־'93 (10.5% מהמחזור), יגדלו מאוד סיכוייה של כץ לשרת את תוכניתה בטווח הקצר, ואולם בכך לא יהיה די לפתור את בעיותה המרכזית של כץ. החברה, שהנפיקה בפברואר '93, השתמשה בכל תמורת ההנפקה נטו – 18.8 מיליון שקל – ולוותה סכומים נוספים כדי לממן את ההשקעה בהקמת מפעל לייצור אבנים משתלבות.

המפעל רשום בספריה בעלות כוללת של 21 מיליון שקל, כשמתוכם שווי המכונות והציוד עומד על כ־14 מיליון שקל.

כושר הייצור של המפעל מתקרב לזה של הגורמים המובילים בענף, ללא כל פרופורציה ליכולת השיווק של החברה, מה שהופך את ההשקעה לחסרת היגיון ביחס ליכולת ההחזר שלה. הבעייתיות של ההשקעה נובעת בעיקר מהעובדה שעוד לפני שכץ מיצתה את כושר הייצור שלה כבר קיים עודף כושר ייצור בענף המתאפיין בשחיקת מחירים מתמשכת.

השקעה זו, שבמימונה מומנה בחוב למחזיקי איגרות החוב, יצרה גיבנת פיננסית על גבה של החברה. ההון העצמי של כץ מהווה רק 30% מהמאזן ורובו מורכב ממפעל שרווחיותו בטווח הנראה לעין מוטלת בספק. התזרים הפרמננטי של החברה נמצא במגמת ירידה מ־3.2 מיליון שקל ב־'92 ל־1.7 מיליון שקל ב־'93 ול־340 אלף שקל ב־'94 ותזרים פרמננטי שלילי של 888 אלף שקל ברבעון הראשון של '95.

נוכח הירידה העקבית בתזרים הפרמננטי וגידול של החוב הפיננסי עד ל־23 מיליון שקל בסוף '94 מובנת תחושת חוסר הוודאות של קרנות פסגות ביחס לפרעון חובותיה של כץ. גם בעל השליטה בחברה, משה כץ, לא נשמע השבוע שופע ביטחון. בתשובתו לשאלת "הארץ" האם תפרע כץ את חובה למשקיעים אמר: "אני מקווה. אני לא יכול להגיד. בחודשים הקרובים נדע יותר".

מסעדת רָמִי מציעה לך
גם 2 תפריטים עיסקיים מלהיבים
וגם שרות VALET PARKING מפנק

תפריט עיסקי - 54 ש"ח
סלט ירוק
או
מאפה תרד וגבינת עיזים
*
רביולי במילוי גבינת עיזים ותרד
או
פוסילי חצילים ברוטב עגבניות
או
פנה ברוטב ארבע גבינות
*
מבחר מנות אחרונות

תפריט עיסקי - 65 ש"ח
שני אנטיפסטי
או
אומלט חצילים עם סלט ארוגולה ברוטב זיתים
*
פילה בלווית חסה מאודה בטימין
או
סינטה בקר ברוטב כבד אווז
או
חזה עוף בלווית סלט ירוק ותפוחי אדמה
או
דג חרב מוגש עם פלפל אדום ברוטב פיסטוק
או
אדמונית אפויה על מצע תפוחי אדמה וכרישה
או
פורל מסוגן בציפוי
*
מבחר מנות אחרונות

זכרונות אהבה מונציה
REMI רמי
רח' הירקון 87 תל אביב טלפון להזמנות: 03-5278444
ארוחות עיסקיות בין השעות 12:30-15:30
ויותר לא צריך לחפש, לא מקום לצהריים ולא מקום חנייה

هكذا من الأصل

מכذا من الأصل

חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי ערד

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ערד מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 24/בת/76/ב".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
1/76/בת/24
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ערד
שכונת גבים.
גוש: 100252 בחוסד
עיקרי הוראות התכנית:
שינויים בשכונת מגורים קיימת ע"י איחוד וחלוקת מגרשים, שינויים ביעודי קרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בנייה.
כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, מחוז הדרום רחוב התשעים ת.ד. 68 באר-שבע 84100 טל: 07-296414.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלוויי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנים
יו"ר הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה
מחוז הדרום

חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה) התש"ן 1990
וחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי אילת

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן 1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה אילת מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 2/בת/211".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
101/02/2
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אילת
רובע 6 - שחמון
גוש 40076 40077 לא מוסדר
עיקרי הוראות התכנית:
יצירת מסגרת תכנונית להקמת רובע מגורים ע"י שינויים ביעודי קרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בנייה.
כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, מחוז הדרום רחוב התשעים ת.ד. 68 באר שבע 84100 טל: 07-296414.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלוויי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנים
יו"ר הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
מרחב תכנון מקומי - שמעונים

הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 6/234/02/5".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
3/151/03/6, 2/218/03/7, 151/03/6, 1/121/03/6, 303/02/7, 2/195/03/7, 2/121/03/6, 234/02/7.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: חוף אשקלון/שער הנגב
גוש: (960) 105א חלקה 1
גושים 759, 762, 1127, 1129, 1131, 1135, 1675.
גושים 1689.
גוש 597 חלקות 6, 13.
גוש 598 חלקות 8, 9, 18-32, 34-38, 41, 47-50.
גוש 599 חלקות 1, 2, 3, 13.
גוש 600 חלקות 6, 13.
גוש 760 חלקות 11.
גוש 1128 חלקות 6-17, 21-23, 25.
גוש 1130 חלקות 1.
גוש 1289 חלקות 1, 6-12, 20-22, 25, 26, 33-37, 75.
גוש 1289 חלקות 81, 82, 84-93.
גוש 2824 חלקות 2-4, 11.
גוש 2850 חלקות 1, 12, 20, 28, 30, 32, 33, 35.
גוש 2850 חלקות 37-39.
גוש 2851 חלקות 2, 8, 9, 17, 19, 20, 25, 29.
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי בתוואי דרך ראשית (מס' 34 או 138) ותוספת המחלפות עצמותם ע"י שינויים ביעודי קרקע.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4181 התשנ"ד עמוד 619 בתאריך 11/11/93.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המחוזית מחוז הדרום וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה שקמים ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה שמעונים וכל המעוניין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנים
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז הדרום

חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה) התש"ן 1990
וחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן 1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה אשדוד מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 3/בת/196".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מתאר 40/101/02/3
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אשדוד
רובע טו'
גוש 2003 חלקה 10 חלקי חלקות 5, 9, 11, 16, 17.
גוש 2004 חלקות 21, 22, 23, 24, 27.
חלקי חלקות 17, 18, 19, 20, 25, 26, 28.
גוש 2015 חלקות 3, 9, חלקי חלקות 1, 7, 8, 10.
גוש 2016 חלקה 8, חלקי חלקות 7, 9, 10, 12, 15, 19.
עיקרי הוראות התכנית:
יצירת מסגרת תכנונית להקמת אזור מגורים ברובע ט"ו ע"י שינויים ביעודי קרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בנייה.
כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, מחוז הדרום רחוב התשעים ת.ד. 68 באר שבע 84100 טל: 07-296414.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלוויי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנים
יו"ר הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה
מחוז הדרום

עיריית אילת
יחידת הנדסה
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה אילת

הודעה ע"פ סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה - אילת בקשה לשימוש חורג, חריגה מתב"ע מפורטת מס' 2/135/03/21 גוש 40012 חלק מחלקה 85 (מגרש 771)
מהות הבקשה: שימוש חורג מדרכים להולכי רגל להצבת סוכלה בשטח של 28.80 מ"ר אזור שטח.
שם המבקש: אטליז בצלאל מזרח בע"מ
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור השימוש החורג רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לוועדה המקומית בעיריה אילת רח' חטיבת הנגב 5, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.
התנגדות למתן היתר לשימוש חורג לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שמעון אלגריסי
יו"ר ועדת המשנה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
תל אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של בנין לתעשייה קלה ברחוב הברזל מס' 2/2 א' גוש 6638 חלקה 369 תיק בנין 0802-002 בקשה מס' 95-1143 ר
הכוללת את ההקלות הבאות:
תוספת 13.5% משטח המגרש מעל 200% המותרים עבור שיפור תנאי דיור, התקנת מעליות ותוספת קומה 10% בקו בנין צפוני (קומה) מתוך 10% עבור קורה עליון בלבד.
הוספה של קומה חלקית נוספת מעל ל- 5 הקומות המותרות.
חדר מכונות מעל מפלסים בגג.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המצויה במחלקת רישוי בניה ובתיק הבנין שבקומה 8 ברח' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל אביב-יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל-אביב יפו

עלייה של 0.5% בתמ"ג בארה"ב מימושים במניות בוול סטריט

ההאטה בקצב הצמיחה של המשק האמריקאי השתקפה בצפוי בעלייה של 0.5% בלבד בתמ"ג לרבעון השני. מסחר סלקטיווי עם נטייה לירידות בוול סטריט – מימושים גם באירופה

וול סטריט

עייפים מתנודות השערים החדות אותם חוו באחרונה משקיעי וול סטריט העדיפו האחרונים להעביר את יום שישי בשקט יחסי על רקע נתוני התוצר שפורסמו בארה"ב – אבל לא הפתיעו אף אחד.

המסחר במניות נפתח במגמה מעורבת כשהן ממשיכות להגיב לדו"חות הכספיים לרבעון השני. בהמשך גברה מגמת המימושים ובסיום סגר הדאו בירידה של 17 נקודות או 0.36% ל-4,716 נקודות – לא רחוק מרמת שיא של 4,736 נקודות ב-17 ליולי. בנאסד"ק היתה המגמה דומה עם ירידה יומית של 0.53%. בסיכום שבועי עלה מדד דאו ג'ונס ב-1.6%, בנאסד"ק עלו המניות ב-4.5% ורמת המחירים הכללית שם מתקרבת לשיא של לפני שבועיים.

הדיבורים על האטה בקצב צמיחת המשק האמריקאי ברבעון האחרון תורגמו ביום שישי האחרון למספרים ועמדו במרכז תשומת הלב של וול סטריט.

התוצר המקומי הגולמי במשק האמריקאי עלה ב-0.5% במונחים שנתיים – הרבה מתחת ל-2.7% של הרבעון הראשון ושל 5% של הרבעון האחרון של '94 אבל מכיב צפי מוקדם שחזה עלייה של 0.4%. הנתון הרבעוני הוא הנמוך מזה 3 שנים.

חלק מפרשני וול סטריט מסביר את התמ"ג הנמוך באיזון מלאים וצופה התאוששות בהמשך

אלא שבצד נתוני הצמיחה – שירדה, קיבלו האמריקאים אינדיקציה לכך שקצב הצמיחה במחצית השנייה של השנה אמור לעלות שוב לרמה גבוהה יחסית, יחד עם שמירה על רמת אינפלציה נמוכה.

האוניברסיטה של מישיגן פירסמה את מדד אמון הצרכנים שהצביע על עלייה מפתיעה יחסית לרמה של 94.4 נקודות מרמה של 92.7 נקודות ביוני. המדד בין 30 השנה היה ברמתו ההיסטורית הגבוהה במארס של '84 – אז הצביע על 101 נקודות.

מרכיב ה-Price Deflator בתוך התמ"ג, שמודד את עליית המחירים ואהוב על פרשני וול סטריט עלה ב-1.3% במונחים שנתיים ברבעון השני מול 2.2% ברבעון הראשון של השנה, ובישר למי שרצה להאמין בכך שלחץ המחירים נמצא תחת שליטה.

נתונים אחרים שפורסמו ביום שישי הצביעו בנוסף על ירידה מתונה ברמת ההוצאות של הצרכנים האמריקאים ברבעון השני – רמז נוסף כי הכלכלה זוכה כנראה ל"נחיתה הרכה" עליה דיברו.

חלק מהפרשנים שהתייחסו לנתוני סוף השבוע העדיפו להגדיר את הירידה בקצב התפתחות התמ"ג ברבעון כתוצאה של איזון מלאים ומני – שתוקן ויחזור לפסים נורמליים בהמשך.

אחרים בחרו להתייחס יותר לירידה בסיכויי הפחתת ריבית נוספת מצדו של הפדרל ריזרב עקב נתוני מדד אמון הצרכן, וסיכויי האטה בפעילות הכלכלית.

ברשת בלומברג אף מצאנו ציטוטים פסימיים באשר לביצועים הכלליים הצפויים לשוק המניות בוול סטריט בטווח הקרוב – כותרת הסקירה הבלתי שגרתית שם היתה "המניות יודקקו אולי למצבים השבוע", היא התמכה על דעתו הכללית של מנהל תיקים בהיקף של 3 מיליארד דולר שטען כי רווחי החברות שהגיעו לאופטימום יחד עם ירידות באג"ח יכינו את הקרקע לתיקון מחירים.

להערכות הזהירות האלה תרם גם חשש כי בשבוע הקרוב תסבול מיקרוסופט – מהגורמים המובילים השנה את שוק ההייטק האמריקאי מנחת זרועם של המשקיעים, בגלל עיכוב אפשרי בשיווק תוכנת Windows 95 שלה עקב חקירות של משרד המשפטים האמריקאי.

עם זאת על כל פסימיסט בוול סטריט נוכל תמיד להביא את הצד השני, כך שהדעות בסך הכל נותרו חלוקות באשר לכיוונו של השוק – אם כי באחרונה מודים הסוחרים כי מסתמנת עייפות שלא ברור אם היא שייכת בדיוק לפעילות הקייצית או לגורמים פונדמנטליים יותר.

ביום שישי פירסמה רשת CNBC את נתוני ההתפלגות השבועיים של המשקיעים בין "שוורים" "דובים" ו"ארנבות" (נייטרלים). בקרב "גן החיות" הזה השוורים עדיין מובילים עם 47% מול 36% של דובים. התופעה הבולטת מול השבוע שעבר היא התחזקות ה"מהססים" שעלו ל-17%.

החל מאמצע השבוע יתפרסמו בוול סטריט נתונים ראשונים לרבעון השלישי בהם מדד מנהלי הרכש ליולי (שלישי) ושיעור האבטלה החודשי ביום שישי.

שוק האג"ח האמריקאי, שהמסחר בו ממשיך להיות עצבני בימים האחרונים פתח ביום שישי בעליות – אלא שהפרסום של אוניברסיטת מישיגן שיחרר חששות מאינפלציה וריביות ושלח את המחירים מטה. התשואה באיגרות עלתה ל-6.91% מול 6.85% ביום חמישי.

בשוק המניות היתה כאמור מגמה כללית של מימושים תוך מסחר סלקטיווי. במסגרת הדאו ג'ונס בלטו נגד המגמה קונצרן האלומיניום, בואינג, דופונט, מינסוטה מיינינג וחברת התרופות Merck שהוסיפו 1% בממוצע. AT&T עלתה ב-3%.

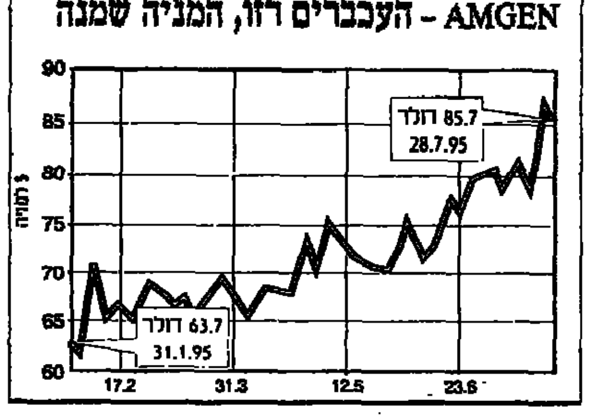

מנגד ירדה כמעט כל יתר הרשימה. בלטו שם קטרפילר, קודאק ואקסון שאיבדו כ-1.5%.

בשוק הכללי ירדה מיקרוסופט ב-4 דולר ל-92.5 ד', אינטל איבדה 2% ל-67 דולר ויצרנית השנאים American Power השילה 20% במחזור של 300 מיליון דולר בשל תוצאות חלשות.

עוד בלטו חברת הטלפונים MCI שסיימה את השבוע עם +15% על רקע תוכנית פיטורים גדולה וחברת הביוטכנולוגיה והתרופות AMGEM, שרכשה את הזכויות הראשוניות לניסוי העכברים של מרכז רוקפלר, במהלכו הגיבו אלה לחלבון מורק בהפחתה ניכרת במשקל.

סיפור העכברים שמשגע את אמריקה ומעודד תקוות אצל מחצית מתושבי כדור הארץ, העלה השבוע את המניה.

במקרה או שלא במקרה זכתה גם החברה לשורה של המלצות קנייה מבתי ההשקעות הגדולים של ארה"ב בשל צפי לדו"חות חזקים ומוצרים חדשים שהיא מפתחת – את התוצאה הכללית אפשר לראות הבוקר בגרף.

אירופה

בשוקי המניות באירופה היו בד"כ ירידות למעט לונדון – שם מעודדים המשקיעים מרווחי החברות. מדד פייננשל טיימס סגר בעלייה של 10 נקודות לרמה של 3,497 נקודות – כאשר ברוקרים אופטימיים צוטטו כי הם מאמינים שה"פוטסי" יגיע עד סוף הקיץ לרמת השיא שלו של 3,520 נקודות.

מניות לוידס בנק עלו ב-2% לאחר שמשקיעים גמרו לעכל את הדו"חות; חברת הברוקרים NatWest עלתה בשיעור דומה ואילו סאות' ווסט ווטר ירדה ב-3% בעקבות הגדרתה כמונופול.

בפרנקפורט סגר המדד בירידה של 1% או 21 נקודות בעקבות נתוני מדד אמון הצרכן בארה"ב. הובילו את המגמה דויצ'ה בנק, חברת המים והחשמל וובה, ודיימלר – בעקבות הערכות שהתפרסמו על גודל הפגיעה בקונצרן בשל מצב שערי החליפין.

ירידות היו גם במילנו שם סגר מדד מיבטל כשהוא נמוך ב-23 נק' לרמה של 10,202 נקודות. במהלך השבוע הגיע המדד לנקודה הגבוהה שלו מזה חודשיים – 10,267 נק'.

שוק המניות בוול סטריט מגלה באחרונה עייפות – שלא ברור אם היא על רקע הפעילות הקייצית בלבד

עלו ביום שישי בנק פופולארה מילאנו (+5.2%) על רקע ספקולציות של השתלטות מצד "הבנק המסחרי של איטליה". מניית פיאט הגיעה לרמתה הגבוהה מאז מאי עקב עלייה במכירות.

מזרח רחוק

בטוקיו עבר על המשקיעים יום שישי שקט עם עלייה של 0.15% עקב דרישה למניות תקשורת והייטק. עליות נרשמו במניות של יצרניות טלפונים בעקבות דו"ח על שיא במכירות טלפונים סלולאריים ביוני. בלטה בעלייה של 1% תוך מחזורים גבוהים ניפון טלגרף (תקשורת).

עוד מניה שזכתה לתשומת לב היתה זו של חברת האלקטרוניקה והשבבים Oki – שעלתה ב-1% תוך קניות בשווי 4 מיליון דולר מצדן של מריל לינץ' ונומורה.

מטבעות

בשוקי המטבע נחלש הדולר בשיעור מתון מול הין והמארק על רקע הנתונים על עלייה במדד אמון הצרכן. השער בניו יורק היה 1.380 מול 1.383 מארק לדולר ו-88.1 ין מול 88.15 ין בפתיחה.

שערי הסגירה בשווקים

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבהרות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.120375	6.45
פרנק בלגי	20.562	6.18
מארק גרמני	1	5.88
לירה אירית	2.275	5.86
פרנק צרפתי	3.4618	4.97
כתר דני	3.8882	3.79
אסקודו פורטוגלי	104.4	3.67
פזטה ספרדית	85.8	2.63

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.3818	1.3815	1.3770
פרנק שווייצרי	1.1495	1.1488	1.1401
לישט"ש*	1.6005	1.5995	1.5964
ין	88.2	88.1	88.14
דולר קנדי	1.3677	1.3667	1.3704
פרנק צרפתי	4.782	4.78	4.7851
אקו*	1.3451	1.3441	1.3440
ד' אוסטרלי*	0.738	0.7375	0.7347
ד' סינגפור	1.3947	1.3937	1.3864
לירטה	1586	1585.5	1585.95

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חד'	6 חד'	שנה
דולר	5.891%	5.875%	5.875%
שטרלינג	6.865%	6.979%	7.167%
ין	0.806%	0.756%	0.756%
פר"ש	2.719%	2.859%	3.063%
מארק	4.563%	4.563%	4.625%
אקו	6.039%	6.063%	6.164%
פר"צ	6.230%	6.117%	6.117%
גילדן	4.160%	4.210%	4.450%
ד' קנדי	6.750%	6.870%	7.120%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.75%

יורודולר – פרנקפורט

תקופות	דולר	מארק
3 חודשים	5.810%	4.560%
6 חודשים	5.850%	4.580%
1 שנה	14.250%	4.650%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.60%
שנה	5.69%
10 שנים	6.47%
30 שנה	6.98%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	4715.51	-17.26	-0.36%	4762.7	4686.28	22.98%
	S&P 500	562.93	-2.29	-0.41%	565.4	562.04	22.57%
טוקיו	ניקיי 225	16649.45	24.26	0.15%	16726.36	16434.07	-15.58%
הונג קונג	האנג סנג	9451.69	90.36	0.97%	9466.06	9371.75	15.39%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2185.87	23.49	1.09%	2185.87	2160.38	-2.40%
לונדון	FTSE 100	3468.9	10.6	0.31%	3480.5	3460.5	13.16%
פרנקפורט	דקס	2229.99	-4.37	-0.20%	2241.93	2223.38	2.74%
פאריס	CAC 40	1932.78	-15.1	-0.78%	1951.94	1926.48	2.74%
מילנו	MIBTEL	10202	-25	-0.22%	10255	10186	0.11%
ציריך	SMI	2833.1	8.4	0.30%	2843	2824.3	7.77%
אמסטרדם	EOE	457.62	-3.25	-0.71%	460.89	457.45	10.41%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב יולי (דולר לאונקייה)	384.6	-0.2
כסף יולי (סנט לאונקייה)	511.5	-5.8
פלטינה יולי (דולר לאונקייה)	431.5	0

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	383
כסף (דולר לאונקייה)	5.07
פלטינה (דולר לאונקייה)	426.2
פלדיום (דולר לאונקייה)	154

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ספטמבר	104.1	1.95
כותנה אוקטובר	77.78	0.83
קפה ספטמבר	143.3	-4.3
קקאו ספט' (דולר לטונה)	1251	1
סוכר אוקטובר	10.65	0.1

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ספט' (סנט לבושל)	627	-1.5
חיטה ספט' (סנט לבושל)	459	1.5
תירס ספט' (סנט לבושל)	289	-1.5
בקר חי אוק' (סנט לליברה)	65.125	-0.3

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2976
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6620
עופרת ספוט (דולר לטונה)	628
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1028
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1880
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8760

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	15.95
ברנט יולי	16.85
דובאי ספוט	15.25
טאפיס ספוט	13.75
מקסם קיזד ספוט	17.44
נפט לחימום ספוט	45.95

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להדרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	172
נפטא פר"ב	142

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ספט' (דולר לטונה)	2685	-51
קקאו ספט' (לי"ש לטונה)	858	0
גומי ספט' (דולר לקילו)	0	0

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
234.76	-0.05	-0.02%

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

שערי מטבע חוץ / 28.7.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות לאומי קניה	העברות לאומי מכירה	העברות הפועלים קניה	העברות הפועלים מכירה	העברות דיסקונט קניה	העברות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.91	3.06	2.92	3.07	2.92	3.06	2.9681	3.0160	2.9694	3.0174	2.9647	3.0131	2.9920	0.54%	1.39%	-0.86%	-3.42%
1 מארק גרמני	2.10	2.21	2.12	2.22	2.13	2.23	2.1420	2.1766	2.1447	2.1794	2.1395	2.1745	2.1599	0.54%	1.33%	10.82%	7.96%
1 לירה שטרלינג	4.65	4.89	4.68	4.91	4.66	4.88	4.7385	4.8150	4.7451	4.8217	4.7342	4.8115	4.7763	0.72%	1.59%	1.32%	-1.30%
1 פרנק צרפתי	0.60	0.64	0.60	0.64	0.61	0.64	0.6193	0.6293	0.6193	0.6294	0.6187	0.6288	0.6244	0.82%	2.80%	10.65%	7.80%
100 ין יפני	3.29	3.44	3.30	3.46	3.30	3.46	3.3500	3.4041	3.3496	3.4037	3.3500	3.4047	3.3819	-0.09%	-2.81%	11.74%	8.86%
1 גילדן הולנדי	1.87	1.98	1.88	1.97	1.88	1.97	1.9122	1.9431	1.9133	1.9443	1.9102	1.9414	1.9278	0.54%	1.34%	10.77%	7.91%
1 פרנק שווייצרי	2.53	2.66	2.55	2.67	2.56	2.68	2.5798	2.6215	2.5821	2.6238	2.5741	2.6166	2.5994	0.42%	1.48%	12.96%	10.04%
1 כתר שוודי	0.41	0.44	0.42	0.44	0.41	0.44	0.4216	0.4285	0.4221	0.4298	0.4211	0.4284	0.4251	0.97%	4.55%	5.09%	2.38%
1 כתר נורבגי	0.47	0.50	0.48	0.50	0.48	0.50	0.4833	0.4911	0.4840	0.4919	0.4824	0.4904	0.4871	0.60%	1.86%	9.14%	6.33%
1 כתר דני	0.54	0.57	0.54	0.57	0.54	0.57	0.5507	0.5596	0.5512	0.5602	0.5504	0.5594	0.5553	0.62%	1.72%	11.84%	8.96%
1 מארק פיני	0.69	0.73	0.70	0.73	0.69	0.73	0.7060	0.7174	0.7075	0.7190	0.7063	0.7186	0.7130	0.71%	3.09%	11.83%	8.94%
1 דולר קנדי	2.13	2.25	2.14	2.24	2.14	2.24	2.1761	2.2112	2.1741	2.2092	2.1740	2.2095	2.1931	0.21%	2.19%	2.03%	-0.60%
1 דולר אוסטרלי	2.14	2.25	2.11	2.27	2.12	2.25	2.1829	2.2182	2.1819	2.2172	2.1801	2.2157	2.2005	0.50%	4.95%	-6.08%	-8.51%
1 ראנד דרא"פ	0.74	0.84	0.66	0.84	0.70	0.82	0.8178	0.8310	0.8179	0.8312	0.8175	0.8312	0.8246	0.63%	1.68%	-3.17%	-5.67%
10 פרנק בלגי	1.02	1.08	1.02	1.08	1.02	1.07	1.0416	1.0585	1.0430	1.0599	1.0402	1.0572	1.0500	0.50%	1.32%	10.74%	7.88%
10 שילינג אוסטרי	2.99	3.14	3.00	3.15	3.03	3.17	3.0457	3.0949	3.0484	3.0976	3.0420	3.0917	3.0708	0.55%	1.30%	10.84%	7.98%
1000 לירטה איטל	1.83	1.93	1.83	1.95	1.86	1.95	1.8690	1.8992	1.8711	1.9014	1.8706	1.9013	1.8850	0.81%	4.87%	1.48%	-1.14%
100 פזטה ספרדית	2.45	2.58	2.46	2.65	2.48	2.60	2.5001	2.5405	2.5037	2.5442	2.4978	2.5387	2.5190	0.59%	3.59%	10.02%	7.18%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.9835	4.0478	3.9830	4.0473	3.9785	4.0435	4.0150	0.65%	2.31%	8.44%	5.64%
1 דינר ירדני	4.14	4.43	4.12	4.41	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3683	0.54%	2.80%	3.02%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0184	0.55%	0.00%	0.55%	---
1 לירה מצרית	0.84	0.92	0.85	0.90	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9275	0.53%	-1.76%	-2.44%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.4613	3.5172	3.4632	3.5192	3.4591	3.5153	3.4894	0.53%	1.17%	3.68%	1.01%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 28.7.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6264	1.3852	0.8847	1.1510	4.7918	1.5520	1.5873	2.8495
1 לירה שטרלינג	1.5964	---	2.2114	1.4123	1.8375	7.6494	2.4776	2.5338	4.5489
1 מארק גרמני	0.7219	0.4522	---	0.6387	0.8309	3.4592	1.1204	1.1458	2.0570
100 ין יפני	1.1303	0.7081	1.5658	---	1.3010	5.4162	1.7543	1.7941	3.2209
1 פרנק שווייצרי	0.8688	0.5442	1.2035	0.7686	---	4.1630	1.3484	1.3790	2.4756
1 פרנק צרפתי	0.2087	0.1307	0.2891	0.1846	0.2402	---	0.3239	0.3312	0.5947
1 גילדן הולנדי	0.6443	0.4036	0.8925	0.5700	0.7416	3.0874	---	1.0227	1.8360
1000 לירטה איטל	0.6300	0.3947	0.8727	0.5574	0.7252	3.0189	0.9778	---	1.7952
10 פרנק בלגי	0.3509	0.2198	0.4861	0.3105	0.4039	1.6816	0.5447	0.5570	---

לאל על מטענים יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

מרחב תכנון מקומי שמעון

נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 149 לחוק תכנון ובנייה תשכ"ה-1965, כי הוגשה בקשה ע"ש ברקוביץ בן ציון בגוש 11304 חלקות 30-47 בחרון יעקב שבאשורה יש משום הקלה לעניין הגשת תשריט לאיחוד וחלוקה בנסיה מתכנית ש/12/ב החלה על השטח.
התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לוועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58, זכרון יעקב 30950)

איתמר בר עוז
יו"ר הוועדה המקומית השומרון

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
תל אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר לשימוש חורג של משרד לתקופת חמש במרתף ברחוב בר גיורא מס' 27 גוש 7092 חלקה 61 תיק בנין 0022-027 בקשה מס' 95-1162 ר
הכוללת את ההקלות הבאות:
שימוש חורג מיעוד של מרתף ליעוד של משרד לצמיתות.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המצויה במחלקת רישוי בניה ובתיק הבנין שבקומה 8 ברח' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל אביב-יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל-אביב יפו

חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי

הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/8409",
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
194/ז
ג/6818
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: טרעאן
גוש 16607 ח"ח 1.
עיקרי הוראות התכנית:
הסדרת כביש גישה והקצאת שטח למתקני הנדסה (בריכת אגירה).
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4267 התשנ"ה עמוד 2259 בתאריך 02/03/95.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה הגליל המזרחי וכל המעוניין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מוטי דביר
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז צפון

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
תל אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של תוספת בנייה בקומה א' ברחוב גבר מס' 29 גוש 6133 חלקה 847 תיק בנין 1013-029 בקשה מס' 95-0863 ר
הכוללת את ההקלות הבאות:
10% בקו בנין צדדי מעבר לקו בנין של 3.00 מ' המותר.
10% בקו בנין אחורי מעבר לקו בנין של 5.00 מ' המותר העברת אחוזים בין הקומות.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המצויה במחלקת רישוי בניה ובתיק הבנין שבקומה 8 ברח' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל אביב-יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל-אביב יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "שורקים"
רח' שטמפפר 5 טל: 08-615602 / 08-626/562

שעות הקבלה: בימי א' - ה' בשעות 08.00-12.00 ובימי ד' 15.00-17.45
הודעה
נמסרת בזה הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוגשה לוועדה בקשה להרשות הקלה כדלקמן:
10% בקו בנין צד- מותר 4.00 מ' מבוקש 3.60 מ' 10% בקו בנין אחורי- מותר 7.00 מ' מבוקש 6.30 מ' גוש 7815 חלקה 400 מגרש 31 בתחום תב. תצ/במ/4-1/118 קרית עקרון שם המבקש גלפנדסקי נחום ובתיה תיק בנין מס. 2031-4-1
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדות מנומקת בכתב, לוועדה המקומית לתכנון ובנייה, לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

צבי תחות
יו"ר הוועדה המקומית "שורקים"

חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי אילת

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה אילת מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 2/בת/212".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מתאר 101/02/2
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אילת
רובע 6 - שחמון
גושים 40077, לא מוסדר
עיקרי הוראות התכנית:
יצירת מסגרת תכנונית להקמת אזור מגורים, ע"י שינויים ביעודי קרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בנייה.
כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, מחוז הדרום רחוב התשעים ת.ד. 68 באר-שבע 84100 טל: 07-296414.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלוויי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנים
יו"ר הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה
מחוז הדרום

בעולם

מה באמת כיוונו של המשק?

המומחים צפו למשק האמריקאי נחיתה רכה ב־1995. במקום זאת זו היתה נסיעה מרגשת – ומעוררת חששות

FORTUNE

הדבר הבטוח היחיד שאפשר לומר היום על המשק האמריקאי הוא שהוא נחלש לפתע באביב וקרוב לוודאי שיהיה הרבה יותר חלש עד סוף השנה מכפי שמישהו חשב. כל השאר הם ניחושים.

מבט קר בתחזיותיהם של הכלכלנים ובנתונים שעליהם הן מבוססות מרמז שיש סיבה טובה לדאגה בדבר הכיוון אליו פונה המשק. האם אנחנו מתקרבים עכשיו למיתון? קרוב לוודאי שלא. האם משהו לקוי בבסיסו במשק? לא. אבל בכל פעם שהצמיחה כל כך חלשה והסימנים כל כך מעורבים, הכלכלה פגיעה ועלולה לנטות כלפי מטה.

הניסיון למצוא מה לקוי בכלכלה זה היה כבר זמן מה משחק של ניחושים. בשלהי השנה שעברה היו ההפתעות כלפי מעלה והגיעו לשיאן בשיעור צמיחה של 5.1% בתמ"ג ברבעון האחרון. אבל אז צללה הצמיחה של התמ"ג ל־2.7% ברבעון הראשון ונמוך הרבה יותר ברבעון השני, לפחות מאחוז – אולי אפילו אפס.

אין כל סיבה שאנשים – בעיקר אנשי עסקים – יחששו מן הכיוון של שיעור התמ"ג. אם לא נוח לכם עם שיעורי הריבית, אתם יכולים לגדר זאת בקלות בימים אלה. כנ"ל אם אתם חוששים לשער החליפין של המטבעות. אינפלציה? האם משהו מחוץ לשוק האג"ח חשש מאינפלציה מאז שנות ה־80? הדבר הלא ידוע עכשיו הוא כמה ביקוש יהיה בחודשים הבאים למוצרים ולשירותים שלכם. האם אתם צריכים לשכור עובדים ולהתרחב, לא לעשות כלום או להוריד את מחירותיכם? אם תנחשו נכון, תרוויחו הרבה. אם תטעו, אתם היסטוריה. הדרך היחידה לגדר מפני האטה היא לשמור על עלויות, משכורות ומלאי רזה כל הזמן.

מה הלאה? אולי הדבר הקרוב ביותר לנביא רשמי הוא תחזית הקונסנסוס הנדפסת ב"בלו צ'יפ איקונומיק אינדיקייטורס" (העלון סוקר מדי חודש כ־50 חזאים כלכליים ברוקרים מול סטריט, בנקים, חברות גדולות ומקומות אחרים.) הקונסנסוס עכשיו הוא שהצמיחה בתמ"ג ברבעון השני האטה ל־0.9%, אבל היא תגיע ל־2% ברבעון השלישי ותרוף בין 2.3%–2.6% עד סוף השנה הבאה. הסיפור המלווה תחזית זו הוא שאנשים חדלו לקנות הרבה יותר מדי מוקדם השנה – משום שהפדרל ריזרב העלה את הריבית ב־94', משום שהתייבשו המימון מחדש של משכנתאות וכוח הקנייה שהוא יצר, ומסיבות לא ידועות – ושעסקים שהגדילו את הייצור כדי לעמוד בביקוש גדול יותר, החמיצו את ההאטה בקניות או התעלמו ממנה. לכן המלאי התנפח ולפיכך האט הייצור התעשייתי. ברגע שהחברות יורידו את הייצור לרמת הביקוש, מצב המשק יהיה שפיר. זה סיפור טוב, בעל עקביות פנימית. הוא עשוי אפילו להתברר כנכון.

או לא. הבעיה הראשונה עם תחזית הקונסנסוס היא שהאנשים המוסרים אותה בביטחון כזה הם אותם האנשים שלא הצליחו לחזות את ההאטה באביב השנה.

הבעיה השנייה עם התחזית היא שלכלכלנים יש רקורד נורא של חיזוי מיתונים. הקונסנסוס של "בלו צ'יפ" החמיץ לחלוטין את המיתון של 1990 הסכים רק שבעה חודשים לאחר מעשה שהחלה האטה במשק. חוסר יכולת זה אינו משהו חדש. אלן מלצר, פרופסור באוניברסיטת קרנגי מלון, ביצע מחקר ב־1986 שבדק נתונים של תחזיות כלכליות במשך 20 שנה. הוא גילה שבממוצע אפילו החזאים המדויקים ביותר לא יכלו לחזות בראשיתו של רבעון כלשהו אם המשק יימצא במצב של שגשוג או מיתון באותו הרבעון.

למעשה, רוב הכלכלנים אינם חשים בנוח כשהם מבשרים בשורות רעות. ייתכן שזה בשל טבעם הרציונלי. מאחר שמיתונים הם אירועים נדירים למדי (היו רק 9 מאז מלחמת העולם השנייה), סירוב לחזות מיתון כזה יכול להיות צעד חכם. ככלות הכל, נטייתה הטבעית של הכלכלה היא לצמוח. ברור שאנשים רוצים להרוויח יותר ולהוציא יותר ולהיות בעלי דברים טובים יותר; חברות רוצות לגדול. ויש סיבות פחות מכובדות. אומר גרי שילינג, חזאי מן הדובים של וול סטריט: "דון ריגן, המנכ"ל לשעבר של מריל לינץ', פיטר אותי משום שצפיתי מיתון, ואני לא לבד. אם אתה חושש לביטחון המשרה שלך, אתה אופטימיסט". (דרך אגב, שילינג חושב שאנחנו כבר קרובים ביותר למיתון.)

אבל אפילו אם הקונסנסוס מדויק, הטווח של צמיחה אפשרית בתמ"ג בחודשים הקרובים עובר רק מאפס ל־2%. עם צמיחה כל כך חלשה לא נדרש הרבה כדי להתחיל בהאטה חדשה. ב־89' וב־90' צללה הכלכלה ברמות של מיתון כאשר עיראק פלשה לכווית, העלתה את מחירי הנפט והורידה את הכלכלה. הפתעות כמו אלה של סדאם חוסיין אי אפשר לצפות מראש, אבל תארו לעצמכם מה עלול לקרות לכלל האמון בכלכלה אם משהו רע יתחולל, למשל, בצפון קוריאה, או אם הדאו ג'ונס ייפול ב־1,000 נקודות, או אם אלן גרינספן יחליט לפתע לפרוש.

זעזועים הרבה פחות דרמאטיים מסוגלים להטות את הכלכלה מדרכה. כמה אנליסטים מאמינים, למשל, שהשפעות משבר הפסו בחורף שעבר – בעיקר האטה הפתאומית הדרסטית ביצוא האמריקאי – שיחקו תפקיד בהאטה של האביב הנוכחי. היצוא ירד בשיעור שנתי של 20 מיליארד דולר, מציין רוג'ר ברינר, כלכלן ראשי ב־DRI/מקגראו־היל. כדי להבין את המספר הזה, אם היו לכם 20 מיליארד דולר הייתם יכולים לקנות עותק של חלונות 95 לכל גבר, אישה וילד בארה"ב.

נקודה שלא יתרחשו זעזועים בימי מול בעתיד הקרוב ושנוכחי להתאוששות הצנועה בתמ"ג שהקונסנסוס צופה. עוד יותר, נקודה להפתעה טובה שתגרום לסיום אחר, מאושר, להתרחבות האמריקאית הגדולה. אבל אסור לשכוח שבינתיים דברים רעים אינם יכולים לקרות למשקים טובים.

הערת המערכת: ב־28 ביולי התפרסמו נתוני התמ"ג האמריקאי לרבעון השני, הם עומדים על שיעור צמיחה של 0.5%, קצת יותר מן החזוי כאן.

שנה גדולה לרווחים

כבכל שנה מדרג "פורצ'ן" את 500 החברות הגדולות בעולם. ארבע חברות יפאניות מדורגות במקומות הראשונים

FORTUNE

העסקים הגדולים נעשו גדולים עוד יותר. השנה, זו הפעם הראשונה, צירפנו את הדירוגים הנפרדים של "פורצ'ן" לחברות התעשייתיות וחברות השירותים הגדולות בעולם. המטרה: לשקף טוב יותר את מצב העסקים בעידן המידע. התוצאה: דירוג של חברות הענק הגלובליות, שנעשו ענקיות יותר.

צמיחת הזוקה: הוספת חברות השירותים הדיחה את ג'נרל מוטורס מן המקום הראשון המסורתי שלה למקום החמישי, מאחורי חברות הסחר היפאניות מיצובישי, מיצואי, איטוצ'ו וסומיטומו, שלכל אחת מהן יש הכנסות של יותר מ־160 מיליארד דולר בשנה. בתחתית, החברה הקטנה ביותר (אין לנו הגדרה טובה יותר) צברה הכנסה שנתית של 7.8 מיליארד דולר. חברות ברשימה קבוצה של חברות ענק, שלא אצרו כוח להישאר בה, וביניהן קולגייט פלמוליב, בריטיש סטיל וטיים וורנר, החברה האם של המו"ל של "פורצ'ן". ההכנסה השנתית של 500 החברות שברשימה מגיעה ל־10 טריליון דולר.

ארה"ב היתה בשנה שחלפה מדינה רווחית מאוד. בעוד ההכנסות של 500 החברות הגלובליות עלו ב־9%, עלו רווחיהן ב־62% מדהימים. בראשותן של פורד (מקום 7) וג'נרל מוטורס (5) קפץ הרווח הכללי בתעשיית המכוניות וזינק מ־2.3 מיליארד דולר ב־1993 ל־20.4 מיליארד ב־1994. אבל אם מדרגים לפי תחומי הענפים השונים, הקבוצה עם העלייה הגדולה ביותר ברווחיות היתה זו של יצרני המחשבים והציוד המשרדי. עם יבם היולט פקארד בראש עלו רווחיו של ענף זה ב־88%, יותר מפי 6 מן העלייה הממוצעת של כל ה־500.

אבל היו גם כיסים של עוני בהכנסות, אפילו בממלכת הגדולים. 5 ענפי תעשייה – בנקים מסחריים, חברות פיננסיות מגוונות, קמעונאים מיוחדים, חברות תעופה ורכבות – ראו ירידה ברווח החציוני, ב־13% במקרה של הרכבות. בין המדינות התבררה יפאן, בעלת הכלכלה האטית עדיין, כסביבה קשה במיוחד. מחצית מ־46 החברות ברשימת ה־500 שהפסידו ב־94' היו יפאניות. ארה"ב תרמה רק 9 חברות לרשימת המפסידות. אחת מהן היתה שירות הדואר שבבעלות ממשלתית (מס' 33) שהפסיד 914 מיליון דולר. אי אפשר לקנות מניות של שירות הדואר, אבל כמו חברות ממשלתיות אחרות (לדוגמה, יצרנית המכוניות רנו, במקום ה־64), מפרסם הדואר האמריקאי דו"חות רווח והפסד ומתחרה בחברות פרטיות, ולפיכך יש לו זכות למקום ברשימה. עם 728,944 עובדים הדואר הדיח את ג'נרל מוטורס כמעסיק הגדול ביותר.

מדוע שונה מבנה הרשימה? התשובה היא שזו כלכלה חדשה העוברת ארגון מחדש עמוק ומהיר כמו המהפכה התעשייתית של המאה הקודמת. הכלכלה החדשה חיסלה במידה רבה הבדלים שהיו תקפים בין עסקים תעשייתיים ובין שירותים, השירותים השונים. חברות טלפון מתחרות עם רשתות שידור, יצרני תוכנה מציעים שירותים פיננסים אישיים, חברות תעופה מוכרות קרנות נאמנות ויצרני מכוניות כותבים ביטוחים.

נבחן לדוגמה את ג'נרל אלקטריק (19). סמל מוכר זה של עוצמה תעשייתית מקבל עכשיו 40% מהכנסותיו מעסקי שירותים, בעיקר שירותים פיננסים. פולקסוואגן הגרמנית (34) נוסעת, אם גם באטיות, באותה הדרך. שירותים פיננסים מהווים עכשיו 8.1% מעסקיה.

בשעה שדיגיטליזציה משנה את טבעה של התחרות, נמשכת במלוא הקצב מגמה ותיקה יותר – גלובליזציה. זו אינה רק הרשימה של 500 החברות הגדולות ביותר אי־פעם. קרוב לוודאי שהיא גם הגלובלית ביותר. למשל, בואינג (116) המוכרת 70% ממטוסיה מעבר לים. אחד מכל שבעה ממטוסיה נמכר לחברת תעופה סינית. המסחר הוא כמובן דו־כיווני: רבע מכלל היצוא של העולם המפותח מיועד לעולם המתפתח, וזה יעלה עד 2010 לשליש. סיטיקורפ (66) השיגה 44% מרווחיה בשנה שעברה מעסקים בעולם המתפתח, וזה עוזר להסביר מדוע היא מסתפקת בהסתכלות מן הצד בשיגעון הרכישות והמיזוגים של בנקים בארצות הברית. היצוא הכלל־עולמי גדל, אבל הכנסותיהן של החברות הרב־לאומיות גדלות במהירות רבה עוד יותר.

יש לבחון גם את הסחר המתרחב במהירות בשירותים ושל עסקות מעבר לגבולות. עובדים במדינות מפותחות, מונעים על ידי התקדמות הרבה בטכנולוגיות טלקומוניקציה ומידע – ובעיקר על ידי הירידה במחירן – מתחרים ביניהם על פיתוח תוכנות בשביל חברות כמו ג'נרל אלקטריק. באחת מכל שבע עסקות רכישה בעולם מעורב זר כאחד מן הצדדים. דויטשה טלקום (40) ופרנס טלקום (95) הודיעו ביוני שירכשו נתח של 20% בספרינט (271) בברית נועדת לשירות הצרכים הכלל־עולמיים של התאגידים הגדולים. זה בא מיד אחרי המיזם המשותף של MCI (מס' 253) עם בריטיש טלקום (120). ל־MCI היתה גם עסקה גדולה עם ניוז קורפ של רופרט מרדוק (488). ב.מ.וו (94) קנתה את רובר. וכן הלאה.

מאחר שמרבית הממשלות מושכות את החברות הרב־לאומיות באותה התלהבות שבה דחו אותן פעם, נפתח העולם בפני חברות אלה. היכנסו, אומרים המומחים, בעיקר לשוקי אסיה ואמריקה הלטינית. מייעץ קנת קורטיס, כלכלן ראשי של דויטשה בנק: "בעוד עשור, אם שליש מהכנסותיך לא יהיה מאסיה, אתה תהפוך להיות שחקן אחורי בלבד". HSBC אחזקות (126) שבבעלותה בנק הונג קונג ושנגחאי, הרוויחה כ־60% מן הרווח שלה בסך 3.1 מיליארד דולר באזור אסיה־האוקיינוס השקט, ומרביתו בהונג קונג.

מגמה לטווח ארוך שכמעט לא מעריכים אותה מספיק היא הגל הגדול של השקעות יפאניות באסיה. החברות הרב־לאומיות היפאניות מייצרות רק 7% מתוצרתן מעבר לים, בהשוואה ל־23% בשביל החברות האמריקאיות המקבילות. לפי ההערכות יפאן תוציא 10% עד 15% מייצורה אל מחוץ לגבולותיה. כתוצאה מכך צופים כלכלנים אחרים שעד מהרה נראה לחץ תחרותי ללא תקדים על הייצור המערבי, כאשר הטכנולוגיה והניהול היפאניים יצטרפו לעלויות העבודה הסיניות. כוחות הגלובליזציה – תלות הדדית הולכת וגדלה של משקים עשירים ומתפתחים – מקבלים תאוצה עם כל התקדמות במחשבים ובטלקומוניקציה.

היש עתיד לחברה הגדולה ביותר?

למיצובישי יש הכנסות עצומות, אבל רווחיה מדשדשים במקום. עליה לעבוד קשה כדי למצוא עבודה חדשה ולהיות פחות יפאנית

FORTUNE

לפי חישובים של כמה אנליסטים, החברה הגדולה בעולם – מיצובישי מטוקיו – צריכה להתפגר. מיצובישי, כפי שהם רואים אותה, היא חיה פרהיסטורית אסית שעבר זמנה ושוב אינה תופסת מקום בשרשרת המזון. אותם הדברים אמורים גם לגבי חברות הסחר הענקיות האחרות של יפאן, שיחד עם מיצובישי תופסות 6 מ־10 המקומות הראשונים ברשימת 500 החברות הגלובליות של "פורצ'ן". העסק הבסיסי שבנה את חברות הסחר – העברת חומרי גלם ליפאן והוצאה מהירה של מוצרים מוגמרים לעולם – יורד כבר יותר מעשור.

ההכנסות השנתיות של מיצובישי בסך 176 מיליארד דולר, עצומות. מכירותיה שוות לאלו של ג'נרל מוטורס, החברה האמריקאית הגדולה ביותר, יחד עם אלו של דאו כימיקלס. הכנסותיה גדולות מאלו של איי־טי־אנד־טי, דו פונט, סיטיקורפ ופרוקטר אנד גמבל ביחד. בשרתה את 45,000 לקוחותיה מעבירה מיצובישי מסביב לעולם כ־100,000 מוצרים, מגרעיני תירס ועד גנרטורים גדולים לתחנות כוח. בין תריסרי העסקים שבבעלותה המלאה יש חוות להנבת בהמות ומכרות פחם באוסטרליה, מפעלי נייר ומכרות ברזל בקנדה, מכרות נחושת בצ'ילה, אתר נפט בהונאי ושדות גז טבעי נוזלי ליד חופי ברונאי.

אבל יש גם סיבה המפוצצת את הבועה. ייתכן שהשולטן של ברונאי משגשג, אבל מיצובישי מרוויחה רק 219 מיליון דולר מברונאי. זה רווח שולי של 0.12%. חברות הסחר הגדולות האחרות סובלות באותה המידה. אפילו בתקופת השיא שלהן בשנות ה־60 וה־70 מעולם לא עלה הרווח השולי על 3%. עכשיו מאיימות העלויות ההולכות וגדלות לבלוע כליל את הרווחים.

אבל למפלצת הזאת קשרים טובים. מינורו מקיהארה, המנכ"ל של מיצובישי מאז 92', יודע היטב שהוא צועד באזור מסוכן. האתגר שלו: לשכנע את פקודיו, שייתכן שנעשו נינוחים מדי, שיש צורך דחוף בהתחדשות. "עלינו לשנות את התוכן של עסקינו", אומר מקיהארה. "אבל כדי לשנות את העסק אני צריך ליצור אווירת משבר. יבם יכולה ליצור אווירת משבר באמצעות פיטורים. המסורת אינה מרשה לנו לעשות זאת כאן". מקיהארה מאמין שהוא חייב לגרום לאנשיו להבין כמה חיוני הדבר להיעשות גלובלי באמת, להשקיע בעסקים רחוקים שאין להם כל קשר ליפאן. הוא מאמין גם שהחברה זקוקה למעמד מרכזי בעסקי המולטימדיה.

בשביל מרבית הזרים חברת מיצובישי – להבדיל מאחותה מיצובישי מוטורס, המייצרת מכוניות – כמעט שאינה מוכרת למרות גודלה. אבל ביפאן היא ישות הדורשת ומקבלת את אותה מידה של כבוד שאמריקאים מעניקים לבנק ג'י־פי מורגן. ההיסטוריה שלה שלובה בזו של יפאן המודרנית. ב־1870 שאל יאטארו איוואסאקי, בן למשפחת סמוראים ותיקה, ספינות קיטור והתחיל לסחור בין טוקיו לבין אוסאקה. במשך עשרות שנים ייסדו איוואסאקי ויורשיו חברות שעסקו בבנקאות, ביטוח, בניית אוניות, כימיקלים, בנייה ועוד, והיו חלק חיוני במכונת המלחמה היפאנית בשנות ה־30. מיצובישי זירו היה אחד ממטוסי הקרב הקטלניים ביותר. אין זה מפתיע שקבוצת מיצובישי וקונצרנים גדולים אחרים בבעלות משפחתית, האיבטסו ביפאנית, פורקו בעת הכיבוש האמריקאי.

ב־1950 נבנתה מיצובישי מתוך ההריסות. היא וחברות סחר אחרות נהנו משנות הזוהר שלהן בשנות ה־60 וה־70, כאשר הן שיווקו את המכוניות, מכשירי הטלוויזיה והמוצרים הפופולריים האחרים של יפאן בכל רחבי העולם. ב־1974 למשל, טיפלו 14 חברות הסחר הגדולות ביותר ומיצובישי בראשן ב־62% מן היצוא היפאני ובאותה הכמות של היבוא.

אבל החל בשנות ה־80 התחילה המגמה לפנות לכיוון הלא נכון. לפני שנתיים העריכה חברת הברוקרים ג'רדין פלמינג מהונג קונג את סיכוייהן של מיצובישי וחמש חברות סחר אחרות. ציור של טירנוזאורוס רקס עם סיגריה מעוכה בפיו עיטר את כריכת הדו"ח של ג'רדין שמסקנתו היתה שחברות הסחר הן "יצורים מעידן שחלף ועבר". הסיבה: יצרנים כמו ניסאן, טויוטה ומצושיטה כבר אינם זקוקים לחברות סחר שיעזרו להם בדרך לדין או לקואלה לומפור. הם מסוגלים להתמודד לבד עם חברות ספנות, סוחרים וחברות פרסום. התוצאה: חלק היצוא היפאני שבידי הסוגו שושה ירד ל־30%.

גם היבוא שמנהלות חברות אלו ירד, אבל רק ל־44% מכלל היבוא היפאני. כמה קמעונאים יפאניים גדולים התחילו לקנות היישר מספקים מעבר לים. אפילו קמעונאים זרים ביפאן מתחילים לייבא בעצמם את המוצרים שלהם. ב־1970, כאשר פתחה קנטאקי פרייד צ'יקן את הראשונה מ־1,050 מסעדותיה ביפאן, היא שכרה את מיצובישי שתספק לה את העופות. (מיצובישי גם קנתה שליש מ־KFC יפאן). אבל כאשר פתחה טויס אר אס ב־1991 את חנותה הראשונה בטוקיו היא נבנה לבדה והיום היא מפעילה 29 חנויות ללא התערבות של חברות הסחר, ומצליחה למרות המיתון ביפאן.

לבסוף, חברות הסחר קנו כמויות גדולות של מניות יפאניות באמצע שנות ה־80, כאשר המחירים נסקו לשחקים. עכשיו שמדד ניקיי תקוע ב־38% משיאו ב־1989, נראות קניות אלו חסרות זהירות.

כדי להימנע מכליה הדבר שמיצובישי ומתחרותיה צריכות לעשות הוא להחזיק בחלק גדול ככל האפשר של עסקיהן המסורתיים לזמן הדרוש כדי שיוכלו להפוך את עצמן לחיות פרא חדשות. בשביל מיצובישי יהיה החלק הראשון קל יחסית. היא אחת משלושת החברים המרכזיים בקיירטסו בעל העוצמה הגדולה ביותר ביפאן. 30 החברות של מיצובישי שנולדו מחדש או נוצרו אחרי המלחמה מייצרות מכוניות, כימיקלים, מעליות, צבעים, מצלמות, ניקון ובירה קירין בין מאות מוצריהן. לחברת הסחר תפקיד מוביל בדאגה לבריאות הקבוצה.

אין זה בטוח כלל שמיצובישי תצליח לבצע גלובליזציה של עסקיה. מקיהארה דוחק במנהליו למצוא "מפעלים גלובליים טובים" לשם השקעה, אבל רבים מהם אינם יודעים בדיוק איזה מפעלים הוכן הם צריכים לחפש אותם. ההשקעה היחידה הנשקלת ואשר מתאימה לתיאור היא 8% בשדה גז טבעי בוונצואלה שיספק גז לארצות הברית או לאירופה.

כרגע עושה מקיהארה הכל כדי להכניס את החברה עמוק יותר למולטימדיה, עסק הכולל כבר 8 מערכות טלוויזיה בכבלים ביפאן, שני לוויני תקשורת וחלקים בחברות טלפונים לשיחות חוץ. הפרויקט השאפתני ביותר של מיצובישי באמצעי התקשורת, עדיין בשלב של הכנות, מכונה MC סייברמרקט. תמורת 3,100 ד' לשנה יקבלו הלקוחות גישה, באמצעות רשת מחשבים, לאוצר עצום של מוצרים ושירותים – ממכונות אריזה משומשות ועד לצי מכוניות – שאת רובם מציעים מתווכים. בבוא היום, מקווה מיצובישי, אפילו העסקות הגדולות ביותר יבוצעו על סייברמרקט.

מיצובישי יודעת איך זה להיות הגדולה ביותר. עכשיו עליה ללמוד להיות גם עשירה.

הנפילה הגדולה

חוק הכבידה שב לשלוט גם במניות של הטכנולוגיה בוול סטריט

The New York Times

מאז תחילת השנה גרמו קרנות נאמנות המשקיעות במניות הטכנולוגיה למיליוני אמריקאים להיראות כגאונים. אלפי קרנות, מן המומחים לטכנולוגיה ועד לקרנות השקעה כלליות יותר כמו קרן פידליטי מגלאן, בעלת נכסי השקעה בסך 48 מיליארד ד', הפיקו תשואות של יותר מ־20% במחצית הראשונה של השנה בהשקעות כבדות במניות טכנולוגיה.

אבל ביום רביעי, 19 ביולי, קיבלה ירידה שנראתה בתחילה כהצטננות זמנית של מגזר שוק לוהט מדי, צורה של התמוטטות גמורה לפני שהתאוששה מעט ב־90 דקות המסחר האחרונות. הירידה של 35.66 נקודות במדד נאסד"ק, הנשלט על ידי מניות הטכנולוגיה, היתה השנייה הגדולה בהיסטוריה של המדד, בנקודות, אחרי ירידה של 46.12 נקודות ב־19 באוקטובר 1987. אבל בנקודת השפל של יום ד' עברה הירידה את המספר של 1987. מאז סגירתו ביום שני על 1005.89, הפעם הראשונה בהיסטוריה שהמדד עבר את המחסום של אלף נקודות, הוא נפל ב־53.02 נקודות, או 5.3%, ל־952.87 נקודות.

הרקע לירידות הללו היו הערכות מהירות של מנהלים בכירים באותן החברות שעזרו להניע את הגאות שנמשכה חודשים אחדים – חברות שזה עתה דיווחו על רווחים נפלאים ברבעון האחרון.

מיקרוסופט ואינטל שהם הכוחות הדומיננטיים בחלק גדול של מניות הטכנולוגיה היתה להן השפעה על מאות חברות אחרות.

אבל נראה שהמשקיעים, מתוך התלהבות, קבעו מטרות צמיחה שאין להשיגן. אם המשקיעים יורידו מחדש את הציפיות הללו, עלול מגזר הטכנולוגיה לעמוד בפני אי שקט חדש.

המפסידה הבולטת ביותר ב־19 ביולי היתה אינטל. המוליכים למחצה שלה – שבבי הסיליקון העשירים המספקים את המוח למחשבים, לטלפונים סלולאריים, למקררים ולמוצרים רבים אחרים – שולטים בענף המחשבים האישיים. המניה של אינטל נפלה ב־10.75 ד' והגיעה ל־62.50 ד', לפני ששבה ועלתה מעט ל־65.25 ד', הפסד של 8 ד'. יותר מ־57 מיליון מניות של אינטל נסחרו בנאסד"ק, פי 3 ממספר המניות של חברה אמריקאית אחרת כלשהי שנסחר באותו היום, נפח המסחר הגדול ביותר של מניה כלשהי בנאסד"ק אי־פעם.

גורל דומה היה למניה של מיקרוסופט, שהשילה ביום ד' 7.375 ד', אחרי שביום ג' כבר הפסידה 7.125 ד'. המכירות של מניות מיקרוסופט ואינטל, הקובעות יחד את מרבית התקנים לחומרה ולתוכנה של מחשבים אישיים, שלחו את מדד נאסד"ק לצלילתו התלולה. אף ששתי חברות אלו הן רק 2 מתוך כמעט 5,000 חברות במדד, הן מהוות יותר מ־8% בשווי השוק של המדד.

העובדה שהמכירות הרחבות באו אחרי מה שנחשב לעליות מרשימות ברווחים ברבעון השני היא תזכורת לדרך שבה מיקרוסופט ואינטל החליפו את יבם כעוצמה הגדולה בענף הטכנולוגיה.

בשיחת ועידה עם אנליסטים בניו יורק ביום ג' בלילה הזהירו מנהלים של אינטל שהוצאות שיווק גדולות יותר לעונת המכירות של חג המולד עלולות ללחוץ את שולי הרווח של החברה יותר מכפי שמצפים כמה אנליסטים.

כ־24 שעות מוקדם יותר היו למיקרוסופט הערות דומות בשיחות ועידה עם אנליסטים בוול סטריט. מנהלי מיקרוסופט הזכירו לאנליסטים שאם משלוחי תוכנת חלונות 95' יילכו בדפוסים שקבע כל מוצר אחר שמוכרת מיקרוסופט, הם יהיו חלשים בשני הרבעונים הראשונים של 96', כ־6 חודשים אחרי החדרת המוצר לשוק.

אזהרה זו באה אחרי שמיקרוסופט דיווחה על מה שנחשב לרווח חזק ברבעון הרביעי שלה – 368 מיליון דולר, או 58 סנט למניה, לעומת 362 מיליון דולר, או 59 סנט למניה, בשנה הקודמת. ההכנסות עלו מ־1.3 ל־1.6 מיליארד דולר.

אף שרווחיה של אינטל היו מרשימים, הם פיגרו בסנטים אחדים אחרי ההערכות בוול סטריט. לחברה היה רווח של 879 מיליון ד', או 99 סנט למניה, לעומת 640 מיליון ד', או 73 סנט בשנה הקודמת.

מייקל בראון, מנהל כספים ראשי של מיקרוסופט ברדמונד, וושינגטון, טען כי "לא היו כל חדשות בשיחה".

אנשי מיקרוסופט דיברו גם על העלייה התלולה במחיר המניה של החברה, אמר בראון.

הרמזים של אינטל ומיקרוסופט נתנו למנהלי קרנות נאמנות ולמשקיעים פרטיים את כל הסיבות שהיו זקוקים להן כדי לממש רווחים בכל מניות הטכנולוגיה. כל אחת מ־10 המניות הנסחרות ביותר בבורסות האמריקאיות ביום ד' היתה קשורה למחשבים, וכל אחת מהן הפסידה לפחות 2 ד'.

בנבכי הבירוקרטיה הפיננסית

פיקוח פיננסי הוא בדרך כלל תגובה לשערורייה. הגיע הזמן למצוא גישה חדשה

Economist

חייו של איש פיקוח פיננסי אינם מאושרים בדרך כלל, כפי שגילה שוב הבנק המרכזי של בריטניה בשבוע שעבר. אפילו לפני הפרסום ב־18 ביולי של דו"ח רשמי שבדק את התמוטטותו של בנק ברינג, קראו פוליטיקאים מן האופוזיציה לבנק לוותר על סמכויות הפיקוח שלו, שאותן הם רוצים להעביר לוועדת בקשות חדשה. בתגובה הגן שר האוצר הבריטי על המצב הקיים וציין שאין מערכת פיקוח המסוגלת למנוע כל כישלון אפשרי.

היא גם אינה מיועדת לכך. ככלות הכל, מטרת הפיקוח אינה למנוע כישלון של חברות פיננסיות אלא לוודא שכאשר הן נכשלות הן אינן מערערות את המערכת הפיננסית. אבל אחרי כל תקלה פיננסית גדולה, גדל הלחץ לקביעת עוד כללים שימנעו מן הדבר להתרחש שוב.

המבנה הנוכחי של הפיקוח במרבית המדינות התפתח בדיוק בצורה אקראית כזאת. באמריקה חוק גלאס־סטיגל, האוסר על הבנקים להיות חתמים של ניירות ערך, עבר ב־1933 משום שהקונגרס האמין שמספר גדול של התמוטטויות בנקים בראשית שנות ה־30 נגרם על ידי פעולות הרסניות של הבנקים בשוקי ניירות הערך. באותה שנה הוכנס לשימוש ביטוח על פיקדונות כדי לבטל ולמנוע התמוטטויות על הבנקים מצד מפקידים עצבניים. הביטוח הזה הורחב לאחר מכן ברגע גרוע ביותר: בדיוק לפני אסון ההלוואה והחיסכון בראשית שנות ה־80. דפוס דומה אפשר לראות בבריטניה, שם נחקקו חוק הבנקאות מ־1979 וחוק השירותים הפיננסים מ־1986 אחרי שערוריות פיננסיות.

מה הדבר בפיננסים העושה את האנשים מעוניינים כל כך להפריע למוסדות פיננסים באמצעות בירוקרטיה? יש לכך הסברים אחדים. אחד הוא שבעסקות פיננסיות מעורבים לעתים חסכונותיהם של אנשים. לפי הסבר אחר, מחויבויות פיננסיות הן לעתים קרובות התחייבויות חד פעמיות לטווח ארוך שבהן מעורבים מוצרים פיננסים סבוכים כמו פוליסות ביטוח חיים. אבל ייתכן שהחשוב ביותר הוא שכדי שכלכלה מודרנית תוכל לתפקד ביעילות, אנשים זקוקים לאמון במערכת הפיננסית.

אבל אפילו אם הפיננסים הם משהו מיוחד בשל סיבות אלו, אין זאת אומרת שיש להטיל פיקוח הדוק על שווקים פיננסים. כדי להצדיק פיקוח חייבות קודם להיות ראיות של כשל שוק. בפיננסים שני המקרים המוכרים לעתים קרובות ביותר לכשל כזה הם כאשר צד אחד לעסקה בעל מידע טוב יותר מאשר השני (מה שמכונה "מידע אסימטרי"), וכאשר עסקה משפיעה על אחרים שאינם מעורבים בה ישירות ("חיצוניות").

מידע אסימטרי שכיח יותר בשווקים פיננסים קמעונאיים, שם אנשים המשקיעים, נאמר, בקרן נאמנות או תוכנית פנסיה קונים אותן מחברות בעלות ניסיון ומידע הרבה יותר גדולים משלהם. באשר לחיצוניות, באורח מסורתי חששו אנשי הפיקוח מהתמוטטויות על הבנקים, שבהן קריסתו של בנק אחד גורמת לקריסתם של אחרים. בהתחשב בתפקיד המרכזי שמשחקים הבנקים במערכות התשלומים ויצירת האשראי, עלולה התנפלות כזאת לגרום לתוצאות כלכליות חמורות. הפיקוח אמור לצמצם את הסיכון הזה.

מכל אלה עדיין לא מובן מאליו שהם מצדיקים כללים מפורטים. ראשית, לא כל קוני המוצרים הפיננסים הם [illegible]. משקיעים סיטונים כמו קרנות פנסיה עוסקים לעתים קרובות במוצרים פיננסיים. "אין כל הצדקה לפיקוח על השווקים הסיטונאיים", אומר מרטון מילר, כלכלן חתן פרס נובל מאוניברסיטת שיקגו.

יותר חזקה הטענה בזכות פיקוח על חברות העוסקות במשקיעים קמעונאים. כאשר מאלצים את הסוחרים בפוליסות ביטוח חיים וקרנות פנסיה לגלות מידע רב ככל האפשר בדבר מוצריהם, יכולים המפקחים לצמצם את האסימטריות של המידע. אבל כללים מפורטים המחייבים חברות, למשל, להחליט אם המוצר שהן מוכרות "מתאים" ללקוח מסוים עלולים להיות מסוכנים. אם יש לאנשים מספיק מידע כדי לקבל החלטות השקעה סבירה, הכללים היחידים הנוספים הדרושים באמת הם אלה המגינים עליהם מפני מרמה.

אם אפשר לפתור אסימטריה של מידע בעיקר באמצעות התעקשות על גילוי גדול יותר, מה בדבר סיכון מערכתי? אף שכמעט לא היו התמוטטויות על בנקים מאז שנות ה־30, האיום של כשל מערכות עדיין רודף את רשויות הפיקוח – אף שכפי שג'רלד קוריגן, יו"ר לשעבר של פדרל ריזרב בנק של ניו יורק והיום יועץ לגולדמן זאקס, מודה: "אין כל הסכמה בין רשויות הפיקוח השונות לגבי הגדרה של סיכון מערכתי".

אבל קוריגן משוכנע שהאיום קיים. התמוטטות הבורסה ב־1987 היוותה לדבריו איום מערכתי, משום שבנקים וחברות ניירות ערך לא רצו לבצע תשלומים או למסור ניירות ערך לחברות העלולות להתמוטט.

אפילו אם מקבלים את הדברים הללו, עדיין ייתכן שלא כדאי לתקן כל כשל שוק באמצעות פיקוח, אם מתברר שעלות התרופה גדולה מעלות המחלה. התרופה הנוכחית אינה זולה. מחקר שביצע באחרונה בית הספר למינהל עסקים של לונדון העלה שההוצאות הישירות של מימון פעולותיהן של רשויות הפיקוח הגיעו בבריטניה ל־90 מיליון ליש"ט (144 מיליון דולר). באמריקה מדובר ב־795 מיליון ד'.

סכומים אלה הם כסף קטן בהשוואה לעלויות הציות לפיקוח לחברות.

האם זה משתלם? איש אינו יודע. כדי להיות בטוחים יהיה צורך להוכיח שעלות המשברים המערכתיים גדולה מעלות מניעתם. אבל אי אפשר לקבוע מה היה קורה ללא פיקוח. בכל אופן, משום שמוסדות פיננסים ממשיכים להתבוסס בקביעות [illegible], הטענה שהשלכת כסף לעבר רשויות הפיקוח היא תרגיל רב ערך זקוקה למידה מסוימת של ספקנות.

לאמריקה אין מונופול על חקיקת פיקוח מטופשת. למשל, אמנת באזל מ־1988, המחייבת את הבנקים במרבית המדינות להפריש הון לעומת נכסים בעלי סיכון. בין יתר הדברים האמנה אינה מכירה בסיכונים מאזניים; ובצורה מוזרה היא קובעת שכל איגרות החוב הממשלתיות אינן בנות סיכון. זה גרם לבנקים לבצע ספקולציות גדולות יותר באג"ח אלה.

הצעות המתוכננות של אנשי הפיקוח מבזל לגבי סיכון שוק (הדרישות מן הבנקים להפריש כספים כדי להגן על ספרי המסחר שלהם כנגד שינויים בשיעורי הריבית) עשויות לתקן בעיה זאת. אבל רשויות הפיקוח, מתוך הכרה שבשתיקה שהגישה המקורית היתה פגומה, ירשו במקרים מסוימים לבנקים להשתמש במודלים של ניהול הסיכון שלהם כדי לקבוע את כמות ההון שהם זקוקים לה. בנקים רבים יבחרו במודל המצמצם עד למינימום את הסכום הזה.

בן סטיל מן המכון המלכותי ליחסים בינלאומיים בלונדון טוען שמרבית המאמצים לקבוע רמת הון מינימלית וליצור מגרשי משחקים ישרים פשוט מוטעים. הוא מציין שלבנקים בעלי פיקדונות מבוטחים או ערבויות ממשלתיות יש יתרון על אלה שאין להם הדברים הללו. להכריח את שני הסוגים להפריש את אותה כמות ההון לא יבטל את היתרון הזה.

למרות כל הדיבורים על מגרשי משחקים ישרים עשויות עסקות בינלאומיות כאלה להיות בעלות מניעים פרוטקציוניסטיים ולא זהירים בלבד. הלחץ להעביר את אמנת בזל, למשל, הגיע מן הבנקאים האמריקאים והאירופים שטענו שבנקים יפאניים "בעלי הון נמוך מדי" פוגעים בצורה לא הוגנת בעסקיהם. אבל כפי שמציין סטיל, הסיבה שבבסיסו של העיוות היא שהבנקים היפאניים פונקו על ידי מגוון של רשויות פיקוח. קום בנק לא הורשה לפשוט רגל מאז מלחמת העולם השנייה. התוצאה: ללא תמריץ לפעול בזהירות, כל הבנקאות היפאנית קרובה לפשיטת רגל.

אם לתקנות מפורטות היה בעבר ערך מפוקפק, קשה להניח שהוא יהיה יעיל יותר בעתיד – אבל עשוי להיות הרבה יותר יקר. יש לכך שלוש סיבות. ראשית, קצב החדשנות הפיננסית בעשור האחרון הותיר רשויות פיקוח רבות קצרות נשימה. מרבית החברות הפיננסיות – ברינג היה יוצא מן הכלל ראוי לציון – הגיבו לשווקים הנעים במהירות על ידי שיפור הדרכים שבהן הן מנהלות סיכונים. בניגוד לכך, למרבית רשויות הפיקוח יש עדיין ידע בסיסי בלבד בניהול סיכונים.

שנית, חברות מרחיבות את מגוון העסקים שבהם הן פעילות. בכל העולם חברות לני"ע מציעות יותר ויותר שירותי בנקאות ובנקים מגדילים את הסחר בני"ע. טשטוש גבולות זה עושה את מבני הפיקוח המסורתיים, המבוססים על חלוקות מוסדיות, למיושנים.

פיקוח תפקודי – כלומר פיקוח על הפעילות ולא על המוסד – עשוי להיות רציונלי יותר משום שיקל על הפיקוח על כל הענף. אבל זה לא ימנע משברי מערכת. דיויד סונמייקר מביה"ס לכלכלה של לונדון, מציין כי המוסדות ולא השוק הם המתמוטטים. הפתרון לבעיה זאת עשוי להיות אימוץ של גישת מטריצה, שבה כמה רשויות פיקוח בוחנות את השוק בכלל ואחרות אחראיות על מוסדות מסוימים – אף שזה יקר מאוד.

הסיבה השלישית מדוע תפקידיהם של המפקחים נעשים קשים יותר היא הבינלאומיות של השווקים הפיננסיים. בסופו של דבר ברינג התמוטט בשל בעיות לא בלונדון אלא בסינגפור. אנדרו לארג', היו"ר של ועדת ניירות הערך וההשקעות של בריטניה, רוצה בשיתוף פעולה גדול יותר בין רשויות הפיקוח בעולם. "כמעט כולנו מאורגנים על בסיס לאומי וקשה לטעון שאנחנו בעולם היום הטוב כדי לעמוד בכך", הוא אומר. כדי להתמודד עם הדבר מנסות רשויות פיקוח במדינות שונות, מעט במאוחר, לשפר את תיאום פעילותן.

במקום לנסות ולהטיל כללים חדשים ייטיבו הממשלות לעשות אם ישימו את מבטחם ביותר פיקוח עצמי, לפחות בשווקים הפיננסיים הסיטונאיים. שהרי בסופו של דבר בנקים ומוסדות לניירות ערך מזהים בעיות במהירות גדולה יותר מזו של הפיקוח. למשל, בנק BCCI הוזהר על ידי מרבית הבנקים האחרים זמן רב לפני שרשויות הפיקוח סגרו אותו. הפוזיציה הגדולה של ברינג בחוזים עתידיים יפאניים עוררה יותר ספקות אחרים בבנקים אחרים בשבועות שלפני התמוטטות.

ללא ההבטחה התיאורטית של רשת ביטחון של הפיקוח יהיו החברות זהירות יותר. הן ידרשו יותר מידע – ומידע טוב יותר – בדבר הסיכונים שעמיתיהן לוקחים על עצמם והדרך שבה הם שולטים בהם. ביטול כללים יגדיל גם את אי־הוודאות. מאחר שאי־הוודאות מעודדת זהירות, הוא יעשה קרוב לוודאי יותר מכל כמות של פיקוח לצמצום הסיכון המערכתי. לכן, באסון הפיננסי הבא, אל תקראו לחקיקת עוד כמה כללים – אלא לביטול אחדים מהם.

© the economist

שוגון
מפעל לייצור:
תיקים לנסיעה ומזוודות.
ארנקים, סטים למניקור, תיקי קוסמטיקה ועוד...
עזרי פרסום ומכירה למוסדות, מפעלים ולועדי עובדים
ניתן להזמין דגמים מיוחדים
ולהטביע את שם החברה לפי דרישה
בלעדי ייצור מקומי
תצוגה ומכירה
החצב 10 א.ת. אזור 58001
טל. 03-5592917 פקס: 03-5595415

נץ
חיפוש נעדרים
03-613 27 33
מוקד – 24 שעות

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

עבר שבוע / רפי פרסיץ

התמ"ג בארה"ב עלה רק ב–0.5%

אך רוב הכלכלנים רואים בהאטה אתנחתא חולפת, וצופים התחדשות הצמיחה כבר ברבעון השלישי השנה

הנתונים הכלכליים המרכזיים שראו אור בארה"ב בשבוע שעבר אישרו לכאורה כי משקה שרוי בתהליך האטה. ההזמנות למוצרים בני־קיימא (כמכונות כביסה וטלוויזיות, שתוחלת חייהן יותר משלוש שנים) פחתו ביוני ב–0.1%, והתוצר המקומי הגולמי עלה ברבעון השני של השנה בשיעור שנתי צנוע של 0.5% – הנמוך זה כ–3.5 שנים.

אף שמספר האינדיקטורים של מצב בריאותו של המשק האמריקאי נופל אך מעט ממספר מאכזביו, נוטים רוב הפרשנים לראות שהאטה כגידול בתל"ג נובעת מחיסול־מלאים (בעיקר במגזר הרכב). לגרסתם, לה שותף הנשיא קלינטון, עשוי משקה של ארה"ב לחזור לדרך המלך כבר ברבעון הקרוב (יולי־ספטמבר), ולהציג צמיחה מהירה, שתהיה (לדעתם) נטולת סממנים אינפלציוניים.

ביפאן, לעומת זאת, דומה שהאטה (ליתר דיוק, המיתון) אינה תופעה חולפת. ביוני תפחה בה האבטלה מ–3.1% ל–3.2% מכוח העבודה; התפוקה התעשייתית פחתה ב–0.8% לעומת החודש הקודם.

בורסות ומטבעות

שערי הריבית, הנעים באחרונה בלא מגמה מנחה, התקוננו בשבוע שעבר מטה. התשואה השנתית על איגרות החוב הדולריות הארוכה נסוגה מ–6.96% ל–6.90%, וזו על שטרי־אוצר דולריים לשלושה חודשים מ–5.60% ל–5.58%. התשואה השנתית על איגרות החוב הלי"שטית הארוכה הצטמקה מ–8.32% ל–8.22%, וזו על איגרת החוב המארקית הארוכה מ–6.86% ל–6.79%.

התנהגותם של שערי הריבית (המשליכה על גודלום של משקיעים) היא המכתיבה, בשבועות האחרונים, את תנודותיהם של רוב מדדי המניות. מכל מקום, בשבוע שחלף נצמדו מדדי המניות ברוב המרכזים הפיננסיים לשערי הריבית. למעט יוהנסבורג, שבה נסוג המדד, בחישוב שבועי, ב–0.4%, ומדדי המניות בציריך, בסידני ובמאלזיה, שצלחו את השבוע כמעט בלא שינוי, נרשמו עליות ברוב בורסות העולם: 1.7% בפאריס, 1.6% בניו יורק, בלונדון ובסינגפור, 1.3% בפרנקפורט ובמילאנו, 0.7% באמסטרדם ו–0.4% בטוקיו ובהונג קונג.

הדולר הוסיף להיסחר בתחומים צרים. בשוק המסחר בניו יורק, ננעל המטבע האמריקאי ב–1.3810 מארק (–0.50 פניג, בחישוב שבועי), 1.1460 פרנק שווייצי (–0.90 סנט), 4.7740 פרנק צרפתי (–4.80 סנטים), 88.10 ין (–0.40 ין), 4,420 רובל (–75 רובל) ו–1.6010 מול הלי"ש (–0.70 סנט).

התאוששות בנפט

העדר חששות ללחצים אינפלציוניים הוסיף לכרסם בשערי המתכות היקרות: זהב נסוג מ–385.85 ל–383.25 דולר לאונקיה, כסף מ–5.21 ל–5.08 דולר לאונקיה, ופלטינה מ–428 ל–425 דולר לאונקיה.

למעט שערי האלומיניום והנחושת, שדשדשו בחישוב שבועי, נטתה המגמה בשוקי המתכות התעשייתיות, הנסחרות בלונדון, בכיוון מעלה: הניקל טיפס מ–8,443 ל–8,760 דולר לטונה, הבדיל מ–6,360 ל–6,620 דולר לטונה, הנחושת מ–2,946 ל–2,976 דולר לטונה, והאבץ מ–1,013 ל–1,028 דולר לטונה.

לשם שינוי, לא חיקו שערי הנפט את שערי המתכות היקרות (הגגרות, בתורן, אחרי שערי הנפט ומוצריו). חבית ברנט נסחרה ב–16.01 דולר: עלייה בכ–40 סנט בהשוואה לשפל שאליו צנחה בשבוע הקודם.

בשוקי הסחורות המכונות "רכות" היה המסחר מעורב. הסוכר (חוזה־אוקטובר) טיפס מ–10.23 ל–10.67 סנט לליברה, ורכז התפוחים (חוזה ספטמבר) טיפס מ–1.0175 ל–1.0410 דולר לליברה. משרת ההתנגדות הבאה אורבת לו בסביבות 1.08 דולר לליברה.

בשוקי הקקאו ננעל החוזה ספטמבר, שהאמיר באמצע השבוע לרמת 1,280 דולר לטונה, ב–1,249 דולר לטונה; 25– דולר בחישוב שבועי.

מסחר סוער בקפה

המסחר בשוקי הקפה היה סוער ורב־תהפוכות. אחרי שהאמיר במהלך השבוע ל–1.5235 דולר לליברה (ערביקה, חוזה ספטמבר), הידרדר בסופו ל–1.43 דולר לליברה (–5 סנט בחישוב שבועי).

מן הסתם, מפקפקים פעילים בשוקי הקפה בנחישותם של מגדליו לממש את החלטותיהם לצמצם את שיווק בחודשים הקרובים.

בקר למסירה באוגוסט התייקר מ–63 ל–63.82 סנט לליברה. חזיר למסירה בדצמבר (ששפלה בשבועות האחרונים מרמת־שיא של 84 סנט לכ–73 סנט לליברה) תמנה את השבוע ב–10.67 סנט לליברה: +0.44 סנט בחישוב שבועי.

שערי החיטה והדגנים, הנראים בעמוד 63, נושקים לרמתם הגבוהה ביותר זה כ–15 שנה, המלאים – לרמתם הנמוכה ביותר זה כ–20 שנה. אומדני היבול העולמי לשנה זו נופלים בכשני מיליארדי טונות (כ–2%) מיבולי אשתקד.

הנפגעות העיקריות מן הנסקה בשערי התבואות הן מדינות מתפתחות (בעיקר ביבשת אפריקה), שיצטרכו לגייס אמצעים – חוננות – נוספים כדי לספק לאוכלוסיותיהן את רמת צריכתן הנוכחית.

הרשויות עשויות לסגור את המוסד הגדול ביותר לאשראי בטוקיו

הגיעו למסקנה שמצבו הכספי של קוסמו כה רעוע שאין טעם לאפשר את קיומו

טוקיו (בלומברג). ממשלת האזור המטרופוליטני של טוקיו עשויה למגור מחר את קוסמו קרדיט יוניון, המוסד הפיננסי הגדול ביותר לאשראי בבירת יפאן, אם המפקידים יתחילו למשוך בסוף השבוע מהכספים סכומים גדולים של כסף במזומן, מסר פקיד בכיר.

פקידים בטוקיו נועדו אתמול כדי להחליט אילו אמצעים יינקטו כדי להתמודד עם בעיותיו הפיננסיות של המוסד, אמר.

"כבר קיימנו שיחות עם משרד האוצר ועם הבנק המרכזי בנוגע לאופן הטיפול בקוסמו", אמר.

הרשויות המקומיות אחראיות על מוסדות יפאניים לאשראי בעוד שמשרד האוצר אחראי לבנקים ולמרבית המוסדות הפיננסיים האחרים.

הרשויות המוניטריות של יפאן צפויות להשתמש בקרנות ממערכת ביטוח ההפקדות, מאגר כספים שהועברו על ידי מוסדות פיננסיים יפאניים, כדי לכסות הפקדות של לקוחות, מסר הפקיד. על פי החוק היפאני, מובטחות הפקדות בסכומים של עד 10 מיליון ין (113,500 דולר).

העיתון "מאיניצ'י", אחד העיתונים הארציים הגדולים ביפאן, דיווח אתמול, כי שלטונות טוקיו, משרד האוצר והבנק המרכזי של יפאן הגיעו למסקנה כי מצבו הפיננסי של קוסמו כה רעוע, עד כי אין להתיר את המשך פעולתו.

עוד נכתב בעיתון, כי הרשויות הפיננסיות של יפאן בוחנות דרכים לפתרון המשבר במוסד לאשראי ובמערכת הבנקאות. אפשרות אחת היא, שמוסדות אחרים ישתלטו על קוסמו.

העיתון "אסאהי", היומון השני בגודלו ביפאן, מסר במהדורת הערב כי נשיא קוסמו, סמפאצ'י מאידה, הכחיש את הדיווח שפורסם ב"מאיניצ'י" על המשבר הפיננסי במוסד לאשראי, ואמר כי לקוסמו "יש כמות מספקת של הון זמין".

הרשויות הביעו אתמול את חששן, כי דיווחים בכלי התקשורת על קשייו של קוסמו עלולים לגרום למפקידים למשוך כספים מהמוסד במהלך סוף השבוע, דבר שיחריף את בעיותיו הפיננסיות.

פקיד ממשרד האוצר אמר, כי שלטונות טוקיו יכריעו בגורלו של קוסמו לאחר שידעו כמה כספים יימשכו מחשבונות המפקידים.

פקיד בכיר מהבנק המרכזי אמר, כי מוקדם מדי לנבא באיזו מידה ישפיעו הידיעות על הקשיים בקוסמו על מערכת הבנקאות. אולם אם תהיה להן השפעה כלשהי, "יעשה הבנק המרכזי כל שביכולתו כדי לשמר את היציבות".

המערכת הפיננסית ביפאן עוברת כיום את התקופה הקשה ביותר מזה כמעט 50 שנה, מרדים השלטונות. משרד האוצר מעריך, כי על המוסדות הפיננסיים מוטל נטל של חובות אבודים בסך 40 טריליון ין (450 מיליארד דולר). על פי שיטת החישוב המקובלת בעולם, מתקרב הסכום ל–50 טריליון ין.

לאור היקף החובות, מודאגות הרשויות שמא התמוטטותו של מוסד פיננסי אחד תגרום למשיכת כספים ממוסדות חלשים אחרים.

חברת פינאינווסט של ברלוסקוני הפסידה אשתקד 77.9 מיליארד לירטות

מילאנו (בלומברג). חברת התקשורת פינאינווסט, חברת האחזקות בבעלותו של ראש ממשלת איטליה לשעבר, סילביו ברלוסקוני, הודיעה שלשום כי הפסידה ב–1994 77.9 מיליארד לירטות (50 מיליון דולר) עקב הפסדים בחטיבת הקמעונות שלה.

היתה זו השנה הראשונה בה פרסמה פינאינווסט, שמניותיה אינן נסחרות בבורסה, את תוצאותיה הפיננסיות המסוכמות.

פינאינווסט מסרה בהודעתה, כי הכנסותיה עלו ב–0.8%, ל–11.89 טריליון לירטות.

פינאינווסט היא החברה הפרטית הרביעית בגודלה באיטליה, אחרי פיאט, יצרנית הכימיקלים לחקלאות קבוצת פרוצי מונטאדיסון וקבוצת הפלדה ריווה.

פינאינווסט מסרה עוד, כי במחצית הראשונה של השנה הסתכמו הכנסותיה ב–5.46 טריליון לירטות. לדבריה, חטיבת הקמעונות שלה עדיין אינה רווחית, למרות שההכנסות מפרסום בתחנות טלוויזיה שבו לגדול.

פינאינווסט הודיעה ב–20 ביולי, כי תמכור 20% מהמניות בחטיבת הטלוויזיה שלה לקבוצה של משקיעים זרים המורכבת מקבוצת קירש הגרמנית, קבוצת רישמון משווייץ והנסיך הסעודי אל־וליד אבן־טלאל. היא תמכור 20% נוספים לקבוצה של בנקים. השותפים יזרימו לחברה הון בסך 3.6 טריליון לירטות וימחקו את חובה של מדיאסט, המסתכם ב–2 טריליון לירטות.

נשיא פינאינווסט, פדלה קונפאלונייר, אמר לאחרונה בראיון ליומון האיטלקי "איל סולה/24 אורה", כי ההון החדש יוזרם בספטמבר או באוקטובר.

ועדת ההקצבות של הסנאט אישרה תוספת של 7 מיליארד ד' בתקציב ההגנה

וואשינגטון (בלומברג). ועדת ההקצבות של הסנאט הצביעה שלשום בעד העלאת תקציב ההגנה של ממשל קלינטון ב–7 מיליארד דולר, אך דחתה למועד מאוחר יותר את הדיון בשאלה, אם תאפשר לצבא לקנות מפציצים נוספים מדגם בי־2, שמחירם גבוה ביותר.

על פי הצעת התקציב שאושרה, יוקצו 243 מיליארד דולר לפעילויות צבאיות במהלך שנת הכספים שתחל ב–1 באוקטובר, כפי שהמליצה ועדת המשנה לעניני הגנה של ועדת ההקצבות. למרות שסכום זה עולה על הסכום שביקש הנשיא קלינטון, הרי הוא נמוך מהתקציב הנוכחי של הפנטגון, העומד על 252 מיליארד דולר.

ועדת ההקצבות לא אישרה תקציבים לרכישת מפציצים נוספים מדגם בי־2 מתוצרת נורתרופ גרומן ומימנה פחות ממחצית מהכמות המבוקשת של צוללות מדגם "סיוולף" מתוצרת ג'נרל דיינאמיקס.

בתחילת השימוע שהתקיים שלשום, הסכימו חברי הוועדה לדחות את הדיון בשתי הסוגיות, שהן הסוגיות הביטחוניות השנויות ביותר במחלוקת השנה, עד להעלאת הצעת התקציב בפני מליאת הסנאט. דבר זה עשוי להתרחש רק לאחר פגרת אוגוסט של הסנאט.

מניות של קוואנטס נמכרו למוסדות ב–2 דולר אוסטרלי

סידני (בלומברג). במסגרת התוכנית להפרטת החברה, נמכרו מניות בקוואנטס איירוויז למשקיעים מוסדיים ב–2 דולר אוסטרלי (1.47 דולר אמריקאי) המניה, מסרה ממשלת אוסטרליה.

במהלך זה, נרשם ביקוש־יתר של פי ארבעה בהנפקה למוסדות מקומיים וזרים, דבר המעלה את האפשרות כי מניות קוואנטס יוצעו בפרמיה עם הנפקתן בבורסה האוסטרלית מחר.

"מחר יהיה ביקוש רב למניות", אמר איאן הודסון, מנהל השקעות בחברת פרודנשל פורטפוליו מנג'רס. "אני סבור כי היא תיסחר בסביבות 2.20 דולר אוסטרלי."

מכירת 75% ממניות החברה שבידי הממשלה תכניס לה 1.45 מיליארד דולר אוסטרלי. הממשלה זקוקה לכל דולר שתוכל לקבל מהנפקה הראשונית של מניות לציבור כדי להבטיח כי תעמוד בתחזיותיה בדבר עודף תקציבי בסך 718 מיליון דולר אוסטרלי בשנת הכספים המתחילה ב–1 ביולי.

"זה עוזר יפה מאוד להשגת העודף", אמר שלשום שר האוצר, קים ביזלי, לכתבים. "אנו מרוצים מאוד מהתוצאה".

עיקר הביקוש היה מצד משקיעים זרים, אמרו מנהלי ההנפקה, למרות שמספר המניות שהוקצה להם – 200 מיליון – היה נמוך מהמספר המותר על פי החוק, 240 מיליון. קרנות אמריקאיות רכשו את מחצית המניות שהוקצו לזרים, קרנות אירופיות רכשו 40% ומשקיעים מאסיה רכשו את היתר.

לאחר המכירה האחרונה, יוחזקו 45% ממניות קוואנטס בידי משקיעים זרים.

לוקהיד מארטין תרכוש בחזרה 6.7% ממניותיה הרגילות

דיווחה על הפסד בסך 53.2 מיליון דולר ברבעון השני של השנה

בתסדה, מרילנד (בלומברג). חברת לוקהיד מארטין מסרה שלשום, כי תרכוש בחזרה עד 6.7% ממניותיה הרגילות בתוך פרק זמן בלתי מוגבל.

החברה מסרה, כי תקנה עד 15 מיליון מניות באמצעות שתי תוכניות נפרדות לרכישה בחזרה.

לוקהיד מארטין, חברה לאווירוספייס ולתעשייה ביטחונית, מתכוונת ליצור משקל־נגד לתוכניות התגמולים והפיצויים השונות שלה, לפיהן מחולקות מניות רגילות לעובדים.

ביום שלישי שעבר הודיעה החברה מבתסדה, מרילנד, כי הפסידה ברבעון השני 53.2 מיליון דולר, בהשוואה לרווח נקי של 259 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מירידה בהזמנות.

סיליקון גרפיקס דיווחה על עלייה של 45% בהכנסות בשנת הכספים 1995

מאת אבי בליזובסקי

חברת סיליקון גרפיקס, יצרנית שרתים בקצה העליון ומערכות מחשב מתקדמות ליישומים ויזואליים, דיווחה כי בשנת הכספים 1995 שהסתיימה ב–30 ביוני, הסתכמו הכנסותיה ב–2.2 מיליארד דולר, גידול של 45% בהשוואה לשנה שעברה. הרווח הנקי של החברה הסתכם ב–225 מיליון דולר.

ברבעון האחרון הסתכמו הכנסות סיליקון גרפיקס העולמית ב–653 מיליון דולר, גידול של 44%, בהשוואה ל–453 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי של החברה ברבעון הרביעי של השנה הגיע ל–53 מיליון דולר.

סיכומים אלה לשנת הכספים 1995 חושבו כבר לאחר המיזוג עם חברות התוכנה אליאס ווייבפרונט בחודש יוני. כתום הרבעון הרביעי, לפני הכללת המיזוג בחישובים, רשמה סיליקון גרפיקס גידול של 47% בהכנסות, שהסתכמו ב–639 מיליון דולר, בהשוואה לאותה תקופה בשנה שעברה, וגידול של 16% בהשוואה לרבעון השלישי של '95. הרווח הנקי של החברה הסתכם ב–72 מיליון דולר, גידול של 65% בהשוואה לרבעון הרביעי של '94, שהסתכם ב–43 מיליון דולר.

בחישוב השנתי מציגה סיליקון גרפיקס תוצאות דומות לפני המיזוג האחרון. גידול של 45% בהכנסות שהסתכמו ב–2.1 מיליארד דולר, וגידול של הרווח הנקי ל–232 מיליון דולר, בהשוואה ל–141 מיליון דולר בשנה שעברה.

נשיא סיליקון גרפיקס העולמית, אד מקראקן, ציין כי הרבעון הרביעי של שנת הכספים 1995 ממשיך להציג צמיחה מהירה ורווחיות.

מעמדה המוביל של סיליקון גרפיקס, והגידול המשמעותי בהכנסותיה, ממחישים את הגידול בפלח השוק של החברה.

אחת הסיבות למגמת הגידול המרשימה, היא מעורבות החברה בעסקות היי־טק גדולות, וסל המוצרים המגוון של סיליקון גרפיקס, שכל אחד מהם בעל ערך מוסף משמעותי לשוק שאליו הוא מיועד, תוך שמירה על מחיר תחרותי.

סיליקון גרפיקס משווקת מערכות מחשב המציגות גרפיקה תלת ממדית אינטראקטיבית, מדיה דיגיטאלית וטכנולוגיות מחשוב־על בר־מעבדים לאנשי מקצוע בתחום המדע, ההנדסה, האקדמיה, המדיה והיצירה. החברה הבת של סיליקון גרפיקס, MIPS, מעצבת ומייצרת את טכנולוגיית ה־RISC, טכנולוגיית העיבוד המובילה בתעשיית המחשבים.

לסיליקון גרפיקס משרדים בכל העולם ומשרד ראשי בעמק הסיליקון בקליפורניה.

בבית המשפט המחוזי בבאר – שבע
ת.א. 1844/94
ה.ה. 320/95
בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג – 1983
ובעניין: פירוק חברת אבני אשקלון מוצרי מלט לבניה ופיתוח בע"מ
המבקשת: מתכבות כנרת (שותפות מוגבלת) ע"י ב"כ עו"ד רפי נס מרחוב פבסנר 5 חיפה טלפון: 668642 פקס 629052
נמסרת בזה הודעה, כי ביום 13 ליוני 1995 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בבאר – שבע ע"י המבקשת להוליך את החברה הישראלית לשילוח בינלאומי בע"מ בבקשת הפירוק שהוגשה על ידה נגד חברת אבני אשקלון מוצרי מלט לבניה ופיתוח בע"מ, ביום 21 ליולי 1994 וכי בקשה זו תשמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 27 בספטמבר 1995 בשעה 11:30.
כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת תשלום הקבוע בעדו.
עו"ד רפאל נס
בא כוח המבקשת
הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה כאמור חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על הכוונה זו. ההודעה תציין השם והמען של המבקשים והחותמים או כתובת בא כוחם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר בשעה 12.00 של יום 31 אוגוסט 1995.

רשתות וברזל לבניין
מיוצרים ומשווקים ע"י החברה המובילה בענף
חברת יעקבי ברזל לבטון
רמת אליהו ראשל"צ (03)9610931
39 שנה של פלדה

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ
הודעה על אסיפה כללית שלא מן המניין

ניתנת בזאת הודעה כי ביום 20.8.95 בשעה 15.00 תתקיים אסיפה כללית שנתית שלא מן המניין של החברה במשרדה הרשום ברח' דניאל פריש 3, תל־אביב, קומה 15, בחדר הישיבות. בעלי המניות למוכ"ז בנות 1 ש"ח אשר ברצונם להשתתף ולהצביע באסיפה או יפקידו את תעודות המניה שבידיהם במשרדה הרשום של החברה במזכירות החברה, לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

על סדר היום:
א. רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה.
ב. שיפוי דירקטורים ונושאי משרה.
ג. אישור שכר המנכ"ל.

אם לא יהיה נוכח בתאריך האסיפה מנין חוקי, תתקיים האסיפה כעבור שבוע באותו יום, באותו מקום ובאותה שעה. אם גם אז לא ימצא מנין חוקי תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע, יהוו שני מחזיקי מניות הנוכחים בעצמם או ע"י באי כוח מנין חוקי.

מזכירות החברה

בנק הספנות לישראל בע"מ

הודעה ללקוחותינו

החל מיום ה־1.8.95 יחולו שינויים בשיעורי ריבית החובה כמפורט להלן:

פרוט מרכיבי הריבית	שיעור השינוי	שיעור הריבית החדש: תעריפית	מתואמת
1. ריבית בסיסית	-0.3%	15.2%	
2. תוספת סיכון מירבית	-	4.5%	
3. שיעור הריבית המירבית על אשראי מאושר		19.7%	21.20%
4. ריבית חריגה מירבית	-	4.5%	
5. שיעור הריבית המירבית על אשראי חריג		24.2%	26.49%
6. שיעור עמלת הקצאת אשראי:	-	2.0%	
7. דמי ניהול קבועים לרבעון:		100 ש"ח	

הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות

הודעות בעניין
תכנון ובנייה

הודעה בדבר הפקדת לוח איחודים ותקון לתכנית מס' במ/2005/6 ב' (רמת בית הכרם)

נמסרת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה) התש"ן-1990 ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, כי בעקבות החלטות הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מיום 23.11.94 ומיום 19.12.94 שהתקבלו לאחר שמיעת ההתנגדויות לתכנית במ/2005/6 ב' מופקדים במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה במחוז ירושלים, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית ירושלים.
1. לוח איחודים שמעי לתכנית במ/2005/6 ב' (להלן: לוח איחודים).
2. תקון לתכנית במ/2005/6 ב' בדבר הפיכת מגרשי מגורים לאזור מיוחד למסחר ולדיור מוגן, במגרש חדש מס' 200
בגוש 30163 חלקי חלקות 96, 98.
בגוש 30164 חלקי חלקות 154, 162, 171.
כל מעוניין רשאי לעיין בלוח האיחודים ובתקון הנ"ל לתכנית בימים ובשעות שהמשרדים הנ"ל פתוחים.
כל בעל זכות במקרקעין שבתחום התכנית הרואה עצמו נפגע ע"י לוח האיחודים, רשאי להגיש השגות ללוח האיחודים.
וכן
כל הזכאי לכך על פי סעיפים 100 או 106 (ב) לחוק רשאי להגיש התנגדות לתקון האמור לתכנית.
ניתן להגיש השגות ללוח האיחודים ו/או התנגדות לתקון האמור לתכנית בלבד, תוך 30 יום מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז ירושלים, רח' שלומציון המלכה 1 טל: 02-290222.
השגות ללוח האיחודים ו/או התנגדות לתכנית כמפורט לעיל לא יתקבלו ולא יידונו אלא אם כן הוגשו בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן הן מסתמכות.
אליה סויסה
יושב ראש הועדה
לבניה למגורים ולתעשיה מחוז ירושלים

עיריית חיפה משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טל': 04-356807
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: שיכון עובדים בע"מ, להחליף את הדרישה להקצאת קרקע לבנית דירות לזכאים על פי התכנית חפ/1438ב' בגוש (גוש 11211, חלקה 110, 11, 22-24, וחלקי חלקות 63, 64, 10), בבנית מעון לילדים ומרכז קהילתי בשכונת רמות ספיר.
אפשר לעיין בבקשה במשרד לתכנון עיר בתיק מספר חפ/1438 כ', בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים:
יום ב' - 08:00-11:30 16:00-17:00
יום ד' - 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה - עיר עם
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה נמסרת בזה הודעה כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עם למתן הקלה למגורים עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965.
הבקשה ע"ש מירלשוילי דוד בתיק מס' 6442 בגוש 18112 חלקה 41 מגרש 55, שכ' הדגנית 1 שכונת "מגדים כנף", להקמת בית מגורים חד משפחתי עפ"י תכנית ג/בת/9 ובקשה למתן הקלות: בשטחי הבניה כדלקמן:
1. שטח התניה 38.80 מ"ר במקום 30.0 מ"ר.
2. שטח המחסן 18.00 מ"ר במקום 10.0 מ"ר.
3. שטח עלית הגג 17.0 מ"ר במקום 14 מ"ר.
כל הרואה עצמו נפגע מאישור ההקלות הנ"ל רשאי להגיש התנגדות בכתב ובצירוף נימוקיו תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, לועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עם שבעיריית עם ברחוב ויצמן מס' 35.
התנגדויות שתתקבלנה תובאנה לדיון בפני הועדה האמורה.
א. דה קסטה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה- עיר עם

עיריית קרית אתא
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י אלימלך עזבורס למתן הקלה בגוש 11009 חלקה 20 ברחוב סוקולוב 57 קרית אתא.
תיק בב' 79 מהות ההקלה: בניה במרווח צדדי חלקי של 3.15 מ' במקום 4.0 מטר ומצוה תשני במרווח חלקי של 3.2 מטר במקום 4.0 מטר ולא פתוחים.
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הנקה על הבנית, בימים שני ורביעי בשעה 16.00 עד 18.00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (כאשר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.
דוד ראם
יו"ר הועדה המקומית

מרחב תכנון ובניה נהריה
הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הקרואה: "תכנית מספר ג/7740",
המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/851
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: נהריה
גוש 18174 חלקות 22-23
עיקרי הוראות התכנית:
שנוי יעוד למגורים
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4260 התשנ"ה עמוד 619 בתאריך 13/11/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה נהריה וכל המעונין רשאי לעין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
מוטי דביר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" בנצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 94/95
מוגש ע"י למנסס שלומית וחיים משעל רמת ישי גוש 11182 חלקה 18/5 מהות ההקלה הקלה באחוזי בניה 2.74% הקלה בקשה את התנגדויות אשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ג'אק לאורה
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
רח' כורי 2 חיפה, מיקוד 33093 (מגדל הנביאים קומה 7) טל. 04-676298
קבלת קהל ב',ד',ה' בשעות 8.00-12.00 בבקר ובימים ב' אחה"צ 15.00-17.30
הודעה (לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965)
ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה ע"י רפי מאיר בקשה להקלה בגוש 10569 (10712) חלקה מס. 24/2 ברחוב שכ' גיורא בה בתוך טירת הכרמל שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה מכ/329
מהות ההקלה: הקמת בית מגורים דו-משפחתי במגרש מיועד לחד משפחתי בבסיס מהמספר הקומות המותר (חדר בגתון ומחסן בקומת העמודים).
ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות.
המעונין להגיש התנגדות יגישה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.
מרדכי עומר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי מורדות הכרמל
הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הקרואה: "תכנית מספר מכ/368", הרחבת שטח בית קברות קיים בטירת הכרמל.
המהווה שינוי לתכנית הבאות: תרש"צ 2/20/6, ג/979
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: טירת כרמל
גוש 10679 חלקות 33, 36
גוש 10679 ח"ח 34
גוש 10690 ח"ח 45
גוש 10707 ח"ח 4-7
עיקרי הוראות התכנית: הרחבת שטח בית קברות בטירת הכרמל.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4248 תשנ"ה עמוד 228 בתאריך 22/09/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית חיפה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מורדות הכרמל וכל המעונין רשאי לעין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

עיריית חיפה משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר: 04-356807
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: פרי פרץ אורי והרית-
לאשר תוספת מצב-סופי ברחוב משה סנה 17 חלקה 218 בגוש 12254 חיפה הבקשה כרוכה בתוספת קומה בשטח של 6.3 מ"ר מעל למותר, עקב הגבהת עלית הגג.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה בתיק בנין, שמספרו בב-002/1037/87 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' - 08:00-11:30
יום ד' - 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה - נתיבות
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 לגבי הבקשה לשימוש חורג מתכנית מס' 13/104/03/22
המבקשים: לוגסי מישל
הבקשה: הסבת מבנה מלאכה קיים לשימוש אולם התעמלות
כתובת: אזור התעשיה 53 נתיבות
מיקום: גוש 100279 זמני חלקה 39
כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני עותקים לועדה האמורה תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו, לפי הכתובת: כיכר יהודה צפצפ 4 ת.ד. 1 מיקוד 80200
מועצה מקומית
יחיאל זוהר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לתכנית שינויים ברח' קק"ל 45 קרית מוצקין גוש 11577 חלקה 18.
מהות הבקשה:
1. הקלה של קומה אחת חלקית מכסי הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת עמודים למגורים.
2. הקלה של 32.25 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 5% משטח החלקה.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הנדר העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי בני ברק
הודעה בדבר הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב החליטה על הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית מספר בב/807 א' המהווה שינוי לתכניות הבאות: שינוי לתכנית מתאר בב/105 א', בב/105ב' ושינוי לתכנית מפורטת מס' 201.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: בני ברק
רחוב פתחיה 15, 17, 19, 21
גוש 6122 חלקות 238, 237, 236, 239.
השינויים המוצעים:
א. לשנות את יעוד המגרשים מאזור מגורים א' לאזור מגורים מיוחד, זכויות הבניה בהתאם לטבלה המצורפת.
ב. לקבוע שטחים ציבוריים בתוך המבנים שיבנו על השטח ושיוחזרו לרשות העיריה ללא תמורה.
שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל-אביב

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מכבים - רעות
ד.נ. מודיעין 71908
טל: 08-264151/2
פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה מכבים-רעות בקשה לקירוי מרפסת בקומת קרקע.
בתיק בניה מס' 202426 בגוש 5311 מגרש 2426 ישוב רעות רח' אירוסים מס' 70 שם המבקש צברי עפר
מהות ההקלה: העברת זכות בניה מותרות מקומה א' לקומת קרקע בשעור של 5 מ"ר.
כל המעונין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם. יכול לעיין בעותק התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות. ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
בכבוד רב
משה ספקטור
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה וראש המועצה המקומית

עיריית חיפה משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טל': 04-356807
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: בן אלי הרצל
לאשר תוספת בניה בדירה קיימת, בדרך הנקין 13, בגוש 11200 חלקה 205, בה שאנן.
הבקשה כרוכה במתן עודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה תיק בנין, שמספרו בב-63/13/702 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' - 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' - 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 לחוק
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להקלה בגוש 6580 חלקה 470 רח' חפץ חיים מס' 15 בגוש 6580 חלקה 471 רח' חפץ חיים מס' 13 מבקשת הקלה 11% משטח כל המגרש היזמי: 81% במקום 70% המותרים והקלה לאיחוד מספר בכל מגרש היזמי 6 דירות במקום 5 דירות המותרות בכל מגרש.
כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו, רשאי להגיש התנגדותו להקלה תוך שבועיים מתאריך הודעה זו, לועדה המקומית במשרדי העיריה.
זאב בילסקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

03-254245/6 03-5121533/44 04-623166/7
חיים ואתה מנוי על
הארץ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה "המרכז"
רחוב אלפסון 10 פתח-תקוה טל' 03-9302051
הודעה לפי סעיף 149 לחוק
ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל: "שימוש חורג", "הקלה" ו- "תשריט חלוקת קרקע בססיה מתכאה כמפורט להלן:

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מספר	שם המבקש	תיק מספר	מהות הבקשה
גני תקוה	285	6720	בית שקד		שרון שמעון		הקלה בקו בנין אחורי צדדי עד 10%
גבעת שמואל	148	6189	הזיתים		בת שבע / שלמה חן	1191/94	שמוש חורג-משרד בחלק ממרתף דירה בבית מגורים

כל המעונין אם כבעל נכס מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יכולו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
מ. אורי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "המרכז"

נדל"ן

בנה ביתך – מי מרוויח ומי משלם יותר

בחודשים האחרונים התעורר ויכוח סביב מחירי הקרקעות בתוכנית "בנה ביתך". ראשי מועצות טוענים כי מינהל מקרקעי ישראל מנסה להרוויח על גב התושבים; לדברי המינהל, הוא מחויב לחוק חובת המכרזים

מאת זיו מאור

בחודשים האחרונים התלוננו ראשי רשויות ואזרחים רבים על מחירי קרקע מופרזים בפרויקטים בשיטת "בנה ביתך". רובם האשימו בהתייקרות את המעבר לשיווק קרקעות בשיטת מכרז, במקום שיטת הרשמה והגרלה שהיתה נהוגה עד אז – לפיה מחיר הקרקע קבוע מראש, על פי הערכת שמאי ממשלתי, ובין הנרשמים נערכת הגרלה. המתנגדים לשיטת המכרזים לא התנגדו לשיטת בנה ביתך; הם למעשה קבלו רק על הרעת התנאים ברכישת בית.

למרות התלונות של המתנגדים לשיטת המכרזים, רכישת בית בשיטת בנה ביתך עדיין זולה מרכישת קוטג' או בית צמוד קרקע בשוק החופשי, והשאלה היא אם על המדינה לסבסד גם סוג כזה של מגורים.

מבין כל שיטות השיווק של הבנייה הציבורית, בנה ביתך היא יוצאת דופן בקהל היעד שאליו היא פונה וב"סחורה" שהיא מציעה. בעוד ששיטות בנה דירתך, מחיר למשתכן ומכרזי קרקע לקבלנים, נועדו לספק דירות, בדרך כלל קטנות, לזכאי המשרד, הרי ששיטת בנה ביתך מיועדת בעיקר למשפרי דיור והיא מעניקה להם בית צמוד קרקע, עם גינה, בסבסוד ממשלתי.

על פי הפרוגרמה של משרד השיכון, ישווקו בשנת '95 יותר מ–3,000 מגרשים לבנייה בשיטת בנה ביתך. בין היתר מדובר ביותר מ–500 מגרשים בגליל, מספר דומה באזור חיפה, יותר מ–900 מגרשים באזור ירושלים וכ–250 באזור המרכז.

באזור הנגב תוכננו לשיווק עוד כ–400 יח"ד, אבל בעקבות הדרישות של תושבים ויישובים, בעיקר באזור באר שבע, תגדל הכמות ההתחלתית בעוד כמה מאות מגרשים, בעיקר בשכונות בבאר שבע וביישובים הסמוכים עומר, מיתר ולהבים.

לפי תוכנית משרד השיכון, ישווקו ב–'95 יותר מ–3,000 מגרשים לבנייה בשיטת "בנה ביתך". עד היום נמכרו יותר מ–11.5 אלף מגרשים

עד היום שווקו יותר מ–11.5 אלף מגרשים בשיטה זו, מתוכם כ–3,500 יח"ד בנגב, 3,200 באזור המרכז, 1,800 מגרשים בגליל, 1,750 מגרשים בירושלים וכ–1,200 מגרשים באזור חיפה.

בעקבות התלונות על העלאת מחירי הקרקע במכרזים לבנה ביתך, הודיע שר השיכון, בנימין בן אליעזר, על הקפאת השיווק בשיטת המכרזים וחזרה להרשמה והגרלה. מקורות במינהל מקרקעי ישראל טוענים, לעומת זאת, כי לשר אין למעשה סמכות להחליט על שינוי שיטת השיווק, מכיוון שזו היתה החלטה שהתקבלה בישיבת מועצת המינהל ורק בישיבה של המועצה ניתן לשנות החלטה כזו.

מעבר לוויכוח על סמכות השר, מציינים במינהל בתגובה להאשמות שהופנו נגדם, כי אין להם ברירה והם חייבים לשווק בשיטת מכרזים, בגלל חוק חובת המכרזים האוסר עליהם לשווק מגרשים בשיטת הרשמה והגרלה.

ראש אגף אכלוס במשרד השיכון, ישראל שוורץ, מצדד בפרויקט בנה ביתך. לדבריו, מטרת השיווק בשיטה זו היא "קשירת אוכלוסייה חזקה ליישובים בפריפריה". למרות שלדבריו המשרד ישמח לשלב גם מחוסרי דיור בבנה ביתך, הרי שלרובם לא יהיו אמצעים להשתלב בפרויקט זה.

שוורץ מסביר שבאמצעות פרויקט בנה ביתך אפשר, למשל, לשכנע אוכלוסייה חזקה יחסית להעדיף לגור בדימונה בבית צמוד קרקע ולא בדירה בבית מגורים בבאר שבע. למרות דבריו, רובן המכריע של היחידות ששווקו בנגב במסגרת בנה ביתך, היו בבאר שבע וסביבתה הקרובה, ולאו דווקא באזורים החלשים יותר. משרד השיכון מתכוון לשווק 850 מגרשים לבנה ביתך ביישוב הוותיק המבוסס עומר, 750 מגרשים בלהבים ועוד כ–750 מגרשים בשכונות שונות בבאר שבע עצמה.

שוורץ טוען גם שהסיוע לדיירים אינו גדול יותר בבנה ביתך: "צריך להבחין בין הסיוע לבין סבסוד הפיתוח. אם אדם זכאי לקנות דירת 4 חדרים בדימונה, הוא זכאי לרכוש שם גם בית צמוד קרקע. הוא מקבל תכולת סיוע קבועה וכדי לבנות בית פרטי, הוא יצטרך להוציא סכום גבוה יותר מכיסו. מבחינה כספית, הפרט לא עושה את עסקת חייו כשהוא משלם 800 דולר למ"ר בנוי במעלות. עלות הבנייה שם זהה לעלות הבנייה במרכז תל אביב".

אבל למעשה, ההנחה המשמעותית בבנה ביתך היא בסבסוד הקרקע. שוורץ טוען כי גם כאן, הסבסוד אינו כל כך משמעותי, מכיוון שקרקע ליחידה צמודת קרקע בפריפריה זולה בהרבה מקרקע לדירה באזור המרכז. "גם לאורך זמן, עליית ערך הנכס בפריפריה קטנה יותר, ולכן זו לא השקעה כל כך מוצלחת. הכוונה של היישובים הפריפריאליים היא לא לתפוש את האוכלוסייה החלשה אלא לקבל אוכלוסייה חזקה ולעזור לה בסבסוד הפיתוח".

רכישת בית ב"בנה ביתך" עדיין זולה מרכישת קוטג' בשוק החופשי. השאלה היא אם על המדינה לסבסד גם סוג כזה של מגורים

ראש מועצת קרית טבעון, שמואל אבואב, הוא מראשי המתנגדים לשיטת המכרזים. לדבריו, המינהל הפך לספסר קרקעות והביא למצב שבו "עשירים מחוץ ליישוב" רוכשים מגרשים בטבעון.

לטענתו, המכרזים לבנה ביתך גרמו להאמרת מחירי הקרקעות גם בפרויקטים רגילים, בשוק החופשי. אבואב הביא כדוגמה מגרש שהשמאי הממשלתי העריך את שוויו ב–143 אלף שקל (47.5 אלף דולר), אך במכרז הוא נמכר תמורת 320 אלף שקל שהם כ–107 אלף דולר. עדיין זול בהרבה מאזור המרכז, אבל גבוה יותר מפי שניים מהמקובל בטבעון.

שר השיכון הסכים כי במקומות כמו קרית טבעון, שם המחירים האמירו מאוד בשיטת המכרזים, יש לבטל שיטה זו. מצד שני, הוא אמר, ישנם עשרות פרויקטים בהם נקבעו במכרזים מחירים הנמוכים עד כדי 49% מהערכת השמאי ושם לא בוטל המכרז.

בכל מקרה, הערכת השמאי בדרך כלל אינה המחיר המדויק, מכיוון שהשמאי הממשלתי מתבסס על העסקות האחרונות. כך קורה שכאשר השוק בעלייה, הערכת השמאי תהיה נמוכה מהמחיר בפועל, ולעומת זאת, כאשר יש תנודות בשוק, הערכת השמאי תהיה גבוהה מהמחיר בפועל, מכיוון שהשוק ממשיך לרדת בעוד שהערכה מבוססת על חודש או חודשיים קודמים.

בניגוד לאחרים, ראש עיריית אילת, גבי קדוש, התנגד לפרויקט בנה ביתך בשכונת השחמון בעיר, לא בגלל המחיר אלא בגלל תנאי הקצאת המגרשים. קדוש דרש כי הזוכים להשתתף במכרז יהיו רק תושבי קבע של אילת, אשר רשומים ככאלה לפחות שלוש שנים, עד יום פרסום המכרז.

בית המשפט העליון, שדן במקרה לפני כשבועיים, קיבל את דעתו של קדוש, ובנוסף קבע שאם המדינה מעניקה הטבות מפליגות לרוכשי מגרשים, עליה לוודא כי הרוכשים יתחייבו לגור בבתים שייבנו ולא לעשות בהם שימוש ספקולטיווי.

במינהל נערכים עכשיו להכנת מכרז חדש באתר.

ירידה של 91.3% בשטח גמר מבני ציבור ברבעון הראשון של '95

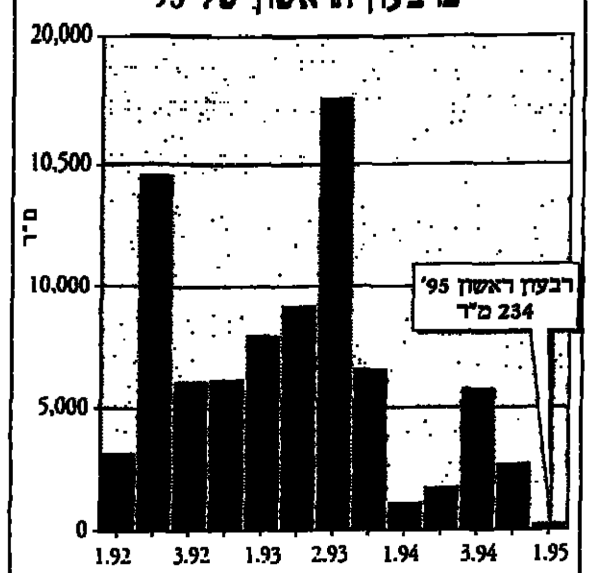

ברבעון הראשון של '95 הושלמה בניית מבני ציבור בשטח של 234 מ"ר, לעומת 2,695 מ"ר ברבעון האחרון של '94 – ירידה של 91.3%. זהו החודש הנמוך ביותר בשלוש השנים האחרונות בהיקפי גמר בנייה של מבני ציבור.
יצוין שבשנה האחרונה החל בבניית מבני ציבור בהיקף אלפי מ"ר, שבנייתם תסתיים במשך השנה ובשנה הבאה.

מבני תעשייה הפקידה תוכנית ל–400 יח"ד במתחם יצהר בת"א

מאת גד פרין

תוכניתה של חברת מבני תעשייה לבניית 400 יחידות דיור במתחם יצהר בתל אביב הופקדה בשבוע שעבר בוועדה המחוזית של תל אביב. על פי התוכנית, תבנה מבני תעשייה 4 מגדלים בני 5 קומות בגובה כולל של 100 מטר, ומבנה נוסף, למשרדים, בגובה של עד 26 מטר.

שטח התוכנית הוא 33 דונם, התחומים בין הרחובות חפץ חיים, תוצרת הארץ ונחלת יצחק. זכויות הבנייה לשטחים ושימושים עיקריים הן 44,730 מ"ר. שטח הדירות הוא 100 מ"ר בממוצע, ובמרכזו של הפרויקט מתוכננת כיכר בשטח של 750 מ"ר. אדריכל התוכנית הוא אריה ריסקין.

בסמוך למתחם קיים מגרש נוסף בבעלות חברת רבר, שעליו מתוכנן להיבנות פרויקט משרדים בעוד כמה שנים.

45 אלף ד' לקרקע ליח"ד בגן יבנה

מאת זיו מאור

ביישוב גן יבנה שליד אשדוד נמכרה לאחרונה קרקע בשטח של 330 מ"ר, המיועדת לבניית יחידת דיור צמודת קרקע, תמורת 45 אלף דולר. המחיר אינו כולל את אגרות הפיתוח שיידרשו לפני הבנייה.

המגרש הוא חלק ממתחם בן 20,139 מ"ר, בגוש 556 חלקה 13 ביישוב, המיועד לבניית 33 יח"ד בבתים דו־משפחתיים ותלת־משפחתיים. התוכנית כבר מאושרת, אך הקרקע עדיין לפני פיתוח.

מחירי הקוטג'ים באזור נעים סביב 180 אלף ד' ליחידה בשטח של כ–160 מ"ר בנוי. לאחרונה רכשה חברת רסידו באזור מתחם בן 150 דונם תמורת 6.55 מ' ד' – 43 אלף דולר לדונם בלבד. יצוין כי ברכישת מגרשים קטנים, המחיר לדונם לרוב גבוה יותר.

מגרש בחדרה נמכר לפי 75 אלף דולר לדונם

מאת זיו מאור

משקיע פרטי רכש לאחרונה מאדם פרטי 1.2 דונם במערב חדרה, מול בית החולים הלל יפה וממערב לכביש חיפה תל אביב, תמורת 90 אלף דולר – 75 אלף דולר לדונם.

הקרקע היא חלק ממתחם גדול במערב העיר המיועד על פי התוכניות למגורים וקיט.

אזור החוף של חדרה מתפתח בשנים האחרונות ונבנים בו כמה פרויקטים.

בבנימינה, הסמוכה לחדרה, רכש לאחרונה קבלן מגרש בשטח של 450 מ"ר, תמורת 70 אלף דולר. המגרש מיועד לבניית יחידת דיור צמודת קרקע והיטל ההשבחה ישולם על ידי המוכרים.

אחוזי הבנייה המותרים במתחם הם 40%, כלומר 180 מ"ר, לא כולל מרתפים. לאחרונה נמכרו בבנימינה קוטג'ים דומים תמורת כ–190 אלף דולר.

שיא החזקות בונה בשורש מלון ו–184 דירות נופש בהיקף 30 מ' ד'

מתכננת 4 בנייני משרדים בצומת רעננה־כ"ס בהשקעה של 30 מ' ד'

מאת גד פרין

קבוצת שיא החזקות מקימה קומפלקס תיירות במושב שורש הסמוך לירושלים, בהיקף מכירות של כ–30 מיליון דולר. שטח הפרויקט הוא כ–47 דונם.

בשלב הראשון בונה החברה בשותפות שווה עם המושב 122 דירות נופש בגודל ממוצע של כ–60 מ"ר – 2.5 חדרים לדירה. בשלב שני ולפי קצב המכירות ייבנו 62 דירות נוספות. מחיר כל יחידה הוא 150 אלף דולר בממוצע.

בסמוך לדירות הנופש תבנה החברה בית מלון בן 200 חדרים ברמה של 4 כוכבים ואולם קונגרסים, בהשקעה כוללת של כ–16 מיליון דולר. המלון זכה למעמד של מפעל מאושר בשיעור של 29%. בסמוך למלון ולדירות הנופש תבנה החברה פארק מים עם בריכה מקורה.

בנוסף מתכננת שיא, בשותפות שווה עם חברת ס.ע.ן, ארבעה בנייני משרדים בצומת רעננה כפר סבא, על כביש גהה. הבניינים יהיו בשטח של 20 אלף מ"ר ו–1,200 מ"ר שטח מסחרי. היקף ההשקעה, מוערך ב–30–35 מיליון דולר. הפרויקט מיועד להשכרה ולמכירה ותהיה בו חניה ל–700 כלי רכב.

ברחוב גד מכנס בנתניה, בחוף הסירונית, מתכננת שיא להקים בית מלון שיכלול 210 חדרים בשותפות עם שמואל סגל בעלי הקרקע. מדובר בהקמת שני מגדלים בני עשרים קומות ומלון קטן יותר על החוף. הפרויקט מתעכב בוועדה המחוזית זה כמה שנים בשל התנגדויות תושבים ובעלי נכסים בסביבה. מלון הדירות מתוכנן כמלון 5 כוכבים.

שיא מחזיקה גם 6.3% מפרויקט עיר ימים, וכן 15 דונם לחוף הכינרת, עליהם מאפשרת התב"ע לבנות מלון בן 200 חדרים.

לחברה יש כרגע בבנייה 6,000 מ"ר שטח מסחרי בבאר שבע והיא מתכננת הוספת 30 אלף מ"ר בשותפות עם אשלד.

מיליון ד' תמורת קרקע ל–6 יח"ד ברח' דבורה הנביאה בתל אביב

הקרקע היא חלק ממתחם לבניית 420 דירות ממערב לצהלה

מאת זיו מאור

חברת מבני קידר מרעננה, בניהולו של רוני קידר, רכשה לאחרונה מגרש לבניית 6 יחידות דיור ברחוב דבורה הנביאה בתל אביב, תמורת מיליון דולר – 166.6 אלף דולר לקרקע ליחידת דיור.

את הקרקע רכש קידר בתיווכו של יאיר היימן, בעלי חברת י.ה. מקרקעין לניהול בתיווך וביזמות, שגם ישווק את הפרויקט. את היטל ההשבחה ישלמו בעלי הקרקע – אנשים פרטיים שרכשו אותה עוד בשנות ה–40.

המגרש הוא חלק מתוכנית לבניית כ–420 יחידות דיור, ממערב לשכונת צהלה. התוכנית, בשטח של 105.2 דונם, גובלת בדרך הרצליה במערב, ברחוב משמר הירדן במזרח ומשני צדי רחוב דבורה הנביאה. את התוכנית יזמה העירייה עם כמה בעלים פרטיים והכין אותה משרד פרחי אדריכלים.

השטח הבנוי למגורים במתחם יהיה כ–46.6 אלף מ"ר וגובה הבתים יהיה בין 3 ל–8 קומות, בבנייה מדורגת. שטח דירה ממוצעת יהיה 110 מ"ר נטו.

התוכנית, שאושרה כבר ב–91', כוללת גם גנים ציבוריים ומגרשי משחקים. קווי החשמל והתקשורת בשכונה יהיו תת קרקעיים. על פי התוכנית ניתן לבנות על שני מגרשים סמוכים בניין אחד וכך לקבל דירות גדולות יותר על חשבון שטחים שיוחסכו על ידי חיבור הבניינים.

לכל שני מגרשים תהיה כניסה אחת לחניה. רוב הבניינים ייבנו במבנים של 12 דירות – שני בניינים מחוברים בני 6 דירות כל אחד.

גם הפרויקט של קידר ייבנה באופן דומה ושטח דירה ממוצעת בו יהיה 140 מ"ר. המחיר לחדר יהיה 100 אלף דולר. הפרויקט יכלול דירות גן, דירות רגילות בקומות הביניים ודופלקסים.

לדברי יאיר היימן, הוא עומד בפני סיכום שתי עסקות נוספות במתחם, בין בעלים פרטיים לקבלנים.

משהב תבנה 18 יח"ד ברחביה בעסקת קומבינציה לפי 52%

הפרויקט של משהב בבית וגן. 3 חדרים ב–272 אלף ד'

מאת גד פרין

חברת הבנייה משהב חתמה על עסקת קומבינציה לבניית 18 יחידות דיור ברחוב הנביאים שעל גבול השכונות רחביה ותלאות שבירושלים. העסקה נחתמה עם חברת ארלדן, בעלת המגרש, לפי 52% לבעלי הקרקע. הדירות בבניין יהיו בנות 4 ו–5 חדרים ומחירן טרם נקבע.

התוכנית הופקדה בוועדה המחוזית, ומנכ"ל משהב, שמואל כי־רנבוים, צופה שבתוך כמה חודשים תחל הבנייה באתר. לדברי ברנרד רסקין, בעל הזיכיון של סוכנות התיווך הבינ"ל רימקס, המחירים באזור נעים בין 3,500 ל–4,000 ד' למ"ר.

לאחרונה מכרה משהב 6 דירות לתושבי חוץ בפרויקט מדורגי משהב בירושלים תמורת כ–2 מיליון דולר. שמואל ארן, מנהל המכירות של החברה, העריך כי בתקופת החגים תמכור החברה 5 דירות נוספות.

הפרויקט נמצא בשכונת בית וגן וכולל 3 בניינים מדורגים ובהם 66 דירות: עד כה נמכרו בפרויקט 45 דירות. בימים אלו החלה המכירה בבניין השלישי. דירת 3 חדרים מוצעת במחיר של 272 אלף דולר, דירת 4 חדרים במחיר של 308 אלף דולר.

הפרויקט כולו מותאם לדרישות הציבור הדתי – הבניינים כוללים מעליות שבת, מרפסות סוכה וכדומה.

אשדר רכשה קרקע לבניית כ–600 יח"ד במזרח נתניה

בתמורה תפתח מתחם של 400 דונם

חברת אשדר, שבשליטת אשטרום, חתמה לאחרונה על הסכם עם בעלי קרקעות במתחם בן 400 דונם במזרח נתניה, לפיו תקבל החברה את זכויות הבנייה לשליש מהקרקע, תמורת הסכם לייצוג הבעלים. החברה תהיה אחראית על הכנת תוכנית בנייה וקידומה. במקום מתוכננות להיבנות כ–1,800 יח"ד.

תכנון המתחם כבר הועבר לאדריכלים אמיר מן, עמי שנער ורזרון אהלי, שתיכננו את מתחם המכללה הסמוך, בו אושרה כבר בניית 3,700 יח"ד. באותו אזור, ממזרח לכביש החוף ובין שני אזורי התעשייה של העיר, החלה חברת משהב בבניית 1,000 יח"ד.

ל"הארץ" נודע כי התוכנית מתייחסת לבניית 300 קוטג'ים מתוך 1,800 יח"ד, ו–300 דירות. הקרקע נמצאת בבעלות עשרות בעלים, ביניהם חברה קדישא, פרדסנים מקומיים, תושבי חוץ וגם מינהל מקרקעי ישראל.

מ"נכס פוך" נמסר כי על פי התוכנית, ייבנו בסמוך ל"חורשת הסרג'נטים" בתים גבוהים בני 12 קומות, ובצד השני, בסמוך לרחוב דגניה, בתים בני 6–8 קומות. בסמוך לשדרות דגניה תיבנה גם חזית מסחרית.

זיו מאור

עו"ד מאירוביץ יוזם תוכנית לבניית 820 יח"ד בראשל"צ

מאת גד פרין

820 יחידות דיור ייבנו ברחוב פיירמן בעיר ראשון לציון הישנה (המזרחית) על קרקע הנמצאת בבעלות חמש משפחות מהמחזיקות בעיר ובבעלות עו"ד אודי מאירוביץ, שעסק בקידום התוכנית. שטח התוכנית, שאושרה לפני כחודש בוועדה המחוזית, הוא 163 דונם.

המשפחות הן: פוחצ'בסקי, פרשקבסקי, אפרת (רפפורט), קפרניק וברקוביץ.

השכונה המתוכננת גובלת בשכונת גני אסתר בצפון ראשל"צ ויש ממנה גישה נוחה לכביש עוקף צפון ראשון. היציאה מהשכונה לכיוון ירושלים היא מול הכניסה לכפר חב"ד; היציאה לכיוון תל אביב – באמצעות כביש עוקף בית דגן – מחוץ ללחץ התנועה ביציאה מהעיר; והיציאה דרומה תיעשה ישירות מרחוב יגאל אלון לצד מת החורים.

הפרויקט מתוכנן כמעין שכונה סגורה, שתכלול את כל השירותים הציבוריים הדרושים לתושביה, ובהם מרכז עסקים, שטח מסחרי, גני ילדים ושטחים ציבוריים.

השכונה תכלול בסך הכל 820 יח"ד: 94 קוטג'ים דו משפחתיים, 184 דירות ב–14 בניינים בני 7 קומות, כשבקומה העליונה ייבנו פנטהאוזים; ו–544 דירות ב–16 בניינים בני 9 קומות, ובהם 32 פנטהאוזים. גודל יח"ד ממוצעת יהיה 120 מ"ר; 15% מהדירות יהיו דירות 3 חדרים בגודל 80–100 מ"ר שייועדו לזוגות צעירים ולזכאי משרד השיכון. את התב"ע לתוכנית תיכנן האדריכל שמואל השמשוני.

בעלי הקרקע מנהלים מו"מ עם כמה גופים מובילים בענף הנדל"ן על עסקת קומבינציה ורכישה במזומן. אכלוס הפרויקט צפוי בתוך 3 עד 5 שנים.

פ.א. ארבן מכרה 30 דירות בראשל"צ ב–5 מיליון דולר

מחיר דירת דופלקס בפרויקט – 350 אלף דולר

מאת גד פרין

חברת הבנייה פ.א. ארבן מכרה 30 דירות בפרויקט גני ארבן בחולות ה' בראשון לציון, בהיקף מכירות של 5 מיליון דולר. ארבן החלה לבנות את הפרויקט לפני חודשים מספר, לאחר שהסתיימה המחלוקת בין עיריית ראשל"צ לבין שלטונות מע"מ בנוגע להסכמי הפיתוח. הוא יכלול 120 יחידות דיור בהיקף מכירות של כ–20 מיליון דולר.

בגני ארבן בונה החברה 3 מגדלי דירות בני 12 קומות על שטח של 8.5 דונם. עלות מרכיב הקרקע היא כ–58 אלף דולר ליחידה. מחירי הדירות בפרויקט ינועו בין 160 אלף דולר לדירת 3 חדרים ל–350 אלף דולר לדירת דופלקס.

בנוסף, בונה החברה 42 יחידות דיור צמודות קרקע בשכונת נווה דקלים באשקלון. היקף המכירות הצפוי לחברה הוא כ–6.5 מיליון דולר. מחירי הדירות בפרויקט ינועו בין 147 ל–165 אלף דולר, לפי המיקום. לכל יחידה ניתנת אופציה לתוספת של 50 מ"ר על הגג.

שלושה דונם חקלאיים ביבנאל נמכרו תמורת 185 אלף דולר

מאת זיו מאור

שלוש משפחות מקצרין רכשו בשבועיים האחרונים 3 דונמים חקלאיים במושבה יבנאל, תמורת 185 אלף דולר בסך הכל. משפחה אחת שילמה 55 אלף דולר עבור דונם, ושתי המשפחות האחרות שילמו 65 אלף ד' לדונם כל אחת. משפחה אחרת רכשה דונם חקלאי בכפר תבור תמורת 60 אלף ד'. את כל העסקות ביצעה רשת איגוד הנדל"ן.

מחירי הקרקעות החקלאיות באזור הצפון עלו לאחרונה: מחיר הקרקע בכפר תבור, 60 אלף דולר, הוא מחיר שיא ליישוב. מחירי קרקעות שהופשרו לבנייה גבוהים יותר – קרקע בשטח 600 מ"ר עולה בכפר תבור 110 אלף דולר וביבנאל בין 85 ל–95 אלף דולר.

ל.ה.ב. לימודי הכשרה בניהול, הפקולטה לניהול, בי"ס למוסמכים בניהול עסקים ע"ש ליאון רקנאטי, אוניברסיטת תל־אביב

אנגלו־סכסון סוכנות לנכסים (ישראל) בע"מ

יש קרקע אקדמית לעוסקים בנדל"ן

אם אתה מנהל, יזם, עורך־דין, יועץ, משווק או מתווך בתחום הנדל"ן או בעל תפקיד בכיר אחר המעוניין להתפתח מבחינה מקצועית, או אם הנך חסר רקע מקצועי, המעוניין להכנס לענף הנדל"ן, עכשיו יש לך את הקרקע המתאימה לכך - **בית־הספר הגבוה לנדל"ן בישראל.** כאן בהדרכת המרצים והמומחים הטובים בארץ, מאוניברסיטת תל־אביב ומקרב בכירי המנהלים העוסקים בשוק הנדל"ן בישראל - תרכוש את הכלים לפיתוח אסטרטגיה עסקית מקיפה, ואת הידע הדרוש לעסוק בניהול, יזמות, שיווק, מימון ותיווך נדל"ן.

נדל"ן ישראל – בית הספר הגבוה

קורס: יזמים ומנהלי נדל"ן בכירים
פתיחה: 6.11.95, סיום: סוף יוני '96
הקורס מיועד למנהלים בכירים בחברות העוסקות בתחומי הנדל"ן השונים, במערכת הבנקאית, ברשויות המקומיות, במשרדי הממשלה ובמינהל מקרקעי ישראל, וכן ליזמים, מנהלי שיווק ומנהלי פרוייקטים בתחום הנדל"ן. נדרש ניסיון של חמש שנים לפחות בתחום. תינתן עדיפות לבעלי תואר אקדמי ובוגרי קורסים קודמים בתחום הנדל"ן. הקורס, בהיקף של 180 שעות אקדמיות, כולל: תכנון ובניה, דיני חוזים, קניין ומקרקעין, מיסים, שמאות והערכת נכסים, ניהול וייזום פרוייקטים, שיווק וניהול נכסים, מימון נדל"ן.

קורס: יועצי נדל"ן בכירים
פתיחה: 7.11.95, סיום: סוף מאי '96
הקורס מיועד למנהלי משרדי תיווך וסוכני מכירות בכירים, מקבלי החלטות במערכת הבנקאות, אנשי ביצוע בחברות בניה ובוועדות תכנון ובניה, ואנשי נדל"ן בחברות ממשלתיות ובסקטור הציבורי. הקורס, בהיקף של 150 שעות אקדמיות, כולל: תכנון ובניה, דיני חוזים, קניין ומקרקעין, מיסוי נדל"ן, שמאות, שיווק נדל"ן, משכנתאות ומימון נדל"ן.

קורס: יסודות הנדל"ן
פתיחה: 18.10.95, סיום: נובמבר '95
קורס זה מיועד לאנשים הנכנסים או המעוניינים להיכנס לתחום הנדל"ן. הקורס יספק את הכלים הראשוניים לעיסוק בתחום. הקורס בהיקף של 54 שעות אקדמיות (9 מפגשים), יקנה את מושגי היסוד בכל התחומים הרלבנטיים לשוק הנדל"ן בכלל, ובישראל בפרט.

לפרטים ולהרשמה: בית הספר הגבוה לנדל"ן בישראל.
ל.ה.ב. לימודי הכשרה בניהול, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב, תל־אביב 69978,
טל: 6427078, 6417122, 6415123, 6408375, 6408794-03. פקס: 6423587-03.

לבוגרי הקורסים בהצלחה תוענק תעודה מטעם ל.ה.ב. - לימודי הכשרה בניהול - הפקולטה לניהול, בי"ס למוסמכים במנהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי אונ' ת"א.

חיוני לקבלן ולבונה בית!

כמו חברות הבנייה המובילות, שים בבית החדש **"פקסגול"**- מערכת צנרת אמינה למים חמים וקרים **ושכח מבעיות האינסטלציה!**

מערכת "פקסגול" מבטיחה לך איכות חיים זורמת ושקט נפשי!

בלי פיצוצים. בלי חלודה. בלי לשבור קרמיקה. קירות ורצפות.

פקסגול

קיבוץ שער הגולן טל: 06-757432, פקס' 06-757451

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

תעשייה, משרדים ומסחר

זיו מאור

סקאל שכרה 2,750 מ"ר בפרויקט מגור־נתב"ג לפי 7.5 ד' למ"ר

חברת סקאל שכרה 2,750 מ"ר בקומת הקרקע של פרויקט מגור־נתב"ג של חברת מגור, לצורך אחסון מוצרי ספורט ומוצרים פטורים ממכס. בהסכם קיבלה סקאל אופציה עד 10 שנים. דמי השכירות המוצעים בקומת הקרקע הם 7.5 דולר למ"ר וכל השטחים בקומה זו כבר הושכרו או נמכרו.

חברת אופיס דיפו שכרה 6,500 מ"ר בקומת הרמפה, להקמת מחסן לוגיסטי מרכזי.

דמי השכירות המוצעים בקומת הרמפה הם 6.5 דולר למ"ר ומחירי המכירה – 950–1,000 דולר למ"ר.

שתי החברות חתמו על הסכמים לטווח ארוך ועל שטחים גדולים ולכן נהנו ממחירים נוחים יותר. מגור החזיקה שיווקה עד כה 70% מפרויקט מגור־נתב"ג, שבאזור התעשייה הצפוני בלוד, בקרבת נמל התעופה. בסך הכל בפרויקט 26 אלף מ"ר ב-4 בניינים דו קומתיים.

באג מולטיסיסטם – 90 מ"ר בכפר סבא ב-1,170 ד' לחודש

חברת באג מולטיסיסטם שכרה חנות בשטח של 90 מ"ר בקניון הצומת בכפר סבא תמורת 1,170 דולר לחודש – לפי 13 דולר למ"ר, לא כולל דמי ניהול. את השטח השכירה רשת שופרסל.

החוזה הוא לשנה וחצי, עם אופציה לשנתיים נוספות. החנות, "באג סטור", היא השישית ברשת החנויות למוצרי מחשב של באג מולטיסיסטם.

פיקו משחקים השלימה בניית המפעל בקיסריה ב-2.5 מ' ד'

חברת פיקו משחקים, בבעלות משפחת פרץ מהרצליה, המייצרת בעיקר משחקים ליצוא, השלימה את בניית המפעל שלה באזור התעשייה של קיסריה, בעלות של 2.5 מיליון דולר. הפרויקט, בשטח של 300 מ"ר בנוי, משתרע על מגרש בן 3 דונם.

הקרקע בפרויקט נרכשה מהחברה לפיתוח קיסריה ואת המבנה תיכנן האדריכל א. דרורי.

העבודה במפעל תחל בחודש אוגוסט, לאחר קליטת המכונות שנרכשו במיוחד עבור המפעל החדש.

אייס שכרה 3,000 מ"ר בצומת גן שמואל לפי 10–12 ד' למ"ר

רשת אייס למוצרי "עשה זאת בעצמך" תפתח בסוף השנה את הסניף החמישי שלה בישראל בצומת גן שמואל, על כביש חדרה עפולה. ההשקעה בהקמת הסניף החדש מסתכמת ב-3 מיליון דולר.

החברה שכרה 3,000 מ"ר מגן שמואל ומחברת דרבן שבשליטת אליעזר פישמן. השטח הוא חלק מפרויקט למסחר בהיקף של 10,000 מ"ר שמקימות דרבן והקיבוץ; דמי השכירות בפרויקט נעים בין 10 ל-12 דולר למ"ר. ליד הסניף יהיו 300 מקומות חניה.

לאייס יש סניפים בקיבוץ שפיים, בראשון לציון, בצומת ביל"ו ובחיפה.

הזיכיון בישראל של הרשת האמריקאית נמצא בידי דרבן־תרשיש, אר.ש.ה, קבוצת ת.ג.י.י ואמנון גימפל.

ראול נאוי – 240 מ"ר ב-10 ד' למ"ר ברח' בן צבי בתל אביב

חברת ראול נאוי, המייבאת לבגדי נשים מתוצרת "לוי" הצרפתית, שכרה משרדים בשטח של 240 מ"ר בבניין פנורמה, בדרך בן צבי בתל אביב, תמורת 2,400 דולר לחודש – לפי 10 דולר למ"ר. את השטח, שאליו יעברו משרדי נאוי, השכיר יוסף סקאל לתקופה של 8 שנים עם אופציה להארכה. המשרדים יכללו גם אולם תצוגה ומחסן.

קרדן השכירה עד כה 4,000 מ"ר ב-26 ד' למ"ר בפולין

חברת קרדן נדל"ן השכירה עד כה 4,000 מ"ר מתוך 5,000 שהיא מציעה בפארק תעשייה שהחברה רכשה עם משקיעים מקומיים בוארשה, תמורת 23 דולר למ"ר ו-3.5 דולר דמי ניהול – בסך הכל 106 אלף דולר לחודש.

את הפארק, בשטח של 73 דונם, רכשה החברה תמורת 6 מיליון דולר לפני כשנה. בפארק 60 אלף מ"ר שטח בנוי ואופציה לבניית 40 אלף מ"ר נוספים. השטחים שהושכרו הם במבנה הראשון, בשטח של 5,000 מ"ר, שבשיפוצו הושקעו 2.5 מיליון דולר. באוקטובר יחל שיפוץ המבנה השני. לדברי המנכ"ל אלי אלדהאי, החברה מחפשת עתה אפשרויות השקעה נוספות במזרח אירופה.

קרית ביאליק – תוכנית לבניית 17,000 יח"ד על שטחים שסופחו באחרונה

למרות העיכובים בתוכנית לבניית 780 יח"ד, עקב פניות של קבלנים לבית המשפט, ניכרת בעיר תנופת בנייה למגורים ולתעשייה

מאת זיו מאור

קרית ביאליק היא העיר עם עתודות הקרקע הגדולות ביותר באזור הקריות – כ-4,400 דונם, בהם ניתן לבנות, לדברי מהנדס העיר סימון גרינברג, כ-17,000 יח"ד. לקריה נוספו באחרונה 1,700 דונם שהיו בשטח השיפוט של המועצה האזורית מטה אשר, ובקרוב תיכנס לתוקף העברתם של כ-2,000 דונם נוספים.

בנוסף לכך יש בבעלות קרית ביאליק עוד 1,000 דונם משלה, ובן כ-850 דונם באזור אפק, הנמצאים בבעלות המינהל. כיום, כל רזרבות הקרקע עדין מיועדות לחקלאות, אך בעירייה מכינים תוכניות מתאר חדשות. לפי התוכניות הללו, ייבנו על הקרקעות שנוספו לעיר שכונות מגורים מסוגים שונים, שיכללו בתים צמודי קרקע ובתי מגורים.

תוכנית נוספת – לבניית 780 יח"ד בשכונת גבעת הרקפות בקריה, בסמוך לפארק אפק – מתעכבת בגלל תביעות של קבלנים המתבררות עתה בבית המשפט. הדירות בשכונה, ש-80 מהן מיועדות לדיור מוגן, יהיו בשטח של 75–120 מ"ר בבניינים בני 3–8 קומות. למרות העיכובים, המינהל החל בעבודות הפיתוח. העירייה מצפה להכנסה של 8 מיליון שקל מאגרות בנייה.

משרד השיכון פירסם מכרז למתחם, אך הזוכה לא נקבע. הקבלן אורי דורי, בעל השליטה בחברת אגרורי, עירער לבית המשפט על עריכת המכרז. לטענתו, משרד השיכון התחייב בפניו כי יקבל את זכויות הבנייה במתחם ללא מכרז, בתמורה לעבודות שביצע עבורו בעבר.

מצד שני, ארגון הקבלנים של הקריות עירער על הכוונה לפרסם מכרז אחד למתחם כולו. הם לטענת הארגון, היה על משרד השיכון לפרסם כמה מכרזים במתחמים קטנים, כדי שגם קבלנים קטנים יותר יוכלו להתמודד בו.

למרות העיכובים בפרויקטים אלה, יש בקרית ביאליק תנופת בנייה גדולה בשנים האחרונות בכמה שכונות מגורים, במע"ד המתפתח סביב הקריון, ובאזור התעשייה בעיר המתרחב ב-100 דונמים נוספים.

כך למשל נבנים היום בשכונת צור שלום, שבשנות ה-50 היתה בה מעברה גדולה, כמה פרויקטים. בסך הכל נבנו בשכונה ב-5 השנים האחרונות כ-750 יח"ד. חברת שופ בונה בה בניין בן 40 דירות, שהוא האחרון ב"גני הקריה" – פרויקט בן 191 יח"ד, שמתוכן כבר נמכרו 186. מחיר קוטג' בן 5.5 חדרים בפרויקט, 124 מ"ר, החל מ-163 אלף דולר. לחברה יש עוד שני מגרשים בשכונה ובסך הכל תוכל לבנות בה 280 דירות.

בנוסף לשופ בונות בשכונה כמה חברות מקומיות. ברחוב חיים בונה חברת מ.מ. הנדסה 84 דירות בהיקף מכירות של 13 מיליון דולר. לידה בונה יוסי בלייכר 108 דירות בהיקף של 12 מיליון דולר. חברת סיטי קיבלה היתרי בנייה לבניית 66 קוטג'ים.

סביב הקריון מקימה חברת מליסרון, שבשליטת יולי עופר, שכונות מגורים יוקרתיות על שטחי בית העדשות אתא. השכונות כוללות 230 יח"ד בבתים בודדים, קוטג'ים דו־משפחתיים ובניינים בגובה של עד 5 קומות. למליסרון זכויות לבניית קאנטרי קלאב במתחם, אך לא בטוח שיחליטו לבנות אותו.

בעבר הודיע ראש עיריית קרית ביאליק, דני דע, כי הייעוד של השטח שעליו היה מפעל אתא ישונה מתעשייה למסחר ולמגורים. מליסרון רכשה לפני שנים מספר את שטח המפעל והקימה עליו את הקריון – קניון בהיקף של כמה עשרות אלפי מ"ר למסחר ובידור, שמעל החנויות בו ייבנו עוד 500 מ"ר משרדים. מסביב לקריון מקימה מליסרון 30 אלף מ"ר משרדים ב-4 בניינים בני 6–8 קומות. שני בניינים נמצאים כיום בבנייה, וכבר נחתם חוזה בין היתר עם קופת חולים הכללית, שתעביר לשם את מרפאות זבולון, הנמצאות היום בקרית מוצקין.

בחלק המזרחי של אזור התעשייה של קרית ביאליק מבצעת חברת מבני תעשייה עבודות פיתוח להכשרת 100 דונם נוספים. עלות עבודות הפיתוח והתשתית היא 5 מיליון דולר ועל השטח החדש ייבנו בין 60 ל-100 אלף מ"ר לתעשייה קלה ובינונית. כיום כולל אזור התעשייה 700 דונם ועליהם כמיליון מ"ר בנוי.

הרזרבה היחידה לתעשייה בקריות

כל עבודות התשתית באזור התעשייה הן תת קרקעיות, ולדברי מהנדס העיר סימון גרינברג, המתחם החדש הוא למעשה הרזרבה היחידה לתעשייה בכל אזור הקריות.

השיווק באזור החדש יהיה במתחמים בגדלים משתנים, החל מדונם ועד ל-20 דונם: למפעלים גדולים תינתן אפשרות לרכוש את המגרשים הגדולים במכרזים. במכרז האחרון הגיע המחיר לדונם באזור ל-200 אלף דולר. אחוזי הבנייה המותרים הם 150.

ראש העיר טוען, כי האזור אטרקטיבי למשקיעים, במיוחד בגלל התשתיות הטובות שהוא מציע, המיקום על כביש עכו־חיפה ורמת הארנונה שהיא הנמוכה ביותר באזור הצפון, לדבריו. גם פתיחת הכביש החדש גילעם־אפק שיפרה, לדבריו, את הגישה לאזור התעשייה מכיוון מזרח.

פרויקט "גני הקריה" של שופ. מחיר קוטג' – החל מ-163 אלף דולר

ירידה של 1.9% במספר המגורונים המאוכלסים באתרי הקרוונים באפריל 95'

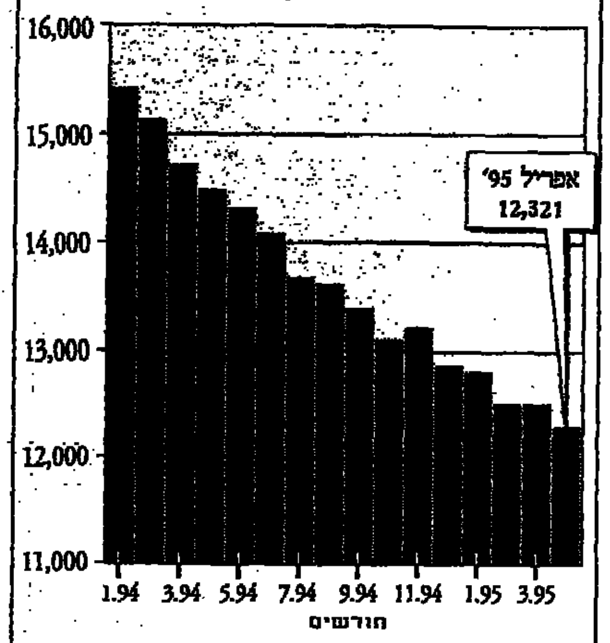

באפריל 95' היו באתרי הקרוואנים 12,321 מגורונים מאוכלסים, לעומת 12,556 במארס – ירידה של 1.9%. בכוונת משרד השיכון לחסל את האתרים ולהעביר את יושביהם לאתרי קבע, אך ב-16 החודשים האחרונים – מאז ינואר 94' בו היו 15,401 מגורונים מאוכלסים – נרשמה ירידה של 20% בלבד.

המגורונים הם יחידות קטנות יותר מקרוואן. כל קרוואן כולל שני מגורונים המחולקים באמצעות מחיצה.

"בשנים הקרובות יעלו מחירי הדירות פחות מצמיחת המשק"

כך מעריך ד"ר אדם בוכמן, היועץ הכלכלי של התאחדות הקבלנים

מאת זיו מאור

הקליטה המוצלחת של העולים במשק והפחתת קצב העלייה, יביאו לכך שבשנים הקרובות יהיה קצב עליית מחירי הדירות נמוך מקצב צמיחת המשק, כך מעריך ד"ר אדם בוכמן, היועץ הכלכלי של התאחדות הקבלנים.

בוכמן מסביר את המגמה בסגירת 'פער' שנוצר בשנים 88'–94', בהן צמח התמ"ג (תוצר מקומי גולמי) בשיעור מצטבר של 59% ומחירי הדירות עלו ב-68% – כמעט פי שניים. העלייה במחירי הדירות מעבר לשיעור הצמיחה בתמ"ג מוסברת בעיקר בהיקף הגדול של העלייה, שיצר עודפי ביקוש גדולים בשוק הדיור, והפחתת הריבית המשמעותית ב-88'.

לדברי בוכמן, ד"ר יעקב שיינין טעה כאשר כאשר אמר שעליית מחירי הדירות מונעת את הצמיחה במשק. לדבריו, מחירי הדירות הם חלק בלתי נפרד מהצמיחה. לדבריו, "בשנים שבהן המשק צמח בקצב מואץ, עלו גם מחירי הדירות, ובשנות קיפאון ראינו ירידה במחירי הדירות".

בוכמן הוסיף כי כשצמח המשק בשנים 60'–65' בשיעור מצטבר של 68%, עלו מחירי הדירות ב-58%. בשנות הקיפאון של 66'–67', ירדו המחירים ב-10% ובשנות הצמיחה של 67'–73' עלו גם מחירי הדירות בשיעורים גבוהים.

התקופה היחידה שהיתה יוצאת דופן, לדברי בוכמן, היא השנים 84'–88', בהן עלה התמ"ג ב-26% ומחירי הדירות ירדו ב-18%. לדבריו יש לכך שני הסברים: ריבית ריאלית גבוהה מאוד שגרמה לכך שהאשראי המסובסד למשתכנים, כלומר הריבית על המשכנתאות, הגיע ל-11%–13% – מה שהקשה מאוד על רוכשי דירות. הסבר נוסף הוא האטה בקצב גידול האוכלוסייה, בגלל עצירה בעלייה והתגברות הירידה מהארץ.

אפריקה ישראל מכרה בחצי הראשון של השנה 507 דירות ב-177 מ' ד'

ב-94' כולה מכרה החברה 1,016 דירות ביותר מ-400 מ' ד'

מאת זיו מאור

חברת אפריקה ישראל מכרה בחצי הראשון של השנה 507 דירות, בהיקף מכירות משוער של 177 מיליון דולר – לפי 350 אלף דולר לדירה בממוצע. חלק גדול מהפרויקטים נבנים בשותפויות עם חברות אחרות.

סמנכ"ל אפריקה ישראל, שמשון הראל, אמר כי למרות חששות מוקדמים, לא היתה ירידה במכירות יחסית לשנה שעברה, למרות שהחברה העלתה את מחירי הדירות כמעט מדי חודש מעבר לעליית המדד.

יש לציין עם זאת, כי נרשמה ירידה מסוימת בהיקף הכספי של המכירות, שכן ב-94' כולה מכרה החברה 1,016 דירות בהיקף מכירות של יותר מ-400 מיליון דולר.

161 דירות בנווה סביון

החברה בונה לבד ועם שותפים בעשרות אתרים בארץ. האתר הבולט ביותר בהיקף המכירות שלו היה נווה סביון, שבאור יהודה, שם מכרה החברה מתחילת השנה 161 דירות. הפרויקט, הכולל 2,050 דירות, נבנה במשותף עם מרין לנזיק ויצחק תשובה. בפרויקט קרית הסביונים הסמוך מכרה החברה באותה תקופה 41 דירות.

בפרויקט סביוני מודיעין שבונה החברה בעיר מודיעין, נמכרו בחצי הראשון של השנה 49 דירות ובפרויקט סביוני ראשון, שבונה החברה בראשון לציון, נמכרו בחצי הראשון של השנה 44 דירות.

בפרויקט צהלה החדשה, באתר המשתלה בצפון תל אביב – שם בונה החברה בשותפות עם דנקנר השקעות ומליבו ישראל דירות יוקרה במחיר של יותר מ-100 אלף דולר לחדר – נמכרו עד כה 38 דירות.

בפרויקט סביוני הכפר, שבונה החברה בכפר סבא, בשותפות עם דנקנר השקעות, מכרה החברה בתקופה זו 33 דירות. בפרויקט סביוני ים, בקרית ים, שנבנה בשותפות עם שיכון עובדים, נמכרו 36 דירות באותה תקופה.

שחר לשם מכרה 20 דירות בכפר סבא ב-3.4 מיליון ד'

מחיר דירת 3 חדרים בפרויקט – 150 אלף ד'

מאת גד פרץ

חברת הבנייה שחר לשם יזום – בבעלות מיכאל רודניצקי (62%), לאוניד חן ושלמה שור – מכרה 20 דירות בכפר סבא בהיקף מכירות של 3.4 מיליון דולר.

בפרויקט כולו בונה שחר לשם 130 דירות בהיקף מכירות כולל המוערך ב-22.1 מיליון דולר.

החברה בונה על קרקע פרטית שבבעלותה דירות 3 חדרים בשטח של 96 מ"ר ובמחיר של 150 אלף דולר; דירות 4.5 חדרים בשטח של 136 מ"ר – 175 אלף דולר, ודירות 5.5 חדרים בשטח של 152 מ"ר – 189 אלף דולר.

הפרויקט נבנה ב-11 בניינים בני 5–7 קומות. הדירות הראשונות בו ישווקו בתוך שנה.

ג'ק קאופמן יבנה 138 יח"ד בצומת סירקין בפ"ת בהיקף 20 מיליון ד'

מחיר דירת 4 חדרים, 120 מ"ר – 190 אלף דולר

מאת גד פרץ

חברת הבנייה ג'ק קאופמן, בבעלות איש העסקים הקנדי ג'ק קאופמן, תחל לבנות באוגוסט הקרוב 138 יחידות דיור בצומת סירקין בפתח תקוה, בהיקף מכירות של 20 מיליון דולר. החברה חתמה על עסקת קומבינציה בצירוף תשלום במזומן עם בעלי הקרקע, אך סירבה לומר לפי איזה אחוז.

בפרויקט בונה החברה 2 מגדלי דירות בני 12 קומות בסמוך לכביש 40 (פתח תקוה־לוד). שטח הפרויקט הוא 8 דונם והחברה מציעה בו דירות 3 חדרים בשטח של 100 מ"ר תמורת 162 אלף דולר; דירות 4 חדרים בשטח של 120 מ"ר – ב-190 אלף דולר; דירות גג בשטח של 150 מ"ר – בכ-250 אלף דולר.

בנוסף לכך בונה החברה בצמוד לפרויקט קניון, העתיד לפעול מקיץ 96'. הקניון יהיה בשטח של 23 אלף מ"ר ברוטו (כולל מרתפים) וההשקעה בו תסתכם ב-30 מיליון דולר. מחירי השכירות בפרויקט ינועו בין 35 ל-45 דולר למ"ר, על פי המיקום.

החברה זכתה באחרונה במכרז לבניית 181 דירות ו-2,600 מ"ר מסחריים ברובע ט' באשדוד. החברה שילמה 21 אלף דולר קרקע ליחידת דיור – כלומר, בסך הכל 3.8 מיליון דולר על כל המתחם.

368 יח"ד באשדוד בהיקף 33 מ' ד'

ברובע ט' באשדוד בונה קאופמן 368 יחידות דיור, בהיקף מכירות של 33 מיליון דולר. הפרויקט מיועד לעמותות עולים ולזכאי משרד השיכון והדירות בו נמכרו מראש. החברה בונה שישה בנייני דירות בני 11 קומות ושטח מסחרי של 5,100 מ"ר. כמו כן, יכלול הפרויקט 220 מקומות חניה במרתף.

שטאנג מכרה 14 יח"ד בבית שמש בהיקף 1.86 מיליון דולר

מאת גד פרץ

חברת יהודה שטאנג מכרה 14 דירות בבית שמש בהיקף מכירות של 1.86 מיליון דולר. בפרויקט נוה השמש בונה שטאנג 37 יחידות דיור ב-8 בניינים בני 2, 3, ו-5 קומות, בהיקף מכירות של כ-5 מיליון דולר.

החברה בונה בפרויקט דירות 3 חדרים בשטח של 70 מ"ר תמורת 121 אלף דולר ודירות 4 חדרים בשטח של 105 מ"ר תמורת 145 אלף דולר. בבניינים הדו־קומתיים מציעה החברה דירות 3.5 חדרים ששטחן 95 מ"ר עם גינה תמורת 131 אלף ד'. האדריכל הוא סולי ברקוביץ. האכלוס צפוי בספטמבר 96'.

שטאנג זכתה לאחרונה במכרז לביצוע עבודות תשתית בשכונת התקוה בהיקף של כ-4 מיליון דולר. העבודות ייעשו ברחוב המרכזי בשכונה – אצ"ל, שמתוכנן לעבור שינוי ארכיטקטוני, הרחבת הכביש, מדרכות, תאורה וגינון. כן מתוכנת ברחוב תשתית מים וביוב חדשה, ומערכות חשמל וטלפון תת קרקעיות.

הכנס השנתי לניהול רשתות ארגוניות
Enterprise Networks Management
7/9/95 דן פנורמה
המעבר מהמיחשוב המרכזי לרשתות המבוזרות
הכנס מיועד במיוחד ל:
מנמר"ים, מנהלי מערכות מידע,
מנהלי רשתות, מינהלני רשתות,
מומחי רשתות ויועצים
הכנס בחסות
HEWLETT PACKARD
מערכות מחשוב והדרכה (CMS) בע"מ
טלפן/פקס לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל. 03-6385850-56 פקס: 03-6889207
שם ______ חברה ______
תפקיד ______ טל ______ פקס ______
אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

סמינר חובה למקצועני
מולטימדיה
24/8/95
דן בפנורמה
שוק המולטימדיה בארה"ב
דינמיקות, תחזיות, המלצות
מנחת הכנס: Ms. Helen Rose (מרכזת התחום בחברת IDC/LINK)
תתמקד בהרצאתה על ההכנות הנדרשות לחדירה לשוק האמריקני, איתור ערוצי הפצה, מהותם של הסכמי OEM ועוד.
טלפן/פקס לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל. 03-6385850-56 פקס: 03-6889207
שם ______ חברה ______
תפקיד ______ טל ______ פקס ______
אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

שיווק עולמי באינטרנט
13/9/95 הולידיי אין ת"א
מנחה הסמינר: מעוז עציון
איך אפשר לעשות עסקים ולהרוויח באמת באינטרנט?
מחר יכול להיות מאוחר! חברות שידעו לנצל את רשת האינטרנט ככלי אסטרטגי לכל זרועות הארגון בכלל, ולגופי השווק והמכירות בפרט, יצרו פער תחרותי משמעותי על פני יריבותיהן. השאלה שרוב החברות הישראליות שואלות את עצמן אינה "האם אנחנו מחוברים לרשת? אלא כמה אנו מנצלים את הרשת להשגת יתרון תחרותי שיווקי?"
טלפן/פקס לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל. 03-6385850-56 פקס: 03-6889207
שם ______ חברה ______
תפקיד ______ טל ______ פקס ______
אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

אלי אפרים ולאומי ושות' יבנו קניון בחולון בהשקעה של 25 מיליון דולר

היזמים ועיריית חולון פנו לבורר כדי שיקבע את גובה אגרות הבנייה

מאת גד פרץ

איש העסקים אלי אפרים וחברת לאומי ושות' מקבוצת בנק לאומי יחלו בקרוב בבנייתו של קניון בחולון בהשקעה של 25 מיליון דולר (ללא הקרקע). חלקו של אלי אפרים בפרויקט הוא 60%. בסופו של משא ומתן ארוך בין לאומי ושות', בראשותו של אריה קירז, לבין אפרים הוחלט על הצטרפותה של לאומי ושות' בשיעור של 40%: ההחלטות בנוגע לפרויקט יתקבלו כאילו היו שותפים שווים. הבעלות על המגרש, שגודלו 16 דונם, היא בידי אלי אפרים ושתי משפחות המחזיקות אחוזים בודדים מהמגרש המיוצגות על ידו בעסקה.

הקניון, בשטח של כ-40 אלף מ"ר (ברוטו), יוקם במפגש הרחובות הנקין וגולדה מאיר. אזור זה מהווה את עתודת הקרקע הגדולה ביותר של עיריית חולון. באזור מתוכננות לפי התב"ע 10,000 יח"ד, והוא יהווה את המע"ר של העיר, שיכלול על פי התכנון 130 אלף מ"ר.

העיכוב הזמני בתחילת הבנייה נעוץ בהיטלים והאגרות שמבקשת עיריית חולון בתמורה להוצאת היתרי הבנייה. היזמים החליטו לפעול בשיתוף פעולה עם העירייה ולא לפנות לערכאות – בניגוד ליזמים אחרים, שמתכוונים לבנות באזור פרויקטים למגורים ושפנו לבית המשפט כדי לערער על גובה אגרות הפיתוח. העירייה ויזמי הקניון מינו בורר מוסכם שאמור לקבוע את גובה האגרות בימים הקרובים.

"עיר בלי מרכז מסחרי"

מיקומו המועדף של הקניון, בנוסף לשטחי החניה הרבים והצרכיות לבני האזור, מבטיחים לידמים יתרון ניכר, אומר אריה קפילר – מנהל, מתכנן ומשווק הפרויקט. לדבריו, "חולון היא העיר הרביעית בגודלה בארץ ואין לה שום מרכז מסחרי. מדובר בעיר שאוכלוסייתה היא ברמה סוציו-אקונומית גבוהה, אך כיום היא משמשת בעיקר כעיר שינה בעוד תושביה נודדים לראשון לציון ולתל אביב לצורך קניותיהם".

הקניון החדש, שעיריית חולון עושה מאמצים רבים להתחלת ביצועו, ישמש לא רק כמרכז מסחרי אלא גם כמרכז בילוי, והוא אמור להוות חלופה לקניונים בערים השכנות – בעיקר בראשון לציון ובבת ים.

הקניון יכלול 7 בתי קולנוע ובהם 1,200 מושבים, ומתוכננים בו אזורי פעילות לילדים ולנוער בשטח של 1,500 מ"ר. הוא בנוי בצורה של רחוב מרכזי שמשני צדיו חנויות ובשני קצותיו חנויות רשת גדולות.

לדברי קפילר, מומחה בתכנון מרכזים מסחריים, בתכנון הקניון הושם דגש על הפונקציונליות. למשל, הרשתות הגדולות למזון, לצעצועים ולציוד משרדי יקבלו שטחים נרחבים שהכניסה אליהם תהיה דרך חנויות קטנות וחזיתיות. לדבריו, הצלחת מרכז מסחרי טמונה בשלושה פרמטרים: תכנון פונקציונלי, תמהיל הצרכות ושיווק. לראיה, הוא אומר, עד עתה הושכרו ללא פרסום 85% מהשטחים.

כחלק מהקפדה על התכנון הובא מומחה מהחברה הקנדית קארילק פרויה, המתמחה בעיצוב מרכזים מסחריים, שייעץ בכל הקשור לאלמנטים העיצוביים של הבניין.

הקניון מיועד להשכרה בלבד ומחירי השכירות לחודש בחנויות הקטנות, שגודלן בין 50 ל-80 מ"ר, יהיו 65-55 דולר למ"ר, או אחוזים מהמחזור – הגבוה מהשניים. בענף האופנה ייגבה תשלום של 8% מהמחזור, בענף המזון המהיר – 10% ובענף האלקטרוניקה והחשמל – 1.5% מהמחזור.

בקניון יהיו 110 חנויות בשתי קומות עיקריות. כן יהיו בו חניון תת קרקעי וחניון עילי ל-1,000 כלי רכב. בכוונת היזמים להוציא מכרז קבלני לביצוע העבודות ברגע שיתקבלו היתרי הבנייה.

את הפרויקט מלווה פיננסית בנק דיסקונט, ומתכנן אותו משרד מוד אדריכלים.

קניון חולון. הקניון הראשון בעיר יכלול 110 חנויות ו-7 בתי קולנוע

שטח התחלות מבני ציבור ברבעון הראשון של '95 (במ"ר)

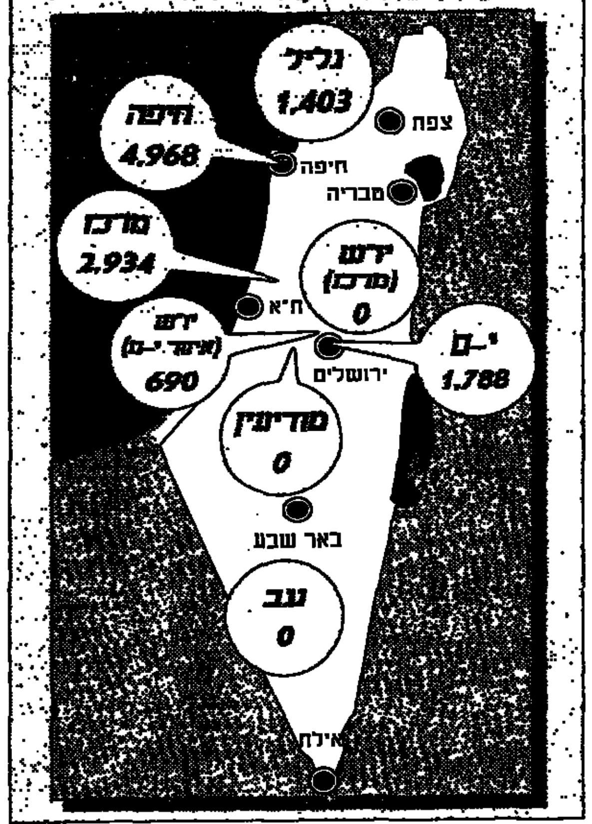

נדל"ן

ניו יורק

חיים הנדוורקר

דירות 3 חדרים בווילג' ב-500 ד' לחודש – לבעלי הכנסה נמוכה

בניין בן תשע קומות הולך ומוקם במערב גריניץ' וילג' במנהטן. הבניין הוא חלק מפרויקט שיכון בסיוע ממשלתי, שנועד לאפשר גם לבעלי הכנסה יחסית נמוכה להשיג דיור. יהיו בו 148 יחידות דיור – דירות סטודיו ודירות שניים ושלושה חדרים בשטח של 40–90 מ"ר.

המדובר בתוכנית שיכון הקרויה 20–80, שלפיה מוקצים בבניינים 80% מהשטחים לשכירות במחירי השוק ו-20% לשכירות מוזלת לבעלי הכנסה נמוכה.

את הבניין בונה חברת רוקרוז דוולופמנט הנמצא ברחוב ג'יין מספר 100. הדירות המיועדות להשכרה במחירי השוק יוצעו במחיר הנע בין 1,500 דולר לחודש לדירת סטודיו ועד 3,300 דולר לדירה בת שלושה חדרים. 20% מהדירות יישמרו לתושבי השכונה המשתכרים עד 24 אלף דולר לשנה למשפחה בת ארבע נפשות. הם ישלמו שכר דירה הנע בין 380 ל-500 דולר בחודש.

לרוקרוז יש ניסיון רב בבנייה מסוג זה: ב-15 השנים האחרונות היא בנתה 6 פרויקטים כאלה באזור. עלות הפרויקט ברחוב ג'יין – 23 מיליון דולר. בשכנות לבניין זה מתכננת רוקרוז להקים בניין נוסף בן 12 קומות על פי תוכנית 20–80.

גולדמן סאקס משכירה 3 קומות

חברת ההשקעות גולדמן סאקס תרה אחר שוכר-משנה לשלוש קומות שבהן שוכנים משרדיה בפיירפלנט פלאזה מספר 1 בברוקלין. סאקס החליטה למצוא שוכר משנה כחלק מצמצום כוח אדם שהיא עושה, במטרה להקטין את הוצאותיה. חברת ההשקעות מבקשת תשלום של 20 דולר לרגל רבועה (כ-220 דולר למ"ר).

חוזה חדש ליו"אס לייף

חברת הביטוח יו.אס. לייף הצליחה להגיע לחוזה שכירות חדש עם בעלי הבניין שבו נמצאים משרדיה – במיידן ליין מספר 125 במנהטן. לחברה שטח שכור של כ-8,000 מ"ר.

נמסר כי בהסכם החדש הורידה חברת הביטוח את עלויותיה בכ-50%, לאחר שבעלי הבניין פטר אותה מתשלום שכר דירה לתקופה מסוימת. כמו כן הסכים הבעלים להשתתף בעלות השיפוץ של השטח השכור.

סאקס בחרה מתווך לעסקותיה

רשת בתי הכלבו סאקס פיפת אווניו בחרה בחברת התיווך קושמן אנד וייקפילד כשותף אסטרטגי שיבצע את עסקות הנדל"ן שלה.

חברת התיווך תפעיל מחלקה בתוך רשת בתי הכלבו, על רקע תוכניות ההתרחבות הגדולות שלה, ותעסוק באיתור שטחים המיועדים להשכרה, במימון ובמכירת נדל"ן.

עסקות אחרונות

- מנהטן, החלק המערבי, רחוב 110, 2 חדרים, חדר שירותים אחד, השטח 70 מ"ר, בניין קואופ, שוער 24 שעות, חדר אוכל גדול, 2 כיווני אוויר עם מראה של נהר ההדסון. דמי אחזקה חודשיים 650 דולר, שמתוכם ניתן לנכות 45% לצורכי מס. הבעלים ביקשו 185 אלף דולר. לאחר חודשיים נמכרה הדירה במחיר של 175 אלף דולר.
- מנהטן, פרוס ושינגטון, 4 חדרים, 2 חדרי שירותים, 110 מ"ר, בניין קואופ, גג לשימוש הדיירים, נוף להדסון, דמי אחזקה חודשיים של 838 דולר. ניתן לנכות לצורכי מס 45%. הבעלים ביקשו 99 אלף דולר. כעבור 13 שבועות נמכרה ב-90 אלף ד'.

המפעיל ואנשי עסקים רכשו בניין בטירת הכרמל ב-4.5 מיליון ד'

מאת גד פרץ

חברת מקרסי ושות' ושמואל רוננשטיין מכרו בניין הנבנה בפארק העסקים של טירת הכרמל תמורת 4.5 מיליון דולר. הקונים הם קבוצת אנשי עסקים ממרכז הארץ שרכשו את הבניין לצורכי השקעה, וחברת המפעיל, יבואנית מכשירי צילום, שתקים בו את הסניף המרכזי שלה בצפון הארץ.

הבניין הוא בשטח של 4,800 מ"ר. מחירי המכירה בו הם 1,300 דולר בממוצע, ומחירי השכירות נעים בין 9 ל-13 דולר למ"ר.

...זפ מכרה 7 דירות באשדוד בהיקף של כמיליון דולר

מאת גד פרץ

חברת שופ מכרה ביום אחד 7 דירות בפרויקט טופ אשדוד בהיקף מכירות של כמיליון דולר. הפרויקט, שבנייתו הולה בימים אלו, נבנה ברובע ד' על שטח של 2.3 דונם, ויכלול 32 דירות בבניין בן 4 קומות. היקף המכירות הכולל הוא כ-4.7 מיליון דולר.

החברה מוכרת דירות 3.5 חדרים בשטח של 102 מ"ר תמורת 138 אלף דולר; דירות 4 חדרים בשטח של 108 מ"ר תמורת 144 אלף דולר; דירות 4 חדרים בשטח של 116 מ"ר תמורת 149 אלף דולר ודירות 4.5 חדרים בשטח של 131 מ"ר תמורת 169 אלף דולר.

לחברת שופ מגרש נוסף באשדוד שעליו היא מתכוונת לבנות עוד 24 דירות. החברה זכתה לאחרונה במכרז לבניית 580 יחידות דיור ברובע הסיטי באשדוד.

שרביב מכרה 8 דירות במשתלה ב-4 מיליון ד'

מאת גד פרץ

חברת שרביב מכרה בשבועיים האחרונים 8 דירות באתר המשתלה שבצפון תל אביב, בכ-4 מיליון דולר. בין הדירות שנמכרו – דירות 3.5 חדרים בשטח של כ-110 מ"ר, שנמכרה ב-345 אלף דולר; דירות 4 חדרים בשטח של כ-130 מ"ר – ב-390 אלף דולר, ודירות 5 חדרים, כ-150 מ"ר – ב-510 אלף ד'.

מהחברה נמסר שעד היום היא מכרה 36 מתוך 64 הדירות שהיא בונה בשלב ראשון. היקף המכירות הצפוי בפרויקט כולו מוערך ב-80 מיליון דולר.

36 דירות נמכרו ביריד בפתח תקוה

מאת גד פרץ

ביריד הדירות שערך בנק אדנים בפתח תקוה נמכרו 36 דירות. ביריד השתתפו יותר מ-20 חברות בנייה וקבלנים.

מארגני היריד מסרו שרמות המחירים נעו בין 185 אלף דולר לדירה בת 3 חדרים, ל-210 אלף דולר לדירה בת 4 חדרים.

ביריד נמכרו דירות בפתח תקוה, כפר אדומים ויישובים נוספים, ולדברי המארגנים ביקרו בו כ-5,000 איש.

מרכז "נעמן"

עסקים, מסחר ובילוי

חנויות ומשרדים למכירה/השכרה

מרכז "נעמן" ממוקם על הכביש הראשי חיפה-עכו סמוך לצומת הראשי של כביש עוקף קריות העתידי. המיקום מרכזי ביותר לבתי מסחר, משרדים ומרכזי בילוי.

5 דקות מהקריות!

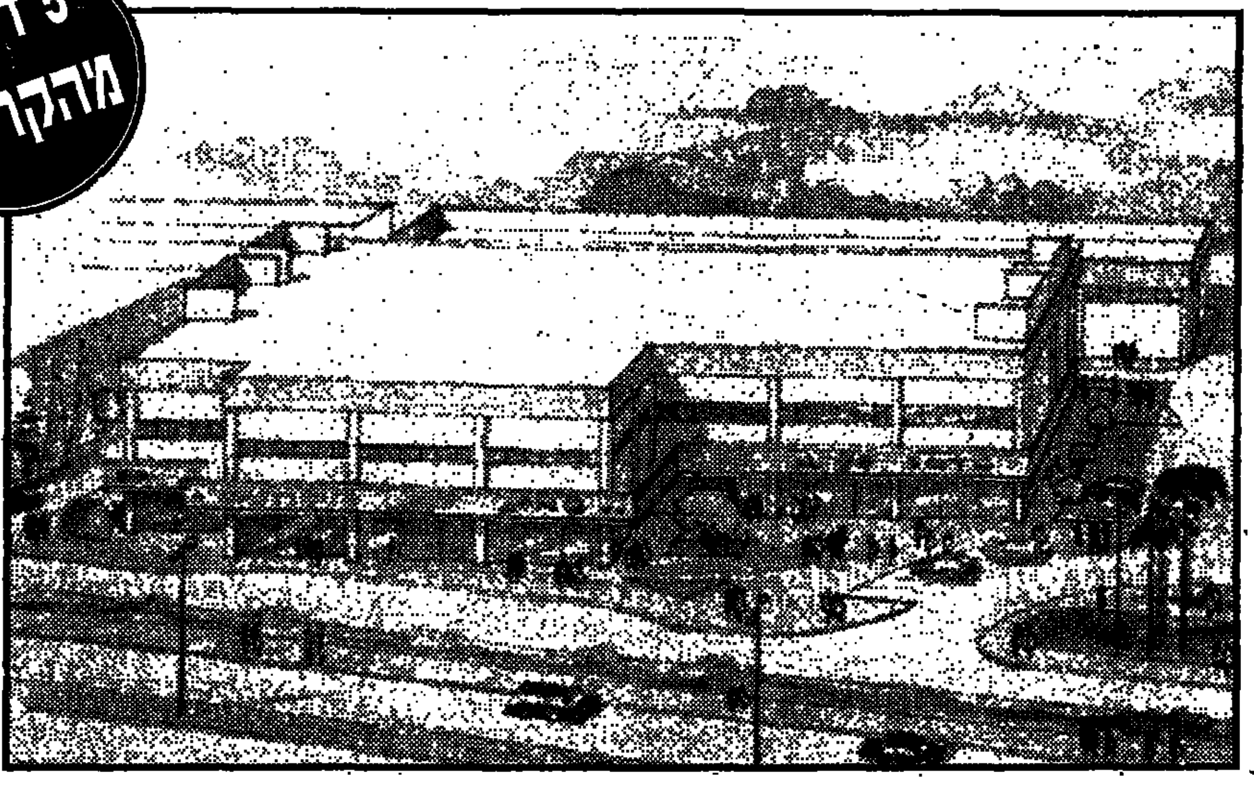

משרדים למכירה / השכרה

בתי עסק למכירה / השכרה

בגדלים שונים החל מ-40 מ"ר ועד 1000 מ"ר

מתאימים:
1. למשרדי תכנון (מהנדסים אדריכלים וכו')
2. משרדים למקצועות חופשיים (רואי חשבון, עו"ד, רופאים וכו')
3. סוכנויות ביטוח.
4. חברות כ"א.
5. חברות יעוץ.
6. חברות "HI-TECH" .....ועוד.

מתאימים:
1. למסעדות.
2. בתי קפה.
3. חנויות.
4. סוכנויות רכב.
5. אולמות אירועים.
6. רשתות שווק וכו'....

מרכז נעמן בשלבי גמר מתקדמים

המרכז, המשתרע על שטח של כ-20,000 מ"ר, נבנה תוך הקפדה על תכנון ועיצוב חדשני, גימור מושלם, פיתוח סביבתי עשיר, וחניות בשפע.

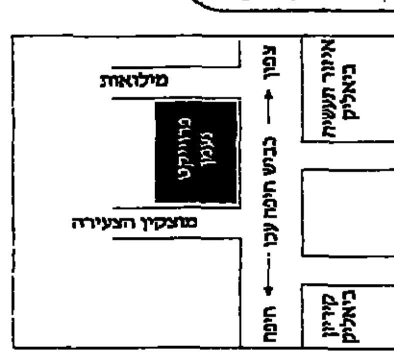

אדריכל הפרוייקט - עוזי גורדון

היזם והמבצע:

סער השקעות בע"מ
חברה לבנין

משרד מכירות: סער השקעות בע"מ. חורב 10 א' חיפה טל' 04-245611/2, פקס 04-245613

נתיב
להשכרה
ליד נתב"ג
4,000 מ"ר
+ חצר
להפצה/תעשיה קלה
מרק

למכירה
בקרית אריה סמוך לגהה
5,000 מ"ר בנין חדש
$1,450 למ"ר
כולל חלוקה
יובל

טל' 03-5371450

הארץ

המהדורה השבועית של "הארץ" מביאה את הארץ לחו"ל
עשו מנוי לחברים בחו"ל שיידעו מה קורה בארץ

03-5121382

הכזا من الأصل

9 מפיצות סיגריות מבקשות צו מניעה זמני נגד דובק ומזוז

"המשיבים אינם רשאים להתנות אספקת סחורה בערבות בנקאית"

מאת יוסי המוני

בקשה לצו מניעה זמני נגד חברות דובק ומזוז למסחר והשקעות הוגשה שלשום לביהמ"ש המחוזי בתל אביב. סגן נשיא ביהמ"ש, השופט ישי לויט, קבע כי דיון בצו ייערך עוד בעת הפגרה, בפני שופט תורן.

את הבקשה הגישו תשע חברות הפצה הרוכשות סיגריות מדובק וממזוז.

בבקשה נאמר: "בית המשפט יורה לדובק ומזוז שיימנעו מהתנאת המשך אספקת סחורה על ידן במתן ערבות בנקאית על ידי המבקשים, וכן יימנעו משינוי תנאי האשראי הנהוגים בין הצדדים".

בנימוקי הבקשה, שהוגשה על ידי עו"ד משה בלסר, נכתב כי "המבקשים הינם ספקי סיגריות בישראל, שרכשו במועדים שונים זיכיון להלוקת סיגריות מתוצרת דובק. דובק הוכרזה כמונופול על פי חוק ההגבלים העסקיים ב–'89. על פי ההסכם שקיים זה עשרות שנים, המשיבים מספקים למבקשים את הסיגריות בתנאים המוסכמים בין הצדדים, ובשנים האחרונות מדובר באשראי של 8–10 ימים.

"ב–17.1.95 התיר בית הדין להגבלים עסקיים לדובק להקים מערך הפצה עצמאי. באפריל-יוני '95 פנו המשיבים במפתיע למבקשים בדרישות להמציא להם בתוך 7 ימים ערבות בנקאית להבטחת האשראי שניתן להם, אחרת לא יוכלו לקבל אשראי, ורכישת התוצרת תבוצע במזומנים בלבד".

"במתכונת יוני הודיעה דובק למבקשים כי החל מ–17.10 תחדל מלספק להם את תוצרתה. הודעות אלו של המשיבים מהוות הפרה חד צדדית של הסכם ההפצה הקיים כבר שנים בין הצדדים. דרישת המצאת הערבות הבנקאית היא החמרה של תנאי ההסכם, כי המצאת ערבות שכזו כרוכה בהקפאת סכום הכסף הנקוב בערבות, ובמקרים מסוימים יש צורך ליטול הלוואה מהבנק לצורך מימון הערבות הבנקאית".

עוד נכתב בבקשה כי "טענת דובק כי היא נושאת בעמלת הערבות הבנקאית אינה מפחיתה את נזקי המבקשים. המבוקש בבקשה הוא למעשה החזרת מצב הדברים לסטטוס קוו שהיה, כך שלא ייגרם למשיבים כל נזק".

בבקשה צוין כי ב–25.7.95 הוציא ביהמ"ש המחוזי בתל אביב צו מניעה זמני בנסיבות זהות לאלה שבבקשה זו. למחרת הגישה דובק בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, ולצדה בקשה דחופה לעיכוב ביצוע – שאותה דחה השופט שלמה לוין.

"בנסיבות אלו סירוב המשיבים לספק למבקשים סחורה בלא להתנות זאת במתן ערבות בנקאית, מהווה התנהגות שלא בתום לב, ושלא בדרך המקובלת, והתעלמות מהחלטות שיפוטיות שניתנו באותו עניין עצמו", נכתב בבקשה.

התקדמות במו"מ בין האוצר לעובדי רפא"ל – לקראת הפיכתה לחברה

מאת שרון שדה

התקדמות משמעותית חלה במשא ובמתן בין שלושת ועדי עובדי המוקד ברפא"ל לבין נציגי האוצר, לקראת הפיכת הרשות מיחידת סמך לחברה.

נראה כי הבטחת ההסתדרות, לפיה ישלימו הצדדים את דיוניהם בעניין תנאי העבודה של עובדי המוקד ברפא"ל עד 1 באוגוסט – לא תתממש, והמו"מ יארך עוד ימים מספר.

יו"ר ועד עובדי המוקד, נחום בלטמן, אמר אתמול כי אחד העניינים המרכזיים במשא ומתן – שהוא הפיצוי שיינתן לעובדים על שנת השבתון – קרוב לסיומו, ולאחריו תועלה הצעה שגובשה לאישור 1,600 עובדי המוקד במשאל.

בלטמן אישר כי המו"מ בין ועדי המוקד לאוצר מתבקר במתן תוספת של 2,000–3,000 שקל לחודש לעובדי המוקד בתמורה לשנת השבתון שלהם. הוא העריך, כי במו"מ חלה התקרבות רבה בין הצדדים, וכי ביום שלישי, תוצג בפני ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, תמונת מצב על ידי ראשי משרד הביטחון ברפא"ל ונציגי האוצר.

בלטמן הוסיף, כי השגת פתרון בעניין שנת השבתון, עשויה לסלול את הדרך להפיכת רפא"ל לחברה.

הוועדות שמינו משרדי הביטחון והאוצר לבדיקת ההיבטים הקשורים בהפיכת רפא"ל לחברה סיימו את עבודתם והדירקטוריון רפא"ל הקים לפני כמה ימים ועדות משנה שהחלו בפעולה סדירה.

לדברי מקורות בהנהלת רפא"ל מרבית הסוגיות הקשורות בהפיכת רפא"ל לחברה טופלו, וכי בשלב זה נותרה רק השגת הסכם עם שלושת הסקטורים של העובדים ברפא"ל בנוגע ליחסי העבודה העתידיים ברשות.

לדבריהם הממשלה נתנה גיבוי מלא למנכ"ל רפא"ל להשגת הסיכומים עם העובדים, אם כי ברור לכל הצדדים שבמקרה שהתהליך לא יושלם בימים הקרובים תורה הממשלה על שינוי מתכונת הפעילות של רפא"ל ועל ניוון הפעילות העסקית שלה תוך פיטורי עובדים.

בעבר החליטה הממשלה כי במקרה שייכשלו המגעים עם העובדים ישומרו ברפא"ל רק מוקדי הידע הייחודיים, שיעסיקו לכל היותר 1,200 עובדים מתוך כ–4,800 עובדי רפא"ל כיום.

G&D תעתור לבג"ץ בגין נזקים כספיים שהסבו לה משרד התמ"ס ואגף המכס

מאת זוהר בלומנקרנץ

בכוונת חברת G&D לעתור השבוע לבג"ץ נגד שר המסחר והתעשייה, מיכה חריש, סגניתו, מאשה לובלסקי, ומנהל אגף המכס והמע"מ במשרד האוצר, אריה דייך, בגין מחדלים הקשורים ביבוא מוצרי אלקטרוניקה מהמזרח הרחוק, ושהסבו לה, לטענתה, נזקים כספיים כבדים. העתירה תוגש על ידי באי הכוח של החברה, ד"ר צבי טמיר ועו"ד גדעון פישר, בהמשך למכתב אזהרה ששיגרה החברה בסוף השבוע לנוגעים בדבר.

לטענת החברה נגרם לה נזק כספי כתוצאה מטיפול משרד התמ"ס והמכס בעסקה בהיקף של כ–6.3 מיליון דולר ליבוא ושיווק מרחיבי כלים "אושן" ומערכות מיני סטריאו מתוצרת סוני, מהמזרח הרחוק, שנועדו לוועד עובדי בנק דיסקונט.

ועד העובדים של הבנק ביטל את העסקה לאחר שהוזהר על ידי לובלסקי, כי מקור המערכות הוא במלזיה, שהיא מדינה האסורה ביבוא לישראל.

החברה טוענת כי מערכות הסטריאו מיובאות מסינגפור, וכי מכתב האזהרה של לובלסקי הוצא מבלי שניתנה לה הזדמנות לטעון טענותיה בקשר לחשדות שהועלו נגדה. החברה ציינה כי בטרם הודעו לה על החשד, ננקטו נגדה צעדים על ידי המכס ומשרד התמ"ס.

עוד טוענת החברה, כי למרות שסוכם בישיבה בלשכת סגנית שר התמ"ס ב–6 ביולי, כי העניין ייבדק בשנית תוך עשרה ימים, עד כה טרם התקבלה לה תשובת המשרד.

"מעשיהם של סגנית השר ושל אגף המכס לא היה להם על מה שיסמכו. אין שחר לתלונה שהוגשה נגד מרשתנו למשרד התמ"ס ובפועל תלונה זו כלל לא נבדקה. אין הרשות המנהלית רשאית לשלול זכויות מאזרח על סמך ראיות כאלה, והבור ראי שלא לפגוע בעסקיו, להוציא דיבתו רעה בציבור ולגרום לו פגיעה כלכלית קשה. מעשי משרד התמ"ס מהווים הפרה בוטה של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וחוק יסוד: חופש העיסוק" – כך נכתב במכתב האזהרה.

מלשכת סגנית שר התמ"ס נמסר כי "העניין נמצא בטיפול אגף המכס והמע"מ במשרד האוצר".

מהנהלת המכס נמסר כי "הבדיקה נמצאת בעיצומה. ממצאים ראשונים מצביעים שהמכס נהג על פניו כשורה וכי הצעדים שנקט היו תקינים".

מיקרו-מאקרו / יעקב עמיהוד

שורש הבעיה – ריכוזיות בענף הבנקאות

הדיון אם להתיר ייעוץ על ידי הבנקים מטפל בסימפטום ולא בשורש הבעיה – הריכוזיות ושליטת הבנקים בשוק ההון, שממילא תישאר בעינה. יוה"צני הבנקים מציגים לציבור את דוגמת ארצות הברית המתירה לבנקים לפעול בשוק ההון. ואולם בארה"ב יש אלפי בנקים ובנוסף יש חברות ברוקרים וחיתום גדולות מאוד ועצמאיות, שלא רק מתחרות בבנקים בשוק ההון, אלא אף מספקות שירותים כעין-בנקאיים.

בישראל, חברת ניהול התיקים הגדולה ביותר – אופק – שייכת לבנק לאומי, חברת הברוקרים הלא-בנקאית הגדולה ביותר – בטוחה – נמצאת בשליטתו העקיפה של בנק הפועלים ובנק דיסקונט. הבנקים הם הברוקרים והחתמים הגדולים ביותר ובבעלותם חברות לניהול תיקים וקופות גמל. למעשה שולטים הבנקים בשוק ההון, במישרין ובעקיפין.

הבעיה מתעצמת משום שבנוסף לשליטתם בשוק ההון, שולטים הבנקים גם בתאגידים עסקיים. יוה"צני הבנקים מציגים את דוגמת גרמניה, שם הבנקים שולטים בחברות גדולות רבות, ולמרות זאת הכלכלה מתנהלת כשורה. אכן. ואולם לשלושת הבנקים הגדולים בגרמניה – דוישה, דרזנר וקומרץ – יש כ–9% מנפח העסקות הבנקאיות. בארץ, חלקם של שלושת הבנקים הגדולים גדול בערך פי תשעה.

בנוסף לקיומם בגרמניה עצמה של מאות בנקים בינוניים ואלפי בנקים קטנים יכולים בעלי עסקים להשתמש בקלות בשירותי הבנקים במדינות שכנות. למעשה, שוק התחרות איננו גרמניה אלא אירופה כולה. לא כן בישראל.

הפתרון הנכון הוא פיצול הבנקים הגדולים והקטנת הריכוזיות. אז יוכלו הבנקים להמשיך בכל שום עיסוק כעת, ואף לתת ייעוץ בהשקעות – התחרות תרסן אותם. לחלופין, אם נשמרת הריכוזיות הקיימת, יש לסלק את הבנקים מבעלות וניהול של פונקציות ניהול השקעות, ולמכור למשקיעים לא-בנקאיים את חברות הברוקרים, ניהול תיקים וקופות גמל והחתמות שבשליטתם. ואולם, את זאת אין לבנק ישראל רצון או יכולת לבצע.

לפיכך יש לטפל בשורש הבעיה – הריכוזיות בענף הבנקאות והשליטה המפליגה של הבנקים בשוק ההון ובמשק הריאלי – ולא בתוצאותיה. הדיונים על כן או לא ייעוץ, על אותו השליטה ועל חומות סיניות, הוא בזבוז אנרגיה לריק.

הכותב הוא פרופ' למינהל עסקים, באוניברסיטת תל אביב

הבנק הבינלאומי נותן לך עכשיו את הרווחים הגבוהים ביותר בתוכנית חסכון ל-10 שנים

המבצע לתקופה מוגבלת

עד 4.75%

ריבית שנתית צמודה למדד

רק בבנק הבינלאומי הראשון תקבל בתכנית חסכון ריבית שנתית צמודה של 4.75%
ל-10 שנים על הפקדות של 300.000 ש"ח ומעלה. על הפקדות מעל 100.000 ש"ח
ל-10 שנים תקבל ריבית צמודה בשיעור של 4.6% לשנה ועל הפקדות
מעל 50.000 ש"ח תקבל ריבית שנתית צמודה של 4.4% לשנה.
בנוסף תיהנה מצבירת נקודות בתוכנית שיתוף הלקוחות ברווחי הבנק.
הכנס עוד היום לאחד מסניפי הבינלאומי הראשון וסניפי בנק פאג"י
ופתח תוכנית חיסכון.

אתה צריך בנק שחושב אחרת

הבנק הבינלאומי הראשון

A SAFRA BANK

• מינימום הפקדה 10,000 ש"ח. • הבנק רשאי לשנות או להפסיק את התוכנית בכל עת.

הסדר קיבוצי מיוחד צפוי להחתם היום בעוף הנגב; יסיים שביתה של כחודש

מאת חיים ביאור

השביתה במשחטת עוף הנגב ליד אופקים, שהחלה ב–3 ביולי, קרובה לסיומה – כך מסר אמש מנהל האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, שי שני. לדבריו, הנהלת תנובה, בעלת המשחטה, הסכימה שבעוף הנגב ייחתם הסדר קיבוצי מיוחד שייעגן את זכויות 200 העובדים במשחטה.

שני מסר שעם השגת ההסדר, תנובה מוותרת על דרישתה להעסיק את עובדי המשחטה בחוזים אישיים. תנובה התחייבה להימנע מפיטורי עובדים במשך שלוש שנים, בעוד שההסתדרות ומועצת פועלי אופקים התחייבו לשקט תעשייתי לתקופה זו.

מנכ"ל תנובה, יצחק לנדסמן, חזר בו מהכוונה להביא לעוף הנגב עשרות עובדים מתאילנד כדי להוזיל את עלות העבודה במשחטה.

בשבועות שבהם שבתו עובדי עוף הנגב העבירה תנובה את רוב העבודה למשחטת עוף ירושלים שליד בית שמש, דבר שהקטין את נזקי השביתה לחברה.

במשך השביתה הפגינו עובדי עוף הנגב כמה פעמים מול משרדי תנובה בתל אביב ואף קראו להחרמת תוצרת תנובה על ידי הציבור. כמו כן חסמו העובדים את כביש אופקים-באר שבע.

עוף הנגב היתה בעבר בשליטת מושבי הנגב. לפני כמה חודשים הועברה המשחטה לניהולו של מפרק, עקב קשייה הכספיים, שנבעו בין היתר מניהול כושל. תנובה רכשה את הבעלות על המשחטה, והיא מנהלת אותה באמצעות קבלן משנה.

היועצים המשפטיים של ההסתדרות ותנובה יעסקו היום בניסוח סופי של ההסכם לסיום השביתה. בהסתדרות מעריכים שאם לא יתגלעו קשיים של הרגע האחרון, העבודה במפעל תתחדש בתוך יומיים.

גידול של 12% בסך הלינות בבתי מלון בחציון הראשון

מאת עידית רוזנבלום

גידול של 12% בסך הלינות במלונות בארץ נרשם בששת החודשים הראשונים של השנה. גידול בולט במיוחד של 75% חל בתפוסת בתי המלון בירושלים, זאת לעומת תפוסה של 55% ביוני '94 עקב ביטולים רבים שחלו לאחר הטבח במערה.

אבי רוזנטל, מנכ"ל התאחדות המלונות, מסר כי העלייה במספר הלינות היא תוצאה של גידול בתיירות הנכנסת לצד עלייה במספר הלינות של הישראלים. סך הלינות בחודשים אלה הסתכם ב–7.4 מיליון.

מספר לינות התיירים היה כ–4.8 מיליון – גידול של 11% בהשוואה לתקופה המקבילה ב–'94 והן היוו 65% מהלינות.

מספר לינות הישראלים עמד על כ–2.6 מיליון – גידול של 13% לעומת '94, למרות התחרות עם יעדי נופש בחו"ל.

תפוסת החדרים הארצית הממוצעת גדלה רק ב–4% ל–67%, עקב גידול של 7% שחל במצבת החדרים בענף.

כרבע מכלל הלינות נרשם באילת – 1.9 מיליון; במערב ירושלים נרשמו 1.2 מיליון לינות ובתל אביב נרשמו 946 אלף לינות.

צוות ישראלי-ירדני ידון בשבוע הבא ב"פארק הנמוך בעולם"

מאת עידית רוזנבלום

הצוות הישראלי-ירדני לפיתוח אזור ים המלח והקמת "הפארק הנמוך בעולם" ייפגש בארץ ב–6 באוגוסט, לאחר פגישה קודמת שנערכה בירדן, ובה נסקרו האתרים בצד הירדני. הפארק אמור להוות מרכז לאטרקציות תיירותיות ודתיות בישראל ובירדן שבסביבת ים המלח. מהצד הישראלי מדובר בשטח של 1,500 קמ"ר, שלאורכם אתרי תיירות.

עלות הקמת הפארק מוערכת ב–8–12 מ' ש'. האמריקאים ישקיעו חצי מ' ד' ומשרד התיירות, ישקיע 2 מ' ש'.

הרשות לעסקים קטנים תחל לפרסם בערבית וברוסית

מאת זוהר בלומנקרנץ

הרשות לעסקים קטנים מתכוננת להיכנס בשנה הבאה לפרסום בשפה הרוסית ובערבית, כחלק משיווק מרכזי הקידום והסיוע לעסקים קטנים (מט"קים).

בנוסף לפרסום מודעות ברדיו, מתוכננים גם פרסום בטלוויזיה ומודעות בערבית. כיום פועלים ארבעה מט"קים במגזר הערבי, והכוונה היא להקים בתוך חצי שנה מרכזים נוספים.

במקביל יערכו הרשות לעסקים קטנים ומשרד התעשייה והמסחר מסע פרסום משותף, שנועד לשווק את כלי הסיוע הקיימים לעידוד עסקים קטנים במגזר היהודי. מסע הפרסום יתחיל באוקטובר ויימשך שלושה חודשים.

הדגש במסע הפרסום יושם על שיווק 58 מרכזי הסיוע והקידום לעסקים קטנים הפועלים היום. המסע יתנהל בטלוויזיה, ברדיו ובעיתונות המקומית.

אודר תבנה את המבנה הראשון בקומפלקס גב"ים תמורת 6.5 מ' ד'

מאת גר פרץ

חברת אודר הנדסה ובניין, בבעלות אריה גבאי, זכתה במכרז לבניית המבנה הראשון מתוך הקומפלקס שתבנה חברת גב"ים באזור התעשייה של הרצליה פיתוח ליד צומת הסירה, בהיקף של 6.5 מ' ד'. גב"ים מקימה קומפלקס של בניינים להשכרה המיועדים לתעשייה נקייה.

אודר זכתה במכרז (מתוך 7 חברות) לבניית המבנה הראשון מתוך 5 מבנים שיקימו את הקומפלקס בהיקף של כ–26 אלף מ"ר, שמתוכם כ–15 אלף מ"ר הם חניונים תת-קרקעיים וכ–11 אלף מ"ר שנועדו להשכרה לתעשייה ולמסחר. אודר תבנה את המבנה התת קרקעי ואת שלד המבנה העילי, שההשקעה בו מוערכת ב–15 מ' ד' (ללא הקרקע).

המבנה יהיה בן 5 קומות, עם 3 מפלסי חנייה תת קרקעיים ובהם 420 מקומות חנייה. הבנייה צפויה להסתיים בתוך 17 חודש. האדריכל הוא משה צור.

רשף נכסים
המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ

להשכרה ביגאל אלון ת"א
500-1000 מ"ר משרדים
במגדל מפואר, חניה בשפע

למכירה ברמת החייל ת"א
400-1000 מ"ר משרדים מפוארים,
גימור מלא, חניה בשפע,
מחיר אטרקטיבי !!!

טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן - בתי יוקרה
1. בשיכון דן- במיקום יוקרתי, קוטג' יפייפה + מרתף גדול. כניסה נפרדת.
2. בנווה אביבים- דירת 5 חד' מרווחות ומקסימה ! ברחוב מצוין !
3. בתל ברוך- קוטג' מהדרני ומרווח על מגרש גדול. כפרי ושקט
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106
FIABCI

סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. בהרצליה הצעירה
דירת 4 חד' ק' 6 + מעלית, מושקעת + נוף מקסים
2. ברמת השרון המערבית
ברחוב מבוקש בית + פוטנציאל, מגרש - 385 מ"ר
3. ברמת השרון
דירת 3 חד' באזור מבוקש מסודרת ושקטה
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

עיסקת השבוע
למכירה
בסמוך לעיריית ת"א
דירת 5 חד' ... 240 מ"ר
... טל: 03-6488126

הארץ

יום ראשון ג' באב תשנ"ה
30 ביולי 1995

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב המכבלת 2, טל' 6–254245–02, ת"ד 273 י־ם 91002; פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 7–625166–04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715
שירות תלונות למנויים 03-5121333, 03-5121344 מודעות לוח הדרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

דרושה בקשת הסגרה

הידיעה על מעצרו של הד"ר מוסא אבו־מרזוק בידי פקידים אמריקאים עוררה בישראל תחושת סיפוק ותקווה. האיש התופס כיום מקום בכיר ביותר בהנהגה של ארגון חמאס צריך להיחשב אחראי לפעולות טרור רבות. ואם באופן רשמי הוא מנצח רק על המנגנון הפוליטי של הארגון וייתכן שלא כל פעולות הטרור בוצעו בהשראתו או באישורו הישיר, אלא נבעו מיוזמה מקומית – אין להאמין כל עיקר לגרסה שעל פיה הזרוע הצבאית של חמאס פועלת בלי תיאום עם הזרוע המדינית.

ההודעה על מעצרו של האיש – מפיה של שרת המשפטים בוואשינגטון – לא בישרה על סיפוק אלא על מבוכה דווקא. ג'אנט רינו אישרה, יומיים לאחר המעשה, את עובדת המעצר ומיהרה להוסיף כי עניינו של מרזוק נמצא בבדיקה במחלקת ההגירה והאזרחות.

כלום טעו פקידי מחלקה זו כאשר לא התירו לד"ר מרזוק להיכנס לארה"ב? הרי שמו נכלל ברשימת אנשים שכניסתם לתחום ארה"ב אסורה; על פי הסברה של דוברת המחלקה: "שמו מופיע ברשימת טרוריסטים שמתקיים אחריהם מעקב".

כמעט שנוצר הרושם כי שרת המשפטים היתה מאושרת לולא נפל מנהיג החמאס בידי אנשי מחלקת ההגירה והאזרחות. ואם תחליט להעניק את הבכורה לשיקול הפוליטי והציבורי המחייב את ארה"ב לפעול נגד הטרור – החוק המחריף את העונשים שיש להטיל על טרוריסטים עדיין ממתין לאישור בישיבה משותפת של שני בתי הקונגרס ולחתימת הנשיא. וגם אז אין ודאות שפרקליטו של מרזוק לא יצליח להוכיח בבית משפט כי החוק סותר את התיקון הראשון של חוקת ארה"ב.

ייתכן שהיה נוח יותר לשרת המשפטים אילו היתה מחלקת ההגירה מוציאה צו גירוש ומחזירה את הד"ר מרזוק לדובאי שבמפרץ הפרסי, בטענה כי האיש גייס כספים בארה"ב "כדי לסייע לארגוני טרור במזרח התיכון". החלטה זו היתה חוסכת מאמץ בזירת הרשות השיפוטית.

ישראל אינה צריכה להסתפק במהלך אמריקאי כזה. מניעת הכניסה לארה"ב אינה יכולה להיחשב תרומה אמריקאית בעלת משקל למלחמה נגד הטרור החמאסי. גירושו של מרזוק פירושו שיוכל להמשיך בפעילותו במקום אחר, וחזקה עליו שימצא כזה, גם מחוץ לירדן או לסוריה.

ראש הממשלה אמר כי ישראל מעוניינת מאוד בהסגרתו של מרזוק; אבל הוא לא היה בטוח ביכולתו של משרד המשפטים שלנו להוכיח, באופן שיוכל לשכנע בית משפט אמריקאי, כי מרזוק הוא טרוריסט של ממש שיש ראיות קונקרטיות הקושרות אותו לפשעים המורים. מכל מקום, האיש יטופל שם הערכתו בהתאם לחוק של ארה"ב.

הסכם ההסגרה הקיים בין ישראל לארה"ב מחייב את ישראל להגיש כתב אישום בלבד, להבדיל מפסק דין מרשיע. יש מקום לקוות כי בידי שירותי הביטחון והמודיעין יש חומר שיספיק לבית משפט ישראלי להוציא צו מעצר נגד מרזוק.

הממשלה חייבת להגיש לממשל האמריקאי בקשת הסגרה, גם אם תוגש תביעה פלילית נגדו בבית משפט אמריקאי. אין לוותר על הסגרתו לישראל אחרי שירצה את עונשו בארה"ב. צעדים אלה אינם דרושים על סמך הערכה כאילו מאסרו של מרזוק בישראל ינחית "מכה ניצחת" על החמאס: במלחמה נגד הטרור אין "מכות ניצחות". אולם זכותה של ישראל להעמיד למשפט אדם החשוד בייזום של פעולות טרור נגד אזרחיה הבלתי לוחמים, ומעניינה להוציא אותו למשך כמה שנים אל מחוץ למעגל של פעילות עוינת נגדה.

הסירוב הישראלי

מאת עוזי בנזימן

על גבעת הדגן ליד אפרת שב ונפרש חיזיון שנעשה שכיח בתקופה האחרונה: יהודים ופלשתינאים ניצבים אלה מול אלה כשהם מוכנים להילחם על כברת אדמה. מי שהזדמן לו להיות עד לעימותים כאלה, נוכח בתחושת האדנות על הקרקע שמפגינים היהודים מול תחושת השייכות וההצטדקות לה שמשדרים הערבים. אלה תוקפים ותובעים את שלהם ביד רמה, ואלה כורעים וחורשים אבל אינם מוותרים על זכויותיהם.

גם מי שמוכן לקבל את נקודת המוצא של המתיישבים היהודים, הטוענים לבעלות על האדמה מתוקפה של זכות היסטורית, אינו יכול שלא לתמוה על האטימות שהם מפגינים לזכויותיו של הצד השני. השבה והתבססות בימים אלה בסירובם להשלים עם הסבירות המוגבלות שמעניק להם רעיון האוטונומיה.

לפני כשנה, זמן קצר לאחר שנחתם הסכם עזה ויריחו, פשטו כמה תושבים יהודים בבקעת הירדן על תחנת דלק שהחל להקים פלשתינאי והרסו אותה. העילה למתקפת המנע הפרועה היתה התחושה מצדם באיום ביטחוני על היישובים היהודיים הסמוכים. זה היה גילוי ראשון לחוסר נכונותם של המתנחלים להפנים את רעיון האוטונומיה: גם לשיטתו של הימין, הממשל העצמי, שהגה מנחם בגין, אמור היה להתיר ליזמים ערבים להקים ולנהל תחנות דלק.

ספק אם מאז השתנתה באופן משמעותי גישת המתנחלים לשכניהם הפלשתינאים. בניגוד לרוב אזרחי המדינה, שלא בוערת בעצמותיהם ההכרה שעליהם ליישב כל רגב אדמה ולהפגין בכל רגע נתון את זכותם ההיסטורית על אדמות יו"ש, גורסים המתנחלים שהם באו לארץ לרשתה. דומה שלא מוטעה לקבוע כי יחסם של רוב תושבי המדינה לאזורי יהודה ושומרון שונה במידה ניכרת מזה של היהודים שהתנחלו בהם: המתיישבים רואים במתנחלים שמעבר לקו הירוק מולדת מוחשית שזכותם לממש את בעלותם עליה אינה ניתנת להגבלה, ואילו זיקתו של חלק הארי של החברה הישראלית לשטחים אלה היא ביסודה עקרונית ונוסטלגית בלבד.

רוב הציבור מדיר רגליו מיהודה ושומרון, לא רק בגלל החשש מהטרור אלא גם משום שרגשית, רעיונית ונפשית הוא כבר נפרד מהם, או מוכן לומר שמעולם לא נקשר אליהם באופן אמיתי: תחושת הקרבה העקרונית אל נופי התנ"ך נדחקה מפני המציאות הקשוחה שבה חיים במקומות אלה כשני מיליון פלשתינאים.

•

התנהגותם של רוב הישראלים מעידה לכאורה שהם משלימים עם כך ששטחים אלה יישארו בבחינת מחוזות חפץ שמטיילים בהם ופוקדים אותם, לאו דווקא מתגוררים בהם. הישראלי מצביע ברגליו והוא מפגין בכך, לכאורה, הבנה לתביעה המקבילה שיש לפלשתינאים על השטחים האלה, ומכל מקום מקבל את העובדה הנחרצת שהם חיים שם דורות ותפתו לישות לאומית העומדת בפני עצמה.

ביסוד הגישה האמורה של רוב הישראלים, כמו ביסוד רעיון האוטונומיה, מונחת, לכאורה, לפחות ההכרה בזכות הפלשתינאים לחיות בכבוד וליהנות ממעמד אנושי שווה. מדינה שהגתה את רעיון הממשל העצמי, ושהפכה אותו למדיניות הרשמית שלה שאותה היא חותרת לממש, מכריזה לכאורה שהיא מבינה את מצוקת העם הפלשתיני ומתכוונת להתחשב בהן. ואילו התנהגותם של המתנחלים מעידה על גישה מנוגדת: הם לא פיתחו אמפתיה לשכניהם, הם אינם מוכנים לראות בהם שותפים לחיים, הם מוסיפים להגדיר אותם כאויבים.

ארישותה של הממשלה להתנגדויות האחרונות של המתנחלים – יהיו מניעיה הטקטיים אשר יהיו – והקשיים שבהם נתקל המו"מ על הסכם הביניים, מעוררים שאלה אם ישראל הרשמית אכן מטמיעה את התפישה הרואה בפלשתינאים אנשים ועם שווי זכויות. כאשר בוחנים את סלעי המחלוקת הפזורים על שולחן המו"מ מתברר שביסודם עדיין קיימים חוסר הבנה, או חוסר היכולת, מצד הישראלים לראות בפלשתינאים בני שיח שווי מעמד. מתפישה זו נגזר סירוב, נפשי ומעשי, לבסס את ההתנהגות על שיתוף פעולה. כך זה בדיונים על זכויות המים, חלוקת הקרקעות, ואפילו בהגדרת הזיקה למקומות הקדושים.

לבד מבתחום הביטחון, שבו מדובר בגישה ישראלית קפדנית, זכאים בני השיח הפלשתינאים ליחס נדיב יותר מצד ישראל. אסור שגישתם של המתנחלים לשכניהם תחלחל, ולו באופן לא מודע, לתפישה שמנחה את נציגי ישראל ליד שולחן המו"מ.

לא עוד קשר גורדי

מאת גדעון לוי

הטרור הפלשתיני ספג בשבוע שעבר, כך מותר להעריך, מכה לא קלה. הפעם לא מדובר בלכידת חוליה מסוכנת, לא בגירוש מאות פעילים וגם לא בלכידת מוסא אבו מרזוק בארה"ב: את המכה לא הנחית השב"כ ולא הימ"מ. הפעם הוכה הטרור בבטן הרכה שלו, בטן ההישגים. הג'יהאד האיסלאמי והחמאס יכולים לספוג עוד ועוד מעצרים, חיסולים ומעשי גירוש. הרגת שניים – וכבר יש ארבעה מתאבדים חדשים; גירשת 400 – וכבר יש 800 פעילים חדשים. אבל הפעם היתה המכה מדינית, אולי המכה הכי ניצחת שישראל יכולה להנחית בטרור.

לראשונה מאז תחילת גל הפיגועים ההמוניים בתחומי הקו הירוק, שמאפיינים את התקופה שמאז אוסלו, שמרה ישראל על איפוק וקור רוח מדיניים. לארגוני הטרור היו אלה חדשות רעות. לשינוי הזה אחראים, כרגיל, ראש הממשלה ושר החוץ, אלא שהפעם לא נראה יצחק רבין כמי שנגרר אחרי שמעון פרס – כמו שנראה בהרבה שלבים קודמים במו"מ עם הפלשתינאים. בפעם הראשונה נשמע ראש הממשלה כמי שמאמין בהישגים המדיניים של ממשלתו – בעצם של שר החוץ שלו – בערוץ הפלשתיני.

רבין ופרס הלכו בשבוע שעבר יד ביד, בוטחים מאוד בעצמם. להתפתחות הזאת יהיו פירות מדיניים חיוביים, וגם במישור האלקטורלי יירשם הדבר לזכות השניים, מותר להעריך, למרות גלי הזעם והרעשנים המיידיים כנגדם.

עוד לפני שסולק שלד האוטובוס המפויח מאתר האסון, מיהר ראש הממשלה להודיע באוזני נתיניו כי השיחות יופסקו רק עד אחרי תום הלוויות, פסק זמן לגיטימי, וגם הסגר שיוטל יהיה קצר ימים. דווקא בהזדמנות זאת גם הזדרז ראש הממשלה לשבח את המאמץ שעושה הרשות הפלשתינית, ויאסר ערפאת בראשה, במלחמתה בטרור. שעה קלה אחר כך כבר דובר במסדרונות המדיניים אפילו על האצת המו"מ עם הפלשתינאים – בדיוק התגובה ההולמת.

רבין, שדיבר בעבר על החורים הרבים בהסכמי אוסלו, נשמע תמיד מזלזל בהם ונראה כמי שנגרר למסלול הפלשתיני כמי שכפאו שד, או שמעון פרס, או שניהם גם יחד – התייצב לראשונה במלוא משקלו מאחורי התהליך עם הפלשתינאים. אולי היה זה חוסר ההצלחה הנוכחי עם סוריה, אולי הכרה מאוחרת בחיוניות התהליך עם הפלשתינאים.

יומיים אחר כך הופיע שמעון פרס ב"שיחות ועידה" והפגין גם הוא את נחישותו (הצפירה הרבה יותר מזו של רבין) באורח מרשים מאוד. וראו זה פלא – רבין ופרס הפגינו נחישות להמשיך בתהליך והשמים לא נפלו. להיפך, התגובה הציבורית לפיגוע האחרון היתה פחות נסערת מקודמותיה. כך הצליחו השניים, רבין ופרס, לעשות לראשונה את ההפרדה החיונית בין הטרור לתהליך המדיני, בין הפיגוע הבא להמשך השיחות.

מעבר לכאב ולשכול, אימת הנזק המדיני של האוטובוס הבא שוב לא צריכה ליפול עלינו כמו קודם. במשך שלושת החודשים של ההפוגה הקטנה בפיגועים חרדו רבים בתמונת השלום הישראלי מפני הפיגוע הבא. על פי ניסיון העבר, אמור היה הפיגוע הבא להביא להשעיית השיחות עם הפלשתינאים, לביטול צעדים שכבר הוסכמו, כגון שחרור אסירים, ולהאטה גלובלית בתהליך. גדולה מזו: הזמן האחרון בשעון המדיני הביא לכך שהפעם היתה זאת התפתחות מאיימת במיוחד למי שהתהליך המדיני נתפש אצלו כמהלך חיוני.

גורם בכיר מאוד בזרועות הביטחון ניתח באחרונה, בפגישה סגורה, את הקשר הגורדי הזה בין הטרור לתהליך המדיני. אחרי עשרות שנים שבהן הטרור לא היווה איום אסטרטגי על ישראל, כך אמר האיש, נהפכו פיגועי החודשים האחרונים לאיום על המשך התהליך המדיני, ובכך נהפך הטרור לאיום אסטרטגי. דברי הגורם הבכיר, לפני הפיגוע האחרון, נשמעו משכנעים מאוד. מסקנתו היתה או שצריך לתת לזרועות הביטחון יותר חופש פעולה מבצעי במאמציהן לסיכול הטרור, וכי דווקא שוחרי השלום צריכים להיות ראשוני המעוניינים בהצלחתם בגלל האיום של הטרור על התהליך המדיני.

בשבוע שעבר הוכיחו רבין ופרס שאת האיום האסטרטגי הזה אפשר לנטרל בראש וראשונה בדרך מדינית. הדברים הללו לא באים להקל ראש בחיוניות מלחמתן של זרועות הביטחון בטרור, אבל שילובה עם הדרך המדינית, שבה בחרו רבין ופרס ללכת בשבוע שעבר, הוא אולי המתכון הכי בדוק עכשיו. זו גם עוד הזדמנות לומר לפרס, ובעיקר לרבין, כי ככל שהם מצטיירים נחושים יותר – כך גם תקבל דעת הקהל את צעדיהם ביתר הבנה והסכמה. מדיניות זיג זג של צעד קדימה ושניים אחורה, שאפיינה כמה שלבים במו"מ עם הפלשתינאים, לא מרצה את הימין ומחלישה את אהדת השמאל.

•

בשבוע שעבר חוללו רבין ופרס מפנה. הם שיחררו אותנו מהתגובה הפאוולובית לכל פיגוע: בפיגוע הבא, שלבטח יבוא לצערנו, ידעו הטרוריסטים שהם יכולים לזרוע אבל וכאב, אבל לא לגרום שיבוש מדיני. במלחמה הקשה עם הטרור זהו הישג לא מבוטל כלל ועיקר.

הדגם הירדני

מאת צבי בראל

גל של רכישת קרקעות עובר עכשיו על ירדן. הוא התחיל עוד כאשר הוחל הפרלמנט הירדני לדון בביטול חוקי החרם ובאישור מכירת קרקע לזרים. מתווכים ירדנים מדברים עכשיו על מחירים דמיוניים של 750 אלף דולר לדונם קרקע ברובע השגרירויות הזרות ועל 300 דולר למ"ר בווילות פאר ברובע עבדון המפואר שבמערב עמאן.

גם בעמק הירדן קפצו מחירי הקרקע, והחקלאים שבקושי מוציאים לחמם מן השטחים המוזנחים הללו מגלים פתאום את הזהב. אם בשנה שעברה נמכר באזור זה דונם בכ–1,500 דולר, הרי עכשיו, כאשר מדברים על תוכנית מתאר לתיירות, על בניית בתי מלון ועל תיירות מתוכננת, מבקשים החקלאים ומקבלים סכום הגבוה פי עשרה ויותר. בכותרת ענק בחלק הכלכלי של העיתון "אישרק אל־אווסט" נאמר כי "ביטול חוק מכירת הקרקעות לישראלים מצית את מחירי הנדל"ן בירדן".

גם אם לא תתחיל נהירה של מתווכים ואנשי עסקים ישראלים לרכוש קרקע ובתים בירדן – רכישה שעדיין אינה מוסדרת לחלוטין למרות ביטול החוק – הציפייה בירדן היא לתנופת בנייה אדירה. ירדנים, תושבי מדינות המפרץ, מתחילים לחזור למולדתם ולהקים בה עסקים, שגרירויות זרות מתעניינות ברכישת שטחי אדמה, ועל שולחנו של שר התיירות הירדני כבר מונחות כמה תוכניות לבניית בתי מלון וכפרי נופש, כולל הצעות של חברה ישראלית: כ–60 אלף תיירים ישראלים כבר ביקרו בירדן, ונתוני משרד התיירות הירדני מציינים קפיצה של יותר מ–30% במספר התיירים הזרים העוברים בירדן מאז חתימת הסכם השלום.

סמן להשוואה

זהו דגם אידיאלי של יחסי שלום. שני הצדדים מרוויחים כאן במידה שווה. בתנאים רבים הוא טוב יותר מזה הקיים בין חלק ממדינות אירופה לבין עצמן. מערכת יחסים שכזאת שואפת ישראל לקיים עם כל מדינה, ולא רק עם מדינות ערב. הבעיה עם הדגם הזה שהוא כל כך מוצלח עד שהוא נהפך סמן להשוואה. כזה הסכם בדיוק תרצה ישראל עם סוריה ולבנון, כזה הסכם אין לה עם מצרים או עם הפלשתינאים.

יש מי שסבור כי הדגם הירדני הוא דגם מובן מאליו. הרי לא היתה מלחמה בין ישראל לבין ירדן, ובסך הכל יחסים של שלום דה פאקטו נחתמו על הנייר. אלה, לכאורה, יחסים יוצאי דופן, ולכן הניבו הסכם מיוחד במינו. אבל זהו אותו סוג של יחסים שישראל מקיימת עם רוב מדינות ערב. אפילו עם סוריה אין לישראל מלחמה ממשית, אין ירי מעבר לגבול ואין פיגועים מגבולה. עם מדינות המפרץ ודאי שאין חיכוך אלים ואפילו לא איום, ובכל זאת אין עדיין שום הסכם שלום אף עם אחת מהן. ומצרים? מצרים אמנם חתמה על הסכם רב סעיפים, אך התברר כי הוא חסר נשמה.

אינטלקטואלים ערבים הרואים כיצד, בניגוד לעצמותם, מתקדם תהליך השלום מוצאים עכשיו דגל חדש להתנופף סביבו. הסכם שלום, הם אומרים, הוא יצירה פרטית בין ממשלות. נורמליזציה, לעומת זאת, זוהי כבר אמנה בין עמים, ולכן יש להתנגד לה בכל תוקף. זוהי המלחמה הבאה שלהם. אפילו מנהיגים בארגון החיזבאללה, הרואים בחרדה כיצד הסכם צפוי בין ישראל לסוריה עלול לנשל אותם ממקומם ומטעמם, מתחילים לדבר על השלב הבא, על ההתנגדות הלאומית לנורמליזציה.

ירדן כבר קפצה, למעשה, מעבר לכל המשוכות. אף שהיא מנסה לטוות מחדש את קשריה עם העולם הערבי שכרת את אצבעותיה כעונש על עמדתה הפרו־עיראקית, ואפילו מצרים עדיין לא הפשירה לגמרי את כתפה בכיוון ירדן, הוליכה ירדן לפירוק אפילו את החלטות הליגה הערבית. היא ביטלה את הגדרתה של ישראל כמדינת אויב וביטלה את החרם עמה על כל דרגותיו. אלה צעדים הרחוקים מלהיות מובנים מאליהם.

ייתכן שדגם כזה של שלום לא תצליח ישראל להשיג עם שום מדינה ערבית אחרת, ובאופן מופלא, איש גם אינו שואל מה יקרה להסכם עם ירדן כשיסתלק חותם ההסכם הירדני. בכל הנוגע לירדן קיימת אמונה בלתי מעורערת, אפילו בימין, בתקפות ההסכם גם מעבר לאורך חייהם של חותמיו.

אחוות נדירה

הדגם הירדני, לכן, איננו צריך להיות סמן. זהו הדגם האחורים איננו ישים ביחסים בין מדינות. ישראל ראשית, כמובן, לדרוש כי ההסכם עם סוריה ועם שאר מדינות ערב יהנה מאותה אחווה נדירה של תיאוריה ומעשה, של דה יורה ודה פאקטו, אבל היא גם צריכה לצפות לכך שלשלום לא תהיה הגדרה קטלוגית אחת. הבנה כזאת עשויה להקל משאים ומתנים עתידיים, ובמיוחד עם סוריה.

ג'נוסייד לשמנים

מאת אמנון דנקנר

בפרובינציה היסטרית ועסוקה בעצמה כמו שלנו נדחקה הידיעה לקרן זווית, אבל בארה"ב היא פתחה את מהדורות החדשות בטלוויזיה ובצדק: מה יותר קרוב אלינו, אל כל אחד מאתנו כמעט, מאשר העניין הזה – סוף סוף נמצאה כנראה תרופת הפלא שייחלנו לה שנים – בשנת אלפיים, לפי כל התחזיות, כבר נוכל להיכנס לבית המרקחת, לרכוש את הגלולות ולהיות רזים לתמיד ובלי מאמץ.

הלב מתרחב, כמובן, ובעיקר אותם לבבות המעוכים בתוך הררי משמנים ומשוועים לזרימה מוגברת מעורקים סתומי־כולסטרול. יש לנו עוד קצת יותר מארבע שנים למשוך את כובד הבעיה ואז נשתחרר ממנה באחת. כבר בראשיתו של האלף הבא, כאשר תפנה העין יהיו רק אנשים רזים, יפים ובריאים למראה, נמרצים, רעננים וחטובים. כל מגלי הבשר, קפלי השומן, הסנטרים הכפולים, הישבנים האדירים, הלחיים התפוחות והירכיים הרוטטות ייעלמו כבמטה קסם. בייגה שחוס יהיה סתם איש צנום עם בלורית, אברהם שפירא יהיה אברך שקוע לחיים ומי שירצה לחוש את הסרה של "השמן והרזה" ייאלץ לחפש שחקן שימלא את אחד משני התפקידים הראשיים במחוז נידח בעולם השלישי שלשם לא תגיע במהירות ידה של תעשיית התרופות האמריקאית.

זה יהיה עולם חדש ומופלא שבו לאף אחד לא תהיה בעיה עם קשירת שרוכי הנעליים או עם התרוממות מהירה מן הכיסא, ושכן יהיה אפשר ללכת לטיול בוקר עם הכלב בלי החשש להיתקל בשורה ארוכה של בעלי בשר העושים בזגינג כאומץ ומגוחך למראה כדי להיפטר מקצת משקל.

לא שלא יהיו ניזוקים: התעשייה האדירה של הדיאטה תקרוס ברעש אדיר. קווי הייצור של המשקאות הדיאטטיים יושבתו ועמם ישקעו בתהום הנשייה אלפי התכשירים, האבקות, הביסקוויטים והתמציות שבסיועם המפוקפק נלחמים מיליוני אנשים עבים כל יום בהשמנתם. לא נראה יותר את המודעות האלה של "לפני" ו"אחרי" בעיתונים (אלא ככל שמדובר בהתקרחויות), והדיאטטיקאים, הרוקחים באמן המתמסכים למיניהם ייפלטו לשוק העבודה בחיפוש נואש אחר עבודה הגונה.

נכון שתעשיית ההלבשה תזכה לנאות כשכל השמנים יחליפו את המלתחות שלהם לבגדי־ג'ינס צרים, אולם זאת תהיה גאות קצרת מועד – אחריה יבוא שפל גדול משום שלא יזדקקו עוד לכמויות אדירות של בד בשביל בגדים במידות אקסטרה אקסטרה לארג' וכיוון שאלה המפורים הין תעשייה כדי לחדש את מלתחותיהם פעם כשהם מרזים, פעם כשהם חוזרים להשמין וחוזר חלילה, יסתפקו במלתחה יציבה אחת.

גם תעשיית המזון תצטרך להצטמצם: מאחר שההזדמנות לפסטן יווסת את התיאבון שלנו בלי מאמץ, כבר לא יהיו אנשים שיתגנבו למקרר באישון לילה כדי לחסל נקניק, חבילת גלידה וטוסט עם גבינה צהובה. נהדר!

אבל עצור רגע לחשוב. האם אנחנו באמת רוצים עולם אחיד כזה? האם האדם השמן, כאשר הוא אדם שמן, לא יוסיף לנו בנוף האנושי? על כך יענה כמעט כל אדם שמן בכנות מרה ארסית, ותתגעגעו לזה, לא אכפת לי. יותר לא יהיה לכם קורבן קל לכל דברי הלעג והסניטה, ההקנטה וההטרדה. יותר לא תוכלו לשאול אותי כמה אנשים נורמליים יכולים להיכנס למכנסיים שלי, או לכמה קטמרנים אפשר לתפור מהם מפרשים.

אבל הבה נשתיק את המרירות הזאת ונשאל – כיצד ייראה עולם שלא יהיו בו עוד שמנים? יש גברים המושכים בדבקות בנשים עבות ואפילו עבות מאוד, מה יעשו אחרי שנת אלפיים? יש אנשים האוהבים לראות בסביבתם לפחות פרצוף דשן אחד, ורכון וניתות, בעל הדרת פנים, כרס בולטת ואיזו מתינות שמעבנה ומרגיעה. בעוד חמש שנים הם יוכלו רק להתגעגע לזה. בהינף יד אחד הרתקק על הקופה הרושמת בבית המרקחת ייעלם מהחיים האנושיים סימפטום שליווה את כל ההיסטוריה התרבותית של גוף האדם. בריות כחושות יביטו בעוד מאה או מאתיים שנה בהשתאות בתמונות הנשים של רובנס, בפסל בלזאק של רודן ובגמד הנזמול הרוכב בשפעת משמניו על הצב בגני בובולי בפירנצה ויאמרו זו לזה: באמת היו אנשים כאלה פעם?

נכון שהדעה המקובלת היא שלהיות שמן זה סבל וגם מקצר את החיים, אולם השאלה כאן היא מעבר לגורלו של פרט זה או אחר, אלא שאלה תרבותית המעמידה בראש המעיינים את טובת הכלל: הייתכן כי כך, באחת, תבוא לקצה היסטוריה עשירה של דשנות והדרתה, סביאה וזלילה על כל הקשריה התרבותיים, הספרותיים, האמנותיים והחברתיים? הלב מדמם אבל הטוח בטוח ליד לרשום. יש כאן ג'נוסייד ממש.

הדברים האלה עלולים להתקבל כהתנצחות, אך ראו הוזהרתם. זאת תהיה רק ההתחלה, וכשיגיעו הגלולות שיעלימו מחיינו גם את המכוערים, הנמוכים, שחורי השיער המשובשבים ובעלי נזה בלורנים זקופים וחכמים, אז יתחילו הצרות האמיתיות, אבל יהיה מאוחר מדי לבוא בטענות.

המונופול יימשך

מאת יעקב צלאל

דורון שורר, המנכ"ל היוצא של משרד התחבורה, מנה לזכותו, עם התפטרותו מתפקידו, הישגים רבים. הוא טען שעם השגתם הוא מיצה את התפקיד. "הבנתי את התעשייה התחבורתית ל–20 השנים הבאות", אמר. זו נשמעת כיומרה לא קטנה למי שהיה בתפקיד מורכב כשנתיים בלבד. אבל גם שורר הודה שיש תחום אחד שבו הוא לא הצליח להשפיע: התחבורה הציבורית בישראל, לסוגיה השונים, נשארה מונופול ממשלתי וקרטל בידי מפעיליה, והציבור סובל מכך.

המונופול על התחבורה הציבורית, כמו מונופולים אחרים בישראל, נתון בידי הממשלה. אבל כמו במקרה של חברת החשמל, גם בתחבורה הציבורית הזנב מנפנף בכלב. הקרטל בתחבורה הציבורית מתחלק בין אגד ודן מצד אחד לארגון בעלי המוניות מצד שני. אגד ודן מסובסדים בנדיבות רבה על ידי הממשלה, אף שלרשותם מנגנונים ביורוקרטיים בעלי כוח כלכלי ופוליטי רב. לעומתם, ארגון בעלי המוניות, אף שאינו מאורגן כמו הקואופרטיבים ואינו נהנה מסבסוד ממשלתי, גם הוא גוף בעל השפעה פוליטית ניכרת וביכולתו להכתיב את מדיניות הממשלה והכנסת בכל הקשור בענייניו.

היחסים בין הקואופרטיבים לתחבורה לבין ארגון בעלי המוניות הם יחסים של הרמוניה. אמנם יש תחרות מוגבלת בקווים מסוימים, אבל זו תחרות בשוליים שיוצרת רק מראית עין. לכל אחד משני אמצעי תחבורה אלה יש קהל שונה, ומי שנוסע במוניות לרוב אינו משתמש באוטובוסים, ולהיפך.

העדר התחרות בתחבורה הציבורית וחולשתו של הפיקוח על התעבורה במשרד התחבורה יוצרים אנומליה בכל התחומים, ובעיקר ברמת השירות. אגד ודן, למשל, עומדים להשלים ניסוי של כרטיס אוטומטי ולהנהיג, אחרי עשרות שנים, שיטת כרטיס חדשה. אולי. האנומליה היא בכך שאגד ודן מנפיקים היום כרטיסי נוסעים בשיטות שפותחו עם ראשית התחבורה הציבורית בעולם, כשאמצעי הדיווח העיקרי היה החשבונייה. לכאורה אגד, הסיבה לכך נעוצה בהסדר התחבורה. אולם כקואופרטיב התחבורה הגדול בעולם, מהלכיו של אגד אינם מוכתבים ממשרדו של הממונה על התעבורה, על אף היתממותו של יו"ר מזכירות הקואופרטיב, שלמה לוין.

הממונה על התעבורה אינו מצליח לכפות על אגד ודן שיתוף פעולה בסיסי, כמו שמקובל בין חברות תחבורה בעולם. הוא אינו מסוגל לשנות את תנאי הנפקת כרטיסי החודשי־חופשי, הוא עדיין לא פתר את בעיית הכרטיס המשותף, שיאפשר מעבר מאוטובוס של אגד לאוטובוס של דן ולהיפך בלי לרכוש כרטיס חדש.

אגד ודן התפתחו לחברות ענק מהגדולות בסוגן בעולם. בימים אלה מתקיימים דיונים בין משרדי התחבורה והאוצר לבין אגד על חידוש הסכם ההבראה בין אגד לממשלה. במשרד האוצר היו שמחים לקחת מאגד חלק מהטריטוריות שעליהן הוא חולש ולהעבירן לחברות פרטיות כדי להוכיח שאפשר להפעיל תחבורה ציבורית באופן יעיל יותר. תחבורה ציבורית תהיה מסובסדת גם בעתיד, בכך מכירים גם במשרד התחבורה, אבל הכוונה היא לסבסד את התחבורה ולאו דווקא את הקואופרטיבים.

הסיכוי שמהלך כזה יתרחש הוא קלוש. כוחם של הקואופרטיבים הוא רב והסיכון הפוליטי בהתנגשות עמם הוא דבר ששרים בממשלה, שנה לפני פריימריס ובחירות, יתקשו לעשות. גם עם ארגון שלכאורה נראה חלש יותר, ארגון בעלי המוניות, העדיפו הפוליטיקאים לסגור עסקות שיבצרו את הקרטליזציה של התחבורה הציבורית.

העסקה עם ארגון בעלי המוניות נעשתה עם קבלתו בכנסת של חוק לתיקון פקודת התעבורה שעסק בהקצאת רשיונות למוניות. החוק תואם באופן מלא את רצונו של ארגון בעלי המוניות, בעוד שפקידי משרד האוצר ומשרד התחבורה התאכזבו מעקרונותיו וכניסתו הסופי. בחוק הזה נשמרה השיטה הקיימת של חלוקת המספרים הירוקים, ובניגוד לכוונת האוצר להפחית את מחיר המספר הירוק מדי שנה בכ–6%, נקבע שמחירו יישמר כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן. גם בעתיד יוכלו בעלי מספרים ירוקים לרכוש יותר ממספר ירוק אחד ולהעסיק נהגים שכירים.

המשך השיטה הקיימת יייטיב עם השולטים בקרטל. המחסור במוניות בשעות השיא רק הטיב עם בעלי המוניות: מצד אחד ערכם של המספרים הירוקים הוכפל מאז ראשית שנות ה–90, לכדי עד 90 אלף דולר למספר ירוק בשוק החופשי, ומצד שני, יש לנהגי המוניות עבודה בלא הפסקה. נוסעי מוניות, לעומת זאת, נאלצים לחכות דקות רבות, ואחר כך לנסוע באוטובוס או במכוניתם הפרטית. זה אינו מפריע לאף אחד, לא לארגון בעלי המוניות ולא במשרד התחבורה.

שיאו של האבסורד בשירותי התחבורה הציבורית הוא בנתב"ג. הליקויים בשירותי המוניות בשדה התעופה בן גוריון מוכרים לכל מי שמשתמש בשדה תעופה זה. נוסעים המגיעים בשעות הלחץ נאלצים לחכות לעתים עד 20 דקות כדי שמונית תאספם. בשדות תעופה בעולם המערבי המצב הוא לרוב הפוך.

שירות המוניות השערורייתי הזה הוא חלק ממערך התחבורה הציבורית המחור במתחם נתב"ג. לקואופרטיבים לתחבורה, אגד ודן, אין מסוף ראוי לשמו, ולמעשה גם אין קווי שירות מנתב"ג ואליו מהערים הגדולות: במקום זה עוברים שם רק קווי אוטובוס שנתב"ג היא עוד תחנה אחת בדרכם. שירות זה מייקר במידה ניכרת את התנועה לנתב"ג וממנו, ובוודאי מעלה את מספר המכוניות הפוקדות מדי יום את שדה התעופה.

המצב האבסורדי הזה אינו מרצה את הצרכים של אגד ודן – חרף סיסמתם שאוטובוס אחד שווה 49 מכוניות פרטיות – משלוחם, הם אינם דורשים לאפשר להם להפעיל קווי שירות מוזרים לנתב"ג מכל הערים הגדולות. אמנם באגד מדגישים שהם ניסו לעשות זאת בעבר, אבל נדמה שהמצב הקיים, שבו כל נוסע משלם לרשות שדות התעופה תשלום נוסף תמורת חנייה במונית או בעד מונית, הוא הנוח ביותר לרש"ת ולכן אין שום ניסיון להפעיל קווי אוטובוסים מנתב"ג.

המונופול והקרטליזציה בתחבורה הציבורית לא יישברו גם בעתיד. להערכתו של מנכ"ל משרד התחבורה היוצא, דורון שורר, אגד ודן יהיו שותפים בעתיד לתפעול הרכבת בשל ניסיונם הרב בתפעול מערכות תחבורה ציבורית. אפשר להניח גם לארגון בעלי המוניות להקים קואופרטיב ולהצטרף להגיגה. רק הנוסעים ימשיכו לסבול. אבל להם אין תדליק.

בדרך מחו"ל לכאן - אתה מיד מעודכן!

הארץ לקט שבועי

מבחר כתבות ומאמרים מכל ימי השבוע
חינם לנוסעי "אל על" החוזרים לארץ.

אתה חוזר הביתה בטיסת "אל על" מחו"ל ורוצה להתעדכן במהירות בכל האירועים השוטפים בפוליטיקה, בכלכלה, בחדשות ובספורט.
כדי שתוכל לקרוא את הסקירות הבולטות ואת מאמרי המפתח של השבוע, עורך "הארץ" מהדורה מיוחדת לנוסעי "אל על", המכסה בשבילך את אירועי השבוע האחרון מדי יום ביומו.
בקש מצוות הדיילים במטוס את הארץ-לקט שבועי ש"אל על" דאגה להכין עבורך.
כי כשאתה חוזר לכאן, אתה חייב להיות מעודכן!

EL AL אל על

هكذا من الأصل

בימה

ערד הולך ונשחק

השחיקה בערך קדושת החיים מצאה ביטוי ברצון המשתתפים בפסטיבל ערד להמשיך

מאת שמעון גליק

אשת הנשיא, ראומה ויצמן, ביטאה באמנה רגשות המשתתפים לרבים מאתנו בביקורתה על התגובות הראשונות של מארגני פסטיבל ערד להמשיך בפסטיבל למרות האסון הכבד. לא קשה להבין את המניעים של המארגנים שעמדו להפסיד מאות אלפי שקלים עם ביטול המופע. אבל תשומת לב מועטה מדי ניתנה לעובדה, שכה רבים מבני הנוער שהשתתפו במופע לא ראו בעייתיות בהמשכתו.

מנין צמחה האדישות הזאת לחיי אדם? לכל חברה ערכים דומיננטיים המאפיינים אותה, ובמידה מסוימת מבדילים אותה מחברות ומתרבויות אחרות. אחד המאפיינים של מערכת הערכים בחברה היהודית מאז ומתמיד היה הערך של "קדושת החיים". במסכת סנהדרין נכתב: "לפיכך נברא אדם יחידי ללמדך שכל המקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא". ואף שהערך הזה הוא דתי במקורו, הוא התקבל במידה ניכרת כנכס צאן ברזל על ידי החברה הישראלית. גישת צה"ל, ולפיה רופאים משרתים בחזית כדי להגיש טיפול רפואי זמין לחיילים; האחוז הגבוה של הוליריאליה בארץ בהשוואה למדינות עשירות יותר; המספר הרב של ישראלים הנשלחים למרכזי השתלות בכל העולם – כל אלה מרגימים זאת.

אבל בעידן הפוסט מודרני, פוסט יהודי ופוסט ציוני, שאנו חיים בו, גם הערך הזה הולך ונשחק. מיד לאחר התאבדותו של מוטה גור הרעיפו רוב אמצעי התקשורת שבחים על הצעד ה"אמיץ" שנקט. "הגיבוי" תקשורתית דומה התלוותה עוד קודם לכן להתאבדות של בני זוג קשישים. אילו הייתי פראנואיד, הייתי מניח שקיימת תוכנית מאורגנת ומשומנת כדי לשנות את אישיות החברה היהודית, שבה התאבדות היתה תמיד בגדר טאבו. כיהודים וכאומה תמיד העדכנו את החיים ולחמנו עליהם, ופתאום נוצרה אווירה שבה הכבוד מחייב שלא "להיות לנטל על המשפחה".

והקצה האחר של החיים – גישת הציבור כלפי ההפלות בחברתנו. כמו עם כל בעיה סוציאלית נחשבת כמצדיקה הפלה. לא פעם אני שומע עצות אחיתופל מרופאים ומאחיות לאשה המתלבטת משום שנטלה תרופה או חלתה במחלה סוציאלית בתקופת ההריון. ואפילו במקרים שלפי כל הדעות הרפואיות המוסמכות אין אינדיקציה רפואית להפלה.

יש אכן התחשבות גדולה בקדושת החיים – אך בזו של בעלי חיים. בשעה שערך חיי האדם יורד בחברתנו, עולה הדאגה לבעלי חיים. עזרא דלומי כבר נתן לכך, במאמר ב"דבר" שפירסם לפני שלוש שנים, הסבר מבריק וקולע: ככל שהמתירנות וההתמכרות פושות בחברתנו, אנשים רואים את העולם רק מבעד למשקפיים של נהנתנות – חיות המחמד חשובות יותר מסב או סבתא זקנים, שהיו למטרד. ומסקרים הנערכים בעולם המערבי בקרב תלמידי תיכון מתברר, ששני שלישים היו מעדיפים להציל את כלבם על הצלת אדם זר טובע, כאשר הברירה היא הצלת אחד מהם. בעבודת מחקר שביצעתי בין סטודנטים לרפואה בארץ טרם הגענו עדיין לשפל כזה. לפחות 73% מהסטודנטים הביעו העדפה ברורה לאדם.

לחברה הישראלית יש צורך בחשבון נפש אמיתי, כדי לנסות לבלום את ההידרדרות לערכים הקלוקלים של תרבות המערב: הרוק, השכרות, הסמים והאינדיבידואליות האנוכית הבלתי מרוסנת.

הכותב הוא מנהל מחלקה פנימית ג' בבית החולים שערי צדק ויו"ר המרכז לחינוך רפואי באוניברסיטת בן-גוריון

מי מוסמך לקבוע

פסק ההלכה של רבני יש"ע ניתן בניגוד להלכה הפסוקה הדורשת ציות למנהיגים נבחרים

מאת משה זמר

ביקורות רבות וחריפות כבר פורסמו על פסק ההלכה של רבני יש"ע. המבקרים שללו את הפסק מבחינה משפטית, מדינית, חברתית וצבאית. אולם עד היום לא פורסמה הערכה הלכתית של הכרזת הרבנים.

הרבנים קבעו כי אסור לעקור התיישבות כלשהי בארץ, ובעקבות זאת חידשו את החידוש כי "מחנה צבאי קבוע הוא עצמו יישוב יהודי לכל דבר". אך הם לא טרחו להוכיח זאת ממקורות ההלכה. מי שמכיר מחנה, משלט, או מוצב צבאי, יתקשה לתאר אותו כיישוב של ממש. קשה גם להגדירו "יהודי" כאשר המח"ט או המג"ד שם הוא דרוזי, או במקרה אחר רוב החיילים הם צ'רקסים או בדווים.

במשך הדורות פוסקים גדולים לא הסתמכו רק על מקורות ההלכה הנוחים להשקפת עולמם, אלא התמודדו עם דעות חז"ל החולקים על עמדתם. רבני יש"ע מסתמכים על דברי הרמב"ן כי יישוב ארץ ישראל הוא מצווה מן התורה, הכוללת גם את מתנות הצבא. רבני יש"ע התעלמו מכך שרוב הפוסקים הראשונים והאחרונים חולקים על דעה זו. הרמב"ם לא מנה מצווה זו של ישיבת הארץ בין תרי"ג מצוות התורה. הרמב"ן עצמו העיד, כי לפי דעתו של רש"י יישוב הארץ איננו מצווה מדאורייתא אלא "הבטחה" (פירושו לבמדבר ל"ג, נ"ג; דברים ה', א'). במשך הדורות חלקו רבים על השקפתו של הרמב"ן ובהם רבנו יוסף מטראני והרב חיים בן עטר.

האם יש לקבוצת רבנים הסמכות ההלכתית להורות לחיילים צעירים לסרב למלא פקודות שמקורן בממשלה נבחרת? הם טוענים שעשו כך בגלל סכנת נפשות וסכנה לקיום המדינה. מי מוסמך לקבוע שזהו מצב של פיקוח נפש? כל קבוצה של 15 איש? פסק הרב עובדיה יוסף: "אם ראשי ומפקדי הצבא, יחד עם חברי הממשלה, יקבעו שיש פיקוח נפש בדבר... מותר להחזיר שטחים מארץ ישראל" (תורה שבעל פה, תש"ם). הרב קוק פסק, שבזמן שאין מלך בישראל המנהיגים הנבחרים הם הפוסקים לכל "מה שנוגע למצב הכללי של האומה". לכל מנהיג "שקם בישראל דין מלך יש לו... ובייחוד למה שנוגע להנהגת הכלל". מסביר הרב: "אבל למה שנוגע להנהגת הכלל, כל שמנהיג את האומה ... (תופס את תפקידי המלוכה) הם כלל צורכי האומה הדרושים לשעתם ולמעמדם בעולם" (שו"ת משפט כהן קמ"ד).

הרב חיים דוד הלוי, רבה הראשי של תל אביב, פסק בעקבות הרב קוק: "נמצינו למדים שגם מלך שלא הומלך עפ"י ה', אלא שישראל המליכוהו... גם הוא יש לו דין מלך וחובה לציית לפקודותיו". הפוסק כותב במכלול: "חובת ציות חלה גם על פקודות של כל מנהיג נבחר" (שו"ת עשה לך רב, ו', ס"ח). הרבנים, שנטלו להם את הסמכות להמריד חיילים נגד מפקדיהם, פעלו איפוא בניגוד להלכה הפסוקה.

הרב אברהם שפירא, שניסח את פסק ההלכה, מצהיר כי חובה היא לכבוש את כל שטחי הארץ ולא להשאיר משטחיה לגויים. לעומתו קבע קודמו, הרב הראשי המנוח הרב יצחק הרצוג, שהסתמך על הראב"ד ועל יוסף קארו, כי מותר לערבים מוסלמים ונוצריים להתיישב בארץ, אפילו אינם גרים-תושבים, מאחר שאינם עובדי עבודה זרה (תחומין ב'). הרב קוק הפליג בקביעתו: "יש לומר דישמעאלים אינם עובדי עבודה זרה ודינם כגר תושב ומותר להם חניה בקרקע" (איגרות הראי"ה א', פ"ט). רבני הפסק היו חייבים ללמוד בכובד ראש את כל דברי חכמינו האלה ולהימנע מלפסוק את פסקם הכושל.

הרב ד"ר זמר הוא מנהל המכון להלכה בת זמננו ואב בית הדין של מועצת הרבנים המתקדמים

76 שנות הארץ / 30 ביולי

1942. החל גירוש 60 אלף יהודים מהולנד. (לונדון) גירושם של 60 אלף יהודים הולנדים לפולין התחיל ביום ה'. 600 יהודים נשלחים יום-יום מאמסטרדם שבה הושמו במחנות ריכוז. מותר להם לקחת עימהם רק 33 ליטראות מטען ואת כל היתר מחרימים.

1967. אייבי: ניהלתי שיחה עם נציגים במצרים. (מאת יגאל לביב, סופר "הארץ") "בשדה התעופה של פורט סעיד חיכו לי נציגי משרד החוץ והביטחון המצרים שבאו מקהיר לפגושני. ניהלנו שיחה ממושכת והחלפנו דעות על סיכויי השלום בין ישראל למצרים. את ההצעות שמסרו לי המצרים אמסור לנציגים המוסמכים בישראל", אמר לי אמש אייבי נתן, המאושפז עקב חולשה כללית בביה"ח איכילוב בת"א (לאחר שהמריא לפורט סעיד במטוס "שלום 1" וחזר כעבור כמה שעות לישראל).

1975. ראשי ערים ומועצות ייבחרו בבחירות אישיות. (מאת כתבנו הפרלמנטרי של "הארץ") הכנסת אישרה אתמול בקריאה שלישית את חוק הבחירות האישיות של ראשי ערים ומועצות מקומיות... המועמדים יצטרכו להשיג למעלה מ-50% של הקולות כדי להיבחר. אם שום מועמד לא השיג 50%, ייערך סיבוב שני בין השניים שזכו במספר הקולות הגדול.

כל הציטוטים לקוחים מגיליונות "הארץ" בתאריך המצוין ובהתאם לכלשונם בעת הפרסום

החליל הסורי וחוזה השלום

שלום מלא ונורמליזציה בין ישראל ללבנון, שייטיבו עם כלכלתה של לבנון, אינם רצויים לסוריה – ולכן נראה שדמשק תפעל לסכל אותם. דווקא ההסדר בדרום לבנון צפוי להיות הקל ביותר

מאת גיא בכור

כאשר שר התקשורת רפאל פנחסי כונן במארס 92' חיוג טלפוני ישיר לירדן, התקומם שר התקשורת הירדני ודיבר על "פלישה ציונית". שנתיים בלבד לאחר מכן התברר כי השלום בין ישראל לירדן הוא לא רק שלום חם – שקשר טלפוני הוא דבר מובן מאליו לשני הצדדים בו – אלא שנרקמה ברית של ממש בין שתי המדינות. הציר הירדני-ישראלי הוא היום עובדה מדינית במזרח התיכון. באותה מידה אין להתרשם מהצהרות אנטי-ישראליות שנשמעות בימים אלה מביירות, בעיקר מחוגים ממשלתיים.

בברבית המקרים אלה הצהרות המושמעות רק בשל נוכחות הפטרון הסורי, ועל פי מקור ישראלי, הנמצא בקשר עם גורמים לבנוניים, הרי שבחוגים רבים בביירות יש "כמיהה" לקשרים כלכליים, מדיניים ואחרים עם השכנה מדרום. מקצת האישים התוקפים שם את ישראל קיימו בעבר קשרים עמה, ביקרו בה בעבר, ומכירים את מנהיגיה. הממשל הלבנוני יודע כי ארצו רק תצא נשכרת מהקשר הכלכלי עם ישראל, מן השקט בגבול והיציבות שיזרזו את מיליוני התיירים למדינה, מן ההון השחור שיזרום מישראל לחשבונות הבנק הסודיים של ביירות, מתעשיית הסמים שתפרח בתנאי גבול פתוח ומהתיירות מישראל, שתגלה את יופיה של לבנון.

אלא שכל אלה נמנעים לפי שעה בגלל הכרעתה של לבנון לפני ארבע שנים. בדילמה בין סיום מלחמת האזרחים וחורבנה של המדינה לבין הפיכתה לפרוטקטורט סורי יציב, היא בחרה במובן מאליו: סיום המלחמה והחזרת היציבות והביטחון למדינה.

עובדה לא ידועה ברבים היא שכלכלתה של סוריה תלויה בלבנון יותר מאשר זו של לבנון בסוריה. סוריה מוצצת את לשדה של לבנון בעזרת כחצי מיליון אזרחים סורים (על פי הערכה אחרת, אף 700 אלף) העובדים בלבנון. הפועלים הסורים לא רק מתחרים בפועלים הלבנונים, הם גם משפיעים לרעה על מאזן התשלומים ותחומי הצריכה של לבנון. את מיליארד הדולרים שהם משתכרים בשנה הם מעבירים לסוריה, והכסף הזה אינו מוצא בלבנון. זו הסיבה העיקרית לגירעון במאזן התשלומים של לבנון, שמיליארד דולרים היו מקפיצים את תקציבה השנתי בחצי.

כדי לקיים את התלות הביטחונית של לבנון בסוריה, וכדי לבצר את הזיקה הכלכלית של סוריה ללבנון, נחתמו בין שתי המדינות הסכמים אסטרטגיים, שהפרתם תהווה עילה לפעולות עונשין סוריות נגד לבנון – מדיניות, כלכליות וצבאיות. למעשה, לבנון מנוהלת כיום מדמשק, חרף מראית העין של ממשל לבנוני בביירות. מראית העין הזאת מבוצרת בעזרת מאות תקנות, המחייבות שיתוף פעולה בין שתי הממשלות גם בעניינים פנימיים לחלוטין. למשל, בפרויקט הנוהג בכל ימי בין ביירות לקפריסין שותפה ממשלת סוריה ב-16%; שר החקלאות הלבנוני מדווח על השיגיו לראש ממשלת סוריה, וב-1 ביולי חוברו רשתות החשמל של סוריה ולבנון. "המועצה העליונה הלבנונית-הסורית", גוף פיקוח שבראשו עומד למרבה האירוניה לבנוני, מתאם את השתלטותה של סוריה על כל מגזרי החיים בלבנון. וברמה הבכירה ביותר: גם את הפלת ממשלתו תיאם ראש ממשלת לבנון רפיק א-חרירי אצל הנשיא חאפז אל-אסד בדמשק, וקיבל את אישורו.

בשל השעבוד לסוריה, בכל הרמות, הסורים לא יראו בעין יפה נורמליזציה ביחסי לבנון-ישראל. נורמליזציה כזאת לא רק תנתק את התלות הקיימת כיום עם דמשק אלא גם תגדיר את לבנון מחדש כמו שפניה דרומה, לעבר המעצמה הכלכלית ישראל, ולא עוד מזרחה, לעבר השכנה הסורית, המפגרת כלכלית.

הנתונים הכלכליים מסבירים את דילמת ההרתעה הכלכלית של לבנון לאחר הסכם שלום: תקציבה של ישראל ל-1995 הוא מעל 49 מיליארד דולר. תקציבה של סוריה לאותה שנה הוא 2.5 מיליארדים, ל-14.2 מיליון אזרחים, לעומת 5.3 מיליוני אזרחים ישראלים. התל"ג הישראלי הוא פי עשרה מזה הסורי, הנפט שגילו הסורים – נתון המשפר את גירעונם בסך 900 מיליון דולר בשנה – אמור לאזול בעוד ארבע שנים.

שתי הדילמות הללו – של לבנון המתלבטת בין הזדקקותה ליציבות לבין המס הכבד שהיא נאלצת לשלם על כך לסוריה, והדילמה של סוריה, המבינה כי הסדר עם ישראל משמעו גם הסדר בלבנון ואובדן אפשרי של הנכס הלבנוני – יוסיפו להפריע להשגת היציבות בלבנון גם לאחר השגת הסכם שלום ישראלי-סורי. לפיכך טועה מי שסבור כי הסכם על הגולן משמעו האוטומטי הוא הסדר של שלום, תיירות חופשית ונורמליזציה עם לבנון. הסורים הם שימנעו זאת, לא הלבנונים.

בידיה של סוריה לא מעט קלפים כדי להתיר על אש קטנה את המתח העדתי בלבנון. הסכם טאיף מאוקטובר 1989, שסיים רשמית את מלחמת האזרחים, קבע שעל המדינה לעבור בהדרגה למשטר של אי-עדתיות. אך הדבר לא נעשה עד כה. המודיעין הסורי בלבנון – העוקב אחר כל צעדי הממשל הלבנוני – יכול ללבות מחדש את השנאה בין העדות ולמוטט את ההסכמה הלאומית השבירה שהושגה. גם חיזבאללה היא גורם מתסיס, ובעזרתה אפשר להחליש את הממשל המרכזי בביירות. האפשרויות מגוונות: לאפשר רק פירוק חלקי מנשק של חברי התנועה באזור ביירות; התססה פוליטית שלהם; ועידודים לפעילות אנטי ממשלתית ברמות שונות. קשה להניח שסוריה תזנח לגמרי את חיזבאללה, בזכות הברית בין סוריה לאיראן, פטרונית חיזבאללה.

כיוון שסוריה תמצא מולה ממשל לבנוני שינסה להתרחק מהשפעתה לאחר השגת הסכם עם ישראל, היא תפעיל את שורת הסכמי הידידות הסורית-הלבנונית ותאלץ את ביירות להיכפף למרותה. על אדמת לבנון נמצאים 150 אלף חיילים סורים, וספק אם יעזבו את המדינה לאחר הסדר שלום עם ישראל.

דווקא ההסדר בדרום לבנון – התמורה הסורית לישראל – צפוי להיות הקל ביותר. לפני כשבוע הוכיח צבא לבנון את יעילותו כאשר פיזר הפגנות אלימות בצידון, שפרצו אמנם בגלל המשבר הכלכלי במדינה, אך גם אותתו כי הצבא לא יהסס להתעמת עם שיעים או פלשתינאים.

כבר היום ערוך צבא לבנון להתפרס על כל שטחי דרום לבנון ולפרק את מיליציית חיזבאללה מנשקה באזורי הדרום. הצבא שונה מזה שקרס באמצע שנות השבעים, עם פרוץ מלחמת האזרחים. אז נשאו החטיבות בו אופי עדתי, ואילו כיום נשמרים שני עקרונות מפתח בדרך פעולתו: כל חטיבה מורכבת מבני כל העדות ומתקיים סבב קבוע במיקומה, כדי למנוע מהחיילים לגבש מאחזי כוח או אינטרסים מקומיים, כפי שהיה בעבר המר. השיטה פעלה היטב, ורק חופש הפעולה שמאפשרים הסורים לחיזבאללה מונע כיום השגת יציבות בדרום לבנון. גם ראשי החיזבאללה ערים לכך. הם יודעים כי דרום לבנון, כאזור קרבות, ישנה את פניו עם השגת הסדר ישראלי-סורי – על חשבונם.

בניגוד להערכה המקובלת, ממשלת ביירות נוכחת בכל הרמות האזרחיות ברצועת הביטחון, אף כי הרצועה נשלטת על ידי צה"ל וצד"ל. משכורות המורים מגיעות מביירות, המסים משולמים לביירות, משרד הפנים הלבנוני הוא שמנפיק תעודות ודרכונים. הן הממשלה והן התושבים ברצועת הביטחון מכירים בכך שמדובר במצב זמני, עד להחזרת השליטה הלבנונית המלאה על הרצועה.

מכאן נובעת בעיית שילובו מחדש של צד"ל בצבא לבנון. בחוגים הממשלתיים הלבנונים נזהרים מלהחזיר את צד"ל עם בגידה, כפי שעושה חיזבאללה למשל, ויש הבנה לא מוצהרת שיום אחד יוחזרו קציניו וחייליו לצבא לבנון. דרישה מצד ישראל כי צד"ל יתפקד כחטיבה מקומית בדרום לא יכולה להיות קבילה על ממשלת לבנון, בשל העיקרון של אי עדתיות ובגלל התנגדותה להתפרסות טריטוריאלית של הצבא. ישראל הבינה זאת, וכיום היא מוכנה שחיילי צד"ל ישתלבו בכל חטיבות הצבא, בלא זיקה גיאוגרפית. לתנאי כזה עשויה ממשלת לבנון להסכים – כאשר יינתן האות הסורי.

כך עשוי להיראות הסדר לבנוני-ישראלי עתידי: יציבות ביטחונית בדרום לבנון, שתרצה את ישראל, ושלום רשמי קר בין הממשל בביירות לישראל. אך צפויים יחסי מסחר טובים יותר עם גופים לבנוניים פרטיים. המשטר בביירות יהיה גם בעתיד שבירי וקשור בטבורו לדמשק, וכך גם כלכלת לבנון – שהסורים, קרוב לוודאי, לא יניחו לה לצמוח. שכן לבנון בעלת כלכלה חזקה משמעה סוריה נחלשת, ומבחינה זו מוצדקים חששותיו של המשטר הסורי מנורמליזציה ביחסי לבנון-ישראל. לבנון שתיהנה מיציבות ומכלכלה איתנה תציג את סוריה במערומיה: מדינה שולית בסדר הכלכלי העולמי, הפועלת משיקולי חולשה ונלחצת בין שלוש מדינות שהיא תופסת כעוינות אותה: ישראל, עיראק וטורקיה.

ביירות. הורסים כדי לבנות

הצלומים: איי פי
שיקום בצל ההריסות. הממשל הלבנוני יודע כי ארצו תצא נשכרת מהקשר הכלכלי עם ישראל

את וינה לא נכבוש

האיסלאם במגננה – מסביר מזכ"ל חיזבאללה, חאסן נסראללה. "אנחנו מתגוננים מפני ההתערבות המסיונית של המערב, תמיכתו חסרת הבושה בשליטים באזור, השולטים נגד רצון האנשים"

שפיגל

מזכ"ל חיזבאללה, חסאן נסראללה, מנסה להפריך את התדמית שנוצרה לארגונו במערב. לדבריו, המערב הנוצרי מצייר תמונה מעוותת של חיזבאללה כדי לזרוע פחד. "איש אינו צריך להיות מופתע שלאחר שנים ארוכות של קולוניאליזם, עריצות ואובדן זהות אנו שרויים בשלב של תחיית האיסלאם. במעט שכונו את התרבות שלנו בשל התערבותו הברוטלית של המערב", הוא אומר. נסראללה, בן 40, מכהן בתפקידו מאז 92', לאחר שקודמו, עבאס מוסאווי, נהרג בידי ישראלים בדרום לבנון בהפצצת מסוקים. להלן קטעים מראיון אתו.

האם חזרה לערכים יכולה להצליח רק באמצעות פונדמנטליזם אלים?

"אם פונדמנטליזם פירושו חזרה למקורות, אני פונדמנטליסט. אבל אם המערב מזהה את הפונדמנטליזם עם הרג שרירותי, שנאה ומעשי טבח – יש לומר: לאיסלאם שלנו אין שום קשר למעשים מעוררי סלידה אלה".

אינך יכול להכחיש שחסידיך מאחלים מוות והרס למערב?

"ידידי, הקשב היטב למה שאומר לך: אנחנו במצב התגוננות. אנחנו מתגוננים מפני ההתערבות המסיונית של המערב, מפני תמיכתו חסרת הבושה בשליטים באזור, השולטים כנגד רצון האנשים. איננו מעוניינים לתקוף את המערב, לכבוש את וינה (אזכור לתקופה שבה הגיעה האימפריה העותמנית לשערי וינה), לצאת בפעם נוספת לקרב פואטיה (הקרב בין שרל מרטל למוסלמים, שנערך ב-732 לספירה). טענה זו פשוט מגוחכת כשרואים איך אנחנו כאן מודכאים, נרדפים, מעונים, איך נרצחים מנהיגינו והאלפים מהאינטלקטואלים וההוגים האיסלאמיים שלנו".

מזכ"ל נאט"ו הבריז זה לא כבר שלאחר התפרקות הגוש המזרחי הפונדמנטליזם האיסלאמי הוא הסכנה הגדולה ביותר למערב.

"זו הסתה פרימיטיבית. אנחנו רוצים להדביק את עמינו בעולם הערבי-האיסלאמי להגשמת המטרה של קהילה אחת, 'אומה' – בדיוק כפי שהאירופים פועלים למען האיחוד שלהם, או כפי שהאמריקאים הקימו את ארה"ב. אנו רוצים לא פחות ולא יותר מאשר ריבונות מלאה על עצמנו: להחליט בעצמנו איזו שיטה פוליטית היא הטובה ביותר לנו. הדבר עולה בקנה אחד עם הזכות להגדרה עצמית שהמערב מתגדר בה".

איש אינו מונע זאת מכם כל עוד אינכם פוגעים בחירותם של אחרים.

"באמת? אבל אנחנו רוצים גם שאוצרות הטבע שלנו יעמדו לרשותנו. אנחנו דוחים את התערבות המערב והתאגידים הבינלאומיים הנצלניים. אם המערב רואה בכך איום, הוא יכול ללכת לעזאזל. אני מזהיר: אנחנו יכולים ליהפך למסוכנים הרבה יותר אם אירופה ואמריקה ימנעו מאתנו לכבוש מחדש את חירותנו ולזכות בהגדרה עצמית".

האם תפיסת החירות שלכם כוללת גם את הזכות להפיץ את האיסלאם באש ובחרב?

"הבלים. הקוראן אומר במפורש 'בדת אין שום כפייה'".

הדברים אינם מתנהלים בשום מקום בעולם האיסלאמי בדרך כה שלווה ונאצלת.

"למי שמסרב לקיים דיאלוג, או פוחד ממנו, אין מה להציע. אל תשכח שהאומה שלנו הביאה למערב את האור כאשר הוא היה עדיין בחשכת ימי הביניים. דתנו אינה אוסרת בשום פנים שיג ושיח עם מאמינים אחרים החיים אתנו בשלום".

מדוע, לדידו של חיזבאללה, לא אפשריים כל חיים משותפים עם היהודים בישראל? אתם נדרתם לפעול להשמדתה של ישראל, בעוד ממשלות ערביות מסביב חותמות עמה על הסכמי שלום.

"כאשר היתה למוחמד נביאנו ההתגלות חיו בחצי האי ערב גם יהודים ונוצרים. הנביא חתם עם היהודים על הסכמי אי התקפה והבטיח להם את חופש הדת. היו אלה היהודים שלא קיימו את ההסכמים".

ולכן מוצדקת מלחמת הקודש?

"אני חייב להזכיר שראשיתו של האיסלאם היתה בדרך של שלום ובלא כל שפיכות דמים. היו אלה הנביא ואנשיו שנרדפו, נסקלו באבנים. לחמו בהם, ירקו עליהם, ונשקפה להם סכנת חיים. עד אז לא הורשו המוסלמים להשתמש באלימות נגד מתנגדיהם".

בשם האיסלאם רוצחים ומענים חפים. האם אתה מסכים להרג נשים, ילדים וזרים?

"יש תנועות המצמידות תג איסלאמי לדגלן אבל התנהגותן מלמדת שהן אינן קשורות לאיסלאם. אני אומר זאת בגלוי בפעם הראשונה: אנחנו מודאגים וחוששים, שכן חשדנו הוא שתנועות איסלאמיות רבות הוקמו וצוידו בנשק על ידי השטן הגדול אמריקה. קבוצות כאלה אינן מונהגות בידי אימאמים, אינטלקטואלים או הוגים איסלאמיים, הן יצירי כפיהם של אנשים המכנים את עצמם איסלאמים, או לוחמים איסלאמים, שלמעשה מונחים בידי ארה"ב".

את פי"ס, חזית הישועה האיסלאמית באלג'יריה, לא הקימו השירותים החשאיים המערביים.

"המערב שש על הפשעים באלג'יריה, כיוון שהם מספקים הזדמנות להוקיע את האיסלאם כולו. אבל במקור לא נקט פי"ס אלימות נגד המשטר. הוא קיבל את כללי המשחק הדמוקרטי וזכה בבחירות. ואז ביצע הצבא הפיכה. האם המערב הגן על אידיאלים דמוקרטיים? האם גינה את ההפיכה או התבטא נגד המעצרים הלא אנושיים של איסלאמים?"

מהי התייחסותך למושג הג'יהאד?

"על פי תפיסותינו, יש שתי הגדרות למושג: הג'יהאד ההגנתי והג'יהאד העובר למתקפה".

כיצד יש לראות את התקפות חיזבאללה בדרום לבנון נגד ישראל? האם זה ג'יהאד התקפי?

"לא. הרי לא יצאנו מדרום לבנון כדי לרדוף ולהרוג את היהודים ברחבי העולם. אם כבר, הם אלה שבאו מכל חלקי עולם אלינו, לפלשתינה. הם השתלטו על הארץ וגירשו את התושבים. הם גם כבשו שטח גדול בדרום לבנון. אמנם קראנו לג'יהאד נגדם – אבל על פי תפיסותינו, וגם על פי החוק הבינלאומי, אנחנו רשאים להתגונן מפני הכובש".

היכן אתה רואה ג'יהאד שעובר למתקפה?

"אתם רוצים להביא אותי להודות בתוקפנותו של האיסלאם. אבל כובשים מוסלמים היו תמיד צודקים והגונים. בכל מקום שהאיסלאם תפס את השלטון היו מיעוטים דתיים שהממשלה האיסלאמית הגנה עליהם. גם באיראן חיים באין מפריע נוצרים, יהודים ומיעוטים דתיים אחרים".

נוכחותם אולי נסבלת, אבל הם סובלים מאפליה קשה.

"יש לנו תפיסה שונה של המדינה הדמוקרטית. כאשר מדינה שבה רובם המכריע של התושבים מוסלמים מכריזה על עצמה איסלאמית, כאשר היא רואה את הקוראן כחוקתה, מובן מאליו שהיא תעמיד בראשה רק מוסלמים – המגינים על החוקה ושולטים על פי חוקים איסלאמיים".

התקדמות הפונדמנטליזם מוסברת לא אחת בתסכול חברתי, פוליטי ותרבותי בעולם האיסלאמי, כי המוסלמים לא מצאו דרך להסתגל לציוויליזציה המערבית המודרנית. האם האיסלאמים תוקפים את המערב בגלל תסביך נחיתותם?

"אלה טענות לא צודקות. נכון יותר לומר, שהמערב פשט את הרגל מבחינה רוחנית. כשמוחמד בישר על שליחותו, טענו נגדו היהודים שהוא שקרן ושרלטן. כך גם מתייחס המערב לתחייה האיסלאמית".

על מה אתה מבסס מסקנה זו?

"האם בסעודיה, למשל, קיימת דמוקרטיה בדגם המערבי? האם יש שם חוקה? פרלמנט? באיראן, לעומת זאת, יש חוקה שהעם קיבל במשאל עם. יש פרלמנט נבחר ונשיא נבחר. עם זאת, העולם רואה אותנו כלא דמוקרטים ואינו מכבד אותנו. את אמריקה לא מעניין מהו המצע הפוליטי של האיסלאמים. אותם מעניין רק אם ממשלה איסלאמית היא נגד האינטרסים שלהם או לא".

האם אמריקה מוסיפה להיות האויב הגדול?

"כמובן. בעינינו שד – או שטן – הוא פושע, בדיוק כמו שקרן, גנב או רוצח. השטן הגדול אמריקה עוזר לשטן הקטן ישראל. ממשלה שאינה נכנעת לאמריקאים נכללת ברשימת המדינות הטרוריסטיות".

תצלום: איי פי
נסראללה. "אני מזהיר: אנחנו יכולים ליהפך למסוכנים הרבה יותר"

"הנעליים שלי הרבה יותר גדולות משל יוסי ביילין"

סגן שר החוץ, אלי דיין, מתייחס אמנם למשרתו החדשה "ברחילו ורחימו", אבל תהיה זו טעות לחשוב שהוא מרגיש שכבוד גדול מדי נפל בחלקו

מאת עמירה שגב

שלושה ימים לאחר שנכנס לתפקיד סגן שר החוץ, ח"כ אלי דיין כבר מספר בדיחות דיפלומטיות שהוא שמע פעם מאבא אבן. בשלוחה התל אביבית של משרד החוץ, בחליפה אפורה מהודרת ובעניבה ארגמן, הוא מקבל, בחיוכו, כמו בסרט נע, בעלי תפקידים במשרד החוץ, עיתונאים והרבה טלפונים.

דיין אמנם מתייחס למשרתו החדשה "ברחילו ורחימו" אבל תהיה זו טעות לחשוב שהוא מרגיש שכבוד גדול מדי נפל בחלקו.

"כבר לאחר הבחירות האחרונות ניגשתי לרבין ואמרתי שאני מצפה לקבל תפקיד ביצועי ואני חושב שאני בהחלט מתאים לתפקיד של שר. אמרתי לו שהייתי 13 שנים ראש עיר גדולה"

גם על השאלה הצפויה כל כך – גודל נעליו של יוסי ביילין ואיך הוא מתכוון למלא אותן – יש לו תשובה מוכנה: "אני הסתכלתי וראיתי שהנעליים שלי עוד הרבה יותר גדולות משל ביילין.

"אני", הוא אומר, "כבר לאחר הבחירות האחרונות, אמנם קדנציה שנייה שלי בכנסת, ניגשתי ליצחק רבין ואמרתי לו שאני מצפה לקבל תפקיד ביצועי ואני חושב שאני בהחלט מתאים לתפקיד של שר. אמרתי לו שהייתי במשך 13 שנים ראש עיר גדולה, עם 1,200 עובדים, שהתקציב שלה גדול יותר מאלה של משרדי ממשלה, והעיר הגדילה יפה מאוד והניהול בה היה תקין. תמנה אותי לשר, אמרתי לו. והוא שמע, כי הוא שמע את כולם, ובסוף הוא מינה ממשלה שאני לא נכללתי בה".

דיין הוא עורך דין בהשכלתו, יליד מרוקו, דובר צרפתית ואנגלית, ולתפקיד ראש עיריית אשקלון, שמילא בהצלחה גדולה, נבחר כשהיה בן 27. היה לו הזמן קצר עם תנועת ר"ץ לפני ששמעון פרס העביר אותו לשורות מפלגת העבודה, ובבחירות במרכז בשנת '88 נבחר בעשירייה השנייה והיה לחבר כנסת. "ח"כ מן השורה", הוא אומר, "חבר בוועדות. ח"כ פעיל. כשראיתי שלא מינו אותי לשר, ביקשתי להיות מועמד לבחירות ליו"ר הסיעה הקואליציה. וזכיתי. כולם אמרו אז", הוא צוחק, "שניצחתי את חגי מרום. לא ניצחתי את חגי מרום, פשוט קיבלתי יותר קולות. אבל רציתי מאוד להיות שר. ולא שינה לי איזה שר. לכבוד היה לי. להשפיע, להיות שותף בממשלה להחלטות מדיניות. אז נבחרתי לתפקיד יו"ר הסיעה ויו"ר הקואליציה וגם זה היה תפקיד חשוב. הייתי משתתף בישיבות השרים, בישיבות שרינו, היה לי קשר עם ראש הממשלה, עם השרים, מגעים עם כל המפלגות. כבוד גדול".

העניין הוא הכבוד?

"לא, ההשפעה. מה, אני מחפש כבוד בחיים? לא".

לפני חצי שנה התארגן לובי מרוקאי של חברי כנסת, שכלל את דוד לוי, אריה דרעי, מאיר שטרית, רפי אדרי, רפי אלול ואלי דיין. לדברי פרשנים פוליטיים, הכוונה האמיתית היתה איום סמוי בהקמת מפלגה עדתית לשם קידום מעמדם של הגברים בני (פרט לדרעי, כמובן) במפלגותיהם. "אלי דיין", אומר פרשן פוליטי, "הריח, בטעות, את ריח הפריימריז באוויר, והעבה ללוחץ חברי הלובי לשמש חוד החנית במאבק הראשון של הלובי, שעליו יבדוק את כוחו – יום לימודים ארוך – ולעמוד על דעתם בנושא, עד להצבעה על התקציב בכנסת".

סיעת העבודה פסקה נגד חופש הצבעה להבריה בעניין התקציב, אלי דיין עמד על שלו גם לאחר ליל שימועים שבו היו ניסיונות של רבין ושריו להגיע לנוסחת פשרה; שמעון פרס הציע פשרה משלו, שבינה שוחח סירב לה רפי אדרי התקפל; דיין, שנשאר לבדו, הצביע נגד התקציב, ושבע דקות לפני שהתכנסה סיעת העבודה כדי להחליט על הרחתו, הודיע על התפטרותו מתפקיד יו"ר הסיעה ויו"ר הקואליציה. הוא מודה שהסיק מכל הפרשה מסקנות והפיק מכנה לקודם ביזוס לאנשים מסוימים "שברחו מהמערכה", ומכחיש את השמועות שכבר אז הבטיח לו שמעון פרס את תפקיד סגן שר החוץ.

אלי דיין: "יש לנו שנה כדי להוכיח שיש פירות לשלום גם בביטחון"

לדברי מקור במשרד ראש הממשלה, תמורת הסכמה למינוי הזה קנה לו רבין שקט בעניין מינויו של אפרים סנה לתפקיד שר, ושקט תעשייתי מכיוון פרס. "לאחר מה שקרה", אומר דיין, "שמעון פרס, שהוא חבר הרבה שנים, פנה אלי ואמר לי, יש לי כוונה למנות אותך לתפקיד סגן שר החוץ כי יוסי ביילין יהיה שר. אבל עד אז חשבתי שאמור להיות ח"כ מן השורה, אמור לוועדת הכספים והמשיך לקדם חקיקה בנושא החינוך. ללא שום שיקולים של כבוד ויוקרה או כיסא, כי אני איש העקרונות".

הרגשת בשבוע שעבר הזדהות עם אלכס גולדפרב?

"לא. עלי לא הפעילו לחצים. אבל שאלתי את שר האוצר, איך אתה, כיונה, מצביע בסיעה בעד חופש הצבעה בעניין חוק הגולן, ולי סירבת לתת חופש בנושא החינוך? הוא שתק. גם ליבאי. ויוסי ביילין, כל הכבוד לו, הצביע נגד. אני נמנעתי. בניגוד לגולדפרב לי היו תמיכה ואהדה ציבורית חזקה. קיבלתי אלפי טלפונים. עד היום כשאני יוצא לרחוב, אומרים לי 'אלי דיין, איש החינוך'".

הנה תראה, לא ניזוקת, מינו אותך לסגן שר. אתה נכנס לנעליים גדולות מאוד, של אדם מוערך מאוד בארץ ובעולם.

"דווקא שמתי לב שהנעליים שלי אפילו יותר גדולות. יש לו הדברים שלו, לי יש הדברים שלי. העמדות שלי, הערכים שלי. אני מרגיש שאני יכול למלא כל תפקיד במדינה".

כולל ראש הממשלה?

"למה לא? כל תפקיד שמצוי לי".

אתה תמלא את כל התפקידים שביילין מילא? תעבור בשביל שמעון פרס על דיווחי המוסר החוסידי? תמנה שגרירים?

"אני מקבל את כל הדומר. את כל ההערכות. אבל כל אחד ושיטתו. את העבודה שלי עם שמעון אנחנו נקבע תוך כדי עבודה, נתאם את הכל. תפקידו של סגן שר הוא מיותר כזה, הוא בעצם עובד עם השר. ישבתי ישיבה ראשונה עם שמעון ודיברנו על כל התפקידים שאני אמלא. למשל, כל הנושא של השיחות הרב צדדיות, שאני לומד אותו עכשיו. ועדת המינויים העליונה של משרד החוץ, כמובן. הניהול השוטף. הכל יהיה בתיאום עם השר".

ביילין עשה אתך חפיפה?

"כן. הוא הסביר לי את כל הנושאים. היתה ישיבה טובה מאוד ונמשיך להיות בקשר ובשיתוף פעולה. יש בינינו יחסי חברות והערכה הדדית".

היום, במהרה, מהלכים מדיניים? אתה רואה את עצמך יזם מדיני?

"בינתיים אני לומד את הנושאים. שסדר היום המדיני יושב חושב במה אני יכול לתרום. אם זה בפיתוח היחסים הדיפלומטיים עם מדינות שאין לנו אתן לא יחסים מדיניים ולא כלכליים. אולי גם להתחיל לחשוב משהו על עניין הסדר הקבע. כי אנחנו עכשיו בהסדרי ביניים ובשנה הבאה מתחילות השיחות על הסדר הקבע. אני בהחלט סבור שאנחנו זקוקים לזמן של הסדרי הביניים וצריך לחשוב מה יהיו ההצעות שלנו להסדר הקבע. כי בכל זאת, הסדרי ביניים הם רק הסדרי ביניים, וחשוב לראות איך הפלשתינאים מתפקדים, ביחוד בענייני הביטחון. ולדעתי יש לנו שנה כדי להוכיח שיש גם פירות לשלום בביטחון, אחרת לא נהיה פה ומישהו אחר ינהל את מדיניות החוץ של ישראל. זה התפקיד. תפקיד שמחייב אותי להיות שותף במסגרת שהיא קבועה לסגן שר החוץ".

"שאלתי את שר האוצר, איך אתה, כיונה, מצביע בסיעה בעד חופש הצבעה בעניין חוק הגולן, ולי סירבת לתת חופש בנושא החינוך? והוא שתק. אני נמנעתי. בניגוד לגולדפרב, לי היתה תמיכה ציבורית"

מה הסמכויות שלך בעצם?

"הן אינן מוגדרות. זה תלוי הרבה באישיות. ברצון ליזום. בינתיים עוד לא גיבשתי לי שום דבר. אני רק יומיים כאן. אני צריך עוד ללמוד את הנושאים ולחשוב ויקח לי כמה שבועות לגבש את הנושאים שאני רוצה לעסוק בהם ולקדם אותם".

ביילין נפגש הרבה, בארץ ובחו"ל, עם אישים בכירים, עם שרי חוץ וראשי מדינות. אתה רואה את עצמך מייצג את מדינת ישראל ברמות כאלה?

"גם אני אפגש. זה יימשך".

אתה נפגש עם שר לעניין פירוק הנשק הגרעיני בקהיר, למשל, מה תגיד לו?

"תאמיני לי שעד שאני אפגש אתו יהיה לי הרבה מה להגיד לו".

אתה לא חושש קצת? זה תפקיד ענק.

"זה ברחילו ורחימו".

הנאשם ימשיך להרים משקולות במטה נאט"ו

מאת יוסי מלמן

כתבי האישום נגד קאראדז'יץ' ומלאדיץ' – מנהיגי הסרבים בבוסניה – לא יביאו ככל הנראה ללכידתם, וגם לא להפסקת הידברות אתם. "חשיבות ההחלטה היא בעיקר מוסרית" – אומר שגריר ישראל באו"ם, גד יעקבי

"זה מצב בהחלט מביך, קשה הבעייתי" – אומר שגריר ישראל באו"ם, גד יעקבי, בתארו את הלוך הרוחות בפרוזדורי ארמון הזכוכית בניו יורק בעקבות ההחלטה להעמיד לדין שניים ממנהיגי הסרבים הבוסנים – ראדובן קאראדז'יץ' וראטקו מלאדיץ'. לדברי יעקבי, יש בהחלטה, שקיבל בית הדין הבינלאומי לפשעי מלחמה ביוגוסלוויה, סתירה פנימית. "מצד אחד השניים הם בני שיח של האו"ם בניסיונות למצוא פתרון פוליטי מוסכם באמצעות משא ומתן, ומצד אחר הם מואשמים בעבירות החמורות ביותר של פשעים נגד האנושות וג'נוסייד. שמעתי מפי עמיתים לא מעטים כאן כי זו הצהרה חסרת כיסוי מעשי, שחשיבותה מוסרית וסמלית".

בשבוע שעבר פירסם בית הדין, היושב בהאג שבהולנד, חמישה כתבי אישום, ובהם מואשמים בסך הכל 34 סרבים מבוסניה ומקרואטיה בפשעים, שהחמור בהם הוא רצח עם והפחות חמורים נוגעים להפרות של אמנות ז'נווה. שני הבכירים באשמים הם קאראדז'יץ', מנהיג הסרבים בבוסניה, ומפקד צבאם, גנרל מלאדיץ', הנחשב למעשה לאיש החזק ולאדריכל האסטרטגיה המלחמתית נגד בוסניה־הרצגובינה. השניים מואשמים "ברצח עם ובפשעים נגד האנושות... והכוונה למעשי זוועה שבוצעו נגד האוכלוסייה האזרחית בבוסניה־הרצגובינה כולה, לירי הצלפים על אזרחים בסרייבו, ללקיחתם של חיילי האו"ם כבני ערובה ולשימוש בהם כמגינים אנושיים". האשמות נוספות כוללות הוראות להפגיז מרכזים עירוניים, צפופי אוכלוסייה, ובראשם העיר טוזלה, רדיפת מנהיגים פוליטיים מוסלמים, הרס שיטתי של אתרים מקודשים למוסלמים ולקרואטים וגירוש אלפי אזרחים, במבצעים שזכו לכינוי "טיהור אתני". כתב אישום לא פחות חמור הוגש גם נגד מילאן מארטיץ', מנהיג המורדים הסרבים בקרואטיה, שמרכזם בעיירה קנין. האשמות נגדו כוללות הוראה לירי פצצות מצרר על מרכזה של העיר זאגרב, בירת קרואטיה, במאי השנה. יתר הנאשמים הם קציני צבא ומשטרה זוטרים, החשודים במעשי רצח, אונס, השכרת אזרחים, גירושם ופגיעה ברכושם.

בית הדין המיוחד (הטריבונאל) לפשעי מלחמה הוקם במאי 1993 על פי החלטה 827 של מועצת הביטחון של האו"ם. המועצה הקימה גם בית דין דומה לחקר פשעים נגד האנושות שבוצעו ברואנדה.

הקמת בתי הדין – מסביר פרופסור נתן לרנר, מומחה למשפט בינלאומי מאוניברסיטת תל אביב – התבססה על תקדימים של בתי הדין המיוחדים שהוקמו לאחר מלחמת העולם השנייה בנירנברג ובטוקיו, ובהם נשפטו מנהיגיה האזרחיים והצבאיים של גרמניה הנאצית ויפאן הקיסרית. בהבדל אחד: את בתי הדין של נירנברג וטוקיו הקימו המעצמות המנצחות; את בית הדין הבינלאומי לפשעי מלחמה ביוגוסלוויה הקים האו"ם. רוב הנאשמים בנירנברג ובטוקיו נמצאו אשמים בפשעים נגד האנושות, ובראשם רצח עם.

ב־1948 התנו אומות העולם על האמנה למניעת רצח עם. "זו אמנה חשובה ביותר", מדגיש פרופסור לרנר, "אולי אף חשובה מהאמנה לזכויות האדם, אך הבעיה היא שאין בצדה מנגנון אכיפה". כלומר, לא נאמר בה מי יהיה אחראי לדאוג שעמים ומדינות לא יפרו אותה ומה ייעשה במקרה של הפרות. על בתי הדין המיוחדים, שסמכותם המשפטית והמוסרית נובעת בין השאר מכוחה של האמנה למניעת רצח עם, נאסר לשפוט חשוד בהעדרו ולהטיל גזר דין מוות. העונש החמור ביותר, במקרה כזה, הוא מאסר עולם.

אבל – מציין פרופסור יהודה בלום, מומחה למשפט בינלאומי מהאוניברסיטה העברית, שהיה שגריר ישראל באו"ם – "במישור המשפטי וברמה העקרונית יש בעיה מסוימת עם כל התפיסה של בית הדין הבינלאומי". לדבריו, אין המשפט הבינלאומי מכיר במושג של "אחריות פלילית בינלאומית". לדוגמה, גנב הנתפס בארצות הברית נשפט לפי חוקי ארצות הברית, ורוצח בצרפת יישפט לפי חוקי המדינה. "במשפט הפלילי", הוא מוסיף, "יש צורך בזיקה למדינה מסוימת, שבה מתבצע הפשע. במקרה הזה, מכיוון שאין זיקה ברורה, הוחלט לשפוט אותם על פשעים נגד האנושות".

הגם שפרופ' לרנר מסכים שההחלטה להעמיד לדין את קאראדז'יץ' ומלאדיץ' "היא פנטסטית", הוא מוצא בה, כמו השגריר יעקבי, "סמליות מוסרית". הפאנטסטיות נובעת בשתי סיבות. ראשית, כפי שמעריך יעקבי, הסיכוי להביאם לדין של קאראדז'יץ' ומלאדיץ' הוא קלוש ביותר. ולא רק אותם. גם כל החשודים שהוצאו נגדם צווי מעצר, אך עד כה נעצר רק נאשם אחד: קצין סרבי זוטר בשם דושאן טאדיץ', שנאשם במעשי רצח ואונס בבוסניה. "באזורים הסרביים אין מכירים בסמכויות הטריבונאל", אומר יעקבי. "ברור היה כי הנאשמים לא יוסגרו". קשה גם להניח שכוחות האו"ם ונאט"ו, המפגינים כדי ביזיון ותלושת כבירות במאמציהם להפסיק את המלחמה בבוסניה ואינם מצליחים לבלום את הסרבים הבוסנים, יצליחו לשים ידיהם על הבכירים, או על מי מבין החשודים האחרים.

תיאורטית היה אפשר להעלות על הדעת כי פיקוד האו"ם או נאט"ו ישקלו מבצע קומנדו נועז ללכידת החשודים. פעולה כזאת היתה מעוררת התפעלות ומחזירה למעט מעט מיוקרתו האבודה. אבל בפועל ברור שזה לא יקרה. לא רק משום שרוסיה, הנחשבת פטרונית הסרבים, עלולה לזעום ולעורר מהומות דיפלומטיות. אלא בעיקר משום שהקהילה הבינלאומית זקוקה לקאראדז'יץ' ומלאדיץ'. וזו הסיבה השנייה לפאנטסטיות שבהחלטת בית הדין ובהתנהגות האו"ם. כדי להפסיק את שפיכות הדמים, יש צורך בהסדר מוסכם בין כל הצדדים המעורבים בסכסוך. הסדר כזה יכול להיות מושג רק באמצעות משא ומתן ושיחות. את השיחות מנהלים נציגי האו"ם ונאט"ו עם קאראדז'יץ' ומלאדיץ'.

רק לפני כשבוע, בטרם התבשר על הגשת כתב האישום נגדו, נראה הגנרל מלאדיץ' עוסק בהרמת משקולות במטה של כוחות נאט"ו בבוסניה, בחברת כמה קצינים בכירים מצרפת ובריטניה. גם אחרי ההודעה על כתב האישום, המשיכו קציני נאט"ו להיוועד עם הגנרל הסרבי. התמונה נראתה כה אבסורדית, עד שאפילו כתב ה"גרדיאן" – לרוב מעוז הסולידריות התקשורתית – לא התאפק להעיר כשדיווח כמה הערות ציניות. אפשר גם להניח, שמנהיגים הסרבים־בוסנים ינקטו מעתה אמצעי ביטחון קפדניים יותר להבטחת ביטחונם האישי, למקרה שבכל זאת יחליט מנהיג כלשהו במערב לנסות להביאם לדין.

לכאורה, בעקבות החלטת בית הדין הבינלאומי יש להפסיק את השיחות עם קאראדז'יץ' ומלאדיץ'. שהרי אין זה הגיוני שלקהילה הבינלאומית יהיה שיג ושיח עם מי שהיא עצמה מגדירה "נאשמים בפשעי מלחמה ורצח עם". דברים ברוח זו אמר בסוף השבוע נשיא בית הדין הבינלאומי, אנטוניו קאססה מאיטליה. "ברצוני לראות עתה מיהו האיש שיסכים לשבת בשולחן הדיונים עם אדם הנאשם ברצח עם". אם כי מבחינה משפטית פורמלית, כפי שמעיר פרופסור לרנר, אפשר לתרץ את המשך ההידברות עם השניים בכך שהם בבחינת חפים מפשע כל עוד לא הוכחה אשמתם ובית הדין לא הרשיע אותם. אבל, הסיבה העיקרית היא האינטרס המדיני.

אינטרס זה, מעריך שגריר ישראל באו"ם, יכתיב לקהילה הבינלאומית להמשיך ולנהל עמם משא ומתן. אפשר שיהיה עתה קשה לנהל את השיחות בז'נווה, שם התקיימו עד עתה רוב הדיונים על חלוקת בוסניה הרצגובינה למדינה מוסלמית ולחבל סרבי אוטונומי. שכן אם יודעים לשם הנאשמים, שלפי פסיקת בית הדין יהיו חייבים לעצרם. אלא אם יחליטו האו"ם, נאט"ו וכל מי שמנסים להביא את הסכסוך הבוסני־סרבי להעניק להם חסינות זמנית ויתחייבו להעניק להם "מעבר בטוח" ובלבד שיבואו לשולחן הדיונים.

יעקבי מבהיר כי זה בהחלט תרחיש אפשרי. "ברור כי אם זה יקרה יתפגו עצמם האו"ם והמוסדות הבינלאומיים לתוכא ואדי טלולא", מעריך פרופסור יהודה בלום. אפשרות נוספת היא שהשיחות יתקיימו מעתה אך ורק בתחומי בוסניה־הרצגובינה, משום ששני המנהיגים יחששו לעזוב את מולדתם.

"הבעיה אינה רק בהחלטת בית הדין, שהוא גוף אוטונומי", מסכם יעקבי. "אלא במדיניות הבינלאומית ביוגוסלוויה לשעבר. הקהילה הבינלאומית מתקשה להגיע למדיניות מוסכמת. אבל, במצב של דבר, אין מנוס מלנהל משא ומתן כדי להגיע להסדר".

מלאדיץ' וקאראדז'יץ'. הסיכוי להביאם לדין, קלוש ביותר

מריבור, 95'. ישראל יכולה לעמוד בראש המגנים את השמדת העם שמבצעים הסרבים

בשורת הידידות המסורתיות

מאת דניאל קופמן

בעידן המלחמה הקרה, ובעיצומו של הסכסוך הישראלי־הערבי, התרגלה ישראל לתרץ את יחסיה עם משטרים חשודים באמריקה הלטינית, באינדונזיה ובאפריקה בנימוקים של ריאל־פוליטיק. בעידן החדש בעולם, לעומת זאת, היה אפשר לצפות שממשלת ישראל תשנה את מדיניות החוץ שלה ותנצל את האווירה החדשה כדי לכונן יחסים משותפים עם העולם המוסלמי ועם העולם השלישי.

המקרה של בוסניה סיפק הזדמנות פז לשינוי כזה במדיניות החוץ של ישראל ובתדמיתה. אך הגינוי הרשמי הראשון של הזוועות הסרביות, על ידי רבין לפני יותר משבוע, היה ראשון בסוגו במשך יותר משלוש שנות המלחמה. נראה שישראל נכשלה במבחן. ישראל היתה יכולה לעמוד בראש המגנים את השמדת העם שמבצעים הסרבים בכל מי שאינו סרבי בבוסניה, ובעיקר במוסלמים. ישראל גם היתה יכולה להיות הקול הראשון הקורא להסיר את האמברגו האכזרי מעל הבוסנים. לבוסנים המוסלמים 45 טנקים לעומת 400 לבוסנים הסרבים ו־2,800 של כלל כוחות הסרביים העוזרים נגדם (סרביה ושלוחותיה בבוסניה ובקרואטיה), לבד ממוסד איתן קיצוני במטוסי קרב, מסוקי קרב, ומערכות נ"מ.

במקום זאת אותתה ישראל לסרביה שוב ושוב, לקול תשואות השדולה הסרבית הנוקה בארץ, שמלבד ידידותיה המסורתיות של סרביה – יוון, רוסיה, צפון קוריאה וכמה מדינות קומוניסטיות לשעבר – היא יכולה לסמוך גם על ישראל לעניין תמיכה דיפלומטית, חומרית ותעמולתית. וכך טען אורי אור, יו"ר ועדת החוץ והביטחון (המעראית גם לשמירת נשק להו"ל), באומן בבלגרד בקיץ שעבר: "בבין ההיסטוריה ומלחמת העולם השנייה תומכים הישראלים בסרביה... לא שכחנו שנלחמנו יחד. יש לנו זיכרון טוב... כל החלטה של האו"ם נגדנו נתמכה בידי רוב של שני שלישים... עלינו לחשוב על עתיד טוב יותר. הצעד הראשון היה הפגישה האחרונה בין השרים יובנוביץ' (הסרבי) ופרס בבוקרשט. נכונותנו כאן היא הצעד השני", כפי שדיווח העיתון "פוליטיקה" הבלגרדי ב־18.7.94.

באותו של אור לא הפתיע את מי שעקב אחר מדיניות הממשלה והדיון הציבורי בארץ על המלחמה. בשיחה שקיימתי בשנה שעברה במשרדו של יוסי ביילין הודה צבי רבינר, נציג משרד החוץ בבלגרד מהחודש שעבר, ש"השדולה הסרבית בארץ היא בעלת עוצמה רבה". ואמנם, בכל עיתוני הארץ מיהרו אנשי השדולה להכחיש שהסרבים אכן מבצעים את מה שהוכח בידי שורת ארגונים בינלאומיים ועיתונאים הידועים באמינותם. דברים אלה אומתו בדו"ח סודי של הסי־איי־איי, שהודלף ל"ניו יורק טיימס" ב־9.3.95: "(הסרבים הם) הצד היחיד במלחמה המנסה באופן שיטתי להשמיד כל זכר לעדות האחרות מעל האדמה שנותרת בשליטתו... הסרבים ביצעו לפחות 90% ממקרי הטיהור האתני בבוסניה" (ולפי דו"חות אחרים, בוצעו מרביתם של שאר המעשים בידי המיליציה הקרואטית בבוסניה). הדו"ח הסי־איי־איי מוסיף כי "השיטה העקבית של פעולות הסרבים מקנה בסיס מוצק להשערה, שפאלה (מטה המנהיגות הסרבית בבוסניה), וייתכן שאף בלגרד, מילאו מאחורי הקלעים תפקיד בהשמדה המכוונת ובגירוש האוכלוסייה הלא־סרבית".

הדו"ח כולל ראיות ספציפיות שמנהיג הסרבים בבוסניה, רדובן קאראדז'יץ', "ידע על מחנות הריכוז" שבהם עונו, נאנסו והושמדו עשרות אלפי מוסלמים ואחרים. ראיות אלה כוללות הוראות ישירות מקאראדז'יץ' בנוגע לשיטת הכליאה במחנות.

בעיתון "מעריב" כתב יוסף (טומי) לפיד (שבהצגתו כנוכי סבר שבוויוודינה שבסרביה, שם מתבצע היום טיהור אתני) הרזק מעין הבצלותו: "בבוסניה והרצגובינה לא נמצאו עקבות השמדה ולא נמצאו ההוכחות לרצח המוני... דומה כי הם עוד פיק במערכה בה הסרבים מכבדים בזוית הצבאית ויריביהם מכבדים בזוית התעמולה" (9.8.92). זה הפירוש שטען לפיד לאמונתו ש"היהודים חייבים לסרבים תמיכה אבסולוטית" ("פוליטיקה", יוני 95'). עיתונאי נוסף ממוצא סרבי, ראול טייטלבאום ב"ידיעות אחרונות" (שכתב תחת השם "ישראל הוטר"), הצדיק את התקפת סרביה בטענות שגלקה הישר ממכונת התעמולה בבלגרד, כגון שמנהיגי בוסניה הם מוסלמים פונדמנטליסטים (בהופעתו בתכנית "מוקד" באוגוסט 1992 ובדיון באוניברסיטה העברית, ב־17.6.93).

סדרי פרוס תרס עשרות כתבות ל"דבר", ל"ג'רוזלם פוסט" ואף ל"הארץ", כולן ברוח באמרו בתחילת המלחמה בבוסניה, שכן כעין שהסרבים צודקים במלחמה שכן "גם לרוב יש זכויות" ומילושביץ' הוא המנהיג "הטוב ביותר" בסרביה היום ("דבר" 14.5.92). מילושביץ', כידוע, האשם בידי בית המשפט הבינלאומי בהאג ועל ידי כמה ארגוני זכויות אדם כפושע מלחמה "האחראי לתכנון וביצוע תוכנית הטיהור האתני בבוסניה ובקרואטיה".

סדי קלק תרם את הרעיון ש"עמוק בפילוסופיה הערבית" נמצאת השאיפה לכבוש מחדש את שטחי המולדת הישנה, לרבות "מחצית ספרד, אשר לדעת המוסלמים שייכת להם... וראוים זאת בבוסניה". זה יהודה של האיסלאם" ("בוסטון גלוב", 9.11.92), עורך "ג'רוזלם פוסט", דויד בר־אילן, סרח לצטט את הדברים במדור ב"פוסט" (11.12.92). כך נהג גם במדור של אלי אליצור, שהעלה מהרהורי לבו ב"ידיעות" (23.2.94), "פוסט" – 4.3.94: "אולי הסיפורים האיומים על טיהור אתני, רצח עם, האונס עשרות אלפי נשים, הם בעיקר תעמולת מלחמה של הזרים בוסנים, שהעיתונות החופשית התגרבה להיות להם לשופר".

ככלל, נטיותיה המובהקות של התקשורת הישראלית דומות לאלה שביוון ובסרביה תבדלות מן הדיון במערב. אלה גם הרוחות הנשבות במשרד החוץ. ישראל חידשה את קו הטיסה לבלגרד לפני כחדש, למורת ראיות רבות על מעורבותה הנמשכת של סרביה במלחמה בבוסניה. יש גם דיווחים, המוכחשים אמנם על ידי ישראל, על סיוע נרחב של הסרבים בבוסניה בתחמושת ובנשק ישראליים. ("ג'רוזלם פוסט" 18.7.93, "ג'רוזלם ריפורט" 26.1.95, "נובל אבסרווטר", 2–8 בפברואר 95'). ברדיו בלגרד (8 בנובמבר 1992) טען ארי בן מנשה, איש המוסד לשעבר, שיוגוסלוויה מקבלת נשק מישראל והוסיף שבשנות השמונים נקשרו יחסים אישיים קרובים בין בכירים סרבים לבכירים ישראלים במערכת הביטחון, "שהכותם פועל סגר הנשק בייעילות רבה".

תהיה אשר תהיה מידת האמת שבדבר, יש סיבה להניח שישראל מחמיצה פעם נוספת הזדמנות יחידה במינה. ועכשיו, כשהקונגרס האמריקאי החליט על הסרת האמברגו מעל בוסניה, והמדינות המוסלמיות כבר הודיעו על כוונתן להתעלם ממנו, יכולה ישראל שלא להסתפק בהודעות סמליות בלבד אלא לסייע לבוסניה, כפי שסייעה צ'כוסלובקיה לישראל הצעירה במלחמת העצמאות.

הכותב פירסם מאמרים ורשימות על בוסניה בכתבי עת בארץ ובחו"ל. ספרו "ישראל והמלחמה בבוסניה" יראה אור בקרוב שנה זו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

זכויות אדם / יוסף אלגזי

לא רק לצעירים

תיקון לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה אוסר אפליה בתעסוקה מכל סוג שהוא, רק אפליית נכים ומוגבלים עדיין מותרת

עד לפני כשנה עבד א"ב כמנהל שיווק וכספים בחברה כלשהי. אבל אז גילה המנכ"ל שהאיש הוא הומוסקסואל והחליט לפטרו. המנכ"ל פנה לא"ב וציין לפניו כי אין הוא יכול לסבול את עובדת היותו הומוסקסואל. הוא הודיע כי סיפר על כך להוריו של א"ב ואמר כי עליו לבחור בין המשך עבודתו בחברה להמשך היותו הומוסקסואל.

א"ב סבל מיחס המוגדר על ידי האגודה לזכויות האזרח אפליה בקבלה לעבודה מטעמי נטייה מינית. אנשי האגודה, שמטפלים במקרים רבים נוספים של אפליה על רקע לאומי, מין וגיל בקבלה לעבודה, מביאים כדוגמה מודעות שפירסמה עיריית לוד בתחילת החודש שעבר, על מכרז למשרת דובר/ת העירייה. ברשימת הכישורים הנדרשים למשרה צוין כי הגיל הרצוי של המועמדים/ות הוא 26–32. באותם ימים פירסם "ידיעות אחרונות" מודעה שבה הציע משרות במערך המכירות של העיתון. העבודה, נכתב במודעה, מיועדת לצעירים/ות עד גיל 30.

במודעה משותפת שפירסמו בתחילת החודש המשרד לקליטת עלייה ומשרד הבריאות נכתב כי שני המשרדים שוקלים אפשרות של פתיחת קורס הסבה למקצוע הדיאטה הקלינית, המיועד לרופאים עולים שאין בידם רישיון ישראלי. נוסף לעובדה שהמודעה נוסחה בלשון זכר, נאמר בה כי לקורס זכאים להגיש את מועמדותם רופאים שגילם אינו עולה על 45 שנה.

בתחילת יוני העבירה האגודה לזכויות האזרח פנייה לרשות הדואר, שנותרה ללא מענה. בין השאר נכתב באותה פנייה: "רשות הדואר דורשת מחברות כוח אדם, שדרכן היא מגייסת עובדי מיון, להימנע מהעסקת עובדים ערבים, גם אם הם תושבי מדינת ישראל".

בניגוד לשלושת משרדי הממשלה, עיריית לוד ו"ידיעות אחרונות" נענו לפניית האגודה, הכירו בצדקת הטענות על האפליה ונקטו צעדים לתיקון המעוות.

האפליה בקבלה לעבודה הפכה באחרונה לבלתי חוקית, לאחר שהכנסת אישרה בקריאה שנייה ושלישית תיקון לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה. התיקון לחוק אוסר אפליה בתעסוקה מכל סוג שהוא, למעט על רקע נכות ומוגבלות.

חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, שאושר לראשונה ב־88', אסר אפליה בתעסוקה על רקע מין, הורות ונישואים. ב־92' נכללו בחוק תיקונים שאסרו אפליה על רקע מעמד אישי, (והיינו: איסור להפלות אדם בשל היותו רווק, נשוי, גרוש או אלמן). התיקון שנוסף באחרונה אוסר אפליה גם על רקע של לאום, גזע, אמונה, גיל, השקפת עולם והשתייכות מפלגתית. התיקון החדש הולך בעקבות הצעת חוק שיזמה האגודה לזכויות האזרח עוד ב־1990.

איסור האפליה חל על מעסיקים בשירות הציבורי ובמגזר הפרטי. הוא חל על כל מרכיבי התעסוקה – ממודעות דרושים, דרך קבלה לעבודה, תנאי עבודה, קידום בעבודה, הכשרה השתלמות מקצועית ועד פיטורים, פיצויי פיטורים ותנאי פרישה.

החוק לשוויון הזדמנויות בעבודה עוסק בנושאים חשובים נוספים. החוק אוסר על מעסיק להציג למועמד לעבודה שאלות הנוגעות לפרופיל הצבאי שלו, אך אין בו איסור על הצגת שאלות בעניין גילו של המועמד ומספר ילדיו. שאלות אלו עלולות לעורר חשד לשיקולים מפלים בקבלה לעבודה.

עולים חדשים, וכן אזרחים ותיקים מעל לגיל 40–45, קובלים זה שנים כי בחיפושיהם אחר עבודה הם נתקלים בקשיים הולכים וגדלים. תופעה שכיחה היא שאמהות צעירות, אמהות חד־הוריות, נשים בהריון ואמהות מאמצות נתקלות בקשיים גדולים בקבלת עבודה.

החוק מאפשר לעובד שהופלה לתבוע את מעסיקו בהליך אזרחי והוא זכאי לפיצוי כספי, אף אם לא נגרם לו נזק כספי. הוא גם זכאי לחזור לעבודה. החוק מקנה זכות הגשת תביעה לא רק לעובד ולארגון העובדים שאליו הוא משתייך, אלא גם לארגונים וולונטריים העוסקים בזכויות הקבוצה שאליה משתייך העובד, למשל, שדולת הנשים, הארגון לשמירת זכויות הפרט ועוד.

עוד מאפשר החוק לבית המשפט לדון בדלתיים סגורות בתביעות שעניינן הטרדה מינית או אפליה מחמת נטייה מינית. נאסרה הטרדה מינית בעבודה. התיקון בחוק האריך את תקופת ההתיישנות מיום הפגיעה, שאחריה אי אפשר להגיש תביעה על אפליה, מחצי שנה לשנה.

התיקון החדש בחוק שוויון הזדמנויות בעבודה הוא הישג חשוב. עתה מצפים לתיקון נוסף שיבטל את האפליה כלפי נכים ומפגרים, או כפי שארגון "בזכות, המרכז לזכויות האדם של בני אדם עם מוגבלויות" מעדיף לקרוא להם – בני אדם עם מוגבלויות.

משפטים / צבי הראל

יואב יצחק. סוגיה עקרונית

תצלום: עודד [illegible]

אי־סימטריה בין נאשמים

בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה את בקשתם של שלושה עיתונאים מ"דבר" לקבל לידיהם את כל החומר שאסף העיתונאי יואב יצחק, שהגיש נגדם קובלנה פלילית על לשון הרע

החוק הישראלי מעניק לאזרחים מן השורה אפשרות להגיש כתבי אישום פליליים נגד אזרחים אחרים, במסגרת "קובלנה פלילית פרטית". להבדיל ממשפטים שבהם מוגשים כתבי אישום על ידי פרקליטות המדינה שבהם, לדוגמה, הנאשם יוזמן לחקירה במשטרה ויידרש למסור הודעה תחת אזהרה, הנאשם בקובלנה הפרטית אינו מקבל כל התראה או סימן לפני הגשת הקובלנה נגדו.

אחת האשמות הנפוצות ביותר בקובלנות הפרטיות היא בעבירה על חוק לשון הרע. קובלנה כזו הגיש העיתונאי יואב יצחק במארס 93' נגד העיתונאית ניבה לניר מ"דבר", נגד עורכת "דבר" לשעבר, חנה זמר, ונגד מי שהיה עורך המדור הכלכלי של העיתון, דרור שרבים.

בקובלנה שהגיש יצחק נטען כי בינואר 90', כשיצחק היה כתב "מעריב", פורסם ב"דבר" מאמר של לניר תחת הכותרת "פרס סרקולוב לא יהיה כאן". המאמר נכתב בעקבות כתבות תחקיר שפירסם יצחק על אהרן דברת ויצחק שרם, שעמדו בראש קונצרן כלל. יצחק טען כי השניים ניצלו את מעמדם בקונצרן שלא כדין, להפקת רווחים אישיים. בין השאר נכתב במאמר כי בתחקיריו של יצחק היו "חריגה מכללי האתיקה האלמנטריים", "פירושי כזב", "איוולה ורשעות" ו"בורות".

הקובלנה הפרטית של יצחק, שהוגשה באמצעות פרקליטיו אמיר כיטוביץ' ואורי מקובסקי, תלויה ועומדת בפני שופט בית משפט השלום בנתניה יורם גלין. תוך כדי המשפט התעוררה סוגיה עקרונית: האם חובה על הקובל (יצחק) למסור את חומר הראיות לשלושת הנאשמים בקובלנה.

סניגורם של שלושת הנאשמים, העורך דין אמנון זכרוני, ביקש להחיל על יצחק את סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. סעיף זה קובע כי לאחר הגשת כתב האישום חובה על התביעה למסור לנאשם ולסניגורו את כל חומר החקירה. ההגדרה "חומר החקירה" יכולה לכלול עניינים מגוונים: עדויות של עדי התביעה, תמלילי האזנות סתר, יומני חקירות ומסמכים רבים אחרים.

הדיון הראשון התברר בפני השופט גלין, שסבר כי יש לעשות הבחנה בין כתב אישום רגיל לבין קובלנה פלילית. לכן, קבע, אין חובה על יצחק להגיש את חומר הראיות שבידיו לשלושת הנאשמים בקובלנה. אחרי שהשופט דחה את בקשתם של השלושה הגיש עו"ד זכרוני ערר לבית המשפט המחוזי בתל אביב, שהתברר בפני השופט אברהם בייזר.

השופט בייזר דחה את הערר והגיע להחלטה דומה לזו שקיבל השופט גלין. בפתח החלטתו קבע השופט כי אין חובה למסור לנאשם את כל חומר החקירה, מפני שיש לנאשם זכות לעיין רק ב"חומר חקירה" שנאסף על ידי "הרשות החוקרת". השופט כתב כי הוא ער לכך שהסדר זה מקפח במידה מה את הנאשמים בקובלנה פלילית וכי הוא מודע לכך שהחוק "יוצר אי־סימטריה מסוימת... אולם מה לעשות, וכאמור אין רשות חוקרת במקרה זה".

השופט נדרש לשאלה נוספת: האם ההבחנה בין כתבי אישום מסוגים שונים נוגדת את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הוא קבע כי התשובה לשאלה זו שלילית. "המחוקק קבע בחוק היסוד כי אין חוק היסוד פוגע בדין קיים ערב תחילתו של חוק היסוד", הסביר השופט בייזר, "וממילא אין לטעון כנגד מה שכתוב בחוק, שהרי חוק סדר הדין פלילי נחקק לפני חוק היסוד".

בהמשך נימוקיו כתב השופט בייזר כי פסיקת בתי המשפט קבעה מנגנון מסוים שימנע קיפוח גורף של נאשם בקובלנה פלילית, כדי שלא ייווצר מצב שבו יהיה הנאשם מופתע משמיעת עדותו של עד מסוים ולא יהיה מוכן לחקירתו הנגדית.

מדובר בחובה שמוטלת על הקובל כשבית המשפט מורה לו למסור במועד מתאים, לפני שמיעת העדות, את תמצית העדות שאותו עד עומד למסור. "קבלת תמצית היא לדעתי זכות יסודית של כל נאשם, אפילו אין הדבר כתוב בחוק, וזאת כדי שלא יופתע ויוכל לנהל כראוי את החקירה הנגדית. אנו רואים, איפוא, כי הקובל אינו פטור מכל חובת הגילוי – כפי שחוששים העוררים (שלושת הנאשמים) – אלא מוטלת עליו חובה שנקבעה בפסיקה ובנוהג של בית המשפט".

אורבני

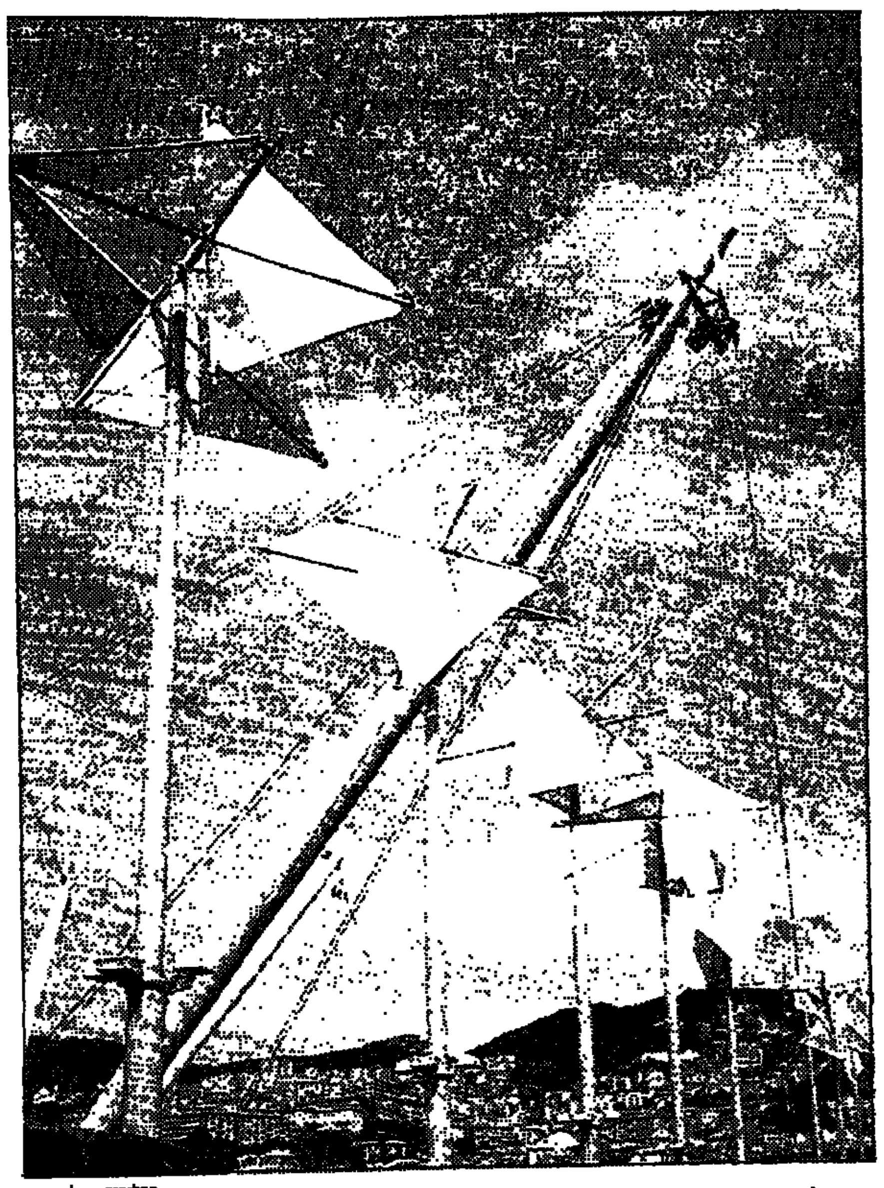

תצלומים: [illegible]

סוסומו שינגו. משמאל – הפסל בנמל גנואה. "גם האדריכלות וגם המזון באיטליה כבדים מדי לטעמי", הוא אומר

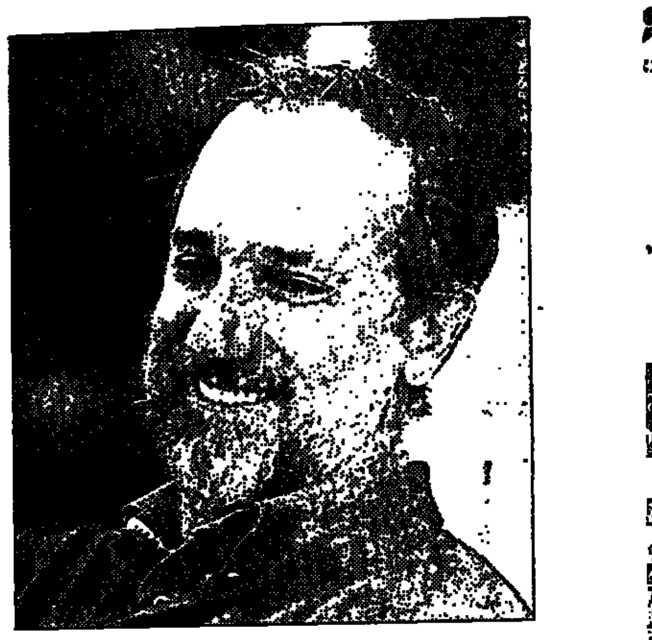

רנצו פיאנו ומוזיאון שעיצב: "התרבות האירופית מנופחת, בתרבות האסיאנית אפשר לדבר על ענווה"

רעידות האדמה משנות את הערים

האדריכל האיטלקי רנצו פיאנו והפסל היפאני סוסומו שינגו משוחחים על ההבדלים בין הבנייה האירופית לבין התפיסה העירונית באסיה

הם באים משני קצות העולם, משתי מסורות עירוניות שונות לגמרי זו מזו. אף על פי כן, האדריכל האיטלקי רנצו פיאנו והפסל היפאני סוסומו שינגו מהווים צמד מנצח. יחד יצרו שורה של בניינים שזכו בפרסים. בסתיו השנה ישתתפו בוועידה שתכנס בסין האגודה הבינלאומית של מבקרי אמנות, שמרכזה בפאריס. שני האמנים שוחחו עם ויליאם אצ'יקסון ועם קתרין סגל מ"וורלד מדיה" על העונג והקושי הכרוכים בשיתוף הפעולה הבין־תרבותי שלהם – ועל ההבדלים בין תפיסת העיר באסיה לבנייה האירופית.

אומרים שהאסיאנים הורסים את עריהם, ושבים ובונים אותן פעם אחר פעם. האם זה נכון?

פיאנו: יפאן משיגה קביעות אך ורק על ידי בנייה מחדש. כשאתה בא לרומא ונוגע בקוליסאום, אתה נוגע באותה אבן שהיתה שם לפני אלפיים שנה. כשאתה רואה את המקדשים בקיוטו, אינך נוגע בעץ שנמצא שם כבר שנים רבות. מאז הקמתו של המקדש, הוא שב ונבנה מחדש לפחות חמש פעמים.

שינגו: למעשה, המקדשים ביפאן נבנים מחדש אחת ל־70 שנה. לא משום שהם נהרסים, אלא מתוך עיקרון.

פיאנו: וגם לא משום שאין ליפאנים אבן. יש להם, אבל הם משתמשים בעץ ובחומרי בנייה קלים, בגלל רעידות האדמה. מי שסובל מרעידות אדמה יודע בחוש שעליו לבנות מחומרים קלים, כי נדרשת מידה קטנה יותר של אנרגיה למניעת התנודה של המבנים. אחרי הרעש הגדול בקובה, שמחתי מאוד לשמוע שלא נפגע בניין שהקמנו יחד באוסאקה. הסיבה היתה התכנון הקל.

שינגו: ערים ביפאן נאלצות להשתנות בגלל רעידות האדמה. אבל סיבות חומריות הן רק חלק מן ההסבר. השינוי נובע מהפילוסופיה שלנו, מהדת שלנו, מאורח החיים המיוחד. ביפאן יש נטייה להחליף דברים ישנים בחדשים, אך ורק משום שזה יותר יעיל וחסכוני.

פיאנו: ביפאן, הרחובות קדושים. הרחובות שלהם הרבה יותר טובים מאלה של לאס וגאס. אם מדברים על הקתדרלה האירופית כמקום מפגש, ביפאן ממלאים הרחובות את הפונקציה הזאת.

איך משפיע ההבדל הזה על הפבטנות האדריכליים?

פיאנו: אפשר לומר שאירופה היא תרבות המאסה, הקביעות והנצח. לעומת זאת, באגן האוקיינוס השקט, והחוף המערבי של ארצות הברית בכלל זה, הקלות היא העיקר.

שינגו: הבחנתי בכך בביקורי הראשון באיטליה, לפני שלושים וחמש שנה. ממשלת איטליה נתנה לי מלגה ובאתי לרומא. ההלם התרבותי הראשון שלי היה כשראיתי שהכל נבנה מאבנים ענקיות, והמבנים עומדים אלפי שנים. האיטלקים חיים עם המסורת שלהם מתקופת הרנסאנס והבארוק, וגם מהתקופה הרומית ומהתקופה האטרוסקית. אבל גם האדריכלות וגם המזון באיטליה כבדים מדי לטעמי. משום כך עברתי לפיסול קינטי. אין לי כוח לחצוב גושי שיש אדירים כמו שיש לאיטלקים.

מבחינה מסוימת, נעשיתי יפאני מאוד אחרי ביקורי באיטליה. הבנתי אז גם שליפאנים יש רגישות מיוחדת לחילופי העונות. ביפאן יש הבחנה ברורה בין ארבע עונות השנה. תכנונם של בתים מסורתיים אמור להתאים לחילופי העונות. אני רוצה לעשות משהו צנוע, שמתקיים בצוותא עם הטבע ומראה את היופי ואת הגדולה שלו. אני לא מעוניין ליצור מונומנט כבד מעשה ידי אדם, שנלחם בטבע. כל יצירותי נעות בכוח הרוח והמים. הן משתנות במזג אוויר שונה ובעונה שונה.

קיוויתי שנוכל להשתמש בטכנולוגיה הזאת כדי להמציא מחדש את הפילוסופיה של הקיום בצוותא עם הטבע. אפשר שאני רומנטי במקצת, אבל אני חושש שיפאן מאבדת כיום את יכולתה לנשום בטבע.

פיאנו: התרבות האירופית מנופחת. תחת זאת, בתרבות האסיאנית אפשר לדבר על ענווה.

המונומנטים שלהם מתחרים עם הזמן. לא עם הכוח ועם המאסה, אלא אם עם הרוח. כל הדברים הללו אבדו בבניינים שהוקמו בשלושים השנים האחרונות. נשאר מעין עונג פרוורטי – לבנות הכל מחדש תמורת כסף. בערים יפאניות הקרקע יקרה מדי. עלות הבנייה לעולם אינה עולה על 10% מן התקציב. באירופה היחס הפוך.

שינגו: באיטליה יש הרבה כיכרות ידידותיות. בספולטו, עיירה קטנה בין רומא ובין פירנצה, אפשר להשתמש בכיכר המרכזית שבחזית הקתדרלה של העיר למטרות רבות ושונות: אופרה, תיאטרון ושוק גדול. והיא נבנתה לפני מאות שנים.

ביפאן התחילו לבנות כיכרות חדשות בחזיתות של בניינים ובמרכזי של קניונים. רק עכשיו התחילו לחשוב על השימוש שאפשר לעשות בהן. בשנה שעברה יצרתי תיאטרון תחת כיפת השמים בגן ציבורי שבו ניצבים פסלי מים שלי. המצאתי סיפור וכוריאוגרפיה. ההצגה התחילה בשעת בין־ערביים והשמים היו מכוסים כוכבים כאשר הסתיימה. זאת היתה הצלחה גדולה והכל נהנו מאוד.

עם זאת, לא היה קל לארגן הצגה כזאת בפארק. היה עלינו לפרסם אותה בדרכים רבות, כדי לכנס צופים, והיה צורך לארגן הסעות מיוחדות מתחנות הרכבת והאוטובוסים אל הפארק.

האומנם יכולה עיר לשכוח את עברה?

פיאנו: הקדשתי שבוע בקיוטו לדיונים בנושא הזה. "האם עלינו להרוס את החלק הזה של העיר?" שאל אותי ראש העיר. נדהמתי. "זה טירוף", אמרתי. לא תמצא ראש עיר בברלין או בפאריס שיציג שאלה כזאת.

איך אתם עובדים יחד?

פיאנו: לגבי נמל גנואה, דיברנו על שימוש בפסלים דומים למפרשים. אף שלא מבינים זאת בדיוק, רואים משהו שאפשר להזדהות. זה חלק מהמשחק. האמנות מעורפלת במובן חיובי.

ביצירה של שינגו יש תנועה פתאומית. לא חוויה מראש, ואחר כך בא שקט. זה דומה לצפייה בטלוויזיה. בערבים רבים בפאריס אני מעשן סיגר ומתבונן בפיסול שלו. זה הרבה יותר טוב מצפייה בטלוויזיה.

שינגו: זה מה שנעים לי בעבודה עם רנצו. אדריכלים אחרים תמיד מבקשים ממני להראות להם את הרישומים שלי. אחר כך הם אומרים לי היכן תשובץ היצירה. לטעמם, לא נחוץ להתאים אותה לתפיסה של הבניין. זאת פשוט תוספת. אני חושב שפסלים חייבים לשרת פונקציה עירונית. אין צורך שיהיה להם שימוש מעשי בחיי היום־יום, אבל עליהם להיות בעלי משמעות חזקה מאוד.

במוזיאון למדע באמסטרדם אנחנו מציבים תשעה פסלים, חמישה של רוח וארבעה של מים. טחנות רוח וטחנות מים הן חלק מן ההיסטוריה הארוכה של הולנד. איננו מעוניינים לחקות טחנות טיפוסיות, אבל אני מקווה שאוכל ליצור משהו שיהיה מוכר להולנדים.

ואיך מתייחסים ליצירתו של רנצו פיאנו ביפאן?

שינגו: מה שעשה בנמל התעופה של אוסאקה הדהים רבים. זה שונה מאוד מבניינים חדישים אחרים ביפאן.

פיאנו: בביקורי הראשון באי שאלו אותי איזה צבע יהיה לבניין כאשר יושלם. השטח היה ריק לגמרי. היו יסודות מעטים בלבד. אמרתי להם שהבניין יהיה אפור והם ביקשו שאציין את הגוון המדויק. הם צריכים לדעת הכל.

איזו עיר אידיאלית בעיניך?

פיאנו: עיר עתיקה. אני לא רוצה להיות נוסטלגי ולהתרפק על העבר, אבל זאת האמת. מחוץ לעיר אתה כמו ציפור. כשאתה בעיר אתה נוכח לדעת עד כמה היא גדולה.

שינגו: העיר האידיאלית שלי עדיין לא נבנתה. אני חי מחוץ לעיר משום שאני חושב שאנו זקוקים למרחב, למים ולרוח. אני יכול להשלים עם קרבת העיר משום שאני חי מחוץ לה. אנשים מעוניינים להציב את הפסלים שלי בערים, משום שהם סבורים שהפסלים מביאים אתם את הטבע.

WORLD MEDIA NETWORK

סדרת כתבות בהפקת "וורלד מדיה", ארגון של 27 עיתונים באירופה, דרום אמריקה והמזרח הרחוק, ש"הארץ" נמנה עליהם

הבימה התיאטרון הלאומי – 03-6296071
הקאמרי – 03-5233335
התיאטרון העירוני חיפה – 04-620670
תיאטרון באר שבע – 07-238278
בית ליסין – 03-6916653
הסדנה – 03-5182812

גלריה

התעמלות בוקר

1. כמה זה CM על פי שיטת המספור הרומית?
2. ז'אן־אנרי דונן ופרדריק פאסי הם הראשונים שזכו באיזה פרס?

(התשובות בעמ' 7ב)

מסדר הדפוקים של פרופ' שחר

לדעת ההיסטוריונית שולמית שחר, שספרה "קבוצות שוליים בימי הביניים" ראה אור בשבוע שעבר, לא הרבה השתנה ביחס של החברה אל המיעוטים שבה מאז ימי הביניים, אם כי גם מעט השינויים שנעשו, טוב שנעשו

מאת שגיא גרין

בין האנשים שהיו בשולי החברה של ימי הביניים מונה ההיסטוריונית הפרופ' שולמית שחר את הילדים, הנשים, הזקנים, העניים; את היהודים, את המוסלמים ואת המינים; את המלווים בריבית, הקצבים, הגלבים, הלוחמים, הבורסקאים, הטבחים והזונות; את ההומוסקסואלים, את המצורעים ועוד. כולם, בשלב זה או אחר, במידה כזו או אחרת, נחשבו לאנשי שוליים במשך אלף השנים המכונות "ימי הביניים".

בספרה החדש "קבוצות שוליים בימי הביניים", שראה אור השבוע בהוצאה לאור של משרד הביטחון במסגרת "האוניברסיטה המשודרת", שחר מתארת את אורח החיים של אותם אנשי שוליים ואת התמורות שחלו ביחס כלפיהם הן מצד החברה והן מצד הכנסייה הנוצרית והשלטון החילוני.

בסוף הספר מופיע ציטוט מאת חלוץ המחקר הסוציולוגי, הצרפתי אמיל דורקהיים. הוא טען כי "הגדרתם של יחידים או קבוצות כסוטים והרחקתם משרתת את תודעת האנחנו, ואת הליכוד החברתי של הרוב". עד כמה יכולה טענה זו, של בן המאה העשרים, לתאום את המטיבציות של החברה הימי־ביניימית לסמן אדם או קבוצה כחריגים? "הטענה ודאי יכולה לתפוס גם לגבי ימי הביניים", אומרת שחר, "אבל מי שקבע את ההרחקה לעולם לא יגיד שזאת הסיבה. בימי הביניים התירוץ היה שאותם אנשים הם חוטאים ופושעים, ובכל מקרה אנשים שמסכנים את טוהר המידות ואת המוסר של החברה".

האם רדיפה של קבוצה או יחידים אל השוליים נובעת מרדיפה עממית ספונטנית? שחר נוטה לקבל את התזה שמציע ההיסטוריון האנגלי רוברט מור, הגורסת כי הסימון וההרחקה הוכתבו דווקא מלמעלה, מכוחן של ועידות כנסייתיות במאות ה־12, ה־13 וה־14, שהוציאו חוקים המופנים נגד מלווים בריבית, הומוסקסואלים, מצורעים, עניים ואחרים, ובמקרה של המינים (נוצרים שסטו באמונתם מדרך הכנסייה הקתולית) אף ניהלו נגדם מסעי צלב.

כשחל הערבוב בין היחס שמכתיב השלטון לבין היחס שמכתיב הרחוב, נוצרים גם הסטריאוטיפ ומערכת שלמה של דעות קדומות. אחת הדוגמאות המובהקות לעוצמה שיש לדעות כאלה היא המצורעים, שהוכרחו בימי הביניים ללבוש גלימות שחורות עם טלאי אדום, הסתובבו עם רעשן בידם, זכויותיהם הוגבלו, הם הושמו במוסדות מיוחדים וכניסתם לערים מסוימות נאסרה. "מצורעים יכולים להיות הכוח וההמשכיות שיש לתדמיות, אפילו מעבר לזמן או לאמצעים שהשלטון נוקט", אומרת שחר. "מי בחברה המערבית היום ראה מצורע? זו מחלה שכמעט נעלמה, ובכל זאת עובדה שבירושלים יש בית חולים למצורעים, ואנשים עדיין מפחדים להתקרב אליו".

אף על פי שהשלטון בימי הביניים לא היה ריכוזי ואבסולוטי, והיה מפוזר בין כוחות פיאודליים וכנסייתיים לבין רשויות המדינה, היתה לרוב אחדות דעים ותואם השקפה במה שנוגע לקבוצות שוליים. "אבל לא תמיד", מדייקת שחר. "באותם אזורים שבהם התפשטו קבוצות מינות, למשל, ולבעלי הכוח החילוני לא היה אינטרס לשתף פעולה עם הכנסייה – הם יכלו להמשיך להתקיים ולפרוח. בדרום צרפת הקאתארים (שהאמינו שאת העולם הגשמי ברא השטן, ש"ג) יכלו לפרוח במשך 250 שנים, ונדרשו מאה שנים, פעילות של האינקוויזיציה ומסע צלב כדי לחסל אותם".

אם כן, מה שקבע באמת את מידת הרחקתם של קבוצות שוליים היה המידה שבה היו נחוצים לחברה. שחר מביאה כדוגמה את המצורעים בממלכה הצלבנית. מסדר מיוחד על שם לזרוס (שתואר בברית החדשה כמוכה שחין ואבעבועות, ונתפס כמצורע) הוקם להם, והם לא הורחקו מהחברה שכן היה צורך מתמיד בלוחמים ובשומרים. בין השנים 1177 ל־1185 אפילו עמד בראש הממלכה הצלבנית בלדווין הרביעי, מלך ירושלים, שהיה מצורע. "זו דוגמה מיוחדת, שלפיה צרכים של חברה ואינטרסים מסוימים חזקים יותר מתדמיות ומתפיסות והם שמביאים לקביעת היחס המדיניות", מסבירה שחר. "את התהליך ההפוך, של דחיקה אל השוליים על פי צורכי החברה, אפשר לראות ביחס כלפי היהודים: משלהי המאה ה־12 הם, והעיסוקים המיוחדים להם, כמו הלוואה בריבית, הפכו לנחוצים פחות: החברה חולקה ליחידות פוליטיות גדולות יותר, חל שכלול של המנגנון הביורוקרטי ורבו המשכילים גם בקרב הלא־יהודים. לפיכך הם הפכו למיותרים ונדחקו לשוליים".

היתה גם דרך הפוכה, מהשוליים חזרה אל המרכז?

"חשוב להבדיל בין שוליות כפויה לבין שוליות מתוך בחירה: אם אדם נולד עם מום, או שהיה מפגר או חולה בצרעת, הברירה הרי לא היתה בידו; ההומוסקסואליות, לעומת זאת, היא מין אזור ביניים בין בחירה לבין משהו שמוטבע באדם גנטית; אבל מינים, יהודים ומוסלמים הפכו לאנשי שוליים מתוך בחירה. אלה אנשים שמוכנים להחזיק בדעות ובאמונות שונות מהרוב ומוכנים לשלם את המחיר בשביל האמונות שלהם, ולשאת אותה בגאווה. אז החלוקה היתה בין מי שהשונות היא בחירה עבורו לבין מי שלא יכלו לבחור אותה".

בכל מקרה, עם הגדרת קבוצת אנשים כשונה בתחום אחד, החלו מדבקות לה דעות קדומות והתנהגות סוטה גם בתחומים אחרים. "אם המינים, לדוגמה, נחשבו כמי שסטו מהאמונה הנכונה", אומרת שחר, "הם נחשבו גם לשטופים בפרוורסיות מיניות. אותו דבר קרה עם המצורעים, שהודבקה להם גם תדמית של חוטאים, חשודנים, רשעים, תאווי בצע, בוגדנים וסוטי מין. בכלל, הדפוס הזה של הדבקת פרוורסיה מינית ממשיך להתקיים. כך תיארו הנאצים את היהודים, המין הלבן בארצות הברית תיאר כך את השחורים. גם היום אפשר לשמוע הורים שאומרים 'הוא הומוסקסואל ולכן הוא לא יכול ללמד בבית הספר' – כלומר, אם האידיאולוגיה שלו שונה אז הוא מסוכן וגם מפתה קטינים".

אבל עד לתקופה מסוימת בימי הביניים נחשבו כאנשי שוליים לא רק ההומוסקסואלים, המצורעים או המינים. בשוליים היו גם שורה ארוכה של בעלי מקצועות, ובהם טבחים, גלבים, נפצי צמר, בורסקאים ואפילו הלוחמים, שבחלוקה קלאסית למעמדות נחשבו לאחת משלוש השדרות שהחברה מושתתת עליהן, בצד המתפללים והעמלים. "מצד אחד, השכבה השלטת היתה של לוחמים, אבל מצד שני היתה הסתייגות מהם שנבעה מהמסורת הפציפיסטית של הברית החדשה", מתארת שחר, "ועד מסעי הצלב אדם שהרג, אפילו במלחמה צודקת, נדרש להתחרטות ולעשות תשובה. בנוגע ליתר המלאכות ההסתייגות קשורה במסורת הקלאסית, שלא נעלמה בימי הביניים: היוונים והרומים ראו בעבודת כפיים דבר נחות. הסתייגות אחרת נבעה מעבודות שזוהמה ודם קשורים בה, ומבחינה זו לא חל כל שינוי. בכל חברה יש מנקי מחראות וקברנים, שאי אפשר בלעדיהם, אבל הם אף פעם לא היו האליטה".

במאה ה־12 החל מתהפך הגלגל, העבודה הפכה לבעלת ערך ודווקא הבטלנים הוסתו אל השוליים. שחר מביאה דוגמה לצו שהוצא בפאריס במאה ה־14 נגד הבטלנים. בצו נאמר שכל הבריאים שאינם עובדים יגורשו מהעיר. אם ייתפסו שוב יושמו במאסר, בפעם השלישית שייתפסו יוצבו על עמוד הקלון, ובפעם הרביעית – יוטבע על מצחם אות בברזל מלובן.

אבל כל עוד העבודה נחשבה לדבר נחות, ההיגיון אומר שבתחתית רשימת המקצועות הבזויים יופיעו הזונות. שחר אומרת שהיו תקופות בהיסטוריה שבהן התנהגו אליהן באופן הרבה יותר גרוע מאשר בימי הביניים. אז, יש לדעת, הזנות היתה מותרת, כיוון שנחשבה לבזויה ועדיפה על פני פריצות בחברה כולה, ואף נחקקו חוקים לגביה, חלקם מגבילים וחלקם מגנים: הוקצה להן רחוב לעיסוקן, הן עבדו בשעות מוגדרות במשך היום. על לבושן היתה הגבלה והיו פריטי לבוש שסימנו אותן. הן לא הורשו לדין על עיסוקן, אבל אם נענשו על עבירות אחרות עונשן כלל גם השפלות מיוחדות כמו הצבה לעמוד הקלון או הלקאה פומבית.

"היחס אל הזונות היה יחסית לא רע בימי הביניים", קובעת שחר. "היום, בארץ, היחס אליהן לא יותר טוב. מסוק הצביעות שקיים היום בשיח הציבורי בנושא הוא בלתי נסבל, ויש בו התעלמות מכל ההיסטוריה האנושית. הרי זה מקצוע שתמיד היה, ותמיד גם יהיה. וגם לא כל הנשים שהולכות לעסוק בזנות עושות זאת כתוצאה מטרגדיה. יש נשים שמעדיפות את זה על פני שטיפת רצפות, וגם אומרות את זה במפורש". מה היו המטיבציות של נשים בימי הביניים ללכת לעסוק בזנות קשה לדעת, אומרת שחר. מה שכן ידוע הוא שבתקופה של מצוקה כלכלית יותר נשים הפכו לזונות, כעבודה חלקית, והרבה פעמים בנות שבאו מהכפר ולא הצליחו להסתדר בעיר הפכו לזונות.

בספר את כותבת שתדמיתה של אשה באשר היא אשה גרמה לכך שלא נוצר פער מודגש בין כלל הנשים לבין הזונות".

"התדמית בימי הביניים היתה שכל אשה היא זונה בכוח וכל זונה היא חוזרת בתשובה בכוח. עם זאת, המעמד הריאלי של נשים בימי הביניים היה יותר טוב מאשר בתקופת האבסולוטיזם המאוחרת יותר: זכויות הקניין של נשים היו רחבות יותר, והיו גם נשים שירשו פיאודים ובכוח זה הפכו לשליטות. אבל מדובר בתדמית שהאריכה מאות בשנים, ולדעתי לא נעלמה לחלוטין עד היום".

על נשים בימי הביניים כתבה שולמית שחר, מבית הספר להיסטוריה של אוניברסיטת תל אביב, ספר אחד, ואחריו פירסמה גם ספר על ילדות בימי הביניים. עתה מתוקן לדפוס ספר שכתבה על זיקנה בימי הביניים (שלושתם בהוצאת דביר). אבל רק במקרה, היא אומרת, הגיעה לעסוק בתחומים אלה של היסטוריה חברתית והמיעוטים. כשהיא נשאלת אם זה חלק ממגמה שלטת בפוסט־מודרניזם של התעסקות ב"אחר" היא עונה שכלל אינה מבינה בפוסט־מודרניזם. "לי אין מה להגיד על הנושא הזה. את כל עניין 'האחר' התחלתי לפני הקשקושים של הפוסט־מודרניזם. הבחירה שלי לא להתעסק במרכזו השליט היתה אישית, פשוט כיוון שזה עניין אותי. פעם מישהו מעמיתי אמר שאני תמיד עוסקת בכל הדפוקים".

ומבין כל הדפוקים שכתבת עליהם בספר הזה, מה היה הכי נורא?

"אני חושבת שלהיות מצורע. לא די במצב האובייקטיבי של מחלה איומה ומעוותת – גם המעמד שלהם בחברה מנודה ומושפל על פי חוק. אבל גם להיות מין שנתפס ועומד בפני כמריו, זה דבר שנראה לי קשה מאוד".

האם אפשר להצביע על נקודה בזמן שבה חברה מאבדת את הסובלנות שלה כלפי מיעוטים או שונים? "קשה להצביע על נקודה בזמן", אומרת שחר, "אבל אפשר להצביע על תקופת מעבר. בימי הביניים זה הזמן שבו התרבו הכתבים שמשנים את היחס כלפי קבוצה מסוימת, מתחילים להוקיע אותם ולהעמיד אותם בראש רשימת החוטאים, ומתחילה להופיע ספרות פולמוסית ואחריה גם באה החקיקה הכנסייתית והחילונית, ובדרך כלל כשדברים הופכים לחוקים, כבר מאוד קשה לשנות עמדות ותדמית".

מה אם כן השינוי שחל מאז ימי הביניים ביחס של חברה לקבוצות השוליים? "קח למשל את ההומוסקסואלים", אומרת שחר. "במאה ה־13 קבע תומאס אקווינס שהומוסקסואליות שווה למשכב בהמה, קניבליזם או אכילת צואה – והחוק בספרד, צרפת, אנגליה וגרמניה קבע שדינם מוות. היום, לעומת זאת, ההומוסקסואלים מכריזים על ההומוסקסואליות שלהם בפרהסיה. לא כולם כמובן, זה עניין של טעם וסגנון, אבל זו בחירה שמלווה בגאווה.

"בנוגע לעניים", ממשיכה שחר, "בימי הביניים לא היתה בכלל המחשבה שאפשר לסלק את העוני מהעולם. היום, אולי העוני לא נעלם אבל הקומוניזם, הסוציאליזם ומדינת הרווחה ניסו לתת לו פתרון, ואולי לא הגענו לשוויון כלכלי אבל לפחות יש אידיאל של מינימום. אותו דבר חל גם אצל נשים: אמנם עוד אין שוויון בין נשים לגברים, אבל אין לנו דוגמה בהיסטוריה שבה המצב היה יותר שוויוני".

פרופ' שולמית שחר: "את עניין 'האחר' התחלתי לפני הקשקושים של הפוסט־מודרניזם"

תצלום: יואב לבד

היה בעיתון

"גאמפ ושות'". אולפני פאראמונט רכשו את הזכויות לספר ההמשך ל"פורסט גאמפ" של וינסטון גרום, ספר שהסרט שנעשה לפיו ממשיך להכניס להם כסף. "גאמפ ושות'", שיפורסם בחודש הבא, מתאר את "המשך הרפתקאותיהם של פורסט גאמפ ובנו", אומרת דוברת של הוצאת פוקט בוקס ל"אנטרטיינמנט ויקלי". עלילתו מתרחשת בשנות השמונים, ופורסט נתקל בו, בין השאר, באליזור נורת.

דניאל דיי לואיס – הספר. בארצות הברית יצא הספר "דניאל דיי לואיס – האש שבפנים" ובו ניסיון להבין מיהו באמת השחקן המבוקש הזה – גם לתפקידים וגם על ידי נשים (בין בנות זוגו שיניד אוקונור, ג'וליה רוברטס, קייט מוס ואיזבל אדג'אני, שאותה עזב כשהיתה בחודש התשיעי להריונה). דיי לואיס, קובע הספר, הוא טיפוס מתוח וסודי בדיוק כפי שהוא נראה. כשרצה את התפקיד ב"מכבנסה יפהפייה שלי", למשל, הוא איים לשבור לבמאי את הרגליים אם לא יינתן לו, ואין הראיות שזה היה בצחוק. לדעת "אנטרטיינמנט ויקלי", בכל אופן, דיי לואיס עשה עם עצמו חסד בכך שלא דיבר עם המחבר, גרי ג'נקינס.

"מד" בטלוויזיה. בתחנת תעלה ברשת פוקס האמריקאית סדרה חדשה, מרווח "סיירי גייד": "Mad TV", המבוססת על המגזין הקומי, הסאטירי ולעתים מטופש "MAD". פרקי הסדרה, בני שעה, יכללו מערכונים, פארודיות על סרטים ותוכניות טלוויזיה ואנימציות המבוססות על המדור "Spy Vs. Spy" ועל הקומיקס של רון מרטין. "מאד סי־די" תשודר בשבת ב־23:00 – אלטרנטיווה ל"מוצאי שבת בשידור חי" הכושלת, או לפחות תמריץ בשבילה להשתפר, אחרי עונה גרועה במיוחד.

בתוך ימים אחדים יוחלט מי ינהל את האופרה הישראלית

בימים הקרובים יוחלט מי ינהל את האופרה הישראלית החדשה במקומו של אורי עופר, המסיים רשמית את תפקידו בראשית ספטמבר. כך הוחלט בישיבה שהתקיימה בסוף השבוע בין חברי ועדת החיפוש אחר מנהל לאופרה לבין שרת האמנויות, שולמית אלוני, שנדרשה להתערב במינוי המנהל.

מינויו של דניאל אורן נדחה בשלב זה, אם כי לא ירד מהפרק, ואת בשל הצורך המיידי לאייש את משרת הניהול, האדמיניסטרטיווי לפחות. עוד הוחלט להמשיך את הקשר עם אורן בתחום הניצוח ובעניין זה מתנהל מו"מ על האופרה "לה בוהם".

מספר המועמדים הצטמצם כעת מ־12 לארבעה־חמישה, אומר זלמן שובל, יו"ר ועדת החיפוש וההנהלה הציבורית, והמועמדים יידונו בימים אלה לפני ההנהלה כולה בישיבה שישתתף בה גם גארי ברתיני, המנהל המוסיקלי הנוכחי של האופרה.

בפגישה עם אלוני עלה שמה של חנה מוניץ, ששימשה עד לפני זמן קצר סגניתו של עופר. בקרב חברי ההנהלה יש הגורסים כי מוניץ מתאימה להמשיך את ניהול האופרה, נוכח ניסיונה בתפקיד, ובפגישה עם אלוני אף הוצע למנותה למלאות מקומו של מנכ"ל האופרה למשך שנה. אך מנגד יש הרואים בהמשך כהונתה הנצחה של העבר. בכל מקרה, ההצעה למנותה למנהלת בפועל ירדה מהפרק, ומוניץ, אם תרצה בכך, תהיה מועמדת שווה בין המועמדים שייבחנו לתפקיד.

על השאלה מדוע לא הוזמן דניאל אורן להשמיע את דברו לפני ההנהלה, לאחר שזו הזמינה לזמנו, השיב שובל: "אורן כבר לא מועמד הרבה זמן, הודיע לנו שהוא מוריד את מועמדותו, כך שהמועמדות שלו ירדה בגללו. עם זאת, נמשיך לראות בו מנצח רצוי ומועדף". שובל הוסיף כי ועדת החיפוש תקיים ישיבה גם עם ראש עיריית תל אביב, רוני מילוא.

ואולם למרות דברי שובל, נראה כי עניין מינויו של אורן לראש האופרה הישראלית הנושא רק נדחה ולא בוטל. מקור באופרה מסר כי מאחר שהאופרה נותרה בלי מנהל אדמיניסטרטיווי ועם מנהל מוסיקלי החתום עוד לשתי עונות – גארי ברתיני – אין מוצא אלא למנות איש אדמיניסטרציה. "במצב כזה", הוסיף האיש, "זה לא מכובד להזמין מנצח גדול כמו אורן להתמודד על התפקיד".

במסגרת מאבקי הכוחות שליוו את החיפוש של מנהל לאופרה ושיבשו את תהליך הבחירה התנהל מסע נגד מינויו של דניאל אורן, שרבים סבורים כי הוא האיש שיכול להצעיד את האופרה קדימה. אורן הציע קונצפציה ניהולית שונה מזו הקיימת, ולפיה המנהל המוסיקלי יוביל את האופרה. אבל כדי ליישם קונצפציה זו היה צורך לא רק בארגון מחדש של האופרה, אלא בעיקר בכוונות, בהקשבה ובתמיכה של ההנהלה. ואלה לא היו. במקומם התנהל מסע נגד מינויו, שכלל בין השאר מכתב לא חתום שעופר הוציא להנהלת האופרה, אך הוא הופץ ברבים, ובו האשמות כבדות נגד אורן, שאמינותן מוטלת בספק. לאורן, ממקום מושבו באיטליה, לא ניתנה הזדמנות להשיב עליהן.

ראש העירייה מילוא נפגש עם אורן באיטליה ולפגישתו השנייה הצטרף יו"ר ההנהלה שובל. עם שובם אמנם נוצר הרושם שדרכו של אורן לראשות האופרה נסללה, אבל הנסיעה רק הלהיטה את הרוחות באופרה ולכל אחת מהנפשות הפועלות היתה גרסה שונה על הסיכום שנעשה עם אורן. אורן עצמו כינה את שובל "שקרן". מאז נכנסה הפרשה כולה לסחרור. שמות מועמדים הוסרו באותה מהירות שהועלו, אורי עופר עצמו הסכים לקבל עליו את ניהול האופרה לשנה נוספת ואחר כך חזר בו. עתה הוחלט להקציב ימים אחדים לבחירת המנהל החדש של האופרה.

ציפי שוחט

פאווארוטי ובונו למען בוסניה

זמר האופרה לוצ'יאנו פאווארוטי יחבור לבונו, סולן להקת "יו 2", בהופעה משותפת למען ילדי בוסניה. ההופעה תתקיים ב־12 בספטמבר תחת כיפת השמים, בעיר מגוריו של פאווארוטי, מודנה, במרכז איטליה. גם להקת "דוראן דוראן" תופיע בה בכמה שירים. את כל הרווחים יעבירו מארגני המופע לארגון "War Child", שאוסף כספים למען הילדים בבוסניה. ההופעה תועבר בשידור ישיר בטלוויזיה, ותוקלט גם להפצה בקלטות וידאו.

סיכום הפרינג'. מנהלי מרכז הפרינג' בתל אביב מסכמים את פעילותו לאחר עונה מלאה. 42 הצגות רצו השנה במרכז, מתוכן 19 באולמות צוותא ו־23 באולמות בית ציוני אמריקה. 15 מהן ימשיכו לרוץ בעונה הבאה. בהצגות הפרינג' באו לצפות בין אוקטובר ליולי 31 אלף צופים. ההצגה המבוקשת ביותר היתה "היידי בת זונה". הצגת המרכז "יש לו מלים משלו", ערב של סיפורים הומוסקסואליים, הוזמנה לפסטיבל אדינבורו. מרכז הפרינג' פועל בשיתוף עיריית תל אביב, האגף לאמנויות המועצה לתרבות ואמנות, המדור לתיאטרון.

"לילות יפו". ב־15 וב־16 באוגוסט יתקיים פסטיבל "לילות יפו" בעיר העתיקה ביפו. ישתתפו "טיפקס" במופע משותף עם ג'ו עמר האסף אמדורסקי; מופע אנפלאגד משותף לדני רובס, דני ליטני, שמוליק קראוס, אלברט עמאר ושלמה יידוב, תחת הכותרת "גברים שרים אהבה"; מיקי גבריאלוב ולהקת "אטרף"; צמד "דעים" מארח את אלי לוזון ו"הברירה הטבעית" ועוד.

"קולדמממה" בפסטיבל ברנדנבורג. הטלוויזיה הגרמנית צילמה תוכנית בת שעה על ישראל, בהשתתפות יוסף בודג, יגאל תומרקין ומשה אפרתי ולהקת המחול שלו, "קולדמממה". הסרט צולם לקראת פסטיבל ברנדנבורג, המוקדש השנה בחלקו לישראל. אפרתי ו"קולדמממה" הוזמנו לפתוח את הפסטיבל עם יצירתו החדשה, "הבלדה של גריגור" (לפי "הגלגול" מאת קפקא), ב־4 בנובמבר. סרט הטלוויזיה הגרמנית יוקרן שם יום לפני כן. לפסטיבל יבואו גם עמוס עוז, אודלי קסטל־בלום, אפרים קישון, גילה אלמגור ועוד.

תעודה על "יוסף". הטלוויזיה החינוכית הפיקה סרט תעודה על האופרה הישראלית "יוסף", שהועלתה באופרה הישראלית החדשה. צוות הטלוויזיה צילם את החזרות ואת שנעשה מאחורי הקלעים. בסרט ראיונות עם מלחין האופרה יוסף טל, מחבר הליברית ישראל אלירז, המנצח גארי ברתיני, זמרים וחברי התזמורת.

הצעת היום / נירה רוסו

צלעות ברוטב ברביקיו ביתי

קנו ספר־ריבס ועדכנו לבר את הרוטב האדיר הזה, והניחו לספר־ריבס לבלות בתוכו לילה תמים או שעתיים לפחות.

המצרכים:

- 1 ק"ג ספר־ריבס
- ½ כוס סוכר חום
- ¼ כוס רוטב טריאקי
- ¼ כוס מיץ תפוחים
- 3 כפות קטשופ
- 3 שיני שום כתושות

הכנה:

1. מערבבים יחד את כל חומרי הרוטב, ומשרים בהן את הצלעות, כאמור, שעתיים לפחות – ועדיף לילה תמים. כדאי להשרות בתוך שקית ניילון המאפשרת לנער את הצלעות ברוטב.
2. צולים על גריל פחמים, או מדבבים תנור ל־200 מעלות, שמים את הצלעות בתבנית מתכת, יוצקים עליהן מן המשרה וצולים שעה. הופכים פעמיים במשך התהליך.

גם להיות חיפושית לשעבר זה טוב

רינגו סטאר בן ה־55 פושט על שוק הנוסטלגיה

מאת אלן קוזין

ניו יורק טיימס

רינגו סטאר כבר נשם באבזם במה ראיונות שבהם מראיינים חסרי טקט לחצו עליו בנקודה הרגישה של מעמדו השולי בביטלס: מוסתר בעבודת התופים מאחורי ג'ון לנון, פול מקרטני וג'ורג' האריסון, ומדי פעם זוכה לשיר איזה שיר.

היום הוא לא מתרגש מזה. צריך להודות: להיות חיפושית־לשעבר, ולא חשוב באיזה דירוג, זאת עדיין פרנסה לא רעה. למעשה, בזמן האחרון רינגו עובד עם מקרטני והאריסון על "האנתולוגיה של הביטלס", פרויקט אודיו־וידאו אדיר שאמור לצאת בסתיו, וכולל שני שירים שבהם הוסיפו הביטלס עיבודים להקלטות שעשה ג'ון לנון זמן קצר לפני שנרצח ב־1980.

בינתיים, סטאר בן ה־55 פושט על שוק הנוסטלגיה. הוא רק גמר לעשות פרסומת ל"פיצה האט" עם שלושה מלהקת ה"מונקיז", ועכשיו הוא מבלה את הקיץ בסיבוב הופעות של אולדיז – השלישי שעשה מאז 1989. הוא משתמש במאגר הגדול של נגני רוק בשנות השישים והשבעים שהשלימו עם העובדה שהלהיטים הגדולים שלהם הם נחלת העבר, וכך הרכיב את להקת "All-Starr Band Mark III", ויצא לסיבוב הופעות שנפתח ביפאן בחודש שעבר.

הלהקה הנוכחית כוללת את הקלידנים פליקס קוואלייר (מה־"Young Rascals") ובילי פרסטון; את הגיטריסטים מרק פארנר ("Grand Funk Railroad") ורנדי בכמן ("Overdrive Bachman-Turner"); את הבסיסט ג'ון אנטוויסל ("המי"); את בנו של סטאר, זאק סטרקי, כמתופף שני; ואת מארק ריווירה בסקסופון. כל אחד שר כמה להיטים, וסטאר עצמו תורם תריסר להיטי ביטלס וסולו.

"בכל פעם שאני עושה את זה", אומר סטאר על הסיבוב, "אני חושב, אוקיי, גמרנו, זאת הפעם האחרונה. אבל אחרי שנה בערך, אני מתחיל להיות חסר מנוחה ואני חושב, טוב, בואו נרכיב עוד אחד ונעשה חיים. אם זה לא היה כיף, לא הייתי עושה את זה".

באמצע שנות השמונים כבר התמוטטה קריירת ההקלטות שלו. הוא עצמו לא היה במצב הרבה יותר טוב. אחרי שנים של אלכוהול וסמים נכנסו הוא ואשתו, השחקנית ברברה באך, למרפאת גמילה באריזונה. כשיצא משם, כתנור גבור, החליט לארגן את האול־סטאר הראשון. ב־1992 הוציא את התקליט הראשון אחרי כמעט עשור, "Time Takes Time" – התקליט הטוב ביותר שהוציא מאז תקופת הביטלס. אבל המכירות היו חלשות.

רינגו סטאר: "אם זה לא היה כיף, לא הייתי עושה את זה"

את זמנו החופשי מחלק סטאר בין מונקו לחוף המערבי של ארצות הברית, שם יש לו בתים, ולונדון – שם הוא עובד עם שאר חברי הלהקה. כששואלים אותו מה הוא עושה בין סיורי ה"אול־סטאר בנד", הוא מוכן רק לומר: "אני פשוט עושה מה שאני עושה".

באופן בלתי נמנע מגיעה כל שיחה עם סטאר לביטלס, ובכיר בהחלט שהוא, ולא המראיין, יעלה את הנושא. אבל הוא נזהר בכל רמז לכך ששיתוף הפעולה הנוכחי הוא איחוד מחודש של הלהקה. "ניגנו קצת", אומר סטאר על הקלטות האולפן שעשתה הקבוצה ב־1994 ובראשית שנה זאת, "עשינו קצת דברים אקסטטיים, קצת כיף. בהתחלה חשבנו, בואו ניכנס ונעשה כמה שירים. אבל תכף נתקלנו בקיר, כי אנחנו כאן רק שלושה. זה תמיד יהיה פול, ג'ורג' ורינגו, ולא משנה מה נעשה.

"אז התחלנו לדבר על איך מכניסים את ג'ון לפרויקט, ונדמה לי שפול הוא זה שחשב לשאול את יוקו אם יש לה הקלטות", הוא אומר. "היא שלחה לנו שלוש. אחת מהן, 'חופשי כציפור', לא היתה גמורה, אבל לקחנו אותה כי היא ממש מקסימה. היינו צריכים לכתוב מלים חדשות ולהפוך את זה לשיר. היתה בזה ממש הרבה עבודה. אבל זה מה שהציל אותנו".

אשר להופעה משותפת, אומר רינגו: "היינו יכולים לצאת מחר בבוקר בתור פול, ג'ורג' ורינגו", הוא מוסיף. "אבל אנחנו לא רוצים לעשות את זה; זה קל, אבל לא נראה שאנחנו רוצים לעשות את זה".

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

גלריה

עודפים

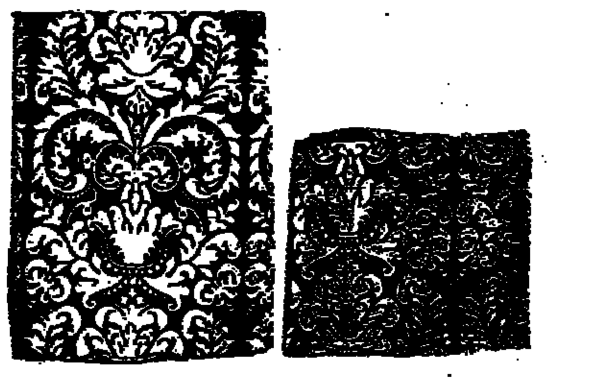

תצלום: רחל הירש

מצעים של כיתן

חברת כיתן מייצאת בשנים האחרונות מצעים לרשתות מובילות בארצות הברית. ישראלים יכולים ליהנות מעודפי הייצוא של החברה בגרסות משמעותיות. את מערכת המצעים ליחיד שבתמונה, הכוללת סדין (0.90X2 מ') וציפית (0.70X0.50 מ') אפשר להשיג כעת ב־44.90 שקלים בלבד. המצעים עשויים 100% כותנה משובחת, עם דוגמאות בצבעים בהירים והשבעות מרוהבות. מערכת כזו בדיוק נמכרת בארצות הברית בכ־80 דולר.

את המצעים אפשר לקנות בסניפי כיתן: ברחוב פנחס רוזן 75 בהדר יוסף, בקניון מלחה בירושלים, ברחוב יפו 24 ובמגדל פנורמה בחיפה, ב"קניון הנגב" בבאר שבע ובקניון "שער העיר" באילת.

יעל אמריתי

ריחות של קיץ

מאת דורית לנדס

אין קייצי כמו ריחותיהם של הפירות הכתומים – משמש ומנגו – האדומים הכהים – דובדבנים ושזיפים, ובבושמי הקיץ שנוספו למדפים באחרונה ממשיכה לשלוט אותה תרכובת מתקתקה־אקזוטית של פרחים ופירות, החביבה כל כך על הנשים בעשור האחרון.

● "ארשן בלר" (אסקדה) הוא שילוב מוצלח של פירות עם ריחות יער, של טונים ירוקים ובוהלים, כמו אלה שמופיעים על האריזות. או דה טואלט בתרסיס, 30 מ"ל – 133 שקל; 50 מ"ל – 167 שקל; 100 מ"ל – 234 שקל.

● "אקווה די ג'יה" (ג'ורג'יו ארמאני) משחק על שילוב אתה: יסמין ויקינתון עם תות שדה ועגבי מוסקט. התוצאה – ניחוח קליל ורענן. או דה טואלט בתרסיס, 35 מ"ל – 179; 50 מ"ל – 244 שקל; 100 מ"ל – 319 שקל.

● "דונה" (טרוסארדי") – ניחוח פרחוני מתובל, ניכרים בו מנדרינה, יקינתון והבצלות בצר ג'ינג'ר ופצ'ולי. או דה פרפום 100/50 מ"ל 279/215 שקל.

● גם ה"או ד'איסי" (איסי מיאקי) ניבא באותו סגנון: בושם פרחוני קייצי מרוכז מוכיר מאוד את "סן פלאואר" (ארדן). פרפום 15 מ"ל – 443 שקל, או דה פרפום 50 מ"ל –226 שקל, או דה טואלט 50 מ"ל – 204 שקל.

● "ווטרקולור" – מבקש לעורר אסוציאציות של אקוורלים בצורת ניחוחות של פרחים, פירות ותבלינים: מנדרינה, תפוח, אפרסק, חבצלת, אלמוג, פצ'ולי, מושק וניל, שהופכים לריח מתוק אך לא כבד. או דה טואלט 30 מ"ל – 79 שקל; 50 מ"ל – 109 שקל; 100 מ"ל 149 שקל.

● תחליב גוף "דאליסים" (סלוודור דאלי) מורכב, כמו הבושם שממנו נגזר, מתמציות של משמש וליצ'י עם ורד ואלמוג. הריח, למרבה ההפתעה, דומה להפליא לזה של "סמסארה", אחד הלהיטים הגדולים של גרלן והביכן של הצעירות. 150 מ"ל – 119 שקל.

בקיץ נוהגים היבואנים להוזיל את מחיריהם של הבשמים, והרשתות והתגויות מציעות מבצעי תשלומים כדי להתמודד עם מסעי הקניות בחנויות הפטורות ממכס. זו הזדמנות מצוינת לנשים שהטון האחיד השולט בבישום בשנים האחרונות אינו לרוחן, לנסות ריחות אחרים, ולחזור אל הקלאסיקה שלא נס ריחה.

כמה מהבשמים הזוכים כיום לגל של התעניינות מחודשת הם "ארפז'" – ניחוח בוטה, חריף, פרובוקטיווי תשי מובהק; "דיורייסימו" – זר של נרקיסים שנושא עמו הרבה רעננות; "קבושאר" – אלגנטי ופיקנטי; "פיג'י" – אולי הניחוח האופייני ביותר לשנות השישים, ו"שאלימר" – אחד הבשמים האקזוטיים הקלאסיים משנות השלושים.

אופנה / שירה ברויאר

בדים רומנטיים ואבני חן

תצלומים: יהודה מישלשטט

חליפה של גליה למל. נשי, מעט שמרני

מדי שנה בשנה, כשמסיימים תלמידי מכללות העיצוב השונות את לימודיהם ומציגים את עבודות הגמר, מתעוררות שאלות על עתידם: לאן ינותבו הכישרונות? האם יצליחו לסלול דרך ולהגיע אל תודעת הקהל או יתמסמסו עם הזמן? לכן פתיחת סטודיו של בוגרי מכללות עיצוב לשעבר תמיד מלווה בקורטוב של אופטימיות. סטודיו כזה נפתח לאחרונה, בעיתוי מקרי אבל סמלי, בדיוק בשבוע שבו התקיימה תצוגת הסיכום של מכללת שנקר.

את הסטודיו החדש לעיצוב אופנה ותכשיטים ברחוב שטנד 7, בתל אביב, חולקת שתי מעצבות: גליה למל, בוגרת שנקר מהמחזור שלפני שלוש שנים, ורותי הירשפלד, בוגרת אומנית מאותו שנתון. למל, שזכרה לטובה בשל קולקציית החתונה שעיצבה כעבודת הגמר ללימודיה בשנקר, ממשיכה לעצב קו נשי ורומנטי גם באוסף הקטן, המוצג בסטודיו. הצבעוניות פסטלית ורכה עם הרבה גווני ורוד עתיק, תכלת ואוף־וייט, הגזרות נשיות והסגנון מעט שמרני.

בין הפריטים בקולקציית הבכורה: הדפסי פרפרים צבעוניים המרפרפים על גבי שילובי בד שיפון וסאטן בשמלות קטנות (330 שקל); מכנסיים נוחים מסאטן בגזרת פיג'מה עם שרוך במותן (220 שקל), חולצות כותנה לבנות עם כפתורי צדף (230 שקל), ז'קטים מפשתן משובץ (320 שקל), חצאיות מבד ריפוד עבה (160 שקל), וחליפות שלושה חלקים בגווני ורוד ותכלת, המורכבות ממכנסיים קצרים (185 שקל), חולצות סאטן (150 שקל) וז'קטים קצרים (270 שקלים). במקום אפשר יהיה להזמין גם שמלות כלה.

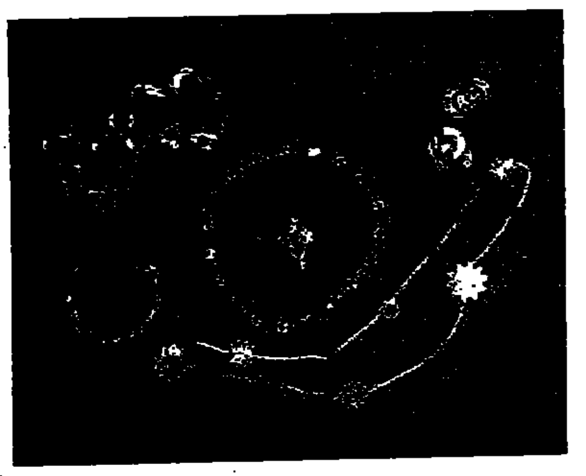

תכשיטים של רותי הירשפלד. מקורי ומעניין

את התכשיטים שמעצבת רותי הירשפלד אפשר לראות בוויטרינות שבסטודיו ולהזמין על פי המודלים או לפי בקשות אישיות. הירשפלד מעצבת בכסף, בזהב 18 קראט, בפנינים טבעיות ובאבני חן חצי יקרות. באוסף שלה מוצגות מחרוזות טורקיז עם כוכבי כסף ופנינים, צמידי זהב עשויים טבעות גדולות ריקועות, צמידים העשויים בטכניקת אריגה של פנינים, עגילים קטנים ועדינים מפנינים המרוחות בצורת פרח ועוד תכשיטים מקוריים ומעניינים. המחירים נעים מ־310 שקל למחרוזת טורקיז קטנה עד 2,500 דולר לשרשרת זהב מאסיווית.

יינות שווייץ הצרפתית

יין

דניאל רוגוב

מצבם של אוהבי היין המתגוררים בשווייץ מעורר קנאה. המלחמה האחרונה שלהם היתה ב־1602, הם חיים באחת המדינות העשירות בעולם וקרבתם לצרפת, גרמניה ואיטליה מאפשרת להם גישה נוחה לרבים מהיינות הגדולים בעולם. חשוב עוד יותר, מאחר שהפרנק הצרפתי יציב כל כך חזק בהשוואה למטבעות האחרים – היינות הזרים תמיד זולים, יחסית, לקניין השווייצי. למרות עושרם ואהבתם הגדולה לאיסוף יינות דגולים, השווייצים לא מבזבזים כסף, וגם אם הם שותים שאטו מרגו 1949 או רומאנה־קונטי 1961 בהזדמנויות מיוחדות, ביום־יום הם שותים את יינות ארצם, האמינים מאוד. לא הרבה יינות שווייציים זכו לפרסום רב מחוץ לגבולותיה של מדינת האלפים (יש אומרים שיינות שווייציים לא נוסעים טוב, אחרים אומרים שהם יקרים מדי ליבוא), אבל יש בהם יינות רבים טובים בהחלט וראויים ליחס של כבוד.

רוב היינות השווייציים הטובים באים ממדרונות הכרמים של הקנטונים דוברי הצרפתית: וה, ואלה, ז'נווה ונוישאטל. הטובים שבאלה הם היינות הלבנים ממדרונות הכרמים מול הגדה הימנית של נהר הריין ואגם ז'נווה, שם זן הענבים השליט הוא שאסלאס. אם זרים המבקרים בשווייץ מתבלבלים מדי פעם מול יינות שווייץ הלבנים, הרי זה משום שאותו עינב מכונה בארבעה שמות: בווד קוראים לו לפעמים "שאסלאס" ולפעמים "דורין", בז'נווה ובנוישאטל הוא ידוע כ"פרלן" ובוואלה הוא מכונה "פנדאן". אבל בכל שם מניב העינב יינות רעננים, יבשים ופריים, דלים יחסית בחומצה ועשירים באלכוהול. בצבע צהוב, בעבוע קל ומרקם וניקיון מרשימים, הם במיטבם יינות עם פריך, בשלות ואורך.

כשבוחרים יין שווייצי, הדברים החשובים ביותר הם לדעת את שם העינב, היצרן, העיר והקנטון שמהם הוא בא. בטעימה של יותר מ־90 יינות לבנים שווייציים מעינב השאסלאס (בכל שמותיו), הזו היינות שלהלן, שכל אחד מהם יעלה 15–20 דולר, בלי ספק הטובים שטעמתי. הרשימה היא על פי סדר ההעדפה שלי:

Gerard Pinget, Rivaz, Vaud: Chasselas dezaley renard

Jean et Pierre Testuz, Dezaley, Vaud: Chasselas l'arbalete

Jean et Pierre Testuz, Dezaley, Vaud: Aigle Les Cigales

Charles Bonvin Fils, Sion, Valais: Fendant Sans Culotte

Gerard Pinget, Rivaz, Vaud: Chasselais st. Saphorin

Maurice Gay, Sion, Voud: Reserve Fendant

Charles Bonvin Fils, sion, Valais: Fendant la Gachette

Henri Badoux, Aigle, Vaud: Aigle les Murrailles

יינות אדומים שווייציים נחשבים פחות מהלבנים כיוון שענבי הפינו־נואר הגדולים שם מניבים יין קלוש יותר החסר את העומק, הגוף והעושר של יינות בורגונדי השכנה. אך אין פירוש הדבר שיש להתעלם מהאדומים השווייציים, שכן ייני ואלה מצאו פתרון נפלא – תערובת של ענבי פינו־נואר וגמיי שאותה הם מכנים "Dole". הטובים שביינות אלה הם קלים, מעוגלים ומרעננים להפליא, טובים במיוחד עם דגי אגם, מאכלי בשר קלים וגבינות. בחירתי מהאדומים הצרפתיים־שווייציים הטובים ביותר, שמחיריהם נעים בין 12 ל־20 דולר הבקבוק, היא כדלהלן:

Robert Isoz, Yvorne, Voud: Pinot Noir Ave Maria

Charles Bonvin Fils, Sion, Valais: Dole Clos Du Chateau

Domaine Chateau Lichten, Loeche, Valais: Dole Selection D'or

Domaine Du MONT D'or: Pont de la Morque: Dole de la Domaine

Henri Badoux, Aigle, Vaud: Pinot Noir

סתם לשם הצגאה, בעיקר כשיושבים בחוץ בקפה בז'נווה המשקיף על הנהר, אסור לוותר גם על ההזדמנות לטעום מיינות גמיי הצנועים אך המקסימים בקלות וביובש, המיוצרים בכרמים המשתרעים במעלה הגבעות מדרום לגבול הצרפתי. שני הטובים שבהם לדעתי הם הגמיי של פייר וילאר ו־Vin Union Geneve. בשניהם אפשר לטעות בקלות ולחשוב אותם לבוז'ולה צעיר.

ויסקי סקוטי חדש

בשנים האחרונות עלה בהתמדה הפופולריות של ויסקי סקוטי מאלט טהור בישראל. אם היתה בעיה כלשהי בהתענגות על המשקאות האלה, הנצרכים לעתים קרובות, היא היתה המחיר. כמעט כל הסוגים עולים יותר מ־200 שקל, ויש שמחירם עולה על 350 שקל לבקבוק. במחיר 110 שקל הבקבוק, ויסקי "גלן גרנט" שהופיע על מדפינו בשבועות האחרונים ייחשב תחרותי מאוד.

המחיר איננו צריך להיות השיקול היחיד בשבחו רים ויסקי. כמו מתחריו, גלן גרנט הוא כאן הוא ויסקי מאלט לא מעורבב. אולם בסדרה של טעימות משוות התגלה שיש כמה הבדלים גדולים בינו לבין "גלנפידך", "גלן מורנג'י", "גלנליוויט" ו"גלנפרקלס", כולם מוכרים היטב בשוק המקומי ופופולריים מכבר.

לכך שהגלן גרנט בהיר מהם באופן ניכר אין חשיבות, שכן הצבע מעיד על סגנונה של המבשלה ואינו אומר דבר על חוזק או איכותו של המשקה. הדבר המשמעותי הוא שבניגוד לאחרים, הגלן גרנט איננו מציין כלל כמה זמן יושן. חשוב עוד יותר, הוויסקי הזה קל בגוף ובניחוח באופן ניכר ממתחריו, וחסר את "הנשיכה", העומק, המורכבות והטעם המעושן ששותי הוויסקי הסקוטי המסורים אוהבים כל כך.

אני מנחש שמי שמעדיפים ויסקי סקוטי מעושן ודוחה יישארו עם הוויסקי הקודם שלהם, ומי שאוהבים משקה קל במיוחד לחוך ולנחיריים ימצאו את גלן גרנט לטעמם, בעיקר במחירו האטרקטיווי.

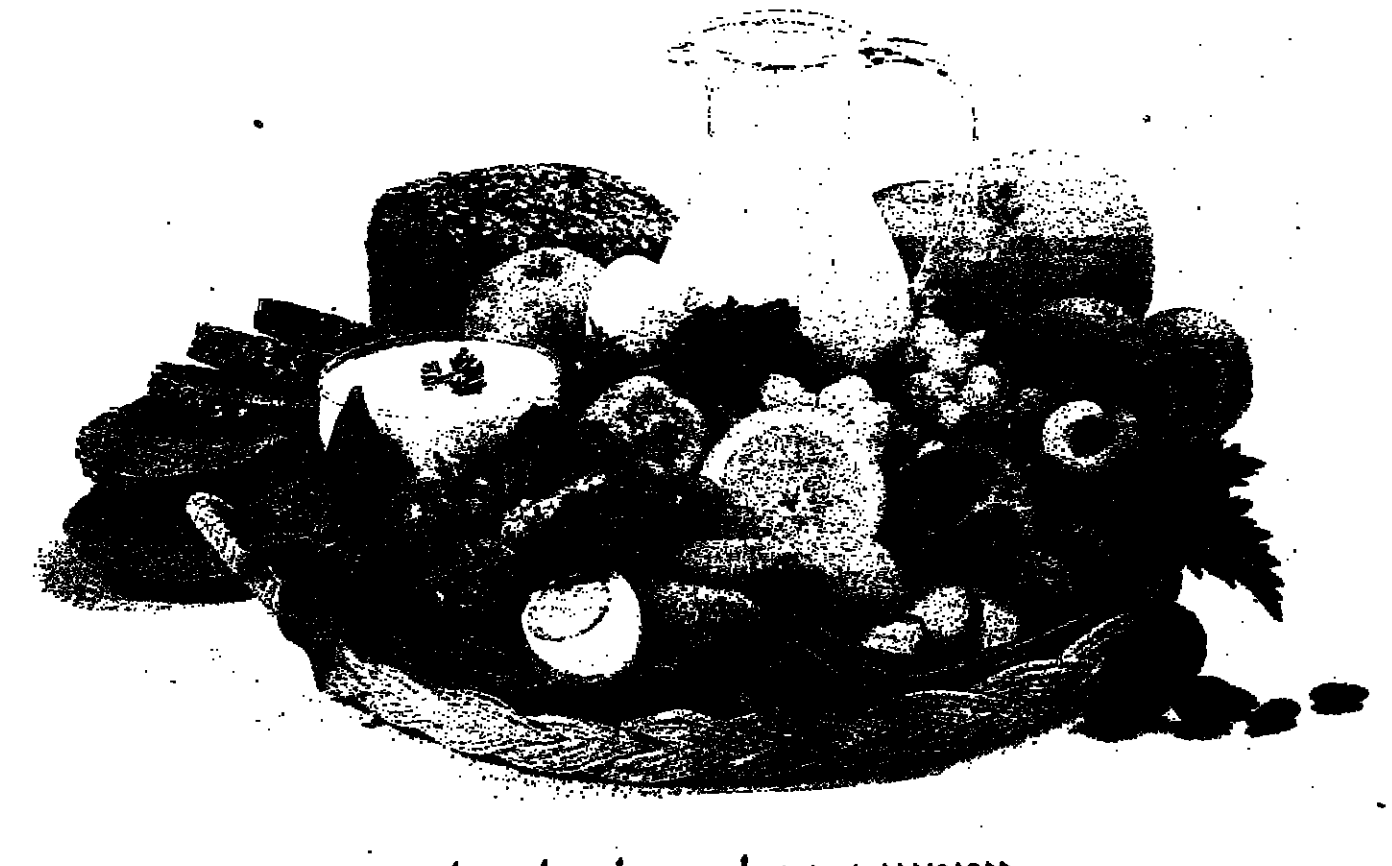

ויטמינים הם לא תחליף לאוכל,
אבל כשהתזונה אינה מאוזנת...

צנטרום ישלים את החסר.

בזמן שאין תחליף לארוחות סדירות ומגוונות ולתפריט מאוזן, אך לפעמים, כשהתזונה אינה מספקת - הגוף זקוק לתוספת. מחקרים חדשים קובעים כי הויטמינים והמינרלים חיוניים לשמירה על תפקוד תקין של מערכות הגוף ועל בריאותו. "צנטרום פלוס" היא תוספת חדשה, מקיפה ומאוזנת של 29 ויטמינים ומינרלים עם בטא קרוטן. התוספת החדשה מכילה גם ויטמינים ומינרלים המוגדרים כ"אנטיאוקסידנטים" (נוגדי חמצון): ויטמין C, ויטמין E, אבץ, סלניום ובטא קרוטן. "צנטרום פלוס" הורכב בהתאם לתקן הרשמי של מינהל המזון והתרופות האמריקאי (FDA) ומיוצר ע"י חברת התרופות "לדרלה", הידועה בהתמחותה בתחום הויטמינים. אז בעצם... השלם את החסר עם "צנטרום פלוס". מומלץ על-ידי רופאים. להשיג רק בבתי מרקחת ללא מרשם רופא. יש לעיין תמיד בעלון המצורף לאריזה לפני השימוש.

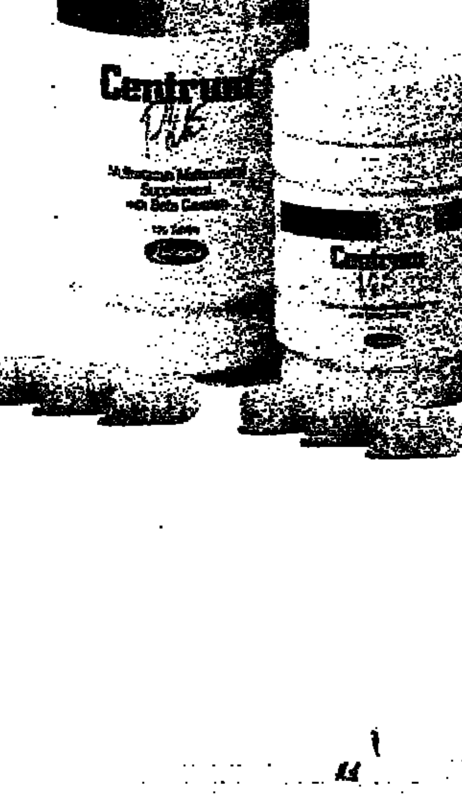

צנטרום פלוס
29 ויטמינים ומינרלים
עם בטא קרוטן

Lederle

כל טבליה מכילה	כמות לטבליה	אחוזים מהכמות היומית המומלצת לפי R.D.A	כל טבליה מכילה	כמות	אחוזים מהכמות היומית המומלצת לפי R.D.A	כל טבליה מכילה	כמות	אחוזים מהכמות היומית המומלצת לפי R.D.A
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	אבץ	15 mg	100%
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2.5 mg	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2 mg	[illegible]	[illegible]	2.5 mg	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6 mcg	[illegible]	[illegible]	10 mcg	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	סלניום	25 mcg	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	18 mg	[illegible]	סיליקון	10 mcg	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	150 mcg	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	10 mcg	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	150 mg	[illegible]	ניקל	5 mcg	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			

גלריה

"אוכל, שתייה, גבר, אשה". דרמה שמתמלאת בפאתוס והומור

לא מציית למתכון של עצמו

"אוכל, שתייה, גבר, אשה". תסריט ובימוי: אנג לי; שחקנים: סיהונג לונג, קוויי מיי יאנג, יו רן ואנג

קולנוע

אורי קליין

עלילת סרטו החדש של אנג לי מתחילה באופן מעט סתמי. מגע היד שלו קליל ומרפרף מעל ההתרחשויות, וסגנון הבימוי שלו מהוקצע אבל מסורתי, וחסר חותם ייחודי: הוא כאילו מביים על פי כל החוקים. אבל, כפי שהתגלה גם בסרטו הקודם, שהוקרן אצלנו, "מסיבת נישואים", יש בקולנוע של אנג לי, בסוג הסיפורים שהוא בוחר ובאופן שבו הוא מציג אותם, משהו קצת גימיקי.

במרכזה של העלילה ניצבים צ'ו, אשף מטבח שאיבד את חוש הטעם שלו, ושלוש בנותיו הבוגרות. בהתחלה נדמה שאנו יודעים בדיוק לאן יתפתח הסיפור ומה יקרה לכל אחת מהדמויות, אבל בהדרגה מתחיל הסרט לפעול בניגוד לצפוי, כאילו החיים חודרים לתוכו ומערערים בעדינות ערמומית את השאננות שלו. אפילו סגנונו של אנג לי מתחיל להתרחב ולפנות לכיוונים בלתי צפויים, כאילו החיים שחדרו אל תוך הסרט משחררים אותו, והוא חופשי לפתע לסטות מצווי המגבילים של הקולנוע המוקפד ששמר לו אמונים. יופיו הקטן של הסרט ויכולתו לרגש נובעים מכך.

עיקר העלילה עוקבת אחר לבטיהן הרומנטיים והמקצועיים של שלוש הבנות: האחת היא מורה בבית ספר תיכון, שלבה נשבר בעבר והיא מוכנה לוותר על אהבה ולהקדיש את חייה לטיפול באביה (גם אם הוא כלל לא מעוניין בכך); השנייה היא מנהלת בכירה בחברת תעופה שעומדת לפני קידום שיעביר אותה מטייוואן לאמסטרדם (וזה הרי מה שהיא רוצה, להינתק מבית אבא – ואולי לא?); והשלישית עובדת בסניף של רשת מזון מהיר. שלושתן פוגשות בגברים במשך הסרט, ושלושת הסיפורים לא מתרחשים בדיוק כצפוי: מהלכי הלב הם הדבר הכי פחות צפוי והכי־פחות ברור מאליו בסרט הזה.

לא רק הסיפורים השונים מתקדמים באופן אחר ממה שציפינו, גם הדמויות חושפות בהדרגה צדדים נוספים באישיותן ומתגלות כשונות ממה שחשבנו ברגע הראשון: חזקות יותר, פגועות יותר, או סגורות עוד יותר בעולמן הפרטי. אנג לי השיג משחק מצוין משלוש השחקניות שלו, שמפליאות לבטא את מה שהן מרגישות או חושבות. מה שמתחיל כאנקדוטה קטנה מתפתח בהדרגה לדרמה רחבה שמתמלאת בפאתוס ובהומור. המבנה הופך ליותר ויותר אפיזודי, ואנג לי מצליח לטוות את סיפוריו השונים במיומנות מרשימה. בהדרגה חודרות גם דמויות נוספות אל העלילה – בין השאר שכנה, אמה הטורדנית ובתה הקטנה, שתפקידן בעלילה הופך לחשוב יותר ויותר ככל שהסרט מתקדם.

מסע הפרסום של הסרט מדגיש את ההיבט הקולינרי שלו, ואף על פי שהוא מרשים הוא בסופו של דבר שולי למדי ואנג לי אינו מדגיש יתר על המידה את הצד הפטישיסטי שלו. האוכל והשתייה שבסרט משמשים בעיקר כמטאפורה לדבק שמחבר בין בני המשפחה שבסרט. אובדן חוש הטעם של האב הוא דימוי ברור מאליו מדי, אבל הוא פועל בהקשר הדרמטי הרגשי של הסרט. הצד הקולינרי אומר בעיקר שאין מתכון לחיי הרגש, בין אם מדובר ביחסי הורים וילדים או נשים וגברים. אם מצייתים למתכון בישול ייתכן שהתוצאה תהיה שונה מהמצופה, אבל ראויה למאכל גם היא. בחיי הרגש, לעומת זאת, לעולם אין לדעת מה ייצא בסופו של דבר.

"אוכל, שתייה, גבר, אשה" הוא סרט שמסרב לציית למתכון של עצמו. בהתחלה נדמה שהוא יודע בדיוק לאן הוא מתכוון ללכת, אבל אז הוא מחליט לעצור, להאזין לדמויות ולתת להן לקבוע את מהלכו. נדמה שבדרך הזאת הוא מגלה את האמת של עצמו.

מבקשים סליחה מהקרפיון

ב"אוכל, שתייה, גבר, אשה", סרט שהוא סימפוניה למסורת הקולינרית הסינית, השחקן שמגלם את השף קיבל הדרכה לא רק בבישול אלא גם בדרך שבה מתייחסים למרכיבים בשעת ההכנה

מאת דניאל רוגוב

צ'ו, רב האשפים בסרטו של אנג לי, אמור להיות השף הגדול ביותר הזה בטאיפיי. בחירת שמו של הטבח איננה מקרית, שכן רבים מהמאכלים שהוא מכין נושאים דמיון רב לאלה של שושלת צ'או, ששלטה כמעט 1,100 שנה לפני הולדת ישו. צ'ו המודרני אינו מבשל להמונים, אלא עובד בגרנד הוטל בטאיפיי, המאכסן רק את העשירים שבעשירי טייוואן ותיירים זרים. כך יש בידו להכין מאכלי מותרות, שהכנתם של רבים מהם אורכת שמונה שעות ויותר וכמעט כולם מבוססים על חומרים יקרים כל כך עד שרוב הסינים כלל אינם מכירים אותם בשמותיהם. בסין מקובל שהשף "מספח" אוכל הביתה, ומשום כך יכול צ'ו להכין אותן מנות גם במטבחו הפרטי.

כפי שעולה מהסרט בדיוק מרשים, צ'ו נאמן לא רק למסורת הקולינרית של דרום סין, שאליה משתייכת מולדתו טייוואן, אלא גם למבחר סגנונות מאזורים בעלי אופי שונה מאוד כמו מונגוליה הפנימית, סצ'ואן ושנחונג. מתוך יותר מ–120 מאכלים המותקנים בסרט ממש, כמוצגית (כמו קרפיון שלם ברוטב חמוץ־מתוק, סרטנים מאודים בזנגוויל או בקר מטוגן־בערבוב ברוטב אויסטר וברוקולי) הם בנוסח קנטון, המטבח המוכר ביותר לרוב תושבי המערב; הכבש בפלפל חריף מקורו בסצ'ואן; כדורי בשר בשיפודים חמוצים מקורם בבאנג'ינג ו"ברווזון שמונה אבני החן" בא משנגחאי, שתיהן במזרח; "כבש ארמון הקיסר" הוא מאכל מוסלמי מסורתי מהמחוזות הצפוניים.

צ'ו, כמו אנג לי, מתעניין יותר בדימוי הקולינרי של סין מאשר בתיאור פניה המציאותיים, ומשום כך נמנע הסרט, מבחינה גסטרונומית, מכל דבר חדש או מודרני. המנה המודרנית ביותר שמכינים שם, סלט עוף ומלפפונים קר, נוצרה לפני קרוב ל–300 שנה. רבים מתושבי טייוואן כיום אוכלים דגנים קרים לארוחת הבוקר, לחם מערבי פרוס עם ארוחת הערב ונקניקיות ופיצה ברשתות המזון המהיר, דבר המתבהר כשאנג לי עורך לנו טיול בחיי היום־יום של העיר, אבל התופעות האלה הן חילול קודש בעיני צ'ו, שפשוט מסרב להכיר בקיומן.

מהבחינה הקולינרית, "אוכל, שתיה, גבר, אשה" הוא סימפוניה מתוחכמת להלל במטבח הסיני. כפי ש"הארוחה של באבט" הראה אילו מנות הוגשו בשלהי המאה ה–19 ב"קפה אנגלה" בפאריס, כך גם המנות של צ'ו הן אלה המוגשות כיום בגרנד הוטל בטאיפיי, מלון שרבים מדרגים אותו בין עשרת המלונות הטובים בעולם.

כפי שאין אף תו צורם אחד בסצינות המטבח בסרט, כן גם אין כל טעות או פגם בהכנת המנות, שאת כולן הכינה יועצת המזון לין האו־יי. בהיותה בתו של המומחה החשוב ביותר למזון בסין וכתבת מזון מכובדת בזכות עצמה, היא גם הדריכה את סיהונג לונג (המגלם את צ'ו), את השחקנים שבמטבח ואת הבת היחידה המבשלת, והקפידה לא רק על צורות הבישול אלא גם על האופן הסיני כל כך שבו מתייחסים למרכיבים בשעת ההכנה. לפני שהורגים קרפיון, למשל, מוכרחים להסתכל לו בעיניים ולהתנצל בקול רם על מה שעומדים לעשות לו; לפני שכורתים את ראשה של תרנגולת יש להודות לעוף על שהוא מקריב את חייו למען האורחים; ולפני שמגישים מאכל שיש בו פטריות, על השף לקחת מהצלחת פטריה אחת ביד, להכניס אותה לפה ולהראות בבירור לכל האורחים שאין חשש להרעלה.

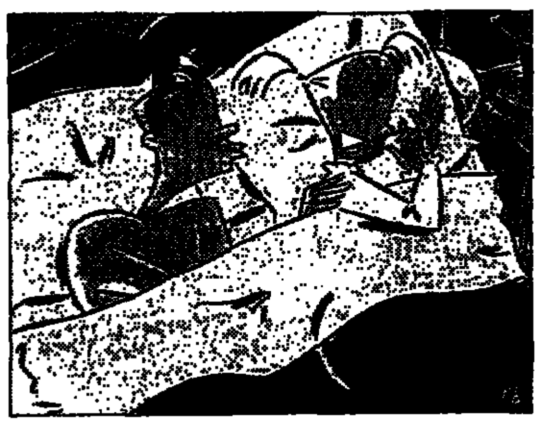

אהבה היא: להיות נשוי

מיק ג'אגר אומר שהוא לא מצליח למצוא סיפוק, ובונו עדיין לא מצא מה שהוא מחפש וסטיב וינווד רוצה מישהי שתביא לו אהבה נשגבת יותר. הם לא הגבר הממוצע. לפי מחקר של אוניברסיטת מישיגן קל מדי לשמח את רוב הגברים במערכות יחסים, ועם הגיל, הם מתרככים עוד יותר.

החוקרים ראיינו, בנפרד, בעלים ונשים שעברו עשרות שנים של מלחמה ושלום בחיי נישואים. הנחקרים נשאלו כמה תמיכה, כבוד, הרגעה וגילוי־לב הם מעניקים ומקבלים בקשר עם בני זוגם. הם גם ענו על שאלות כמו, "עד כמה את/ה מרוצה מחיי המין שלך? מנישואיכם?"

תחושת הסיפוק של הבעל מנישואיו לא היתה קשורה לדעתו על איכות האינטראקציה עם אשתו, מדווחת הפסיכולוגית לינדה אקיטלי מאוניברסיטת מישיגן. לעומת זאת, הערכתה של האשה את אושרה האישי והסיפוק מהיחסים היתה קשורה קשר הדוק לתפיסתה את התמיכה בנישואים. במלים אחרות, היא מאושרת אם היא נמצאת בברית תומכת ואינטימית; הוא מסתדר מצוין עם שיחות נפש וגם בלעדיהן. פער המינים היה כה דרמטי עד שאקיטלי הגיעה למסקנה ש"לגברים הדבר החשוב הוא המעמד האישי – להיות נשוי".

הנתונים היו מרשימים במיוחד אצל זוגות מבוגרים יותר. אולי, משערת החוקרת, גברים מבוגרים יותר מתייחסים לתמיכה כדבר מובן מאליו ופשוט "מצפים מנשותיהם לתפקיד המטפל" אחרי ארבעים שנות נישואים.

מכל מקום, השמירה על קשר אינטימי היא עניין של חיים ומוות לגברים. מחקרים הראו שגברים נשואים מאושרים ובריאים הרבה יותר מאחיהם הרווקים. ראש המדור לדמוגרפיה בממשלת ארצות הברית, פול גליק, אפילו אמר פעם ש"הנישואים מועילים לגברים בערך פי שניים מאשר לנשים" בכל הנוגע לתוחלת חיים.

"שירות הארץ"

תשובות
1. 900.
2. ב–1901 זכו השניים לראשונה בפרס נובל לשלום.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו–1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל–אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר
02-294493, 04-303112, 03-5652251

קונצרט מס' 10
יום א', 30.7.95, 20:30/ היכל התרבות/ סדרה ה'/ ת"א
קונצרט מס' 11
יום ב', 31.7.95, 20:30/ היכל התרבות/ סדרה ז'/ ת"א

זובין מהטה, מנצח
אליזבת מוסרל / ילדה קודלא, סופרן
תרזה ברוס / ג'וזפה סבטיני, טנור
לוצ'יו גלו, בריטון
אומברטו קימנו, באס
לינדה פבלקה, מצו–סופרן
יבגני שפובלוב, טנור
זמרי מרי גרין (פילדלפיה)
מקהלה בהדרכת יובל בן–עוזר

בתוכנית:
דוניצטי: "לוצ'יה די למרמור"
(אופרה בביצוע קונצרטי)

להתראות בעונה הבאה!

בשורה עם בשר
בצלע בר

PRIME RIBS
שדרת צלעות * ספריבס בשום, דבש וג'ינג'ר * תפריט קיץ חדש ומיוחד
מבחר סוגי בשר טרי ומוצרים מתוצרת קיבוץ להב בחנות-מפעל הצמודה למסעדה.
חניה בשפע בשעות הערב והלילה.

פיאצלע
הפיאצה
חטיפי קיץ, ספריבס ומופעי ג'אז
הכניסה חופשית

..."אם אני לא טועה זהו אחד המקומות היחידים בארץ שמתמחה בבשר חזיר. לצורך העניין, גייסו את קיבוץ להב שמתמחה בגידול הבקר המגמך הזה, כשותפים לעסק."...
..."הספריבס - הספריבס היו מעולות... הצלעות שקיבלתי היו כמלות באורכן ועמוסות בשר. ביקשתי את הצלעות עם שני סוגי הרוטב, רוטב השום, הדבש והג'ינג'ר היה טוב מאד... רוטב הברביקיו היה מצוין הצלעות עצמן נפלאות. חרוכות מעט מבחוץ רכות מאוד, שמנות במידה הנכונה והדולות. אכלתי ללא עזרת מזלג, "התלכלכתי" מהרוטב האדום-חום וליקקתי את האצבעות."
דן ססלר - זמן תל-אביב

..."הספריבס שהוזמנו הגיע כמנה נדיבה, עם הרבה בשר עסיסי וטעים על העצמות. הרוטב שבו הוגש, רוטב דבש תבנול, היה סמיך בדיוק במידה עם שילוב נכון של מתיקות וחריפות. צלעות החזיר הבשרניות היו טובות לא פחות, והשאר עליהן די שומן כדי להעשיר את הטעם."
דניאל רוגוב - הארץ

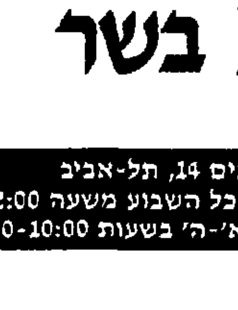

קול המספרים

צלע בר
קודם כל בשר
המסעדה

רח' יד חרוצים 14, תל-אביב
המסעדה: טל. 03-5373264 פתוח כל השבוע משעה 12:00 בצהריים ואילך
חנות-המפעל: טל. 03-6888759 פתוח בימים א'-ה' בשעות 10:00-22:00 יום ו' בשעות 10:00-15:00

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר. היידן: סימפוניה מס' 50 בדו־מז'ור, "הלוויה". באומרטייה: סונטה בדו־מז'ור לחליל ולצ'מבלו, אופ. 1/91. מוצרט: רביעיה במי־במול מז'ור לפסנתר ולכלי קשת, ק. 493. צ'ייקובסקי: פנטסיה קונצרטית בסול־מז'ור לפסנתר ולתז. אופ. 56. דבוז'אק: ארבעה שירים ברוח עממית, אופ. 73. ברהמס: סונטה מס' 1 בסול־מז'ור לכינור ולפסנתר, אופ. 78. בורודין: סימפוניה מס' 1 במי־במול מז'ור
12.00 קלאסיקל. מיצירותיו של הנריק שומאן. פרקי הסקרצו מסימפ. מס' 1 ו–2; 4 קטעים מתוך "הקרנבל"; קטעי פנטסיה, אופ. 73; ערבסקה; פרק ראשון מתוך הקונצ'רטו בדו־מינור לכינור ולתז.
13.00 אמן השבוע. סביאטוסלב ריכטר – פסנתר. שוברט: סונטה בדו־מז'ור, ר. 840, הבלתי גמורה. באך: קטעים מ"הפסנתר המושווה", ספר 1
14.06 הדרך. צלילים וקולות בעקבות הזמן. אבטאל והאסי מבצע קוראי: סימפוניה בדו־מז'ור. צ'ייקובסקי: "סוויטת מפצח האגוזים" – קטעים נבחרים
15.00 מוסיקה ליום ראשון. מוטה גרנדיארי: "לכו נרננה לה'" (תהלים צ"ה). ואורקה לובו (1565–1646): רקוויאם. שרפנטייה: מיסת חצות לחג המולד. דבוז'אק: מיסה ברה־מז'ור, אופ. 86
17.00 קול המוסיקה הקאמרית בגליל העליון, 1995. שידור חי מבית העם בכפר־בלום. פ. קופרן: קונצ'רטו מס' 9 "לאבוב ר'אמורה" לכנור ולצ'מבלו. הנדל: שלושה ריקודים לאמבל לכנור ולתוף. הנדל: סונטה לשני כנורים ולבסו־קונטינואו, אופ. 2 מס' 8. יאנצ'ק: "אגדה" לצ'לו ולפסנתר. מוצרט: חמישיית כלי קשת בסול־מינור, ק. 516
19.00 תקליטורים חדשים. מאריס יאנסונס מנצח. רימסקי־קורסקוב: "שחרזדה", סוויטה סימפונית, אופ. 35. קפריצ'יו ספרדי, אופ. 34; מנואל דה־פאייה: "אשת השופט" – מוסיקה לבלט (גרסה מקורית מ–1917 של "הכובע המשולש")
21.05 קול המוסיקה הקאמרית בגליל העליון, 1995. שידור חי מבית העם בכפר־בלום. "שלוש נעימות הנסיכה" – מיכאל מלצר: שירים עבריים – אלהרבלאסם. מבצעים: ויטגרבג, עיבודים לשירים של ידידיה אדמון. יאן ורדינסקי: שלוש נעימות לפסנתר ולרביעיית כלי קשת. איזק שטיינבוג: "נשיכות חמשת הפעיים". תיאטרון־מוסיקה לזמרת/שחקנית ואנסמבל. עיבוד חופשי לקטעים מתוך "מילון הכוזרים" מאת מילורד פאביץ'. טקסט, עיבוד, בימוי ועיצוב מסכות – אסתר כ־רזיק. בימוי: סיגל פינקשטיין
23.00 צלילים לסיום של יום
23.57 ביסת שיר

רשת א'

07.30 שירים עבריים

רשת ב'

06.05 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
10.05 הכל דיבורים
12.05 בזמני היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. עם דורון
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 רדיו 100. עם מייק הולד
20.00 מבט לחדשות
20.30 שירים עבריים
23.05 כל היום + מוסיקה
24.15 מבעד לערפל
01.05 להגיד הלילה

רשת ג'

06.05 הכל פתוח
07.05 איקון ג'
09.05 אבק כוכבים
10.05 משמר הצפים
11.05 נתיבי רוכבון
12.05 אהבה. גיל קסר

08.05 שתחים באלף, מגזין בוקר עם אירים לביא
12.05 עיתונות במקור
13.00 חרשות באנגלית והצרפתית
13.05 פרקי חזנות
14.05 יותר עריף
15.05 חמש אלף אלף
16.05 אגמות באלף
17.05 זמר. בני הנדל
18.00 חדשות והחבויות באנגלית והצרפתית
19.05 יומן מורשת. נחום עידו
19.50 פרקי היום מתנ"ך
20.00 שיר סיפור אחד ה'
20.15 הכל מורשת
21.00 חרשות
21.05 בחטרווגוש. יהודית
22.05 שירים עבריים
23.05 עיתונות במקור (ש.ח)

13.05 להתם. שוש עטרי
14.05 בשום היום. שלום אסיאג
15.00 חולה הרדיו. דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים
18.05 קסשפ
19.05 מקום צבעוני
22.05 שיר לאחותי
23.05 משה פרוע
24.05 אלטרנטיבה בגימל

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.00 פלקום עין
07.00 בוקר טוב ישראל
08.05 בוקר. עם רזי ברקאי
10.05 נבון לעכשיו
12.50 בילוי היום
13.15 מוטל בספק. טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר
16.05 ארבע אחה"צ. שירים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 המנות טוור
19.05 שעה קלה על כלכלה
19.30 אוניברסיטה משודרת. התיאטרון היווני. המקהלה, פרופ' דבורה גילולה
20.00 חדשות. ערוץ 2
20.30 שידורי המהגאה של שורץ הגדול
22.05 דיסטנים. רני קרפל
22.05 – 24 היום שהיה
24.10 ציפור לילה משוחחת
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך
09.05 אוטוסטרדה
11.05 מיזוג אוויר. ארי שטאי
12.05 שעה של מוסיקה
13.05 משה לגיון. אודלי יניב
14.05 נהנות באוטוסק
15.05 שתיים בשלוש
16.05 חכם בבכיים. רון לויננטל
18.05 גלגלאה. לאה עוז
20.05 מתחת לתנודה
22.05 לילה טוב. לילך ברגע

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – כמעט קטן. 20.00, 22.00. האורח קיץ. 18.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גת – לב אמיץ. 15.00, 18.15, 21.30
דיזנגוף 1 – סמוראיים. 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.45, 22.00
דיזנגוף 2 – עין הדוהים תמוס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 3 – אנדריי. 11.00, 12.40, 14.20, 16.00, 17.40. שמש בהורנית. 19.15. המלכה מרגו. 22.00
הוד 1 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
הוד 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
הוד 3 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. גברים בצד. 22.00
הוד 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00. סופר כלב. 11.30, 13.30
חן 1 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל חדש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. מת לחיות 3. 11.00, 14.30, 17.00
חן 4 – ספרות זולה. 19.05, 21.55. מישושים בלי המסקה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – כרבנות מירית. 19.30, 21.55. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6 – בוסטן הקולנוע של רוקי. 19.30, 21.50. על כלבים וגנבים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מילה 1 – פינק פלויד – החומה. 17.00, 19.30, 22.00
מילה 2 – הנמלט. 17.00, 19.30, 22.00
מילה 3 – הבלתי משוחדים. 17.00, 19.30, 22.00
יכב 1 – שיגעונו של המלך ג'ורג'. 11.15, 13.10, 15.10, 17.15, 19.45, 22.00
יכב 2 – חברים לרצח. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00
יכב 3 – חומות של תקווה. 14.00, 16.50, 19.30, 22.00. סיפור חיים. 11.30
יכב 4 – וינסנטק, המרטס. 11.00, 14.35, 18.20, 20.05, 22.00. אינריוני בעיר. 12.45. ליאון. 16.20
לימור – תמונות קצרות 21.15. קליקים מעל ברוזויס. 19.30
מוזיאון – תדבבים. 17.00, 20.00, 22.00
סינמטק – אוכל, שתיה, גבר, אשה. 17.00, 19.30, 22.00
פאר 1 – דיסמארה. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
פאר 2 – החתונה של מיוריאל. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
פאר 3 – קונגו. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
פאר 4 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
פאר 5 – גירסת בראונינג. 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00
צפון – רצח כחירנה ראשונה. 19.30, 21.50. אל המקרה הקרוב. 17.00
רב־אור 1 – תשכחו את פאריס. 21.55. אזהרה. 14.30, 17.00, 19.30
רב־אור 2 – תשכחו את פאריס. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 4 – שמיים בוערים. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 5 – לב אמיץ. 15.00, 18.15, 21.30
שחף 1 – החתונה של מיוריאל. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – סיבה מוצדקת. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 1 – קונגו. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – סופר כלב. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – התפרצות. 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

ג'ל 1 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 2 – סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. קונגו. 20.00, 22.00
ג'ל 3 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. חברים לרצח. 22.00
ג'ל 4 – דיסמארה. 15.30, 17.30, 19.45, 22.00. ספר הג'ונגל עם אבא. 11.30, 13.30
ג'ל 5 – אנדריי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. החתונה של מיוריאל. 19.45, 22.00
ג'ל 6 – עין הדוהים תמוס. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00
ג'ל 7 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. סמוראיים. 22.00
ג'ל 8 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. שיגעונו של המלך ג'ורג'. 20.00, 22.00
חן 1 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל חדש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
חן 3 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. צק פתוח. 11.00, 12.55
חן 5 – כרבנות מירית. 21.55. ספר הג'ונגל. 19.30. מישושים בלי המסקה. 11.00, 13.00, 17.00
חן 6 – ספרות זולה. 19.05, 21.55. המטען השלם. 11.00, 17.00
חן 7 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. גבינה של תקוה. 11.00, 17.00
תיאטרון ים – אוכל, שתיה, גבר, אשה. 19.00, 21.30

חיפה

אורלי – שמיים בוערים. 19.00, 21.20
סינמה קפה מוריה – שיגעונו של המלך ג'ורג'. 19.30, 21.30
סינמה קפה קטן – חומות של תקווה.

21.15. גברים בצד. 19.15
תדבבים. 21.30. פורסט גאמפ. 19.00
עצמון 1 – קונגו. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – מוסר בוי. 16.30, 19.00, 21.30
עצמון 3 – עין הדוהים תמוס. 16.30, 19.00, 21.30
עצמון 4 – חברים לרצח. 19.00, 21.30. סופר כלב. 16.30
עצמון 5 – החתונה של מיוריאל. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 1 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 2 – קספר. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00. סמוראיים. 21.30
פנורמה 3 – אנדריי. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00. רצח כחירנה ראשונה. 21.30
רב אור 1 – תשכחו את פאריס. 19.00, 21.20. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 17.00
רב אור 2 – בזמן שישנת. 19.00, 21.20. ספר הג'ונגל. 11.00, 12.55, 17.00
רב אור 3 – פוקהונטס. 19.15, 21.25. תשכחו את פאריס. 17.00. מישושים בלי המסקה. 11.00
רב נת 1 – לב אמיץ. 17.30, 21.00. מאחורי ריינג'רס. 11.00
רב נת 2 – מת לחיות 3. 11.00, 16.30, 19.00, 21.20
רב מור 1 – תשכחו את פאריס. 19.00, 21.20. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 12.55, 17.00
רב מור 2 – פוקהונטס. 19.15, 21.20. מישושים בלי המסקה. 11.00, 17.00
רב מור 3 – בזמן שישנת. 19.00, 21.20. מת לחיות 3. 11.00, 16.30
רב מור 4 – מת לחיות 3. 19.00, 21.30. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב מור 5 – לב אמיץ. 17.30, 21.00. ספר הג'ונגל חדש. 11.00, 12.55, 15.00
רב מור 6 – שמיים בוערים. 19.00, 21.20
רב מור 7 – כרבנות מירית. 21.20. ספר הג'ונגל חדש. 17.00, 19.00. הגיגו בחיפה? 11.00

אור־יהודה

ג'ל 1 – קונגו. 20.00, 22.00. קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 2 – בזמן שישנת. 20.00, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 3 – עין הדוהים תמוס. 20.00, 22.00. מאחורי ריינג'רס. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 4 – סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

אשדוד

ג'ל 1 – סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 2 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 3 – קונגו. 20.00, 22.00. קספר. 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 4 – בזמן שישנת. 18.00, 20.00, 22.00. מאחורי ריינג'רס. 11.30, 13.30, 16.00
ג'ל 5 – לשחרר את ווילי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. עין הדוהים תמוס. 22.00

אשקלון

חן 1 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. פוקהונטס. 11.00, 17.00
חן 2 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. מישושים בלי המסקה. 11.00, 17.00
חן 3 – לב אמיץ. 18.00, 21.30
חן 4 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 17.00
חן 5 – מת לחיות 3. 19.25, 24.55. ספר הג'ונגל החדש. 11.00, 17.00

באר־שבע

ג'ל 1 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. עין הדוהים תמוס. 22.00
ג'ל 2 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 3 – סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 4 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. קונגו. 20.00, 22.00
רב נגב 1 – לב אמיץ. 21.30. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 17.00, 19.30
רב נגב 2 – בזמן שישנת. 21.55. לב אמיץ. 19.15. מת לחיות 3. 11.00
רב נגב 3 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 17.00
רב נגב 4 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. ספר הג'ונגל החדש. 11.00, 12.55, 17.00

בת־ים

חן 1 – בזמן שישנת. 21.50. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
חן 2 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 17.00
חן 3 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. מת לחיות 3. 11.00, 17.00
חן 4 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. ספר הג'ונגל. 11.00, 13.00
חן 5 – כרבנות מירית. 21.50. קונגו. 11.00. ספר הג'ונגל החדש. 17.00, 19.30
חן 6 – קונגו. 19.30, 21.50. קספר. 11.00, 13.00, 17.00
חן 7 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 12.55, 17.00

הרצליה

אודיטוריום דניאל – שיגעונו של המלך ג'ורג'. 19.30, 21.45
סנדרין 1 – בזמן שישנת. 20.00, 22.00
סנדרין 2 – שמיים בוערים. 20.00, 22.00
סנדרין 3 – החתונה של מיוריאל. 20.20. לשחרר את ווילי. 11.00, 13.15, 16.30, 18.30, 24.15
סמאר 2 – קונגו. 13.15, 22.10. קספר. 11.00, 16.30, 18.30
סמאר 3 – מת לחיות 3. 19.50, 22.15. פוקהונטס. 11.00, 13.15, 16.30, 18.15

חולון

ג'ל 1 – תשכחו את פאריס. 20.00, 22.00.

פוקהונטס. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 2 – ספר הג'ונגל החדש. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. פוקהונטס. 20.00. עין הדוהים תמוס. 22.00
ג'ל 3 – קונגו. 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. ספר השבוע עם אבא. 11.30, 13.30
ג'ל 4 – בזמן שישנת. 20.00, 22.00. אנדריי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 5 – סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

כפר־סבא

ג'ל 1 – תשכחו את פאריס. 20.00, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 2 – קונגו. 22.00. פוקהונטס. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00
ג'ל 3 – שיגעונו של המלך ג'ורג'. 20.00, 22.00. סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 4 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 5 – עין הדוהים תמוס. 18.00, 20.00, 22.00. אנדריי. 11.30, 13.30, 16.00
ג'ל 6 – מת לחיות 3. 19.15, 22.00. ספר הג'ונגל חדש. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30
ג'ל 7 – החתונה של מיוריאל. 20.00, 22.00. קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00

לוד

סמאר 1 – חומות של תקווה. 19.30, 22.00. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 17.00
סמאר 2 – מת לחיות 3. 11.00, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 3 – סופר כלב. 17.00, 19.30, 22.00. אינריוני בעיר. 11.00

נס־ציונה

ג'ל 1 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 2 – לשחרר את ווילי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. עין הדוהים תמוס. 22.00
ג'ל 3 – סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 4 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 22.00. החתונה של מיוריאל. 22.00

נתניה

ג'ל 1 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. החתונה של מיוריאל. 22.00
ג'ל 3 – עין הדוהים תמוס. 20.00, 22.00. קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 4 – קונגו. 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. אנדריי. 11.30, 13.30
ג'ל 5 – סופר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

ערד

סמאר 1 – סופר כלב. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 2 – עין הדוהים תמוס. 19.30, 22.00. מאחורי ריינג'רס. 11.30, 17.00
סמאר 3 – חומות של תקווה. 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.30, 17.00, 19.30

ראשון־לציון

הזהב 1 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. שיגעונו של המלך ג'ורג'. 20.00, 22.00
הזהב 2 – מוסר בוי. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
הזהב 3 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. רצח כחירנה ראשונה. 22.00
חן 1 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. מישושים בלי המסקה. 11.00
חן 2 – בזמן שישנת. 21.50. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
חן 3 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 17.00
חן 4 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל החדש. 11.00, 12.55, 17.00
סמאר 1 – החתונה של מיוריאל. 19.30, 22.00. מאחורי ריינג'רס. 11.30, 17.00
סמאר 2 – לב אמיץ. 17.00, 21.30. אינריוני בעיר. 11.30
סמאר 3 – מת לחיות 3. 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 4 – שמיים בוערים. 19.30, 22.00. אנבקנדה. 11.30, 17.00

רחובות

יחן 1 – תשכחו את פאריס. 17.20, 19.45, 22.00
חן 2 – שיגעונו של המלך ג'ורג'. 19.40, 22.00. מאחורי ריינג'רס. 11.10, 17.30
חן 3 – בזמן שישנת. 11.00, 21.45. ספר הג'ונגל – חדש. 11.15, 17.15
חן 4 – מת לחיות 3. 19.25, 21.50. פוקהונטס. 11.00, 17.30

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 – לב אמיץ. 18.00, 21.30
אואזיס 2 – קונגו. 17.00, 19.30, 21.55
אואזיס 3 – מוסר בוי. 17.00, 19.30, 21.50
רבגן 1 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רבגן 2 – בזמן שישנת. 19.25, 21.55. ספר הג'ונגל חדש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רבגן 3 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. קספר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רבגן 4 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. לשחרר את ווילי. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00

רעננה

סופ"ת – חומות של תקווה. 19.30, 22.00
פארק 1 – לב אמיץ. 19.15, 21.15. מאחורי ריינג'רס. 11.00, 15.00, 17.00
פארק 2 – תשכחו את פאריס. 19.15, 22.20. פוקהונטס. 11.00, 15.00, 17.00
פארק 3 – בזמן שישנת. 22.00. פוקהונטס. 19.45. ספר הג'ונגל. 11.00, 15.00, 17.00
פארק 4 – מת לחיות 3. 19.45, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 15.00, 17.00
פארק 5 – חברים לרצח. 22.00. קספר. 11.00, 15.00, 17.00, 19.45

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

איך בודקים מוטיווציה

בתגובה על "יש מוטיווציה בצה"ל" מאת זאב שיף ("הארץ", 20.7)

ניסיונו של זאב שיף לשכנע, כי לא חל שינוי של ממש ברמת המוטיווציה לגיוס לצה"ל, נתקל בבעיה מתודולוגית מרכזית: הכותב מרבה להזכיר את רצף המחקרים שנעשו במשך השנים על ידי המחלקה למדעי ההתנהגות בצה"ל (ממד"ה), אך רוב נתוניו על המצב בהווה לקוחים מהסקר שנערך על ידי ד"ר ראובן גל.

חולשתו של סקר זה, כפי ששיף בעצמו מודה, היא, שהוא כלל רק תלמידי כיתות י"א וי"ב. מדגם אוכלוסיה זה אינו יכול לשמש בסיס מהימן להער־כה כוללת בשל מגבלותיו מבחינת הגיל והמתח ההתבגרותי שהוא מייצג. לכן נשארות פתוחות שלוש שאלות בסיסיות לפחות.

האחת היא, מה מידת המוטיווציה לשירות בצה"ל בקרב אוכלוסיית המועמדים לשירות ביטחון שאינם מסיימים בית ספר תיכון? השנייה: האם קיימת זהות בין הצהרותיהם של המשיבים לסקר בטרם גיוסם לבין התנהגותם בפועל אחרי שקיבלו לידיהם את צווי הגיוס? כדי להשיב על השאלה הזאת נחוצה בדיקה מדוקדקת יותר, שתקיף, לדוגמה, את רמת ההתנדבות ליחידות למיניהן; את תגובות המגויסים להצבתם ביחידות שלא בחרו מראש לשרת בהן ואת רמת הנשירה מצה"ל (מרצון ומאונס) בשלבים מוק־דמים של שירות החובה.

השאלה השלישית היא, האם קיימת רמה אחידה של מוטיווציה לשרת בצה"ל בקרב מגזרים שונים של הציבור היהודי? כפי ששיף מציין, גם הסקר המקורי של ד"ר גל מצביע על הבדלים במוטיווציה בין קבוצות אוכלוסיה שונות. לא תתקבל תמונה מלאה ומהימנה בלי השוואה פרטנית בין בנים לב־נות, בין עולים חדשים לילידי הארץ, בין דתיים־לאומיים לחילוניים ובין מתגייסים מרקע חברתי־כלכלי שונה וכו'.

השינויים שנעשו באחרונה ביוזמת אכ"א בשי־טות המיון וההצבה של מגויסי החובה אכן מקלים את קבלת התשובות לשאלות אלה, ומן הסתם הנתו־נים המלאים נמצאים בידי ממד"ה. יש לקוות, כי הרשויות המוסמכות יתירו את פרסומם, ולו רק כדי לפזר את הערפל אשר מונע עדיין דיון הולם בנושא חשוב זה.

סטיוארט כהן
תל אביב

על המידע של תה"ל כבר ניתן תשלום

התפרסם באחרונה, כי מנכ"ל תה"ל, יאגוש בן גל, אסר על עובדיו המגויסים לשירות מילואים באמ"ן לבצע מחקרים הקשורים בנושאי התמחותם – גיאולוגיה, הידרולוגיה וכו'.

כמי שהיה במשך חמש שנים מנהל האגף להידרו־לוגיה בתה"ל, שהיא כידוע חברה ממשלתית עדיין, אני יכול לקבוע, כי הידע המצטבר של החברה במחקרים ועבודות – כולל הכשרתם המקצועית של עובדיה ומומחיה בתחום משאבי המים של ישראל ושכנותיה – מומן מתקציבי הפיתוח והמחקר של נציבות המים וגורמים ממשלתיים אחרים. כלומר, מכספי משלם המסים – ועל כן, על פי החוק, הוא זמין לכל דיכפין במושג המקובל של Public domain.

עכשיו בן גל מנסה לכפות על מערכת הביטחון לשלם פעם נוספת תמורת סחורה, ששולם עליה מאותו תקציב המדינה.

יוסף בר יוסף
תל אביב

קידום תלמידים מאוכלוסיות חלשות

בתגובה על מכתב למערכת "בני נוער בסיכון נשארים בקהילה" ("הארץ", 17.7)

בתגובה על מכתבה של רות שטייניץ בעניין סגירת כפרי נוער המטפל באוכלוסיות חלשות ברצוננו להביא נתונים, המעידים כאלף עדים על המשאבים העצומים שמשרד החינוך משקיע לקידום תלמידים מאוכלוסיות חלשות.

המועדוניות המשפחתיות מיועדות לטפל ביל־דים מן המשפחות הבעייתיות ביותר. הן מאפשרות טיפול חינוכי חברתי בילדים בלי להוציאם מהבית. (רוב גורמי החינוך חושבים, בניגוד לשטייניץ, כי עדיף לא לנתק ילדים ממשפחותיהם).

אם בשנת תשנ"ב פעלו רק 120 מועדוניות, שטי־פלו ב־1,920 ילדים, בתקציב של 1.5 מיליון שקל, הרי בתשנ"ה פועלות 394 מועדוניות, המטפלות ב־6,150 תלמידים, בעלות של 13 מיליון שקל.

משרד החינוך מפעיל כמה תוכניות מיוחדות, המעודדות נוער מאוכלוסיות חלשות לנצל את הפו־טנציאל האישי ולגשת לבחינות הבגרות. בתוכנית מב"ד (מעבר לבגרות) למדו בתשנ"ב 800 תלמידים; בתשנ"ה לומדים בה 6,690 תלמידים. בשנת תשנ"ו מתכנן המשרד לקלוט לתוכנית 10,000 תלמידים.

רק באחרונה הודיע שר החינוך על פתיחת פרוי־קט לכ־5,000 נערים, שנשרו ממערכת החינוך ושר־לבו מחדש, שבמסגרתו יוכלו לגשת לבחינת בגרות אחת, בכל מקצוע שיבחרו.

התקציב היקף הפעילות לטיפול בנערים הנמ־צאים בסיכון לנשירה ממערכת החינוך גדל בשיעו־רים עצומים. בתשנ"ב טופלו רק 200 נערים עולים שהיו בסיכון לנשירה, לעומת 2,000 בתשנ"ה. 2,500 תלמידים טופלו בתשנ"ב על ידי קציני ביקור סדיר, לעומת 10,000 בתשנ"ה. 3,500 נערים מנות־קים נקלטו ושובלו מחדש במערכת החינוך בתשנ"ב, לעומת 5,500 בתשנ"ה.

נטען במכתב, כאילו משרד החינוך מסדר בפני־מיות כ־4,000 תלמידים טובים על חשבון התלמי־דים החלשים. לטענה זו אין שחר במציאות. אין שום תלמיד הזקוק לפנימייה, שנשלח ממנה הביתה לשו־טט ברחובות ועל חשבונו מתקבל תלמיד אחר טוב. ומי הם אותם תלמידים טובים? האם התכוונה שטיי־ניץ לאותם מאות תלמידי פרויקט נעל"ה, המגיעים מחבר העמים בלי הוריהם ומתגוררים בפנימיות של משרד החינוך?

רבקה שרגא
משרד החינוך התרבות והספורט

בין הנוצרים למוסלמים

בתגובה על "יציאת הנוצרים" מאת רוביק רוזנטל ("הארץ", 14.7)

למרבה הצער, אכן קיימת הגירת נוצרים מאזורנו (אך לא ממדינת ישראל). מועצת הכנסיות במזרח התיכון חקרה את התופעה ופירסמה את מסקנותיה. הנה ציטוט מתוך הפרסום הרשמי של המועצה ממאי 93', בתרגום מהמקור האנגלי: "הקבוצה שעסקה בהגירה הנוצרית ממזרח התיכון דנה בתופעה הזאת, הגורמת דאגה מיוחדת לכנסיות... הקבוצה המליצה לטפח מודעות ביחס לנוכחות ההיסטורית הטבעית של נוצרים במזרח התיכון וביחס להשפ־עותיהן של מלחמות על האוכלוסיה הנוצרית... ואת כדי לקדם דו־קיום נוצרי־מוסלמי".

אין כאן שום התייחסות ליהודים או לישראל, התרופה שהציעה מועצת הכנסיות למכת ההגירה הנוצרית – כלומר, קידום דו־קיום בין נוצרים למוס־למים – מצביעה בבירור, אם כי בניסוח דיפלומטי, על הגורם שמעשיו דוחקים את הנוצרים החוצה.

לפני הקמת המדינה היו בתחומי הקו הירוק, להוציא את ירושלים, 34 אלף נוצרים. המספר היום הוא 160 אלף. בשטחים שנכבשו בידי ירדן במלחמת 1948, להוציא את ירושלים, חיו אז 80 אלף נוצרים. כאשר עבר השטח לידי ישראל ב־67' נמצאו בו רק 30 אלף נוצרים. בירושלים חיו לפני תום המנדט הבריטי 25 אלף נוצרים, רובם בעיר המזרחית. אחרי פינוי הצבא הירדני משם בשנת 67' נמצאו בשטח הזה רק עשרת אלפים נוצרים. מספרם כיום 15 אלף.

המספרים האלה, כולם בדוקים ומוסמכים, מדב־רים בעד עצמם. סביבה יהודית טובה לנוצרים, סבי־בה מוסלמית אינה טובה להם.

המאמר בפרסום האמריקאי "לינק", המוזכר בכת־בה של רוביק רוזנטל, הוא חיבור עוין לישראל, ויש בו ניצול של ערבים נוצרים לעשיית תעמולה נגד ישראל בעולם הנוצרי. שני ציטוטים מתוך עיתונים זרים אמינים ממחישים את המצב האמיתי:

"וול סטריט ג'ורנל", 1 ביולי 94': "בית לחם ...חווה מאבק כוח, שבו מוסלמים נוגסים בהתמדה בהשפעתם של הנוצרים... מתקניהם ומועדוניהם הו־תקפו על ידי קיצונים מוסלמים. קברים, פסלים וצלבים חוללו". "נשיונל קתוליק רג'יסטר" (ארה"ב), 20 ביוני 1992: "האב רוברט פורטין, הממונה על כנסיית סנט פיטר גאליקאנטו במזרח ירושלים אמר: 'נוצרים יעקרו מכאן אם תקום מדינה פלשתינית, אבל הם אינם יכולים לומר את זה בפומבי. הם ייחשפו לאלימות'".

מ"א
ירושלים

מסקנות מקונצרט המוני

ב־14.7 נכחתי בקונצרט ענק שנתן המוסיקאי ז'אן מישל ז'אר בפאריס ליד מגדל אייפל. בקונצרט נכחו 1,200,000 איש, והוא ניתן חינם בשטח גדול. היה אפשר לראות ולשמוע גם בצד האחורי של הבמה: רמקולים ומסכי וידאו ענקיים קירבו את המופע לקהל. נושא הקונצרט היה סובלנות.

בתום הקונצרט, בכניסה לתחנות המטרו, נערכו שוטרים רבים למבצע כמו צבאי. בעזרת מכשירי קשר הם ניתבו את הקהל לקבוצות קבוצות בירידה במדרגות למנהרות המטרו. היתה תחושה של ארגון מופתי, והקהל היה סבלני.

כדי לא לעכב את תנועת ההמון ביקשו השוטרים באדיבות לא להכניס כרטיס בכניסה למטרו: המהי־רות והיעילות היו חשובות מהכסף.

עליזה פלורנטל
הוד השרון

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 מהדורות חדשות בערבית
06.45 שעת כושר
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 ג'יאגלים. עם ג'יא מרוח האוסטיו
09.00 אוטובוס מסיפורי המלך בבר
10.00 הבטיחה האסטרונאוטית
10.30 משאלת לב. פרק 13
11.10 שנות הקסם. ריקוד פרובנס
11.50 בעקבות הכוכבים. רע מאין באת
12.30 אבא, כלום פרטי. היסוד
13.00 ג'יאגלים. עם ג'יא מרוח האוסטיו
14.00 העלמי פה: הישראלית הנודדת
15.00 הבטיחה האסטרונאוטית. פרק 22
15.35 החדשים. פרק 43
16.00 תיכון הלבבות השבורים. פרק 21
17.00 ערב חדש. אבנון לוי
17.45 פלאי קלעים. "מה קרה למכשפה של עמי ותמי"
18.15 החדשות באנגלית
18.30 הסטודיו של אמאל וכאמל
19.00 חדשות
19.30 משהו מהסרטים. אירונה קרוגליאק
20.00 מבט. שבשבת
21.00 "תאונה בשרבל". סרטו של מיקי בהגן. ארבעה צעירים, שנהרגו בתאונה בטובמבר 92', כשהתנגשה מתנועעת במבולמות עד להצע מותם
21.55 בית אליוט. פרק שני
22.50 לשון הבראשית. פרק ה: המסך. קשיי ההתפתחות של שלוש שנות השלושים. עם ד"ר גרשון שקד
23.30 מהיום למחר
24.00 מספורי הארץ הטובה

ערוץ 2 (22)

09.45 שידורי היום בערוץ 2
09.55 היום שיר
10.00 מרלין. עם רליק ולליניץ (ש.ח)
10.30 "שבע הפנים של ד"ר לאו". ארה"ב
12.30 חלום עליכם. עוזי חיטמן (ש.ח)
13.05 מסע בין כוכבים – הדור הבא
14.00 רואים מוססים

15.00 בקום קטן. עם (ש.ח)
15.30 סקיפי
16.00 הימים האמיצים
17.00 5 עם רפי רקפי
17.30 וידיאו חוק – מוסיקה 2
18.00 מוסיקה. ביצה שאול
18.30 מי הבוס
19.00 משמר המפרץ
20.00 החדשות
20.30 בכף, בבדין שבועי
20.45 ספסוסים. יגאל שילון
21.35 קיץ על החוף
22.35 "בבוכה במשפחה". ארה"ב '90. יצרן כמפות המתבוססים בארוחות חג הבולד מקאיד את המשפחה עם תובנות גדולים. עם פרי טיילור מור, טוני קרטיס ואחרים. במאי: ג'ינו קאנאסקו
24.45 מאולם הקונצרטים. סימפוניה מס' 41 של מוצרט. מנצח ג'יימס ליווין (ש.ח)
01.05 היום שיר

חינוכית (23)

15.30 צער גידול בנות
16.00 עושים עסקים (ש.ח)
16.30 סיווה ברוח (ש.ח)
18.15 הכוכבים הצעירים. ריידר
19.00 וזמבים
20.00 ערב חדש עם כתבויות ברוסית
20.30 קייט ואלי. הדירה של קייט
21.00 "שובה של גברת מס הכנסה". יפן '88. בבאי: יוזו איטאמי. 122 ד'

ערוץ 3 (33)

16.00 מיום ליום
17.00 זכינו במסמכ
18.00 הסוד השבועי
19.00 חדשות בערבית
19.35 כדור NBA
20.05 המפקד
21.00 מבט לחדשות
21.30 סלכבפי
22.00 כינני סידרה. ג'יין אייר. פרק 4
23.00 קונצרט ג'ז

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 רוקסנה. פרק 145 (ש.ח)
08.50 קופסת שימורים. קליפים ברצף
09.00 לחיות את החיים. פרק 284 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1359 (ש.ח)
10.30 קרובים רחוקים מאוד
10.50 הכל נשאר במשפחה
11.25 סלסטה. פרק 187 (ש.ח)
12.10 שכנים שכנים (ש.ח)
12.35 פרי מייסון
13.30 פותחים באחת וחצי. תוכנית אירוח
14.20 מקום אחר
15.10 רוקסנה. פרק 146
15.55 נוסו לטריגג
16.45 שכנים שכנים
17.10 אנטונלה. פרק 21
18.00 לחיות את החיים. פרק 285
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1360
19.30 שידור מיסמי
20.00 סלסטה. פרק 188
20.50 אי. אר
21.40 מרוד. רפי גינת
22.10 להתגבר יחדיו. שידור ישיר של ערב התרמה שהכנסותיו מיועדות לקידום הילדים האוטיסטים, הלוקים בב"ס "יחדיו". הערב מתקיים בתיאטרון גגה ביפו. בהשתתפות אמנים. מנחה: תני נחמיאס
23.00 סיפורים מהצד האפל
23.25 סינגלס
23.50 אי.אן ג'י
00.40 חוק וסדר
01.30 מיטות נוסקה

סרטים (04)

10.30 "הסיפור שלא נגמר". '84 גרמניה
12.05 "שילה". '49 ארה"ב. 87 ד'
13.35 רואים כוכבים. הנשים היפות ביותר
14.25 "מסע מכיב אבי". '83 אנגליה
15.50 "דומן בחורש". '87 אוסטרליה
17.25 חרש בקלנוע
17.35 "שעשוריית הנידושיך". '90 ארה"ב
19.15 "כינוח". '88 איטליה. נערה בגיל ההתבגרות מגיעה מצרפת לבית רודיה שבאיטליה, אחרי שאביה נכנס לכלא. עם סטפניה סנדרלי. בבאי: פרנצ'סקה ארקיבוגי. 93 ד'
20.45 חרש בקלנוע
21.00 "הבלש המעופף". 89 ארה"ב. האר־קרטב, בלש פרטי שלומיאלי, נשכר לחקור את חטיפת בתו של מולטימיליונר ידוע. עם ג'ון קנדי. במאי: פול פלהרטי
22.30 "חופשה בבית הספר". '87 ארה"ב. מורה לחינוך גופני נאלץ לבלות את חופשת הקיץ בהוראת אנגלית לקבוצת תלמידים בעייתית. עם מארק הרמון, קירסטי אלי וקורטני תורן־סמית. במאי: קארל ריינר. 93 ד'
24.10 "מסמר מבצה". '91 ארה"ב. 89 ד'
01.40 "סקנדל". '89 ארה"ב. 109 ד'

ספורט (05)

07.00–08.00 גוף בתנועה
16.00 גוף בתנועה
16.30 אולימפיאדת ה"אקסטרים גיימז"
17.00 חולה הגה (ש.ח)
17.30 סוחבים מים
18.00 לא נגמרו פרסים
19.30 אליפות העולם בסנים שולחן
21.00 אולימפיאדת ה"אקסטרים גיימז"
21.30 חולה הגה
22.00 כדורגל מברזיל: ליגת הפאוליסטה
23.30 סנוקר

ילדים (06)

06.30 מצוירים על הבוקר
08.00 המחסן של כאילו
08.35 הרבבצים. בובות. פרק 23
09.00 הסיפור האמיתי. פרק 5
09.35 עליזה בארץ הפלאות. פרק 25
10.05 פאוור ריינג'רס. פרק 32
10.30 ג'יסם בתור הבציר. פרק 25
11.00 אריזה משפחתית. פרק 93
11.35 לוני טונס. פרק 18
12.00 צוות לעניין. פרק 31
13.00 סי רקס. פרק 51
13.25 הגנו. משחק טלוויזיה
14.00 שידור חוזר של תוכניות הבוקר (14.00–08.00)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נשואים פלוס
20.30 להתגבר ולהתגבר
20.55 אבא יודע "–אמא יודעת
21.20 תפסיד על הבר

הצגה שנייה (06)

22.00 "אגדלומבה". '80 בריה"מ. רוקנו של איש אמיד הנמוך לבנה את חייו בשינה ובשלה עד שהאהבה מעירה את שלמה. עם אולג טבקוב, ילנה סולובי, יורי בוגטירב ואנדריי פופוב. במאי: ניקיטה מיכלקוב. 134 ד'
00.20 "לולה". '80' צרפת. נערה משכילה מבית טוב נוטשת את חברה המתוכנן לטובת פרחח מתוסר עבודה בליין ונ'יגולו. היא מגלה גבר רך ועדיו. ידיד המאהב שפתות בעולם יצרי וקסום. עם ז'ראר דפרדייה, איזבל הופר, ג' פרטאן. במאי: מוריס פיאלה. 100 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות האצטות
12.00 דיסקברי. בתנכבי סלאפילד (ש.ח)
13.30 דיסקברי. רהום פראי. מקלט (ש.ח)
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. בתנכבי סלאפילד (ש.ח)
17.30 דיסקברי. רהום פראי. מקלט (ש.ח)
18.00 אוניברסיטה פתוחה. שלושה ציירים. כרטר
18.45 אוניברסיטה פתוחה. מראות ספרותיים. מסע בעקבות התוח
19.15 אוניברסיטה פתוחה. ציירים בכהולו של קרטינג. מאגה
20.00 דיסקברי. טילי מאפאי בקניה
21.00 דיסקברי. הישרדות. מלכת הדיות
22.00 דיסקברי. מעבר ל 2000. פרק 367
22.45 דיסקברי - מאפאי (ש.ח)
23.45 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

זה בפך הכל כסף. 10.00, 14.00, 18.00, 22.00, 02.15
ליל הדייג. 12.00, 16.00, 20.00, 24.15, 04.15

הום סינמה (42)

סקס ומורים. 08.30
תנות מסוכנת. 10.00
חקים חסרי מנוח. 12.00, 18.30, 03.00
ללא מסר. 14.00, 22.30
איש ההדם. 16.30, 20.30, 01.00

הום סינמה (43)

בסמך – מסכת התעתועים. 09.00
להיות אנושי. 11.00
האוקרה מת מבחוץ 33.3. 13.00, 17.00, 21.00
על קרקע בוערת. 19.00, 01.00
רצח בערות השער. 23.00, 03.00

הום סינמה (44)

מדר הגן הצעלם. 09.00, 13.00
כנו של המצור הזורה. 11.00, 19.30
העיתון. 15.00, 05.15
תיק שקנאי. 17.00, 21.30, 02.45
בשם האב. 24.15

הארץ ממליץ

◆ אור וזר. סרטו של טים ברטון על חייו והקריירה של מי שנחשב לבמאי הגרוע ביותר בתולדות הקולנוע. קומדיה קטנה ושופרה על צדו העלוב, המטופש אבל מלא האופטימיות של החלום האמריקאי. עם ג'וני דפ ומרטין לנ־דאו כבלה לוגוסי. רב אור, תל אביב

חלון האפשרויות הבלתי מוגבלות

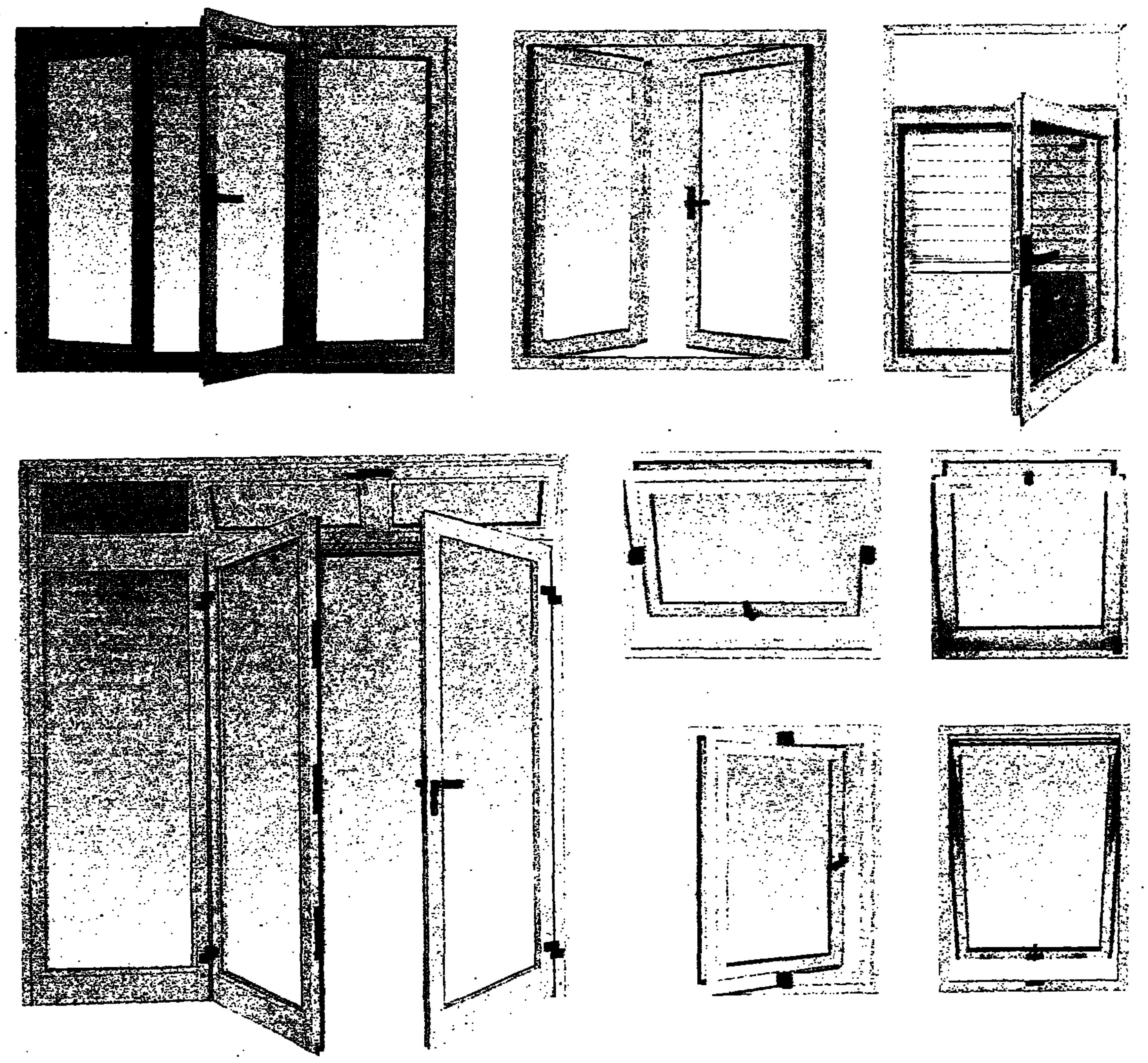

קליל 4500

כשאתה רוצה להזמין חלון או דלת ברמה גבוהה ביותר, זכור את המספר 4500.

זוהי סידרת הדגל של קליל. חלונות ודלתות בעיצוב מרשים ובדרגת האיכות, האיטום והגימור הגבוהה ביותר בסדרות אלומיניום.

קליל 4500 נותן לך מספר כמעט בלתי מוגבל של אפשרויות:

▪ חלון/דלת ציר - בכנף אחת, שתיים שלוש או ארבע כנפיים ▪ פתיחה פנימה והחוצה ▪ קיפ (משתפע) פנימה והחוצה ▪ דריי קיפ - גם משתפע וגם נפתח הצידה ▪ פתיחה החוצה עם כנפיים מוזזות לניקוי ▪ פיווט (ציר אמצעי) אופקי או אנכי ▪ הזזה מקבילית Parallel Slider. ▪ בקיצור - כל מה שתרצה יהיה לך. עם כל האביזרים המקוריים בעיצוב תואם.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ▪ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 ▪ טל: 753044, 757914, 04-789110-2 ▪ פקס: 04-757799

בתי חולים

תל אביב - דנה-איכילוב, טל' 6974504 (ילדים); איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
רים - שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, נשים, א.א.ג) ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגית); הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורטופדית, ילדים, עיניים)
ב"ש - המרכז הרפואי סורוקה, 400111

בתי מרקחת

תל אביב - בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00); סופרפארם, איינשטיין 40, רמת-אביב, 6413730 (עד 24:00); סופרפארם לונדון מיניסטור, שאול המלך 4, 6960106 (עד 24:00); בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535; קופ"ח הכללית, אבסטרדם 9–7, 5232583
רים - שטראוס א', אביגדורי 3, 706660
היפה - נורדאו, נורדאו 13, 664039
באר שבע - קופ"ח כללית, שכון ב', 237712
רמת גן - הגינה, ארלוזורוב 81, 6721489
חולון - אגמון, הפיין 52, 889153
נתניה - קופ"ח כללית, רזיאל 8 (עד 24:00) 603549; ברודצקי 31 (כ־24:00), 628121
פתח תקוה - קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21, 9343395
רחובות - הדר, סטרלינגבסקי 67, 451449
כפר-סבא - אבנר גלעד, ויצמן 34, 426826
בני ברק - רמת אלחנן, כהנמן 97, 6746643

עזרה ראשונה

מד"א - עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610303, תל אביב 5461111, ילדים ונוער 6961113, חיפה 672222:3
איגוד קבוצות לילדים ולבני נוער במצוקה, איגוד הנוער והמרצים. טל' 03-621515
אבו"ב - העמותה הישראלית לבריאות הנפש. מרכז ייעוץ למשפחות במצבי הנפש. טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727 בימים א'-ה' מ־09.00־13.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 813501, ירושלים 244242, חיפה 381704 בימים א'-ה' מ־09.00־14.00 וביום ו'
אגודת יד ביד - אגף קשבת - לילדים ולבני נוער: תל-אביב 5226827 (גם ברוסית), 6919765 (נוער מקשיב לנוער); ירושלים, 243358; חיפה 229488 (גם ברוסית)
אגבגדובלקן ארצי לילדים ולנוער המצוקה לילד והנוער, 02-664824, 02-664910
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה לנפגעות הומוסקסואלית. א'-ה' 19.30־23.30, טל. 03-292797
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לנערים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ב' ו־ה' בשעות 18.00־22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, נגרי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, גופנית ונפשית במרכז לסיוע לנשים (נגב). טל' 07-74907. בימים א'-ד' מ־08.30־12.00 בימים א'-ה'
ויצו 24 שעות קו ארוס לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'-ה', 09.00־14.00, 03-5421791
קו אלי"ר - האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00־22.00. פניות ברוסית ביום ד' 18.00־22.00
מרכז סיוע למצבי לחץ מכעס "מעגלים" טל' 03-5220031 רח' גאולה 13 תל אביב
דלת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים 5101511/2; חיפה 04-381520
האגודה למניעת נפגעה 03-5279739
פנים - משפחות במצבי סכנה. בתו סיוע ובירור. 03-5170789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524
הוועד למלחמה באיידס הסברה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו־ה' מ־19.30־22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה להבריאות הנוער בישראל, תל אביב: ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ־09.00־14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974627/8; 6974627
מיבים - שירות רפואי בבית חברת לב הביטר, טל' 03-5467753
שח"ל - 03-5625555
מוקד לב במרי"א שירות לחולי לב 177-0226699
נ.ט.ל.י. שירות ניידות טיפול נמרץ לב. 03-5757788, 177-022-4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה, תל אביב: דיזנגוף סנטר 294869, 285822
איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'-ה' מ־19.00־24.00. בימי שישי מ־15.00 עד 24.00. בשבת מ־08.00־24.00 6973696 6973670
ירושלים: הדסה עין כרם 16.00־22.00 254779
S.O.S DOCTORS ביקורי בית ע"י רופאים, 24 שעות ביממה. 03-5033939
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל 177-022-3773, 24 שעות ביממה

24 שעות

חיג השמל, ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מפורים, בזיהות עברית: 03-9731111, אנגלית: 03-9731122
רכבות: מועדים ודמי נסיעה. טלמסר: 03-5652200; 04-303133